

**Bhandarkars' Arts & Science College
Kundapura**

DARSHANA

2021-22

Sponsored by :
**Academy of General Education,
Manipal**

DARSHANA : 2021-22 :

Annual Magazine of Bhandarkars' Arts and Science College,
Kundapura - 576 201.

Coverpage Concept :

Gopal K.

Design :

Manipal Technologies Limited, Manipal

Executive Editor :

Gopal K.

Photos :

Chaya, Kundapura & Raghavendra

Printed at :

Manipal Technologies Limited, Manipal

www.manipaltechnologies.com

Editorial Board

Chief Editor

Dr. N. P. Narayana Shetty

Executive Editor

Mr. Gopal K.

Members of the Editorial Board

Dr. G. M. Gonda

Dr. Rekha V. Bannadi

Dr. Yashavanthi K.

Ms. Prafulla B.

Mrs. Suma G. R.

Dr. Saroja

Mrs. Vijayalaxmi Shetty

Mrs. Archana Aravind

Mr. Arun A. S.

Mr. Praveen

Mr. Manjunath K. S.

Mrs. Priya Rego

Mr. Dominique Braganza

Student Representatives

Kiran G., III B.A.

Sadhana Shastri, II B.A.

Vaishnavi Hegde, III B.Com.

Sandra Marina Antoly, III B.Sc.

Bhoomika, III B.C.A.

Rohith Vandse, III B.B.A.

ಕಾಲೇಜು ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು

ಡಾ. ಅಚ್ಯುತ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್

1960ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜಿನ ಕೊರತೆಯಿತ್ತು. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳು ಹಲವಾರು ನದಿ - ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ದೂರದ ಉಡುಪಿ ಅಥವಾ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಣವಂತರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉಡುಪಿಗೋ ಮಂಗಳೂರಿಗೋ ಕಳುಹಿಸಿ ಓದಿಸುವಷ್ಟು ಸಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಗಗನಕುಸುಮವೆನಿಸಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮೊಳಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಹನೀಯರ ಬಹುದಿನಗಳ ಕನಸಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತವರು ಮಣಿಪಾಲದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಜನರಲ್ ಎಜುಕೇಶನ್, ಸ್ಥಳೀಯರು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿದರೆ, ಅವಶ್ಯವಾದ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೂಲ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ದೇಣಿಗೆ ನೀಡಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಹನೀಯರ ಕನಸನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿದವರು ಡಾ. ಅಚ್ಯುತ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ ಅವರು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅವರು ಕಾಲೇಜಿನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಎಂಬ ಹಿರಿಮೆಗೆ ಭಾಜನರಾದರು. ಡಾ. ಅಚ್ಯುತ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ ಅವರು ಇಂದು ಕುಂದಾಪುರದ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರಾದ ಇವರು ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಚ್ಯದ ಇರಾಕ್, ಬಸ್ತಾ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹೆಸರು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ವೈದ್ಯ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಅಪಾರ ಕ್ಷಮತೆ ಅವರನ್ನು ಬಹೈನ್ ರಾಜ ಕುಟುಂಬದ ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯರಾಗಿ ನಿಯುಕ್ತಿಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿತು. ಇಂದು ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ ಕಾಲೇಜು ಕುಂದಾಪುರ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ಹೆಸರೆಂಬಂತೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ. 1963 ಜುಲೈ 11ರಂದು ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು. 1964 ಜನವರಿ 24ರಂದು ನಡೆದ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಥಮ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅವರೇ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಮಾರ್ಚ್ 12, 1964ರಂದು ಅವರು ವಿಧಿವಶರಾದರು. ಆದರೆ ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಮೂಲಕ ದಿ. ಅಚ್ಯುತ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್‌ರವರು ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಚಿರಾಯುವಾದರು. ನಮ್ಮೊಳಿನ ಈ ಅಪರೂಪದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರೇಮಿ, ಕೊಡುಗೆ ದಾನಿಗ ಕುಂದಾಪುರದ ಜನತೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞರು.

ಡಾ. ಅಚ್ಯುತ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್

ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾಯೋಜಕರು

ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಡಾ. ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈ

ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಮಣಿಪಾಲದ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದೇ ಬ್ಯಾತನಾಮರಾದ ಡಾ. ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈಯವರು. ಡಾ. ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈಯವರ ಹುಟ್ಟೂರು ಕಲ್ಯಾಣಪುರ. ಉಡುಪಿ, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೇಟ್‌ನವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ. ಅನಂತರ ಮದ್ರಾಸಿನ ಮದ್ರಾಸ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ. ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ತದನಂತರ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ತನ್ನ ಸಹೋದರ ಉಪೇಂದ್ರ ಪೈ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ "ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಆಂಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಅಮಿಟಿಡ್" (ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್) ಆರಂಭಿಸಿ ದೇಶದ ಉನ್ನತ ವಿತ್ತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ವೈದ್ಯಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರ್ಬಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಅವರ ಕನಸಿನ ಕೂಸು, ಇಂದು ವಿಶ್ವಮನ್ನಣೆ ಗಳಿಸಿದೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 37 ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸಾಯನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜು. ಡಾ. ಎ. ಎಸ್. ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ ಅವರ 2 ಲಕ್ಷ ದೇಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಜನರಲ್ ಎಜುಕೇಶನ್ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವ ನೀಡಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದವರು. ತಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಹಲವಾರು ಸರಕಾರ, ಸಂಘಗಳು ನೀಡಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ನೀಡುವ ನಾಗರಿಕ ಸನ್ಮಾನ 'ಪದ್ಮಶ್ರೀ' ಅತ್ಯುಚ್ಛವಾದುದು. ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಡಾ. ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈಯವರು ಈಗ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮೊಂದಿಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಚೇತನ ನಮ್ಮನ್ನು ಸದಾ ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಡಾ. ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈ

ಡಾ. ಎನ್. ಪಿ. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು

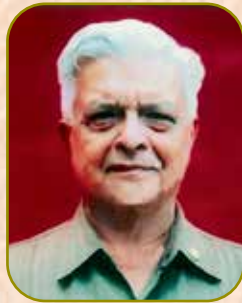
ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದಿಂದ ಕಾಲೇಜಿನ ಆಡಳಿತದ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಡಾ. ಎನ್. ಪಿ. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಮೂಲತಃ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾಸರಗೋಡಿನವರು. ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಜನರಲ್ ಎಜುಕೇಶನ್ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜು, ಉಡುಪಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅನುಭವವುಳ್ಳವರು. ಪರೈತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಧನೆಗೈದವರು. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಕಾಯ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಆಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ತರಬೇತುದಾರರಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ ಹಿರಿಮೆ ಇವರದ್ದು. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ತರಬೇತುದಾರರಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ 20ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಂದಿನಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಕಾಲೇಜಿನ ಹಲವಾರು ಯಶಸ್ವಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸೂತ್ರಧಾರರನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಇವರು ಕಾಲೇಜಿನ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚೂಣಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. NAAC Peer ತಂಡದಿಂದ ಮೂರನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕದಲ್ಲಿ (NIRF) ದೇಶದ 200 ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲೊಂದು ಎಂಬ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆತಿದ್ದು ಅವರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯ ಗಮನಾರ್ಹ ಸಾಧನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ 'ಚಿಂತನ ಚಲಮೆ' (Think tank) ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನಿಸಿರುವ ಡಾ. ಎನ್.ಪಿ. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪರೀಕ್ಷಾಂಗ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ವಿಭಿನ್ನ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲೇಜು ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿ ಇದೀಗ ವಜ್ರಮಹೋತ್ಸವವನ್ನೂ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆಚರಿಸಲು ಡಾ. ಎನ್. ಪಿ. ಎನ್. ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Office Bearers of the College Trust

**Mr. Shantharama
Bhandarkar**
President

Dr. H. Shantaram
Vice-President

Dr. Ranjan R. Pai
Treasurer

**Dr. N. P. Narayana
Shetty**
Secretary

Members of the Trust

Dr. H. S. Ballal

**Mr. K. Shantharam
Prabhu**

**Mr. K. Devadas
Kamath**

**Mr. Prakash T.
Soans**

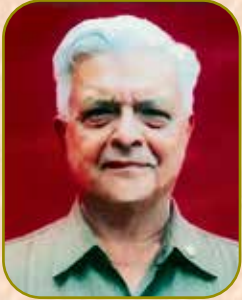

**Mr. Rajender
Tolar**

**Mr. S. Sadananda
Chatra**

Members of the Governing Council

Dr. H. Shantaram
President

**Mr. K. Shantharam
Prabhu**
Secretary

**Mr. K. Devadas
Kamath**

**Mr. Prakash T.
Soans**

**Dr. Ranjith Kumar
Shetty**

**Mr. Prajnesh
Prabhu**

**Mr. Jayakara
Shetty**

**Dr. N. P. Narayana
Shetty**

**Dr. Rekha V.
Bannadi**

Dr. G. M. Gonda

Mrs. Saroja

**Mrs. Lona
Lewis**

Mr. Subramanya

Editorial Board - Faculty

Dr. N. P. Narayana Shetty
Chief Editor

Mr. G. M. Gonda

Mr. Gopal K.

Dr. Rekha V. Bannadi

Dr. Yashavanthi K.

Ms. Prafulla B.

Mrs. Suma G. R.

Dr. Saroja

Mrs. Vijayalaxmi Shetty

Mrs. Archana Aravind

Mr. Arun A. S.

Mr. Praveen

Mr. Manjunath K. S.

Mrs. Priya Rego

Dominique Braganza

Editorial Board - Students

Kiran G., III B.A.

Sadhana Shastri, II B.A.

Vaishnavi Hegde, III B.Com.

Sandra Marina Antoly, III B.Sc.

Bhoomika, III B.C.A

Rohith Vandse, III B.B.A.

Rank Holders

Solita Rodrigues
BCA, 3rd Rank

Vaishnavi P. Shanbhag
B.Com., 7th Rank

Soujanya
BCA, 10th Rank

Parent - Teacher Association

Mrs. Lona Lewis
President

Mr. Subramanya
Secretary

Shankaranarayana
President

Gurudas Prabhu
Secretary

Staff Association

NCC Army

Lt. Anjan Kumar A. L.

NCC Navy

Sub Lt. Sharan S. J.

NSS

ಶ್ರೀ ಅರುಣ್ ಎ. ಎಸ್.
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಧಿಕಾರಿ - ಘಟಕ - I

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಆಚಾರಿ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಧಿಕಾರಿ - ಘಟಕ - II

SECRETARIES

Sumanth, II BBA

Vaishnavi Bhat, II B.Sc.

Rovers and Rangers

Prabhashree Shetty
Ranger Leader (HWB)

Mr. Rithin S.
Rover Leader

Teaching Staff

• Department of English

Mrs. N. S. Meenakshi
Associate Professor (HOD)

Mr. Sharan S. J.
Lecturer

Mr. Praveen
Lecturer

Mr. Shashank Patel K. G.
Lecturer

Mrs. Rohini H. B.
Lecturer

Mrs. Shaila R.
Lecturer

Dominique Braganza
Lecturer

Mrs. Priya Rego
Lecturer

Mr. Suraj Bhat
Lecturer

• Department of Kannada

Dr. G. Rekha Bannadi
Associate Prof. & HOD

Mrs. Maithri
Lecturer

Mr. Manjunath K S
Lecturer

Dr. Mohan B.
Lecturer

Mrs. Archana Shetty
Lecturer

Mr. Sukananda Shetty
Lecturer

Mrs. Renuka
Lecturer

• Department of Hindi

Dr. N. P. Narayana Shetty
Associate Prof. & Principal

Dr. G. M. Gonda
Principal (PU)

Mrs. Prafulla B.
Lecturer & HOD

Ms. Ashwini Poojary
Lecturer

• Department of Sanskrit

Dr. Yashavanti K.
Assistant Prof. & HOD

Mrs. Gayathri S. Suvarna
Lecturer

Vidwan Ganesh Bhat
Guest Lecturer

• Department of Psychology

Ms. Rajeshwari R. Shetty
Lecturer & HOD

Ms. Ambika
Lecturer

Mrs. Sumalatha Naik
Lecturer & HOD

Ms. Ashwini N.
Guest Lecturer

Department of Journalism •

• Department of Economics

Mr. Manjunath
Lecturer & HOD

Mr. Durgaprasad Mayya
Lecturer

Ms. Sooranjini
Lecturer

• Department of Political Science

Dr. Shubhakarachary
Associate Prof. & HOD

Mrs. Harshita
Lecturer

Ms. Akshatha
Lecturer

• Department of Sociology

Ms. Vinayalakshmi
Lecturer & HOD

Department of History •

Mr. Gopal K.
Associate Prof. & HOD

Mrs. Sneha S.
Lecturer

• Department of Physical Education

Mr. Shankar Narayana
Physical Director

Ms. Vanitha
Assistant P.D.

Mr. Manohar Nagappayya
Chief Librarian

Mrs. Shanthi
Clerk

Library •

Department of Statistics •

Mr. Kiran Hande H.
Associate Prof. & HOD

Mrs. Swapna
Lecturer

Mrs. Chaithra
Lecturer

• Department of Commerce

Mr. Arun A. S.
Lecturer & HOD

Mrs. Mamatha
Lecturer

Mrs. Omshree
Lecturer

Mrs. Geetha Prabhu
Lecturer

Mr. Rithin S.
Lecturer

**Mrs. Divya Marita
Fernandes**
Lecturer

Mr. Annappa D.
Lecturer

Mr. Annappa Poojari
Lecturer

Mr. Ganesh Kumar
Lecturer

Mrs. Akshatha
Lecturer

Ms. Suma
Lecturer

**Mr. Aldrin
D'Souza**
Lecturer

Mr. Santhosh
Lecturer

**Mrs. Ashwini
Devadiga**
Lecturer

**Mr. Vidyadhar
Poojari**
Lecturer

**Ms. Akshatha
Shetty**
Lecturer

• Department of Business Management

Mrs. Archana Aravind
Lecturer & HOD

Mr. Prashanth S. Hegde
Lecturer

Mr. Anjan Kumar A. L.
Lecturer

**Mr. Gurudas Vittal
Prabhu**
Lecturer

Department of Chemistry •

Ms. Nisha M.
Associate Professor & HOD

Mr. Sathyanarayana
Associate Prof.

Mrs. Jyothi M. Alphonso
Assistant Prof.

Mrs. Shalini
Lecturer

Ms. Pavana M. N.
Lecturer

Ms. Prabhashree Shetty
Lecturer

**Mr. Shankaranarayana
Upadhyaya**
Lecturer

Department of Botany •

Dr. Gayathri Pai
Asst. Prof. & HOD

Dr. Saroja M.
Lecturer

Mrs. Shwetha B.
Lecturer

Department of Zoology •

Dr. M. B. Nataraj
Associate Prof. & HOD

Dr. Vijayakumar K. M.
Assistant Prof.

Ms. Manasa Shetty
Lecturer

Ms. Kavya
Lecturer

• Department of Computer Science

Mr. Ganesh K.
Lecturer & HOD

**Mrs. Vijayalaxmi
Shetty**
Lecturer

Mr. Krishna
Lecturer

Mr. Giriraj
Lecturer

**Mr. Vinayananda
Naik**
Lecturer

**Mr. Ramachandra
Achari**
Lecturer

Mr. Prasanna
Lecturer

Mr. Sandesh
Lecturer

**Mr. Rajendra
Hoblidar**
Lecturer

Mr. Mukunda Bhat
Lecturer

Ms. Chaya Kharvi
Lecturer

Ms. Amrutha C.
Lecturer

Mr. Vikram
Lecturer

Mrs. Roopa
Lecturer

Mrs. Divya
Lecturer

Ms. Srinidhi
Lecturer

Mrs. Chandrakala
Lecturer

Ms. Chethana
Lecturer

Ms. Shruthi S.
Computer
Programmer

Ms. Poornima
Computer
Programmer

Mrs. Ankitha
Computer
Programmer

Ms. Pratima
Computer
Programmer

Ms. Sowmya
Computer
Programmer

Ms. Sheelavathi
Computer
Programmer

Ms. Kavya
Computer
Programmer

Department of Applied Bio-Sciences •

Mrs. Suma G. R.
Lecturer & HOD

Ms. Vidyarani
Lecturer

Mrs. Sumana
Lecturer

Ms. Dikshitha
Lecturer

Dr. Saritha V.
Lecturer

Dr. Poornima T.
Lecturer

Department of Mathematics •

Mrs. Sandhya G. K.
HOD & Associate Prof.

Mrs. Rajani P. Shetty
Lecturer

Mrs. Sujatha
Lecturer

Ms. Vaishnvi G.
Lecturer

Ms. Chethana
Lecturer

Department of Physics •

Dr. B. Lalitha Devi
Associate Prof. & HOD

Mr. Shashikanth Hathwar
Assistant Prof.

Mr. Rithesh V.
Lecturer

Ms. Chaitra
Lecturer

Mr. Amogh
Lecturer

Mrs. Neha Shetty
Lecturer

Mrs. Rashmi Ganiga
Lecturer

Non-Teaching Staff

• Office Staff

Mr. M. Gopal Naik
Office Superintendent

Mr. Anand Palekar

Mrs. Rajeevi V.

Mr. Manjunatha A.

Mrs. Vidya

Mrs. Vanaja P.

Mrs. Surekha

Mrs. Usha K.

Mr. Sathish

Ms. Vidya G.

Mrs. Shashikala

Mr. Shyam

Mrs. Kalavathi

Mrs. Pallavi K. A.

Mrs. Bhavyashree

• **Supporting Staff**

Mrs. Bharathi

Mr. Suresh C. S.

Mr. Raghavendra P.

Mr. Sandeep

Mr. Rajesh

Mr. Suresh C. Poojari

Mr. C. Shankar Poojari

Mr. Praveen

Mr. Santosh
Technician

Mr. Ananda
Electrician

Mr. Basava Mogaveera

Mr. Harishchandra Shet

Mrs. Jyothi

Mr. Prashanth

Mr. Vijay R. Naik

Mrs. Vijayalaxmi

Mr. Satish

✍ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತು...

ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಗೊಂದಲಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ ಕಾಲಘಟ್ಟ. ಮೊದಲು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೋಟಗೊಂಡ ಕೋವಿಡ್ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಹಾಗೂ ತತ್ಪರಿಣಾಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು ತಮಗಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಚಾರ. ಹೊಸ ಗುರಿ, ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ದೂರಗಾಮಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಲ್ಲ ಪರಿವರ್ತಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದ 'ಹೊಸ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನೀತಿ'ಯ ದಿಢೀರ್ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಆರಂಭಿಕ ಗೊಂದಲಗಳು ಇದೀಗ ಹಿಂದೆ ಸರಿದಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲುದಾರರಾದ; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಪೋಷಕರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಹೊಸ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನೀತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎರಡು ಸೆಮಿಸ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷಾ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಅಂಶ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಲವಾರು ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ 'ಕ್ಲಾಸ್‌ರೂಂ' ತರಗತಿಗಳು, ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕೋವಿಡ್‌ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವಂತೆಯೇ ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದುದು. ಕಾಲೇಜಿನ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಯ 59 ವರುಷಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಇದೀಗ 60ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲಿರಿಸಿದೆ. ಡಾ. ಅಚ್ಯುತ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್, ಡಾ. ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈ., ಡಾ. ಎಚ್. ಶಾಂತಾರಾಮ್‌ರಂತಹ ಮಹನೀಯರ ದೂರದೃಷ್ಟಿ, ಸಮುದಾಯಮುಖಿ ಚಿಂತನೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಕಾಳಜಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ 200 ಶ್ರೇಷ್ಠ ದರ್ಜೆಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿಸಿದೆ. ಕಾಲೇಜಿನ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಯ ವಜ್ರ ಮಹೋತ್ಸವದ ಶುಭಾರಂಭವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನೆರವೇರಿಸಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಜ್ರ ಮಹೋತ್ಸವ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಣೀಯಗೊಳಿಸುವ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ-ಶೈಕ್ಷಣಿಕೇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕಾಲೇಜಿನ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವ 'NAAC' ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನಿರ್ಧಾರ ಉನ್ನತ ಸಮಿತಿಯ ಕಾಲೇಜಿನ ಭೇಟಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಸೂಕ್ತ ದಾಖಲೆ, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ, ಕಾಲೇಜಿನ

ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತಾದ ವರದಿಯ ಸಿದ್ಧತೆ ಅತ್ಯಂತ ಭರದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಲೇಜು ತನ್ನ ಪ್ರಸಕ್ತ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಅನುದಾನ ಸಮಿತಿ ತನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಿದೆ. 2023, ಜನವರಿ 5 ರಂದು ಯು.ಜಿ.ಸಿ. ಹೊರಡಿಸಿದ ಕರಡು ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀ ಮೂಲದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಿಂದ, ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲುದಾರರಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ವಿದೇಶೀ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ 'ಕ್ಯಾಂಪಸ್'ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ಮೊದಲು ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಏನಿದ್ದರೂ ವಿದೇಶೀ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಭಾರತದ ನೆಲ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಿತಕರ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬೇಕಷ್ಟೆ.

ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಯಮದಂತೆ ಇಬ್ಬರು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯರು ಸೇವಾ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಧ್ಯಾ ಜಿ. ಕೆ.ಯವರು ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಉಪನ್ಯಾಸಕಿಯಾಗಿ 2007ರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತಮ ಅಧ್ಯಾಪಕಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಿರಿಯ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಿಯಾಗಿ ವಿಭಾಗದ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದವರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕಿ ಡಾ. ರೇಖಾ ಬನ್ನಾಡಿಯವರು ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 33 ವರ್ಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಜನವರಿ 31ರಂದು ನಿವೃತ್ತರಾದರು. ಉತ್ತಮ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ, ಸಂಶೋಧಕಿ, ಲೇಖಕಿಯಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಛಾಪನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅವರದ್ದು. ಉತ್ತಮ ವಾಗ್ಮಿ, ಹಲವಾರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ ಹಿರಿಮೆ ಅವರದ್ದು. ಡಾ. ಎಚ್. ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಸಂಯೋಜಕಿಯಾಗಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಸುಮಾರು 12 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಡಾ. ರೇಖಾ ಮೇಡಂ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅವರ ನಿವೃತ್ತಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶೂನ್ಯತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಈ ಇಬ್ಬರೂ ವೃತ್ತಿ ನಿವೃತ್ತರ ನಿವೃತ್ತೋತ್ತರ ಜೀವನ ಸುಖ, ಸಂತೋಷ, ಆರೋಗ್ಯ, ಸಮೃದ್ಧತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಲಿ ಎಂದು 'ದರ್ಶನ' ಸಂಪಾದಕ ಬಳಗದ ಸದಸ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷ 2021-22ರ 'ದರ್ಶನ' ಸಂಚಿಕೆಯ ರಚನಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಪರವಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕ
ಕೆ. ಗೋಪಾಲ

ವಜ್ರ ಮಹೋತ್ಸವ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭ

ಕಾಲೇಜಿನ ವಜ್ರಮಹೋತ್ಸವದ
ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭ

ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿ
ಡಾ. ಪಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಯಡಪಡಿತಾಯ ಅವರಿಂದ
ಉದ್ಘಾಟನಾ ಭಾಷಣ

ಡಾ. ಎಚ್. ಎಸ್. ಬಲ್ಲಾಳ್, ಪ್ರೊ. ಛಾನ್ಸಲರ್,
ಮಣಿಪಾಲ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಹೈಯರ್
ಎಜುಕೇಶನ್, ಅವರಿಂದ ಶುಭ ನುಡಿ

ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ
ಶ್ರೀಕೆ. ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಪ್ರಭು ಅವರಿಂದ
ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ನುಡಿ

ಡಾ. ಹೆಚ್. ಶಾಂತಾರಾಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭ

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಕೃತಿಯ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ 'ಡಾ. ಹೆಚ್. ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಸಂಯೋಜಕಿ - ಡಾ. ರೇಖಾ ವಿ. ಬನ್ನಾಡಿ

ತಮ್ಮ ಮಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಹೆತ್ತವರು

'ಮಾಕೋನ ಏಕಾಂತ' ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ ಕಾವ್ಯ ಕಡಮೆ

ಡಾ. ಎನ್. ಪಿ. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ನುಡಿ

CONTENTS

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಗದ್ಯ ಭಾಗ

ಮೀನುಗಾರರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು	ಯಶಸ್ವಿನಿ	3
ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು - ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ	ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ	9
ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು	ದೀಕ್ಷಿತ್ ಜಿ. ಕೆ.	20
ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಮಜಲುಗಳು	ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ	23

ದೇಗುಲಗಳು

ಹಲವು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ ಅಮ್ಮತೇಶ್ವರಿ ಅಮ್ಮನವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆ	ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ	28
ಕೆರಾಡಿ ಮೂಡುಗಲ್ಲು ಕೇಶವನಾಥೇಶ್ವರ ಗುಹಾಂತರ ದೇವಾಲಯ	ಮನೀಷ ಶೆಟ್ಟಿ	30

ಊರು - ಪರಿಸರ

ಹಿರಿದು ಬೇರಿ - ಹೆಬ್ಬೇರಿ	ಧನ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ	31
ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು	ಪವಿತ್ರಾ	33
ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯೋಕರಣ	ಅರ್ಪಣ ದೇವಾಡಿಗ	34
ಅರಣ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು	ಶ್ವೇತಾ	36

ವ್ಯಕ್ತಿ - ವಿಶೇಷ

ಡಾ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ	ವಿನುತಾ	38
ಗೇರುಸೊಪ್ಪೆಯ ರಾಣಿ ಚನ್ನಬೈರಾದೇವಿ	ಸಿ. ಎಸ್. ಹರ್ಷಿತ	41

ಮಹಿಳಾ ಸಂಪದ

ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯ	ಭವ್ಯ	42
ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತೈದೆ ಆಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ	ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ	43
ತಾರತಮ್ಯತೆಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ	ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ)	44
'ನಾರಿ' ಎಂದರೆ ಪೂರ್ಣಾವತಾರಿ	ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ	46
ಬಕುಲದ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ	ಸಾಧನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	47

ಕಥೆ

ನನ್ನ ತಾಯ್ನುಡಿ	ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ)	49
ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬದುಕಲು ಬಿಡಿ	ಶ್ವೇತಾ	50
ನಿಸರ್ಗ	ಹರ್ಷ ಎಂ. ಹೆಚ್.	51
ಸಾಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ	ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ	55
ಪ್ರೀತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ	ಸ್ವಾತಿ	59
ದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಣಿಕೆ	ಭವ್ಯ	61
ಕುಂದಾಪುರದಿಂದ ಭಟ್ಟಳದವರೆಗೆ	ಹರ್ಷಿತಾ ಕೃಷ್ಣ ನಾಯ್ಕ	62
ಕರ್ಮ ಫಲ	ರಿಂಕು ಪೂಜಾರಿ	63
ಜೀವನ	ಕಿರಣ್ ಜಿ.	64
ಬದುಕೊಂದು ಒಗಟಿನ ರಹಸ್ಯ	ಚಂದ್ರಿಕ	65
ಗೆಲೆತನವೆಂಬ ಅನುರೂಪದ ಸಂಬಂಧ	ಸಾಧನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	67
ಸೈನಿಕನ ಯಶೋಗಾಥೆ	ಮೇಘನಾ	69

ಅನುಭವ ಕಥನ

ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಯ ಸಣ್ಣ ಅನುಭವ	ಸುಚಿತ್ರಾ	71
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರ	ಕಿರಣ್ ಜಿ.	72
ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು	ಕಿರಣ್ ಜಿ., ವೈಷ್ಣವಿ ಭಟ್	83
ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಜೀವನದ ಅನುಭವಗಳು	ಸೌಜನ್ಯ, ಸುಮಂತ್ ಬಿ., ಪ್ರಜ್ವಲ್	88
ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆ	ರೇಖಾ	88
	ಕೆ. ಆಕಾಶ್ ಶೇರೇಗಾರ್	90

ಆಹಾರ

ಅಣಬೆಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳು	ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ	91
ಹಾಗಲಕಾಯಿ ನೀನೆಷ್ಟು ಉಪಕಾರಿ	ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ	93

ನಿವೃತ್ತರು

ಡಾ. ರೇಖಾ ಬನ್ನಾಡಿ	ಮೈತ್ರಿ ಎಚ್.	94
ಗುರುನಮನ	ವೈಷ್ಣವಿ	98

ಕುಂದಗನ್ನಡ

ಆಸಾಡಿದ ವಿಶೇಷ ಗೊತ್ತಿತಾ?	ಸಹರಾ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ	100
ನಮ್ ಪ್ರವಾಸದ್ ಕತಿ	ಕೃತಿಕಾ	100
ಭತ್ತ ಕುಟ್ಟುವ ಹಾಡು	ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ	102

ಲೇಖನಗಳು

ಅಲಸ್ಯ ತೊಲಗಬೇಕು ಯಶಸ್ಸಿನ ಕಡೆಗೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗಬೇಕು	ಸುಷ್ಮಾ	103
ನಾನು ಸಾಯಬೇಕು!	ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ)	104
ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನ	ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ)	105
ದೇಶ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮದ ವ್ಯಾಮೋಹ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ...	ವಿದ್ಯಾ ಎಮ್.	106
ಕಾಲೇಜಿನ ದಾರಿ	ಸುಚಿತ್ತಾ	107
ಸ್ನೇಹ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ	ಸಹರಾ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ	108

ದರ್ಶನ ಕಥಾ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ: ಸಹನೆ	ರಶ್ಮಿ	110
ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ: ಬದುಕು ಕ್ಷಣಿಕ ...!	ಸಾಧನಾ ಎ.ಕೆ.	113

ದರ್ಶನ ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ: ಬಹು ಭಾಷಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾರತಕ್ಕೊಂದು			
'ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ' ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ?	ವೈಷ್ಣವಿ ಎ. ಹೆಗ್ಡೆ	116
ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ: ಬಹು ಭಾಷಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾರತಕ್ಕೊಂದು			
'ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ' ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ?	ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ	120

ದರ್ಶನ ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ: ಹನಿ ಮಳೆಯ ನೆರಳು	ಸಾಧನಾ ಎ. ಕೆ.	124
ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ: ಒಡಲ ಹಸಿವು	ಶಾಂಭವಿ ಎಂ.	125

ದರ್ಶನ ಪುಸ್ತಕ ವಿಮರ್ಶಾ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ: ವಸುಧೇಂದ್ರರ 'ತೇಜೋ - ತುಂಗಭದ್ರಾ'	ಸಾಧನಾ ಎ. ಕೆ.	128
ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ: ಕಾರಂತರ ಚೋಮನ ದುಡಿಯ			
ಕುರಿತಾದ ವಿಮರ್ಶೆ	ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ	131

ಕವನಗಳು

ನಮ್ಮ ನಾಡು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ	ಹರ್ಷ	19
ಸಖಿ	ಹರ್ಷ	27
ಹನಿಗವನ	ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್ಸ್	37
ಕವನ	ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್ಸ್	45
ತಾಯಿಗೆ ಮೇಲು ಯಾರಿಲ್ಲಿ	ಹರ್ಷ	50
ನೆನಪುಗಳ ಮಾತು ಮಧುರ	ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್ಸ್	58
ಕಾಣದ ಕಂಬನಿಯ ಮಾತು	ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್ಸ್	68
ಮಳೆಯಲಿ ಜೊತೆಯಲಿ	ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್ಸ್	92
ಮನಸ್ಸಿನ ಯಾತನೆ	ಚಂದ್ರಿಕ	97
ಸ್ವಪ್ನ ಸುಂದರಿ	ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್ಸ್	99
ನಗು	ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್ಸ್	105
ಅಪ್ಪುವಿಗೆ ಅಕ್ಕರ ನಮನ	ಕಿರಣ್ ಜಿ.	135
ಕಾಸಿದೆ...ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ, ಒಳ್ಳೆ ಕಂಪನೇಲಿ ಹುದ್ದೆ!!	ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ)	136
ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜು ವಜ್ರ ಮಹೋತ್ಸವ : 60ರ ಸಂಭ್ರಮ	ಕಿರಣ್ ಜಿ.	137
ಅವಳು	ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ	139
ಅಂತರಾಳದ ಪ್ರೀತಿ	ನರ್ಮದಾ ಬಿಡುವಾಳ	140
ತಲೆಕೆಟ್ಟ ಪರಮಾತ್ಮ	ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ)	140
ಕಾಡಿನೊಳಗೊಂದು ಜಲಪಾತ	ಅರುಣ್	141
'ರಾಮ' ಮತ್ತು 'ಅಲ್ಲಾ' ನಮ್ಮಂತಿಲ್ಲ ನಾವಂದುಕೊಂಡಂತಿಲ್ಲ!	ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ)	142
ಅಮ್ಮ	ಹರ್ಷಿತಾ ಕೆ. ನ್ಯಾಕ್	143
ಎಲ್ಲಿರುವೆ?!	ಸಿಂಚನ ಬಿ. ಶೆಟ್ಟಿ	144
ಸಖಿನ ನೆನಪಲ್ಲಿ ಈ ಸಖಿ	ಅಂಖಿತಾ ಖಾರ್ವಿ	144
ಹೂವು ಅರಳಿತೇ?, ನಾವು ಬರೆಯುವ ಮಂದಿ	ಸಾಧನಾ ಎ. ಕೆ.	145
ನೋವಿನ ಮನಸುಗಳೇ, ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆ, ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆ	ಅರುಣ್	146
ಹಳ್ಳಿಗಾಡು, ಸತ್ತ ಹೆಣ	ಅರುಣ್	147
ಕನ್ನಡವೇ ಉಸಿರು	ಕಿರಣ್ ಜಿ.	148
ಅಸ್ತಮ	ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್ಸ್	148
ಪ್ರೀತಿ, ದೇವರು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಮೌಢ್ಯ....!	ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್ಸ್	149

ಇಳೆಯ ಸಿರಿ	ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್	150
ಮತ್ತೆ ಕಾಡುವೆ ನೆನಪಾಗಿ	ಯಜುಷಾ	150
ಕಲಿಯುಗದ ಮನುಜನೇ ಕೇಳು!!!	ಚಂದ್ರಿಕ	151
ನನಗೊಬ್ಬ ಲವರ್ ಇದ್ದಿದ್ದರೇ...	ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ)	151
ಹರೆಯದ ಪ್ರೀತಿ, ಒಲವು, ಕ್ಷೋ...ಕ್ಷೋ...ಕೋಳಿ, ಭ್ರಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ	ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ)	152
ಮೌನ ಮಾತು	ಮಾನಸ	153
ಕಾಲನೆಡೆಗೆ....	ಸಾಧನಾ ಎ. ಕೆ.	154
ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ಬಾಲ್ಯ, ಸ್ನೇಹ	ಭವ್ಯ ಎನ್. ದೇವಾಡಿಗ	154
ನೆರೆ, ಪ್ರಕೃತಿ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಹೆತ್ತವರು, ಕನಸು, ಭಾಷೆ,			
ವೃದ್ಧ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಮಗಳ ಸಂಬಂಧ	ಭವ್ಯ ಎನ್. ದೇವಾಡಿಗ	155
ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆ, ಕವನಗಳು	ಭವ್ಯ ಎನ್. ದೇವಾಡಿಗ	156
ಕೊರೋನ ಜೀವನ	ರೇಖಾ	157
ಮರಳಿ ಬಾರದ ಬಾಲ್ಯ, ರೈತ	ರೇಖಾ	158
ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿ, ಗುರು	ಹರ್ಷಿತಾ ಕೆ. ನ್ಯಾಕ್	159
ನನ್ನ ಅಮ್ಮ, ಪರಿಸರ, ಸ್ನೇಹ, ಯಕ್ಷಗಾನ	ಕಾವ್ಯ	160
ನಾ ಕಂಡ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮುಖ	ರಿಂಕು ಪೂಜಾರಿ	161
ಮಳೆ ಮತ್ತು ಅಜ್ಜಿ	ಕ್ರಿಸ್ಟಿನ್ ಜೋಯಲ್ ಬೆರಿಟ್ಟೊ	161
ಸ್ತ್ರೀ	ರೋಜಾ	162
ಹಚ್ಚಿಟ್ಟ ಹಣತೆ	ಕಾವ್ಯ ಎಚ್.	162
ಪ್ರಕೃತಿ, ಗೋಮಾತೆ	ಕೆ. ಆಕಾಶ ಶೇರೇಗಾರ	163
ಬದುಕಿನ ಹೋರಾಟ	ಸ್ವಾತಿ	164
ಈ ಗೆಲೆತನ	ರಿಂಕು ಪೂಜಾರಿ	164
ಸೈನಿಕ	ಸ್ವಾತಿ	165
ಮಳೆ	ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ	166
ಜೀವನ ಹೀಗೆ...!, ಸ್ನೇಹಿತ	ಹರ್ಷಿತಾ ಕೆ. ನ್ಯಾಕ್	166
ಬೆಳದಿಂಗಳು	ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ	167
ಹೆಣ್ಣು	ಹರ್ಷಿತಾ ಕೆ. ನ್ಯಾಕ್	167
ಕನಸಿನೊಳಗೊಂದು ಕನಸು	ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್	167
ಸೂರ್ಯ, ನಕ್ಷತ್ರ, ಬೇಜಾರು, ಪರಿಸರ ನಾಶ,			
ವಿನಂತಿ, ಪರಿಸರ, ಜಾಮೂನು	ನಿರೀಕ್ಷಾ	168

ಬದಲಾವಣೆ ಜಗದ ನಿಯಮ!!, ಭರವಸೆ	ಮಿಥುನ ಪ್ರಭು	169
ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಫೋನು ಮತ್ತು ನಾನು,			
ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ	ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ)	170
ಮಳೆಗಾಲದ ಜೊತೆಗಾರ, ಭರವಸೆ, ಕಂಬನಿ	ಶಾಂಭವಿ ಎಂ.	171
ನಾ ಕಂಡ ಕನಸು	ಮಾನಸ	171

ENGLISH SECTION

Bhandarkars' from the 19's and 20's (Father & daughter talk about)	Nishali U.	177
Indian Music	Rashmi	179
Have you ever wondered...	Sandra Antoly	181
Pride of Kundapura	Ramith	182
Memorable College Days	Sahara S. Shetty	183
Everything about a Good Sleep...	Srikrishna Kedlaya	185
Wound Healing	Srikrishna Kedlaya	187
Cryptocurrency	Ranjith Shetty	188
Mokeda Tulunadu	Pratheeksha V. Puthran	192
Hoovina Kolu: a Fading Gem...	Srikrishna Kedlaya	194
Corticosteroids	Pradeep Shetti	196
In The Name of Love	Sandesh	197
Making Best Version of Yourself	Sandesh	199
Cryptocurrency and Taxation of Cryptocurrencies	Rajatha R., Rakshitha Sushma, Anusha N. Chandan	202
Gold Bonds	Chaithra K. R.	204
The Needs of 7 Billion People...!	Harshitha K. Naik	207
Medicinal Plant Catharanthus Roseus	Shwetha	209
Excursion to Kapila Gou Samvradddhi Trust – Beejadi, Koteshwara	Sinchana	211
A Time Line of Goods and Service Tax	Namitha Bhat	213
Deep Thought in a Black Ocean	Pratheeksha V. Puthran	217

Fish Exportation	Anisha	218
Applications and Significance of MIS	Dr. Gayathri Pai, HOD, Botany Department	220
What about Mental Health?	Sana	221
Jack Ma	Shamitha	222

Essay's

A New Pandemic has Struck the World:			
Food Inflation	Mithuna Prabhu	224
Is a National Language Imperative for Multilinguistic Nation India?	Srikrishna Kedlaya	229
Role of Social Media in Promoting Patriotism Among Youngsters	Srikrishna Kedlaya	231
Digital India Scheme	Ab Ahad	234
Lack of Moral Education is Responsible for Violent Attitude	Ab Ahad	236
Reverse Aging Technology	Pranamyia Prabhu	237
Integrated Approach in Science and Technology for Sustainable Future	Kathyayini, Anjana Devi, Sanath Pai, Amitha	238
Conversation on Environment Conservation	I B.sc. Students	241
Role of Microbes in Biocontrol Agents	Srikrishna Kedlaya	244
We are the Problem and We are the Solution	Sandesh	245
Forests are the Lungs of Mother Nature	Kavya Madev Gond	248
Nurture The Nature	Harshitha K. Naik	251
Natural Resource Depletion and Conservation	Nidhi Nayak	252
Book Review - A Second Chance	Vanishree Mukund Bhat	253
Commerce & Management Laboratory	Adarsh J. Nayak	255
Deforestation and Reforestation	Sanjana K.	258
Biodiversity and its Conservation	Keerthi Kamath	259
Deforestation and Reforestation	Nidhi Nayak	260
Deforestation: A Threat to Nature	Ashwini	261

Climatic Changes & Consequences	Sinchana	263
Ecological Importance of Forest	Anisha	266
Necessity of Conserving Natural Resources	Anisha	268
Depletion of Natural Resources & Conservation	Sinchana	271
GC-MS Analysis of Endophytic Fungus <i>Curvularia Vermiformis</i> Isolated from the Medicinal Plant <i>Achyranthes aspera</i> L.	Gayathri Pai	274
Face-To-Face Mr. Satyanarayana Udupa, B.Com., LLB		276

Poems

Words of Catharsis	Deeksha C.	178
Life is a Balance Sheet	Sahara S. Shetty	184
Unknown Virtuality	Deeksha C. Acharya	186
Mother	Kavya	193
My Life as a Dream	Kavya	203
Is a Drug User	Nishali U.	206
Game of ‘-Itty’	Srikrishna Kedlaya	208
Life on Tablets	Deeksha C. Acharya	210
Change	Srikrishna Kedlaya	212
Nature is a Real Magician	Pratheeksha V. Puthran	228
Dream to Gleam...	Srikrishna Kedlaya	265
A Friend, Father	Kavya	275
Take Time	Uzema	279
One Single Step	Swathi	280
Indicators of Happiness..., Life of a Scientist	Srikrishna Kedlaya	281
My Best Friend	Sana	282
An Angel to Me	Pratheeksha V. Puthran	283
Crying Again	Sana	284
Essay Competition : I Prize - Is a National			

Language Imperative for Multilinguistic Nation India?	Anjanadevi G. S.	286
Essay Competition : II Prize - Is a National Language Imperative for Multi Linguistic Nation Like India?	Sriraksha R. Shetty	289
Book Review - The God of Small Things	Anjanadevi G.S.	292
Book Review - Priyanka Chopra Jonas	Nishali U.	295
Unexpectedly, My Life's Path	Nishali U.	298
Failed	Sana	299

Darshana Poetry Competition

Poetry Competition : I Prize : I Am Not The Only One	Sana	304
Poetry Competition : II Prize : One Day This Suffering Will Serve You	Nishali U.	305

हिन्दी विभाग

बिंदी - एक जीवरक्षक बिंदु	लावण्या शानुभोग	308
चलचित्र से प्रेरित आज के युवा	श्रीकृष्णा केदलाया	309
धन और जीवन	पूजा जी.	310
अधूरा	दीक्षा सि.	311
भूख और भोजन	प्रतीक्षा वी. पुत्रन	312
माँ की दुआ	प्रतीक्षा वी. पुत्रन	313
प्रिय अध्यापक	प्रतिभा शेड्डी	314
आत्महत्या	सृजन	316
सपना	बेलिटा	317
भारतीय शिष्टाचार और संस्कृति	अनुषा आचार	318
शराबी की बेटी	रिंकु पूजारी	319
कहानी : प्रथम पुरस्कार - रसोई की कौशलता की शोभा	चैत्रा कामत	322
कहानी : द्वितीय पुरस्कार - कलियुग	रिंकु पूजारी	323
कविता : प्रथम पुरस्कार - आबंधन	श्रीकृष्ण केदलाया	324
कविता : द्वितीय पुरस्कार - नारी	यजुषा	325

निबंध : प्रथम पुरस्कार - राष्ट्रभाषा की आवश्यकता	रक्षा पि. पूजारी	326
निबंध : द्वितीय पुरस्कार - बहु भाषा राष्ट्र भारत को राष्ट्रभाषा की आवश्यकता है क्या?	नव्या पि.	328
निबंध : द्वितीय पुरस्कार - बहु भाषा राष्ट्र भारत को राष्ट्रभाषा की आवश्यकता है क्या?	संजना जी. बुध्या	330
कहानी विमर्शा : प्रथम पुरस्कार - भोलाराम का जीव	रिंकु पूजारी	332
कहानी विमर्शा : द्वितीय पुरस्कार - पूस की रात	सिंचना नायक, चैत्रा कामत	334

संस्कृत विभाग

विविधभाषासंस्कृतियुते भारते - संस्कृतम् एका राष्ट्रभाषा	सनत् गुरुदत्त पै	338
विराजताम्संस्कृतिप्रवाहकं संस्कृतम्	श्रेष्ठा कामत्	340
संस्कृतविश्वविद्यालयस्य आवश्यकता	विदिता	341
सत्यव्रतशास्त्रिवर्यः	नागश्री जि.ए.	341

अन्य भाषा विभाग

कैलकली विभाग

आंबोले	वाणश्री, म्मुकुन्द भुङ्	344
आज्जाले प्रपंच	लावण्य शानुभोएंग	345
जोडि प्रोजे	निधि नायक	346
एक फाडि हसरोन् काडि	एस. र्मोहोनि शैण्	347
श्रावण म्मासाजे 'जोडि' महत्त्व	एस. र्मोहोनि शैण्	348

कैलकली विभाग

म्मुडि आवय	ग्ल्याड्स् वार्स	349
------------	------------------	-------	-----

लुदुम विभाग

ڪها اليڪٽرڪ ڪاليجون ۽ ٻيٽون ڪا رازي خريڪم ڪم ڪيو ڪا ؟	Ab Ahad	350
ٻيٽون سنڌ ڪا ريساءِ علائقي جي ڄاڻ وقت لاءِ ڄاڻاڻ	Ab Ahad	352

ಮಲಯಾಳಂ ವಿಭಾಗ

ಕೋರಣ್ಣ ಕುರಿಗಿಂ

(ಅಧ್ಯಾಪಕರಾದ್ಯಂತರ ಸಂಘಟನೆ)

Abhilash Nair

..... 354

ಸ್ವಾಮಿನ್ಯಾಚಾರ್ಯ

Nikitha M. K.

..... 357

REPORTS

Report of Activities

October 2021 to September 2022

..... 363

Department of English

Activities & Achievements – 2021-22

..... 377

Department of Kannada Report : 2021-22

..... 380

Department of Hindi Report : 2021-22

..... 381

Sanskrit Department Report - 2021-22

..... 382

Department of Mathematics Report : 2021-22

..... 384

Department of Physics Report : 2021-22

..... 384

Department of Applied Biosciences

Activities conducted during the Academic Year 2021-22

..... 386

Botany Departmental Activities - 2021-2022 – Odd and Even Semesters

..... 389

Department of Zoology Activities & Achievements – 2021-22

..... 393

Department of History

..... 393

Report of The Achievements of The Department of Journalism

..... 394

EC/CC Activities conducted by Natural Science

Association (2021 – 2022 Odd & Even Semesters)

..... 398

NCC (Army Wing) – Report 2021-22

..... 399

The Report of The NCC Naval Wing 2021-22

..... 402

NSS Activities During 2021-22

..... 404

Sports & Games Report for The Year 2021-22

..... 406

Women's Forum Report

..... 408

Library Report of 2021-22

..... 409

Granth Kuti Vaibhava

..... 410

Youth Red Cross Report - 2021-22

..... 414

PUC SECTION

ರಾಯಚೂರಿನ ವಿಶೇಷತೆ	ಚೇತನ್ ಚೆಲುವಾಧಿ	423
ಬದುಕಿನಲಿ ಅಮ್ಮನ ಪಾತ್ರ	ಪ್ರಣತಿ	424
ಚಂಡೆಯ ಮದುವೆ	ಪ್ರಣತಿ	425
Graphene – The Wonder Material	S. Al. Rayan	426
Take Me Back	Avril Maria Pereira	426
Online Classes During Covid-19 (Advantages And Disadvantages)	Divija	427
The Effects of Video Game (Pubg)	Divija	428
Effects of Internet and Media on The Current Generation of Students	Bhoomika G.	429
A Night In Rain	Avril Maria Pereira	430
Plastic Eating Bacteria	Smitha Shet	431
When I First Met Him, Every Night I Think of Him	Avril Maria Pereira	432
डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम	मोगेर कौशिक	433
محمد	Mohammed Afzal	434

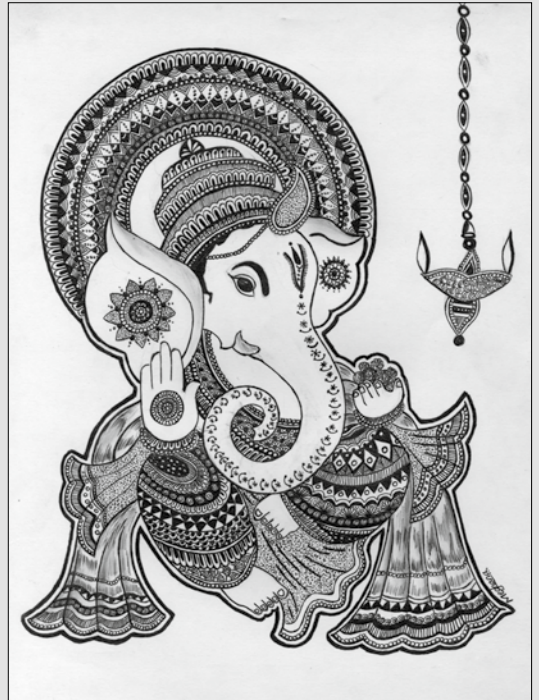
ಕನ್ನಡ
ವಿಭಾಗ

Art Gallery

Meghana, III B.Com.

ಮೀನುಗಾರರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು

✍ ಯಶಸ್ವಿನಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಪ್ರಕೃತಿಯು ವಿಸ್ಮಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಿತ್ರ ಎನಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ನಿಸರ್ಗದ ಕೈಗೂಸಾದ ಮಾನವ ಅದರ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟಂದಿನಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ ಮಣಿದೋ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸೇನಾಡಿಯೋ, ಕೆಲವೊಂದು ಸಲ ಹಾಡಿ ಕುಣಿದೂ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ. ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಕಾಶ, ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳ, ಕಾಡು, ನದಿ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳು ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಅದ್ಭುತವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳು ಮಾನವನಿಗೆ ಸಹಾಯಕಾರಿ ಆಗಿವೆ. ಅದೇ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಒಂದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಸ್ಮಯ ಎಂದರೆ, ಅದು ಸಮುದ್ರ. ಸಮುದ್ರವೇ ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು 3 ಕಡೆಯಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿ ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿಸಿ ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಸಮುದ್ರವು ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ, ಸಂಪತ್ತು, ಕೆಲಸ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ.

ಸಮುದ್ರ ವಿಶಾಲವಾಗಿಹರಡಿ, ತೆರೆ-ತೊರೆಗಳಿಂದಾವೃತವಾಗಿ, ಭರತ-ಇಳಿತಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸಶಬ್ದವಾಗಿ ಸದಾ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಅಪರಂಪರವಾದ ಸಮುದ್ರದ ಕುರಿತು ಮಾನವ ದಿಗಿಲನ್ನು, ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಲಾಭವೂ ಇದೆ ಹಾಗೆ ನಷ್ಟವೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆ ಈ

ಸಮುದ್ರದಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಆದರಿಸಿರುವ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ. ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ಈ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ದೋಣಿ, ಹಡಗು, ಬೋಟುಗಳ ಮೂಲಕ ಕಡಲ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸಿ ಅವರು ಅದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕರಾವಳಿ ಮೀನುಗಾರರನ್ನು 'ಗಂಗಾ ಪುತ್ರರು' ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಈ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅವರದ್ದೇ ಆದ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಇವೆ. ಮೀನುಗಾರರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಂದಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೀನುಗಾರರು ಅಥವಾ ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದರಿಂದ ಈ ಕರಾವಳಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ತೆರಳುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಾತಿಯ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಪಂಗಡ ಇವು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ 'ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ' ಎಂದು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ತೆರಳುವ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ಮೀನುಗಾರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬವು ಸೇರಿ ಕೆಲವೊಂದು ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಮುದ್ರ ಅಂದರೆ ಗಂಗಾ ಮಾತೆಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ

ಸಮಸ್ತ ಕರಾವಳಿ ಮೀನುಗಾರರು ಸಮುದ್ರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ

ಮೀನುಗಾರರು ಅವರ ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತರಾಗಿ ಗಂಗಾಮಾತೆಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ

ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ದೇವರ ಬಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಶಬ್ದಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರು ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸಿನವರೇ ಆಗಿರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ಅಲೆಗಳ ರಭಸ-ಭರತಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ಸುನಾಮಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಜನರು ಬಲಿಯಾಗದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಸಮುದ್ರ ಆಚರಣೆ ಎಂಬುದು ಕರಾವಳಿ ತೀರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೀನುಗಾರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೂಡ ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕರಾವಳಿ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಗೋವಾ, ಗುಜರಾತ್, ಒರಿಸ್ಸಾ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಈ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಆಚರಣೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದೊಂದು ದೇವರು, ಅಥವಾ ದೈವಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ದೇವರ ಆರಾಧನೆ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವೊಂದು ಬಲಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೋಳಿ, ಶಿಶು, ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಬಲಿ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಬಲಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಜೊತೆಗೆ ನೈವೇದ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ದೇವರಿಗೆ ಈ ಮೀನುಗಾರ ಕುಟುಂಬಗಳು ತಾವು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಗಳಿಸಿದ ಮೀನಿನ ಖಾದ್ಯಗಳಿಂದ ದೇವರು ಅಥವಾ ದೈವಗಳಿಗೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮೀನುಗಾರರು ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅನೇಕ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ಅಥವಾ ದೈವಗಳಿಗೆ ಗುಡಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಬಂದ ಹಣದಿಂದಲೇ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮುದ್ರದ ಆದಿವೈವವಾದ ವರುಣನನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಲಿಯುಕ್ತವಾದ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿವೆ. ಸಮುದ್ರದ ಕುರಿತು ಹಲವಾರು ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಪಂಚದ ನಾನಾ ಜನರನ್ನು ಅವರ ಆದಿವೈವವನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನೀಕರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಆ ಮೂಲಕ ಸಮುದ್ರದ ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಯಶಸ್ಸು ದೊರೆಯುವಂತಾಗಲು, ಕಡಲತಡೆಯ ಬದುಕು ಬಂಗಾರವಾಗಲು ಹಲವು ಬಗೆಯ ಕ್ರಿಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಈ ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ನಂಬಿರುವ ಮೀನುಗಾರರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ದೇವ ಅಥವಾ ದೈವಕ್ಕೆ ರಕ್ತಾಹಾರ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ

ರೀತಿಯ ನೈವೇದ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಆಚರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇಂದು ಕೂಡ ಹಾಗೇ ಕೆಲವೊಂದು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅವಲಂಬಿತವಾದ ಕುಟುಂಬದ ಜನರಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು:

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರರ ಹಲವಾರು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ ಮಾರ್ಲಿವ್ ದ್ವೀಪದ ಜನಾಂಗದವರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತೆಂದು ಅರಬ ಯಾತ್ರಿಕ ಇಬ್ನು ಬಟೂಟ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. (The magic art). ಹೇಗೆಂದರೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯ ಜ್ವಾಲೆಯೊಂದಿಗೆ 'ಜೆನ್' ದವ್ವಗಳ ಹಡಗು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತೆಂದೂ ಹಾಗಾಗಿ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಮುಖಮಾಡಿ ಕಿಟಕಿಯಿರುವ ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ 3 ದಿನ ಆಕೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಗತಪ್ರಾಣಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಳೆಂದು ಆತನೂ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವಿಷಯಗಳೂ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಆದೇ ರೀತಿ 'ಎಫಿಯತ್' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರರು ಅವರ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆಗಾಗಿ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಗಂಡಸರನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಹಾಗೆ ಅಳಿವೆಬಾಗಿಲಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಬಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. 'ಗಿನಿ'ಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಅಳಿವೆಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಲಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತಂತೆ.

ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೇರಳ, ಗೋವಾ, ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಗುಜರಾತ್ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಮೀನುಗಾರರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೂ ಇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರರು ಆಚರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಒಂದು ರೀತಿ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಿರುವಪ್ಪನ್ ಮತ್ತು ಮುತ್ತಪ್ಪನ್ ಎಂಬ ದೈವವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇರಳದ ಮೀನುಗಾರರು ಮತ್ತು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿರುವ ಅನೇಕ ಮೀನುಗಾರರು ಸೇರಿ ಮುತ್ತಪ್ಪ ದೇವರಿಗೆ 'ಪಯಿಂಗುತಿ' ಎಂಬ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಹರಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪಯಿಂಗುತಿ ಸೇವೆಗೆ ಅವಲಕ್ಕಿ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಸುಟ್ಟ ಮೀನು, ಕಕ್ಕು, ಹಸಿ ಮೀನು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ದೀಪದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುತ್ತಪ್ಪ ದೈವಕ್ಕೆ ನಾಯಿ ತುಂಬ ಪ್ರಿಯವಾದ್ದರಿಂದ ನಾಯಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತಿನ್ನಲು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೋವಿ, ಮುಕ್ಕುವ, ಮೊಗವೀರ, ಪೂಜಾರಿ - ಹೀಗೆ ಅನೇಕರು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ನಂಬಿದವರು ಈ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ದೇವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರರು ದಿನಂಪ್ರತಿ ಹಸಿ ಮೀನು ಮತ್ತು ಒಣ ಮೀನನ್ನು ಕೂಡ ನೈವೇದ್ಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕರಾವಳಿ ಮೀನುಗಾರರ ಆಚರಣೆ ಇನ್ನೂ ಅಚ್ಚರಿ ಮೂಡಿಸುವಂತದ್ದು. ಮಂಗಳೂರು, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೈಂದೂರು, ಗೋಕರ್ಣ - ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕರಾವಳಿ ತೀರದ ಮೀನುಗಾರರ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ದೇವರನ್ನು ಅವರು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ತೀರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ತೆರಳುವ ಪಡು ಕರಾವಳಿಯ ಮೊಗವೀರ, ಖಾರ್ವಿ, ಬೋವಿ, ಗಂಗಾಮಿಶ್ರಸ್ಥ, ಮುಕ್ಕುವ, ಪಸಲು ಮೊದಲಾದ ಮತ್ಸ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿವಿಧ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಮೊಗವೀರ ಬಾಂಧವರು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಗುರಿಕಾರರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಹಿರಿಯ ಮೀನುಗಾರರು ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದವರ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಶ್ರಾವಣ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಂದು ಸಮುದ್ರಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದು ತಮ್ಮ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿರಾಮ ನೀಡಿ ಈ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಹಣ್ಣು, ಕಾಯಿ, ಹೂವು, ನಾಣ್ಯ, ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ, ಹೂ - ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ಕೈಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮೀನುಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಭಾವನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ವರ್ಷದ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ತಮಗೆ ಜೀವನವನ್ನು ನೀಡುವ ತಾಯಿ ಗಂಗಾಮಾತೆಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಕೂಡಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಗಂಗಾಮಾತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಹರಸುತ್ತಾಳೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಈ ಮೀನುಗಾರರಲ್ಲಿ.

ಈ ಆಚಾರ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮೀನುಗಾರರ ಆಚರಣೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ಬೋವಿ ಜನಾಂಗದವರು

ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಪ್ರತಿ ಸೋಣ (ಸೋಣೆ) ತಿಂಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದ ಶನಿವಾರ ಉಚ್ಚಲ ಕೋಟೆಯ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ದೇವರಿಗೆ ಸೀಯಾಳ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ ಒಂದು ಸೀಯಾಳವನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿ ಕರಾವಳಿ ತೀರದ ಮೀನುಗಾರರು ಅಥವಾ ಕಡಲ ತೀರ ಪ್ರದೇಶದ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬರುವ 'ಕರ್ಕಾಟಕ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ' ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಡೆ ಇದಕ್ಕೆ 'ಆಟಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ' ಎಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನದಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ದೇಹದ ಅನಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಹಿಯನ್ನು ಕುಡಿದು (ಕಷಾಯ) ನಂತರ ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರೆ ಒಳಿತಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ಸಮುದ್ರ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಾಗ ಜನರು ಒಂದು ಚೊಂಬು, ಅದರ ಒಳಗೆ ತುಳಸಿಯ ಕದಿರು, ಹಾಗೆ ನಾಣ್ಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಮುದ್ರ ಸ್ನಾನಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಆ ತುಳಸಿ ಕದಿರು ಮತ್ತು ನಾಣ್ಯವನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಕೈಮುಗಿದು ತಮಗೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಸ್ಥರಿಗೆ ಗಂಗಾ ಮಾತೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಆಗದಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಆಶೀರ್ವದಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಕೈಮುಗಿದು ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. (ಸ್ನಾನವೆಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲ, ಸಮುದ್ರ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಉಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದ್ದೆಯಾಗುವ ಹಾಗೆ 3 ಮುಳುಕು ಹಾಕುವುದು ಎಂದರ್ಥ.) ಇದು ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಕರಾವಳಿ ಮೀನುಗಾರರು ಆಚರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಪಡುಕರಾವಳಿಯ ಮೀನುಗಾರರ ಪ್ರಮುಖ ದೈವಗಳಲ್ಲಿ ಬೊಬ್ಬಯನು ಒಂದು ದೈವವಾಗಿದ್ದು ಅವರ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಐತಿಹ್ಯ ಮತ್ತು ತುಳುಪಾಡ್ಡನಗಳಿಂದ ಈತನ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿವರವಾದ ಕಥೆಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಈ ಬೊಬ್ಬರ್ಯನನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡ ಹೆಂಗಸಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈ ಮುಸ್ಲಿಮ ನಾಮಿಕ ಸಮುದ್ರ ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಮಡಿದು ದೈವತ್ವಕ್ಕೇರಿದನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈತನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಗುಡಿಗಳು ಕಡಲಕರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈತನ 'ದೇಂಡ್' ಎಂಬ ಗದಾಕೃತಿಯ ಆಯುಧದಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಬೊಬ್ಬರ್ಯನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ 'ಅಡೆ' ಎಂಬ ಉಪ್ಪು ಹಾಕದೆ ಇರುವ ಕಡುಬನ್ನು ಕೆಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಬೇಯಿಸಿ ಅದನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕರಾವಳಿಯ 'ಕುಂದಾಪುರ'ದ ಜನರು ಬೊಬ್ಬರ್ಯನಿಗೆ 'ದಾನಿ ಹಿಟ್ಟು' ಸೇವೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಬೊಬ್ಬರ್ಯ ದೇವರನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಕರಾವಳಿಯ ಮೀನುಗಾರರು ಅವರವರ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಬೊಬ್ಬರ್ಯ ದೇವರಿಗೆ ಗುಡಿಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂ ಭೇದ-ಭಾವ ಇಲ್ಲದೆ ಬೊಬ್ಬರ್ಯ ದೇವರ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರು ಬೊಬ್ಬರ್ಯ ದೇವರ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ಭೇದ-ಭಾವ ಮರೆತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬೊಬ್ಬರ್ಯನನ್ನು ಕೂಡ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಂದಿ ಮೀನು (ಡಾಲ್ಫಿನ್) ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಆಗ ಆ ಮೀನನ್ನು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿ ಬೊಬ್ಬರ್ಯನಿಗೆ ಎಡೆ ಬಡಿಸುವ ಈ ವಾಡಿಕೆ ಮೊಗವೀರ ಮತ್ತು ಬೋವಿ, ಖಾರ್ವಿ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸಮುದ್ರ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಎಂಬ ಕೋಮು ಗಲಭೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಮರಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಅಧಿಕ ಮತ್ಸ್ಯ ಲಾಭವಾಗಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕುಂದಾಪುರ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಗವೀರರು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು

'ಸಿರಣಿ ಪೂಜೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಅವರು ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಕೊನಲ್ಲಿ (ಕೊನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ದೋಣಿಯಾಕಾರದ್ದು)ಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಕ್ಕಿ, ಅವಲಕ್ಕಿ, ಹೆಸರುಬೇಳೆ, ಕಡಲೆಬೇಳೆ, ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೈವೇದ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಇರಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮೊಗವೀರರ ಪರವಾಗಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾನೆನ್ನುವುದು ನೋಡಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಇದು ಜನಪದ ಜೀವನದಲ್ಲಿನ ಕೋಮುಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಗೋಕರ್ಣದ ಸಮುದ್ರತೀರದ ಗಂಗಾಮತಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಚರಣೆ ಇದೆ. ಅವರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಗಂಗಮ್ಮನ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜನಾಂಗದವರ ವಿಶೇಷತೆ ಎಂದರೆ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನ ಮುಂಚೆ ಆ ಜನಾಂಗದ ಎಲ್ಲರೂ ಪೂರ್ತಿ ಭೇದಿಗೆ ಔಷಧಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರೂ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಮಹತ್ವದಷ್ಟೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಶುದ್ಧಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮುಕ್ಕುವರಲ್ಲಿ ಬೊಬ್ಬರ್ಯ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ 'ಸ್ನಾನ' ವಿಲ್ಲ. ಇವರು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿಮಾನಿ ದೈವಗಳನ್ನು ಸಂತ್ರಸ್ತಿಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 'ಕಡಪುರಂ ಬಳಂಬುನ್ನ' (ಕಡಲ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಿಸುವುದು) ಎಂಬ ನೈವೇದ್ಯ ವಿಧಿಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ವಿಶೇಷತೆ ಎಂದರೆ ಕುಂದಾಪುರ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ 'ಕೋಳ್‌ಯಾರ್ ಮಾವ' ಎಂಬ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಕೋಳ್‌ಯಾರ್ ಮಾವ' ಎಂಬ ದೇವರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಮುಚುವೆ (ಸರಕು ಹಡಗು)ಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುವಾಗ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಕೋಳ್ಯಾರ ಮಾವ ದೈವ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ತರಹದ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಸತ್ತಾತನ ಅತ್ಯಪ್ರೇತವು ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ, 'ಕೋಳ್‌ಯಾರ್ ಮಾವ ದೇವರಿಗೆ' ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅಕ್ಕಿ, ಅರಶಿನ-ಕುಂಕುಮ ಇಟ್ಟು ಒಂದು ಕಾಯಿ ಒಡೆದು ಊದುಬತ್ತಿ ಹಚ್ಚಿ ನಂತರ ಒಂದು ಗಂಡು ಕೋಳಿಯನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೋಳಿ ಬಲಿ ಕೊಡುವಾಗ ಕುಂದಾಪುರ ಭಾಗದ

ಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಹುಂಜವನ್ನೇ ಬಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಬಲಿಯಿಂದ ಕೋಳಿಯಾರ್ ಮಾವ ಸಂತ್ರಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾನೆ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ರಕ್ತಾಹುತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ಆಗಿ ನಂತರ ಆತ ಮಿಕ್ಕುಳಿದವರಿಗೂ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕಸುಬಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಹಾರ (ಆಹಾರವನ್ನು) ಮೀನುಗಾರರು ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರರ ಕುಟುಂಬದವರು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮೀನುಗಾರರು ಹೊಸ ದೋಣಿಯನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಇಳಿಸುವಾಗ (ಹೊಗವೀರರು, ಬೋವಿ, ಮುಕ್ಕುವ ಮೊದಲಾದವರು) 'ಕುತ್ತಿ ಪೂಜೆ' ಎಂಬ ಕಲಾಪವನ್ನು ಜರಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅಕ್ಕಿ, ಅವಲಕ್ಕಿ, ಹೊದಲು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಎಡೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಗಣಪತಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಗಣಪತಿ ಸ್ಮರಣೆ ಎಂಬುದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬೆಳೆದುಬಂದ ನಂಬಿಕೆಯಿರಬೇಕು. ಹೊಸ ದೋಣಿಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಈಡುಗಾಯಿಯಾಗಿ ಒಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈಡುಗಾಯಿ ಒಡೆಯುವುದು ಬಲಿಯ ಸಂಕೇತ ಆಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೋಳಿಯ ತಲೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಕೊಡ ರಕ್ತ ಬಲಿ ನೀಡುವುದೂ ಇದೆ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಆಗದೆ ದೋಣಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇದರ ಮೂಲಕ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಈ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಿ ಬಲೆ, ರಂಪಣಿ ಬಲೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಿಗೆ ಹಚ್ಚುವಾಗಲೂ ಕುತ್ತಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿಪುಲವಾದ ಮತ್ಸ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಕಸದ ರಾಶಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಊರಿನ ಸನಿಹ ಇರುವ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಅವರು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡು ಕರಾವಳಿಯ ಮೀನುಗಾರರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಬೊಬ್ಬರ್ಯ, ಮುತ್ತಪ್ಪ, ಮಾರಮ್ಮ,

ಭಗವತಿ ಮೊದಲಾದ ಜನಪದ ದೈವಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿಷ್ಣು, ಸೋಮನಾಥ, ದುರ್ಗಾ, ಗಣಪತಿ ಮೊದಲಾದ ವೈದಿಕ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮೀನುಗಾರರು ಸಮುದ್ರದ ಕೆಸರನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ ಬಂಗಾರದ ಬಂಗುಡೆ, ಬೈಗೆ ಮೀನುಗಳ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಹರಕೆಯಾಗಿ ಅಂಥ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಈ ನಂಬಿಕೆಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅಚ್ಚರಿ ತರುವ ವಿಷಯವೆಂದರೆ 'ಎಲ್‌ಗೋನಕ್ಸ್' ಮತ್ತು 'ಹ್ಯೂರೋನ್' ಜನಾಂಗದವರು ಬಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಹುಡುಗಿಯರ ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ಕಲಾಪ ತುಂಬ ಕುತೂಹಲಕರವಾಗಿದೆ. 6-7 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಪುಟ್ಟ ಬಾಲಕಿಯರ ನಡುವೆ ಬಲೆಯನ್ನು ಇರಿಸಿ, ಮಂತ್ರವಾದ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಂತಹ ವಿಧಿಗಳು ಜರಗುತ್ತವೆ. ಬಲೆಯ ಒಳಗೆ ಒಂದು ಗಂಡು ಆತ್ಮ ಇದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಂತ್ರಸ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ಮತ್ಸ್ಯ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಾಲ ವಧುವಿನ ಮನೆಗೆ ಈ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೀನಿನ ಪಾಲೊಂದನ್ನು ನೀಡುವ ಪರಿಪಾಠ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಹಾಗೆ ಮಾರಿ ಪೂಜೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಮೀನುಗಾರರ ಆಚಾರ ಆಗಿದೆ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಖಾರ್ವಿ ಜನಾಂಗದವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆಯ ಗುಡಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ವಿಶೇಷಪೂಜೆಯೆಂದರೆ ಅದು ಮಾರಿ ಪೂಜೆ. ಈ ಮಾರಿ ಹಬ್ಬದಂದು ಖಾರ್ವಿಗಳ ಮನೆ-ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾದ ಊಟ-ಉಪಚಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಹಬ್ಬದ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರಿಸಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಲಶ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ನಂತರ ದೈವದ ಪಾತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೈವಾವೇಶ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಾತ್ರಿಗಳ ಕೊರಳಿಗೆ ಸೇವಂತಿಗೆ ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನಂತರ ಹಬ್ಬದ ಕೊನೆಯ ದಿನ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಆಡುಗಳನ್ನು

ಬಲಿ ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಆ ಬಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ಪ್ರಸಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮೀನುಗಾರರಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವೊಂದು ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಸಿರಿಯನ್ನರು ಹಲವಾರು ಮೀನುಗಳನ್ನು ಪವಿತ್ರವೆಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆಫ್ರಿಕಾದ ಕೆಲವು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ನಿಷೇಧವಿದೆ. ಹಾಗೇ ಸರ್ಬಿಯಾದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಂಗಸು ಮೀನು ತಿನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಥೈಲಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಂಗಸರು ಮೀನು ತಿನ್ನಲೇಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ನದಿ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಹಡಗು, ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಯಾರು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಮತ್ಸ್ಯ ಜನ್ಮ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಪರಾಶರ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಉತ್ತರ ಅಮೇರಿಕದ ಅನೇಕ ಜನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮೀನು ಕುಲದೇವತಾ ಚಿಹ್ನೆ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೇ ತಮಿಳುನಾಡನ್ನು ದೀರ್ಘ ಕಾಲವಾಗಿ ಆಳಿದ ಆಳುಪ ಅರಸರ ನಾಣ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ರಾಜ್ಯ ಲಾಂಛನದಲ್ಲೂ ಮೀನ ಮಿಥುನದ ಚಿಹ್ನೆ ಇತ್ತು. ಮೀನುಗಾರರು ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿಯ ನಾಮವಿರುವ, ಮೈಮೇಲೆ ಚುಕ್ಕೆಗಳಿಲ್ಲದಿರುವ, ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ 'ರೆಕ್ಕೆ'ಗಳಿಲ್ಲದಿರುವ ಹಾಗೂ ಮುಖ ಬಹು ಅಗಲವಾಗಿರುವ ಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮರಳಿ ನೀರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವ ರೂಢಿ ಹಲವೆಡೆ ಇದೆ. ಈ ಮೀನುಗಳನ್ನು ತಿಂದರೆ ಅಥವಾ ಹಿಡಿದರೆ ಅಪತ್ತು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ, ಕೆಡುಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರದ 'ಕೇರಿ ಬಲ್ಯಾರು' ಅಥವಾ 'ಗರಗಸ ಮೀನು' ಅನಿಷ್ಟದಾಯಕವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ವಿಕಟಾಕೃತಿಯ ಈ ಶಕುನ ಶಂಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಸುಮಾರು 60 ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಉಚ್ಚಲದ 2 ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಯುವಕರಿಗೆ ಇಂಥ ಲಕ್ಷಣ ಇರುವ 'ದೊಡ್ಡ ಕೇರಿ ಬಲ್ಯಾರು' ಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಬಹಳ ಸಮಯದ ನಂತರ ಅವರು ಒಂದು ಸಮುದ್ರ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ (ದೋಣಿ ಮುಳುಗಿ) ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನೀರಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾದರು. ಅದೇ ರೀತಿ 'ಕೋಟಿ ಬಾಲಡ' ಎಂಬ ಮೀನನ್ನು ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯ ಶಕುನದಂತಹ ಮೀನು ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. 'ಕಡಲಾವೆ' ಮೀನು ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಮರಳಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. 'ಮಾಲ' ಎಂಬ ಮೀನಿನ ಹಿಂಡು ಬಹುವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಗುಳಿಗನಂಥ ದೈವಗಳ ಸವಾರಿ ಇರುತ್ತದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಮೊದಲ ಬಲೆಗೆ 'ಮಾಲ' ಮೀನು ಬಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತುಂಡು ಮಾಡಿ ಬಿಸಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಂತಿ ಮೀನಿನ ಜೊತೆ ಸಿಗಡಿ ಮೀನು ಸಿಕ್ಕರೆ ಭೂತಗಳ ಸಾನಿಧ್ಯ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಂತಿಗೆ ಉದ್ದವಾದ ಕೊಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿರಬಹುದು.

'ಪಾರೆ' ಮೀನು ಹಾರಿ ಬಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸೋಲು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಿಗಡಿ ಮೀನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕಿಂತ ಮೀರಿ ಬಂದರೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ತಿಮಿಂಗಿಲ ಸತ್ತು ದಂಡೆಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಊರಿಗೆ ಮಾರಿ ರೋಗ ಬರುವ ಸೂಚನೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಾಳೆ ಮೀನು ಮತ್ತು ಬಂಗುಡೆ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಯಿಸಬಾರದೆಂಬ ಕಟ್ಟಳೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಚೂರಿ ಹಾಕದ ಅಥವಾ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಚಿನ್ನಿ ಮಾಡದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೂ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಮೀನುಚಾರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಮೊದಲೇ ಸಾಯುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಚಿನ್ನಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕುಂದಾಪುರದ ಕಡೆಯ ಕೆಲವು ದೇವಾಲಯದ ಜಾತ್ರೆಯ ಓಕುಳಿ ಅಥವಾ ಶುಭಸಿಯ ವಸಂತದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಅಥವಾ ಕುಣಿಯುವ 'ಹೌಂದ್ರಾಯನ ಓಲಗ' ಪದಗಳು ಸಮುದ್ರರಾಯನ ಸ್ತುತಿಗಳೆಂದೂ, ಕಡಲ ಕರಾವಳಿಯ ಪುರಾತನ ನಿವಾಸಿಗಳು ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವರುಣನ ಪೂಜೆಯ 'ರೂಪಾಂತರ' ಇದು ಎಂದು ಡಾ| ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ 'ಹೌಂದ್ರಾಯನ ಓಲಗ' ಎಂಬಂತಹ ಕುಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮೀನುಗಾರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮೀನುಗಾರರು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅರಿಯದೇ ಕೇವಲ ಲಾಭದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಗಂಗಾಮಾತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಮಳೆ, ಬಿಸಿಲು ಯಾವುದೇ ವಾತಾವರಣದ ಕಾರಣ ಒಡ್ಡದೆ ಅಲೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ವೀರ ಯೋಧರಂತೆ ಹೋರಾಡಿ ಸಮುದ್ರ ಮಧ್ಯೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸುವ ಮೀನುಗಾರರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೀರರೇ ಸೈ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಡಲನ್ನು ಕಾಣದವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಬಲುದೂರ ವಾಸಿಸುವವರಿಗೆ ಕಡಲು ಒಂದು ಕೌತುಕದ ಕನಸಾದರೆ, ಕಡಲ ಕರಾವಳಿಯವರಿಗೆ ಅದು ತಮ್ಮ ಅನುದಿನದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದ ಒಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ.

ಮೀನುಗಾರ ಕುಟುಂಬದವರು ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರರು ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಆಚರಿಸುವ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜನಾಂಗದವರು ಒಂದೊಂದು ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇವರು ಮತ್ತು ದೈವ ಇವೆರಡರಲ್ಲೂ ಪೂಜನೀಯ ಭಾವ ಹೊಂದಿರುವವರು ಎಂದರೆ ಅವರು ಮೀನುಗಾರರು.

ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು - ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಗಗಳಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವರ್ಗಗಳು ಅವರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ, ನಡವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮೂಲದ ಬಗೆಗಿನ ನಂಬಿಕೆಯಂತೆ ಇವರು ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವಂತೆ “ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಅಸ್ಯ ಮುಖಮಾಸೀತ” ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಗುಂಪುಗಳು ವೇದಾಧ್ಯಯನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿವೆ. ಋಗ್, ಯಜುರ್ ಹಾಗೂ ಸಾಮವೇದಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ವರ್ಗ ಆಯಾ ವೇದಗಳನ್ನೇ ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸೂತ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಂಬ ಹೆಸರು ‘ಬ್ರಹ್ಮ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಮೂಲದ್ದು. ಇದರ ಅರ್ಥ ವರ್ಧಿಸು, ಭೇದಿಸು, ಜ್ಞಾನಿ, ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಅರಿತವ, ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವವರು, ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎಂಬರ್ಥವನ್ನು ಸಹ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವೆಂದರೆ ಪಂಚದ್ರಾವಿಡ ಮತ್ತು ಪಂಚಗೌಡ. ಪಂಚದ್ರಾವಿಡರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಸನ್ಯಾಹಾರಿಗಳು, ಪಂಚಗೌಡರಲ್ಲಿ ಮಾಂಸಾಹಾರ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಪಂಚದ್ರಾವಿಡರ ಜೊತೆಗೆ ಇರುವ ಪಂಚಗೌಡರು ಸನ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚದ್ರಾವಿಡರಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಗಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ:

- 1) ತಮಿಳರು ಅಥವಾ ದ್ರಾವಿಡರು
- 2) ತೆಲುಗರು ಅಥವಾ ಆಂಧ್ರರು
- 3) ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕರು
- 4) ಮರಾಠಿ ಅಥವಾ ದೇಶಸ್ಥರು
- 5) ಗುಜರಾತಿಗಳು

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಓರಿಯ ಹಾಗೂ ಕೊಂಕಣಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ತುಳು

ಮಾತನಾಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಪಟ್ಟರು ಮತ್ತು ನಂಬೂದರಿಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಇಡೀ ಭಾರತದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಔತ್ತರೇಯರು ಹಾಗೂ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯರೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

ಉತ್ತರ ಭಾರತದ (ದೇಶದ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಗಡಗಳೆಂದರೆ

- 1) ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು
- 2) ಗೌಡ ಅಥವಾ ಗೌರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು
- 3) ಕನ್ಯಾ ಕುಬ್ಜ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು
- 4) ಮಿಥಿಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು
- 5) ಉತ್ಕಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು

ದಕ್ಷಿಣದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 1) ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು
- 2) ಕೊಂಕಣಸ್ಥರು
- 3) ಕರ್ನಾಟಕ - ಸತಾರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ
- 4) ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು
- 5) ಗುಜರಾತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು
- 6) ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು
- 7) ದ್ರಾವಿಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು

ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿವರಗಳು

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ರಾಜಮನೆತನವೊಂದರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಗೊಂಡು 'ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ' ಎಂದೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಈ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇದ್ದಿರಲೇಬೇಕು. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಗಡ ರಾಜಮನೆತನದ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಈ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಹೊಯ್ಸಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಧಾರಗಳೇನೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಹಿರಿಯರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಕೊಡುವ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ

1. ಸಳ ಎಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹುಲಿಯನ್ನು ಗುರುಗಳ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಕೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವರ್ಗವು ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರೆಂದೇ ಖ್ಯಾತರಾದರು.
2. ಮಯೂರವರ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಚೋಳ ಪಲ್ಲವರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸೈನ್ಯ ಕಟ್ಟಿದನು. ಯುದ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಹೊಯ್ಸಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿರಾ' ಎಂಬ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಮಾತುಗಳೇ ಮುಂದೆ ಹೊಯ್ಸಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಂಬಂತೆ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತವೆ.
3. ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವರ್ಗದ ಮೂಲಪುರುಷರಾಗಿದ್ದು ವಿಜಯನಗರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದವರು. ತಮ್ಮ ವೀರ ವೃತ್ತಿಯ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿ ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರೆಂದೇ ಖ್ಯಾತರಾದರು.
4. ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಪೌರೋಹಿತೃತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಾಗ ತಮ್ಮ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕದವರೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ ಸ್ಥಳೀಯ ಗೌರವ ಮಾನ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು.

ಕ್ರಿ.ಶ. 1010ರಿಂದ ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳಿಗೂ ಮಿಕ್ಕು ಹೊಯ್ಸಳರೆಂಬ ರಾಜಮನೆತನದವರು ಕನ್ನಡ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೊಯ್ಸಳ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಮೊದಲು ನಮಗೆ ಕಾಣಬರುವುದು ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ. ಈ ಪದದ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಮೊದಲ ಶಾಸನ ಕ್ರಿ.ಶ. 1117ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ, ಯದು ವಂಶದಲ್ಲಿ ಸಳನೆಂಬ ಒಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಒಬ್ಬ ಜೈನ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿ ಶಶಕಪುರದ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಬ್ಬರ ಪೂಜಾರ್ಕಮವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂತೆಯೇ ಏನೋ ಒಂದು ಹುಲಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಎದುರಿಸಿತು. ಆಗ ಸನ್ಯಾಸಿಯು 'ಎಲೆ ಸಳನೇ ಹೊಡೆ' ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡನು. ಸಳನು ಹೊಡೆದು ಹುಲಿಯನ್ನು ಕೊಂದನು. ಈ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಕೂಗಿನಲ್ಲಿ ಪೊಯ್-ಸಳ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇವನ ವಂಶದವರಿಗೆ ಪೊಯ್ಸಳ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಈ ಹೆಸರೇ ಹೊಯ್ಸಳ ಎಂದಾಗಿದೆ. ಚಾಲುಕ್ಯರು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಚುಳುಕದಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಊಹೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಕಲ್ಪನೆಯ ಚಾತುರ್ಯವು ಈ ಪದದ ಅರ್ಥವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೊಯ್ಸಳರು ಚಾಲುಕ್ಯರ ಸಾಮಂತರಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಏರಿದರು ಮತ್ತು ಅವರ ಅಧೀನದ ಸಣ್ಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮೊದಲು ಸೊಸೆವೂರಿನಲ್ಲಿ, ನಂತರ ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿ, ಕೊನೆಗೆ ದ್ವಾರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅವರು ತಲಕಾಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೂ ಒಡೆಯರಾದರು. ಆಡಳಿತಗಾರರ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡೇತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದರು. ವೆಲನಾಡು, ಆಂಧ್ರದ ಅರವೇಲು, ಕರಹಾಡಿ, ಕೊಂಕಣಸ್ಥರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ದೇಶಸ್ಥರು ಮುಂತಾದವರು ನೆಲೆಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಒಳಪಂಗಡಗಳಿದ್ದವು. ಬಡಗನಾಡು ಕರ್ನಾಟಕ, ಸೀರನಾಡು ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹವ್ಯಕರು, ಕೋಟ ಮತ್ತು ಶಿವಳ್ಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಈ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಆಯಾ ಜನರು ವಾಸಿಸುವ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು, ಭಾಷೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪ-ಪಂಗಡವು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಬಡಗನಾಡು ಕರ್ನಾಟಕರೆಂಬವರು ಮೊದಲಿನ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರ ಭಾಗಗಳಿಂದ

ಬಂದವರು. ಸೀರನಾಡು ಕರ್ನಾಟಕರು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಾ ತಾಲೂಕಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನಿಂದ ಬಂದವರು. ಹೊಯ್ಸಳರು ಉಚ್ಚಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಸೊಸೆವೂರು, ಬೇಲೂರು, ದ್ವಾರಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ತಲಕಾಡು ಅಂದರೆ ಆಧುನಿಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಕಡೂರು, ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಹೊಯ್ಸಳರ ತವರು ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರೆಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಈಗಲೂ ಈ ಒಳಪಂಗಡದ ಜನ ಅಧಿಕವಾಗಿ ವಾಸವಾಗಿರುವುದು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ. “ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು” ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣರಾದ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ಸ್ವತಃ ಹೊಯ್ಸಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರ ವರ್ಚಿಸು ಹೆಚ್ಚಿತು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಮಲಯಾಳಿ ಮೊದಲಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸೇರಿದ್ದು ಆ ಭಾಗದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೊಯ್ಸಳ ನಾಡಿನ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು “ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು” ಎಂದೇ ಗುರುತಿಸುವಂತಾಯಿತು, ಆ ಹೆಸರೇ ಸ್ಥಿರವಾಯಿತು. ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಗಡದವರು ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ, ಮಹೋದಯರಾಗಿ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಶೋಧನಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ, ರಾಜ ಪುರೋಹಿತರಾಗಿ, ವೀರಸೇನಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಪಡೆದಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆ ಕಾಲದ ದಾಖಲೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತವೆ.

ಗೋತ್ರ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಪರಿಚಯ

ಹಲವು ಗೋತ್ರ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಋಷಿಗಳ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರು ಸಾಗಿ ಬಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗೋತ್ರ ಪ್ರವರ್ತಕ ಋಷಿಗಳೆಂದರೆ ವಸಿಷ್ಠ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ಜಮದಗ್ನಿ, ಅತ್ರಿ, ಕೌಂಡಿನ್ಯ, ಭಾರಧ್ವಾಜ, ಅಂಗೀರಸ, ಕಶ್ಯಪ, ಮೌದ್ಗಲ್ಯಸ, ಗೌತಮ, ಕೌಶಿಕ, ಹರಿತಸ ಮೊದಲಾದವರಿದ್ದಾರೆ. ಗೋತ್ರಗಳ ಮೂಲ ಪ್ರವರ್ತಕರು ವೇದಾಧ್ಯಯನಶೀಲರು, ತಪಸ್ವಿಗಳು, ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸದವರಲ್ಲ. ಈ ಋಷಿ-ಮುನಿಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಇವರು ದೇವತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಸಂಬಂಧ, ಯಜ್ಞ-ಯಾಗಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಷ್ಯರಾದವರಿಗೆ ಗೌರವಾದರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ತಮ್ಮ ಮೂಲಪುರುಷರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅದಲ್ಲದೇ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಆದಿಭೌತಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಆದಿದೈವಿಕವಾದ

ವಿಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ಇವರು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಬಡತನ, ಹಸಿವು, ದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳಿಗೂ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಂಥ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಗುರುಗಳಾಗಿ ಒಪ್ಪಿ ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಈ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಗೋತ್ರ ಪ್ರವರ್ತಕ ಋಷಿಗಳ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಉಪಾಕರ್ಮದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದ ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಮರೆಯದೇ ಗೌರವಿಸುವುದು ಸಹ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳು

ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದವನು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದವನು. ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನ, ಯಜ್ಞಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಸಾತ್ವಿಕನೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಹಣ ಗಳಿಕೆ, ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ, ಅಧಿಕಾರ ಲಾಲನೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಎಂದೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆಶ್ರಮ ಧರ್ಮದ ಗುಣಗಳು ಇಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತನ್ನ ಗೌರವಾದರಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗೆ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಒಳಿತಿಗೆ, ದೇವತಾರಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಇಂದು ‘ಪುರೋಹಿತ’ನೆನಿಸಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ತ್ರಿಕಾಲ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮಾಡುವುದು ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಜೀವಾತ್ಮನು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೇರಲು ಮಾಡುವ ಜಪ-ತಪ, ಪೂಜೆಗಳು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಇಂದು ಹೇತುವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಾಡುವ ಯಜ್ಞ-ಯಾಗಾದಿಗಳು ಅವನನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನೆಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತವೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಇದು ವೇದಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದಿರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಕರ್ಮ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕಾಮ್ಯ ಕರ್ಮ, ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಮತ್ತು ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮ ಎಂದು ವಿಭಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಯಜ್ಞ-ಯಾಗಾದಿಗಳು ಕಾಮ್ಯ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರೆ, ಶ್ರಾದ್ಧ-ಸಂಸ್ಕಾರಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳೆನಿಸುತ್ತವೆ. ನಿತ್ಯಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಮಂತ್ರೋಪಾಸನೆಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಉಪಾಸನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರ್ಗುಣೋಪಾಸನೆ, ಸಗುಣೋಪಾಸನೆ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧ. ದೇವರನ್ನು ನಿರಾಕಾರ, ನಿರ್ಗುಣ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವುದು, ಧ್ಯಾನಿಸುವುದು ಸಗುಣೋಪಾಸನೆ/ಸಗುಣೋಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಒಂದು ಆಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರೇಮ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುವುದು,

ದೇವರನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುವುದು, ಪೂಜೆ, ನಾಮಸ್ಮತಿ, ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣ, ಪಠಣ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಗುಣೋಪಾಸಕ ನಿತ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು ಹಾಗಾಗಿ ಸ್ಮಾರ್ತರಾದ ಇವರಿಗೆ ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಆಚಾರ್ಯರ ತತ್ವವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವರು “ಆದಿತ್ಯ, ಅಂಬಿಕೆ, ವಿಷ್ಣು, ಗಣಪತಿ ಮತ್ತು ಮಹೇಶ್ವರ” ಎಂಬ ಐದು ದೇವರುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ವೈತ ತತ್ವದ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ “ಬ್ರಹ್ಮ ಸತ್ಯ, ಜಗತ್ತು ಮಿಥ್ಯ, ಜೀವವು ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯಲ್ಲ” ಎಂಬುದು. ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮಗಳು ಎರಡಲ್ಲ ಆದು ಒಂದೇ ಅದನ್ನು ಆತ್ಮ ಅಥವಾ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಆರಿಯಬೇಕು. ಆತ್ಮನಿಗೆ ಎರಡನೆಯವನಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಲ್ಲ. ಜೀವವೇ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಹೊರತು ಬೇರಲ್ಲ ಎಂಬ ಸತ್ಯ ಅದ್ವೈತದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶ.

ಗೋತ್ರ ಪ್ರವರ ನಿರ್ಣಯ

ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಗೋತ್ರರಿಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಹಾಗೂ ಸಗೋತ್ರರಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬುದು ಆಪಸ್ತಂಭರು ವಿಧಿಸಿರುವ ನಿಷೇಧ. ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವುದಾದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರವರದವರೇ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಗೌತಮರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಗೋತ್ರ, ಪ್ರವರ, ಹೆಸರುಗಳ ಬಳಕೆಯು ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರವರ ಮೂಲ ಪ್ರವರ್ತಕರು ವೇದಾಧ್ಯಯನಶೀಲರು, ತಪಸ್ವಿಗಳು, ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದವರಲ್ಲ. ಈ ಋಷಿ-ಮುನಿಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಇವರು ದೇವತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಸಂಬಂಧ, ಯಜ್ಞ-ಯಾಗಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಷ್ಯರಾದವರಿಗೆ ಗೌರವಾದರಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಪುರುಷರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಆದ ಆದಿಭೌತಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಆದಿಧೈವಿಕವಾದ ವಿಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ಇವರು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಡತನ, ಹಸಿವು, ದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳಿಗೂ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡಿ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನುಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಗುರುಗಳಾಗಿ ಒಪ್ಪಿ ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು.

ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಮುದಾಯವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಚರಣೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮುದಾಯ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ ಇಂತಿದೆ:

ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ

ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಸಾತ್ವಿಕ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಸ್ನಾನ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಪೂಜೆಯ ನಂತರ ಉಪಾಹಾರ ಸೇವನೆ. ದೇವರ ಪೂಜೆಯ ನಂತರ ತೀರ್ಥ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಂತರ ಉಪಾಹಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಹಿಂದೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ಇಂಥ ನಿಯಮಗಳು ಸಡಿಲಗೊಂಡಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಾಹಾರವನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವಿಶೇಷಪೂಜೆ, ವ್ರತಾಚರಣೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಾಹಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನನಿತ್ಯದ ಊಟದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಕ್ರಮ ಅವರಲ್ಲಿದೆ. ದಿನನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡಿಸುವ ಕ್ರಮವೆಂದರೆ ಬಾಳೆ ಎಲೆ ಅಥವಾ ಮುತ್ತುಗದ ಎಲೆಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಬಾಳೆ ಎಲೆಯ ತುದಿಯನ್ನು ಎಡಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಹಾಕಿ, ಎಡತುದಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಅಥವಾ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಚಟ್ನಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಬಡಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಉಳಿದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಬಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಆಮೇಲೆ ನೀರನ್ನು ಆಪೋಷಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮಾತನಾಡದೇ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಉಪ್ಪನ್ನು ಎಡತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಡಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಬಲತುದಿಗೆ ಬಡಿಸಿದವರು ದೇಶಾಂತರ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಗೆ ಬಡಿಸಿದರೆ ಮುಖವನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಪರ್ಯಂತ ನೋಡಬಾರದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭೂರಿಭೋಜನವಿರುತ್ತದೆ. ಊಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವೈವಿಧ್ಯಗಳು ಸೇರಿ 18 ರೀತಿಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಡಿಸಿದ ನಂತರ ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ತೊಡಗಬೇಕು. ಮಜ್ಜೆಗೆ ಊಟದೊಂದಿಗೆ ಭೂರಿಭೋಜನ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರಲ್ಲಿ ಮೊಸರನ್ನ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ

ಭೋಜನದಲ್ಲಿ ಬಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇದು ತಾಮಸ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾದರೆ ಅಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೂ ಬಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಷ್ಟ ಎಂಬ ಕಾರಣವೂ ಇರಬಹುದು.

ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುವ ಈ ರೀತಿಯ ಸಾತ್ವಿಕ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳು ಇವೆ. ಊಟಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಶುದ್ಧತೆಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿ ಎಲ್ಲ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ಒರೆಸುವುದು ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯ. ಬಡಿಸುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲೂ ತಿನ್ನಬೇಕಾದ ಆಹಾರದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎಲೆಯ ತುದಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಡುಗೆಯ ಪರಿಚಯವೂ ಊಟ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವಿದೆ. ಬಡಿಸುವ ಕ್ರಮವೂ ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ರೂಢಿಗೊಂಡಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಬಲಗಡೆಯ ತುದಿಗೆ ಮೊದಲು ಬಡಿಸುವ ಸಿಹಿಪಾಯಸ ಉಳಿದ ಆಹಾರಗಳ ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪೂರಕ ಮತ್ತು ಶುಭಸೂಚಕ. ಹಸಿಬೇಳೆಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಕೋಸಂಬರಿ ಹಾಗೂ ಪಲ್ಯಗಳು ಜೀವಸತ್ವವುಳ್ಳ ಆಹಾರ, ನಂತರ ಕರಿದ ಹಪ್ಪಳ, ಸಂಡಿಗೆ ಮುಂತಾದವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಊಟದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಉಪ್ಪು, ಖಾರ, ಸಿಹಿ, ಒಗಚು, ಕಹಿ, ಆಮ್ಲ, ಸಾವಿ ಮುಂತಾದವು ವಾತ ಪ್ರಕೋಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರಲ್ಲಿ ಖಾರದ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆ, ಪಿತ್ತಕಾರಕವಾದ ಆಹಾರಗಳನ್ನು, ತಾಮಸ, ರಾಜಸ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಇವರು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪುರೋಹಿತ ವರ್ಗದವರು ನೀರುಳ್ಳಿ, ಕೆಂಪುಬಣ್ಣದ ತರಕಾರಿ, ಹಾಲು ಸೋರೆ, ಬುರುಡೆ ಸೋರೆ, ತುಪ್ಪ ಸೋರೆ ಮುಂತಾದ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಾತಕಾರಕವಾದ ಗೆಣಸು, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯಂತಹ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ವಯಸ್ಸಾದವರು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿದ ಅಡುಗೆಗಳು ಬಿಸಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಊಟಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ಕೆಲವಾರು ಗಂಟೆಗಳು ಕಳೆದರೆ ಆಹಾರದ ಮೂಲಸತ್ವ ರುಚಿ ಕೆಡುತ್ತದೆಂಬ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅರಿವು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಹಳಸಿದ ಅಥವಾ ತಂಗಳಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಯಾವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವರ್ಗದವರೂ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದಿನ ಕುಟುಂಬಗಳು ಈಗಿನಂತೆ ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿರದೆ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಬಳಸುವ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಈಗಿನಂತೆ ನಾಜೂಕು ಹೆಸರಿನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ-ಪುಟ್ಟವೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಡುಗೆ ಪಾತ್ರೆಗಳೆಲ್ಲ ಹಿತ್ತಾಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಿರಿಯರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಾತ್ರೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಇಂತಿವೆ: ಹಂಡೆ, ಕೊಳದಪ್ಪಲೆ, ಹರಿವಾಣ, ತಂಬಿಗೆ, ಚೊಂಬು, ಚಮಚ, ಬಾಣಲೆ, ಮಗುಚುಕ್ಕೆ, ಪಂಚಪತ್ರೆ, ಪುಟ್ಟ

ತಪಲೆ, ಉದ್ದರಣಿ, ಕಾವಲಿ, ಕಲ್ಲು ಮರಿಗೆ, ಅರಿಶಿನ ಚಟ್ಟಿ, ರೈಲ್ವೆ ಚೆಂಬು, ತಾಮ್ರದ ಚೊಂಬು, ಬೋಗಣಿ, ಮಿಳ್ಳೆ, ಜಾಡಿ, ಕೊಳಗ, ಕಡಾಯಿ, ತಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದವು. ನಾಗರಿಕತೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಅತಿ ನಾವೀನ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಜೂಕುತನಗಳು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿತು. ಹಿಂದಿನ ಕಲ್ಲುಸೋರೆ, ಹಿತ್ತಾಳೆ, ತಾಮ್ರ, ಕಂಚಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಈಗಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಮಾರಾಧನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈಗಿನ ತಲೆಮಾರಿನವರಿಗಂತೂ ಹಿಂದಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳ ಹೆಸರಾಗಲಿ, ಬಳಕೆಯ ರೀತಿಯಾಗಲಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಹಿತ್ತಾಳೆ, ತಾಮ್ರ, ಕಂಚಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಉಪಕರಣಗಳು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳು ನಿರುಪಯುಕ್ತಗೊಂಡವು. ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಪಾತ್ರೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ಟೀಲ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಹಿಂದಿನ ಗೃಹ (ಮನೆ)ಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶಾಲವೂ, ದೊಡ್ಡವೂ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಅಂಕಣದ ಮನೆ, ಕಂಬಶಾಲಿನ ಮನೆ, ತೊಟ್ಟ ಮನೆ, ದೊಡ್ಡ ಜಗುತಿ ಮನೆ, ಮಹಡಿ ಮನೆ ಮುಂತಾಗಿ ಅವುಗಳ ವಿನ್ಯಾಸದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮನೆಗಳು ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿದ್ದು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮನೆ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೊದಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವ, ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಒದಗುವ ಶುದ್ಧ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುದ್ದಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ 'ಆಯ'ಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು, ಈ ಆಯಗಳು ವೃಷಭಾಯ, ಧ್ವಜಾಯ, ಸಿಂಹಾಯ, ಕಾಕಾಯ, ಶುನಕಾಯ ಅಳತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಿಂದಿನ ಬಹುತೇಕ ಮನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾಡ ಹಂಚಿನವು ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು ಅಥವಾ ಮಂಗಳೂರು ಹಂಚಿನವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಗೃಹದ ಮುಂಭಾಗವನ್ನು 'ಹರಿ' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊದಲ ಹರಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಜಗುಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಎರಡು ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಠಡಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ದೇವತಾಗೃಹ, ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಊಟದ ಕೋಣೆ, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಗೋವಿನ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನದ ಗೃಹ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಹಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಗುವ ಕೋಣೆ, ಅತಿಥಿ ಗೃಹಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದ ಬಾಗಿಲು ಆರು ಅಡಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದು, ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟೇ ಅಗಲ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾರಣ ಗೃಹಗಳು ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳವಾಗಿದ್ದು ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಗ್ಗಿ-ಬಗ್ಗಿ ಒಳಬರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕದವರ ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದನ-ಕರುಗಳು ಮಾತ್ರ. ಮನೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಲೌಕಿಕರು, ಕೃಷಿಕರು ಮಾತ್ರ ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಕುಟುಂಬದವರು

ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಹಿಂಭಾಗದ ದೂರದಲ್ಲಿ ಶೌಚಗೃಹ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ಮಣ್ಣಿನ ಅಥವಾ ಕಲ್ಲಿನ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಒಳಗಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗು, ಮಾವು, ಹಲಸು ಮುಂತಾದ ಗೃಹೋಪಯೋಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಒಂದು ಮನೆಯ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾಗರಿಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆದಂತೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಕಾಲಿರಿಸಿದ ಇವರು ನಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯತ್ತ ಸಾಗಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಹಂಚಿನ ಮನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಮನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ.

ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪಾರಂಪರಿಕ ವೃತ್ತಿ ಎಂದರೆ ಶಾನುಭೋಗತನ, ಪೌರೋಹಿತ, ಅಧ್ಯಾಪನ, ಪುರಾಣ ವಾಚನ, ಕಾವ್ಯ ವಾಚನ, ಅರ್ಚನೆ ಮುಂತಾದವು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೈದಿಕರು ಈ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವವರಾದರೆ, ಕೆಲವರು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸಹ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವೈದಿಕ ವೃತ್ತಿಯವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಪಂಚಾಂಗಗಳ ಕಟ್ಟು, ವ್ರತ, ಕಥಾ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಓಲೆಗರಿಗಳು, ಪುರಾಣ ಕೃತಿಗಳು, ವೇದಮಂತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಧಾರಾಳವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಜನಿವಾರ, ದರ್ಭೆ, ಅನಂತನದಾರ, ಮಡಿವಸ್ತುಗಳು, ವಿಭೂತಿ, ಗೋವು-ಕರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೊಯ್ಸಳ ರಾಜರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪೂಗದಿ ಹಣವನ್ನು ಇವರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಶಾನುಭೋಗ, ಪಟೇಲರು ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕದವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದಿಗೂ ಈ ವರ್ಗದವರು ಈ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಖೇತ್‌ವಾರ್ ನಕಾಲೆ, ಬಾರಾಬವಾತಿ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ರಶೀದಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ದೌತಿ, ಲೇಖನಿ, ಕಾಲುಮಣಿ, ಹಣ ಇಡುತ್ತಿದ್ದ ಚೀಲಗಳು ಮುಂತಾದವು ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲೇವಾದೇವಿ ವ್ಯವಹಾರ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವರು ಶ್ರೀಮಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆನಿಸಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಸಾಹುಕಾರರು, ಚಿನಿವಾರರು ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೇವಾದೇವಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸಾಲದ ಪತ್ರಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಲವು ಕುಟುಂಬಗಳು ತಮ್ಮ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಳಿದ ಕೆಲವು ಹೊಯ್ಸಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಜಿರಾಯಿತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೆಲವರು ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವಾಲಯದ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ರೈತರು ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ಧರ್ಮದಿಂದ ಬಂದ ಪೈರಿಸ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಪುರೋಹಿತರ ಮನೆಗೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಹಳೆ ಮೈಸೂರಿನ ಹಲವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ

ಕುಟುಂಬದವರು ತಾವೇ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಜವಳಿ, ಕಾಫಿ ತೋಟ ಮುಂತಾದ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಊರಿನ ಪುರೋಹಿತರು, ಶಾನುಭೋಗರು, ಪಟೇಲರು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೈವ ಭಕ್ತರಾದ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಏಕಾದಶ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಉಪನಯನ, ಜಾತ್ರೆ, ಉತ್ಸವ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಧಾನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿದ್ದವು. ಹಿಂದಿನ ಜಾತಿ ಮುಖಂಡರು ಈಗಿನ ಸಂಘಟನಾಕಾರರಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಯಾರೇ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಪಂಚಾಯತಿ ನಡೆಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೈನ, ವೀರಶೈವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಈ ಮತದವರಲ್ಲಿನ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಗಳ ವೈಮನಸ್ಯಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಷೋಡಶ ಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು

ಅಶ್ವಲಾಯನ ಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದವನು ತನ್ನ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು 48 ಎಂದು ಗೌತಮ ಮಹರ್ಷಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವೇನೆಂದರೆ ಗರ್ಭಾಧಾನ, ಪುಂಸವನ, ಸೀಮಂತ, ಜಾತಕ ಕರ್ಮ, ನಾಮಕರಣ, ಅನ್ನಪ್ರಾಶನ, ಚೌಲ, ಉಪನಯನ, ನಾಲ್ಕು ವೇದ ವ್ರತಗಳು, ಸ್ನಾತಕ ವಿವಾಹ, ದೇವಯಜ್ಞ, ಪಿತೃಯಜ್ಞ, ಭೂತಯಜ್ಞ, ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ, ಅಷ್ಟಕ ಪಾರ್ವಣ, ಶ್ರಾವಣಿ ಮಾರ್ಗಶಿರಿ, ಚೈತ್ರಿ, ಶೂಲಗವಿ, ಅಶ್ವಯುಜ, ಅಗ್ನಾಧೇಯ, ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ, ದರ್ಶಪೂರ್ಣಮಾಸ, ಸಾಲೀಪಾಕ, ನಿರೂಢ, ಪಶುಬಂಧ ಸೌತಾಮಣಿ, ವಾಜಪೇಯ, ಅತಿರಾತ್ರ, ಅಪೋರ್ಯಾಮ, ಆಗ್ರಾಯಣೀ ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ವ ಭೂತದಯೆ, ಕ್ಷಮಾಗುಣ, ಅನಸೂಯ, ಶುಚಿತ್ವ, ಸೋಮಾರಿತನ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಅಮಂಗಲವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಕಾರ್ಪಣ್ಯರಹಿತ, ಉದಾರತ್ವ, ನಿಸ್ಪೃಹತೆಗಳೆಂಬ ಎಂಟು ಆತ್ಮಗಳು ಸೇರಿ ನಲವತ್ತೆಂಟು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂಗೀರಸರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಯಜ್ಞಾದಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ

ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ 12 ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ವೈದಿಕ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾದರೂ ಇವುಗಳು ಕೇವಲ ಆಚರಣೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಲಾಯನ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಹಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಿರುವಂತೆಯೇ ಬೋಧಾಯನ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕಾರಾದಿ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಾಯನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಅವು ಗಮನಾರ್ಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಧಾರ್ಮಿಕ ನಡವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಶ್ವಲಾಯನರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಬೋಧಾಯನಲಂಬಿಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು

ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು ಉಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಹಬ್ಬಗಳು ಸರಣಿಯಂತೆ ಇಡೀ ವರ್ಷ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ವರ್ಗದ ದೈವಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಕತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಆಚರಣೆಗಳು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ವರ್ಷವಿಡೀ ಈ ರೀತಿ ದೇವತಾಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭಜನೆ, ವ್ರತ, ಹೋಮ, ಅಭಿಷೇಕ, ಪೂಜೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಈ ವರ್ಗದವರ ಸಾತ್ವಿಕ ಭಕ್ತಿ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಹಬ್ಬಗಳು, ವ್ರತಕತೆಗಳು, ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣ ಇವುಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಂಗಗಳಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಯ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯ ಪ್ರತೀಕವೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಯಾಂತ್ರಿಕವಾದ, ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಲ್ಲದ ಬದುಕಿಗೆ ಇಂಥ ಆಚರಣೆಗಳು ಸಂಭ್ರಮದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಆಚರಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ನೈತಿಕ ಭಾವನೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂಥವು. ಈ ಹಬ್ಬಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ, ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಹೃದಯವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತವೆ. ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರವರು ಚೈತ್ರದಿಂದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಮಾಸದವರೆಗೆ ಕೆಲವು ಹಬ್ಬ, ವ್ರತಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚೈತ್ರ, ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿ, ವೈಶಾಖದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷತದಿಗೆ, ವ್ಯಾಸಪೂರ್ಣಿಮೆ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಕಾರ ಹುಣ್ಣಿಮೆ, ಅಷಾಢದಲ್ಲಿ ಭೇಮೇಶ್ವರ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ವ್ರತ, ಮಂಗಳಗೌರಿವ್ರತ, ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿ,

ಭಾದ್ರಪದದಲ್ಲಿ ಗೌರಿಗಣಪತಿ ವ್ರತ, ಮಹಾಲಯ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಅಶ್ವಿಜ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಶರನ್ನವರಾತ್ರಿ, ದುರ್ಗಾಷ್ಟಮಿ, ವಿಜಯದಶಮಿ, ನರಕಚತುರ್ದಶಿ, ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬಲಿಪಾಡ್ಯಮಿ, ಮಾರ್ಗಶಿರದಲ್ಲಿ ಹೊಸಿಲ ಹುಣ್ಣಿಮೆ, ಪುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ಮಾಘದಲ್ಲಿ ರಥಸಪ್ತಮಿ, ಫಾಲ್ಗುಣದಲ್ಲಿ ಹೋಳಿಹಬ್ಬ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ರತಗಳು ಇವೆ. ಈ ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ವ್ರತ, ನೈಮಿತ್ತಿಕ ವ್ರತ, ಕಾಮ್ಯ ವ್ರತ ಎಂಬ ಮೂರು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರತಿದಿನ ಮಾಡುವ ಗೌರಿಪೂಜೆ, ಶುಭಸಿಪೂಜೆ, ಏಕಾದಶಿ, ಪ್ರದೋಷ, ಕಾರ್ತಿಕ ಸೋಮವಾರ, ಶ್ರಾವಣ ಶನಿವಾರಗಳ ಆಚರಣೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಿತ್ಯ ವ್ರತಗಳು. ಯುಗಾದಿ, ಮಹಾಲಯ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಶಿವರಾತ್ರಿ, ಪುಣ್ಯತಿಥಿಗಳ ಆಚರಣೆ ಹಾಗೂ ಜಯಂತಿಗಳ ಆಚರಣೆ ಮುಂತಾದವು ನೈಮಿತ್ತಿಕ ವ್ರತಗಳು. ತ್ರಿಕಾಲ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ, ದೇವತಾರಾಧನೆಗಳು ಇವು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ಕರ್ಮಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಾಪಕ್ಷಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಕಾಮ್ಯ ವ್ರತಗಳೆಂದರೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಸುಖ, ಭೋಗ, ಆಯಸ್ಸು, ಸಂಪತ್ತು, ಸಂತಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡುವ ವ್ರತಗಳು ಅಥವಾ ನೋಂಪಿಗಳು. ಉದಾ: ಮಂಗಳಗೌರಿ ವ್ರತ, ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತ, ಅನಂತ ವ್ರತ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರಂಗೋಲಿ

ಈ ರಂಗವಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರವರ ಕಲಾಭಿಜ್ಞತೆಯ ಸಂಕೇತ. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮನವನ್ನು ಮಾರ್ದವಗೊಳಿಸಿ ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ರಂಗೋಲಿ, ರಂಗೋಲೆ ರಂಗವಲ್ಲಿಯ ತದ್ಭವ ರೂಪಗಳು. ರಂಗ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ, ಸೊಗಸು ಎಂಬರ್ಥವೂ, ವಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಬಳ್ಳಿ ಎಂದೂ ಅರ್ಥ. ಬಣ್ಣದ ಪುಡಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ರಂಗೋಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಪುಡಿಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಸೇಡಿಯ ಕೆಸರಿನಿಂದ ಬೊಟ್ಟು, ಗೆರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಹೂಗಳ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದೇ ಈ ಕಲೆ. ಮನೆಗಳ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವ ಅಲಂಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗೋಲಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ. ರಂಗೋಲಿ ಶುಭಸಂಕೇತ. ಇದನ್ನು ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬಿಡಿಸುವುದರಿಂದ ಭೂತಪ್ರೇತಗಳು ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ.

ರಂಗವಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಹತ್ತು ಹಲವು. ಇಷ್ಟು ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ, ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಆಚರಣೆಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪೂಜೆ, ದೇವತಾಕಾರ್ಯ, ಹೋಮ, ನಾಂದಿ ಮುಂತಾದ ವೇದೋಕ್ತ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಂಡಲ ಹಾಕುವ ಆಚರಣೆಯಿದೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಕೆಲವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನೆ ಮುಂದೆ ರಂಗೋಲಿಯನ್ನಿಡುವುದು ಶಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಹೌದು. ತಾತ್ಪ್ರಿಕಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಸದಾಚಾರವೂ ಹೌದು. ಮದುವೆ, ಹಬ್ಬ, ಹೋಮ, ದೇವತಾ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಲು ಮನೆಯನ್ನು ಆಣೆಗೊಳಿಸಲು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಮಂಗಳಾಚರಣೆಯಾಗಿ ಮೊದಲು ರಂಗವಲ್ಲಿಯ ಹಸೆಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಚಟ್ಟು ಬಡಿಯುವುದು, ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ, ಗೃಹಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಭಯಮುದ್ರೆ ಎಂದೂ, ಮಂಗಳಸೂಚಕವೆಂದೂ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸುವ ರಂಗೋಲಿಯ ಬಣ್ಣಗಳು, ರೇಖೆಗಳು, ಸ್ಪಷ್ಟಿಕಾದಿ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಸುಂದರವೆನಿಸಿ ಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ

1. ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ ದಿನ ನಾಗೇಂದ್ರನ ರಂಗೋಲಿ
2. ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದ
3. ಸ್ವರ್ಣಗೌರಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ, ತಾವರೆ ಹಸೆ
4. ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಅನಂತನ ಗಂಟು
5. ಶರನ್ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ರಥ, ಆನೆ, ತುಂಗ ವಿವಿಧ ಪುಷ್ಪಗಳ ಚುಕ್ಕೆ ರಂಗೋಲಿ
6. ದೀಪಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳ ರಂಗೋಲಿ ಮಂಡಲ ಸ್ವಸ್ತಿಕಗಳು
7. ರಥಸಪ್ತಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲ ರಂಗೋಲಿ
8. ಚಾತುರ್ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾವನ ಮುಂದೆ ನಕ್ಷತ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ತುಳಸಿಕಟ್ಟಿ ರಂಗೋಲಿ
9. ಶಿವರಾತ್ರಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯ ಹಸೆ
10. ಗೋಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಗೋವಿನ ಪಾದಗಳ ಚಿತ್ರಣ, ಗೋವಿನ ನಕ್ಷೆ
11. ಬಲಿಪಾಡ್ಯಮಿಯಂದು ಬಲೇಂದ್ರನ ಕೋಟೆ
12. ಚಾತುರ್ಮಾಸದಲ್ಲಿ (ಆಷಾಢ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯಿಂದ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ದಶಮಿಯವರೆಗೆ) ಗೋಪದ್ಧ ರಂಗೋಲಿ

ಹೀಗೆ ಆಯಾ ಹಬ್ಬ, ವ್ರತ, ನೇಮಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ರಂಗೋಲಿ ಬಿಡಿಸುವ ಕಲೆ ಹೊಯ್ಯಳ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಯಜ್ಞ-ಯಾಗಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲೂ, ಸ್ವಸ್ತಿಕ, ಮಂಡಲ, ನವಗ್ರಹ ಮಂಡಲದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು, ಮಹಾಗಣಪತಿ ಮಂಡಲ, ಗೃಹಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮನೆಗೆ ವಾಸ್ತು ಮಂಡಲ, ಸ್ವಸ್ತಿ ವಾಚನ ಮಂಡಲ ಮುಂತಾಗಿ ಹಲವು ರಂಗೋಲಿ ರಚಿಸುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ರಂಗೋಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಲಾಭಿಜ್ಞತೆಯ ಸೌಂದರ್ಯಾರಾಧನೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಗೊಂಡಿದೆ.

ವಿಶಿಷ್ಟ ಕುಟುಂಬಿಕ ಪೂಜಾಚರಣೆಗಳು

ದಾಸಯ್ಯರಿಗೆ ಬಿಡಿಸುವುದು : ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟರಮಣನನ್ನು ಮನೆದೇವರಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವಾರಾಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸಯ್ಯರಿಗೆ ಬಿಡಿಸುವುದು ಒಂದು. ಇದನ್ನು ಶ್ರಾವಣ ಶನಿವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸಯ್ಯನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಣೆ ಇಟ್ಟು ಕುಳ್ಳಿರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಮಣೆಯ ಮೇಲೆ ಆತನ ಶಂಖ, ಬುವನಾಶಿ, ಜಾಗಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯ ದೇವರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ನಂತರ ದಾಸಯ್ಯನನ್ನು, ತಂದಿಟ್ಟ ಶಂಖ, ಬುವನಾಶಿ, ಜಾಗಟೆಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಷ್ಣುಲಾಂಛನವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ, ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿ, ಮಂಗಳಾರತಿ ಎತ್ತಿ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತೀರ್ಥವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಉಪವಾಸದ ಮಡಿಯಲ್ಲೇ ದಾಸಯ್ಯನಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಭೋಜನವನ್ನು ಉಣಬಡಿಸಿ ಆತನ ಊಟದ ನಂತರ ಆತನಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ, ತಾಂಬೂಲ ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆತನ ಶಂಖ, ಬುವನಾಶಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬುವನಾಶಿಯ ತುಂಬಾ ಅಕ್ಕಿ, ಬೆಲ್ಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ದಾಸಯ್ಯನಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನ ದಾಸಯ್ಯನಿಗೆ ವಸ್ತ್ರದಾನ ನೀಡುವುದೂ ಇದೆ. ಯಾವ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಯನ್ನೂ ತೋರದೆ ಅನ್ಯವರ್ಣಿಯನಾದ ದಾಸಯ್ಯನನ್ನು ಶ್ರಾವಣ ಶನಿವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸುವುದು ಈ ಕುಟುಂಬದವರ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ.

ಕಾಲಭೈರವಾರಾಧನೆ : ಕಾಲಭೈರವ ಶಿವನ ಉಗ್ರರೂಪ. ಈ ದೈವದ ಆರಾಧನೆಗೆ ಅನ್ಯವರ್ಣಿಯರು ಬಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದ ಭಾನುವಾರದಂದು ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲರೂ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಅಂದು ಕಾಲಭೈರವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅದೇ ದಿನ 108 ಉದ್ದಿನ ವಡೆಗಳನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ (ತೊತು ಮಾಡದೇ) ಮಾಡಿ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೂರ ಎಂಟನ್ನು ದಾರಕ್ಕೆ ಹೂವಿನ ಹಾಗೆ ಪೋಣಿಸಿ ಹಾರ ಮಾಡಿ ಪೂಜಾ ನಂತರ ಇದನ್ನು ಕಾಲಭೈರವನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೂರ ಎಂಟು ವಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದ ರೂಪವಾಗಿ 25 ವಡೆಗಳನ್ನು ಬಂದವರಿಗಲ್ಲಾ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಕುಟುಂಬದವರು ಸ್ವೀಕರಿಸದೇ ದೇವರಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನ ಕಾಲಭೈರವ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಾಣಿಬಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭ ಈಗ

ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ 'ವಡೆ ಸರದ ಪೂಜೆ' ಸಲ್ಲಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಬಲಿಯ ಸಾಂಕೇತಿಕತೆಯನ್ನು 'ಶಿಷ್ಟ ರೂಪದ ಆರಾಧಕರು' ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗವಾಗಲಿ, ಒಂದು ಪಂಗಡವಾಗಲಿ ತಮ್ಮ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಬದಲಾವಣೆ, ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇಂಥ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಗಡಗಳಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ನಡೆ-ನುಡಿಯಲ್ಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ, ಆಚರಣೆ, ಕಲಾವಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇದ್ದೇ ಇವೆ. ಬದುಕುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲೂ ಈ ವರ್ಗ ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭಾವ ಎಷ್ಟೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಈ ಪಂಗಡದವರು ಎಷ್ಟೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ವೈದಿಕ ವಿಧಿ, ಶ್ರುತಿ, ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
2. ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಸ್ನಾನ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ, ಜಪ-ತಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಂಗಡದ ಹಿರಿಯರೂ, ಹಲವು ಕಿರಿಯರೂ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ.
3. ವೈದಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವು ಜನಪದೀಯ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮದೇವತೆಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದು ಪೂಜೆ ನಡೆಸುವುದು, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ನಿವೇದನೆ, ಮಡಿಲು ತುಂಬುವುದು, ಪರ ನಡೆಸುವುದು, ಭೂತರಾಯನಂತಹ ದೈವಗಳಿಗೆ ಹರಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ರೂಢಿಗಳು ಈಗಲೂ ಇವೆ.
4. ಪೂಜೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಹಲವು ಹಾಡುಗಳು ಜನಪದೀಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆರತಿ ತಟ್ಟೆಗಳ ಹಸೆಬಿಡಿಸುವ ರಂಗೋಲಿ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಂತಿಕೆಯ ಕುರುಹಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.
5. ಈ ಪಂಗಡದವರು ಹೊಯ್ಸಳ ಅರಸರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಸಂಬಂಧ ಹಲವು ರೀತಿಯದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ, ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ, ಪುರೋಹಿತರಾಗಿ, ಕವಿಗಳಾಗಿ ಈ ವರ್ಗದವರು ಬಹು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ

ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾನುಭೋಗರು, ಪಟೇಲರು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ವರ್ಗದವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಅರಸು ಮನೆತನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಇವರು ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂದೇ ಕರೆಸಿಕೊಂಡರು.

6. ಗೋತ್ರ ಪ್ರವರ್ತಕ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಅಭಿವಾದನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರವರದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮೂಲಪುರುಷರ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು 'ಸಗೋತ್ರ' ವಿವಾಹವನ್ನು ಈಗಲೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.
7. ಈಗಲೂ ಈ ಪಂಗಡದ ಗೃಹಿಣಿಯರು ಗಂಡಂದಿರ ಎದುರು ಸಮಾನತೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಕಲಿತಿದ್ದರೂ ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇವರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗಿಂತಲೂ ಇವರೇ ಬಲವುಳ್ಳವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
8. ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸಾತ್ವಿಕತೆಗೆ ಇವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ, ಸಾತ್ವಿಕ ಆಹಾರ ಕ್ರಮವೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಯ-ವಿನಯ, ಸೌಜನ್ಯ ಮುಂತಾದ ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದೆ.
9. ಇಂದಿಗೂ ಬದುಕಲು ಪೌರೋಹಿತ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲೌಕಿಕವಾದ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ನೀಚವೆನಿಸುವ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.
10. ಪ್ರಕೃತ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅನ್ನ ವಿಕ್ರಯ ಮಹಾಪಾಪವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಇವರು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅನ್ನ ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಗಳಿಕೆಗೆ ಈ ವರ್ಗ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡದ ಕಾರಣ ಈ ಪಂಗಡದವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ.
11. ಈ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಕವಿಗಳು ಹಲವು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಹಾಕವಿಗಳ ಪರಂಪರೆ ಈ ಪಂಗಡದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟತೆ.
12. ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳು ಸಂಭ್ರಮದ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಯ, ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಉಳಿದು ಬಂದಿವೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆಗಳು ಈಗಲೂ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
13. ಈ ಪಂಗಡದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಮತ ಸಹಿಷ್ಣುಗಳು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಗಡಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ

ಪಾಲೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೇ ಕೆಲವರು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಜೈನ ಧರ್ಮಗಳ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲೊಂಡು ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಧರ್ಮೀಯರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಆದರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಈಗಲೂ ಹಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿದೆ.

14. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರು ಭಾಗವತನ, ಸಂಪ್ರದಾಯಿಗಳು, ಶಿವಪರವಾದ ಹಾಗೂ ವಿಷ್ಣುಪರವಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೂಜಾ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಇವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.
15. ಅನ್ಯ ಧರ್ಮೀಯರೊಡನಾಗಲಿ, ಸ್ವಧರ್ಮದವರೊಡನಾಗಲಿ ಜಗಳ ಕಾಯುವುದು ಇವರ ನಡವಳಿಗೆ ಸಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ತೋರುತ್ತಲೇ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಕೋರ್ಟು-ಕಛೇರಿಗಳ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತುವವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ.
16. ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಈ ವರ್ಗ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಸುವವರ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
17. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹುದಾದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳು, ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಚರಣೆಗೆ ಆಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಮಂತ, ಚೂಡಾಕರ್ಮ, ಉಪನಯನ, ವಿವಾಹ, ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರ ಇವು ಈಗಲೂ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.
18. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾದರೆ, ಅಗೌರವವಾದರೆ, ತೋಷಣೆಯಾದರೆ ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಮಾನರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲೂ ಈ ಪಂಗಡದವರು ಹಿಂದೆ ಸರಿದಿಲ್ಲ.
19. ಹಾಸ್ಯಪ್ರಿಯತೆ, ರಸಿಕತೆ, ಮಾನವೀಯತೆಯ ಗುಣಗಳು ಇವರಿಗೆ ವಂಶಪಾರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಮದುವೆ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಸಹಕಾರ, ಕೂಡುವ ರೀತಿ, ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಇವರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಗುಣವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
20. ದಾನ, ಧರ್ಮ ಮಾಡುವುದು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಂಶವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಗೋದಾನ, ಭೂದಾನ, ಸುವರ್ಣದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲೂ ಅನ್ನದಾನ

ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಪಂಗಡದವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಅವರ ಸುಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬದುಕಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದು ಈಗಲೂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇವೆ.

ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ

ಹಿಂದೆ ಪೂಜ್ಯರಾಗಿಯೂ, ಸತ್ಯಸಂಧರಾಗಿಯೂ, ಸಂಪ್ರದಾಯಶೀಲರಾಗಿಯೂ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವರ್ತಮಾನದ ಬದುಕು ಅಷ್ಟು ಸಹನೀಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಗೌರವಾದರಗಳಾಗಲಿ, ಪೂಜ್ಯತೆಯಾಗಲಿ ಈಗ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಇಂದು ಅವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ

ಹಿಂದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರೂ, ಗೌರವಾನ್ವಿತರೂ ಆಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರಾಗಿದ್ದರು. ಉಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಹಿಂದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಗುರು, ಅಯ್ಯ, ಸ್ವಾಮಿ ಮುಂತಾಗಿ ಸಂಬೋಧಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹು ಅಪರೂಪವಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರವಿದ್ದರೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ರೂಢಿಯಿದೆ. ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರು, ಶಾನುಭೋಗ, ಪಟೇಲ, ಲೆಕ್ಕಣಿಕಾರರಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಲವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ, ಅನನುಕೂಲ ಎರಡೂ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅತೀವ ಗೌರವವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಒಳಜಗಳವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅನ್ಯರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಆದರ್ಶ, ಸತ್ಯ, ಶೌಚಗಳನ್ನು ತೋರಿ ಅನ್ಯರ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ

ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂದಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ. ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ದರ್ಜೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೃತ್ತಿನಿರತರಾಗಿರುವರು. ಹಲವು ಸರ್ಕಾರಿ, ಖಾಸಗಿ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಇಂದು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ

ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಈ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಿತಿ

ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮುಂದಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಧರ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರಾಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಸಾರವನ್ನು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಭರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿವಿಲ್ಲದೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇಂದು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಆಡಂಬರದ ಭಕ್ತಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಸ್ನಾನ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ, ಪೂಜೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದೆ. ಮನಸ್ಸು ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಇಂದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತರಲು ಯೋಗ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ, ಜಪಗಳಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ಸಾಧನವಿಲ್ಲ.

ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಾದ ಅದ್ವೈತ, ದ್ವೈತ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಜ್ಞಾನ, ಅಂಧಕಾರ, ಅಂಧಾನುಕರಣೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ ತಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಕಾರಣೀಭೂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಬೇಕಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಒಡನಾಟ ಹಾಗೂ ಬಾಂಧವ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿ ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ

ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಿಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಹುತೇಕ ಮಧ್ಯಮ ದರ್ಜೆಯ

ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬಿತ ವರ್ಗದವರು ಬಹುಕಷ್ಟದಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲಗಾರರಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಗಡವು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಧಾವಿಗಳಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರೂ, ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಂಪನ್ನರೂ ಸಂಗೀತ, ನಾಟ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭಿನಯ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾಗಿದ್ದು ಬಹುವಿಧವಾದ ಕೀರ್ತಿ ಗಳಿಸಿದವರೂ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎನ್ನುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ, ಮತ, ತತ್ವಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ ಒಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೂ ಪೂರಕವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಲೂ ಇದೆ. ತನ್ನ ಆದರ್ಶ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹಾಗೂ ನಡವಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಹಲವರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಅಧ್ಯಯನ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ನಾಡು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ

ಭುವನೇಶ್ವರಿ ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕಂದ...

ಪದಗಳಿಲಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗದು ಈ ನಾಡ ಅಂದ

ನೆನೆದವರ ಕಣ್ಣುಂಬುವುದು ಗಿರಿ-ಪರ್ವತಗಳ ಚಂದ

ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಕೇಳಲು ಆನಂದವೋ-ಆನಂದ...!!

ಆತಿ ಶ್ರೀಮಂತ ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲು

ನಿಜ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಕೂಡಿದೆ ನಮ್ಮ ನಾಡ ಒಡಲು

ಮೈ ಜುಮ್ಮನಿಸುವ ವೀರಗಲಿಗಳ ಕಣ್ಣಂಚಿನ ಸಿಡಿಲು

ತುಂಬಿ-ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ ಅನುಭವಿ ಪಂಡಿತರ ಜ್ಞಾನ ಕಡಲು...!!

ನೋಡಲು ಪುಣ್ಯ ಬೇಕು ನಮ್ಮ ನಾಡಹಬ್ಬದ ವೈಭವ

ವರ್ಣಿಸಲು ಪದಗಳೇ ಇಲ್ಲ ದಸರಾದ ಅನುಭವ...

ಎಷ್ಟು ಚಂದ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಕಲರವ...

ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು ನಮಗೆ... ಕನ್ನಡದಿಂಪನು ಜಗತೆ ಸಾರುವ...!!

✍️ ಹರ್ಷ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು

✍️ ದೀಕ್ಷಿತ್ ಜಿ.ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಎಮ್.ಸಿ.ಝುಡ್.

ಮಲೆನಾಡು ಎಂದ ಕ್ಷಣ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಏನೋ ಸಂತೋಷ. ಥಟ್ಟನೆ ಗಿಡಮರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ನಮ್ಮೂರು ಎಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಖುಷಿಯ ವಿಚಾರ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದು.

ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತೂ ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದಲೇ ಕಪ್ಪುಗಟ್ಟಿ ಸುರಿವ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ, ಜುಳುಜುಳು ಎಂದು ಹರಿವ ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳಗಳು ಭೋರ್ಗರವ ನದಿಗಳು, ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ತೋಟ, ಗದ್ದೆ, ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳು. ಆಹಾ... ಈ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಲು ಪುಣ್ಯವೇ ಬೇಕು.

ಹಸಿರು ವನಸಿರಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಗುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು. ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ದಕ್ಷಿಣದ ಚಿರಾಪುಂಜಿ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಗುಂಬೆ. ಇದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಒಂದು ಊರು. ಇದು ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಒಂದು ಆತ್ಮಂತ ವಿಷಕಾರಿ ಉರಗ ಪ್ರಭೇದವೇ ಕಾಳಿಂಗ ಸರ್ಪ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗುಂಬೆಯನ್ನು ಕಾಳಿಂಗ ಮನೆ, ಕಾಳಿಂಗನ ರಾಜಧಾನಿ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ. ಸಂಜೆ ವೇಳೆ ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯಿಂದ ಆ ರಮಣೀಯ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಆನಂದ.

ಮಲೆನಾಡು, ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆ ಅಡಿಕೆ, ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಕಾಳುಮೆಣಸು. ಅದರಲ್ಲೂ ಅಡಿಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ನಂಬಿಕೆಯ ಬೆಳೆ. ಅಡಿಕೆ ಕೊಯ್ಲು ಬಂತೆಂದರೆ ಸಾಕು ಅಡಿಕೆ ಕೊನೆ ತಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ, ಸುತ್ತಲೂ ಕೂತು ಅಡಿಕೆ ಸುಲಿಯುತ್ತಾ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವಿಚಾರವೆಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರದ್ದೇ ಮನೆಯ ಕೆಲವು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ವಿಚಾರಗಳು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಊರಿನಲ್ಲಿನ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮನೋರಂಜನೆಗೆ ಏನೂ ಕೊರತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ 10 ಗಂಟೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಫಿ, ಏನಾದರೂ ತಿಂಡಿ, ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಹರಟೆ. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ 11-12 ತನಕ ಅಡಿಕೆ ಸುಲಿದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ.

ಹಂಚಿನ ಮನೆ, ಮನೆಯೆದುರು ತೋಟ, ಗದ್ದೆ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಕಾಡು. ಇದು ಮಲೆನಾಡಿನ ಬಹುಪಾಲು ಹಳ್ಳಮನೆಗಳ ಚಿತ್ರಣವಾಗಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಎಲ್ಲೋ ಈ ಮರಬಿದ್ದು ಒಂದು ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಿಚ್ ಆಫ್ ಆದ ಮೊಬೈಲನ್ನು ಪೇಟೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಆಗಿದ್ದ ಚಾರ್ಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೈನ್‌ಮ್ಯಾನ್‌ಗಳಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಕರೆಂಟ್ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಖಾಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರಾದರೂ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮರಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಲೈನ್ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದರ ಸರದಿಯಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಲೈನ್ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು ಮಾಮೂಲಿ.

ಲೈನ್‌ಮ್ಯಾನ್‌ಗಳಿಗಂತೂ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ರೈನ್‌ಕೋಟ್ ಹಾಕಿ, ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಮರ ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದೇ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ. ಕೆಲವರು ಫೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ವಿಚ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿ ಊರಿನವರ ತಲೆ ತಿನ್ನುವ ಕೆಲಸದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ಬರುವ ಕರೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಣ ಹಾಕಿ ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡವರಂತೆ ಬಂದ ಕರೆಗಳಿಗೆ, ಕರೆ ಮಾಡಿದವರೇ ಮರವನ್ನು ದಬ್ಬಿ ಲೈನ್ ಮೇಲೆ ಬೀಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬಂತೆ, “ಒಂದು ಮರ ಬಿದ್ದಿದೆ ಕಣ್ರೀ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಥಟ್ಟನೆ ಕಟ್ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಊರಿನವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಕರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಲೂ ಅವರು ಇದೇ ತರಹ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಲೈನ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ, ಏನ್ ಮರ ಎಲ್ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು ಎಂದು, ಅದೇ ಲೈನ್ ಮ್ಯಾನ್ ತನ್ನ ಸಹಚರನ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ.

ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ತನ್ನ ನೈಜರೂಪವನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಕವಿದ ದಟ್ಟ ಮಂಜು, ಹಸಿರುಟ್ಟ ಪ್ರಕೃತಿ, ರಾತ್ರಿ ಹಗಲೆನ್ನೆದ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡದೆ ಸುರಿವ ಜಡಿಮಳೆ, ತಮ್ಮ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳ, ನದಿಗಳು, ಕೊರೆವ ಚಳಿ, ಮಳೆಗಾಲದ ನಾಟಿ, ಹತ್ ಮೀನು, ಏಡಿ, ಅಣಬೆ.

ಬಾಲ್ಯದ ಮಳೆಗಾಲದ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಮರೆೆಯಲು

ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೇನು ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿಯಿಂದಲೇ ಸುರಿಯುವ ಮಳೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಹೊದ್ದು ಮಲಗಿದ್ದೆ. ನಮಗೆ ಏಳಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಮ್ಮನ ಬೈಗುಳಗಳಿಗೆ ಏಳಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ಹಾಳಾದ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಯಾರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಯುನಿಫಾರ್ಮ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲೋ ಇದ್ದ ಕೊಡೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತಗೊಂಡು ಹೊರಟಾಗ “ಹಳ್ಳ ದಾಟುವಾಗ ಹುಷಾರು ಕಣ್ಣೋ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಜ್ಜಿ ಮಾತನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ “ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗ್ಬಾರ್ತೀವಿ ಅಜ್ಜಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಇದ್ದ ಕೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಕೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ಜನರಂತೆ ಆ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟರೆ, ಕೊಡೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಒದ್ದೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಒದ್ದೆಯಾದ್ರೂ ಪರ್ವಾಗಿಲ್ಲ ಬ್ಯಾಗ್ ನೆನೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಬ್ಯಾಗ್ ಅನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. “ಇವತ್ತು ಇಷ್ಟು ಮಳೆ ಇದೆಯಲ್ಲ ರಜೆ ಇರುತ್ತೆ ಕಣ್ಣೋ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹುಡುಗರ ಮಾತಿಗೆ ಖುಷಿಯಿಂದ ಗಣಿತ ಹೋಂ ವರ್ಕ್ ಬೇರೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ರಜೆ ಇದೆ, ಬಚಾವ್ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಶಾಲೆಯ ಕಡೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದೆವು.

ಗದ್ದೆ, ಬಯಲು, ಹಳ್ಳ, ಸೇತುವೆ ಎಲ್ಲಾ ದಾಟಿ ಇನ್ನೇನು ಶಾಲೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸ್ತಾ ಇದೆ ಹುಡುಗರಿಗಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿ ಸಂತೋಷ. ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ವಾಪಾಸ್ ಬರ್ತಾ ಇದ್ದು. ಅವರು ಹತ್ತಿರ ಬಂದವರೇ “ಇವತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ರಜೆ ಕಣ್ಣೋ” ಎಂದರು. ಅಂತೂ ನಮ್ಮ ಊಹೆಗಳು ನಿಜವಾಯ್ತು ಎಂದುಕೊಂಡೆವು. ಆದರೂ

ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ ಹತ್ರ ಕೇಳಿದೆ, ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ. ಗೇಟ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸರ್ “ಇವತ್ತು ಯಾಕೆ ಬರೋಕೆ ಹೋದ್ರೋ ಇವತ್ತು ಮಳೆ ಜಾಸ್ತಿ ಅಂತ ಡಿಸಿ ರಜೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದಾಗ, ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರಂತೆ, ಹೌದಾ ಸರ್ ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿ ಏನೋ ಬೇಜಾರು ಆದಂತೆ ಖುಷಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡದೆ ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದೆವು. ಅದೇನೋ ಮೊದಲೇ ನಮಗೆ ರಜೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಖುಷಿ ಆಗುತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶಾಲೆ ಇದೆ ಎಂದು ಬಂದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಆಗುವ ಖುಷಿ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೇನೋ ಒಂಥರಾ ಸಂತೋಷ. ಬರುವಾಗಲೂ ಅದೇ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಮಳೆ, ದಪ್ಪ ದಪ್ಪನೆ ಹನಿಗಳಿಂದ ಬೀಳುವ ಆ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡೆಯನ್ನು ಒಂದು ರೌಂಡ್ ಗರ್ ಎಂದು ತಿರುಗಿಸಿ ಕೊಡೆಯಲ್ಲಿನ ಮಳೆಹನಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಾರಿಸುತ್ತಾ, ರಭಸವಾಗಿ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಗೆ ಟಿವಿಯಿ ಡಿಶ್ ಆಕಾರದ ಕೊಡೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಗಾಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಓಡುತ್ತಾ ಮೊದಲೇ ಮಳೆಗಾಲದ ಕೆಸರಿನ ರಸ್ತೆ ಯಾರಾದರೂ ದುಪ್ ಎಂದು ಬಿದ್ದು ಯುನಿಫಾರ್ಮ್ ತುಂಬಾ ಕೆಸರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅಜ್ಜಿ ಟವೆಲ್ ನಿಂದ ಥಂಡಿಯಾದ ತಲೆಯನ್ನು ಒರೆಸಿದರು. ನಾವು ಬೇಗನೆ ಒಲೆಹತ್ರ ಹೋಗಿ ಚಳಿ ಕಾಯಿಸುತ್ತಾ, ಧೋ ಎಂದು ಸುರಿಯುವ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ ತಂದು ಕೊಟ್ಟ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಹಲಸಿನ ಬೀಜ, ಗೇರುಬೀಜವನ್ನು ಒಲೆಗೆ ಹಾಕಿ ಸುಟ್ಟು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಲೋಕದ ಚಿಂತೆಯೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಆ ದಿನ ಕಳೆದಿದ್ದೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು ಅಪ್ಪ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಟರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ನೆನಪಾದದ್ದು “ಹತ್ ಮೀನು.” ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲ ಬಂತೆಂದರೆ ಸಾಕು ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಏಡಿ, ಮೀನು, ಅಣಬೆಯದ್ದೇ ಸಾರು. ಈಗ ಅವರು ಹೊರಟಿದ್ದು ಹತ್ ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು. ನಾನು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊರಟೆ, ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಅಣ್ಣನೂ ಇದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮೀನಿನ ಶಿಕಾರಿಗೆ ರೆಡಿಯಾದರು. ಅಪ್ಪ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಮಾತನಾಡದೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆ. ಆ ನಿಶಬ್ದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಂಪಾಗಿ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ, “ಗೊಟರ್ ಗೊಟರ್” ಎಂದು ಕೂಗುವ ಕವ್ವೆಗಳು, ಕಾರ್ಮೋಡ ತುಂಬಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಸುರಿಯುವ ಮಳೆ. ಕೊಡೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುಮ್ಮನೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಾಲಾಡಿ ಹೇಗೋ ಒಂದಿಷ್ಟು ಏಡಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಾಗಿತ್ತು... ಮಲಗಿದ್ದೊಂದು ಗೊತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳುವಾಗ ಮತ್ತದೇ ಮಳೆರಾಯನ ಆರ್ಭಟ. ಮಳೆ ನೋಡಿಯೇ ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು ಈ ದಿನವೂ ಶಾಲೆಗೆ ರಜೆ ಎಂದು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆಯ ಮೀನು ಸಾರು ರೆಡಿಯಿತ್ತು. ಕಡುಬು ಮೀನು ಸಾರು ತಿಂದುಕೊಂಡು ಕಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ಅಣಬೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೊರಟೆವು. ಒಂದು ಗುಡುಗು ಹೊಡೆದರೆ ಸಾಕು ಅಣಬೆಯ ಗುಡುಗೆಂದು ಊರಿನ ಜನರೆಲ್ಲ ಕಾಡಿನಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ತಪ್ಪಲಿನ ಆ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಒಂದು ರೌಂಡ್ ಹೊಡೆದರೆ ನಾವು

ಜಿಗಣೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಮಳೆಗೆ ಜೀವ ಬಂದ ಜಿಗಣೆಗಳು ನಾವು ಬರುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿ ಅವುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲೋ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಿಕ್ಕಷ್ಟು ಅಣಬೆಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟೆ.

ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಳೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಂ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಿ ಊಟ ಮಾಡಿ ಮಲಗುವಾಗ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಜೀರುಂಡೆ, ಕವ್ವೆಗಳ ಶಬ್ದ ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಳೆ ಶಾಲೆಗೆ ರಜೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರಿದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದರೂ ಏಳದೆಯೇ ಅಮ್ಮನ ಕೂಗಿಗೆ ಕಾದೆ. ಎದ್ದಾಗ ಮಳೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬೆಳಕು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬೇಸರ. ಎರಡು ದಿನದ ಆ ನೆನಪುಗಳು ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದವು. ಶಾಲೆಗೆ ಹೊರಡಲು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹುಡುಗರೆಲ್ಲಾ ಬಂದರು. ಅವರ ಮುಖವು ಮಂಕಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಭಾರದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಾ ಶಾಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟೆವು.

ಇನ್ನೂ ಅದೆಷ್ಟೋ ಮಲೆನಾಡಿನ ಮಳೆಗಾಲದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಊರಿನವರ ಶಿಕಾರಿ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ನದಿ ದಾಟಿ ಹೋಗಬೇಕಾದ ತೋಟ, ಕೆಸರಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ರಸ್ತೆ, ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕಾಫಿ, ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಾದ ಗದ್ದೆ, ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡೆ, ಭೋರ್ಗರವ ಜೋಗ ಜಲಪಾತ, ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ “ಸ್ವರ್ಗ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿದೆ.” ●

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಮಜಲುಗಳು

ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

“ಉತ್ತರಂ ಯುತ್ರಮುದ್ರಸ್ಯ ಹಿಮಾದ್ರಿಶ್ಚೈವ ದಕ್ಷಿಣಂ
ವರ್ಷಂ ತದ್ಭಾರತಂ ನಾಮಾಃ ಭಾರತಿಯತ್ರ ಸಂತತಿಃ”

ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರುವ ದೇಶವೇ ಭಾರತ. ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರೇ ಭರತನ ವಂಶಸ್ಥರು. ಇದು ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಭಾರತದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ನಿಖರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಶ್ಲೋಕ. ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸವು ವಿಶ್ವದ ಆರಂಭಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಚೀನಾದ ಇತಿಹಾಸದಂತೆ ಐದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಳೆಯದು. ಸಿಂಧೂ ಬಯಲಿನ ನಾಗರಿಕತೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಶೋಕ ಸಾಮ್ರಾಟನವರೆಗೆ, ಮೊಘಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು 1947ರ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದವರೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ವೈಭವವಿದೆ, ರಕ್ತಸಿಕ್ತ ಅಧ್ಯಾಯವಿದೆ, ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಅವಶೇಷಗಳಿವೆ, ವೀರರ-ಶೂರರ ಸಾಹಸಗಾಢೆಯಿದೆ, ಪರಕೀಯ ಆಕ್ರಮಣದ ಚರಿತ್ರೆಯಿದೆ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವದ ಯಾವುದೇ ದೇಶವು ಎದುರಿಸದಷ್ಟು ಪರಕೀಯ ಆಕ್ರಮಣಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರೂ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಸಹಿಸಿ ತನ್ನತನವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ನಿರಂತರ ಪರಕೀಯ ದಾಳಿಗಳು ಭಾರತವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಉಪಖಂಡವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದವು. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದ ತತ್ತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ವಿಚಾರಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹರಿದುಬಂದವು. ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿತು. ಈ ಕೊಡು-ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಹಿಂದೆ ಶತಮಾನಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದರೆ ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದರ್ಥ. ಪರಾಧೀನತೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಎಂದರ್ಥ. ಈ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಹೋರಾಟ ಕೇವಲ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಗ್ರೀಕರು, ಕುಶಾಣರು, ಪರ್ಷಿಯನ್ನರು, ಅರಬ್ಬರು, ಮೊಘಲರು, ತುರ್ಕರು, ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು, ಡಚ್ಚರು, ಫ್ರೆಂಚರು ಕೊನೆಗೆ ಆಂಗ್ಲರು. ಹೀಗೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಆದರೆ ಉಳಿದವರಿಗಿಂತ

ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಿದೇಶಿಗರೆಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಇವರು ಭಾರತವನ್ನು ಎರಡು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಆಳಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಕುಟಿಲ ನೀತಿಗಳಿಂದ. ಭಾರತೀಯ ರಾಜರುಗಳ ಆಂತರಿಕ ಕಚ್ಚಾಟವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗೆಲುವಿನ ದಾಳವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ ಮನೆತನಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಿ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸೋಲಿಸಿ ಭಾರತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಳಿದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮಾತ್ರ. ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ದಾಳಿಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದವರೆಗೆ, ಒಂದು ಹಂತದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಇವರ ಆಡಳಿತ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವೆಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರೊಂದಿಗಿನ ಭಾರತೀಯರ ಹೋರಾಟ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೋರಾಟ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ್ದು ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ನಡೆದ ವಿದೇಶಿ ದಾಳಿಗಳು ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಮಿತೆ, ಅಖಂಡತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ನೀಡಿತು.

ಸಿಂಧೂ ನಾಗರಿಕತೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ ವೇದಗಳ ಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಂತರ ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ಜೈನ ಧರ್ಮ ಉದಯವಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಪೂ. 6ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನಪದಗಳ ನಂತರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದವರೇ ಪರ್ಷಿಯನ್ನರು. ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟ ವಿದೇಶಿಗರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗರು ಇವರು. ಪರ್ಷಿಯಾದ ದೊರೆ ಡೇರಿಯಸ್ ಭಾರತದ ವಾಯುವ್ಯ ಭಾಗದ ಒಡಕಿನ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದು ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದನು. ಈ ದಾಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಬಂಧದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಖರೋಷಿ ಲಿಪಿಯ ಪರಿಚಯ ಭಾರತೀಯರಿಗಾಯಿತು. ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ಗೆಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವುಳ್ಳ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್ ಪರ್ಷಿಯನ್ನರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಕ್ರಿ.ಪೂ. 326ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಝೇಲಂ ಕದನದಲ್ಲಿ ಪುರೂರವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದನು. ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್‌ನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಸೆಲುಕಸ್ ಪುನಃ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದನು. ಆದರೆ ಈ

ದಾಳಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ಕೊನೆಗೊಂಡು ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಯಿತು. ಗ್ರೀಕರ ನಂತರ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಅಕ್ರಮಣ ನಡೆಸಿದವರು ಶಕರು. ಆದರೆ ಶಕರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಗುಪ್ತ ಸಾಮ್ರಾಟ ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಶಕರು, ಇಂಡೋ ಪರ್ಷಿಯನ್ನರು ರಾಜಕೀಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಗೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕುಶಾಣರೆಂಬ ಹೊಸ ಜನಾಂಗ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿತು. ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅನಂತರ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಮರುಗು ನೀಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಇವರದ್ದು. ಮಹಾಯಾನ ಪಂಥದ ಉಗಮ, ಗಾಂಧಾರ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಕುಶಾಣರ ಕೊಡುಗೆಗಳಾಗಿವೆ. ಗುಪ್ತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದವರೇ ಹೂಣರು. ತೋರಮಾಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಾಳಿಯನ್ನು ಭಾನುಗುಪ್ತ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಮಿಹಿರಗುಲನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೂಣರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಅಂತ್ಯವಾಯಿತು. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಈ ದಾಳಿ ಗುಪ್ತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದ ಏಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನಾಂಗವೆಂದರೆ ಅರಬ್ಬರು. ಪರಕೀಯರ ದಾಳಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಹೊಸತೇನಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅರಬ್ಬರ ದಾಳಿಯ ಹಿಂದೆ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಾಗಿತ್ತು. ಮಾತೃವಲ್ಲದೇ ಭಾರತದ ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತು ಅರಬ್ಬರ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಿ.ಶ. 712ರಲ್ಲಿ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಬಿನ್ ಕಾಸಿಂ ಸಿಂಧ್‌ನ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದನು. ಈ ದಾಳಿ ಭಾರತದ ಸೈನಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿತು. ಅರಬ್ಬರ ನಂತರ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದವರೇ ಟರ್ಕರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಇವರದ್ದು. ಭಾರತದ ಮೇಲೆ 17 ಬಾರಿ ದಂಡಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವನೇ ಮಹಮ್ಮದ್ ಘಜ್ನಿ. ಇವನ ನಿರಂತರ ದಾಳಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಭೂಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ರಜಪೂತ ಹಾಗೂ ದೇಶಿ ರಾಜರುಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರಾದರೂ ಸಹ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಘಜ್ನಿಯ ನಂತರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ದಾಳಿ ಇಟ್ಟವನೇ ಮಹಮ್ಮದ್ ಘೋರಿ. ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಡೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಇವನಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಾದವನೇ ಪೃಥ್ವಿರಾಜ್ ಚೌಹಾಣ್. ಎರಡನೇ ತರೈನ್ ಕದನದಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಭಾರತದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಳಪಾಯ ಹಾಕಿದವನೇ ಮಹಮ್ಮದ್ ಘೋರಿ. ತಾನು ಗೆದ್ದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದನು.

ಆತನೇ ಕುತಬ್-ಉದ್-ದೀನ್ ಐಬಕ್. ಗುಲಾಮಿ ವಂಶದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣನಾದ ಈತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ-ಪ್ರಭುತ್ವದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣೀಕರ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. 1206ರಿಂದ 1526ರ ವರೆಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ದೇಶೀಯ ರಾಜರುಗಳು ಅಡೆ-ತಡೆ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ 5 ರಾಜವಂಶಗಳು 326 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆಳಿದರು. ಅಲ್ತಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿಯ ದಂಡಯಾತ್ರೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಸಿದ ಭಾರತೀಯರ, ರಜಪೂತರ ಹೋರಾಟ ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಸ್ಮಯ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಬಿನ್ ತುಘಲಕ್‌ನ ಕ್ರೂರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಪರಕೀಯರ ವಿರುದ್ಧದ ಭಾರತೀಯರ ಹೋರಾಟದ ಕಿಡಿಯಾಗಿದೆ. 1526ರ ಮೊದಲ ಪಾಣಿಪತ್ ಕದನದಲ್ಲಿ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಲೋಧಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ ಬಾಬರ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಘಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿ, ಕಣ್ಣಕದನ, ಚಾಂದೇರಿ, ಘೋಗ್ರಾ, ಕದನಗಳ ಮೂಲಕ ದೇಶಿ ರಾಜರುಗಳನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೋಲಿಸಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಳಹದಿಯನ್ನು ನೀಡಿದನು. ಹುಮಾಯೂನ ನಂತರ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅಕ್ಬರನನ್ನು ಎರಡನೇ ಪಾಣಿಪತ್ ಕದನದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಿದವನೇ ಹೇಮು. ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲನಾದ ಅಕ್ಬರ್ ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿದ್ದನು. ಅಂತೆಯೇ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಖಡ್ಗ ಇವೆರಡರಿಂದಲೂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ವಿಶಾಲ ಮೊಘಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಜಹಂಗೀರನು ಸಹ ದಖನ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ದಂಡಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದನು. ಅಕ್ಬರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ರಜಪೂತರೊಂದಿಗಿನ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧ ಔರಂಗಜೇಬನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಹೋಗಿ ಮೊಘಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಅವನತಿಯತ್ತ ಸಾಗಿತು.

16ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಮೊಘಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಉಚ್ಛ್ರಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮೊದಲಿಗರಲ್ಲ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಮೊದಲಿಗರು. ನಂತರ ಬಂದವರೇ ಡಚ್ಚರು, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಇವರಿಗೆ ನಂತರ ಬಂದಂತಹ ಇಂಗ್ಲೀಷರೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥರು. ಮೊಘಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅವನತಿ ಕಂಡು ಬಂದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳಾದ ನವಾಬರು, ಪೇಶ್ವೆಗಳು, ನಿಜಾಮರು ತಲೆಯೆತ್ತಿದರು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಮೀರಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದವರು ಫ್ರೆಂಚರು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿ ಮೇಲುಗೈಯಾದವರು ಬ್ರಿಟಿಷರು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತವನ್ನು ಕೇವಲ ಸೈನ್ಯದ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತ

ನಡೆಸಿದ್ದಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕುಟಿಲ ನೀತಿ, ರಾಜಕೀಯ ಮುಶ್ಲೆದ್ದಿತನದ ಪರಿಣಾಮ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕಂಪನಿಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವು. 1757ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ಲಾಸಿ ಕದನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಪರವಾನಿಗೆಗಳ ದುರುಪಯೋಗ ಆದರೆ ಪ್ಲಾಸಿ ಕದನದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳದ ನವಾಬ ಸಿರಾಜ್ ಉದ್ ದೌಲನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಂತರ ಬಕ್ಸಾರ್ ಕದನದಲ್ಲೂ ಆಂಗ್ಲೋ-ಮೈಸೂರು, ಆಂಗ್ಲೋ-ಮರಾಠ ಯುದ್ಧಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಒಂದೊಂದೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಭಾರತೀಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊಸ ಹೊಸ ನೀತಿಯಾದ ಸಹಾಯಕ ಸೈನ್ಯ ಪದ್ಧತಿ, ದತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನೀತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಧೀನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿದರು. 1857ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಈ ದಂಗೆ ರಾಜರ ಹೋರಾಟವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಯಿತು.

ಭಾರತವು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಡಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಯ ಕೊರತೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾವನೆಯಿದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದರು. 1857ರ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶವು ಭಾಗವಹಿಸದೇ ಇದ್ದದ್ದು ದಂಗೆಯ ವಿಫಲತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ದಂಗೆಯ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಕ್ರಮಣದ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತೀಯರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಏಕರೂಪವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಎಲ್ಲರ ಗುರಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಂಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆರ್ಥಿಕ ಶೋಷಣೆ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ದೇಶಿ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯಿಲ್ಲದಾಯಿತು. ಭಾರತ ಕೇವಲ ಕಚ್ಚಾ ಸರಕನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಯಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರಸಾರಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. 1885ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರಾರಂಭದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮಂದಗಾಮಿಗಳ ಯುಗವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. C18 ಮಂದಗಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ದಾದಾಬಾಯಿ ನವರೋಜಿಯವರು ಸಂಪತ್ತಿನ ಸೋರಿಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಸಂಪತ್ತು ಹೇಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ

ಅರಿವಾಗುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಯಾವುದೇ ಮನವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದ ಕಾರಣ ತೀವ್ರಗಾಮಿಗಳ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ತೀವ್ರಗಾಮಿಗಳು ಅಘೋಷಿತ ನಾಯಕರೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಲಾಲ್-ಬಾಲ್-ಪಾಲ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಬಿರುಸಾಗಿ ಸಾಗಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಂಗಾಲದ ಸಂತಾಲರು, ಪಂಜಾಬಿನ ಕೂಕಾಗಳು, ಗುಜರಾತಿನ ಖೈರಾಗಳು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ದಂಗೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿತು. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿ, ಕೇಸರಿ, ಮರಾಠ, ದ ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ, ದ ಪಯೋನೀರ್, ದ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಮ್ಯಾನ್ ದ ಬೆಂಗಾಲಿ, ದ ಹಿಂದೂ, ದ ಇಂಡಿಯನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾದವು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಗಾಂಧಿಯುಗ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಹಲವಾರು ಏಳು-ಬೀಳುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮುಂದುವರಿದು ಬಂದಂತಹ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿಗೆ ಗಾಂಧಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ಹೋರಾಟ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಯಿತು. ಚಂಪಾರಣ್ಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾದ ಇವರ ಹೋರಾಟ, ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಖೈರಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ, ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಚಳುವಳಿ, ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಹಿಂಸಾ ನೀತಿ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಅಸಹಕಾರ ಮೊದಲಾದ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಶಾಂತಿಯ ಮೂಲಕವೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಗಾಂಧಿ. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಅಂತಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದವರೆಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್. ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದ ನಂತರ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಪಕ್ಷ ಬಹುಮತ ಪಡೆದು ಅಟ್ಟಿ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿ ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಆಯೋಗ ನೇಮಕವಾಗಿ ಮೌಂಟ್ ಬ್ಯಾಟನ್ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಬಂಗಾಳ ಹಾಗೂ ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಮುಸ್ಲಿಮೇತರರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಸಿಂಧ್, ವಾಯುವ್ಯ ಬಲೂಚಿಸ್ತಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ 1947ರ ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ಅಖಂಡ ಭಾರತ ಒಡೆದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಭಾರತ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉಗಮದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ಹೋರಾಟವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಬ್ರಿಟಿಷರೊಂದಿಗಿನ ಹೋರಾಟವಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ವಿದೇಶಿ ದಾಳಿಯಾಗಿತ್ತೋ ಆವಾಗಲೇ ಪರಾಧೀನತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಿಡಿದೆದ್ದಿದ್ದರು. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿದಾಗ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

18ನೇ ಮತ್ತು 19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಂತಹ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ-ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮದತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಹೊಸ ರೂಪ, ಹೊಸ ಚೇತನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇ ಸಮಾಜ-ಸುಧಾರಣಾ ಚಳುವಳಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು “ಭಾರತದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ” ಕಾಲ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಾರಾಮ್ ಮೋಹನ್‌ರಾಯ್ ಅವರಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಗಳನ್ನು, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿತು. ಸತಿ ಪದ್ಧತಿ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ, ಅಸ್ತತ್ವತೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಸತಿ ಸಹಗಮನವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲು ಶಾಸನ ರಚಿಸಿದರು. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಪ್ರಸರಣ ಹಾಗೂ ದೇಶಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಂವಾದ ಕೌಮುದಿಯೆಂಬ ಬಂಗಾಳ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೇ ವೇದಾಂತದ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸಹ ಆರಂಭಿಸಿದರು. 1875ರಲ್ಲಿ ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿಯವರಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಆರ್ಯಸಮಾಜ ಅಂತರಜಾತಿ ವಿವಾಹ, ಸಹಭೋಜನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೂ ಸಹ ಪರಿಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಆತ್ಮಾರಾಂ ಪಾಂಡುರಂಗರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಮಾಜವು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಏಕತೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ನೀಡಿದರು. 1897ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಷನ್‌ನ ರೂವಾರಿಯಾದ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಚಿಕಾಗೋ ವಿಶ್ವ ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ಸಕಲ ಧರ್ಮಗಳ ಸತ್ಯವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ‘ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಿ ಸಂತ’ ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಧಾರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಇದು ಕೇವಲ ಬ್ರಿಟಿಷರೊಂದಿಗೆ ಭಾರತೀಯರ ಹೋರಾಟವಲ್ಲ. ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ವಿದೇಶಿ ದಾಳಿ ಉಂಟಾದಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದವರು, ಪಾರತಂತ್ರ್ಯದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಲು

ಇಚ್ಛಿಸಿದವರು, ಅವರ ಹೋರಾಟ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಎಂದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಹಾಗೇ ಕರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲವಾದರೂ ಸಹ ಅಂತಹ ಹೋರಾಟ ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾದರೂ ಅಂತಹ ಹಲವು ಹೋರಾಟಗಳೇ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿಗೆ ಬುನಾದಿಯಾಯಿತು.

ಭಾರತ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪರಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟರೂ ಸಹ ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರಗಳು ಇಂದಿಗೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆಯೆಂದರೆ ಇದೆ ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯ. ಗ್ರೀಕರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಪ್ರಗತಿಯಾಯಿತು. ಕುಶಾಣರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಗಾಂಧಾರ ಶೈಲಿ ಭಾರತದ ದೇಶಿ ಶೈಲಿಗಳಾದ ವೇಸರ, ನಾಗರ ಶೈಲಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಿಳಿತವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮದುರಾ ಶೈಲಿಯ ಉಗಮವಾಯಿತು. ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಡೋ-ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ಶೈಲಿ ಹಾಗೂ ಉರ್ದು, ಪರ್ಷಿಯನ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಚಯ ಭಾರತಕ್ಕಾಯಿತು. ಮೊಘಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಸಂಗೀತಕಲೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಮುಂದೆ ಭಾರತೀಯರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಭಾಗವೇ ಆಗಿಹೋದರು. ಅವರ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮ್ಮಿಳನವಾಗಿ ಅವರು ದೇಶದ ಭಾಗವೇ ಆಗಿಹೋದರು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಭಾರತವನ್ನು ತನ್ನ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ದೇಶವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರೂಪಿಸಿದ ಇವರ ನೀತಿ ಮೊಘಲ್ ಮತ್ತು ಮೌರ್ಯರ ಕಾಲದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾದರೂ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೊಳಗುವಲ್ಲಿ ಇವರ ನೀತಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾರಣವಾದವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ.

ಭಾರತ, ಚೀನಾ, ಜಪಾನುಗಳಂತೆ ಒಂದೇ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ಇತಿಹಾಸವಲ್ಲ. ದೇಶದ ಕೇಂದ್ರ ಆಡಳಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಲ್ಪಕಾಲ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು ನಂತರ ಅಳಿಸಿಹೋದವು. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ವಿದೇಶಿ ಆಕ್ರಮಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದೇಶವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಬಲ ಗುರುತರವಾದುದು. ಇವೆಲ್ಲದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯದೇ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಸೂತ್ರ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. “ಆನೋ ಭದ್ರಾ, ಕೃತವೋ ಯಂತು ವಿಶ್ವತಃ” ಉದಾತ್ತ ವಿಚಾರಗಳು ಎಲ್ಲ

ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದಲೂ ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಹರಿದು ಬರಲಿ ಎಂಬುದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಭಾರತ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನಾಡಾಯಿತು. ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಿರುಸು ಪ್ರಚಾರ, ಬಲವಂತದಿಂದಾಗಿ ಅಳಿಯಲೆತ್ತಿಸಿದರೂ ಅದು ದೇಶದ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿದರೆ ವಿಚ್ಛಿದ್ರಕಾರಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ಹತೋಟಿ ಮೀರಿ ಅಪಾಯ ತಂದೊಡ್ಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಇವೆರಡೂ ಬಿರುಸು ಬಲಗಳ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ವಸುದೈವ ಕುಟುಂಬಕಂ ಎಂಬ ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗಳು ಸನಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ಭಾರತ “ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ”ಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಯಿತು.

ಭಾರತ ತನ್ನ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಏಳು-ಬೀಳುಗಳನ್ನು, ಪರರ ದಾಳಿಗೆ, ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದರೂ ಇಂತಹ ವಿಷಮ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದೆ. ಭಾರತ ಆಕ್ರೋಶದಿಂದ ಬಿರಿದು ಹೋರಾಡುವುದಿಲ್ಲ ತನ್ನ ಸಮಯಕ್ಕಾಗಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕಾದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶ ತಗ್ಗಬಲ್ಲದು, ಬಗ್ಗಬಲ್ಲದು ಆದರೆ ಮುರಿದು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲ ಭಾರತೀಯರು. ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ಭಾರತವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಏಕತೆಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ●

•••—————•••

ಸಖಿ

ಚೆಲುವಿನ ಗಣಿಯ ಚಿನ್ನದ ಕಣಜ
 ಕಲ್ಪನೆಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನೀ ನಿಜ ರತ್ನ ಖನಿಜ
 ನಿರೀಕ್ಷೆಗೂ ಮೀರಿದವಳು ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಸಹಜ...
 ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣ ಹೃದಯ ಸ್ತಬ್ಧವಾದದ್ದಂತೂ ನಿಜ
 ಗಾಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಪೈಪೋಟಿಗಿಳಿದ ನಿನ್ನ ಆ ಮುಂಗುರುಳು
 ಸ್ವರ್ಗವೇ ಕಣ್ಣೆದುರು, ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರಮವ ಸೋಕುವ ಆ ಕೈಬೆರಳು
 ಆ ನಾಗರ ನಡಿಗೆಯಂತೆ ಹೊಳಪಿನ ಹೆರಳು...
 ಹಾರಿಬಿಡು ಮಧುರ ಉಸಿರ ಅಲೆಯೊಳು

 ನಿನ್ನ ಅಂದವ ವರ್ಣಿಸಲು ಪದಗಳ ಹೊತ್ತು ತಂದೆ...
 ನಿನ್ನ ಆ ಮೂಗುತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯಕೆ ಬೆರಗಾಗಿ ನಿಂತೆ
 ನಿನ್ನ ನೋಡಿದಾಗಿನಿಂದ ಹೃದಯದಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಸಂತೆ
 ನಿನ್ನ ನೋಡಲು ಅಪ್ಪರೆಯರಿಗೂ ಅಸೂಯೆಯಂತೆ
 ಎದೆಗೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಮಾಡು ನೀ ಪ್ರೀತಿ, ಸಾಕ್ಷಿಯ...
 ಸಂತಸದ ಸವಿಯ ಹಂಚಿ ನಡೆಸಿಹಳು ಪ್ರೀತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ
 ನಿಜಕ್ಕೂ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗಿರಲು ನೀ ಸಖಿಯೇ...
 ಮನದೊಳಗಿನ ಕಷ್ಟ-ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದೆ ನೀ ಪರೀಕ್ಷೆಯ

✍️ ಹರ್ಷ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಹಲವು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ಅಮ್ಮನವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆ

✍️ ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಆಗಾಗ್ಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನಂತಾನೇ ಉದ್ಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲೆಯಾಗುವ ಶಿವಲಿಂಗಗಳೇ “ಕೋಟಾ ಶ್ರೀ ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ಹಲವು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ” ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಂದು ವಿಶೇಷತೆ. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೋಟಾ ಎಂಬಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪುರಾಣ ಕಾಲದ ಐತಿಹ್ಯವಿದೆ. ರಾವಣನ ಬಂಧು ಖರಾಸುರನು ದಂಡಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದನು. ಈ ಖರಾಸುರನು ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿದ್ದರೂ, ಧರ್ಮಿಷ್ಠನು, ಪರಾಕ್ರಮಿಯು ಆಗಿದ್ದನಲ್ಲದೇ ಸದಾಕಾಲವು ತನ್ನ ಕುಲದೇವರಾದ ಶಂಕರನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈತನ ಪತ್ನಿ ಕುಂಭಮುಖಿಯೂ ಸಹ ಪತಿವ್ರತಾ ಪಾರಾಯಣಳು, ಸಾಧು ಸ್ವಭಾವದವಳು ಆಗಿದ್ದು ಸದಾಕಾಲ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನಳಾಗಿದ್ದಳು. ಹೀಗಿರಲು ಒಮ್ಮೆ ವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶೂರ್ಪನಖಿಯೊಂದಿಗೆ ಕುಂಭಮುಖಿಯು ವನದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ಮಧುಮಾಸದ ವನಸಿರಿಗೆ ಮನಸೋತ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಪುಷ್ಪ ಮತ್ತು ಮಧು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋದರು. ಆಗ ಅದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಏಕಮುಖಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಪತ್ನಿ ಅತಿಪ್ರಭೆ ಪತಿ ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದವಳಾಗಿ, ಪ್ರಾಯಪ್ರಬುದ್ಧನೂ, ಸುಂದರನೂ, ವಿದ್ಯಾವಂತನೂ ಆದ ತನ್ನ ಮಗ ಬಹುಶ್ರುತನೊಂದಿಗೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಾಗಿ ಕಾಶಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೀಗಿರಲು ಬಾಲವಿಧವೆಯು, ಸ್ವಭಾವತಃ ಕಾಮುಕಳು ಆಗಿರುವ ಶೂರ್ಪನಖಿಯು ಅತಿಪ್ರಭೆಯ ಮಗನಾದ ಆ ಋಷಿ ಕುಮಾರನನ್ನು ನೋಡಿ ಮೋಹಿತಳಾಗಿ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಬೇಡಿದರೂ ಆತನು ಒಪ್ಪದಿರಲು ಶೂರ್ಪನಖಿಯು ಆತನನ್ನು ಕೊಂದಳು. ತನ್ನ ಏಕಮಾತ್ರ ಪುತ್ರನ ಮರಣದಿಂದ ಅತಿಪ್ರಭೆಯು ದುಃಖದಿಂದ ರೋದಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕುಂಭಮುಖಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಶೋಕಾಂಧಳಾದ ಅತಿಪ್ರಭೆಯು ಈಕೆಯೇ ತನ್ನ ಮಗನ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣಳಾದ ಶೂರ್ಪನಖಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ನಿನಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟದೇ

ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟಳು. ನಂತರ ಸತ್ಯ ತಿಳಿದಂತಹ ಅತಿಪ್ರಭೆಯು ಶೂರ್ಪನಖಿಯೇ! ನೀನು ಪುನಃ ರೂಪವಂತನನ್ನು ಮೋಹಿಸಿ ಮಾನಭಂಗ ಹೊಂದಿದವಳಾಗಿ ನಿನ್ನ ವಂಶಕ್ಕೆ ಮೃತ್ಯು ಸ್ವರೂಪಳಾಗೆಂದು ಶಾಪಕೊಟ್ಟು ಸಮೀಪವೇ ಇರುವ ಪ್ರಪಾತಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಳು. ಇತ್ತ ಋಷಿ ಪತ್ನಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ದುಃಖತಪ್ಪಳಾದ ಕುಂಭಮುಖಿಯು ನಡೆದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಖರನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಆತ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಸಂತ್ಯೆಸಿ, ಈ ಶಾಪವು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ತನ್ನ ಕುಲಪುರೋಹಿತರಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೊರೆಹೋದನು. ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಎಲೈ ಖರಾಸುರನೇ, ನೀನು ಮಾಯಾಸುರನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಲಿಂಗವನ್ನು ತಂದು ಒಂದು ವರ್ಷಪರ್ಯಂತ ದೀಕ್ಷಿತನಾಗಿ ಈ ಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದು, ನಿನ್ನ ಪತ್ನಿಯು ಕೂಡಾ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಜಗದಂಬಿಕೆಯಾದ ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಖರಾಸುರನು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಮಾಯಾಸುರನಿಂದ ಆ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಲಿಂಗವನ್ನು ತಂದು, ಮನೋಹರವಾದ ಶುಕ್ರಪುರ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ (ಗಿಳಿಯಾರು ಹರ್ಪಟ್ಟು) ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಜಗನ್ಮಾತೆ ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರರನ್ನು ದಂಪತಿಗಳೀವರೂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿದ್ರಾಹಾರಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಶಿವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶ ಮಾಡಿದನಲ್ಲದೆ “ಕೆಲವು ಕಾಲಗಳ ನಂತರ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರ ರೂಪನಾದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನು ಈ ದಂಡಕಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದುವಿ” ಎಂಬ ವರವನ್ನು ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೀನು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಲಿಂಗವನ್ನು ಅರ್ಚಿಸುತ್ತಿರು.

ಅಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವ ತೀರ್ಥ ಸಾನಿಧ್ಯವುಳ್ಳ ಸರೋವರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದನಲ್ಲದೇ ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾದಿ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಗಳು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಸರೋವರವು ವರುಣ ತೀರ್ಥವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹರಸಿ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಕುಂಭಮುಖಿಯ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದ ಅಮೃತೇಶ್ವರಿಯು ಮನೋಹರವೂ, ಕಾಂತಿಯುತವೂ ಆದ ರೂಪಾತಿಶಯದಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ “ಕುಂಭಮುಖಿಯೇ ಬೇಕಾದ ವರಗಳನ್ನು ಕೇಳು” ಎನ್ನುವ ದೇವಿಯ ದಿವ್ಯಸ್ವರೂಪ ದರ್ಶನದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸಂತೋಷಾತಿಶಯದಿಂದಲೂ ಋಷಿ ಪತ್ನಿಯ ಶಾಪದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೂ ಭ್ರಾಂತಕ್ಕಾಗಿ “ತಾಯೇ ನೀನು ನಿತ್ಯ ಯೌವನ್ಮಯಾಗಿ ಶಿವನಂತಹ ಪುತ್ರರನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಪಡೆ” ಎಂದು ಬೇಡಿದಳು.

ಮಂದಸ್ಥಿತಿಯಾದ ಅಮೃತೇಶ್ವರೀ ದೇವಿಯು ತಥಾಸ್ತು ಅಂದಳು. ಅಲ್ಲದೇ ಎಲೈ! ಕುಂಭಮುಖಿಯೇ! ಋಷಿ ಪತ್ನಿ ಶಾಪದಿಂದ ನಿನಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಭಾಗ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ “ನಾನು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು” ಎಂದು ಕೇಳುವ ಬದಲು “ನೀನು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆ” ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಿ. ಆದರೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ಕಾಲದ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸುವ ಶ್ರೀರಾಮನಿಂದ ನಿನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಖರಾಸುರನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನೀನು ಕೂಡಾ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸಿರುವ ನನ್ನಲ್ಲಿ

ಐಕ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವಿ. ಅನಂತರ ಇದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗ ಸಾದೃಶ್ಯವಾದ ಲಿಂಗಗಳು ಆಗಾಗ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇವರೇ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ತಿಳಿ. ಅನಂತರ “ನಾನು ಹಲವು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದವಳಾಗಿ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದಳು.

ಶಿವನ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಶ್ರೀರಾಮನೇ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರವೆಂದು ತಿಳಿದು ಖರಾಸುರನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದನು. ಕುಂಭಮುಖಿಯು ಶ್ರೀದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಳಾದಳು. ಅಂದಿನಿಂದ ಶ್ರೀ ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗವು ಉದ್ಭವಿಸತೊಡಗಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಯನ್ನು “ಹಲವು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ” ಎಂದು ಭಕ್ತರು ಕರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈಗ ಈ ಹೆಸರೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವರು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಶಿವಲಿಂಗಗಳಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಎರೆದು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಹರಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ವಾಡಿಕೆ.

ಈ ದೇವಿಯು “ಮಾರಿ” ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಇದೇ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಭಕ್ತರ ಸಮಸ್ತ ರೋಗಾದಿಗಳನ್ನು, ಭೂತಪ್ರೇತಾದಿ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದಂಶದಿಂದ “ಮಾರಿ” ದೇವತೆ ಯಾಗಿಯೂ ಇನ್ನೊಂದಂಶದಿಂದ “ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ”ಯಾಗಿಯೂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಕೆರಾಡಿ ಮೂಡುಗಲ್ಲು ಕೇಶವನಾಥೇಶ್ವರ ಗುಹಾಂತರ ದೇವಾಲಯ

✍️ ಮನೀಷ ಶೆಟ್ಟಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಕೊಡಚಾದ್ರಿಯ ಆ ತಪ್ಪಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ರಮಣೀಯ ಸ್ಥಳವೇ ಮೂಡುಗಲ್ಲು. ಕುಂದಾಪುರದಿಂದ ಸುಮಾರು 38 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮೂಡುಗಲ್ಲು ಕೇಶವನಾಥೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಕೆರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ತುತ್ತತುದಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಗಾತ್ರದ ಕಲ್ಲು ಪಾದೆಯ ಗುಹೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಕೇಶವನಾಥೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿದೆ.

ಈ ದೇವಾಲಯ ಇರುವ ಗುಹೆಯ ಗಾತ್ರ ಸುಮಾರು 100 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದ, 10 ಮೀಟರ್ ಅಗಲ ಮತ್ತು 8 ಅಡಿ ಎತ್ತರ. ಈ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ 2 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ನೀರು ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಮೀನುಗಳು ವಾಸವಾಗಿದ್ದು ನೋಡಲು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿವೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ ಸುಮಾರು 2000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಶಿವ-ಪಾರ್ವತಿಯರು ಕೋಟೇಶ್ವರ ಕೆರೆಯಿಂದ ವಂಡಾರು ಕಂಬಳಗದ್ದೆಗೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಕೆರಾಡಿ ಕಂಬಳಗದ್ದೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಆಯಾಸಗೊಂಡು ಕಂಬಳಗದ್ದೆಯ ಅಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಬೃಹತ್ ಆಕಾರದ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತರು. ಆಗ ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಪರಿಮಳ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಬಂತು. ಶಿವನಲ್ಲಿ ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಶಿವನು ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಂದು ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೊಯ್ದು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದ ಕೋಳಿಯು ಕೂಗಿತು. ಆಗ ಶಿವ-ಪಾರ್ವತಿಯರು ಬೆಳಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡು ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ತಾವು ಯಾವುದೇ ಮನುಷ್ಯರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೋರಬಾರದೆಂದು ಕೆರಾಡಿ ಕಂಬಳಗದ್ದೆಯಿಂದ ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಗುಹೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತರು. ಅದೇ ಗುಹೆಯಿಂದ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರು ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಶಿವ

ಪಾರ್ವತಿಯರು ಕುಳಿತ ಗುಹೆಯೇ ಮುಂದೆ ಮೂಡುಗಲ್ಲು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ನಂಬಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂದಿಗೂ ಕೆರಾಡಿ ಕಂಬಳಗದ್ದೆಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಆಕಾರದ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಶಿವ-ಪಾರ್ವತಿಯರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದ ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಸೇಡಿನ ಮತ್ತು ಕತ್ತಿಯ ಗುರುತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದೆ.

ಈ ಗುಹಾಂತರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಗುಹೆಯ ಒಳಗೆ ಶಿವಲಿಂಗದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ಉದ್ದವ ಲಿಂಗ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ನಡೆಯುವ ಎಳ್ಳಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ದಿನ ಸಾವಿರಾರು ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗುಹೆಯ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಪೂರ್ವದ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು ತೋರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರದ ಕಡಲ ತೀರವಾದ ಮರವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ●

ಹಿರಿದು ಬೇರಿ - ಹೆಬ್ಬೇರಿ

ಧನ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಹೆಬ್ಬಿ, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ತಾಲೂಕು. ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ 169 ಎ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬಿ ಪಟ್ಟಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆಕರ್ಷಕ ಆಗುಂಬೆ ಫಾಟ್‌ನ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪಟ್ಟಣ ಗೋಡಂಬಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿಗಳು, ತೈಲ ಗಿರಣಿಗಳು, ಪಶು ಆಹಾರ ತಯಾರಿ ಮುಂತಾದ ಕೃಷಿಯಾಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಸೀತಾನದಿ ಇಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಮಳೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸರ ಹಸಿರು ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳು, ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಗೋಡಂಬಿ ತೋಟ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಆವೃತಗೊಂಡು ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕುದುರೆಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಸೋಮೇಶ್ವರ ವನ್ಯಜೀವಿಧಾಮ ಹೆಬ್ಬಿಗೆ ತಾಗಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾಕಷ್ಟು ಜೀವ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಇದು ಆಶ್ರಯ ತಾಣ.

ಹೆಬ್ಬೇರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಹೆಬ್ಬಿ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿತೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ವಿಕೋಪಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ “ಬೇರಿ”ಯನ್ನು ಈ ಗ್ರಾಮ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಇದೇ ಬೇರಿ ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುಂದರ ಹೆಸರು ತಂದಿತು.

ಸಮುದಾಯಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಭಾಷೆಗಳು:

ಬಿಲ್ವ ಮತ್ತು ಬಂಟಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಜಾತಿಗಳು. ಉಳಿದಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಗೌಡ, ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ದೇವಾಡಿಗ ಮುಂತಾದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮೀಯರು ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರೈಸ್ತರು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರು ಕಡಿಮೆ.

ಕುಂದಕನ್ನಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡು ಭಾಷೆ. ಕೆಲವರು ತುಳುವಿನಲ್ಲೂ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊಂಕಣಿಯಂತಹ ಸಮುದಾಯ ಕೇಂದ್ರಿತ ಭಾಷೆಗಳೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಹೆಬ್ಬಿಯು ಕೊಂಕಣಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಹೆಬ್ಬಿಯ ಗ್ರಾಮದೇವರು, ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ದೇವಾಲಯ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗೆ ತಾಗಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕಪ್ಪು ಗ್ರಾನೈಟ್ ಶಿಲ್ಪದಿಂದ ಕೆತ್ತಿರುವ ಮೂರು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಸುಂದರ

ದೇವರ ಮೂರ್ತಿ ನಿಂತಿರುವ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿದೆ. ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ರಥೋತ್ಸವ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ:

ಹೆಬ್ಬಿ, ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇದ್ದು, ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಪಾಂಡುರಂಗ ರಮಣ ನಾಯಕ್ ಅಮೃತಭಾರತಿ ಕಾಲೇಜು, ಎಸ್.ಆರ್. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು, ಹೆಬ್ಬಿ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖವು. ಹಾಗೆಯೇ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹೆರ್ಗ ವಿಶಾಲ ಶೆಟ್ಟಿ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕುಚ್ಚೂರು ತುಂಬಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ.

ಹೆಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿಡುವುದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು:

ಹೆಬ್ಬಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು:

1. ಕೂಡ್ಲು ತೀರ್ಥ ಜಲಪಾತ:

ಕೂಡ್ಲು ತೀರ್ಥ ಜಲಪಾತವು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಜಲಪಾತಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಈ ಜಲಪಾತವು ಸೀತಾನದಿಯ ಮೂಲವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಒಂದು ಕೊಳದಿಂದ ಸುಮಾರು 126 ಅಡಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಧುಮ್ನಿಕ್ಕೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಕಿ.ಮೀ. ದೂರವನ್ನು ಕಾಲ್ನಡಿಗಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ಈ ಜಲಪಾತವನ್ನು ತಲುಪಬಹುದು.

2. ಒನಕೆ ಅಬ್ಬಿ ಜಲಪಾತ:

ಒನಕೆ ಅಬ್ಬಿ ಜಲಪಾತವು ಆಗುಂಬೆಯ ಪ್ರವಾಸಿ

ತಾಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಜಲಪಾತವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟಲು ಬಳಸುವ ಒನಕೆಯಂತೆ ಕಾಣುವುದರಿಂದ ಒನಕೆ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಜಲಪಾತವನ್ನು ಹೆಬ್ರಿಯಿಂದ ಸೋಮೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಚಾರಣದ ಮೂಲಕ ತಲುಪಬಹುದು. ಈ ಜಲಪಾತಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಆಗುಂಬೆಯಿಂದ ಕೂಡ ತಲುಪಬಹುದು. ಜಲಪಾತದ ಕವಲಿನ ತುದಿ ತಲುಪಲು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಸದಾ ಕೊರೆದಿದ್ದು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಹತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಜಲಪಾತದ ನಯನ ಮನೋಹರ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸವಿಯಬಹುದು.

3. ವರಂಗ ಕೆರೆ ಬಸದಿ:

ವರಂಗ ಇರುವುದು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಬ್ರಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಕಳದ ಕಡೆಗೆ 5 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ. 14 ಎಕರೆ ವಿಸ್ತಾರದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಕೆರೆಯ ನಡುವೆ ನೆಲೆ ನಿಂತಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಾಕಾರದ ಚತುರ್ಮುಖ ಬಸದಿ ಚೆಲುವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಆನಂದಿಸಬೇಕು. ಪದ್ಮಾವತಿ ದೇವಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ದೋಣಿಯೊಂದೇ ದಾರಿ. ಸುಮಾರು 100 ಮೀಟರ್‌ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ದೂರವನ್ನು ಯಾವ ಮಳೆ, ಬಿಸಿಲು ಕಾಲದಲ್ಲೂ ದೋಣಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಕ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಆ ದೋಣಿ ಪಯಣವೇ ಒಂದು ರೋಚಕ ಅನುಭವ.

4. ಸೀತಾನದಿ ನಿಸರ್ಗಧಾಮ:

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಒಡೆತನದ ಸೀತಾನದಿ ನಿಸರ್ಗಧಾಮ ಸೋಮೇಶ್ವರ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಸೀತಾನದಿಯ ತಟದಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಾ ವಾರಾಂತ್ಯ ಕಳೆಯಲು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಜಾಗ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ರಾಪ್ಪಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ.

5. ಜೋಮ್ಮುತೀರ್ಥ ಜಲಪಾತ:

ತೀರ್ಥ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಪುಣ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ, ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲಾ ತೊಳೆದು ಹೋಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದೆಷ್ಟು ನಿಜ ಅಥವಾ ಸುಳ್ಳು ಅನ್ನೋದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮನಃಶಾಂತಿಗೋಸ್ಕರ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೋಮ್ಮುತೀರ್ಥ. ಸೀತಾನದಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸುಂದರ ಜಲಪಾತ ಜೋಮ್ಮುತೀರ್ಥ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಬ್ರಿ ಗ್ರಾಮದ ಸಮೀಪ ಸೋಮೇಶ್ವರ ವನ್ಯಜೀವಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಜೋಮ್ಮುತೀರ್ಥವು ಸುಮಾರು 20 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿರುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಜಲಪಾತವಾಗಿದೆ.

ಈ ಸ್ಥಳವು ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ವಾರಾಂತ್ಯದ ರಜಾದಿನಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಏಕತಾನತೆಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಲು ಬಯಸುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಪಿಕ್ನಿಕ್ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಜಲಪಾತದ ಉಲ್ಲಾಸಕರ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಸೌಂದರ್ಯವು ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಸಿರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹರಿಯುವ ಬಿಳಿ ನೀರು ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಜಲಪಾತದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈಜುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ಈಜಲು ಹೋಗಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕತ್ತಲಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಈ ಜಲಪಾತದಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು ಒಳಿತು.

ಜೋಮ್ಮುತೀರ್ಥ ಜಲಪಾತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾಲವೆಂದರೆ ನವೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್‌ವರೆಗಿನ ಮಳೆಗಾಲದ ನಂತರದ ಸಮಯ ಸಾಹಸಮಯ ಅನ್ವೇಷಕರು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಗಾಲದ ನಂತರದ ತಿಂಗಳುಗಳು ಅಹ್ಲಾದಕರ ಉಷ್ಣಾಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ.

6. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ:

ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಒಡಲಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ಸ್ಥಳ. ಹೆಬ್ರಿಯಿಂದ 12 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ಜಲಪಾತವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಿಂದ, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಬ್ಬಿನಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 6,000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಶಿಲಾಯುಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರುಹುಗಳು ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಹಳ್ಳಿಯು ದಟ್ಟವಾದ ಮಳೆ ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದೆ. ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಹೆಬ್ರಿಯಿಂದ ಮುದ್ರಾಡಿ ಅಥವಾ ಬಚ್ಚಪ್ಪು ಅಥವಾ ಅಚೆಕಾರ್ ಮೂಲಕ ತಲುಪಬಹುದು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ, ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಯದಷ್ಟು ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ನನ್ನ ಊರೇ ಹೆಚ್ಚು. “ದೇಶ ಸುತ್ತ ಕೋಶ ಓದು” ಎಂಬಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಹೋಗೋಣ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದಿಸೋಣ...

ಸಂಗ್ರಹ: ಜಾಲತಾಣ

ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು

✍ ಪವಿತ್ರಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನಿಸರ್ಗದ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಕೊಡುಗೆ ಅರಣ್ಯ. ಮಾನವನ, ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾಗೂ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಅಳಿವು-ಉಳಿವು ಅರಣ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ವಿಪತ್ತು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದಿಂದಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಜಾತಿಯ ಸಸ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

“ರೋಗವಿಲ್ಲದ ಮಾನವನಿಲ್ಲ, ಔಷಧ ಗುಣವಿಲ್ಲದ ಸಸ್ಯವಿಲ್ಲ” ಎಂಬಂತೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೋಗ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಸ್ಯಗಳು ಅಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಯೋಗ್ಯವಾದ, ಉಪಯುಕ್ತ ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಒಣಗಿ ನಿಂತ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹಸಿರು ಉಕ್ಕಿಸುವ ಮತ್ತು ಬಂಜರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಎಂದರೇನು?

ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಕತ್ತರಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಥವಾ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಶಕೊಳ್ಳುವುದು ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಅರಣ್ಯ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು:

ನಗರೀಕರಣ - ಮನುಷ್ಯನು ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿ. ಅವನ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಇದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಮಹಲುಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಂತಿವೆ, ಇದು ಒಂದು ಕಾರಣ.

ಮಾನವನು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಜೀವನ ನಡವಳಿ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ನೆಡದೆ ಬರೀ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ ಹೊರತು ಅದರ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಇದ್ದಿಲ್ಲಾಗಿ, ದನಗಳ ಮೇವಿಗಾಗಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ವಾಸಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಗಾಗಿ - ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇಂದು ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪರಿಣಾಮ:

❖ ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದ ಹವಾಮಾನ ಏರುಪೇರಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಳೆ-ಬೆಳೆಸರಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಮಳೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬಿಸಿಲು ಹೀಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಹ, ಭೂಕುಸಿತದಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ದಿನೇ-ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ.

❖ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹಸಿರಾಗಿರಬೇಕಾದ ನಾಡು ಇಂದು ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತಾಪಮಾನ ಕೂಡ ಏರುತ್ತಿದೆ.

❖ ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನ ಹಾಗೂ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಏರುಪೇರಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಮರ-ಗಿಡಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಅವನು ಜೀವಿಸಲು ಇದು ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಮರ ಕಡಿಯುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಲ್ಲ. ಕಡಿದರೂ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅರಣ್ಯೀಕರಣ:

ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು. ಅರಣ್ಯೀಕರಣದಿಂದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯೀಕರಣದಿಂದ ಆಗುವ ಅನುಕೂಲಗಳು:

ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.

ಅಮ್ಲಜನಕದ ಕೊರತೆ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು.

ಅರಣ್ಯೀಕರಣವು ಮರುಭೂಮಿಯಾಗದಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯೀಕರಣದಿಂದ ಉರುವಲು ಹಾಗೂ ಮರದಿಂದ ಪೀಠೋಪಕರಣ ಮಾಡಲು - ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯೀಕರಣದಿಂದ ಹಲವಾರು ತೊಂದರೆಗಳು ನೀಗುತ್ತವೆ.

ಮರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ಕಡಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಟವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದ ಆಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು.

ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯೋಕರಣ

ಅರ್ಪಣ ದೇವಾಡಿಗ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಗಿಡ-ಮರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಒಂದು ಯಜಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಅಥವಾ ವನಖಂಡಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶವೇ ಅರಣ್ಯ. ಅರಣ್ಯವು ಸಸ್ಯಸಮುದಾಯದಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿರುವ, ಎಲ್ಲ ಗಾತ್ರದ ಗಿಡ-ಮರಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ, ಕಡಿಯಲಿ ಬಿಡಲಿ ಮರಮಟ್ಟು ಸೌದೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಹವೆಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಜಲಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲು ಇದು ಶಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿದರೂ ಹೊಸ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸುವ ನೆಲವೂ ಇದಾಗಿದೆ. ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಸಸ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅರಣ್ಯವು ಮಳೆ, ಸಮೃದ್ಧ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದಕರಾದ ಸಸ್ಯಸಮುದಾಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಕ್ರಿಮಿ-ಕೀಟಗಳು, ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕೂಡ ಅರಣ್ಯದ ಸದಸ್ಯರು. ಇದು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗಾಗಿ ಜೀವಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.

ಜೀವಸಂಕುಲಗಳ ಜೀವನಾಡಿಯಾದ ಅರಣ್ಯವು ಇಂದು ಅವನತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ. ತನ್ನ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಮನುಷ್ಯನೇ ಅರಣ್ಯ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಕರ್ತನಾಗಿರುವುದು ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಎಂದರೆ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಕತ್ತರಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ನಾಶಕ್ಕೊಳಪಡಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಆಸೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ಅವು ದುರಾಸೆಯಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಅರಣ್ಯವು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರ್ಥ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಯೂ ಕೂಡ ತಾನು ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ನೆಲೆಯನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬದುಕುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರ ಐಷಾರಾಮಿ ಜೀವನವನ್ನೇ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅತಿಯಾದ ವಿಸ್ತರಣೆ ಕೂಡ ಅರಣ್ಯ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕೃಷಿಯನ್ನು

ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ, ಅದು ಬೆಳೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಕೂಡ ಅರಣ್ಯ ನಾಶಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಸುಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೂಡ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಯಂತೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸಾಕಲು ಕೂಡ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಭೂಪ್ರದೇಶದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಅತಿಯಾದ ಮೇಯಿಸುವಿಕೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿನ ಸಸ್ಯಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಕಾಗದ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತ ಕೂಡ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣು ತನ್ನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಗರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಅರಣ್ಯ ನಾಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರಣ್ಯ ನಾಶವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯಗಳು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ಅಜೈವಿಕ ಅಂಶಗಳು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅವನತಿಯಾದಾಗ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ವಿನಾಶಕಾರಿಯಾಗಬಹುದು. ಶೇಕಡಾ ಎಪ್ಪತ್ತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಷ್ಟವು ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳು ಅವು ವಾಸಿಸುವ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವುಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಭೇದಗಳು ನಿರ್ನಾಮವಾಗಬಹುದು. ಕೆಲವು ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕಷ್ಟದೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದರೂ

ಸಹ, ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಸಸ್ಯಗಳು ದ್ಯುತಿ ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ಅನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲವಾಗಿದ್ದು, ಪರಿಸರದ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಮಳೆಯ ಇಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲ ಉಂಟಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಮರಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯು ಮಣ್ಣನ್ನು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಬಿದ್ದ ಎಲೆಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೊಳೆತು ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಕಾಡುಗಳ ನಷ್ಟ ಎಂದರೆ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ನಷ್ಟ. ಮರಗಳು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಭೌತಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದ ಭೂಮಿಯು ನಿರಂತರ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮರಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣದ ನಡುವೆ ನೀರಿನ ಆವಿ ವಿನಿಮಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶವು ಈ ಆವಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ಭೂಮಿಯ ಹವಾಮಾನ ಮಾದರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ತನ್ನ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಿನಾಶದತ್ತ ಮಾನವ ಕುಲ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೂ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿಗೆ ಮುಂದಾಗದೆ ಮಾನವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯೇಕರಣ ಮತ್ತು ಮರು ಅರಣ್ಯೇಕರಣದಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಅರಣ್ಯೇಕರಣ ಎಂದರೆ ಮರ-ಗಿಡಗಳಲ್ಲದ ಖಾಲಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯೇಕರಣವು ಒಂದು ಹೊಸ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯು ಮಾನವನಿಂದಲೇ ಅಪಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅರಣ್ಯೇಕರಣದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ನಾಶವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು. ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯೇಕರಣದ ಮೂಲಕ ತಡೆಯಬಹುದು. ಇದು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ, ಸರಳವಾದ ಕೆಲಸ. ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿವೆ. ನಾವುಗಳು ಇದರ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು.

ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅರಣ್ಯೇಕರಣವು ಮೊದಲು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಹವಾಮಾನ,

ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಮರ-ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕೃತಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅನುದಾನದ ಕುರಿತು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅರಣ್ಯೇಕರಣದ ತಂತ್ರಗಳ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಡಬೇಕಾದ ಸಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮರಗಳು ಅವುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಅರಣ್ಯೇಕರಣವು ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮರಗಳ ಜಾತಿಗಳಿಂದ ಮರ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅರಣ್ಯ ತೋಟವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಮುಖ ಆರ್ಥಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯ ಅರಣ್ಯೇಕರಣವೆಂದರೆ ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು. ಈ ಅರಣ್ಯೇಕರಣವು ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸೌಂದರ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನೆಡಲಾದ ಕಾಡುಗಳು ಕೂಡ ಒಂದು ವಿಧದ ಅರಣ್ಯೇಕರಣವಾಗಿದೆ. ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿರುವ, ಮರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯೇಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅರಣ್ಯೇಕರಣದಿಂದ ಯಾವುದೇ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ವಿವಿಧ ಮರು ಅರಣ್ಯೇಕರಣ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯೇಕರಣ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಕಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಡುಗಳ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ ಎಂಬುದು ಸಂತಸದ ವಿಚಾರ. ಅರಣ್ಯೇಕರಣವು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ತರುವ ಮಾನವ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾಡು ಉಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾಡು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮನೆಗಳ ಉದ್ಯಾನ ಅಥವಾ ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಅಂತೆಯೇ ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಾಗರಿಕರು ಎಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಜನರಿಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಪಣ ತೊಡೋಣ. ಇರುವುದೊಂದೇ ಭೂಮಿ, ಅದನ್ನು ಉಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೈಜೋಡಿಸೋಣ. ●

ಅರಣ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು

ಶ್ವೇತಾ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಅರಣ್ಯ ಒಂದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಶೇಷವಾದ ಕೊಡುಗೆ. ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಆವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಆಹಾರ, ನೀರು, ಗಾಳಿ, ವಸತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಇಲ್ಲಿಯೇ ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮಾನವ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಮರ-ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿರುವನು. ಹಾಗೂ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು, ನಾಶ ಮಾಡುವ ಕ್ರೂರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ನೆಲೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾರೀ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ. ಮಾನವನು ಕೂಡ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಅರಣ್ಯನಾಶಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮರಗಳು ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಂದ ದೊರಕುವ ಇದ್ದಿಲನ್ನು ಇಂಧನಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾನವರಿಂದ ಬಳಕೆಯಾಗಲ್ಪಡುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತೆರವುಗೊಂಡ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾನವರು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇವಾಗಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ವಾಸಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡದೇ ಮಾನವರು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಾಸ್ತಾನಗಳಿಗೆ ಆದ ಹಾನಿಯಿಂದಾಗಿ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ನಾಶವಾಗಿದ್ದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಶುಷ್ಕತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಾತಾವರಣದ ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್‌ನ ಜೀವಿಗಳ ಸೇವನೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಏರುಪೇರಾಗಿ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನೈಜ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತಾದ ಅಜ್ಞಾನ, ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿತನ, ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಜಾಗರೂಕತೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಡಿಲ ನೀತಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅಳಿವು, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ, ಮರುಭೂಮೀಕರಣಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಯಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಸ್ಥಳಾಂತರಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಅರಣ್ಯ ನಾಶಕ್ಕೆ ಭ್ರಷ್ಟಗೊಂಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತಿನ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ, ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸ್ಫೋಟ ಮತ್ತು ನಗರೀಕರಣವೂ ಸೇರಿವೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಹವಾಮಾನ ಹಾಗೂ ಭೂಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನದ ಏರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹಸಿರುಮನೆ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯ ನಾಶವು ಜಲಚಕ್ರದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಮರಗಳು ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ತಮ್ಮ ಬೇರುಗಳಿಂದ ಹೀರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅರಣ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಮರಗಳು ನೀರನ್ನು ಬಾಷ್ಪೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹವಾಗುಣದಲ್ಲಿ ಒಣಹವೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶವು ವಾಯುಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ತೇವಾಂಶ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶವು ಮಣ್ಣಿನ ಪರಸ್ಪರ ಆಕರ್ಷಣಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಸವಕಳಿಯಿಂದಾಗಿ, ನೆರೆ ಹಾಗೂ ಭೂಕುಸಿತ ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಅರಣ್ಯಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಜಲಕುಹರಗಳನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನವಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ಆದರೂ, ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಗಳೇ ಜಲಕುಹರಗಳ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕ್ಷೀಣಿಸಲು ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಭೂದೃಶ್ಯಗಳ ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ಕ್ಷಮತೆ, ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ಷಮತೆ ಮತ್ತು ಆವಿಯ ರಚನೆ ವೇಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಜಿನುಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಬದಲಿಗೆ, ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈ ಜಲಭೂಮಿಯ ಒಳಪದರದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ನೀರಿಗಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ನೀರಿಗಿಂತ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಮೇಲ್ಮೈ ಜಲವು ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಪ್ರವಾಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರವಾಹವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತೆರವು ಅಥವಾ ನಾಶಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಡಿಲ ಪರಿಸರ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯಗಳು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿದ್ದು, ವನ್ಯಮೃಗಗಳಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮೀರಿ, ಅರಣ್ಯಗಳು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಸ್ಯೋಷಧಿಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದ ಅನುವಂಶೀಯ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಕೂಡ (ಫಸಲುಗಳ ನಿರೋಧಶಕ್ತಿ) ಪರಿಹರಿಸಲಾಗದಂತೆ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಉಷ್ಣವಲಯದ ಮಳೆಕಾಡುಗಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವದ ಸುಮಾರು 80%ದಷ್ಟು ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಷ್ಣವಲಯದ ಮಳೆಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರ ಹಾಳಾಗಿ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಕ್ಷೀಣಿಸತೊಡಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯೇಕರಣವು ಅರಣ್ಯ ನಾಶವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯೇಕರಣದಿಂದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಶುದ್ಧ ಗಾಳಿಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯೇಕರಣವು ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೇ, ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯೇಕರಣದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ

ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯೇಕರಣದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜೀವ ಸಂಕುಲಗಳಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಯ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬರದ ಅಭಾವ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ನೀರು, ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಉಳಿಯಲು ಸ್ಥಳ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯೇಕರಣದಿಂದ ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣಾ ಕ್ರಿಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಣವಾಯು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪ್ರಮಾಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯೇಕರಣವು ಮಾನವರ ಧೈಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕಾಳಜಿ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ ಸಲಹಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಗಾಳಿ, ಆಹಾರ, ನೆರಳು ಸಿಗುವುದಲ್ಲದೆ ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

“ಮನೆಗೊಂದು ಮರ, ಊರಿಗೊಂದು ವನ.”

ಹನಿಗವನ

ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ನಿರಾಸೆಯಾಗಿದೆ ಈ ಬದುಕು..!
 ಕನಸುಗಳ ನಡುವೆ,
 ಆಸೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ,
 ನೆನಪುಗಳೊಡನೆ,
 ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣವೂ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ನಿರಾಸೆಯಾಗಿದೆ ಈ ಬದುಕು..!

✍️ ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಡಾ| ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ

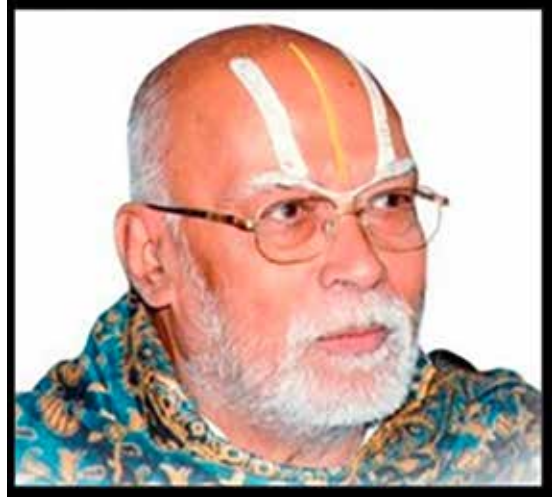
✍️ ವಿನುತಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಪರಮಾದರಣೀಯರೂ, ಪೂಜ್ಯರೂ, ಜ್ಯೇಷ್ಠರೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠರೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರೂ, ಲೇಖಕರೂ, ಆಚಾರನಿಷ್ಠರೂ ಆದ ಉಭಯ ವೇದಾಂತ ವಿದ್ವಾನ್ ಡಾ| ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರು ಇಂದು ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಪತ್ನಿ, ಓರ್ವ ಪುತ್ರ ಹಾಗೂ ಮೂವರು ಪುತ್ರಿಯರನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಶರೀರದ ಲಕ್ಷಣವೇ “ಶೀಠೇ ರೋಗಾಧಿನಾ ಇತಿ ಶರೀರಮ್” ಎಂದು. ಸೃಷ್ಟಿ-ಸ್ಥಿತಿ-ಲಯವೆಂಬ ಜಗನ್ನಯಮವೂ ಅದೇ ಅಲ್ಲವೆ?.

ಡಾ| ಕನಕಪುರಂ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ ಇವರು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31, 1933 ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕನಕನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ರಾಂಕ್ ಪಡೆದರು. ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ನಂತರ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಮ್.ಎ. ಪದವಿ (ಆಧುನಿಕ ಆಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ) ಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಬಳಿಕ The influence of Indian Philosophy on the poetry of W. B. Yeats and T. S. Eliot ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪಿ. ಹೆಚ್. ಡಿ. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು.

ಇನ್ನು ಇವರ ಉದ್ಯೋಗದ ಕುರಿತಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಆಮೇಲೆ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾಗಿಯೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವರು. ಇವರ ಅಗಾಧ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು ಡಿ. ಲಿಟ್. ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಿತು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ವಿಶ್ವ ರಾಮಾಯಣ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ “ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ” ಯನ್ನೂ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಆಚಾರ್ಯರು 89ನೇ ಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ ಪದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. 88 ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಏನಿಲ್ಲವೆಂದರೂ 60 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನ, ಚಿಂತನ, ಮಂಥನ, ಉಪನ್ಯಾಸ, ಪ್ರವಚನ, ಲೇಖನ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಕೃಷಿಯ ಫಲವು ಓದುಗರಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ದೊರೆತಿದೆ. ವೇದಾಂತ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ,

ಆಚಾರನಿಷ್ಠರಿಗೆ, ಸಾಹಿತಿ ಸಮರಾಂಗಣ ಸೂತ್ರಧಾರರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಅಧ್ಯಯನ ಬಲವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸತ್ವವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೋನ್ನತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಧಾರೆಯೆರೆದವರು ವಿರಳರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ವೈದ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆ ವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕಾವ್ಯಗಳ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಒದಗಿದ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲೆಂದೇ ಮೀಸಲಿಟ್ಟರು. ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ತೇಜಸ್ಸು, ಬರವಣಿಗೆಯ ಓಜಸ್ಸು ಅನ್ಯಾದೃಶವಾದದ್ದು, ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದದ್ದು. ಆಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯದ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಎಂದರೆ 87-88ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಮಹಾಭಾರತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು.

ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಗಳನ್ನು ಇತಿಹಾಸವೆಂದೇ ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆ ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಕುರಿತು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯರಾಶಿ ಅಪಾರವಾದದ್ದು. ಆದಿಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಜನಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವೆ ಇದ್ದ ತಾಕಲಾಟ-ಪೀಕಲಾಟಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಮೇಲಾಟಗಳು,

ಸಂಘರ್ಷ-ಸಾಮರಸ್ಯಗಳು ಸಾಂಕೇತಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಾತ್ಮಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಆಚಾರ್ಯರು ನಾಲ್ಕು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ - ನಹುಷ, ಸರ್ಪಯಾಗ, ಪುರೂರವ ಉರ್ವಶಿ ಮತ್ತು ಯಯಾತಿ. ಇನ್ನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಚಾರ್ಯರ ಈ ಕೃತಿಗಳು ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ಮೂಲವನ್ನರಿಯಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಂತೆ, ದಾರಿದೀಪಗಳಂತೆ ಇವೆ. ಖಿಗೋಳವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಜನಸಂಚಲನೆಯ ಕಾರಣ-ವಿವರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತುಂಬಾ ಮೌಲಿಕವಾದಂತಹ ಅನುಸಂಧಾನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆ, ಭೂಗೋಳಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿವೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲ 50000 ವರ್ಷ ಅಥವಾ 60000 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸುಗ್ರೀವಾಸ್ ಅಟ್ಲಾಸ್ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ರಾಮಾಯಣ ಕಾಲದ ಭೂಗೋಳವು ಕೂಡ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಆಚಾರ್ಯರು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿದ್ದರು. ಜ್ಞಾನಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ ಈ ದೀಪಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ದೀಪದ ಜೊತೆಯಾಯಿತು. ಅದೇ ನಾಡು ಕಂಡ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಅವಧೂತ ಕವಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬೇಂದ್ರೆ. ಈ ಅನುಭವಿ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಉತ್ತೇಜನದಿಂದಲೇ ಅವರ ಉದ್ಯಂಥ “ವೇದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ” ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಇಂತಹ ವೇದವಾಚ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ವೇದಗಳ ಅಂತರಾರ್ಥವನ್ನು, ಅಂತಃಸತ್ಯವನ್ನು ಭಾರತೀಯತೆಯ ವೇದ ಮೂಲವನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರ ಸದೃಶವಾಗಿ ಇನ್ಯಾರು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ವಿಶೇಷ. ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರ ಜ್ಞಾನದ ಬೇರು ಆಳವಾಗಿ ಇಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅರಿವಿನ ಕುಸುಮ ಅರಳಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮಚಿಂತನೆಗಳು ಆಚಾರ್ಯರ ಬರಹದ ಅಂತಃಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅವರನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕ ವೀರರೆಂದು, ಬೌದ್ಧಿಕ ಕ್ಷತ್ರಿಯರೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ವೇದ, ಪುರಾಣ, ಉಪನಿಷತ್ತು, ತಂತ್ರ, ಮಂತ್ರ, ಯೋಗ ಇವುಗಳ ಗಂಧಗಾಳಿಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ತೆಗಳುವವರನ್ನು ತಮ್ಮ ವೈಚಾರಿಕ ಚಾಟಿಯನ್ನು ಬೀಸಿ ಬಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಬೌದ್ಧಿಕವೀರರು ಆಚಾರ್ಯರು. ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಹಿರಿಯರು ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಮಾತಿದು - “ವಿದ್ವತ್‌ಲೋಕಕ್ಕೆ ಆದ ನಷ್ಟ” ಎಂದು. ಆದರೆ, ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ಅವರ ಭೌತಿಕ ಕಾಯವಷ್ಟೇ. ಅವರ ಬೌದ್ಧಿಕ ಭಾವುಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅವರ ಅಗಾಧ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಸುರುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ. ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕವೂ

ಇಲ್ಲ. ನತದೃಷ್ಟರು, ನತಭಾಗ್ಯರು ಯಾರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಹರಾದವರನ್ನು ಗೌರವಿಸದೆ ಕುರುಡಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲೆಂದೇ ಇರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ನಿಜವಾಗಿ ನತದೃಷ್ಟರು. ಕಾಳಿದಾಸನ ಮಾತೊಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ - “पूज्यपूजाव्यतिक्रमः” ಅಂದರೆ ಗೌರವಾರ್ಹರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಇರುವುದು ಎಂದು. ಅದು ಅಪಚಾರ. ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಪಚಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ನಡೆದಿದೆ. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು, ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ನೋಡಿದೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನೋವು ನಲಿವುಗಳು ಯಾರಿಗಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರದ್ದೂ ಒಂದೊಂದು ತೆರನಾದಂತಹ ಬವಣೆ. ಅದನ್ನೇ ಬರೆದಂತಹ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ, ಸಮಾಜವನ್ನು ಹಳಿಯುವ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ, ಧಿಕ್ಕರಿಸುವ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟು ಬುತ್ತಿ. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಸಮಾಜವು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಅವರಿಗೆ “ವಿದ್ವನ್ಮಣಿ, ವೇದಭೂಷಣ, ವಾಲ್ಮೀಕಿಹೃದಯಜ್ಞ, ರಾಮಾಯಣಾಚಾರ್ಯ” ಮೊದಲಾದಂತಹ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದೆ. ಸಮಾಜ, ಮಠಾಧೀಶರು ಮತ್ತು ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ‘ಗಮಕ ರತ್ನಾಕರ’, ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾಶ್ರೀ’, ‘ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್’ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆಚಾರ್ಯರು ತುಂಬಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದವರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಗಾ.ನಾ. ಭಟ್ಟರನ್ನು ನೆನೆಯಬೇಕು. ಆಚಾರ್ಯರು 2012ರಲ್ಲಿ 80ಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ ಹತ್ತಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕಾರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನುಡಿನಮನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ನಾಡಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬರಹಗಾರರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿ ‘ಆರ್ಷೇಯ’ ಎಂಬ ಅಭಿನಂದನಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಪ್ರಥಮ ಮಂಗಳವೆನಿಸಿದ ಆದಿಕಾವ್ಯದ ಆದಿಕವಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಆದಿಕವಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿ ಯಾರು? ಪುರಸ್ಕರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾರನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು? ಜಾತಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಗಂಟು ಹಾಕಬೇಕೇ? ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಯನ್ನು, ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ಜನರ ಬಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದಂತಹ ವಾಗ್ಮಿಯಾರಿದ್ದಾರೆ? ಜನರಿಂದ ವಾಲ್ಮೀಕಿಗಳ ಹೃದಯಜ್ಞರೆಂದು, ರಾಮಾಯಣಾಚಾರ್ಯರೆಂದು, ಸಾರ್ಥಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರನ್ನಲ್ಲವೇ ಗೌರವಿಸಬೇಕಾದ್ದು. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ಸಮಾಜ ಸೇವಕರು, ಭಗವದ್ಭಕ್ತರು, ದಾನಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರು, ಆದಂತಹ ಜೆ. ಕೆ ಜಯರಾಮ್ ಅವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಜಯರಾಮ್ ಅವರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದಂತಹ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಲು ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆ, ಸಿದ್ಧತೆ ಸಾಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಯ ವಾಣಿಯನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪ್ರಭುವಿನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಂದ ಮಾತಿದು. ಚಿತೇಂದ್ರಿಯನೂ, ಬುದ್ಧಿವಂತಾವರಿಷ್ಠನೂ ಆದಂತಹ ಆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನ ವಾಕ್ಯಶಲವನ್ನು ಕಂಡು ರಾಮಚಂದ್ರನು ಬೆರಗಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿದು - “**नानुवेदविधीतस्य नायजुर्वेदधारिणः नासामवेदविदुषः शक्यमेवं प्रभाषितुम्**” - ಅಂದರೆ “ಹೇಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಋಗ್ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಿದವನು, ಯಜುರ್ವೇದವನ್ನು ತಿಳಿದವನು, ಸಾಮವೇದದ ವಿದ್ವಾಂಸನಾದವನು ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ”.

“**उच्चारयति कल्याणीं वाचां हृदयहारिणीं**” ಎಂದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮಾತನ್ನೇ ವಾಲ್ಮೀಕಿಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದವೆಂದು ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ನಾವು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಚಾರ್ಯರಂತಹ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಕಣ್ಮರೆಯಿಂದ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದಂತು ಸತ್ಯ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಆಚಾರ್ಯರಂತಹ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಆ ಭಗವಂತನು ಕರುಣಿಸಲಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ರಾಮಾಯಣ

ಆದೂ ರಾಮ ತಪೋವನಾಭಿಗಮನಂ ಹತ್ವಾ ವ್ಯುಗಂ ಕಾಂಚನಂ ವೈದೇಹೀ ಹರಣಂ ಜಟಾಯು ಮರಣಂ ಸುಗ್ರೀವ ಸಂಭಾಷಣಂ ವಾಲೀ ನಿಗ್ರಹಣಂ ಸಮುದ್ರ ತರಣಂ ಲಂಕಾಪುರೀ ದಾಹನಂ ಪಶ್ಚಾದ್ರಾವಣ ಕುಂಭಕರ್ಣ ಹನನಂ ಏತದ್ಧಿ ರಾಮಾಯಣಂ |

1. ಹಿಂದೆ ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನು (ತಂದೆಯ ವಚನವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಸೀತೆಯೊಡನೆ 14 ವರ್ಷ ಕಾಲ) ತಪೋವನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು (ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಡದಿ ಸೀತೆಯ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗಿ ಅದು ಸಿಗದೇ ಹೋದಾಗ) ಅಲ್ಲಿ ಆ ಚಿನ್ನದ ಜಿಂಕೆ ಅಂದರೆ ಕಾಂಚನಮೃಗವನ್ನು ಕೊಂದನು.
2. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ (ರಾವಣನಿಂದ ಪರ್ಣಕುಟೀರದಲ್ಲಿ) ಸೀತೆಯ ಅಪಹರಣವಾಯಿತು (ಸೀತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಹೋದ) ಜಟಾಯುವಿನ ಮರಣವಾಯಿತು. (ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೊಡನೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ) ಸುಗ್ರೀವನೊಡನೆ ಸಂಧಿ ಮಾತಾಡಿ ಸ್ನೇಹವಾಯಿತು.
3. (ನಂತರ ಶ್ರೀರಾಮನು ಸುಗ್ರೀವನ ಅಣ್ಣ ಮತ್ತು ಶತ್ರುವಾದ) ವಾಲಿಯನ್ನು ವಧಿಸಿದನು. (ಸೀತಾಸ್ವೇಷಣೆಗೆ ಹೋದ ಹನುಮಂತನು) ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಲಂಗಿಸಿ (ಹಾರಿ ಹೋಗಿ ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ) ಲಂಕೆಯನ್ನು ದಹಿಸಿದನು (ಲಂಕಾನಗರವನ್ನು ಸುಟ್ಟನು).

4. (ಆನಂತರ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಜೊತೆಗೂಡಿ, ರಾಮನು ಸುಗ್ರೀವ ಮತ್ತು ಅವನ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗಿ) ರಾವಣ, ಕುಂಭಕರ್ಣರನ್ನು ಕೊಂದನು. ಸೀತೆಯನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆದು 14 ವರ್ಷ ವನವಾಸ ಕಳೆದು ಶ್ರೀರಾಮನು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದು ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾದನು.

ದಂತಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಏಕಶ್ಲೋಕೀ ರಾಮಾಯಣಕ್ಕೆ ಮಜ್ಜಿಗೆ ರಾಮಾಯಣವೆಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಅದು ಏಕೆಂದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ಪಂಡಿತರು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬಸವಳಿದು ಬಾಯಾರಿ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೋತ್ರೀಯನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಆ ಮನೆಯ ಬಾಲಕಿ ನಿಂತಿರುವುದು ಕಂಡು - “ಮಗು ನನಗೆ ಅತೀವವಾದ ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು”. ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಲಕಿಯು, “ನೀರೇಕೆ? ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ಒಂದು ಷರತ್ತು ನೀವು ನನಗೆ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಕುಡಿದ ನಂತರ ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು” ಎಂದಳಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಪಂಡಿತರು ಒಪ್ಪಿದಾಗ ಆ ಬಾಲಕಿ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಬಾಯಾರಿಕೆ ನೀಗುವಷ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳಂತೆ. ಮಜ್ಜಿಗೆ ಕುಡಿದು ಬಾಯಾರಿಕೆ ನೀಗಿಸಿ ಕೊಂಡ ಪಂಡಿತರು ಇಡೀ ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆಯನ್ನು ಮೇಲಿನ ಒಂದೇ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಇದು ರಾಮಾಯಣ ಕಥೆ ಎಂದರಂತೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಏಕಶ್ಲೋಕೀ ರಾಮಾಯಣಕ್ಕೆ ಮಜ್ಜಿಗೆ ರಾಮಾಯಣ ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ.

✍️ ಅಂಜನಾದೇವಿ ಜಿ.ಎಸ್., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಗೆರುಸೊಪ್ಪೆಯ ರಾಣಿ ಚನ್ನಬೈರಾದೇವಿ

✍️ ಸಿ. ಎಸ್. ಹರ್ಷಿತ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಸಂಗೀತಪುರ ಅಥವಾ ಹಾಡುವಳ್ಳಿ/ಹಾಡವಳ್ಳಿಯನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಚನ್ನಬೈರಾದೇವಿಯನ್ನು ಗೇರುಸೊಪ್ಪೆಯ ರಾಣಿ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಳುಮೆಣಸನ್ನು ಯುರೋಪಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಈಕೆಗೆ ಕರಿಮೆಣಸಿನ/ಕಾಳುಮೆಣಸಿನ ರಾಣಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು, ಕೆಳದಿ ಅರಸರು ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರದ ಸುಲ್ತಾನರ ನಡುವಿನ ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಈಕೆ 1552-1606ರ ನಡುವಿನ ಐವತ್ತನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಿದಳು.

ಗೆರುಸೊಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ನಾಡವರು ಮತ್ತು ಖಾರ್ವಿಗಳು “ಅವರಸಿ” ಎಂದು ಪೂಜಿಸುವ ರಾಣಿ ಚನ್ನಬೈರಾದೇವಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಈಕೆಗೆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು “ರೈನಾ ದೆ ಪಿಮೆಂಟಾ” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಚನ್ನಬೈರಾದೇವಿಯ ರಾಜ್ಯ ದಕ್ಷಿಣ ಗೋವೆಯಿಂದ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಭಟ್ಕಳ, ಮಲ್ಲೆ ಹೊನ್ನಾವರ, ಮಿರ್ಜಾನ್, ಅಂಕೋಲಾ, ಬೈಂದೂರು, ಕಾರವಾರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಕರಾವಳಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಘಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಭಾರಂಗಿ, ಮರಬಿಡಿ, ಕರೂರು, ಹನ್ನಾರ, ಬಿದನೂರು, ಸೌಳನಾಡು, ಆವಿನಹಳ್ಳಿ, ಸೀಮೆಗಳು ಚನ್ನಬೈರಾದೇವಿಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಈಕೆಯ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕಾಳುಮೆಣಸು, ದಾಲ್ಚಿನ್ನಿ, ಅಡಿಕೆ, ಶುಂಠಿ, ಗಂಧಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಮಿರ್ಜಾನ್ ಕೋಟೆ, ಕಾನೂರು ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಈಕೆ 1562ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳದಲ್ಲಿನ ಚತುರ್ಮುಖ ಬಸದಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದಳು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಮತಾಂತರದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಚನ್ನಬೈರಾದೇವಿಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯ ಕೋರಿ ಬಂದ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಕೊಂಕಣಿಗರಿಗೆ ರಾಣಿ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯಕೊಟ್ಟಳು. ಜೈನ ಮತದವಳಾದ ರಾಣಿ ಅನೇಕ ಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ದೇಗುಲಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು, ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ನೆರವು ನೀಡಿದ್ದಳು. ಬಿದರೂರು ಅಥವಾ

ವೇಣುಪುರದ ಯೋಗಾನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಗುಲ ಮತ್ತು ವರ್ಧಮಾನ ಬಸದಿಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ರಾಣಿ ನೆರವು ನೀಡಿದ್ದಳು. “ಕರ್ನಾಟಕ ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನ” ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥ ರಚನಕಾರ, ಸ್ವಾದಿ ದಿಗಂಬರ ಜೈನಮಠದ ಯತಿ ಅಭಿನವ ಭಟ್ಟಾಲಕರು ಈ ರಾಣಿಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಬಂದರಿನ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಆಲ್ವೆನ್ ಮೆಕ್ಸಿಯ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ರಾಜನಿಗೆ ಬಟಕಳ (ಭಟ್ಕಳ) ಮತ್ತು ಗೋವಾಗಳ ನಡುವೆ ಒನೋರ್ (ಕಾನೂರು), ಮೆಜೇನ್(ಮಿರ್ಜಾನ್) ಮತ್ತು ಅಂಕೋಲಾಗಳೆಂಬ ಜಾಗಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ವಾರ್ಷಿಕ 5000 ಕ್ರೂಜೀಡೋಸ್ (ಹದಿನೈದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಬಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯ)ಗಳಷ್ಟು ಕಾಳುಮೆಣಸು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ರಫ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಜಾಗಗಳು ಗೇರುಸೊಪ್ಪೆಯ ರಾಣಿ (ಚನ್ನಬೈರಾದೇವಿ)ಯ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಕಾಳುಮೆಣಸು ಕೊಚ್ಚಿನಿನ ಕಾಳುಮೆಣಸಿಗಿಂತ ದಪ್ಪವೂ, ಕಮ್ಮಿ ತೂಕ ಮತ್ತು ಖಾರದ್ದೂ ಆಗಿವೆ. ಈ ಜಾಗಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. 1606ರಲ್ಲಿ ಕೆಳದಿ ಮತ್ತು ಬಿಳಗಿ ಅರಸರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಗೇರುಸೊಪ್ಪೆಯ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸೇನಾಪತಿ ಗೊಂಡನಾಯಕನ ಮೋಸದಿಂದ ವೃದ್ಧ ರಾಣಿ ಚನ್ನಬೈರಾದೇವಿ ಸೋಲುವ ಮೂಲಕ ಗೇರುಸೊಪ್ಪೆ ಕೆಳದಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ. ●

ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯ

ಭವ್ಯ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

“ಹೆಣ್ಣು ಒಲಿದರೆ ನಾರಿ, ಮುನಿದರೆ ಮಾರಿ.” ಮಹಿಳೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವ ಒಂದು ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ. ಹಿಂದೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡದೇ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಳಲಾಗದು... ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಾನ ಗಂಡಿಗಿಂತ ಒಂದು ಪಟ್ಟು ಮೇಲಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಅಂದರೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡುವುದು, ದೈಹಿಕ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಲಾನುಘಟ್ಟದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ದೌರ್ಜನ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದವರಿಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ, ಕೇವಲ ಹತ್ತರಷ್ಟು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಜಗತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗಲೇ ಹೆಣ್ಣು ಎಂದು ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡುವುದು. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತೀರಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳು ಹಗಲು-ರಾತ್ರಿ ಭಯದಿಂದ ಬದುಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ನಂತರ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ನಿಜವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕಾಟ, ಇದರಿಂದ ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಅವರ ಆತ್ಮೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನೋವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯಬಹುದು ಹೆಣ್ಣು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆಯುವಷ್ಟು ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕಾಟದಿಂದ, ಹಾಗೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕೊರತೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ವಿದ್ಯೆ ಇಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರಕಿದರೆ ಮುಂದಿನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಚಿಂತೆಯೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಒಬ್ಬಳೇ

ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಿಳೆ ಹೊರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಅವಳಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಮನೆಯವರು ಬಿಡದಂತಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉನ್ನತವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಿಗದಂತಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ವಿಶೇಷವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡಿನಿಂದ, ಮನೆಯವರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಗಂಡಿನಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತನ್ನ ಮನೆಯವರಿಂದ ಸಹಿತ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ.

ಏಳನೇ ತರಗತಿ ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಮುಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಮನೆಯವರು ಅಡ್ಡಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏಳನೇ ತರಗತಿ ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವಿವಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಾನು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತುಂಬಿ ಅವಳ ಜೀವನವನ್ನು ಕತ್ತಲೆಯ ಕೋಣೆಗೆ ತಳ್ಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಟ ಆಡುವ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಎಂಬ ಸ್ಥಾನ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ನಿಯಮ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ, ಕೆಲವೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಹಾಗೆ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ, ಸತಿಸಹಗಮನ, ವೇಶ್ಯೆ ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಅನೈತಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಿಸಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ವಿನಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಭಂಡಾರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ತ್ರೈತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಓದುತ್ತಿರುವ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೆಗಡೆ, ತಾನು ಏನಾದರೂ ವಿಶೇಷವಾದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ತಲೆಗೆ ಬಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದರೆ ಪುರುಷರಷ್ಟೇ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕುಂಭಾಶಿಯಿಂದ ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಒಂಟಿ ಹುಡುಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬೈಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಭಯಪಡದೇ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ್ದಾಳೆ. ಇಂತಹ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯರ ಮನೆಯವರು, ಹಾಗೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹೋರಾಡಲು ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಮನೆಯವರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಜನರ

ಸಹಕಾರವಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಕ್ಷಿ ಹೆಗಡೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಕಾಲ ಕೂಡಿ ಬಂದಾಗ ಹೆಣ್ಣಿನ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. “ಹೆಣ್ಣು ಒಲಿದರೆ ನಾರಿ ಮುನಿದರೆ ಮಾರಿ” ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಯವರೇ ಅವಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅವಳನ್ನು ಹೊಗಳುವವರು ನೂರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರೇ. ಆದ ಕಾರಣ ಮಹಿಳೆಯರ ಮನೆಯವರು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಾರದು.

“ಹೆಣ್ಣು ಮನೆಯ ಬೆಳಕು! ಆ ಬೆಳಕನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಆರಿಸಬೇಡಿ.” ●

ಗೌಡ ನಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ಸೈದೆ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ

✍️ ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದ ನಂತರ ಸಾಯಲೇಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮ. ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನದಂದು ಎಲ್ಲರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸಂತೋಷ ಸತ್ತಾಗ ದುಃಖವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುವಂತದ್ದು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರಿಗೆ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೊನೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರವೇ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಗೌಡ ನಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜದ ಮಹಿಳೆ (ಗಂಡ ಇರುವವಳು) ಆಕೆಗೆ ಸಕಲ ಮಂಗಲದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆಕೆಯ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುತ್ಸೈದೆ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಆಕೆಯ ಶವದ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳ ಹೆಬ್ಬರಳುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಉಂಗುಷ್ಟವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ (ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟಿಯ ಪಕ್ಕ) ನೆಲದ ಮೇಲೆ ದರ್ಭೆ ಹಾಸಿ ಹೆಣವನ್ನು ಮಲಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶವದ ಪಕ್ಕ ಊದುಕಡ್ಡಿ ಹಚ್ಚಿ

ಮಡಕೆಯೊಳಗೆ ಸೆಗಣಿ ಬೆರಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೆಂಕಿ ನೀಡಿ ಹೊಗೆ ಭರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಹೆಣವನ್ನು ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ, ತಲೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಇಟ್ಟು ಬಾಚಿ, ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮ, ಗಲ್ಲಕ್ಕೆ ಅರಸಿನ ಹಚ್ಚಿ, ತಲೆಗೆ ಹೂ ಮುಡಿಸಿ ಮುತ್ಸೈದೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿ ಸತ್ತ ಮಹಿಳೆಯ ಮದುವೆ ಸೀರೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲ ಆಕೆಯ ಹೊಸ ಸೀರೆಯನ್ನು ಉಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮನೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಚಟ್ಟ ಇಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಬಾಳೆ ಎಲೆಯನ್ನು ಹಾಸಿ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಗಳ ಅಲಂಕೃತ ಹೆಣವನ್ನು ಮಲಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಬಾಯಿಗೆ ನೀರು (ತುಳಸಿ ತೀರ್ಥ) ಬಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಳಿ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮುಖವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮೈಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ.

ಮುತ್ಸೈದೆಯಾದ ಕಾರಣ ಒಳ್ಳೆ ಮರಣ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಮುತ್ಸೈದೆ ಮಹಿಳೆಯರು

ಸತ್ತ ಮುತ್ತೈದೆಗೆ ಉಡಿ ತುಂಬಿ ಹಳದಿ ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಹುರಿ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಚಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ಹೆಣಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವಾಗ ಆಕೆಯ ಪತಿ ಅಥವಾ ಮಗ (ಉಪನಯನ ಸಂಸ್ಕಾರ ಆದರೆ ಮಾತ್ರ) ಮಡಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ ಎತ್ತಿದ ನಂತರ ಸೊಸೆ (ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ) ಹೆಣ ಮಲಗಿಸಿದ ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಸೂಡಿಯಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಿ ಗೆರಸಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ಹೆಣ ಕೂರಿಸಿದ ಮಣೆಯನ್ನೂ, ಉಡಿಗಳನ್ನು ನದಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ಮಶಾನ ಸೇರಿದ ಹೆಣದ ಮೈಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು, ಕೊನೆಗೆ ಕರಿಮಣಿಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ಚಿನ್ನಗಳೇನಿದ್ದರೂ ಕಳಚುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಹೇಳ್ವಾರಲ್ಲ ಬರುವಾಗ ಬೆತ್ತಲೆ, ಹೋಗುವಾಗ ಬೆತ್ತಲೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಬರುವಾಗ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ತರುವುದಿಲ್ಲ, ಹೋಗುವಾಗಲೂ ಏನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಣವನ್ನು ಸುಡುವ ಮೂಲಕ ಮುತ್ತೈದೆ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾರತಮ್ಯತೆಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ

ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ), ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಆದಿಮಾನವನು ಗುಡುಗು-ಸಿಡಿಲು, ಮಳೆ, ರಾತ್ರಿ-ಹಗಲು, ಭೂಕಂಪದಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ಭಯಪಡಿಸುವಂತಹ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಯಾರು ಕಾರಣೀಕರ್ತ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉತ್ತರ ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ 'ದೇವರು' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಎನ್ನುವ ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್ ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಹಾಗೆಯೇ ಆದಿಮಾನವ ಆಧುನಿಕ ಮಾನವನಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾ-ಗುರುತಿಸುತ್ತಾ, ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಎರಡೇ ಲಿಂಗ ಪ್ರಭೇದವಿರುವುದು ಅಂದುಕೊಂಡ! ಇದನ್ನು ಮೀರಿ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದು ಎನ್ನುವ ಆಲೋಚನೆ. ಆದಿಮಾನವನ ಬುದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚು ಚುರುಕು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಆತ ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಲಾಗದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೀ ಊಹಿಸಿ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೇರಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ, ಆತನ ಮೆದುಳು ಮಾಂದ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ!

ಆರ್ಥವಿಲ್ಲದಹಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತರ್ಕಿಸದೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಆಧುನಿಕ ಮಾನವನೆಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತ? ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ!

ಮೆದುಳು ಬೆಳೆದಂತೆ ಬುದ್ಧಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಿತ್ತು, ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ ಕ್ಷಮಿಸುವಷ್ಟು ಉದಾರಿ ನಾನು... ಆದರೇ ಆ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆದಿಮಾನವನ ಭಯಕ್ಕೆ ತಲೆಯಾಡಿಸಿ, ತಾರತಮ್ಯತೆಗೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದ್ದರೇ... ಆ ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಮೊದಲನೆಯವಳು!!

ಪತಿಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಕಯಾದು ಪ್ರಹ್ಲಾದನಿಗೆ ವಿಷಕೊಟ್ಟ ದ್ರೋಹಕ್ಕಿಂತ, ತಾವೇ ಹೆತ್ತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದೇವರ ಶಾಪವೆಂದು, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕುತ್ತೆಂದು ಹೊರಗಟ್ಟುವ ಪಾಪಿಷ್ಠ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ ಹೆದರುಪುಕ್ಕಲುತನದ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಕ್ರೂರವಾದದ್ದು!

ಜಾತಿ ಭೇದ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಮಾಡಬಹುದು, ಸಾಂತ್ವನಕ್ಕೆ ಕೆಳವರ್ಗದವರಿದ್ದಾರೆ; ವರ್ಣಭೇದ ಬಿಳಿಯರು ಮಾಡಿದರೆ, ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಕರಿಯರು ಇದ್ದಾರೆ (ಅವರ ಜನಾಂಗದವರು ಸಾಂತ್ವನ ಮಾಡಬಹುದು.)

ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಭೇದದೊಳುಹೆಚ್ಚು ಆಮಾನವೀಯವೆನಿಸುವುದು 'ಲಿಂಗ ಭೇದ' ! ತನ್ನ ಸಮಾಜ, ತನ್ನ ಜನಾಂಗ/ಸಮುದಾಯ, ತನ್ನ ಜನ/ಕುಟುಂಬವೇ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿ ದೂರವಿರಿಸಿದರೇ ಸಹಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ!

ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಗಂಡಾಗಿಯೋ ಹೆಣ್ಣಾಗಿಯೋ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗು ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಹಾರ್ಮೋನ್ (Hormone) ಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಲಿಂಗದಿಂದ ವಿರುದ್ಧ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ

ವಾಲಿ, ಮನಸ್ಥಿತಿ-ದೇಹಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಊಹಿಸಲಾಗದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕುಚೇಷ್ಟೆಯಷ್ಟೇ; ಅದೇನು ದೇವರ ಶಾಪವೂ ಅಲ್ಲ, ಪೂರ್ವಜನಿಂದ ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳ ಫಲವೂ ಅಲ್ಲ!

ಹೀಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗಂಡೋ-ಹೆಣ್ಣೋ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದ ಮತ್ತೊಂದು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹೊಸದೊಂದು ಹೆಸರಿಡಬಾರದೇಕೆ?

ಅವರನ್ನೂ ನಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಮೊಳಗಬಾರದೇಕೆ? ನಮ್ಮಂತಿಲ್ಲದವರನ್ನೂ ನಮ್ಮವರಲ್ಲೊಬ್ಬರನ್ನಾಗಿಸಬಾರದೇಕೆ?! ಪ್ರೀತಿಸಬಾರದೇಕೆ? ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಮಾಜದ ಭಯ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದೇವರು-ಧರ್ಮದ ಭಯ!

ಇವರ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಭಯದಿಂದ ದುಡಿಯಲಾಗದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 'ಪಾಪಿಷ್ಠ'ರೆಂಬ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತಾವು ಹೆತ್ತ ಮಗುವನ್ನು ಸಮಾಜದಿಂದ ಹೊರಹಾಕುವುದೆಂತಹ ನ್ಯಾಯ?

ಓದುವ ಆಸೆಯಿದ್ದರೂ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಮೂರನೆಯ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ (Third Gender) ಜಾಗವಿಲ್ಲ, ಓದಿಸುವವರೂ ಇಲ್ಲ!

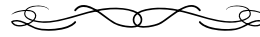
ದೇವರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದರೂ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದರೆ ಅಶುದ್ಧವಾಗುವುದು; ಮೂರನೆಯ ಲಿಂಗದವರಿಗೆ

ಯಾರೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವವರಿಲ್ಲ! ಸಮಾಜವೆಷ್ಟೇ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟರೂ 'ಹಸಿವಿಗೆ ಭೇದವಿಲ್ಲ', ಅದು ಜಾತಿ, ವರ್ಣ, ಲಿಂಗ ಭೇದವಿಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ; ಆ ಹಸಿವೇ ಮೂರನೆಯ ಲಿಂಗದವರನ್ನು ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದು!

“ಕೈ ಕಾಲು ನೆಟ್ಟಗಿದೆ, ದುಡಿದು ತಿನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?” ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಟೀಕೆಯ ಮಾತನಾಡುವವರು ನೊಂದವರನ್ನು ಕರೆದು ಕೆಲಸಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನಾ ಕಾಣೆ, ಇವರಲ್ಲ ಬಾಯಿ ಮಾತಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಬೊಗಳೆ ನಾಯಿಗಳಷ್ಟೇ! ನ್ಯೂನತೆಯಿರುವುದು ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಮೂರನೆಯ ಲಿಂಗದ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಲ್ಲ!

“ಮನುಷ್ಯಕುಲ ತಾನೊಂದೇ ವಲಂ” ಎನ್ನುವ ಕುವೆಂಪುರವರನ್ನು ಮಹನೀಯ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಅದೇ ಸಮಾಜ, ಅವರ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೇ ಇಂದಿಗೂ ಭೇದದ ಹಾದಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಹೇಯವೆನಿಸುವುದು!

ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೀಳಾಗಿ ನೋಡುವ ಅಥವಾ ತಾವು ಮಾತ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದುಕೊಂಡು ಕೈಲಾಗದವರ, ಶೋಷಿತರ ತುಳಿಯುವ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕೆ, ಜನರ-ಜನರ ನಡುವೆ ಬೆಸೆದ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ...

ಕವನ

ಮನವು ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿತ್ತು..
 ಒಲವು ಕ್ಷಮಿಸದೆ ಮನವ ಕಾಡಿತ್ತು..
 ಇಲ್ಲಿ ಹೃದಯವು ನೊಂದು ಬೆಂದು ಮರುಗಿತ್ತು..
 ಅಲ್ಲಿ ಹೃದಯವು ಇದರ ಪರಿಯೇ ಇಲ್ಲದೇ ಕುಳಿತಿತ್ತು..
 ಪ್ರೀತಿಯ ಬಯಸಿ ಮನವು ಕಾದಿತ್ತು..
 ಪ್ರೀತಿಯ ತೋರದೇ ಒಲವು ಸತಾಯಿಸಿತ್ತು..
 ನೊಂದ ಹೃದಯಗಳು ಒಲವ ಬಯಸಿತ್ತು..
 ಗರ್ವವು ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿತ್ತು..
 ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಯಾರದಿತ್ತು..

ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

'ನಾರಿ' ಎಂದರೆ ಪೂರ್ಣಾವತಾರಿ

✍️ ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಭಗವಂತನ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಕೃತಿ - ಪುರುಷರೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವರೂಪಿಯಾದ 'ನಾರಿ' ಎಂದರೆ ಬರೀ ಒಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವರೂಪ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಆಕೆ ಲೋಕದ ಕಣ್ಣು ; ಓರ್ವ ಪೂರ್ಣಾವತಾರಿ! ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯು (ಯಾದೇವಿ ಸರ್ವ ಭೂತೇಶು, ಶಕ್ತಿ ರೂಪೇಣ ಸಂಸ್ಥಿತಾ) ವಿದ್ಯೆಯ ಅಧಿದೇವತೆಯೂ (ಸರಸ್ವತಿ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ) ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ (ಭಾಗ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ), ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳ ಸಂಹಾರಿಣಿಯಾಗಿ (ಮಹಾಕಾಳಿ, ಮಹಾದುರ್ಗೆ, ಮಹಾಚಂಡಿ) ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವಳು.

ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಇಳಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಮಳೆಯಿಂದ, ತನ್ನೊಡಲಿನ ಕಾವಿನಿಂದ, ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಯನು ಬೆಳೆಸಿ, ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಸುಟ್ಟು, ಜನರಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭೂ ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಜೀವ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ತಣಿಸಿದ ಜೀವ ಜಲವಾಗಿ (ಗಂಗೆಚ, ಯಮುನೈಚೈವ, ಗೋದಾವರೀ, ಸರಸ್ವತಿ, ನರ್ಮದೇ, ಸಿಂಧೂ, ಕಾವೇರೀ) ನಮ್ಮಮ್ಮನ ಎದೆಹಾಲು ಕೊನೆಯಾದ ದಿನದಿಂದ ದಿನನಿತ್ಯ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿಂದು ನಮಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಹಾಲನ್ನು ತಾನೆಂದೂ ಕುಡಿಯದ, ತನ್ನ ಕರುವಿಗೂ ಕುಡಿಸದ ಗೋಮಾತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಪೋಷಿಸುವಳು.

ಸಾಂಸಾರಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಆಕೆಯದು ಮರೆಯಲಾಗದ ಪಂಚ ಪಾತ್ರಗಳು. ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಗಳಾಗಿ ಅವಳ ಜೀವನ ಆರಂಭ, ಮತ್ತೆ, "ಎಮ್ಮ ಮನೆಯಂಗಳದಿ ಬೆಳೆದೊಂದು ಹೂವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಡಿಲೊಳಗಿಡಲು ತಂದಿಹೆವು. ಕೊಳ್ಳಿರಿ ಮಗುವನ್ನು, ಎಮ್ಮ ಮನೆ ಬೆಳಕನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ತುಂಬಿಸಲೊಪ್ಪಿಸಿವೆವು" ಎಂಬ ಹೆತ್ತವರ ಕಣ್ಣೀರ ಕೋರಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಕನ್ಯಾದಾನದ ಫಲಶ್ರುತಿಯಾಗಿ ಗಂಡನ ಮನೆ ಸೇರುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಸುಖ ಸಂಪತ್ತಿದ್ದರೂ, ತವರನ್ನೆಂದು ಮರೆಯಳು. ಹುಟ್ಟಿದ ಮತ್ತು ಹೋದ ಮನೆಗಳೆರಡನ್ನು ಬೆಳಗುವಳು.

ಮುಂದೆ ಕೈ ಹಿಡಿದ ಗಂಡನಿಗೆ, ಮುದ್ದಿನ ಮಡದಿಯಾಗಿಯೂ, ಅತ್ತೆ-ಮಾವಂದಿರಿಗೆ ಆಸೆಯ ಸೊಸೆಯಾಗಿಯೂ, ಅವಳ ಜೀವನ. ಏನೇ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಗಳಿರಲಿ, ನೋವು-ನಿಂದನೆಗಳಿರಲಿ, ಗಂಡನಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ, ಪ್ರೇರಕವಾಗಿ, ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬಂದವಳು. ಜತೆಯಲ್ಲೇ ನಿಂತವಳು, ಕೈ ಹಿಡಿದ ಗಂಡನ ಕೈ ಬಿಡದವಳು, ಕೈ ಕೊಡದವಳು, ಗಂಡನಿಗೆ ಮಗುವಿನಂತೆ ಉಣಿಸಿದವಳು

(ಭೋಜೇಶು ಮಾತಾ), ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ದಾಸಿ (ಕಾರ್ಯೇಷು ದಾಸಿ) ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಯಂತೆ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟವಳು (ಕರಣೇಷು ಮಂತ್ರಿ) ಅವನ ಎಲ್ಲಾ ದುರ್ಗುಣ, ದುರಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಭೂತಾಯಿಯಂತೆ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡವಳು (ಕ್ಷಮಯಾ ಧರಿತ್ರಿ), ತನ್ನ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನಿತ್ತವಳು (ರೂಪೇಶು ಲಕ್ಷ್ಮೀ) ಹಾಗೂ ಅವನ ಕಾಮ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ತಣಿಸಿದವಳು (ಶಯನೇಷು ರಂಭಾ) ಹೀಗೆ ಈಕೆಯದು ಎಷ್ಟೊಂದು ಪಾತ್ರಗಳು!

ಮತ್ತೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಮತೆಯ ತಾಯಾಗಿ, ಯತಿಗಳು ನಮಸ್ಕರಿಸಬಲ್ಲ, ದೈವೀ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವತೆ (ಮಾತೃದೇವೋಭವ). ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಸೆಲೆಯಾದವಳು, ಮಮತೆಯ ಮಡಿಲಾದವಳು, ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಕೆಟ್ಟ ತಾಯಂದಿರು ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ (ಕುಪುತ್ರೋ ಚಾಯತೇ ಕುಮಾತಾನಭವತಿಃ) ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದವಳು.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶ ಗೃಹಿಣಿಯಾಗಿ, ಮನೆ ತುಂಬುವವಳು, ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವವಳು, ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ದವಳು, ಅಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಲುಹಿದವಳು, ಸಲಹಿ ಸಾಕಿದವಳು.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟ ಧೀರ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ, ವರದಕಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದವಳು, ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳದ ವಿರುದ್ಧ, ಲೈಂಗಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿರುದ್ಧ, ಮದ್ಯಪಾನದ ವಿರುದ್ಧ, ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ದನಿ ಎತ್ತಿದವಳು.

ಹೀಗೆ ಅನುಕಂಪ, ಅನುಬಂಧ, ಪ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮಗಳ, ಸಹನೆ-ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳ, ತ್ಯಾಗ-ತಾಳ್ಮೆಗಳ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುವ ಪೂರ್ಣಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾಗಿರುವ ಈಕೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು "ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೀಪಮೂಡಿಸಿ, ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅನ್ನ ಉಣಿಸಿ, ತಂದೆ ಮಗುವಿನ ತಬ್ಬಿಡಾಕೆ ನಿನಗೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರು ಬೇಕೇ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೆ?" ಎಂದು ಸುಂದರವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಕುಲ ಮನುಕುಲದ ಮೂಲ, ಇಂತಹ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತವರ, ಮದುವೆಯ ನಂತರ ಗಂಡನ ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಆಸರೆ ಇರಲಿ ಹಾಗೂ ಅಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು 'ಪೂಜಿಸದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ; ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜ ವೇದಿಸದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು!' ಕಾರಣ ಈಕೆ ಬರಿ ನಾರಿಯಲ್ಲ; ಸರ್ವಶಕ್ತಿಗಳ, ಸರ್ವಗುಣಗಳ ಪೂರ್ಣಾವತಾರಿ! ●

ಬಕುಲದ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ

ಸಾಧನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸು ಅರಿಯೋದು ಕಷ್ಟ ; ಮೀಸಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಹಾಗೆ ಅಂತಾರ. ಇಂತಹ ಮಾತು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನ್ನಿ. ತುಂಬು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ ನನ್ನಮ್ಮ ಹಾಗಾಗಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ವೇದನ ಸಂವೇದನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬೇಗ ಅರ್ಥ ಆಗುತ್ತೆ ನನಗೆ. ಕಾದಂಬರಿಗಳೆ ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲವಿದು. ಆದರಲ್ಲೂ ಕಾರಂತರು ಪೂಜಂತೇ ಅವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಅದ್ರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಸಹ. ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಅಂತ ಇದೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು ಬಹಳ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ. ನಾನು ಓದೋದು ಏನಿದ್ರೂ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನ. ತೀರಾ ಈಗೀಗ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಓದುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಶುರುವಾಗಿದ್ದು. ಇವತ್ತು ಮಳೆ ಜೊತೆಗೆ ರಜೆ ಅಲ್ಪಾ ಇಂದು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಾಗಿದ್ದು ಸುಧಾ ಆಡುಕಳ ಅವರ ಬಕುಲದ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ.

ಸುಧಾ ಮೇಡಂ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದು 2018ರಲ್ಲಿ ಗಂಗೊಳ್ಳಿಯ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದು. ನಾನು ಏನೋ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲು ಬರೆದಿದ್ದ ಕವನ ಓದೋಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆಮೇಲೆ ಫೇಸ್ಬುಕ್ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಬರೆಯದೆ ಇರುವ ದಿನವಂತೂ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಕಥೆ ತುಷಾರ, ಮಯೂರ ಅವಧಿ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬರ್ದಾಗ ಓದಿ ಓಹ ಇವರಿಗೆ ಒಂದ್ ಒಂದ್ ಸಲ ಹೇಗೆ ಒಂದ್ ಒಂದ್ ಕಥೆ ಬರತ್ತೆ ತಲೇಲಿ ಅಂತ ಭಾಳ ಯೋಚನೆ ಅಂತೂ ಮಾಡಿದೀನಿ. ಇವತ್ ಯಾಕೋ ಇದನ್ನೇ ಓದುವ ಹುಚ್ಚು ಬಂದು ಓದಲು ಕುಳಿತೆ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಸೆಳೆತ ಇತ್ತು ಓದು ಅಂತ.

ನಾನೂ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದುಗಳಾಗಿ ಏನಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ನೋ ಕುತೂಹಲದಲ್ಲಿ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಮೊದಲೇ ರಾಧೆಯ ಪ್ರೇಮಿ ನಾನು. ಅವಳ ಅಂತರಂಗದ ಒಳಗಿನ ಮಾತು, ಕೃಷ್ಣ ರಾಧೆಯ ಪ್ರೇಮದ ಪರಿ ಅದನ್ನು ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬರೆದಷ್ಟೂ ಮುಗಿಯದೆ ಅಕ್ಷಯ ಪ್ರೇಮಕಾವ್ಯ ರಾಧೆ ! ಈ ಸಾಲು ಬಹಳ ಇಷ್ಟ ಆಯ್ತು. ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮಂದಿಯಲ್ಲ. ಈಗಂತೂ ಒಂದು ಇಂಚು ಆಚೀಚೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆದರೂ ಚಿಂತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರೆಯ ಕಥೆ ಕೇವಲ ಕಥೆಯಲ್ಲ, ಇನ್ನಾರನ್ನೋ ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವೂ ಆಗಾಗ ಮುಖವಾಡ ತೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನೇ

ಹೇಳಿದ ಹಾಗಿದೆ. ಅದೆಷ್ಟೇ ನೋವು ದುಃಖ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಚೂರೂ ಸುಳಿವೇ ಕೊಡದ ಹಾಗೆ ಬದುಕೋದು ಹೆಣ್ಣು. ಅದರಲ್ಲೂ ತಾಯಿ ! ಈಚೆ ಗಂಡನ ಮಾತು ಮೀರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳ ಮಾತು ಕೇಳದೆ ಇರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಮಾತು ಕೇಳೋಕೆ ಯಾರೂ ಇರೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನಮ್ಮವರೇ ನಡೆಸುವ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಶೋಷಣೆ; ಆದರೂ ಸಹ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಮರ್ಯಾದೆ, ಕುಟುಂಬದ ಮಾನ, ಸಮಾಜ ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ? ಎನ್ನುವ ಗೊಂದಲದ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಗೆ ಬದುಕಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲವೋ ಜೀವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅಂತವರಿಗೆ ಇಲ್ಲೊಂದು ಸಾಂತ್ವನವಿದೆ. ಬದುಕಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಭರವಸೆಯಿದೆ.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸರಿದೂಗಿಸುವ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಅಮ್ಮನ ಇರುವು ಕಾಣದಿದ್ದರೆ ? ಕೊಂಚ ಸಮಯವೂ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ?

ಹೆಣ್ಣು ಕಾಯುವುದು, ಹಂಬಲಿಸುವುದು ಕ್ಷಣದ ನೋಟಕ್ಕೆ, ಚಿಕ್ಕ ಸಾಂತ್ವನಕ್ಕೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಗೆ. ಅಂತಹ ಊರ್ಮಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬದುಕಿನಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ಯಶೋಧರೆ ತ್ಯಾಗದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸಿ ಬೋಧಿಸಿದ ಬುದ್ಧ ಪರತಪಿಸಿದ್ದು ಈಕೆಯ ಕ್ಷಮೆಗೆ. ಕ್ಷಮೆಯೇಕೆ ನೀಡಬೇಕು ? ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ! ಅಥವಾ ಮಗನಿಗೆ ತಂದೆಯಾಗದೆ ಉಳಿದದ್ದಕ್ಕೆ ! ಜೊತೆಗೆ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದಕ್ಕೆ ! ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವಳಿಗೆ ! ಮಗನಿಗೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿಯಾಳು ತಂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ?

ಮುಟ್ಟು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಭಾಗ. ಆಕೆ ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಭಾಗವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಸಾಮಾನ್ಯವೆನಿಸುವ ಈ ವಿಚಾರ ಹಿಂದೆ ಹೇಗಿತ್ತು ? ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಮನೆಯ ಜಗಲಿಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಈಗಲೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ರೂಢಿ ಇದೆ ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಒಂದು ಚೊಂಬು ನೀರು, ಒಂದು ಚಾವೆ, ಅಡಿಕೆ ಗೋಣಿ, ಕಂಬಳಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಹ ಅವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಬಿಡಿ ಪ್ಯಾಡು ನ್ಯಾಪ್ಪಿನ್ ಕಪ್ಪುಗಳು ಏನೇನೋ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಆಗ ಆ ಕಾಟನ್

ಬಟ್ಟೆಯ ಬಳಕೆ ಒಂದು ನರಕ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಪವಾದರೂ ಅನುಭವಿಸಿದವರೇ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಒಣಗೊಲ್ಲ. ಸೊಪ್ಪು ಹುಲ್ಲು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಅಮ್ಮ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಬಟ್ಟೆ ಒದ್ದೆಮುದ್ದೆ. ಅಂತಹದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿನ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯಂತೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನಾವು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇಥಿಯೋಪಿಯಾದಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹೆಣ್ಣಿನ ಯೋನಿ ಭೇದನ ಎಂಬ ಕ್ರೂರವಾದ ಆಚರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಬೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ ಓದುತ್ತಾ ಓದುತ್ತಾ ಹೆದರಿದ್ದೇನೆ.

ನಂಗೇಲಿ:

ಬದುಕು ಅದೆಷ್ಟು ದುಸ್ತರ. ತನ್ನ ಮಾನವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಬಟ್ಟೆ ತೊಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಯಕ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಬದುಕನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಗಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ತನ್ನ ಶೀಲ ಪರಪುರುಷರ ಮುಂದೆ ಹರಣವಾಗುವುದೆಂದು ಸ್ತನಗಳನ್ನೇ ಕತ್ತರಿಸಿದ ನಂಗೇಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕುಲಕ್ಕೆ ಅಚ್ಚರಿ ಆಗುತ್ತಾಳೆ.

ಅಯ್ಯೋ ನಂಗೇಲಿ ನಮ್ಮ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿದ್ದರೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮೈ ಮುಚ್ಚದೆ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ, ನೀನು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೂಗಬೇಕು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಂಡತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ತಾನೂ ಚಿತೆಯೇರಿದ ಚಿರುಕೊಂಡನ್ ನಿಜಕ್ಕೂ ಇಂತಹ ಗಂಡನಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಪ್ರೀತಿ ಆಗುತ್ತೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ನಂಗೇಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳಾಗಿ ಕನವರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು! ಅವಳ ತಲ್ಲಣಗಳಿವೆ; ಬಯಕೆಯಿದೆ; ನೋವಿದೆ; ಅಂತರಾಳವಿದೆ; ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಅದೆಷ್ಟೋ ಮಾತಿದೆ; ಹೇಳದೆ ಉಳಿದ ಭಾವವಿದೆ. ಸಮಯ ಮಾಡಿ ಓದಿ ಸುಧಾ ಮೇಡಂ ನಾನಂತೂ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನಿ.

ನಿಮ್ಮ ಹಲವು ಬರಹಗಳ ಅಭಿಮಾನಿ ಸುಧಾ ಮೇಡಂ; ಪ್ರತಿ ಸಾಲನ್ನು ಬಿಡದೇ ಓದುವ ಚಾಳಿ ಅಂತೂ ಇತ್ತು, ಇವತ್ತು ಬಕುಲದ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಓದುವ ಸಮಯ ಬಂತು; ನಿಜಕ್ಕೂ ಹೇಳೋಣ ನಾನು ಓದಿ ಮುಗಿಸಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ ಆಗಿದೆ ಇನ್ನೂ ನನಗೆ ಹೊರಗೆ ಬರೋಕೆ ಆಗ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಮನಸಾರೆ ಅತ್ತಿದ್ದೀನಿ.

ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಇರುವ ರಾಧೆ, ಸಿಗದ ಶ್ಯಾಮ, ಅವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರೇಮ ಎಲ್ಲವೂ ನೆನಪಾಗಿ ಹೋಯ್ತು, ರಾಧೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅವಳು ಪ್ರೇಮ ಅಷ್ಟೆ ಅನ್ನೋದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಾವ ಭಾವ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ನೋಡುವ ಅನುಭವಿಸುವ ಕಥೆ ನೀವೇ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟಿರಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರೂ ನನಗೆ ಅಮ್ಮನೇ ಆದರು, ಎಲ್ಲೋ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಹೆಣ್ಣು. ಮನಕ್ಕೆ ಸಾಂತ್ವನ ನೀಡಿದೀರಿ ಮಾಲಿನಿ ನಾವೂ ಆಗಿರಬಹುದು ಒಂದು ಧೈರ್ಯ ಬದುಕುವ ಭರವಸೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಊರ್ಮಿ ಎಂದಾಗ ನನ್ನ ಅಮ್ಮಮ್ಮ ನೆನಪಾದಳು. ಅಜ್ಜಯ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಆಗಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಮನೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡು ಹೀಗೆ ನನ್ನದೇ ಬದುಕು ಎನ್ನಿಸಿ ಹೋಯಿತು. ಯಶೋಧರೆ ನಾನೇ ಅವಳಾಗಿದ್ದರೆ ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ನಾನು ಹೆದರಿ ಅಂಜಿದ್ದೇನೆ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅವನು ಬುದ್ಧ ಆದರೆ ಹೆಂಡತಿ ಮಗನಿಗೆ ? ದಕ್ಕದ ಜೀವ. ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೋಲಿಸಿದ್ದು ನಂಗೇಲಿ ; ಹೆಣ್ಣು ಜನ್ಮವೇ ಬೇಡ ಎನ್ನಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿತು ; ನಾವೆಷ್ಟು ಪುಣ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ; ಅವಳ ಅಮ್ಮನ ಅಸಹಾಯಕತೆ. ಮೈ ಮುಚ್ಚಲು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು? ಒಂದೊಂದು ಸಾಲೂ ಓದುತ್ತಾ ಕಳೆದೇ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕ ತಡವಾಗಿ ಓದಿದ್ದಕ್ಕೆ ರಾಶಿ ಬೇಜಾರಿದೆ; ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಷರಗಳ ಅಭಿಮಾನಿಯಾದೆ !

ಹನಿಗವನ

ಧರಣಿಯನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಲು ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತಿದೆ ಆಕಾಶದ ಮಡಿಲು...
ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಗಟ್ಟಿ ಮೇಳದ ಸಿಡಿಲು..
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮಳೆ...!!

 ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ನನ್ನ ತಾಯ್ನುಡಿ

✍ ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ), ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಸ್ನೇಹಿತರು ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ ಆಳಾಗಿದ್ದರು! ಸ್ವಂತ ಭಾಷೆಯ ಶ್ರೀಮಂತ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ; ನನ್ನನ್ನು ಆಳಾಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದರು; ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ ತುಣುಕೊಂದನ್ನು ನನ್ನ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿದರು, ಚಪ್ಪರಿಸಿದೆ ರುಚಿಯನ್ನಿಸಿತು! ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಭವಿಷ್ಯ ಕಷ್ಟವನ್ನುವ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿತ್ತು!!

ದೇವರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡೆ, ಭವಿಷ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದ ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಾತೃಭಾಷೆ ನಂಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಬರುವ ಹಾಗೇ ಮಾಡೆಂದು;

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದೆ, 'ಅಮ್ಮಾ' ಎಂದು ಕೂಗುವ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ 'ಮದರ್' ಎಂಬ ಧ್ವನಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು, ಅಮ್ಮ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ!! ಆಪ್ತನಲ್ಲಿ 'ಹಾಯ್ ಫಾದರ್ ಗುಡ್ ಮಾರ್ನಿಂಗ್' ಎಂದಾಗ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಡದೆ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗದವರಂತೆ ಕೆಕ್ಕರಿಸಿದರು!

ಬಾಯಿ ತೆರೆದಂತೆಲ್ಲ ಆಂಗ್ಲ ಪದಗಳು ಚಿಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದವು... ಓಹ್, ದೇವರು ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ ಈಡೇರಿಸಿದ ಎಂದು ಋಷಿಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಯಾರೂ ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಡದೆ ಅನ್ಯಗ್ರಹದ ಕ್ಷುದ್ರ ಜೀವಿಯಂತೆ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿದ್ದು ಬೇಸರ ತಂದಿತ್ತು!

ಬೇಕು-ಬೇಡಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೆತ್ತವರು-ಸಂಬಂಧಿಕರಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಲ್ಲ!!

ಆಗ ವಾಸ್ತವದ ಅರಿವಾಯಿತು; ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ

ಭೂತಕಾಲವನ್ನು ನರಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನನ್ನ ಹಾಗೂ ನನ್ನಂತಹ ಮಂಕು ಬುದ್ಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಎನಿಸಿತು;

ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸುವ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗಿಸುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಹ್ಯವೆನಿಸಿತ್ತು. ಕೇವಲ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ಭಾಷೆಯ ದೀನರಾಗಿ ನಮ್ಮತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮಾತುಗಳು ವಿಷಾದವೆನಿಸಿತ್ತು!!

ದುಡ್ಡಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಮೂರ್ಖ ಯಾರಾದ್ರೂ ಇದ್ದರೆ ಅಂತವರು ದುಡ್ಡಿಗಾಗಿ ತಾಯಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಬಲ್ಲರು ಜೊತೆಗೆ ಹೀಯಾಳಿಸಬಲ್ಲರು ಅಥವಾ ಕೀಳಾಗಿ ನೋಡಬಲ್ಲರು ಎನ್ನುವುದು ಅರಿವಾಯಿತು!

'ಮೊದಲ ತಾಯಿ ಹಾಲು ಕುಡಿದು, ಲಲ್ಲೆಯಿಂದ ತೊಡಲಿ ನುಡಿದ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು' ಎಂಬ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ಅವರ ಮಾತಿಗೆ 'ಕನ್ನಡ'ವೆಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂಶಯ!!

ದೇವರಲ್ಲಿ ವರವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆ ಶಾಪವಾಗಿ ರೋಗದಂತೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತ್ತಲ್ಲ, ಈಗ ಹೇಗೆ ಮಾಯವಾಯಿತು?! ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ತಡಕಾಡಿದೆ; ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿತು! ನನ್ನದು, ನನ್ನ ತಾಯಿ ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವ ಸ್ವಭಾಷಾ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಕುದುರಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಅಂತರಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಗೌರವ ತಾನಾಗೇ ಹುಟ್ಟುವುದು, ರಾರಾಜಿಸುವುದು!

ಯಾವ ಅಂಜಿಕೆಯು ಇಲ್ಲದೆ ನನ್ನದೆನ್ನುವ ಭಾವ ಮೊಳಗುವುದು;

ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಲೆ...

ಹನಿಗವನ

ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳ ತೊರೆದು ಜೀವಿಸಲಾರನು ಮನುಜ...?

ಏಕೆಂದರೆ...!

ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳೇ ಹೊಸ ಬದುಕಿನ ತಳವಾಯ ಅಲ್ಲವೇ...?

✍ ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬದುಕಲು ಬಿಡಿ

ಶ್ವೇತಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಒಂದು ವಿಶಾಲ ಕಾಡಿನ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಮರದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಗುಬ್ಬಿಗಳ ಜೋಡಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಆನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಲು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಈ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡಿತು. ಹಾಗೇ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲು ತುಂಟ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸೊಂಡಿಲನ್ನು ಬೀಸಿ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಮುರಿದು ಹಾಕಿತು. ಅದೇ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿ ಜೋಡಿಯ ಗೂಡು, ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಒಡೆದು ಹೋದವು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಆ ಜೋಡಿ ಬದುಕುಳಿದವು. ಮೊಟ್ಟೆ ಗಳು ನಾಶವಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿ ತುಂಬ ಶೋಕಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಮರಕುಟಿಗೆ ಹಕ್ಕಿ ಗುಬ್ಬಿಯ ಆಳುವಿಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿದು 'ನಡೆದು ಹೋಗಿರುವ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಅತ್ತರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬಾ' ಎಂದಿತು. ನಂತರ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತೆಯಾದ ದುಂಬಿಯ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆನೆಯಿಂದ ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿಗೆ ಆದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿತು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ದುಂಬಿಯು 'ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ! ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿಗೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದುಃಖ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಏನು ಮಾಡೋದು?' ಅಂತ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಅದರ ಸ್ನೇಹಿತನಾದ ಮೇಘದೂತನೆಂಬ

ಕವೆಯ ಬಳಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಕಪ್ಪೆ, ನಾವೆಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದರೂ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಹಾಗೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ, ಪರಮ ಮೂಢನಾದ ಆನೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಬಹುದು ಎಂದಿತು. ಕವೆಯು ಮಾತಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮ್ಮತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ದುಂಬಿಯು ಆ ಆನೆಯ ಕಣ್ಣಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ರ್ಪುಂಕರಿಸಿತು. ತಕ್ಷಣ ಮರಕುಟಿಗೆ ಹಕ್ಕಿ ಆನೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕುಟುಕಿತು. ಪರಿಣಾಮ, ಕಣ್ಣುಗಳ ಉರಿ, ನೋವಿನಿಂದ ನೀರಿನ ಮಡುವನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಆನೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡಿತು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪೆ ಕೂಗುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅದೇ ಕಡೆ ನೀರಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಆನೆ ಕಣಿವೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಒದ್ದಾಡಿತು. ಆ ಸಂಕಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಾನು ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯದ ಅರಿವಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಟ್ಟಿತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಣ್ಣ ಜೀವಿಗಳು ಸಂತೋಷಗೊಂಡವು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ: ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ ಹಾಗಾಗಿ ಯಾವ ಜೀವಿಯನ್ನು ಕೀಳೆಂದು ಭಾವಿಸದೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ದಯೆ, ಕರುಣೆ, ಸ್ನೇಹದ ಭಾವದಿಂದ ಕಾಣುವ ಗುಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ತಾಯಿಗೆ ಮೇಲು ಯಾರಿಲ್ಲಿ

ನಿನ್ನ ವರ್ಣಿಸಲು ಪದಗಳ ಕೊರತೆಯುಳ್ಳ ಕವಿ ನಾನು
ಮುಕ್ಕೋಟಿ ದೇವರುಗಳೇ ಮುಗಿದರು ತಲೆಬಾಗಿ ಕೈಯನ್ನು
ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ನಿನ್ನ ಸೆರಗಿನ ಆಸರೆಯೇ ಸಾಕಿನ್ನು
ಈ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಕು ಬೇಕು ಬೇರೆ ಏನು? ||

ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರಂತೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿದವಳು
ನನ್ನ ಪೋಷಣೆಗೆ ತನ್ನ ರಕ್ತವನ್ನೇ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದವಳು
ನನ್ನ ನಗುವಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ನೋವು ಮರೆತವಳು
ನನ್ನ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕರುಳು ಭಿಕ್ಷು ನೀಡಿದವಳು ||

ತಾಯಿಗಿಂತ ಮೇಲಿಲ್ಲಾ ಏನೂ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ
ಅವಳಿಗೆ ಮೇಲಾದ ದೇವರು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ?
ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಕೂಡಾ ಸರಿಸಾತಿಯಿಲ್ಲ ನಿನ್ನಿಗಿಲ್ಲಿ
ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜನ್ಮದಲ್ಲೂ ಸೇರುವಾಸೆ ನಿನ್ನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ||

ಹರ್ಷ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನಿಸರ್ಗ

ಹರ್ಷ ಎಂ. ಹೆಚ್., ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನನ್ ಕಥೆ ಶುರುವಾಗಿದ್ದ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ, ಸಂಜೆಯೇನೋ ಆಗಿತ್ತು ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಟೈನ್ ಕೂಡ ಲೇಟಾಗಿ ಬರುವ ಸೂಚನೆಯಿತ್ತು. ಅದೇನಂದ್ರೆ ನಾವ್ ಕಾಯಿರೋ ಟೈನು... ಫೆಂಡ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತೆ ಬಟ್ ಯಾವಾಗಂತ ಹೇಳೋದ್ ಕಷ್ಟ... ಹೇಗೋ ಮೊದ್ಲೆ ಬಂದಿದ್ದಿಂದ ಏನಾದ್ರು ತಿಂಡಿ ತಕೋಳ್ವಾ ಅಂತ ಅಂಗಡಿ ಹತ್ತ ಹೋದೆ, ಅಬ್ಬಾ!! ಅಲ್ಲೋಡ್ಲೆ ಬರೀ ಹುಡ್ಗಿರು, ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮ... ಮರ್ಯಾದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅಂತ ಬಂದು ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ. ತಣ್ಣನೆಯ ತಂಗಾಳಿ... ಉರಿಬಿಸಿಲ ನಡುವೆ...||

ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಹೀರೋಯಿನ್ ಎಂಟ್ರಿ ಸೀನ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ...

ನಾವ್ ಯಾರ್ “ಹೀರೋ”ನೂ ಅಲ್ಲಾ... ನಮ್ಮ ಯಾವ್ ಹೀರೋಯಿನ್ನೂ ಇಲ್ಲಾ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ನಮಗಲ್ಲಾ ಯಾರ್ ಬೀಳ್ತಾರೆ ಗುರು... ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ನೋಡುವಾಗ ಒಂದ್ ಧ್ವನಿ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು... ಅದೇನಂತಿರಾ. ಮತ್ತೇನಿರುತ್ತೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಟಿಂಗ್ ಟಾಂಗ್ ಟಿಂಗ್ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಗಾಡಿ ಸಂಖ್ಯೆ 7653 ಮಡ್‌ಗಾವ್‌ನಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುವ ರೈಲು ಇನ್ನೇನು ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಬರಲಿದೆ. ಹಾಗೆ... ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೂ ಬಂತು “ಟಿಂಗ್ ಟಾಂಗ್ ಟಿಂಗ್” ಅಂತ ನಿಂತಿತು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ನಾನು ಹಾಗೆ ಒಂದ್-ಒಂದ್ ಹೆಜ್ಜೆ: ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಹಿಂಬದಿಯತ್ತ ಹಾಕಿದೆ. “ಅದೇನೋ ಭ್ರಮೆ ಟೈನ್ ಹಿಂಬದಿ ಬೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಟ್ ಇರಬಹುದು” ಅಂತ... ಈಗಿನಿಂದ ಅಲ್ಲ ಮೊದಲಿಂದಾನೂ ಅದೇ ಭ್ರಮೆ... ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗಿ ನಿಂತಾಕ್ಷಣ, ಜೋರಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸು... ಧೂಳೆಲ್ಲಾ ಹಾರಾಡ್ತಿತ್ತು. ನನ್ ಮನ್ನಲ್ಲಿ “ಇದೇನು? ಪದೇ ಪದೇ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಹೀರೋಯಿನ್ ಎಂಟ್ರಿ ಸೀನ್ ತರ ಆಗ್ಗಿದ್ಯಲ್ಲಾ” ಯಾಕ್ ಹಿಂಗ್ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಹೂ ಇದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಧೂಳಿತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಹೀಗೆ ಎಡಬದಿಗೆ ನೋಡ್ಲೆ ಅವಾಗ ಕಂಡವಳೇ ಅವಳು...

“ಮನಸಾರೆ ಮರುಳಾದ ಅವಳ ಆ ಕಿರುನಗೆಗೆ...

ನಾಚಿ ಹೃದಯ ತಂಗಾಳಿಯಲಿ ತೇಲಿದ ಹಾಗೆ...

ಗಾಳಿ ಸೋಕಲು ಆ ಮುಂಗುರುಳಿಗೆ

ಕಂಡಂತೆ ಸ್ವರ್ಗವ ಭುವಿಯಲ್ಲೇ... ಕಂಡಂತೆ ಸ್ವರ್ಗವ ನಿಂತಲ್ಲೇ...” ||

ಏನಪ್ಪಾ ಇವು ಕಥೆ ಅನ್ನೊಂಡು ಕವನ ಸ್ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾ ಹೇಗೆ ಅಂತ ಯೋಚ್ನೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ರಾ? ಸಾರಿ! ಸಾರಿ! ಆದು ಏನಂದ್ರೆ ನಮ್ ಹುಡ್ಗಿ ನೋಡಿದ್ ಫ್ಲೋನಲ್ಲಿ ಬದ್ಲಿಟ್ಟೆ ಅಷ್ಟೇ, ನಮ್ ಹುಡ್ಗಿ? ಇವು ಯಾರು ಅಂತಿರಾ... ಛೇ ಛೇ... ಅವು ಯಾರಂತಿರಾ!?... ಅಂದ್ರೆ ಲವ್ವರ್ ಅಂತ ಅಲ್ಲಾ... ಅದು ಕೂಡಾ ಫ್ಲೋ ಅಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದು, ಸರಿಯಾಗ್ ಹೇಳೋಕು ಅಂದ್ರೆ, ನಾನು ಅವಳನ್ನ ಈಗಷ್ಟೇ ನೋಡಿದ್ದು ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲೆ ತುಂಬಾ ಉದಾರ ಮನ್ನ ಎಲ್ಲನ್ನೂ ನಮ್ಮವರು ಅಂತ ಅಂದ್ಕೊಳ್ಳಿವಲ್ಲಾ, ಹೀಗೆ ಇದೂನು... ಈ ಸೈಕಲ್ ಗ್ಯಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಟೈನ್ ಕೂಡ ಬಂತು ನೋಡಿ. ಮೊದ್ಲು ಸೀಟ್ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಾಕು ಅಂತಿದ್ದ ನನ್ನ ಹೇಗಾದ್ರೂ ಸರಿ ಅವು ಹತ್ತಿದ್ ಬೋಗಿಗೆ ಹತ್ತೋಕು ಅನ್ನೋ ತವಕ... ಅನ್ನೊಂಡ ಹಾಗೆ ಹತ್ತಿ ಕೂಡ ಆಯ್ತು. ಲೇಡಿಸ್ ಭೋಗಿಗೆ ಹತ್ತಿದ್ರೆ, ನಾನು ಹತ್ತಿರ್ಲಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ. ಆಶ್ಚರ್ಯವೋ-ಅದೃಷ್ಟವೋ ಏನೋ ಟೈನ್ ತಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಖಾಲಿಯೇ ಇತ್ತು. “ನಮ್ ಲೋಕಲ್ ಟೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೀಟ್ ಸಿಗೋದು ಒಂದೇ... ಮೈಸೂರ್ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಬಾರಿ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯೋದು ಒಂದೇ” ಭಯಂಕರ ಕಷ್ಟದ ಮಾತು... ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ ಟೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ ಹುಡ್ಗಿಗೆ (ಓಹ್ ಮತ್ತೆ ಫ್ಲೋ ಅಲ್ಲಿ ಬಂತು) ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಅವು ಕೂಡಿದ್ ಸೀಟ್ ಪಕ್ಕಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಸೀಟ್ ಸಿಕ್ಕು ಹಾಗೆ ಟೈನ್ ಮುಂದೋಯ್ತು ಮತ್ತೊಂದ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕೂಡ ಬಂತು ಅಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನ ಹತ್ತಿದ್ರಾ, ಅದೇನೋ ಹೇಳ್ತಾರಲ್ಲಾ ‘ದೇವು ಕೊಡ್ವಾಗ ಎತ್ತಿ-ಎತ್ತಿ ಕೊಡ್ತಾನಂತಲ್ಲಾ’ ಹಾ ಹಾಗೆ ಆಯ್ತು ನೋಡಿ... ಅವು ಪಕ್ಕಲ್ಲಿ ಹುಡುಗು ಬಂದ್ ಕೂತ್ತು ಅವಿಗ್ ಅವು ಕೆಟ್ಟವರಾಗ್ ಕಂಡ್ರೋ? ಇಲ್ಲಾ ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಿ ಕಂಡ್ರೋ? ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನನ್ ಮುಂದೆ ಇರೋ ಸಿಂಗಲ್ ಸೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದ್ ಕೂತ್ತು!! “ಲಡ್ಡು ಬಂದ್ ಬಾಯಿಗ್ ಬಿತ್ತು” ಅಲ್ಲಿವರೆಗೂ... ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ ತರಾ ಓಡ್ತಿದ್ದ ಜರ್ನಿ ರೇಸ್ ಕಾರ್ ತರ ಓಡೋ ಫೀಲ್ ಬಂತು. ಅದಾದ್ಯೇಲೆ ಒಂದ್ ಸಣ್ಣದಾದ ಸೈಲ್ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿ. ಒಂದ್ ಸಲ ‘ಸ್ವರ್ಗ’ ಅಂದ್ರೆ ಇದೇನಾ? ಅಂತ ಅನಿರ್ದಯತೆ ನಿಜ...

ಕುಳಿತಿರಲು ನೀ ಅಪ್ಪರೆಯ ಹಾಗೆ...

ಮಾತನಾಡಿಸದೆ ನಾ ಇರಲಿ ಹೇಗೆ?

ಬಾ ಚೆಲುವೆ... ಕರೆದೊಯ್ಯುವೆ ಹೃದಯದ ಅರಮನೆಗೆ

ಬಂದು ಸೇರು ನೀ ನನ್ನ ಸನಿಹಕೆ...

ಹೀಗೊಂದು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಕವನ...

ನಿನ್ನ ನಗುವಿನಲ್ಲಾಯಿತು ಇದರ ಜನನ!!

ಹುಡ್ಗಿ ಏನೋ ಸಕತ್ತಾಗಿನೇ ಸೈಲ್ ಕೊಟ್ಟು!... ಹುಡ್ಗರು ಸೈಲ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ನಮ್ ಹುಡುಗ್, ಹಾರ್ಟ್ ಮಾರ್ ಕೇಳುತ್ತಾ? ಇಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ನನಿಗ್ ಆಗಿದ್ದು ಅದೇನೇ ಆದ್ರೂ ಎಲ್ಲೋ ಮಿಸ್ ಹೊಡತಿದ್ಯಲ್ಲಾ ನಮ್ ನೋಡಿ ಸೈಲ್ ಮಾಡೋವಂತ ಫಿಗರ್ ನಾವ್ ಏನ್ ಅಲ್ಲಾ... ಒಂದ್ ಸಲ ಹಿಂದೆ ನೋಡಿ ಕನ್ಫರ್ಮ್ ಮಾಡ್ಕೊಂಡೆ ಯಾರು ಇರ್ಲಿಲ್ಲಾ... ಈಗ ನನ್ ಮನ್ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಅವ್ ಹೆಸ್ರೇನು, ಅವ್ ಊರ್ ಯಾವ್ಪು, ನನ್ ಮೊದ್ದೇ ಎಲ್ಲಾದ್ರೂ ನೋಡಿರಬಹುದಾ?... ಕೊನೆಗೆ ಅವಿಗ್ ಬಾಯ್ಫ್ರೆಂಡ್ ಇರಬಹುದಾ? ಅವ್... ನೋಡೋಕೆ ಚೆನ್ನಾಗೆ ಇದ್ದು ಸೋ ಇಲ್ಲೇ ಇರ್ತಾನಾ? ಅಂತ ನಾನೇ ಅನ್ನೊಂಡೆ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳೋಕು ಅಂತ ಅನ್ನಿಸ್ತು ಆದ್ರೂ ನಾನು ಕೇಳೋ ದೈರ್ಯ ಮಾಡ್ಲಿಲ್ಲಾ. ಅವ್ ಮಾತ್ರ ನನ್ ಮನ್ನ ಕೆಡಿ ಇಯರ್ ಫೋನ್ ಹಾಕೊಂಡ್ ಮೊಬೈಲ್ ನೋಡ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದು... ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಮಳೆಗಾಲ ಬೇರೆ ಚಳಿ ಒಂದೆಡೆ ಆದ್ರೆ ಈ ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ವಾತಾವರಣ, ಹೆಂಗಿತ್ತು ಅಂದ್ರೆ ಸಿನಿಮಾ ಹೀರೊ ಹೀರೋಯಿನ್ “ಡ್ಯುಯೆಟ್” ಸೀನ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ... ನಾನು ಬೇರೆ “ನಮ್ ಹುಡ್ಗಿನಾ” ನನ್ ಫೊಚರ್ ಹೆಂಡ್ತಿ ಲೆವೆಲ್ ಗೆ ಫೀಲ್ ಮಾಡ್ಕೊಂಡಿದೀನಿ... ಹಾಗಿದ್ದೆ ಒಂದ್ ಡ್ಯುಯೆಟ್ ಸಾಂಗ್ ಇರ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾ? ಆದ್ರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗ್ಯ ಕೇವಲ ಇಮ್ಮಾಜಿನೇಶನ್...

ಹೃದಯದಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಮುಂಗಾರು ಸೋಕಿದ ಹಾಗೆ

ಈಜಲು ಬಾರದ ಪ್ರೇಮ ನಾವಿಕ, ಮುಳುಗಿರುವ

ಏಳಲಿ ನಾ ಹೇಗೆ?

ಜೀವ ಉಳಿಸೋ ಅಮೃತವು ನೀನು ನನಗೆ,

ಮೋಡಿ ಮಾಡಿಬಿಡು ನಿನ್ನ ನಾ ಮರೆಯದ ಹಾಗೆ...

ನಿನ್ನ ನಾ ಮರೆಯದ ಹಾಗೆ !!

ಟೈನ್ ಹತ್ತಾಗ್ಗೆ ಮಳೆ ಬಂತು ಆದ್ರೆ ನಮ್ ಹುಡ್ಗಿ ಗುಂಗಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತೇ ಆಗಿಲ್ಲನೋಡಿ... “ಯಾವಾಗ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ಅಂತೀರಾ”? ಆ ಸ್ವಟಿಕದಂತ ಹನಿಯು ಕಿಟಕಿಯ ಕಂಬಿಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ನನ್ನವಳ ಹಾಲೆನ್ನೆಯ ಮುತ್ತಿಕ್ಕಲು ಪಣ ತೊಟ್ಟಂತಿತ್ತು... ಒಂದ್ ಒಂದೇ ಹನಿ ನನ್ನವಳ ಕೆನ್ನೆ ಸೋಕುತಿರಲು... ಇನ್ ಕೆಲವು ಹನಿ ಕಣ್ಣೆಪ್ಪೆಯ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು... ಆಹಾ ಎಂತಾ ಮನಮೋಹಕ ದೃಶ್ಯವದು, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ನನಗೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮೂರೇ ಗೇಣು ಅನ್ನುವ ಹಾಗಿತ್ತು... ಈ ಸೈಕಲ್ ಗ್ಯಾಷ್ಪಲ್ಲಿ ನಾನು ಒದ್ದೆಯಾಗಿದ್ದೇ ತಿಳಿಲಿಲ್ಲ

ನೋಡಿ... ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದ್ ಸದ್ದು... ಚಾಯ್... ಕಾಪಿ... ಗೋಲಿಬಜಿ... ವಡಾಪಾವ್ ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿದು... ಅದೇ ಅನ್ನೊಂತಾ ಇದ್ದೆ ಟೈನ್ ನಲ್ಲಿ ಹೋಗ್ತೀಕಾದ್ರೆ ಈ ಚಾಯ್ ಕಾಫಿ ಅನ್ನೋ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರೆ ಏನ್ ಮಜಾ ಇರುತ್ತೆ ಹೇಳಿ?... ನಮ್ ಹುಡ್ಗಿ ಆಗ್ಗೆ ನಿದ್ರೆಲಿದ್ದು... ಅದೇಗೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ ಈ ಹುಡ್ಗಿರ ಕಥೆನೇ ಅಷ್ಟು ಹುಡುಗ್ಯಾ ನಿದ್ರೆ ಕೆಡಿ ಅದೇಗ್ ಸಖತ್ತಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡ್ತಾರೋ? ದೇವ್ರಿಗೆ ಗೊತ್ತು... ಹುಡ್ಗಿರು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಸಿಟ್ ಮಾಡ್ಕೊಂಡಾಗ ತುಂಬಾನೇ ಕ್ಯೂಟ್ ಆಗಿ ಕಾಣ್ತಾರಂತ... ನನ್ನ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲೋ ಕೇಳಿದ ಹಾಗಿತ್ತು. ನಮಗೆಲ್ಲ ಯಾರ್ ಅವ್ರೇ? ಇದು ನಮ್ ಹುಡುಗ್ಯ ತಪ್ಪೋ, ಅವ್ ಹಾರ್ಟ್ ಮಾರ್ ತಪ್ಪೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ... ನಂಗೇನ್ ಹಾಗನ್ನಿಸ್ಸಿಲ್ಲ! ಅದೇನೋ ಹೇಳ್ತಾರಲ್ಲಾ ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ಹೆಗ್ಗಣ ಮುದ್ದು ಅಂತ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅದೇ ತರ, ಆದ್ರೂ ನಮ್ ಹುಡ್ಗಿ ಯಾವ್ ಅಪ್ಪರಗೂ ಕಮ್ಮಿ ಇರ್ಲಿಲ್ಲಾ ಬಿಡಿ...

ಓಹ್! ನಾನು ಇನ್ನು ನನ್ ಪರಿಚಯ ಮಾಡ್ಲಿಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಾ! ಈ ಸೈಕಲ್ ಗ್ಯಾಷ್ ನಲ್ಲಿ ಅದೊಂದ್ ನಡೆಲಿ... ನನ್ ಹೆಸ್ರು ಪ್ರಖ್ಯಾತ್, ನಮ್ಮ ಜಲಪಾತಗಳ ನಾಡು... ಓಹ್ ಗೊತ್ತಾಗ್ಲಿಲ್ಲಾ... ನಮ್ಮ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಕಣ್ಣಿ ನಮ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಲಪಾತಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿವೆ... ಹಾಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆನೂ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಇರೋ ಜಿಲ್ಲೆ ನಮ್ಮ, ಆದ್ರೆ ಅದನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕಾದ ನಾಯಕರ ಕೊರತೆ ಮಾತ್ರ ತುಂಬಾನೇ ಇದೆ... ಏನೇ ಇರ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲೇ ಹೋದ್ರೂ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಅಂತ ಹೇಳ್ಕೊತ್ತಿನಿ, ನಮ್ ಹುಡ್ಗಿ ಯಾರು ಅಂತ ಅಮೇಲೆ ಕೇಳಿ ಹೇಳ್ಕೊನಿ ಆಯ್ತಾ, ನಾನಂತೂ ನಮ್ ಹುಡ್ಗಿನಾ ನೋಡ್ತಾನೇ ಕೂತಿದ್ದೆ... ಅವಳ ಆ ಅಪ್ಪರೆಯಂತ ಮುಖ ತುಂಬಾನೇ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿತ್ತು. ನೇವಿ ಬ್ಲೂ ಗೌನ್ ಹಾಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವಳ ಹಣೆಯಲ್ಲಿನ ಬಂದಿ... ಕಾರ್ಮೋಡದ ಮರೆಯಲ್ಲಿನ ನಕ್ಷತ್ರದ ಹಾಗೆ ಪಳ-ಪಳ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು... ಮೂಗುತಿಯಂತೂ ವರ್ಣನೆಗೆ ನಿಲುಕದ್ದು... ತುಟಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದ ಲಿಪ್ ಸ್ಟಿಕ್ ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು. ಹಾಲ್ವಣ್ಣದ ಕೈಗೊಂದು ಕಪ್ಪು ಗಡಿಯಾರ... ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಮುಖ ಪರದೆಯಂತೆ ಜಾರುವ ಮುಂಗುರುಳು! ಅದೋ ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರಮನ ಹೋಲುವಂತದ್ದು... ಇನ್ನು ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿಯೇ ನನ್ನವಳ ಕಿವಿಯೋಲೆಯ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ನಾ ಮುಂದು ತಾ ಮುಂದು ಎಂದು ಪೈಪೋಟಿಗೆ ಇಳಿದಿತ್ತು. ನನ್ನವಳು ಅಪ್ಪರೆಯೇ ಸರಿ... ಏನ್ ಅವ್ನು ಮೊದ್ದು ನಮ್ ಹುಡ್ಗಿ ಈಗ ನನ್ನವಳು ಅಂತಿದಾನಲ್ಲ ಅಂತ ಯೋಚ್ನೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಫ್ಲೋನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಕಣ್ಣೇ... ಅಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದೇಲೆ ಅವ್ ಮೇಲೆ ಒಂದ್ ಕವನ ಬರೆದಿದ್ದೆ ಹೇಗೆ?

ಗೆಚ್ಚೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾಲುಗಳಲಿ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಗೆಳತಿ

ನೀ ಯಾರೇ?

ನಿನ್ನ ವರ್ಣನೆಗೆ ಬರೆಯಬೇಕಿದೆ ಒಂದು ಹೊಸ ವರ್ಣಮಾಲ

ತುಂಬಿದ ಆರಮನೆಗೆ ಹೀಗೊಂದು ಕರೆಯೋಲೆ

ನಿರಾಕರಿಸಿ ಅಟ್ಟಬೇಡ ಮುಳ್ಳಿನ ಸೆರೆಮನೆಗೆ |

ಪ್ರೀತಿ ಒಪ್ಪಿಸ್ತೀಕರಿಸು ಈ ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆ...

ಇವು ಬರಿ ಇಮ್ಮಾಜಿನೇಷನಲ್ಲೇ ಡ್ಯುಯೆಟ್ ಆಡಿದಾನಲ್ಲ ಅಂತಿದೀರಾ... ನಮ್ ಜೀವನಾನೇ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟೇ ಆರಕ್ವೇರಲ್ಲಾ... ಮೂರಕ್ಕಿಯಲ್ಲಾ ಆದ್ರೂ ನಡೀತಿದ...! ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ನನ್ ಸುಂದ್ರಿ ಏಳೋ ಎಲ್ಲಾ ಚಾನ್ಸ್ ಇತ್ತು... ಈ ಮಳೆ ಹನಿ ನೇರವಾಗಿ ನನ್ನವಳ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವ ಪಣ ತೊಟ್ಟಿತಿತ್ತು... ಅಬ್ಬಾ ಇನ್ನು ಇಷ್ಟೊತ್ತು ನಮ್ ಹುಡ್ಡಿ ಅಂತಿದ್ದವನು ಈಗ ನನ್ನವಳು ಅಂತಿದ್ದಾನಲ್ಲಾ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೇನೋ... ಅಂತಿರಾ... ನೋಡಿ ನೋಡಿ... ಈ ಟೈನ್ ಕಿಟಕಿ ಕಥನೇ ಇಷ್ಟು...ಎಷ್ಟೇ ಮುಚ್ಚಿದ್ದು ಒಂದೊಂದೇ ಹನಿ ಒಳ್ಳೆ ಬರುತ್ತೆ... ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್ಡೆ ಉಹೂ ಆಗ್ಲಿಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟಲ್ಲಿ ನಮ್ ಹುಡ್ಡಿ ಎದ್ದಿಟ್ಟು... ಏಳುವಾಗ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಭಾವ ಆಹಾ ವರ್ಣಿಸಲಸಾಧ್ಯ... ಇದ್ರ ಮೇಲೆ ಕವನಾ ಬರಿಯಲ್ಲಾ ಬಿಡಿ... ಅವ್ಯ ಎದ್ದಿದ್ದ ನನ್ ಕಡೆ ರಪ್ ಅಂತ ನೋಡಿದ್ದು... ನಾನು ಅವಳನ್ನ ನೋಡೇ ಇಲ್ಲೇನೋ ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ನೋಡೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ಡೆ... ಅವಿಗಿ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ಅಂತ ನನಗೂ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ಅವಳನ್ನ ನಾನ್ ಮತ್ತೆ ನೋಡ್ತಾ ನಗಿದ್ದು... ಪರಿಚಯಕ್ಕೋ... ಸ್ನೇಹಕ್ಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ ಆ ನಗು ನನ್ ಮೇಲೆ ಏನೋ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರೋಕ್ ಶುರು ಮಾಡ್ತು... ಆದ್ರೆ ಅವ್ಯ ಎದ್ದ ಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬೈತಾಳೋ ಅನ್ನೋ ಭಯ ಇದ್ದಿದ್ ಮಾತ್ರ ನಿಜ. ಆ ನೋಟ ಈಗ್ಲೂ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇದೆ... ಆಗ್ಲೇ ಕಂಡಿದ್ದು ಟೈನ್ ನಾ ಹೊರಗಿನ ಸೌಂದರ್ಯ... ಅದು ಮುಂಗಾರಿನ ಪ್ರಿಯವಾದ ಸಮಯ... ಹಾಗಾಗಿ ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಮತ್ತೆ ಬಂತು ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಟಪ್-ಟಪ್ ಅಂತ ಹನಿಗಳು ತ್ವಚೆಯ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಈ ಸುಂದರ ಅನುಭವವನ್ನು ಕಣ್ಣುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಲ್ಲಿನ ಕಿಟಕಿಯ ಬಾಗಿಲು ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ಸಣ್ಣದನಿಸಿದ್ದೇನೋ ಏನೋ ಅದ್ರಿಂದ ಟೈನ್ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದ್ ನಿಂತೆ, ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಡು... ಮುಗಿಲೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿ ನಿಂತ ಶಿಖರಗಳು ಜೊತೆಗೆ ನಾನೇನು ಕಮ್ಮಿಯಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಶಾಲ ನದಿಗಳು... ಇದರ ನಡುವೆ ಸಣ್ಣ-ಪುಟ್ಟ ಜಲಪಾತಗಳು ಧುಮುಕಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದವು ಮತ್ತೆ ಮುಗಿಲೆತ್ತರದ ಪರ್ವತಗಳ ಅಪ್ಪಿ ಚುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಜಿನ ಬಿಳಿ ಮೋಡಗಳು, ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಸೇತುವೆಗಳು, ಇದರ ನಡುವೆ ನನ್ನ ಮನೆ, ಮನೆಯವರು, ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್, ಊರು ಎಲ್ಲವೂ

ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು, ಇದರ ನಡುವೆ ಬಂದಿದ್ದೆ ಕರಿ ಛಾಯೆ ಅದೇ... ಸುರಂಗ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರ ಅಲ್ಲಾ? ಎಲ್ಲಾ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟೊಂಡು ಜಂಬವನ್ನು ಪಡೆದ ಇರೋದು ಅಂದ್ರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ಭೂಮಿ ತಾಯಿ ಮಾತ್ರ... ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮಧ್ಯೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ ನಮ್ ಹುಡ್ಡಿ, ಹಾಗೆ ನನ್ ಸೀಟ್ ಕಡೆ ಬಂದೆ ನಮ್ ಹುಡ್ಡಿ ಏನೋ ಗೀಚಿದ್ದು. ನನ್ನ ನೋಡಿದ್ದೇ ರಪ್ ಅಂತ ಮುಚ್ಚಿದ್ದು. ನಾನು ಟೈನ್ ಹೊರಗೆ ನೋಡ್ತಾ ಕೂತ್ಕೊಂಡೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದ್ ಇಂಪಾದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹಲೋ ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಸ್ ಮಿ... ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಅವಳೇ, ಆದ್ರೂ ನನ್ನ ಡೌಟ್ ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡ್ಡೆ ಯಾರೂ ಇರ್ಲಿಲ್ಲಾ... ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಅಂದ್ರು... ನಿಮ್ ಹೆಸ್ರೇನು?, ನಿಮ್ ಊರು ಯಾವ್ವು... ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದು. ನಾನು ಉತ್ತರಿಸಿ, ನನ್ನ ಒಂದೆರಡ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಟ್ಟೆ... ಅದ್ರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ಅವ್ಯ ಹೆಸ್ರು, ನಿಸರ್ಗ... ಓಹ್ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ನಿಸರ್ಗದಷ್ಟೇ ನೀವು ಸುಂದರವಾಗಿದ್ರಿ ಅಂದೆ... ಅವ್ಯ ನಕ್ಕು... ಸುತ್ತಲೂ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದಷ್ಟು ದೂರ ನೀರೇ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ದ್ವೀಪಗಳು ಕಾಣ್ತಿದ್ದು. ಸೇತುವೆ ಮೇಲೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಟೈನ್ ಹೋಗಿತ್ತು ಟ್ಯಾಕ್ ಸೌಂಡ್, ಟೈನ್ ಹಾರ್ನ್, ನೀರಿನ ಭೋರ್ಗರತ ಇದೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆ ನಾನು ಕಳೆದೇ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಇದೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆ ಕಣ್ಣು ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ನಿಸರ್ಗ... ನಿದ್ರೆ ಮಾಡ್ತೀರಾ? ಕೇಳಿದ್ದು. ಹಾಗೇನಿಲ್ಲಾ ಅಂತ ತುಟಿ ಹೇಳಿದ್ರೂ ಕಣ್ಣು ತುಟಿಗೆ ಯಾಕೋ ಸಹಕರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇರ್ಲಿಲ್ಲಾ... ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ ರೋಲ್ ಫಾಲೋ ಮಾಡದಿರೋ ಈ ಹುಡುಗು, ಯಾಕ್ ಈ ಹುಡ್ಡಿರು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಫಾಲೋ ಮಾಡ್ತಾರೆ ಅನ್ನೋದು ನಂಗೂ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಆದ್ರೂ ನಾನು ನಿದ್ರೆ ತಡೆಯುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡ್ಲಿಲ್ಲಾ... ನನ್ನ ಹಾಗೆ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿತು. ಮೊದಲನೇ ಸಲ ಒಂದ್ ಹುಡ್ಡಿ ಕನ್ನಲ್ಲಿ - ನನಸಲ್ಲಿ ಬಂದ್ ಕಾಡಿದ್ದು... ಈ ಹುಡ್ಡಿ ಮೇಲೆ ಲವ್ ಆಗೋ ಎಲ್ಲಾ ಚಾನ್ಸ್ ಇತ್ತು. ನಮ್ ಹುಡ್ಡಿ ಏನೋ ಡೀಪ್ ಆಗಿ ಯೋಚ್ನೆ ಮಾಡ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದು... ಸುಮಾರು ಹೊತ್ತು ನಿದ್ರೆ ಆದ್ರೇಲೆ ಎದ್ದಾಗ ನಿಸರ್ಗ ಇರ್ಲಿಲ್ಲಾ ಅವ್ಯ ಬ್ಯಾಗ್ ಕೂಡಾ ಇರ್ಲಿಲ್ಲಾ. ಅರೆನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನ ಇದನ್ನ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಹಿಡಿತು... ಹಿಂದೆ-ಮುಂದೆ, ಟೈನ್ ಡೋರ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ನೋಡ್ಡೆ ಉಹುಂ ಇಲ್ಲಾ! ಅವ್ಯ ಇರ್ಲಿಲ್ಲಾ ಆಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇ ಒಂದ್ ಡೈರಿ...

ನಾನ್ ಅಂದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಅದು ಅವ್ಯ ಡೈರಿನೇ ಆಗಿತ್ತು... ಬೇರೆಯವರ ಡೈರಿ ನೋಡಬಾರ್ದು ಅಂತ ಗೊತ್ತಿತ್ತು, ಆದ್ರೂ... ನನ್ ಮನ್ನು ನೋಡು ನೋಡು ಅಂತಿತ್ತು... ಅಂತೂ ಮೊದಲ ಪುಟ ತೆಗೆದೇ ಬಿಟ್ಟೆ "ನಿಸರ್ಗ" ಅಂತ ಬರ್ದಿತ್ತು. ಅವಳ ಕೈ ಬರಹಗಳು ಮುತ್ತನ್ನೇ ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ಪೋಣಿಸಿದಂತಿತ್ತು... ಅದೇ ಪುಟದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬರೆದ ಆಕ್ಷರದ ಮೇಲೆ

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗೀಚಿಟ್ಟಿದ್ದು... ನನಗೆ ಅದೇನು ಅನ್ನುವ ಕುತೂಹಲ,
ಹಾಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸುತ್ತ ಬೆರಳಾಡಿಸಿದೆ... ಇಂಕ್
ಕೈಗೆ ತಾಗುತ್ತ... ಮತ್ತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದು ಆವ್ಯ
ಫೋನ್ ನಂಬರ್ ಮತ್ತು ಅವ್ಯ ವಿಳಾಸ... ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ
ಪ್ರಶ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿತು, ಯಾಕೆ ಈ ಡೈರಿ ಇಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು?... ನಾನ್
ಓದಿ ಅಂತಾನೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾ?... ಅಷ್ಟಿಗೂ ನನ್ ಕಂಡೆ, ಇಷ್ಟಾನಾ?...
ಆದ್ರೆ ಫೋನ್ ನಂಬರ್ ಯಾಕೆ ಗೀಚಿದ್ದು.

ಅವಾಗ್ಲೆ ಏನೋ ಬರೀತಿದ್ದು, ನಾನ್ ಬಂದ್ ತಕ್ಷಣ
ಮುಚ್ಚಿದ್ದು, ನನ್ ಬಗ್ಗನೇ ಏನಾದ್ರೆ ಬರೆದಿರಬಹುದಾ ಇಂತ
ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದ್ವು... ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಆ ಡೈರಿ
ಓದುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು... ಆದ್ರೂ ಮನಸಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ
ಅನಿಸಿತ್ತು. ಬೇರೆಯವರ ಡೈರಿ ಓದೋದು ತಪ್ಪು ಅಂತ. ನನಗೂ
ಡೈರಿ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಇರೋದ್ರಿಂದ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗೇ ಅರ್ಥ
ಆಯ್ತು ಆದ್ರಿಂದ ನಾನು ಅದನ್ನು ಓದೋ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿಲ್ಲಾ...

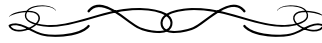
ಅವು ಯಾಕ್ ಡೈರಿ ಬಿಟ್ಟೋದ್ದು... ಇನ್ನೆಲ್ಲಾದ್ರೂ ಅವ್ಯ
ಫೋನ್ ನಂಬರ್ ಬರೆದಿರಬಹುದಾ?... ನಾನ್ ಅವ್ಯ ಬಗ್ಗೆ
ಓದಿ ಪೂರ್ತಿ ತಿಳಿಯೋದ್ದೇಲೆ ನಂಬರ್ ಸಿಗ್ಗಿ ಅಂತ ಬೇರೆ ಕಡೆ
ಇಟ್ಟಿರಬಹುದಾ?... ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದ್ವು... ಆದ್ರೂ ನಾನ್
ಮಾತ್ರ ಡೈರಿ ತೆಗೆಯೋಕ್ ಹೋಗಿಲ್ಲಾ... ಅವ್ಯ ಇನ್ನಾವಾಗಾದ್ರೂ
ಸಿಗಬಹುದಾ?... ಸಿಕ್ರೆ ನಾನ್ ಯಾರಂತ ನೆನಪಿರಬಹುದಾ?
ಎಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಗಳು ಬಂದ್ವು. ಒಂದ್ ವೇಳೆ ಅವ್ಯ ಸಿಗದೆ ಇದ್ರೆ ಈ
ಡೈರಿ ಏನ್ ಮಾಡೋದು... ಏನೇ ಇರ್ಲಿ ಅಂತ ಅನ್ನೊಂಡು ಆ
ಡೈರಿನಾ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಇಟ್ಟೊಂಡೆ.

ಮೋಡ ಕವಿದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತುಂತುರು ಮಳೆಯ ಸಿಂಚನ
ಬೆಳ್ಳಿ ಮುಗಿಲು ನೀನು ಕಾದಿವೆ ಮನವು ನಿನ್ನ ಆಗಮನ
ಕವನ ಬರೆಯಲು ನಿನ್ನನೇ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿವೆ ನಿನ್ನ ನಯನ
ನೀನಿರದೆ ಬರಿದಾಗಿದೆ ಇಂದು ಮನವೆಂಬ ಹೂಬನ... ||

ಕಣ್ಣು ಅವ್ಯ ಇಲ್ಲಾ ಅನ್ನೋ ಸತ್ಯ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು... ಈ ಮನಸು
ಯಾಕೋ ಒಪ್ಪೊಳ್ಳೋ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಯಾವೋ ಮೂಲೇಲಿ
ಅವ್ಯ ವಾಪಾಸ್ ಬರ್ತಾಳೆ ಅನ್ನೋ ನಂಬಿಕೆ. ಏನೇ ಇರ್ಲಿ ಅವ್ಯ
ಪ್ರೀತಿ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನ ಕೊನೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಅವ್ಯ ನೆನಪು ಮತ್ತೆ
ಈ ತೆಗೆದು ನೋಡೋಕೆ ಆಗದ ಡೈರಿ ಮಾತ್ರ. ಆ ಡೈರಿ ಈಗ್ಲೂ
ನನ್ನ ರೂಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ, ನೋಡಿಡಾಗಲೆಲ್ಲ ಏನೋ
ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅನುಭವ ಮಾತ್ರ ಕಾಡುತ್ತೆ.

ಕೆಲವೊಂದಲ ಈ ಕಲ್ಪನೆಗಳೇ ನಿಜ ಆಗ್ವಾರ್ಡ್ ಅನ್ನುತ್ತೆ...
ಅಲ್ಲಾ!!

ಭಾರವಾಗಿದೆ ಹೃದಯ, ಸಹಕರಿಸದ ಭಾವನೆಗಳು ನೂರಾರು
ಪಯಣ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ ತಡೆಯಲು ನಾನ್ಯಾರು...
ಮುಂದುವರೆದ ಭಾಗ ನೀನಿರದೆ ಕಾಲಿಯೆನಿಸಿದೆ...
ನಿನಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿರುವೆ ಜಾಗ... ಇನ್ನಾದರೂ ಮರಳು
ಖುಷಿಗೋ-ದುಃಖಕ್ಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ ಚಾರಲು ಶುರುವಾಗಿದೆ
ಹನಿಗಳು...
ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಕಣ್ಣೀರು, ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಈ
ಕಣ್ಣೀರು...

ಹನಿಗವನ

ನಿನ್ನ ಮೊಗ ನೋಡುತ್ತಿರಲು
ಮಂದಹಾಸದಿ ಮನ ನಗುತ್ತಿರಲು
ತುಂತುರು ಹನಿಗಳು ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿರಲು
ಮನ ಕಿರು ನಗೆ ನಗುತ್ತಿರಲು
ಏನು ಮಾಡಲಿ ಹೇಳು ಗೆಳತಿ
ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ
ನನ್ನ ಮನ ಮುಳುಗಿರಲು...

ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ನಾಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲ

✍ ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಇದೆಯೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು ಶ್ರಾವಣೆ. ಶ್ರಾವಣೆಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯೆಂದರೆ ಬಲು ಖುಷಿ, ಸಡಗರ, ಸಂಭ್ರಮ. ಬೇಸಿಗೆಯ ರಜೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಜ್ಜಿಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಜೆಯನ್ನು ಮಜವಾಗಿ ಕಳೆಯಬಹುದೆಂಬುದು ಅವಳ ಆಲೋಚನೆ. ಮುಂಬೈನಂತಹ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನಜ್ಜಿ ಮನೆಯೆಂದರೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ. ಮಲೆನಾಡು, ಕರಾವಳಿಯ ನಡುಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿರುವ ಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಆಕೆಯ ಅಜ್ಜಿ ಮನೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ತನ್ನನ್ನು ಅಜ್ಜಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹಠ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಆ ಮೊಂಡು ಹಠಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಅವಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಅವಳ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮ ಬರುವುದು ಶಾಲಾರಂಭಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನ ಇದೆ ಎನ್ನುವಾಗ. ಅಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆಯೇ ಅವಳ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಜ್ಜಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಅಜ್ಜಿ, ಅತ್ತೆ, ಮಾವ ಮೂವರು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಶ್ರಾವಣೆಯ ಪಾಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ದನ, ಕರು, ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವಳಜ್ಜಿ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರೇ. ಅಜ್ಜಿ ಮನೆ ಸುಮಾರು 80 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಳೆಯದಾದ ಮನೆ. ಆ ಮನೆಯ ದ್ವಾರಬಾಗಿಲು, ಮುಚ್ಚಿಗೆ, ಹಂಚಿನ ಮಾಡು ಉರಿ ಬೇಸಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಸಹ ಯಾವ ಎ.ಸಿ., ಫ್ಯಾನ್‌ಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಇಡೀ ಮನೆಯನ್ನು ತಂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂಬೈಯಂತಹ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾರಣ ಶ್ರಾವಣೆಗೆ ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆ, ಪರಿಸರ, ಊರೆಂದರೆ ಬಹಳ ಅಚ್ಚು-ಮೆಚ್ಚು. ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿರುವ ಗಗನಚುಂಬಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಿಂತ ಆಕೆಗೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿದಂತೆ, ಮೋಡಕ್ಕೆ ಪರದೆ ಹಾಕಿದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವಳು ನಿಸರ್ಗದ ಅದ್ಭುತ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕಾಲುವೆ, ತೋಡು, ಹಳ್ಳ, ಕೊಳ, ಕೆರೆ, ಹಾಡಿ (ಸಣ್ಣ ಕಾಡು) ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಾಡುವುದೆಂದರೆ ಆಕೆಗೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಒಂಬತ್ತನೆಯ ತರಗತಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಬೆಂಬತ್ತಿ, ಅತ್ತು-ಕರೆದು ಅಂತೂ ಅಜ್ಜಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂದರೆ ಆಕೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ತರಹವೇ!

ಕಳೆದರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆಗೆ

ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಹೋಗಲಾರದ ಕಾರಣವೇನೋ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದ ಮಾರನೇ ದಿನವೇ ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಆಕೆಯ ಕನಸು ನನಸಾಗಿತ್ತು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕಾಣದೇ ಅದೇನೋ video call ಅಂತ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಸಮಸ್ಯೆಯೋ, ಕಣ್ಣು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸದ ಕಾರಣವೋ ಏನೋ ಅಜ್ಜಿಗಂತೂ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಖುಷಿಯಾಗಿ ಮೊನ್ನೆಯಷ್ಟೇ ಮಾಡಿದಂತ ಕಜ್ಜಾಯ, ಕೋಡುಬಳಿಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಮಗಾ ನಿನ್ನ ಕಾಣದೇ ನಂಗಂತೂ ತುಂಬಾ ಬೇಜಾರ ಆಯ್ತು. ಅದೇಕೆ ಈ ಸಲ ನೀ ಬಂತೆ ಅದ್ದಿಕ್ಕಿ ಲಾಡು, ಚಕ್ಕುಲಿ, ಕಜ್ಜಾಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಬಚ್ಚಿದೆ ಅಂತ ಪಕ್ಕಾ ಕುಂದಾಪ್ರ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡಿದ ಅಜ್ಜಿಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳು ಮೊಮ್ಮಗಳಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರಷ್ಟೆ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮತ್ತೊಂದಿಷ್ಟು ಜೀವವಿದೆ ಅಂತಾ ಖುಷಿಯಾಗುತ್ತೆ. ಅಜ್ಜಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಶ್ರಾವಣೆ ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹಾರಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ, ನೀರಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಮೀನಿನಂತೆ ಅವಳಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಊರು ಮನೆಯೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಾಡಿ ಬರುವುದೆಂದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಿಯ. ಶ್ರಾವಣೆ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಸಾಕು ನೆರೆಮನೆಯ ಸ್ವಾತಿ, ಶಿವು, ನಿಶಾ, ಅಂಬಿಕಾರೆಲ್ಲಾ ನಮಗೊಬ್ಬಳು ಹೊಸ ಗೆಳತಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾಳೆ ಎನ್ನುವ ಸಂತೋಷ ಅವರದ್ದು. ಪೇರಳೆ, ಮಾವು, ಚಿಕ್ಕು, ಚೀಂಪೆ, ಗರಚಿನ ಹಣ್ಣನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದು, ಒಂದಾಗಿ ಕಳ್ಳ-ಪೋಲಿಸ್, ಕಬಡ್ಡಿ, ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡುವುದೆಂದರೆ ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಖುಷಿ. ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ ಹೋದರೆಂದರೆ ತಿರುಗಿ ಬರುವುದು ಸಾಯಂಕಾಲವೇ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬಂದರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಕಳೆದದ್ದು ಗೊತ್ತಾಗದಷ್ಟು ತಿರುಗಾಟ ಅವರದ್ದು. ಶ್ರಾವಣೆ ಈ ವರ್ಷ ತಿರುಗಾಡುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಊರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಊರಿನ ಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆ ಅಗಲವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಸಹ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹೆಬ್ಬಲಸಿನ ಮರಗಳೆಲ್ಲಾ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗಳಾಗಿ ಮಲಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಅನೇಕ ಮನೆಯವರ ಗದ್ದೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಪಾಳು ಬಿದ್ದು ಇಲ್ಲವೋ ಅಡಿಕೆ, ರಬ್ಬರ್‌ನ ತೋಟವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿರುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆಕಾಶವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿದ ಆ ಕತ್ತಲಾಗುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಮನೆಯತ್ತ

ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕುತ್ತ ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಒಳತೋ-ಕೆಡುಕೋ ಅಂತ ಗೊಂದಲಮಯದಿಂದ ಮನದಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಮನೆಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಾಳೆ. ರಾತ್ರಿ ಅಜ್ಜಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಕೆತೆ ಹೇಳು ಅಜ್ಜಿ ಅಂತ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಕಾಡಿಸುವ ಬದಲಿಗೆ ಹುಡುಗಿ ಅಜ್ಜಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಅಜ್ಜಿಯನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಅಜ್ಜಿ ಯಾಕೆ ರಾಮಣ್ಣನ ಮನೆಯವರು ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಹಡಿಲು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಯಾಕೆ ಸಾವಿತ್ರಕನ ಮನೆಯವರು ಗದ್ದೆಯನ್ನು ತೋಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದಾಗ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತದೆ - ಮೊಮ್ಮಗಳ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೇಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದೆಂದು. ಆದರೂ ಸಮಾಧಾನದಿಂದಲೇ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ಜನ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಓದಿ ಪ್ಯಾಟಿ ಬದಿಗೆ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಈಗಂತೂ ಬೇಸಾಯ ಅಂದ್ರೆ ಬೇಗಸಾಯುವುದು ಅಂತಾನೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದ. ವರ್ಷವಿಡೀ ಗದ್ದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ. ತೋಟ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಲಭ. ಅದರಲ್ಲಿ ಲಾಭಾನೂ ಜಾಸ್ತಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮನೆ ಗದ್ದೆಯೆಲ್ಲಾ ತೋಟವಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದ ಅಂತ ಕೇಳಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡರೂ ಯಾಕೋ ಬೇಡವೆನಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣ ರೈಲ್ವೆ ಹಳಿಯಂತೆ ಕಾಣುವ ಗೆಣಿಸಿನ ಏರಿ, ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಕ್ಕುವಂತಹ ತೊಂಡೆ, ಬಸಳೆ ಚಪ್ಪರದ ನೆನಪಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅಜ್ಜಿಯ ಜೋಗುಳದ ಸದ್ದಿಗೆ ನಿದ್ರೆ, ಅವರಿಸಿದ್ದು ತಿಳಿಯದೇ ಅಜ್ಜಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲೇ ಮಲಗಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ ಶ್ರಾವಣೆ.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ದನ-ಕರುಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಅಜ್ಜಿ ಅವುಗಳ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಕರೆದರೆ ಸಾಕು 'ಅಂಬಾ' ಎನ್ನುವ ಮೂಕ ಜೀವಿಗಳ ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕೆಗೆ ಖುಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅತ್ತೆಯೊಂದಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರುವ ರಾಣಾ, ಟಾಮಿ ನಾಯಿಗಳು ಕೂಡ ಬಂದ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಶ್ರಾವಣೆಯ ಗೆಳೆಯರಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿಲ ಧಗೆಗೆ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಂಡನ್ನು ಕಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ನೀರುಣಿಸಲು ತಾನೇ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅವುಗಳು ನೀರು ಕುಡಿದು ಆ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈಜಾಡುವುದನ್ನು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯ-ಗೆಳತಿಯರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಮರುದಿನ ಅವರು ಸಹ ಅವರ ಮನೆಯಂಗಳದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ನೀರುಣಿಸುವ ಪಾತ್ರೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಖುಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಕುಡಿಯುವ ಹಾಲು, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ತುಪ್ಪವೂ, ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಹಾಲು, ತುಪ್ಪಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ರುಚಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಂತ ಅವಳಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನವೆಂದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಇಷ್ಟ. ಅವಳಜ್ಜಿಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನವೆಂದರೆ ಪಂಚಪ್ರಾಣ. ಊರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜಿ ಖಾಯಂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಿ. ಈ ವಯಸ್ಸಲ್ಲಿ ನೀನು ಆಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು

ಬೇಡ ಅಂತ ಮಗ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅವಳಜ್ಜಿ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಪದ್ದಕ್ಕ ಕಾಲು ಜಾರಿ ಬಿದ್ದು ಮೂಳೆ ಮುರಿದುಕೊಂಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು ಇವತ್ತು ಆಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ ಅಂದರೂ ಸಹ ಕೇಳದೆ ಕೋಪದಿಂದ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರ ನಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅಜ್ಜಿಯ ಕೋಪ ತುಂಬಿದ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೊಮ್ಮಗಳು ಅಜ್ಜಿಯ ಹತ್ತಿರ ನಯವಾಗಿ ಅಜ್ಜಿ ನಿನಗೆ ಆಟವೆಂದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಇಷ್ಟಾನಾ ಅಂತ ಕೇಳಿದಾಗ ಹೌದು ಮಗ, ನಾವೆಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕವರಿರುವಾಗ ನಮಗೆ ಯಾರದಾದರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಟವೆಂದರೆ ಸಾಕು ಕಿವಿ ನೆಟ್ಟಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಟಿ.ವಿ., ಮೊಬೈಲ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮನೋರಂಜನಾ ವಿಧಾನ ಇದೊಂದೇ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಬೇಜಾರು ಕಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಭತ್ತ ಕುಟ್ಟುವ ಹಾಡು, ನಟ್ಟಿ ನೆಡುವ ಹಾಡಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸಮಯ ಕಳೆತಿತ್ತು. ನಾವೆಲ್ಲಾ 5-6 ಮೈಲಿ ದೂರ ಆಟ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆಗಲಿನ್ನ ಕಾಲದಲ್ ಕರೆಂಟ್ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಗ್ಯಾಸ್‌ಲೈಟು, ಲಾಟೀನುಗಳಲ್ಲೇ ಆಟ ಆಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದು. ನಾವು ಬೆಂಚು, ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬೆಳಗಾಗಿ ಕೋಳಿ ಕೂಗಿದರೂ ಸಹ ಆಟ ಮುಗಿತರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಕಾಲಮಿತಿ ಅಂತ ಯಕ್ಷಗಾನ ಶುರು ಮಾಡಿರ. ಅವರ ಆರೂ, ಎಂತ ಮಾಡುವುದು. ಆಟ ಕಾಂಬುಕ್ ಜನ ಬತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಆಟ ಶುರುಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿ 12 ಗಂಟೆ ಸುರಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಜ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಆಟದ ಮನೆಯನ್ನು ತಲುಪಿ ಚೌಕಿಮನೆ ಒಳ ಹೊಕ್ಕಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಹೊಸ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿದನೋ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು. ರಂಗು-ರಂಗಿನ ವೇಷ-ಭೂಷಣವನ್ನು ತೊಟ್ಟ ವೇಷಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣು ಅರಳುತ್ತದೆ. ಆಟದ ಮಧ್ಯೆ ರಾಕ್ಷಸ ವೇಷ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಜ್ಜಿಯ ಸೀರೆಯ ಸೆರೆಗಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖವನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ ಶ್ರಾವಣೆ.

ಒಂದು ದಿನ ಹೀಗೆ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಟ ಆಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಸ್ವಾತಿಯ ಅಮ್ಮ ಹೀಗೆ ಬೇರೆಯೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರ ಇವಳೇ ನೋಡಿ ಗೌರಕನ ಮೊಮ್ಮಗಳು. ಅದೇ ಗೌರಕನ ಕಿರಿ ಮಗನ ಮಗಳು ಅಂತ ತೋರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ರಾವಣೆಯ ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಗೌರಿ ಅಂದ್ರೆ ನನ್ನಜ್ಜಿ ಹೆಸರು. ಅಂದರೆ ಇವರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಆಕೆಗೆ ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರೇನೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಸ್ವಾತಿಯ ಹತ್ತಿರ ಆಟ ಆಡಿದ್ದು ಸಾಕು ನನಗೆ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ನೀರು ಬೇಕು. ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೀರು ಕುಡಿದು ಬರೋಣ ಅಂತ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಸ್ವಾತಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶ್ರಾವಣೆ ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಮೇಣವನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಎಣ್ಣೆ

ಬೇಕೆಂದಾಗ ಸ್ವಾತಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಎಣ್ಣೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವರೇನೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಿದ್ದರು. ನಾನು ಮಧ್ಯ ಬಂದು ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರಾ? ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯವೇ ನೆನಪುಹೋಯಿತೆ? ನಾನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮಾತನ್ನು ಕದ್ದು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡೆನಾ? ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮಾತನ್ನು ಕದ್ದು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವಲ್ಲ ಅಂತ ಆಕೆಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ ಸಹ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲ ನಾನು ಕದ್ದು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿಯ ವಿಚಾರ. ನನಗೆ ಅಜ್ಜಿ, ಮಾವ, ಅತ್ತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪನ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳೋಣವೆಂದರೆ ಭಯ. ನನ್ನಮ್ಮನಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದು ನನಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದಾದರೂ ಏನು? ಹೇಗೂ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಪರೂಪದ ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ತಿಂದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅನಿಸಿದರೂ ಸಹ ಕುತೂಹಲಭರಿತ ಮನಸ್ಸು ಕೇಳು ಕೇಳು ಅಂತ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದು ಕೊನೆಗೂ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಶಾಂತಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೀಗೆ ನನ್ನಜ್ಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಇರುವುದು ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಅದು ಏನು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ಅಂದಾಗ ಶಾಂತಕ್ಕೆ ಹೇಳಲು ಬಾಯಿ ತೆರೆದರೂ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನ ಶಾಂತ ನೀನೇನೂ ಹೇಳಬೇಡ ಶಾಲೆ-ಗೀಲಿ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೇ ಅದೆಲ್ಲಾ ಎಂತಕ್ ಎಂದಾಗ ಪುಟ್ಟ ಶ್ರಾವಣಿ ಹೌದು ನಾನು ಕೇಳಬಾರದು ಅಂತಾನೇ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಬಾಯಿತಪ್ಪಿ ಕೇಳಿದೆ, ತಪ್ಪಾಯಿತು ಅಂತ ಮುಗ್ಧತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಈ ಮಗುವಿಗೆ ಯಾಕಾದರೂ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿದೇನೋ ಅಂತ ರತ್ನ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಂಡಳು. ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಸಪ್ತೆಯಾದ ಮುಖವನ್ನು ಕಂಡು - ಹಾಗಲ್ಲ ಮಗ ನೀನು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವಳು, ನಿನಗೆ ದೊಡ್ಡವರ ವಿಚಾರ, ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೇಡದ ವಿಚಾರ. ಆದ್ರೂ, ನಾನು ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಜಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನೀನು ಅಜ್ಜಿ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಯಾರ ಹತ್ರ ಸಹ ಹೇಳಬಾರದು. ನಿನ್ನಜ್ಜಿ ಮೂಲ ಊರು ಈ ಊರಲ್ಲ. ಅವರು ಮಂಗಳೂರಿನವರಂತೆ, ಸಣ್ಣವರಿರುವಾಗಲೇ ಅಂದ್ರೆ ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷ ಇರುವಾಗಲೇ ನಿನ್ನಜ್ಜಿ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಕರಾವಳಿ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದು. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಹತ್ತು-ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷವಾದರೂ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ನಿನ್ನಜ್ಜಿ ಅತ್ತೆ, ಮಾವರಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಕೊನೆಗೂ ಹರಕೆ, ಶಾಂತಿ, ಹೋಮ, ಆಯುರ್ವೇದದ ಔಷಧಿಯೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಾದವು. ಮೊದಲನೆಯದು ಗಂಡು ಮಗ, ಎರಡನೆಯದು ಹೆಣ್ಣು, ಕೊನೆಗೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಾದವು. ಅಜ್ಜನೇನೂ ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಯಿಟ್ಟು ಗದ್ದೆ

ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆಯುವಾಗಲೇ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದು ತೀರಿಹೋದರು. ಆಗ ನಿನ್ನಜ್ಜಿನಿನ್ನೂ 3 ವರ್ಷ. ಮೂರು ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆ, ಬಟ್ಟೆಗೆ ಹೊಂದಿಸುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟಿ, ಗೇರು ಬೀಜ ಸುಲಿದು, ನಟ್ಟಿ ಆಳಾಗಿ ದುಡಿದು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾಕಬೇಕಿತ್ತು. ಇರುವ 20 ಮುಡಿ ಗದ್ದೆಯನ್ನೇ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿ, ತರಕಾರಿ ನೆಟ್ಟು, ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಓದಿಸಿ ಅವರ ಕಾಲಮೇಲೆ ಅವರು ಬದುಕುವಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕಿಗೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಳು ನಿನ್ನಜ್ಜಿ. ನಿನ್ನಜ್ಜಿ ಕೆಲಸಗಾರ್ತಿ, ಗಟ್ಟಿಗಿತ್ತಿ. ಆವಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲೇ ತಾನು ಓದದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಓದಿನಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಬಾರದೆಂದು ಅವರನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನಜ್ಜಿಗೆ ಹರಿಗೆ ಮಾಡಿಸುವ ಸೂಲಗಿತ್ತಿ ಕೆಲಸ ಸಹಾ ಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಹರಿಗೆಯೆಲ್ಲಾ ಅವರೇ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ನೀನು ಅಂದರೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಯಾವಾಗಲೂ ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂದೂ ಕೂಡಾ ನಿನ್ನಜ್ಜಿ ಹಪ್ಪಳ, ಶ್ಯಾವಿಗೆ, ಸಂಡಿಗೆಯಂತ ಏನಾದರೂ ತಿಂಡಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಿಯೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ರತ್ನ ತನ್ನ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಶ್ರಾವಣಿಗೆ ತನ್ನಜ್ಜಿಯ ಅಪಾರ ಲೋಕಜ್ಞಾನದ ಕುರಿತು ಅರಿವಾಗುತ್ತೆ. ನಾ ಬರುತ್ತೇನೆ ಶಾಂತಕ್ಕೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮನೆಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾಳೆ ಶ್ರಾವಣಿ. ಮನೆ ತಲುಪಿದಾಗ ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಮನೆಯ ಗೋಡೆಗೆ ನೇತು ಹಾಕಿರುವ ಅಜ್ಜನ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿರ್ಲಿಪ್ತಳಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ.

ತಾನಿಷ್ಟು ವರ್ಷವೂ ಊರಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೂ ನನ್ನನ್ನು ಎಂದೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಕೆ ಕಾಡಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ನನ್ನಜ್ಜಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನಗು-ನಗುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಅಂತು ಕೊನೆಗೂ ಸುಖವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ನೆಮ್ಮದಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸೇವೆ, ಔಷಧಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀಡಿದ್ದಾಳೆ. ನಾನೂ ಅಜ್ಜಿಯ ತರಹವೇ ಆಗಬೇಕು. ನಾನು ಡಾಕ್ಟರಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸೇವೆ ನೀಡಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿಯಂತೆಯೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳುವ ಜಾನಪದ ಕತೆಗಳು, ರಾಜ-ರಾಣಿಯ ಕತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕತೆಯ ನಾಯಕಿಯೆಲ್ಲಾ ಅಜ್ಜಿಯಂತೆ ಅವಳು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳುವ ಮಳೆ ನಕ್ಷತ್ರದ ಮಳೆ, ಕಷಾಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲೂ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಂದರೆ ನನ್ನಜ್ಜಿ ಒಂಥರಾ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಅಂತ ಅವಳಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿಚಾರ ಅಂತ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತಾನೇ ಶ್ರಾವಣಿಗೆ ಅನಿಸಲು ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಡುಗೆಮನೆ,

ಬೇಸಾಯ, ಮದುವೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಅವಳಜ್ಜಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆ, ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತ ಊರ ಮಂದಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾತನಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಅಂತ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಹೀಗೆ ಶ್ರಾವಣಿಯ ರಜಾದಿನಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಂದಿಗಿಂತ ಎರಡು ದಿನ ಮುಂಚೆಯೇ ಆಗಮಿಸಿದ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಕಂಡು ಖುಷಿಯೂ, ಭಯವೂ ಎರಡೂ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರಾವಣಿ ಭಯಪಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಜವಾಗಿತ್ತು. ಬಂದಂತಹ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಅವರು ನಾನು ಬರುವ ವರ್ಷ ಇವಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿ, ಅವಳು ಒಳ್ಳೆ ಅಂಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮುಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದಾಗ ಶ್ರಾವಣಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಅಜ್ಜಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಅತ್ತು ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಜ್ಜಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದಾಗ, ಹಾಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಬಾರದು ಮಗಾ ನಿನ್ನಪ್ಪ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನೂರಾರು ಕನಸನ್ನು ಕಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸತ್ಯ, ಮುಂದೆ ನೀನು ಒಳ್ಳೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿ ಊರಲ್ಲೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶುರುಮಾಡಬಹುದು ಅಂತ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವರಿಗೂ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು

ಬಿಟ್ಟರಲಿಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ನಾವು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು ಆದರೆ ಆ ಪ್ರೀತಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬದುಕಿಗೆ ಕಂಟಕ ಆಗಬಾರದು ಅಂತ ಭಾವಿಸಿ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನ ಅಜ್ಜಿ ಮೊಮ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹಪ್ಪಳ, ಸಂಡಿಗೆ, ಶ್ಯಾವಿಗೆ, ಕಜ್ಜಾಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊಮ್ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾಳೆ.

ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆಯ ರಜಾದಿನಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು ಶ್ರಾವಣಿ. ಇನ್ನೇನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವ್ಯಾಸಂಗವು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನನ್ನು ಹೇಗೂ ಹಾಗೂ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ನಾನಿನ್ನು ನನ್ನೂರಿನ ಜನರಲ್ಲಿ, ನನ್ನಜ್ಜಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಯಾಗಿರಬಹುದು. ಯಾರೂ ಸಹ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಇದೇನು ಬಾಲ್ಯದ ರಜೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲ. ನಾನೀಗ ಡಾಕ್ಟರ್. ಡಾ| ಶ್ರಾವಣಿಗಿಂತಲೂ ನನಗೆ ಅಜ್ಜಿ ಓ ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗಳೇ ಅಂತ ಕರೆಯೋದೇ ಇಷ್ಟ. ನನ್ನ ಈ ಕನಸಿನ ಹುದ್ದೆಗೆ ಸ್ಕೂರ್ತಿ ನನ್ನಜ್ಜಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಳು ಅವಳೇ. ನಾನಿನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಣದ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು, ಅಜ್ಜಿ ಮನೆ, ಊರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಅಜ್ಜಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮಗುವಾಗಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಳು ಶ್ರಾವಣಿ.

ನೆನಪುಗಳ ಮಾತು ಮಧುರ

ಕಳೆದಿದ್ದು ಅಲ್ಪ ಸಮಯವಾದರೂ
ನೆನಪುಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಮರ

ನೆನಪಿನ ಬುತ್ತಿಯಿಂದ
ಒಂದೊಂದೇ ಹನಿಯು
ಚಿಟ್ಟಿಯಂತೆ ಹಾರುತ್ತ ಇದೆ
ನನ್ನೆದೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ

ಆ ಚಿಟ್ಟಿಯ ರೆಕ್ಕೆಯು ನೀನೇ
ಆ ಹಾರುವ ಚೆಲುವು ನೀನೇ
ಆ ಚಿಟ್ಟೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸುತ್ತಿ ಬರಬೇಕು
ಆಸೆಗಳ ಚಂದ್ರಮನ ತೋಟದಲ್ಲಿ
ನಿನ್ನೊಡನೆ

ನನ್ನ ಒಲವು ನೀನೇ
ನನ್ನ ಚೆಲುವು ನೀನೇ

ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಪ್ರೀತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ

✍ ಸ್ವಾತಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮಳೆಗಾಲದ ಸಮಯ. ಒಂದು ದಿನ ಧ್ವನಿ ಎನ್ನುವ 15 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಗಂಟೆಗೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಚಿರಿಚಿರಿ ಮಳೆ, ತಣ್ಣಗೆ ಬೀಸುತ್ತಿರುವ ಗಾಳಿ, ಮಂಜು-ಮಂಜಿನ ವಾತಾವರಣ, ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಸ್ವರ್ಗವೇ ಮರುಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತಿದೆ. ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸಿ-ಬಿಸಿ ಕಾಫಿಯ ಸುವಾಸನೆ, ಕರಿಯುತ್ತಿರುವ ಎಣ್ಣೆ ತಿನಿಸುಗಳು, ಜನರ ಪಿಸುಪಿಸು ಮಾತುಗಳು ಗ್ರಾಮದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದೇ ಸುಂದರ.

ಹೀಗೆ ಧ್ವನಿಯು ದಾರಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸುಮಾರು ಮಧ್ಯಮ ವಯಸ್ಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವನೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಮಗುವಿರುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಧ್ವನಿಗೆ ಕನಿಕರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ತಾಯಿಯು ಅವಳ ಮಾತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದಳು. 15 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿಗೆ ತಾಯಿ ಪ್ರೀತಿ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳಿಗೆ ತಂದೆಯಾಗಲಿ, ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರಾಗಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಕಾಂಗಿಯ ಬದುಕು ಅವಳನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಳು ಅತಿಯಾಗಿ ಜನರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೂಡುವ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವ ಮನಸ್ಸಿರುವ ಉತ್ತಮ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದಳು ಧ್ವನಿ.

ಮರುದಿನ ಎಂದಿನಂತೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆ ಮಗು ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದರು. ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನೆನೆದು ಮಗು ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಅಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿತ್ತು. ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಳಿತು ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸು ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಆದರೆ ಈ ಪುಟ್ಟ ಕಂದಮ್ಮ, ಆ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿ ಪಕ್ಕದ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಗುವಿಗೆ ಬ್ರೆಡ್ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಹೋಟೆಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಮಗುವಿಗೆಂದು ಬಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಲನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಬಾಟಲಿಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಗುವಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಊಟವು ಇದ್ದಿತ್ತು. ಅದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆಂದು ಧ್ವನಿಯು ತಂದಿರುತ್ತಾಳೆ. ಧ್ವನಿಯು ಮಗುವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ, "ಪಾಪು, ಬೇಗ ಹುಷಾರಾಗು"

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತುಂಬಿದ ನಗುವಿನೊಂದಿಗೆ, ಶಾಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುತ್ತಾಳೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ತೋರಿದ ಧ್ವನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ದಿನಗಳು ಸಾಗಿದವು. ಮಗು ಮತ್ತು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಧ್ವನಿಯ ಒಡನಾಟ ಬಿಗಿಯಾಯಿತು. ಅವರನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಸದಾಕಾಲ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಧ್ವನಿಯು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣವೋ, ಮಗುವಿಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಧ್ವನಿ ಮಗುವನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಳು. ಹಾಗೇ ಅವರಿಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಜೊತೆಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದ ಧ್ವನಿಯು ತಡಮಾಡದೇ ಅವರನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ಗೊತ್ತು ಗುರಿಯಿಲ್ಲದವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಾಯಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಬಿಡಿ. ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನಂಬುವುದು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪೇ ಅದು. ಆದರೆ ಮಗಳ ಮೇಲಿನ ಅತಿಯಾದ ಪ್ರೀತಿ ಅವಳನ್ನು ಮೂಕಳನ್ನಾಗಿಸಿತು. ಮಗಳ ಹರದ ಮುಂದೆ ತಾಯಿಯ ಮಾತು ಬದಿಗೊದ್ದಿತು. ಧ್ವನಿಯ ಇಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ತಾಯಿಯು ಅವರನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿದಳು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮನೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಧ್ವನಿಯು ಸದಾ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಧ್ವನಿಯು ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗಿ. ಕಪಟ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದ್ವೇಷ, ಆಸೂಯೆ ಯಾವುದೂ ತಿಳಿಯದೇ ಇರುವವಳು. ಆದರೆ ತಾಯಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಭಯ, ಯಾರನ್ನು ನಂಬುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದಳು. ಧ್ವನಿಯು ಮಗುವನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಬಿಟ್ಟಿರಲು ಆಗದಂತೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಸದಾಕಾಲವೂ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ತಾಯಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳು ಆ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವಳ ಮಾತು, ಹರಟೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಮಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ದಿನ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಪರಸ್ಪರ ಬೆರೆತುಬಿಟ್ಟರು. ಧ್ವನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮೇಲಿರುವ ಗಮನವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಅವಳ ಗಮನ ಬರೀ ಆಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಯಿತು.

ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸುವುದು, ಆಟ ಆಡುವುದು, ನಲಿಯುವುದು ಇದೇ ಅವಳ ದಿನಚರಿಯಾಯಿತು. ಧ್ವನಿಯ ಈ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ತಾಯಿಗೆ ಬೇಸರ ಆಯಿತು. ತಾಯಿಯ ಮಾತನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಅವಳು ಅವಳದೇ ಆದ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಾ ಹೋದಳು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಾಯಿಯು ಅವಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ದೂರವಿಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದಳು.

ತಾಯಿಯು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಅವಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ದೂರ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಯೋಚನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಕೈಜೋಡಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಾಣೆಯಾಯಿತು. ತಾಯಿಗೆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಅವಳು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ದೂಷಿಗಳನ್ನಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಅವರು ನಾವು ನಿರಪರಾಧಿಗಳು, ನಾವೇನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ತಾಯಿ ಅವರನ್ನು ನಂಬಲೇ ಇಲ್ಲ, ಅವಳನ್ನು ಬೈಯುತ್ತಾ, ದೂಷಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ತನ್ನ ಮಗಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ಅವಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಉದ್ದೇಶ ಮಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ದೂರವಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಓಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವಳು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವರು ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಗಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದಳು. ತಾಯಿಯು ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ನಿಂತು ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ಆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಅವರನ್ನು ನಂಬಬೇಡ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾಳೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಪದೇ ಪದೇ ಕಿವಿ ಚುಚ್ಚುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೂ ಧ್ವನಿಯು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಂಬಿಕೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ತಾಯಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಮಗಳು ತನ್ನನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಧ್ವನಿಯೇ ಆ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಅವಳು ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿದಳು, ಅಮ್ಮ ನಾನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ನೀನು ಅಲಿಸಲಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಮ್ಮ ಆಗ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಮರುದಿನ ಧ್ವನಿಯು ಎಂದಿನಂತೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವಳು ಊಟದ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಶಾಲೆಯ ಬಳಿ ಓಡಿ ಹೋಗಿ

ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಧ್ವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆದನ್ನು ಕಂಡು ತಾಯಿಗೆ ಸಂತೋಷದ ಜೊತೆಗೆ ವಿಸ್ಮಯವೂ ಆಯಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವು ಮೂಡಿತು. ಇವರಿಗೆ ಧ್ವನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವುದು ನಿಜವಾದ ಪ್ರೀತಿಯೆಂದು ಅವಳು ಮೂಡುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಯು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ನಂತರ ಒಂದು ದಿನ ತಾಯಿಯು ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಗ್ಯಾಸ್ ಲೀಕ್ ಆಗಿ ಮನೆತುಂಬ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೋ ಇದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಜೀವದ ಹಂಗನ್ನು ತೊರೆದು ಬೆಂಕಿಗೆ ಹಾರಿ ತಾಯಿಯ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಾಯಿಗೆ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಬಿಂದುವೇ ಅವನ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಯಿತು ಅವನ ಈ ಪರೋಪಕಾರತನ, ಮಾನವೀಯತೆ, ನಿಷ್ಠೆ, ನಂಬಿಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಾಯಿಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿತು. ತಾನು ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಹಂಕಾರ, ಹೆಮ್ಮೆಯ ಭಾವನೆಯಿಲ್ಲದೇ, ತಾಯಿಯು ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ದಿನ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಸಮಯ ಹೇಗೆಂದು ಹೇಳುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾಯಿಯು ಕೆಟ್ಟ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ ತಾಯಿಯ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ. ಇಷ್ಟೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಯಾರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಲು ಹೋಗಬಾರದು. ಎಲ್ಲರನೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು ಯಾವಾಗಲೂ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ, ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆರೆತ. ಧ್ವನಿಯು ಮಗುವನ್ನು ಸ್ವಂತ ತಂಗಿಯ ತರಹ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಅವರು ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದ ತರಹ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನೋವು, ಸಂತೋಷ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸಾಂತ್ವಾನ ಕೊಟ್ಟು ಜೀವಿಸತೊಡಗಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಕುಟುಂಬದಂತೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಾ ಬದುಕಿದರು.

ನೀತಿ

ಪರೋಪಕಾರವು ಯಾವತ್ತು ಕೆಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ, ನಂಬಿಕೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಬಲ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿಗಿರುವ ಶಕ್ತಿ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ.

ದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಣಿಕೆ

ಭವ್ಯ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ರಾಮನಗರ ಎಂಬ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ. ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕಾಡತ್ತು. ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ವಾಸವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ದಿನಾಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾರಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಶೇಖರಪ್ಪ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ತನ್ನ ತಾತನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ತಾತನ ಮನೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತಾತನ ನೋಡಲು ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ತಾತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರೇ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರು. ಶೇಖರಪ್ಪ ಓಡಿಹೋಗಿ ತಾತನನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಆಪ್ತಿಕೊಂಡ. ತಾತನು ಮೊಮ್ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿ ತುಂಬಾ ಖುಷಿ ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಅವರವರ ಕುಶಲೋಪಚಾರವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ತಾತ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತರಲೆಂದು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶೇಖರಪ್ಪನ ಹತ್ತಿರ ಇವತ್ತೊಂದು ದಿನ ನೀನು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿದು ಪೇಟೆಗೆ ಮಾರಿ ಬಾ... ಎಂದು ಕಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಾತನ ಮಾತಿನಂತೆ ಶೇಖರಪ್ಪ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗು ಅವನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಅವನಿಗೆ ತಾನು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಯಲು ಬಂದಿರುವುದು ಎಂದೇ ಮರೆತು ಹೋಗಿತ್ತು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ನೈಜ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮೈಮನ ಒಡ್ಡಿ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕೂತು ಅದನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸತೊಡಗಿದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಬಳಿಕ ಎದ್ದು ಮತ್ತೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇವನು ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮರಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವು. ಇನ್ನುಳಿದ ಜಾಗವೆಲ್ಲ ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರೋ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಿದಿರುವ ಹಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದಾಗ ಈತನಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. "ಹೌದು! ತಾತನು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತರಲು ಕಳಿಸಿದ್ದು. ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿದು ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಛೇ! ಇಷ್ಟೊಂದು ಸುಂದರವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಾವು

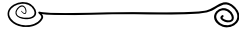
ಹಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಡಿದರೇ, ಆಮೇಲೆ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಈ ಸುಂದರ ಅನುಭವ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನೋಡಲು, ಅನುಭವಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಜನರು ಒಂದು ಮರವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಕೂತರೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಚಿಲಿಪಿಲಿ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸದ್ದು, ಮರಗಿಡಗಳ ಮಾತುಕತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಎಷ್ಟು ಇಂಪಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮರಗಿಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ?"

"ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬರೋಣ" ನಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾದರೂ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಶೇಖರಪ್ಪ ತಾತನ ಬಳಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಯ್ತು, ಮಗು ಬಾ! ಹೋಗೋಣ, ಎಂದು ತಾತ ಮತ್ತು ಮೊಮ್ಮಗ ಇಬ್ಬರೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಾರೆ, ಸಸಿ ಮತ್ತು ಗುದ್ದಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮರಗಳು ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ನೆಟ್ಟು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದಾಗ ಖಾಲಿ ಇದ್ದ ಜಾಗ ಎಲ್ಲಾ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ಇವರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಈ ಕೆಲಸ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಮನೆಗೆ ಮರಳಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ತಾತನ ಕಾಲಿಗೆ ಕಲ್ಲು ತಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ತಾತನ ಕಾಲಿಂದ ರಕ್ತ ಹರಿಯಲು ಶುರುವಾಯಿತು. ಶೇಖರಪ್ಪ ತಾತನನ್ನು ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕೂರಿಸಿ ತನ್ನ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಹರಿದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಾತನ ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ಹೀಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಐದು ನಿಮಿಷ ಇಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಾತನ ಗಾಯದ ಉರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ತಯಾರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆವಾಗ ತಾತ, ಶೇಖರಪ್ಪ ಆ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಿತ್ತು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹಾಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಹೀಗೆ ಆಗಬಹುದು! ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ತಾತನ ಮಾತಿನಂತೆ ಶೇಖರಪ್ಪ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಿತ್ತು ಆಚೆ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಆ ಹೊಂಡವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಕಣ್ಣನ್ನು ನಂಬಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರೊಳಗೆ ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಿತು. ಶೇಖರಪ್ಪ ಅದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ತಾತನಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಾತ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ತಾತನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಶೇಖರಪ್ಪ ಕೂಡ ತಾತನ ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಾನೆ.

ಇವನಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಅದರಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಸಣ್ಣ ಮಡಿಕೆ ಇದ್ದಿತ್ತು. ಅದರೊಳಗೆ ಒಂದು ತಾಳೆಗರಿ ಇದ್ದಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿತ್ತು: “ಈ ಚಿನ್ನದ ಮಡಿಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ದೇವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದಾನೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮಡಿಕೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ವಿಶೇಷತೆ ಏನೆಂದರೆ, ನೀವು ಅದರ ಬಳಿ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಏನೇ ಕೇಳಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಅದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಯಾರು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರೇ ಇದರ ನಿಜವಾದ ಹಕ್ಕುದಾರರು. ಇದು ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಣಿಕೆ,

ಇದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಜನರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ, ಸರ್ವೇ ಜನೋ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು” ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಓದಿದ ಶೇಖರಪ್ಪ ತಾತನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ “ತಾತಾ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲವೇ ನಾವು ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೇವರೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ” ಎಂದಾಗ ಹೌದು ಮಗು, ನಿನ್ನ ಈ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದೇವರು ನಮಗೆ ಈ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ತಾತ ಮರುನುಡಿದನು.

ಕುಂದಾಪುರದಿಂದ ಭಟ್ಟಳದವರೆಗೆ

✍ ಹರ್ಷಿತಾ ಕೃಷ್ಣನಾಯ್ಕ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸೋಮವಾರವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದಿನ ನಮಗೆ ಕೇವಲ ಐದು ತರಗತಿಗಳಿದ್ದವು. ತರಗತಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಾವ್ಯ ಕೈಗಡಿಯಾರ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಕರೆದು ಗಂಟೆಯಷ್ಟೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೊನೆಗೂ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತು. ನಾವು ಕಾಲಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದೆವು. ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ತಲುಪಿದೆವು. ನಮಗೆ ಯಾರೂ ಸಂಬಂಧಿಗಳು, ಗೆಳತಿಯರು ಇಲ್ಲದಂತೆ ನಾವು ರೋಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಮಾಡಿದೆವು. ಬಸ್ಸಿಗೋಸ್ಕರ ಕಾಯುವುದು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ. ನಾವು ಬಸ್ಸಿನ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲು ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ತಳ್ಳುವಷ್ಟು ಕೋಪ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಸ್ ಬಂತೆಂದರೆ ಹುಡುಗರ ಗುಂಪು ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾವ್ಯ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿ ಬಸ್ಸಲ್ಲಿ ಸೀಟ್ ನನಗಾಗಿ ಕಾದಿರಿಸಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ದಿನ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೀಟಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೆವು. ನನ್ನ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಗು ಹಾಗೂ ತಾಯಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ನಾನು ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ತಾಯಿ ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣ ಕುಂದಾಪುರದಿಂದ ಭಟ್ಟಳಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿತ್ತು. ಬಸ್ ಹೊರಟ ಐದೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆ್ಯಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಾದು ಹೋಯಿತು. ಆ್ಯಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದ್ದೇ ತಡ ಆ ಮಗು ಅಮ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾರಿಗೋ ಮೈ ಹುಷಾರಿಲ್ಲವಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಮಗುವಿನ ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ನಾನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಈ ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಆ ತಾಯಿಗೆ ಕೈ ಮುಗಿದೆ. ಆ ತಾಯಿ ಮಗುವಿನ ಬಳಿ “ಯಾರಿಗೂ

ಉಬ್ಬಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಕಂದಾ” ಎಂದಳು. ಮಗು ಮರುಕ್ಷಣವೇ “ಯಾರಿಗಮ್ಮ” ಎಂದು ಕೇಳಿತು. “ತಿಳಿದಿಲ್ಲಾ ಪುಟ್ಟಾ” ಎಂದಳು ತಾಯಿ. “ಹೇಗಾಯಿತಮ್ಮ” ಎಂದಿತು ಮಗು. ಆ ತಾಯಿಯ ಉತ್ತರ ನನಗೆ ಬಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಬೆರಳಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. “ಯಾರೋ ವೇಗವಾಗಿ ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸಿರಬೇಕು ಕಂದ ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಪೆಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕು” ಎಂದಳು. ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ “ನೀನು ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸಲು ಕಲಿತ ನಂತರ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಬಾರದು ಕಂದಾ ನಿನ್ನಿಂದ ನಿನಗೂ ಹಾಗೂ ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಕೂಡ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು” ಎಂದಳು. ನಂತರ “ಅವರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸರಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೋ ಕಂದ” ಎಂದಳು. ಆ ಮಗು ತಾಯಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿತು. ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತೋಚಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ತಾಯಿ ಮಗುವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮೌಲ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆ ತಾಯಿಗೆ ಆ್ಯಂಬುಲೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದು ತಿಳಿದಿತ್ತೇ? ಆದರೂ ಅವಳು ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದಳು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಗುವಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಇಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು ಬೇರೆಯವರ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣರಾಗಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ನಾನು ತಾಯಿ ಮಗುವಿನ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿದ್ದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾದುದು ಬಹಳಷ್ಟಿದೆ ಸ್ನೇಹಿತರೇ...

ಕರ್ಮ ಫಲ

✍ ರಿಂಕು ಪೂಜಾರಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ ಶಾರದಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ಕಿಶನ್‌ನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪ ಬರುವ ಹೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಬೇಗ ಆಟ ಮುಗಿಸಿ ಬಾ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಆದಾಗಲೇ ಗಂಟೆ ಆರು ದಾಟಿತ್ತು. ಅಪ್ಪ ಶ್ರೀನಾಥ್ ಬರುವ ಹೊತ್ತಾಯಿತೆಂದು ಅದಾಗಲೇ ಸಿಗ್ನಲ್ ಕೊಟ್ಟ ಅಜ್ಜಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಗನೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟ.

ಕಿಶನ್ ತನ್ನ ಅಜ್ಜಿ ಅಪ್ಪನೊಂದಿಗೆ ವಾಸವಿದ್ದ. ತಾಯಿ ಪದ್ಧತಿ ಕಿಶನ್‌ನ ಹೆರಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಳು. ತಾಯಿಯ ಮುಖವನ್ನು ಕಾಣದ ಕಾರಣ, ತಾಯಿಯ ಮಮತೆ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಪಡೆಯದ ಅವನಿಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೊರತೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ಕಿಶನ್ ತುಂಟನಾದರೂ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ವಿಧೇಯತೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲೂ, ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಿಗೂ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನವನಾಗಿದ್ದ.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರೇ ಜನ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೊರತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಿಶನ್ ಪದವಿ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಜ್ಜಿ ಶಾರದಮ್ಮಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ತನ್ನ ಒಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಷ್ಟು ನೋವು ಅವನಿಗಾಯಿತು. ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಗೊತ್ತಿರದ ವಿಷಯ ಕೂಡ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅಜ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಅಜ್ಜಿ ಇಲ್ಲದೇ ಮನೆ ಬಿಡಲು ಅನುಮತಿಸಿತ್ತು. ದಿನಗಳು ಉರುಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೂಡ ಮುಗಿಯಿತು. ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ.

ಕಿಶನ್‌ನಿಗೆ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ, ಅಪ್ಪನಿಂದ ತುಂಬಾ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಇತ್ತ ಕಡೆ ತಂದೆಗೆ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗುವ ಆಸೆ.

ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಶಿ ಕೂಡ ಒಂದು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆ ಶ್ರೀನಾಥರವರಿಗೂ ಇತ್ತು. ತನ್ನ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಾಗ ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ತ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದರಿಂದ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಬರಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀನಾಥ್ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಕಾಶಿಗೆ ಹೊರಡಲು ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡರು. ಇವರ ಕಾಶಿ ಯಾತ್ರೆ ಶುರುವಾಯಿತು.

ಅದು ಮಳೆಗಾಲ ಬೇರೆ. ದುರದೃಷ್ಟದಂತೆ ಶ್ರೀನಾಥ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರು ಮತ್ತು ಟ್ರಕ್‌ನ ಮುಖಾಮುಖಿ ಢಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇಹಲೋಕ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಆಕಾಶವೇ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದಂತಾಯಿತು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಲು ಬಿಡಬಾರದಿತ್ತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಂಭವ ನಡೆದುಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡ. ಅವರು ಕಾಶಿ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬಂದ ನಂತರ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಆದರೀಗ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಅಪ್ಪನ ನೆನಪು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ತಂದೆಯ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಊರಿಗೆ ಬಂದ. ತಂದೆಯ ಆಸೆಯಂತೆ ಅಸ್ಥಿಯ ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಿಶನ್ ಕಾಶಿಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ. ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗುವ ಬಸ್ ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗುವ ಎಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸಿನ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಭಕ್ತಿ, ಭಾವ, ಶಿವನನ್ನು ಕಾಣುವ ತವಕ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತ ಕಡೆ ಕಿಶನ್ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಅಸ್ಥಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೂತಿದ್ದಾನೆ.

ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಶಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದರು. ದೇವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಪಾವನರಾದರು. ಇಲ್ಲಿ ಕಿಶನ್ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಂದೆಯ ಕ್ರಿಯಾಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ, ಬಂದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಾಪಸ್ ಊರಿಗೆ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಎಲ್ಲಾ ಯಾತ್ರಿಕರು ಹೊರಡಲು ಕುಳಿತರು. ಬಸ್ ಹೊರಟಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ದೇವರ ಭಜನೆ, ಕೀರ್ತನೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದರು.

ಅದು ಮಳೆಗಾಲ, ತುಂಬಾ ಜೋರಾಗಿ ಮಳೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಬಸ್ ಆಗಲೇ ಹೊರಟಿತ್ತು. ತುಂಬಾ ದೂರ ಸಾಗಿದ ನಂತರ ಗುಡುಗು, ಮಿಂಚು ಜೋರಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಲು ಶುರುವಾಯಿತು. ಬಸ್ ನಿಲ್ಲದೇ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅನತಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸಿಡಿಲು ಮತ್ತೆ ಅರ್ಭಟಿಸಿತು. ಆದರೂ ಪ್ರಯಾಣ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಸಿಡಿಲು ಬಸ್ ಸಮೀಪವೇ ತಾಕಿತು. ಇದರಿಂದ ಭಯಗೊಂಡ ಚಾಲಕ ಬಸ್ಸನ್ನು ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಂದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡ. ಇದು ಶಿವನ ಯಾವುದೋ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಇರಬಹುದು ಏನೋ

ಆಪತ್ತು ಇದ್ದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಆ ಮರದ ಕಾಂಡವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಒಬ್ಬರಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಜೀವವನ್ನು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿಸುವುದು ಬೇಡ ಅಂದ. ಎಲ್ಲರೂ ಚಾಲಕನ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದರು.

ಅಂತೆಯೇ ಮೊದಲು ಬಸ್ಸಿನ ಚಾಲಕ ಮರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಬಂದ. ಅನಂತರ ಕ್ಲೀನರ್, ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಯಾತ್ರಿಕನು ಮರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೂತರು. ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಭವಿಸಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕಿಶನ್ ಒಬ್ಬ ಉಳಿದಿದ್ದ. ಕಿಶನ್ ಮರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಹೋದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಶಪಿಸತೊಡಗಿದರು. ಇವನಿಂದಲೇ ಈ ಸಂಕಷ್ಟ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈತ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇತ್ತ ಕಿಶನ್ ತುಂಬಾ ಮನನೊಂದು ಇವರ ಆಪತ್ತಿಗೆ ನಾನು ಕಾರಣನಾಗಬಾರದೆಂದು, ತನ್ನ ಕರ್ಮ ಫಲ ತನಗೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ...

ಕೂಡಲೇ ಜೋರಾದ ಒಂದು ಗುಡುಗು ಮಿಂಚಿನ ಅರ್ಭಟ ಕೇಳಿ ಬಂತು. ಆದರೆ... ಸಿಡಿಲು ಬಿದ್ದದ್ದು ಮರದ ಮೇಲಲ್ಲ ಅದರ ಹೊರತಾಗಿ ಬಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತವರೆಲ್ಲರೂ ಸಿಡಿಲಿನ ಜ್ವಾಲೆಗೆ ಶಿವನ ಪಾದವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಕಿಶನ್‌ನ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಬಸ್ ಧಗಧಗನೆ ಉರಿದು ಹೋಯಿತು. ನಿಜವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಿಶನ್‌ನ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರಲ್ಲರ ಜೀವ ಎರಡು ಬಾರಿ ಉಳಿಯಿತು. ಆ ಸಿಡಿಲು ಬಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದರ ಹೊರತಾಗಿ ಬಸ್ಸಿನ ಮುಂದೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಯಾತ್ರಿಕರು ಏನೂ ಅರಿಯದೇ ಕಿಶನ್ ನನ್ನು ಬೈದರು. ಆದರೆ ಕಿಶನ್ ಒಂದು ಮಾತು ಕೂಡ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಅಮ್ಮ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಯಿತು ಅವನ ತಂದೆ ಶ್ರೀನಾಥ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಹಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಕಲಿಸಿದ್ದರು. ತನ್ನಿಂದಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಅವರವರ ಕರ್ಮಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಜನ್ಮ ಪಡೆಯುವ ತನಕ ಕಾಯಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಜೀವನ

✍ ಕಿರಣ್ ಜಿ., ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಇರುಳು ಕಳೆದು ಬೆಳಕು ಹರಿದಂತೆ ರಮಣೀಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಇಂಪಾದ ದನಿ, ನಾರಿಯಂತೆ ನಾಚುತ್ತಾ ಅರಳುವ ಹೂರಾಶಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಒಂದು ರೋಮಾಂಚನಕಾರಿ ಅನುಭವ. ಅದೇ ರೀತಿ ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಆರಂಭವಾಗುವ ಮನುಷ್ಯನ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನವು ಕೂಡ ಹೂಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮುಂಜಾನೆ ಅರಳುವ ಹೂವುಗಳು ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಹೇಗೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವನ ಬದುಕು. ಕೆಲವು ಹೂವುಗಳು ಭಗವಂತನ ಪಾದ ಕಮಲಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಶಿರವನೇರಿ ನಲಿದಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲ ಹೂಗಳು ತಾನಿರುವಲ್ಲಿಯೇ ಅರಳಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು

ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇವೆರಡರ ನಡುವಿನ ಸಾಮ್ಯತೆ ಒಂದೇ. ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಬಾಡಲೇ ಬೇಕೆಂಬುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಜೀವನದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಮರೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬರಿಯ ಮಬ್ಬು ನೆನಪುಗಳು ಮಾತ್ರ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನನಗನಿಸುವುದು ನಾನೇನು ಮಾಡಿದೆ? ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಎಂದೂ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ಗಹನವಾಗಿ ಕಾಡುವ ಚಿಂತನೆಯಾಗಬೇಕು. ನನಗಿಂತ ಕೊಂಚ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವವರನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಚಿಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲದವರು!!!!

ಬದುಕೊಂದು ಒಗಟಿನ ರಹಸ್ಯ

ಚಂದ್ರಿಕ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಈ ಬದುಕು ಅನ್ನೋದು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರಹಸ್ಯ ಅಲ್ಲಾ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಬದುಕು ನೀಲಿ ಆಗಸದಂತೆ ಎಷ್ಟು ಅಗಲ ಹಾಗೂ ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ ಅಂತ ಅನ್ನುತ್ತೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಅದೇ ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಾರ್ಮೋಡದಂತೆ ಕಂಡು, ಈ ಬಾಳಲ್ಲಿ ಬರೀ ಮಿಂಚು, ಗುಡುಗಿನ ನೋವಿಗೆ ಮಳೆ ಬರುವಂತೆ, ಕಣ್ಣೀರಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಅನ್ನುತ್ತೆ. ಹೀಗೆ, ಯಾರಿಗೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸುಖ, ಸಂತೋಷಗಳೇ ತುಂಬಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಾವು ಎಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ. ಆದ್ರೆ ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ಆಕಾಶ, ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ, ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ಅದರೊಳಗೂ ಅದಷ್ಟೋ ಕಾರ್ಮೋಡ, ಮಿಂಚು, ಗುಡುಗು ಕೂಡ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತೆ ಅಲ್ಲಾ.

ಆದ್ರೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಂಗಸು, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಿುಷಿ ಅನ್ನೋದೇ ನೋಡ್ತೀಲ್ಲಾ. ಬರೀ ನೋವು, ಕಷ್ಟ, ಕಣ್ಣೀರು. ಇಷ್ಟೇ ಅವಳ ಜೀವನ. ಅವಳಿಗಾಗಿ ಅವಳು ಬದುಕಿದ ದಿನಾನೇ ಇಲ್ಲ. ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೋಸ್ಕರ ಬದುಕುತ್ತಾ ಬಂದಳು.

ಅವಳ ಹತ್ರ ನಾನು ಹೋಗಿ ಜೀವನ ಅಂದ್ರೆ ನಿಮಗೆ ಏನ್ ಅನ್ನುತ್ತೆ ? ಅಂತ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವಳೇನು ಅಂದಳು ಗೊತ್ತಾ? ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಇಷ್ಟೇ, ಜೀವನ ಅಂದ್ರೆ ಒಂದು ಒಗಟಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ರಹಸ್ಯಕರವಾದ ಗುಟ್ಟು ಅಂತ.

ಅವಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಒಂದ್ಸಲ, ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾ. ಅಂತ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವಳ ಜೀವನದ ಕಥೆ ಕೇಳಿ ನನಗೂ ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಸತ್ಯ ಅನಿಸಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ನಿಮಗೂ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ ಅನಿಸಬಹುದು.

ಹೌದು ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ಅವಳ ಹೆಸರು ಗೀತಾ ಅಂತ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕೆಲಸದವಳಾಕೆ. ಸುಮಾರು 50, 52 ವರ್ಷ ಆಗಿರಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವಳು ಬೆಳೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣೊಂದು ಹೊರೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿ, ಅವಳ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಬೆಳೆಸುವವರು ಯಾರಿದ್ದರು? ಗಂಡ ಹೇಗೆ ಇರಲಿ, ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, 'ಕೊಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣು ಕುಲದ ಹೊರಗೆ' ಎಂಬಂತೆ ತಮಗೂ, ಅವಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸುವ ಕಾಲವದು.

ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಈ 'ಗೀತಾ' ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಅವರ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗೆ, ಐದನೆಯ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಳು.

ಮೊದಲೇ ನಾಲ್ಕು ಆಕೃಂದಿರು, ಬಡತನದ ಬೇಗೆ ಬೇರೆ. ಅವಳಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷವಿದ್ದಾಗ ಅವಳ ತಂದೆ ತೀರಿಹೋದರು. ಮನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನೇ ಇಲ್ಲದ ನಂತರ, ಇನ್ನು ಆ ಮನೆಗೆ ಯಾರು ಗತಿ? ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ-ವಾತ್ಸಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಹಾಗೂ ಜಾಗವೆಲ್ಲಿದೆ? ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುವುದಷ್ಟೇ ತಾಯಿಯ ಕೆಲಸ, ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳೋ, ಅವಳ ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದೊಂದೇ ಅವರ ಗುರಿ. ಹೀಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿ ಆ ತಾಯಿಯದ್ದು. ಅಂತೂ ಗೀತಾಳ ಎಲ್ಲ ಆಕೃಂದಿರು ಮದುವೆ ಹಾಗೋ ಹೀಗೋ ಮಾಡಿ, ಮನೆಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ವರದಕ್ಷಿಣೆಗೆ ಅಷ್ಟೋ-ಇಷ್ಟೋ ಕೂಡಿಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಉಳಿದದ್ದು ಈ ಗೀತಾ ಒಬ್ಬಳೇ. ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರಂತೆ, ಒಂದು ನೆಂಟಿಸಿಕೆಯಿದೆ ಆದರೆ ಅವನ ವಯಸ್ಸು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಆದರೆ, ತಾಯಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು, ಆ ಹುಡುಗನ ವಯಸ್ಸು, ಗುಣಗಳಲ್ಲ. ಅವನು ಹುಡುಗನಾದರೆ ಸಾಕು. ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ವಯಸ್ಸು, ಗುಣಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೇ ಎಂಬುವುದೇ ಆಕೆಯ ತರ್ಕ. ಅಂತೂ ಗೀತಾ, ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಇನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಾಗದ ಆಕೆ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತಾಳೆ, ಮಕ್ಕಳೂ, ಮರಿಯೂ ಆಗ್ಲಾವೆಯೆಂಬುವುದು ತಾಯಿಯ ಹೇಳಿಕೆ. ಅಂತೂ ಅವಳಿಗಿಂತ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತುಂಬಾ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿಯಿತು, ತನ್ನ ಗಂಡ ಕುಡುಕ, ವ್ಯಭಿಚಾರಿ, ಅತೀ ಬಡವನೆಂದು. ಆದರೆ, ಆಕೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವವರಾರು? ತಾಯಿಯೋ, ಅವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವೆನೆಂದು ನಾಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ಇನ್ನು ಅವಳ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು, ಅವರವರ ಸಂಸಾರವೇ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿತ್ತು. ಆದರೂ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದ ಆಕೆ, ಇನ್ನಾದರೂ ತಾನು ಬೇಗನೆ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿ, ಅದರಿಂದಾದರೂ ತನ್ನ ಸ್ವಂತದವರೆಂಬ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೇನೋ ಎಂದು ಎನಿಸಿಕೊಂಡು ದಿನಾ ಕಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆರು ವರ್ಷ ಕಳೆಯಿತು. ಅದಾಗಲೇ ಆಕೆ 18 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ

ಆಕೆ ಬಂಜೆ ಎಂದು ಅವಳ ಅತ್ತೆ-ಮಾವನ ಕಾಟ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಊರಿನವರು ಹಾಗೂ ಆಕೆಯ ಗಂಡ. ಆದರೂ ಅವಳು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೇ, ಅವಳ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಗಂಗೆಯೆಂಬ, ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ಆಯುರ್ವೇದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹೆಂಗಸಿನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ, ತನ್ನನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಹಾಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಆಕೆ, “ನಿನಗಿನ್ನು ಮಗು ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನೀನು ಬಂಜೆ” ಎಂದಾಗ ಆಕೆಗಿದ್ದ ಕೊಂಚ ಭರವಸೆಯೂ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಒಡೆದುಹೋಗಿ, ಇನ್ನು ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವೇನಿದೆ? ತಾನು ಬದುಕಿದ್ದು ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವಾಗಲೇ, ಆಕೆಯ ಅತ್ತೆ, ಬಳಿಕ ಮಾವ ಇಬ್ಬರೂ ವಯಸ್ಸಾದ ಕಾರಣ ತೀರಿಹೋದರು. ಆಗ ಆಕೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ನೂರುಪಟ್ಟು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂವತ್ತರಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾದರೂ ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ದೂರವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಕಷ್ಟಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವರೆಂದರೆ ಆಕೆಯ ಗಂಡ, ಸಮಾಜ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಎದುರಿಸಲಿ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದಾಗ, ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ಆಯುರ್ವೇದ ತಿಳಿದಿರುವ ಗಂಗೆಯೂ ಓಡಿ ಬಂದು ಅವಳ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಿ-ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಈಕೆ ಕೇಳಿದಾಗ ನನ್ನ ಗಂಡ ತೀರಿ ಹೋಗಿ, ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ನನ್ನ ಆಯುರ್ವೇದದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹೇಗೋ ಬದುಕನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾಯಿದ್ದೀನಿ. ಆದರೆ, ಅತ್ತೆಯಿಲ್ಲದ ನನಗೆ, ತಂದೆಯ ಸಮನಾದ ಮಾವ ದಿನವೂ ನೀನೇ ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕೊಂದೆಯೆಂದು, ನನ್ನನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಕೆಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳುವ ಆಸೆಯೇ ನನಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾದರೂ ಬದುಕಬೇಕಲ್ಲ ಎಂಬುವುದೇ ಅಲ್ಲದೇ ಆಕೆ ಈಗ ಕೇವಲ ಐದು ವರ್ಷದವಳು. ಹಾಗಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಮೈಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ, ಅವಳನ್ನು ಆ ಮನುಷ್ಯ ಕೆಡಿಸುತ್ತಾನೆಂಬ ಭಯ-ಆತಂಕ ಎಂದು ಆಕೆ ಹೇಳಿದಾಗ, ಗೀತಾಳಿಗೆ, ಅವಳಿಗಿಂತ ತನ್ನ ಬದುಕೇ ಎಷ್ಟೋ ಪಾಲು ಉತ್ತಮ,

ಅವಳು ತನಗೋಸ್ಕರವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆಕೆಯ ಮಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಬದುಕಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾನು, ನನಗ್ಯಾರೂ ನನ್ನವರಿಲ್ಲ. ಕುಡಿದು ಬರುವ ಗಂಡ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವನ ಭಯವೊಂದೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಾರೂ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಅವಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವೆಂದು, ಅವಳನ್ನೇ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸುಖವನ್ನೂ ಬಯಸದೇ ಬಾಳತೊಡಗಿದಳು. ನಂತರ ಆಕೆಗೆ 20 ವರ್ಷ ತುಂಬಿದಾಗ, ಅವಳ ಗಂಡನೂ ತೀರಿಹೋದ. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಆಕೆಗೆ, ತನಗೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕಷ್ಟಕೊಡುವ ಗಂಡ ಸತ್ತುಹೋದನೆಂದು ಖುಷಿಪಡಬೇಕೋ ಅಥವಾ, ಇನ್ನು ತನಗೆ ಯಾರು ಗತಿ? ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಾನು ವಿಧವೆಯ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಹೇಗೆ ಬಾಳಲಿ? ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದ ಆಕೆ, ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಬಾಳೊಂದು ಒಗಟಿನ ರಹಸ್ಯದಂತೆ, ನನ್ನ ಹಣೆಬರಹವೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು, ಅವಳು ಅದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ, ಹೂಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾ ತನಗೆ ಸಾಕಾಗುವ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದಾದ ಕೇವಲ ಮೂರೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅವಳ ಅತ್ತೆಯ ಮಗನ ಮಗ ಅದೆಲ್ಲಿದ್ದನೋ, ಅವನು, ಅವನ ಹೆಂಡತಿ-ಮಕ್ಕಳ ಸಮೇತ ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಬಂದು, ನಾನು ನಿನ್ನ ಅತ್ತೆಯ ಮಗನ ಮಗ, ನಿನಗೆ ಅಳಿಯನಾಗಬೇಕು. ನಮಗಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಹೇಗೋ ನೀನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿರುವೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಇರಲು ಜಾಗ ಕೊಡುವೆಯಾ ಎಂದಾಗ, ಆಕೆ ಹರುಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿದಳು. ಇನ್ನಾದರೂ ತನಗೆ ಸಂತೋಷ ಉಂಟು. ತನಗಾಗಿ ಮಿಡಿಯುವ ಹೃದಯಗಳುಂಟು ಎಂದು. ಆದರೇನು ಫಲ? ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಂತೆ ನಟಿಸಿದರೂ ಅವಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಿನೇ-ದಿನೇ ಅವರದ್ದೇ ಆರ್ಭಟ. ಅವಳು ದುಡಿಯುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತೇ ಹೊರತು, ಅವಳ ಸಂತೋಷವಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವಳು ಬದುಕಿನ ರಹಸ್ಯ, ಒಗಟನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಅದನ್ನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸದೇ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇವಳ ನೋವಿನ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ನೋವು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಪಾಸ್ವೇಹಿತರೇ ! ●

ಹನಿಗವನ

ಮರೆಯಲಾಗದ ನೆನಪು

ಮರೆತರು ಮರೆಯದ ನೆನಪು

ಮನದಂಚಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಮಧುರ ನೆನಪು

ಕಂಚಿನಲ್ಲಿ ನೀರೆರೆದ ಅಳಿದ ನೆನಪು

ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ನೆಪವಾಗಿ ಕಾಡಿದ ನೆನಪು

ನಿನ್ನ ನೆನಪಿನ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ನೆನಪಾಗಿ

ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೇಮಿಯ ನೆನಪು...

✍ ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಗೆಳೆತನವೆಂಬ ಅನುರೂಪದ ಸಂಬಂಧ

ಸಾಧನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಆ ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚಾಕಲೇಟ್‌ನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡದೆ ಹಾಗೆ ಶಾಲೆಯ ಗೇಟಿನ ಬಳಿ ಇದ್ದಳು. ತರಗತಿಗೆ ಬೆಲ್ ಆದರೂ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ; ನಾನು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಆ ಮಗುವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಡೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿ ಓಡಿ ಬಂದಳು. ಈ ಹುಡುಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಚಾಕಲೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು ತರಗತಿಗೆ ಕೈ ಹಿಡಿದ ನಡೆದರು; ನಾನು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡ ವಾಚ್ಮೆನ್ ಅವರಿಬ್ಬರು ಬೆಸ್ತ್ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ಈಗ ಬಂದವಳು ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದವಳು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಒಳಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಿರುನಗೆ ಬೀರಿದರು. ಓ ಬೆಸ್ತ್ ಫ್ರೆಂಡ್! ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ನೆನದು ಸಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಬೆಸ್ತ್ ಫ್ರೆಂಡ್ ಯಾರು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಮೊದಲಿಗೆ ನೆನಪಾಗುವ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೆನದು ನಕ್ಕೆ, ಯಾಕೀ ನಗುವೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನೋಡಿ. ನನ್ನ ಬೆಸ್ತ್ ಫ್ರೆಂಡ್ ಯಾರು ಎನ್ನುವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ, ನನ್ನದು ಕಡಿಮೆ ಅಂದರೂ ಐದಾರು ಮಂದಿ ಇರುವ ಗುಂಪು; ಅವರೆಲ್ಲರ ನಗುವು ಒಮ್ಮೆಲೇ ನನಗೆ ನೆನಪಾಯಿತು ನೋಡಿ.

ಅದು ಮೊದಲ ದಿನದ ಕಾಲೇಜು. ಡಿಗ್ರಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಮೊದಲ ಅನುಭವ. ಪಿಯುಸಿ ಮುಗಿಸಿ ಮುಂದೇನು ಎನ್ನುವಾಗಲೇ ದೈತ್ಯ ಅಲೆಗಳ ಹಾಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್; ಡಾಕ್ಟರ್ ಇನ್ನೂ ಹೆಸರೇ ಕೇಳದ ಹಲವು ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ನಡುವೆ ನಮ್ಮಿಷ್ಟದ ಇತರರಿಗೆ ಇಷ್ಟವೇ ಆಗದೆ ಉಳಿದ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಂದವರು ಹೆಚ್ಚು. ಆತ್ಮ ಚಂಚಲವೂ ಅಲ್ಲ ಇತ್ತ ದೃಢವೂ ಅಲ್ಲದ ವಯಸ್ಸಿನ ಪ್ರಯಾಣವಾದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತರಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ಇಡೀ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿ ಇದಂಥ ದೈತ್ಯ ಕಾಲೇಜು ಯಬ್ಬಾ! ಎನ್ನುವ ಉದ್ಗಾರದೊಂದಿಗೆ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲದ ಇವರ್ಯಾರು ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಗಂತುಕರಾಗಿ ನೋಡುವವರ ಮಧ್ಯೆ ನಾವು ಒಬ್ಬರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಭೇಟಿ ಪರಿಚಯ ಶುರುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರು, ಭಾಷೆಯವರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಓದುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ತಂಪು ಇರುತ್ತದೆ, ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ರುಳವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೊದಮೊದಲು ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವ ಭಾಷೆಯೇ ಕೊನೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಪಿಯುಸಿ ತನಕ ಎಷ್ಟೇ ಆತ್ಮೀಯತೆ

ಇದ್ದರೂ ಅದು ಬುದ್ಧಿ ಬೆಳೆಯದ ಕಾರಣಕ್ಕೋ ಎನೋ, ಡಿಗ್ರಿಯ ಸ್ನೇಹ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿರಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಪರಿಚಿತರು ಆತ್ಮೀಯರಾಗುವ ಘಳಿಗೆ:

ಅದ್ಯಾವುದೋ ಕಾಲೇಜು ಕಾಂಪಿಟೇಶನ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ಜನರೂ ಇದ್ದರು; ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲದವರ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡುವುದು ಯಾಕೆ ಎಂದು ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ಒಂದು ದಿನ ನಾನು ಯಾವುದೋ ಲೆಕ್ಚರರ್ ಒಬ್ಬರ ಬಳಿ ಇದ್ದಾಗ ಸರ್ ಈ ಅಕ್ಕ ಕೊನೆಯ ಡಿಗ್ರಿಯ? ಎಂದು ಅವರುಗಳು ಬಂದು ಕೇಳಿದರು. ನಾನಾಗ ಮೊದಲ ವರ್ಷದ ಡಿಗ್ರಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆ; ಅಲ್ಲ ನಾನು ನಿಮಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕವಳು ಎಂದು ನಕ್ಕು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಶುರುವಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹವೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಂದ ಬೇರೆಯಾದರು ಸಹ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಕಂಡ ತಕ್ಷಣ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಬರುವಷ್ಟು ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಒಂದು ಚೂರು ಉದ್ದ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಚೋಟು ಎಂದು ಕರಿತಾ ಇದ್ದ ನೆನಪು ಈಗಲೂ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಹಾಗೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನಕ್ಕೆ ಅಚಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಚಯವಾದ ಮುಖಗಳು ಅತ್ಯಾಪ್ತರಾಗಿ ಕಾಡುವ ಜೀವಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅದ್ಯಾವುದೋ ಚಿಕ್ಕ ವಿಚಾರದಿಂದ ಶುರುವಾಗುವ ಮಾತುಗಳು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳದ ಸೀಕ್ರೆಟ್‌ನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಆಪ್ತರಾಗಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಪರಸ್ಪರ ನೋಡದೆಯೇ ಸೋಶಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾದಲ್ಲೂ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಪರಸ್ಪರ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಯೋಚನೆಗೋ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಗೋ ಕಾರಣವೇ ತಿಳಿಯದೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಪ್ತರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ.

ಒಂದೆರಡು ತರಗತಿ ಬಂಕ್ ಮಾಡಿ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹುಚ್ಚು ಕೆಲವರಿಗಾದರೆ; ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿದೆ, ಮಾಡುವ ಮಂದಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಬೇರೆಯಾದರಂತೂ ಅಲ್ಲಿ ಮೋಜು ಮಸ್ತಿಗೆ ಕೊನೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗಂದ್ರೆ ಸ್ನೇಹಿತನೊಬ್ಬ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಹೊಟ್ಟೆ ಹುಣ್ಣಾಗುವಂತೆ ನಗಬೇಕು ನಂತರ ಉಳಿದದ್ದು ಎನ್ನುವ ಮಂದಿ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ರಜೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಸಾಕು ಊರು ಸುತ್ತುವ ಖುಷಿಯ ನೆನಪು, ಜೊತೆಗೆ

ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮರೆಯಲಾಗದೆ ಉಳಿದ ಗಲಾಟೆ, ಯಾವುದೋ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗೋಳೋ ಎಂದು ಅತ್ತು ಬಂದ ನೆನಪಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸದಾ ನಾನಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ತುಂಬುವುದು ಈ ಸ್ನೇಹ.

ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ರಿಬ್ಬನ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದವಳು ಖಿಂಕಿಯಾದರೆ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಸೋಡಾಬುಡ್ಡಿ ಆಗಿಯೋ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಒಂದಿಂಚು ಉದ್ದವಿರುವ ಹುಡುಗ ಲಂಬವಾಗಿಯೋ ಕರೆದು ನಗುವಷ್ಟು ಹೊಡೆದು ಬೀಳಿಸುವಷ್ಟು ಆತ್ಮೀಯತೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಮೊದಮೊದಲಿಗೆ ಕೊಂಚ ಭಯವಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಇಷ್ಟ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದರ ಸ್ನೇಹದ ನಾಂದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಪಟ್ಟವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮುಗಿತು ನನ್ನದು ನಿನ್ನದು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಸಿವಾದರೆ ಸಾಕು ಯಾರ ಟಿಫನ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕರು ಅದು ನಮ್ಮದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಬೇಕಂತಲೇ ತಿಂದು ಖಾಲಿ ಮಾಡುವವರು ಇದ್ದೇವೆ. ಸ್ನೇಹಿತನ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬುಕ್ ಕದಿಯೋದು; ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಹಾಕಿ ನಗುವುದು; ಹೀಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ತಂಡದಲ್ಲೊಬ್ಬನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಗಂಭೀರ ಸ್ವಭಾವದವನು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತುಂಬಾ ತರ್ಲೆ, ಇವಳು ಮಹಾಮೌನಿ, ಇವನಿಗೆ ಮಾತೇ ನಿಲ್ಲೋದಿಲ್ಲ ಹೀಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಧ್ರುವಗಳು ಒಂದಾಗಿ ನಾವು ಎನ್ನುವಾಗ ಅಲ್ಲೊಂದು ಸಿಹಿಯಾದ ಪ್ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ವಿಷಯವೇ ಗೊತ್ತಿರದ ಸೆಮಿನಾರನ್ನು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮಾಡುವ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ಬೇಕೆಂದೇ ಕೇಳುವ ಸಾವಿರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಲೆಕ್ಚರರ್‌ಗಳ ಜೊತೆಗೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ದೋಸ್ತಿ, ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ಅಂಕಲ್ ಜೊತೆ

ಕ್ಲಾಸ್ ಬಂಕ್ ಮಾಡಿ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುವುದು, ಎಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಧುರವೇ. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಇವನು, ನನ್ನ ಬೆಸ್ಟ್ ಫ್ರೆಂಡ್ ಹೀಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಯಾರದ್ದೋ ಸ್ನೇಹ ಸೇತು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದೆಷ್ಟೇ ಜಗಳಗಳಾದರೂ ಸಹ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕು ಬಾ ಮಗಾ ಎಂದು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಒಂಥರ ಖುಷಿಯೇ ನೋಡಿ. ಸ್ನೇಹ ಎಂಬುದು ಬರಿ ಶಾಲೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ನಿತ್ಯವೂ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಸಹ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು; ಒಂದೇ ಕಂಪನಿಯ ಕೆಲಸಗಾರರು; ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಿಡದ ಪಾಶ ಸ್ನೇಹ. ಅಂತಹ ಪರಮಾತ್ಮ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕುಚೇಲ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ?

ನಮ್ಮ ಬಂಧವಿದು ಇರಲಿ ಶಾಶ್ವತ:

ಓದುವಾಗ ಜೊತೆಗಿದ್ದು ಈಗ ಬೇರೆಲ್ಲೋ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇರುವವರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ ಹೊಳಪು, ಬೀದಿಬದಿಯ ನಾಯಿಗೆ ಹಸಿವಾದಾಗ ಬಿಸ್ಕೆಟ್ ಹಾಕಿದಾಗ ಅದರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿದ್ದ ಧನ್ಯತೆ, ಯಾರಿಗೋ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರ ಧನ್ಯವಾದದಲ್ಲಿದ್ದ ನಗು ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ನೇಹದ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಅಪ್ಪುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಗೆಳೆತನವಾಗಲು ಕ್ಷಣಗಳು ಸಾಕಾದರೂ ಉತ್ತಮ ಗೆಳೆಯರಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಬಳಸುವಂತಿರಬಾರದು. ಸ್ನೇಹಿತರ ಪ್ರತಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೂ ಹೆಗಲಾಗಿ ಅವರ ಗೆಲುವನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಗೆಳೆತನಕ್ಕೇನೂ ಬೆಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿಂದದ ಬಂಧವನ್ನು ಸದಾ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸ್ನೇಹಿತನ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಬಂಧಗಳು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಎಂದಿಗೂ ಉಳಿಯಲಿ.

ಕಾಣದ ಕಂಬನಿಯ ಮಾತು

ಕಗ್ಗತ್ತಲ ಕಣವೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡಿದ್ದು
ಬರೀ ಕರಿ ನೆರಳಿದ್ದರು,
ಬೆಳಗಿನ ಹುಡುಗಾಟ ಜೋರಾಗಿದೆ
ಅವರಿವರನು ನೋಡದೇ ನನ್ನೊಳಗೆ..

ಬಂದಿದ್ದು ಬರಲಿ ಹೋದದ್ದು
ಹೋಗಲಿಯೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೂ,
ಸಾವಿರ ಆಸೆಗಳು ನನ್ನ
ಕೈ ಬೀಸಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ...

✍ ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಸೈನಿಕನ ಯಶೋಗಾಥೆ

✍️ ಮೇಘನಾ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

“ನನ್ನ ಜೀವನದ ಏಕೈಕ ಗುರಿ ಪರಮವೀರಚಕ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ. ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟೆ, ಆದರೆ ನನಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ನನ್ನ ಮಗನಿಂದ ಇಂದು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನನ್ನ ಕೈ ಸೇರಿದೆ. ನನ್ನ ಮಗನ ದೇಶ ಸೇವೆಗೆ ಇಂದು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನನ್ನ ಕೈ ಸೇರಿದೆ. ನನ್ನ ಮಗನ ದೇಶ ಸೇವೆಗೆ ಇಂದು ಪರಮವೀರಚಕ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮಗನಿಂದ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇಂದು ನನಗೆಯೇ ದೊರೆತಿದೆ ಅನ್ನುವಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಅವನು ನಮ್ಮ ಚೊತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನ ನೆನಪು, ಅವನ ಸಾಧನೆ, ಅವನ ದೇಶ ಸೇವೆ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ. ಅವನಂತಹ ಮಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತಂದೆ ತಾಯಿಗೂ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಒಬ್ಬ ನಿವೃತ್ತ ಸೈನಿಕ ಮಂಜಪ್ಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇಂದು ಮಂಜಪ್ಪ ನಿವೃತ್ತ ಸೈನಿಕ ಆದರೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೀರ ಸೈನಿಕನಾಗಿದ್ದ. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೇ ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ. ಮಳೆ, ಚಳಿ, ಬಿಸಿಲು ಎನ್ನದೇ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಬಹುಪಾಲು ಭಾಗವನ್ನು ದೇಶದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದನು. ಈತನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈತನಿಗೆ ಇರುವ ಏಕೈಕ ಗುರಿ ಎಂದರೆ “ಪರಮವೀರಚಕ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ” ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇವನ ಹೆಗಲೇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಈತನಿಗೆ ತನ್ನ ದೇಶದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಈತನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗನಾದ ವಿಜಯನು ತನ್ನಂತೆಯೇ ದೇಶಪ್ರೇಮಿ, ದೇಶಭಕ್ತ ಆಗಬೇಕು, ಸೈನಿಕನಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಹದಾಸೆ. ಆದರೆ ವಿಜಯನು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇನೋ ಅಸಡ್ಡೆ. ದೇಶ ನನಗೇನು ಕೊಡುತ್ತದೆ? ನಾನ್ಯಾಕೆ ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಈ ದೇಶದಿಂದ ನನಗೆ ಏನೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸೈನಿಕನಾಗಲೂ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಬದುಲು ಬೇರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಜೀವನ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ದೇಶದ ಬಗೆಗಿನ ಅವನ ಹಲವಾರು ಆರೋಪಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಈತನಿಗೆ ತನ್ನ

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಒಬ್ಬರೇ ಸರ್ವಸ್ವವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸದೆ ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಚಾಚು ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ತನ್ನ ತಂದೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹನಿ ಕಣ್ಣೀರು ಜಾರಲು ಸಹ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ತಂದೆಯೇ ಆತನ ಪಾಲಿಗೆ ಹೀರೋ. ಆದರೆ ದೇಶ ಎಂದು ಬಂದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ತದ್ವಿರುದ್ಧ. ತಂದೆ ಮಂಜಪ್ಪ ವಿಜಯ್‌ನಲ್ಲಿ “ನೀನು ಸೈನಿಕ ಆಗಬೇಕು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಿರಬೇಕು. ನೀನು ದೇಶ ನಿನಗೇನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತೀಯಾ ಆದರೆ ನೀನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀಯಾ ಎಂದು ಮೊದಲು ಯೋಚಿಸು. ಯಾವಾಗಲೂ ಭಾರತ, ಭಾರತ ಎಂದು ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಆಲ್ಪಾ, ನೀನು ಭಾರತದಂತಹ ಒಂದು ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೀಯಾ ಆಲ್ಪಾ ಅದು ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯ. ನೀನು ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಪುತ್ರನಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದ ವಿಜಯ್ ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಸಿದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅತ್ತ ವಿಜಯ್‌ನ ಮಾವನ ಮಗಳು ದಿವ್ಯಾ ವಿಜಯ್‌ನನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಜಯನು ಸಹ ಅವಳನ್ನು ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮನೆಯವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೂ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ವಿಜಯ್‌ಗೆ ನಾನು ಇನ್ನೇನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತೇನೆ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಬಹುಪಾಲು ಸಮಯ ದೇಶದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸೈನಿಕ ಎಂದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಎಷ್ಟು ದಿನ ಬದುಕುತ್ತೇನೋ, ಇಲ್ಲವೋ, ಯಾವ ಶತ್ರುವಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹತನಾಗುತ್ತೇನೋ ಎನ್ನುವ ಗೊಂದಲಗಳ ನಡುವೆ ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ವಿಜಯ್ ದಿವ್ಯಾ ಇಬ್ಬರೂ ಸಹ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಅತಿಯಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೈನ್ಯದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಬೇರೆಯಾಗಲು ಇಷ್ಟವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ವಿಜಯ್ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧನಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ದಿವ್ಯಾ “ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೂ ನನ್ನ ಪತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧಳಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ನೀನು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಮಹದಾಸೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸು. ನೀನು ಸೈನ್ಯದಿಂದ ಮರಳಿ ಬರುವುದನ್ನೇ ನಾನು ಚಾತಕಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ನಿನ್ನ

ಬರುವಿಕೆಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ನಂತರ ಮನೆಯವರ, ಹಿರಿಯರ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಮೂಲಕ ವಿಜಯ್ ದಿವ್ಯಾ ಮದುವೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆಯಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಇಬ್ಬರೂ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆಯಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಯ್‌ಗೆ “ದೇಶದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಸಂಭವವಿದೆ ವಿಜಯ್ ನೀನು ಈ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಡಬೇಕು” ಎಂದು ಸೈನ್ಯದಿಂದ ಕರೆಬರುತ್ತದೆ.

ಆಗ ವಿಜಯ್ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾನು ಮರಳಿ ಬರುವುದಾಗಿ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾ ದೇಶ ಕಾಯಲು ಗಡಿಯತ್ತ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ.

ವಿಜಯ್ ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಪಣಕ್ಕಿಟ್ಟು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ತನಕ ವಿಜಯ್ ಕೇವಲ ತನ್ನ ತಂದೆಗೋಸ್ಕರ ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವನು ಈಗ ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಮಹಾನ್ ದೇಶಭಕ್ತನಾಗಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ಗೆಲುವು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಈಗ ವಿಜಯನು ಸಹ ತನ್ನ ತಂದೆಯಂತೆ ಮಹಾನ್ ದೇಶಭಕ್ತನಾದನು. ಮೊದಲು ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಜಯನು ಇಂದು ದೇಶಭಕ್ತನಾಗಿ ಮಹಾನ್ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದ.

ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ವಿಜಯ್‌ಗೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮನೆ ನೆನಪಾಗುವುದು. ಆಗ ದಿವ್ಯಾ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ದಿವ್ಯಾ ವಿಜಯ್‌ಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ ತಂದೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಆಗ ವಿಜಯ್‌ಗೆ ತನ್ನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಕಡೈ ಎಂದು ಕುಣಿದಾಡುವಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯದಿಂದ “ಇನ್ನೇನು ಎರಡೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಎಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು” ಎನ್ನುವ ತುರ್ತು ಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನೇ ಮುಂದಾಳತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಶತ್ರುಗಳ ರುಂಡವನ್ನು ಮಾರಿಗೆ ಬಲಿಕೊಡುವಂತೆ ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ರಣಚಂಡಿಗೆ ಔತಣವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಹೋರಾಡಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನ ಸೈನಿಕರು ತನ್ನ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಹಾಗೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ವಿಜಯನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಒಂದು ಕೈಕಾಲು ತುಂಡಾಗಿ

ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇರುವ ಒಂದು ಕೈ ಕಾಲಿನಿಂದಲೇ ಶತ್ರುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುತ್ತಾ ವಿಜಯಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ವಿಜಯನು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಮಾಡುತ್ತಾ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ವೀರ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬ ಸೈನಿಕ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಅದು ಅವನ ಸೋಲಲ್ಲ, ಅದೇ ಅವನ ಗೆಲುವು. ವಿಜಯನ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿ ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನೇ ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಜಯನ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿ ಆತನ ಪತ್ನಿಯ ಕಿವಿಗೂ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಶೋಕ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ವಿಜಯನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಗೆಲುವಿಗೆ ಕಾರಣನಾದವನು.

ಆಗ ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಜಯ್ ಬರೆದ ಪತ್ರ ಅವಳ ಕೈ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದಿವ್ಯಾ ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದ್ದೀಯಾ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆರೈಕೆ ಮಾಡು. ನೀನು ಸಹ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕಳಾಗಿರು. ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೋ. ಇನ್ನೇನು ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ನಾನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತೇನೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಗೆದ್ದಂತೆ, ಸತ್ತರೆ ವೀರ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಂತೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ಸತ್ತರೆ ನನ್ನ ಮಗುವಿನ ಬಳಿ ಹೇಳು “ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಅವರ ತಂದೆ ಆಸೆಗಾಗಿ ಸೈನ್ಯ ಸೇರಿದ್ದರು, ಈಗ ನೀನು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಆಸೆ ಪೂರೈಸಲು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರು” ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ದೇಶಭಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸತ್ತರೆ ನೀನು ಅಳಬೇಡ ಧೈರ್ಯವಾಗಿರು, ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮಗುವಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ.

ವಿಜಯ್‌ನ ಯುದ್ಧದ ಸಾವಿನ ಯಶೋಗಾಥೆ ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನೇ ರೋಮಾಂಚನಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ವಿಜಯ್‌ನ ಸಾಧನೆಗೆ ಆತನಿಗೆ ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿ ಪರಮವೀರಚಕ್ರ, ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಇದು ಅವನ ಹೆಗಲೇರದೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವನು ಸತ್ತ ನಂತರ ಈ ಪರಮವೀರಚಕ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಅವನ ಹೆಸರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿ ಅಜರಾಮರವಾಗಿ ಉಳಿದು ಬಿಟ್ಟಿತು.

“ತಂದೆ ಮಾಡಲಾಗದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಗ ಮಾಡಿದ. ಇಂದು ಅವನಿಂದಾಗಿ ಈ ಪರಮವೀರಚಕ್ರ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಂತಹ ದೇಶಭಕ್ತ ನನ್ನ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ನನ್ನ ಪುಣ್ಯ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಸಭೆಯಿಂದ ಮಂಜಪ್ಪ ಹೊರ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಯ ನಣ್ಣ ಅನುಭವ

✍️ ಸುಚಿತ್ರಾ, ಬಿ.ಎ.

ಜುಲೈ 16, 1948ರಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕೆಡೆಟ್ ಕೊಲ್ಡ್ಜಿ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವುದು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮೂಹದ ಪಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಮಹೋನ್ನತ ಘಟನೆಯಾಗಿದೆ. ಜನಮಾನಸದಲ್ಲೇ ಇಂದು ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಎಂದೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡಿದೆ. ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವ NCCಯಂತಹ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಯುವ ಜನರ ಪಾಲಿಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಂದು ಅಶಾದಾಯಕ ಸಂಗತಿ. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಯು ದೇಶದ ಯುವ ಜನರಲ್ಲಿ ನಾಯಕತ್ವ, ಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆ, ದೇಶಭಕ್ತಿ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆ, ಶಿಸ್ತು, ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮ ಮೊದಲಾದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬದುಕಿನ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ನರ್ತನೆಯಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಾದರೆ, ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಖಾಕಿ ಸಮವಸ್ತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಏನೋ ಗರ್ವದ ಅನುಭವ. ನನಗೂ ಇದೇ ತರಹದ ಸಮವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಂಬಲ. ಈ ಕನಸು ನನಸಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಯಿಂದ. ಮೊದಮೊದಲು ಕೋವಿಡ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಗತಿಗಳಾಗಲೀ, ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳಾಗಲಿ ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾದಾಗ ಒಂಥರಾ ಆತಂಕ. ಸೀನಿಯರ್ ಕೆಡೆಟ್‌ಗಳು ಯಾವ ತಪ್ಪಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಭಯವಿತ್ತು. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಕಾತರ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿತ್ತು.

ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಸಮವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಏನೋ ಒಂದು ಹೊಸ ಅನುಭವ, ಹೆಮ್ಮೆಯ ಭಾವನೆ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನವರ ಗಮನ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಕೆಡೆಟ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವುದಂತೂ ಸಹಜ. ಈ ಸಮವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿದಾಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಗೌರವ

ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಊರಿನವರು ಅಂಗಡಿಯವರು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತರಾದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಕೆಡೆಟ್‌ಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇ ಬೇರೆ ತರಹದ್ದು. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ತರಗತಿಯ ದಿನ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ತಡವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಗುವ ಪನಿಶ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ನೆನೆದು ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ರೆಡಿಯಾಗುವವರು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಸಮವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕೆಡೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸೀನಿಯರ್ ಕೆಡೆಟ್‌ಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ. ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬದ ದಿನವಾಗಿರಲಿ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಕೆಡೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂಥರಾ ಹಬ್ಬದ ಅನುಭವವಾಗುವುದು.

ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಇಸ್ತಿ, ಶೂ ಪಾಲಿಶ್, ಸಮವಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸೂರ್ಯ ಉದಯಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಎದ್ದು ಕಾಲೇಜಿನ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡುವವರು NCC ಕೆಡೆಟ್‌ಗಳು. ಬೇಗನೇ ಬರುವ ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕವರ ಗಾಡಿಗಳಿಗೆ ಕೈ ಅಡ್ಡ ಹಾಕಿದಾಗ, ಇವರನ್ನು ಪೊಲೀಸರೆಂದು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಗಾಡಿಯನ್ನು ವಾಪಾಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ಇವೆ. ಅಂಗಡಿ, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಗೌರವವನ್ನಂತೂ ಹೇಳತೀರದು. ಖರೀದಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ “ದುಡ್ಡು ಯಾಕೆ ಸರ್” ಎಂದು ಕೇಳುವ ಮಾಲೀಕರೂ ಇದ್ದಾರೆ! ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಸಮವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಹತ್ತಿದರಂತೂ ಮುಗಿಯಿತು. ಪ್ರೀ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡುವ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ, “ತಾವು ಯಾವ ಪೋಸ್ಟಿಗೆ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ. ಪ್ರಯಾಣಿಕರೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಹುಬ್ಬು ಹಾರಿಸಿ, ಗೌರವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡುವುದಂತೂ ಸಹಜ.

ಚೈ ಹಿಂದ್

“ನತ್ಯವೇ ದೇವರು” “ಶ್ರಮಯೇವ ಜಯತೇ” “ಶಕ್ತಿಯೇ ಜೀವನ”

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರ

✍ ಕಿರಣ್ ಜಿ., ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ವಿಶ್ವದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನನ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವಂತಾಗಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಎಂಬ ಅದ್ಭುತ ವೇದಿಕೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು “ಆಸಕ್ತಿಗೊಂಡು ಅವಕಾಶ, ಪ್ರತಿಭೆಗೊಂಡು ವೇದಿಕೆ” ಇದ್ದಂತೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಪ್ತವಾಗಿ ಹುದುಗಿರುವ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೊರತೆಗೆಯುವಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಅವರ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. “ಸುಂದರವಾದ ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಗಿಡದಿಂದ ಸುವಾಸನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ಗಿಡವು ಚಿಗುರಿ, ಮೊಗ್ಗಾಗಿ, ಆ ಮೊಗ್ಗು ಅರಳಿ ಹೂವಾದಾಗಲೇ ಅದರ ಕಂಪು ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಪಸರಿಸುತ್ತದೆ”. ಹಾಗೆಯೇ ಸುಂದರವಾದ ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿನ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಗಿಡದಂತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಿಗುರಿ, ಮೊಗ್ಗಾಗಿ, ಆ ಮೊಗ್ಗು ಅರಳಿ ಹೂವಾಗಿ ಅದರ ಕಂಪು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹರಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ. “ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸೇವೆಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ” ಎನ್ನುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ. “ನನಗಲ್ಲ ನಿನಗೆ” ಎನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ದಿಟ್ಟ ಸಂದೇಶ. ಅಂದರೆ “ನಾನು ಇರುವುದು ನನಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ನಿನಗಾಗಿ” ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ತನ್ನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಧ್ಯೇಯವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಯುವಜನತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆಗೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇತಿಹಾಸ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ವೈಶ್ವಿಕತೆ, ಭಾವೈಕ್ಯತೆ, ಏಕತೆ, ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿ, ಭವ್ಯ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕನಸನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೂಲಕ ನನಸಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ

ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿದೆ. ಸದೃಢ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕನಸನ್ನು ಹೊತ್ತು ನಿಂತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿರದೆ, ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಬದುಕನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಯುವ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸವಾಲುಗಳೆಂಬ ಆವರಣವನ್ನು ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುವ ದೃಢವಾದ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ “ಯೋಜನೆಯ ಕೂಸು” ಎಂದರೆ ಅದು ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯಾಗಲಾರದು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಆದರ್ಶಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿತವಾಗಿದ್ದು, ಉದಾರವಾದಿ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಉದಾತ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಪ್ರೇರಣೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಯೋಜನೆಯ ಕೂಸು ಇಂದು ಬೃಹತ್ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ತನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದವರನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತವು ಧಾರ್ಮಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ವಿವಿಧತೆಯ ನಡುವೆಯೂ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾರುವ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘರ್ಷ, ಕೋಮು ಗಲಭೆಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಧಾರ್ಮಿಕ ವೈಷಮ್ಯ, ಕೋಮು ಗಲಭೆಗಳು, ಭಾಷಾ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯುವಜನತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥರನ್ನಾಗಿಸಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ ಮೂಡಿಸಿ, ಮೈತ್ರಿ, ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವ, ಸಹಜೀವನ, ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ ಸಮಸ್ತ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎರಡೂ ಅಂಶಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೋಷಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಉದ್ದೇಶದ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿದೆ.

ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಹಬ್ಬಿರುವ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗ, ಸಮರ್ಪಣಾ ಭಾವ, ಅನುಕಂಪ, ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯತೆ, ಸಮೃದ್ಧಿ, ಸರಳತೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗಳ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸದಾ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದೀಪನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ನಡುವೆ ಸಮಚಿತ್ತದಿಂದ ಬದುಕುವ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಭಾರತವು ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ, ಇತಿಹಾಸ, ಕೃಷಿ, ಕರಕುಶಲತೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ. “ಶ್ರಮಯೇವ ಜಯತೇ” ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ಶ್ರಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಬದುಕಿನೊಡನೆ ಸಾಮೀಪ್ಯ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದುವ ಮೂಲಕ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಬಲವರ್ಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಲವು ಆರೋಗ್ಯ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಪರ್ಕ ತಂತಿಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಸಮರ್ಥ ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಯಕರನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದಿಸೆಯಿಂದಲೇ ನಾಯಕತ್ವ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಾಗೂ ಪೂರಕವಾದ ಚಿಂತನಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ

ಉದ್ದೀಪನಗೊಳಿಸಿ, ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ನಾಯಕರು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನಾ ಕೌಶಲ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವು ಹೊಸ ನಾಯಕರನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಲವರ್ಧನೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿನ ಜಡತ್ವವನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿ ಸದಾ ಚಲನಶೀಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವೈಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಧನಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಭಾವಲಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಜ್ಞಾನ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸದಾ ಶ್ರಮಿಸುವ ಸಮರ್ಥ ಯುವಪಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ. ಅನಕ್ಷರತೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಮೂಲಕ “ಅಕ್ಷರಕ್ರಾಂತಿ”ಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸುಶಿಕ್ಷಿತವಾದ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಮಹತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಮಾಜದ ವಿಚ್ಛಿದ್ರಕಾರಿ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸದೃಢ ಯುವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವಿಷ ಉಣಿಸುವವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಜಾಗೃತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು, ದೇಶವನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಕೋಮುವಾದ, ಭಾಷಾವಾದ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದ ಮುಂತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರ ವಿರೋಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಪತ್ತು ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದನ್ನು ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಪಡೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಬಲ್ಲದು. ಆ ಮೂಲಕ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿತ ಮಾದರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯಸನ ಮುಕ್ತ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಮಹತ್ವದ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಮಷ್ಟಿಯ ಸುಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಜನಾಂಗ, ಸಮುದಾಯ, ಲಿಂಗ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ “ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ” ಎಂಬ ಐಕ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ “ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆ”.

ಇದರ ಸಾಧನೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಸಮತೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೇವೆ, ಕಾಲಪ್ರಜ್ಞೆ, ಶಿಸ್ತು, ಶ್ರಮ, ಸಹನೆ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವದ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಗೊಳಿಸುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹಾಗೂ ಶಿಸ್ತು ಪಾಲನೆ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹ ಬದುಕಿನ ಆಧಾರಗಳು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧವಾದ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯೂ ಜೀವನದ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಹಾಗೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಸುರಕ್ಷಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರದ ಕಾಳಜಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮನದ ಮನೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನಾ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಶಕ್ತವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತವು ಸದೃಢ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ದೇಶದ ಯುವ ಜನಾಂಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮುದಾಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಬದುಕಿ ನೋಡನೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕನಸಾಗಿತ್ತು. ಯುವ ಶಕ್ತಿಯ ಬಲವರ್ಧನೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ದೇಶದ ಯುವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಯುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತ 1959 ರಿಂದ 1969ರ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ವಿಶೇಷ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಅವುಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಡಾ. ಸಿ. ಡಿ. ದೇಶ್‌ಮುಖ್ ಸಮಿತಿ (1959), ಪ್ರೊ. ಸಿಯಾವುದ್ದೀನ್ ಸಮಿತಿ (1960), ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮಾವೇಶ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮಾವೇಶ ಸಮಿತಿ (1967) ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕುಲಪತಿಗಳ ಸಮಾವೇಶ ಸಮಿತಿ (1969). ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಯುವ ಜನತೆ ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿ

ತೊಡಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದವು. ಇದರ ತರುವಾಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಜನ್ಮ ಶತಾಬ್ದದ ವರ್ಷವಾದ 24 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1969ರಂದು ಅಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ವಿ. ಕೆ. ಆರ್. ವಿ. ರಾವ್. ಅವರಿಂದ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಗೊಂಡಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಈ ದಿನವನ್ನು “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನ”ವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 37 ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡಿತು. ಇಂದು 450ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಘಟಕಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ 510ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಸ್ವ ಆರ್ಥಿಕ ಘಟಕಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮಾದರಿಯ ಹಲವಾರು ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಆ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ಯುವಜನತೆಯ ಸರ್ವಶೋಮುಖ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಹಲವಾರು ಶಿಬಿರಗಳು, ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರಗಳು. ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢವಾಗಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯದ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಬದುಕಿನ ಔನ್ನತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಈ ಶಿಬಿರಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತಾ ಶಿಬಿರ (NIC-National Integration Camp), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಹಸ ಶಿಬಿರ (NAC-National Adventure Camp), ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಶಿಬಿರ (RDC-Republic Day Camp), ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪಥಸಂಚಲನ (Republic Day Parade), ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ಪಥಸಂಚಲನ (Independence Day Parade), ಏಕದಿನ ಶಿಬಿರ (One Day Camp), ವಾರ್ಷಿಕ

ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರ (Annual Special Camp), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ (NDRF), ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ (SDRF), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (RBSK), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಯುವ ಜನೋತ್ಸವ, ರಾಜ್ಯ ಅಂತರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಮಟ್ಟದ ಶಿಬಿರ, ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಅಭಿಯಾನ, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಶಿಬಿರ, ನಾಯಕತ್ವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ (Leadership Development Training Camp), ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ (Personality Development Training Camp), ಅಂತರ್ ಕಾಲೇಜು ಶಿಬಿರ, ರಕ್ತದಾನ ಶಿಬಿರ (Blood Donation Camp), ನೇತ್ರದಾನ ನೋಂದಾವಣೆ ಶಿಬಿರ, ಜೀವನಮೌಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಿಬಿರ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಮಟ್ಟದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, ಕಾಲೇಜುಮಟ್ಟದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಾಗಬಯಸುವವರಿಗೆ ಇರುವ ಅದ್ಭುತ ಅವಕಾಶಗಳು. ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತವಾದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಯೋಜನಾ ಘಟಕವು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಶಿಬಿರಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಅನಾವರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತೀಯ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ನಮಗೆ ಕಾಣುವ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಭಾರತದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲಿನ ನಿರಂತರ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಶೋಷಣೆ, ಹಿಂಸೆ, ಪುರುಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ, ಅಸಮಾನತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಗಳು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದಿಗ್ಬಂಧನಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಹಲವು ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಿಳೆಯರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹಲವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಘನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗವೆಂದು ಆರೋಪಿಸುವ ಮಹಿಳಾ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತರವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಭದ್ರ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು ಹಾಗೂ ಹಲವು ವಿಶೇಷ ದಿನಗಳು ಬಹುತ್ವದ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಭಾರತೀಯ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಘನತೆಯನ್ನು ಸಾರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವ ದಿನ, ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ದಿನ, ಸಂವಿಧಾನ ದಿನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತಾ ದಿನ, ಕಾರ್ಗಿಲ್ ವಿಜಯೋತ್ಸವ ದಿನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹುತಾತ್ಮರ ದಿನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸದ್ಭಾವನ ದಿನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದ ದಿನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತಾ ದಿನ, ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ದಿನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರ್ವೋದಯ ದಿನ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಮಹತ್ವದ ದಿನಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಸಂಸ್ಥಾಪನ ದಿನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯುವ ದಿನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯುವ ಮಾಸಾಚರಣೆ, ವಿಶ್ವ ಪರಿಸರ ದಿನ, ವಿಶ್ವ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಿನ, ವಿಶ್ವ ಮಹಿಳಾ ದಿನ, ವಿಶ್ವ ಮಾದಕ ವಸ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ದಿನ, ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ದಿನ, ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ದಿನ, ವಿಶ್ವ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ದಿನ, ವಿಶ್ವ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಿಗ್ರಹ ದಿನ, ವಿಶ್ವ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ದಿನ, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಮಾಸಾಚರಣೆ, ವನಮಹೋತ್ಸವ ಮಾಸಾಚರಣೆ, ವಿಶ್ವ ಅರಣ್ಯ ದಿನ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಮಾಸಾಚರಣೆ, ವಿಶ್ವ ಶಾಂತಿ ದಿನ, ವಿಶ್ವ ಅಣ್ಣಸ್ತ ವಿರೋಧಿ ದಿನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ತದಾನ ದಿನ, ವಿಶ್ವ ಏಡ್ಸ್ ಜಾಗೃತಿ ದಿನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೋಲಿಯೋ ಲಸಿಕೆ ಮಾಸಾಚರಣೆ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹಲವು ವಿಶೇಷ ದಿನಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಆಚರಣೆಯ ಮೂಲಕ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ನವ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಬೆಸೆಯುವ ಬೆಸುಗೆಯ ಕುಣಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅಪರಿಚಿತವಾದ ಮುಖಗಳು ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ಪರಿಚಿತವಾಗುವ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಹಾಗೂ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ಘಳಿಗೆ. ಹೊಸ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಚಿಗುರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅನಾಮಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ನಾಮಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ತಾರತಮ್ಯದ ಅವರಣ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಭಾವ ತಂತುವು ಸಮ್ಮಿಳಿತಗೊಳ್ಳುವ ಪರ್ವಕಾಲ. ಇದೊಂದು “ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಅನುಭವದ ಗೂಡು”. ಇಲ್ಲದಿರುವುದರ ನಡುವೆ ಬದುಕುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧವಾದ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಶಿಬಿರವು ಕಾಲಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಜಾತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅತೀತವಾಗಿಸಿ, ಸಾಮರಸ್ಯದ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸುವ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಗುಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಭಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮನುಜರು ಏಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಬದುಕುವ ಕಲೆಯ ಆಗರ. ಪರಸ್ಪರ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಿದೆ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರವು ಅದರ ಒಂದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಘಟಕವು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಡೆಸಲೇಬೇಕಾದ ಶಿಬಿರವಿದು. ಆರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಶಿಬಿರವು ಇಂದು ಕೇವಲ ಏಳು ದಿನಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಹತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನಗಳನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, 1998 ಮತ್ತು 1999ರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಯಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ “ಮಹಿಳಾ ಘಟಕ”ದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು. ಅದರನ್ವಯ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಕೆಲವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಅಧೀನದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ

ಪ್ರತ್ಯೇಕ “ಮಹಿಳಾ ಘಟಕ” ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯು 200ರಿಂದ 300 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದ್ವಿಗುಣಗೊಂಡಿತು. ಅನಂತರ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿತು. ಇದರ ತರುವಾಯ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಘಟಕಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಆಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಹಿಳಾ ಘಟಕವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 300ರಿಂದ 200 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಿತಗೊಳಿಸಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಂದಿನಿಂದ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಗೌರವಧನವನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಆರಂಭಿಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಬಿರಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ಮೊತ್ತದ ಹಣದ ಅಗತ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಗತ್ಯವೆಂದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವು ನವೀನ ಮಾದರಿಯ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶ ದೊರೆತಿದೆ. ದೇಶದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾದ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಪ್ರಗತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ, ಯುವ ಸಬಲೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಕ್ರೀಡಾ ಸಚಿವಾಲಯವು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನೂರು ಜನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಭಾಗವಹಿಸಲು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಗುರುತಿಸಿದ ದತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಸೊಗಡನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಈ ಶಿಬಿರದಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ದತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಕಾಲೇಜುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ

ಯೋಜನೆಯ “ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ”ಯ ಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ದತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಆ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು, ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಶಿಬಿರದ ಕುರಿತು ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ದತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಾಗಲೂ ಕೆಲವು ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಆ ಗ್ರಾಮವು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರ ಮತ್ತು ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಸವಿಯನ್ನು ಸವಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಿರಬೇಕು. ಕಾನೂನಿನ ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸುರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರಬೇಕು. ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳವಾಗಿರಬಾರದು. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾನೂನಿನ ನೆರವು ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸುಗಮವಾಗುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೇ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿಬಿರವು ಆರಂಭಗೊಂಡು ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಆಯ್ದ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಶಿಬಿರದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಶಿಬಿರದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನದಂಡಗಳ ಅನ್ವಯ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಶಿಬಿರದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗೂ ಕೊಂಚ ಕಠಿಣವಾದ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ತನ್ನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಕಲಿಸುವ

ಮೊದಲ ಪಾಠ. ಯಾವುದೇ ಆಡಂಬರಗಳಿಗೂ ಆಸ್ಪದ ನೀಡದೆ ಸರಳ ಮತ್ತು ಸಹಜ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಈ ಶಿಬಿರದಿಂದ ಕಲಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬದುಕಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಸೇವೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧೀಕರಿಸುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಶಿಬಿರದಿಂದ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮೂಲಭೂತ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಧ್ವಜಾರೋಹಣ, ಧ್ಯಾನ, ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ, ವ್ಯಾಯಾಮ, ಶ್ರಮದಾನ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಅವಲೋಕನ, ಚಿಂತನ ಮಂಥನ ಇವೆಲ್ಲವೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ವಾರ್ಷಿಕ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಕರೂಪವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಶಿಬಿರದ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಆಗಮಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಶಿಬಿರ ಸಂದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶಿಬಿರದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಶಿಬಿರದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿವಿಧ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಿಬಿರದಿಂದ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿರುವುದು ಸಹಜ. ಕೆಲವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಘಟಕಗಳು ಪ್ರಾಯೋಜಕರ ನೆರವು ದೊರೆತಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಹುದುಗಿರುವ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಅನಾವರಣಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಟದ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಘಟಕಗಳು ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಸ್ಪರ್ಧಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜೇತರಾಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಬಿರದ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

“ಶ್ರಮದಾನ”ವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರಮದಾನದ ಮೂಲಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ

ಶ್ರಮದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮದಾನದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಿಬಿರಾಧಿಗಳ ಹಳ್ಳಿಯ ಬದುಕಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿನ ಬದಲಾದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮದಾನದ ವಿಭಿನ್ನ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ. ಅಂದರೆ ಶ್ರಮದಾನವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಮತ್ತು ನವೀನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮದಾನದ ಭಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಆಂದೋಲನಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಜಾಥಾಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಓರ್ವ ಸಂಶೋಧಕರಂತೆ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ನವನವೀನ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಶಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ಸುಸ್ಥಿರ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಲವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೂಲಕ ಅವಿರತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತ್ರಸ್ತಿಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲಶ್ರುತಿ ಎಂಬಂತೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ದೇಶದ ಬಹುತೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳು ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ, ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜು, ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷತೆ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ನಿಲುವು ಏನಾಗಿರಬೇಕು? ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿನೂತನ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಯಾವುವು? ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೇನು? ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು? ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಹೊಸ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಯಾವುವು? ಆದ್ಯತೆ ಬಯಸುತ್ತಿರುವ ಅಗತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಯಾವುವು? ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಯಾವುವು? ಎಂಬ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಜ ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಚರ್ಚೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಮುಂದಿದೆ. ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಉತ್ತರದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಪಡೆಗೆ ದಂಡನಾಯಕರಿದ್ದಂತೆ. ಯೋಜನಾ ಘಟಕವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಮಹತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತವರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಬಿರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ “ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿ” ಎಂಬ ಪದನಾಮದಿಂದ ಸಂಬೋಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳಾ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳಾ ಉಪನ್ಯಾಸಕರನ್ನು ಶಿಬಿರದ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಹ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಬಿರ ನಡೆಯುವುದು ಕೇವಲ ಏಳು ದಿನಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಈ ಶಿಬಿರದ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಐದಾರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಬಿರದ ಪ್ರದೇಶವು ಒಳಪಡುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತ್ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರ ಆಯೋಜಿಸುವ ಸಂಬಂಧ ವರದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ, ಅವರಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ಕಾನೂನಿನ ನೆರವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧ ಶಿಬಿರ ನಡೆಯುವ ಪ್ರದೇಶವು ಒಳಪಡುವ ಆರಕ್ಷಕ ಠಾಣೆಯ ಉಪ ನಿರೀಕ್ಷಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ

ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರದ ಪ್ರದೇಶವು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ವಲಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಬಿರದ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸಭೆಗಳು, ದತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ಸ್ವೀಕಾರ, ಅಗತ್ಯ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ನಿಧಿಯ ಹಂಚಿಕೆ, ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ, ಅತಿಥಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ, ಶಿಬಿರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಶಿಬಿರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಸ್ಥಳೀಯ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಭೇಟಿ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೊಂದಿಗೆ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ, ಶಿಬಿರದ ರೂಪುರೇಷೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಅಗತ್ಯ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಖರೀದಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಅನಗತ್ಯ ವೆಚ್ಚದ ಕಡಿತ, ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಶಿಬಿರದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಕ್ಷೇಮ ಪಾಲನೆಯ ಮಹತ್ವದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲಿದೆ. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಯಮದಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸುಂದರವಾದ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅವರ ಪ್ರತಿಭಾ ಅನಾವರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಅತಿಯಾದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತು ಅತ್ಯಂತ ನಿಗಾ ಇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಂದ ಆಹಾರ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಡುವ ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ಅದು ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ. ಶಿಬಿರದ ಮೊದಲ ದಿನವೇ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಬಿರದ ನಿಯಮ ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳು, ಶ್ರಮದಾನ, ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ತಂಡಗಳ ರಚನೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆ,

ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನ, ಸಮಯ ಪಾಲನೆ, ಸಹಕಾರ, ಸೌಹಾರ್ದತೆ, ಸಹಬಾಳೆ, ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಸೇರಿದಂತೆ ಶಿಬಿರದ ಸಮಗ್ರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಲವು ಬಗೆಯ ತೊಡಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನಿಧಿಯ ಕೊರತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅವಧಿಯ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಘಟಕಗಳು ಅನುದಾನ ರಹಿತವಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವುದು, ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ 240 ಗಂಟೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು 360 ಗಂಟೆಯ ಅವಧಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದು. ಅಂದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಅತಿಥೇಯವಾಗಿ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರ ಸಮಗ್ರ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರವು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ 15 ದಿನದೊಳಗೆ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯಗಳಿಗೆ ಶಿಬಿರದ ಸಮಗ್ರ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಬಿರದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವರದಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ವರದಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದು ತಾಳೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದು ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಮಹತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಬಿರದ ಪರ್ಯಂತ ತೆರೆಮರೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಹಲವು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಆ ಆತ್ಮನೃತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಸಹ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಕೂಡ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರುಗಳನ್ನೇ ಶಿಬಿರದ ನಿರ್ದೇಶಕರ

ಅನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಸಹ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ಸಹ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಿಬಿರದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಂಡಗಳ ರಚನೆ, ತಂಡಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ, ಊಟೋಪಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪಾತ್ರ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಲ್ಲಿಯೇ ಈವರ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು “ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಾಯಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘಟಕರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಕರೆಯುವ ಕ್ರಮವಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಡಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಂಘಟಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ನಡುವೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ತರಬೇಕು. ಸಹ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಲ್ಲಿರುವ ಸಭಾ ಕಂಪನವನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಬಿರದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಸಂಘಟಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಕೈ ಮೀರಿ ಹೋದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಕ್ಷಣ ಈ ಕುರಿತು ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನಿಸಬೇಕು. ಇದು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳ ಕುರಿತು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲಾಗುವ ಸುತ್ತೋಲೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಪೂರಕವಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಬಿರದ ಪ್ರಥಮ ದಿನದಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಸಮಾಪನಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿಯಮ ಪಾಲನೆ ಹಾಗೂ ಶಿಸ್ತು ಪಾಲನೆಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಪರಿಗಣಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಬಿರದ ಉದ್ಘಾಟನಾ ವರದಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು, ತಂಡಗಳ ರಚನೆ, ತಂಡಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಶಿಬಿರದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವರದಿ ತಯಾರಿಕೆ, ಶಿಬಿರದ ಸಮಗ್ರ ದಾಖಲಾತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಹಾಜರಾತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಶಿಬಿರದ ವೀಕ್ಷಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಾಖಲಾತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಶಿಬಿರದ ಸಮಗ್ರ ವರದಿಯ ರಚನೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಹತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವಂತೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಚಿಂತನ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಯಶಸ್ಸು ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರವೇ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ನಡವಳಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶಿಬಿರದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು. ಶಿಬಿರವು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ

ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಅಚ್ಚೊತ್ತಬೇಕು. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಬರುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶಿಬಿರದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವಿಧೇಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಶಿಬಿರದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಘನತೆಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಕಾರದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಶಿಬಿರದಿಂದ ಹೊರಹಾಕುವ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಸಕ್ರಿಯರಾದಂತೆ ಶಿಬಿರವು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿಬರುತ್ತದೆ. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮುಂಜಾನೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಧ್ವಜಾರೋಹಣ, ಧ್ಯಾನ, ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ, ವ್ಯಾಯಾಮ, ಶ್ರಮದಾನ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾಸಕ್ತಿ ತೋರುವ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಸಾಧಿತವಾಗಲಾರದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆ ಸಿಕ್ಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಬಿರದ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನೀಡುವ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಬಿರದ ಏಳು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯಬೇಕು. ಶಿಬಿರ ನಡೆಯುವ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಪಾಯಕಾರಿ ನದಿ, ಕೆರೆ, ಕಾಲುವೆ, ಅಣೆಕಟ್ಟು, ಬಾವಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವ್ಯಸನಮುಕ್ತ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಘನ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸದಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಅಮಲಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಾರದು. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಮೂಲಕ ಶಿಬಿರವು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಸರಳತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಬೇಕು.

ಸರಳವಾದ ಊಟೋಪಚಾರ, ವಸ್ತ್ರ ಧಾರಣೆ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಕೊಠಡಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಸರಳವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಡಂಬರದ ಜೀವನ ಶೈಲಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ದುಂದುವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಆ ಹಣವನ್ನು ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸೇವಾ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುವ ವಿವಿಧ ಸ್ಪರ್ಧಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಪಾಲನೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾಮಫಲಕ, ಯೋಜನಾ ಧ್ವಜ, ಯೋಜನಾ ಗೀತೆ, ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವಿಧಿ, ವಿಸರ್ಜನಾ ಚಪ್ಪಾಳೆ, ಬ್ಯಾನರ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಕಾಲಿಕ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುವಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸುವ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶಾಂತಿ, ಶಿಸ್ತು, ಸಹನೆ, ಸಂಯಮ, ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಘನತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆಯಬೇಕು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರವು ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಬರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಲವು ಸೋಜಿಗದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಈ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯೇ ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಾಲಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಿಪ್ರ ಹಾಗೂ ಗಹನವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಹೊಸ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕಲಿತುಕೊಂಡ ಬದುಕಿನ ಹೊಸ ಪಾಠಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಕರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಂಡರೆ ಅದುವೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಪರಿವರ್ತನೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗೆಯ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಂದರೆ ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಬಯಸಿ ಇಟ್ಟ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ

ಎಲ್ಲಾ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಈಡಿಲ್ಲದ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಶಿಬಿರವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಬಿರದ ಅಖಂಡ ಸವಿಯನ್ನು ಸವಿಯಬೇಕು.

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಅಂತರ್ಭಾವದಿಂದ ಶ್ರುತಪಡಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅನರ್ಘ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಅರಿವು, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಚೈತನ್ಯ, ಸ್ಥಿರಪ್ರಜ್ಞೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳೆಂಬ ಈ ನಾಶವಾಗದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಜೀವ ಸಂಕುಲಗಳ ಉಳಿವು, ಪ್ರಕೃತಿ ಮಡಲಿನ ಬಾಳ್ವೆ ಹಾಗೂ ಮನುಜ ಕುಲದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡೋಣ. ವಿನೂತನ ಪ್ರಕೃತಿ ಹಿತವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಈ ಜ್ಞಾನದ ಒರತೆಯನ್ನು ಹರಿಯಬಿಡೋಣ. ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಅನ್ನದಾತನ ಆಕ್ರಂದನ ಪ್ರಕೋಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆತನ ಕೂಗು ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಶರಣಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಮಿತಿಮೀರಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕನಿಷ್ಠ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಸಾಕ್ಷರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದುವೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದಾಯಕ ಬದಲಾವಣೆ ನಮ್ಮದಾಗಿರಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ವಿವಿಧ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಬೇಕು. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ

ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವುಳ್ಳ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ತನ್ನ ಉದಾತ್ತ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ತರುಣ ಸಮುದಾಯದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ದೇಶದ ಸಮೃದ್ಧ ಸಂಪತ್ತಾಗಿ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುತ್ತಿರಲಿ. ಭವಿಷ್ಯದ ನಮ್ಮ ಭಾರತವನ್ನು ಸದೃಢ ಮತ್ತು ಸುಭಿಕ್ಷ ನಾಡಾಗಿ ಬಲಗೊಳಿಸಿ ದೇಶದ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಅನಂತ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚಾರಗೊಳಿಸೋಣ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು “ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ನಾವು, ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ನಾವು” ಎಂಬ ನುಡಿಗಟ್ಟಿಗೆ ಕಟಿಬದ್ಧರಾಗಿ ಆಸರೆಯ ನೆರಳಾಗಬೇಕು. ಯೋಜನೆಯ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಯ ಪಥದಿ ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಆಜೀವನ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ಮಡಿದಿರುವ ಧುರೀಣರನ್ನು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಮಹಾನ್ ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಘನತೆಯನ್ನು ಶಿಬಿರಾಗ್ರದ ತುತ್ತತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರೆಸೋಣ. ಸಭ್ಯತೆ, ಸೌಜನ್ಯತೆ, ಸಂಯಮ, ಸಹಕಾರ, ಸೌಹಾರ್ದತೆ, ಸಹಬಾಳ್ವೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯೋಣ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸಮಸ್ತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಸಂಕೇತದಂತೆ ನೀಲಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸೀಮಾತೀತವಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ ನಮ್ಮ ದ್ವಜದ ತಣ್ಣಿನ ಛಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಾಂಡದ ಹಾಹಾಕಾರವನ್ನು ನೀಗುವಂತಾಗಲಿ. ಪ್ರಚಂಡ ಚೈತನ್ಯದ ಯುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಪಡೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಎಂಬ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಸಾಂಘಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ಸೇವೆಯ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ವಿಶ್ವ ಪರ್ಯಟನೆಯ ಪಥದತ್ತ ಹೊರಟು ನಿಲ್ಲುವಂತಾಗಲಿ. ಸೇವೆಯ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ದಣಿಯದಿರಲಿ, ಸೇವೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿಲ್ಲದಿರಲಿ....

ವಿಶೇಷ ಧನ್ಯವಾದಗಳು

ಶ್ರೀ ಅರುಣ್ ಎ.ಎಸ್.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು
(ಘಟಕ-1)
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಘಟಕ
ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜು
ಕುಂದಾಪುರ

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ್ ಕೆ.

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ ಹಾಗೂ ದರ್ಶನ ವಾರ್ಷಿಕ
ಸಂಚಿಕೆ
ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜು
ಕುಂದಾಪುರ

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಆಚಾರಿ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು
(ಘಟಕ-2)
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಘಟಕ
ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜು
ಕುಂದಾಪುರ

“ಶ್ರಮಯೇವ ಜಯತೇ”

“ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ”

“ನನಗಲ್ಲ ನಿನಗೆ”

ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

ಕಿರಣ್ ಜಿ., ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ., ವೈಷ್ಣವಿ ಭಟ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ., ಸೌಜನ್ಯ, ಸುಮಂತ್ ಬಿ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ., ಪ್ರಜ್ವಲ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

“ಶ್ರಮಯೇವ ಜಯತೇ” ಎನ್ನುವ ವಾಕ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಶ್ರಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮಹತ್ವ ಸಾರುವ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ಬದುಕಿನ ಜೀವಾಳವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಸೇವೆಯ ಮೂಲಕ ಬದುಕಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಅಪೂರ್ವ ಅವಕಾಶ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ರೀಡಾ ಮತ್ತು ಯುವಜನ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ “ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ” ಎಂಬ ಐಕ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಪಡೆಯೇ “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ”. ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆದರ್ಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಯುವಶಕ್ತಿಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆಗೊಂಡು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 24, 1969ರಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ವಿ.ಕೆ.ಆರ್.ವಿ. ರಾವ್ ಅವರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಅದಾದ ಬಳಿಕ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಹಲವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಆರಂಭಗೊಂಡವು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ನಡೆದ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅದರನ್ವಯ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ, ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಅರಿವು, ಕಾನೂನಿನ ಅರಿವು, ಶಿಸ್ತು ಪಾಲನೆ, ಸಂಯಮ, ಕಾಲಪ್ರಜ್ಞೆ, ಶ್ರಮದಾನ, ರಕ್ತದಾನ, ಸಮಷ್ಟಿಯ ಹಿತ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗವಾದವು. ಇವುಗಳ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಏಕದಿನ

ಶಿಬಿರಗಳು, ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರ, ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ರಕ್ತದಾನ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಘಟಕವು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸುವ ಹಲವು ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಹಾಗೂ ಬಹುತೇಕ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಂದರೆ ಅದು “ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರ”.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ಮಾತ್ರ ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವ ಈ ಶಿಬಿರವು ಸರ್ವರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಬಾಳುವ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯ ಕುಟುಂಬ ಇದ್ದಂತೆ. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರು ಶಿಬಿರದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರದ ನಿಯಮಗಳ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಪಾಲನೆಯ ಮೂಲಕ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರವು ಕೇಂದ್ರ ಕ್ರೀಡಾ ಮತ್ತು ಯುವಜನ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದನ್ವಯ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸುವ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ ಅನುಸಾರವೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ದುರ್ವರ್ತನೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಬಿರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ನಿಯಮ ಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತವೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸಮಷ್ಟಿಯ ಹಿತಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕಡ್ಡಾಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಯಾವುವು? ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಏನಾಗಿರಬೇಕು? ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವತಂತ್ರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಹೇಗಿರಬೇಕು?

1. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮೊದಲಾಗಿ ಯೋಜನೆಯ ಘನ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
2. ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಬ್ಯಾಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಧರಿಸಬೇಕು.
3. ಸುಂದರವಾದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
4. ಒಂದು ಬಾರಿ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಏಳು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯಬೇಕು.
5. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಮನಬಂದಂತೆ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಮತಿ ರಹಿತವಾಗಿ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.
6. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾಮಫಲಕ, ಯೋಜನಾ ಧ್ವಜ, ಯೋಜನಾ ಗೀತೆ, ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವಿಧಿ, ವಿಸರ್ಜನಾ ಚಪ್ಪಾಳೆ, ಬ್ಯಾನರ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಕಾಲಿಕ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುವಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.
7. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರೋಫೆಷರಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅನುಮತಿ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಯಾವೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
8. ಶಿಬಿರದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆ ನಿಷೇಧಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ

ರಾಜಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರು ಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅತೀ ಅಗತ್ಯವೆಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಮೊಬೈಲುಗಳನ್ನೆ ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

9. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಂಬರದ ಬದುಕಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ನಗದು ರೂಪದ ಹಣವನ್ನು ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬಾರದು. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಂದು ಅದು ಕಳೆದುಹೋದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳೇ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗುತ್ತಾರೆ.
10. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ನೀಡುವ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ದಿನಚರಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿ, ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಕೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾಚಿಸಬೇಕು.
11. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ನಡೆಯುವ ಶ್ರಮದಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಘಟಕವು ನೀಡುವ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲಿರುವುದರಿಂದ ದಿನನಿತ್ಯ ಶ್ರಮದಾನ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು. ಈ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕಳೆದುಹೋದರೆ ಅಥವಾ ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಸಲಕರಣೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳೇ ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
12. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜನೆಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಚಳಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಏಳು ದಿನಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸರಳ ಉಡುಪು, ಹಾಸಿಗೆ, ಊಟದ ತಟ್ಟೆ, ಲೋಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ತರುವ ಮೂಲಕ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು.
13. ದೈನಂದಿನ ಉಪಹಾರ ಮತ್ತು ಊಟೋಪಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.
14. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಸರಳ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದಾಯಕವಾದ ಸಸ್ಯಾಹಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಲು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

ಅನುಮತಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಯು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

15. ಉಪಹಾರ ಮತ್ತು ಊಟದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸರದಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶಿಸ್ತು ಪಾಲನೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಬೇಕು.
16. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ದೈನಂದಿನ ಔಷಧ ಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ತಂದು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು.
17. ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನೀಡುವ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.
18. ಶಿಬಿರದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಅನ್ವಯ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಮದ್ಯಪಾನ, ಧೂಮಪಾನ, ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
19. ಶಿಬಿರದ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೆಲವು ನಿಷೇಧಿತ ಆಟ (ಇಸ್ಪೀಟು, ಜೂಜು ಇತ್ಯಾದಿ)ಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಘನತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಜಾಗೃತವಾಗಿರಬೇಕು.
20. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳಾ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಲೇಬೇಕು.
21. ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳಾ ಉಪನ್ಯಾಸಕರನ್ನು ಶಿಬಿರದ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಹ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
22. ಸಹ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮಹಿಳಾ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶಿಬಿರದ ಪೂರ್ಣ ಅವಧಿ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಇರಬೇಕು.

23. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಐದು ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯ ಶ್ರಮದಾನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
24. ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮದಾನ ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಜರಿದ್ದು, ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ತಾವು ಕೂಡ ಶ್ರಮದಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
25. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಆಯೋಜಿಸಿ ಹೊಸ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಆರಂಭದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿ ಶಿಬಿರದ ವರದಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು.
26. ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶಿಬಿರದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಶಿಬಿರದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ, ವರದಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕು.
27. ಶಿಬಿರದ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಇಲಾಖಾ ಆಯುಕ್ತರು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಶನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿಬಿರದ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಬೇಕು.
28. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹಿತಮಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕುರಿತು ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸದಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು.
29. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿರ್ದೇಶನದ ಪ್ರಕಾರವೇ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು.
30. ಭಾರತವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಲವು ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಶಿಬಿರದ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಬೇಕು.

31. ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಈ ಶಿಬಿರವು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಯು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಕಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೂತನ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
32. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
33. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ವೈಷಮ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಘನತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.
34. ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಬಹುದಾದ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ ಪೀಡಿತ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಕ್ತವಾಗಲು ಇರುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
35. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಬೇಕು.
36. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನಾಗಿದ್ದರೂ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
37. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಆ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವುದು.
38. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
39. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತಮ್ಮ ಸಕ್ರಿಯ ಸಹಕಾರವೇ ಶಿಬಿರದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು.
40. ಶಿಬಿರದ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ನಿರಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರುವ ಮೂಲಕ ಉದ್ವಿಗ್ನತನವನ್ನು ಮೆರೆಯಬಾರದು.
41. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸದಾ ಅವಕಾಶವಾದಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರವು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಅದ್ವಿತೀಯ ಅವಕಾಶವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

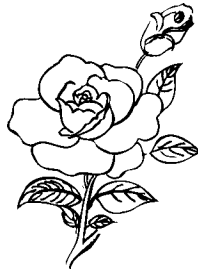
42. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮೊಳಗಿರಬಹುದಾದ ಓರ್ವ ಸಂಶೋಧಕ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಬೇಕು.
43. ಇಂದಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾರತಮ್ಯದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ವರ್ಗರಹಿತ ಮತ್ತು ಜಾತಿರಹಿತ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯದ ಕುರಿತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.
44. ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
45. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ದಾರುಣ ಬದುಕಿಗೆ ತುಂತುರು ಹನಿಯಾಗಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನಾಗಿ ಬದಲಿಸಬೇಕು.
46. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಇರುಳಿನಿಂದ ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಸುಜ್ಞಾನದ ಪಥವಿದ್ದಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಈ ಪಥದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದು ಸದಾ ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಾ ಕತ್ತಲೆಂಬ ಭವದ ಭಯವನ್ನು ನಿಗೇಬೇಕು.
47. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು.
48. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ದೇಶದ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ ಕೋಮುವಾದ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘರ್ಷದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.
49. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಪಾರದರ್ಶಕವಾದ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

50. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಯು ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಾಯಕರಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವಂತಾಗಬೇಕು.
51. ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸತ್ವಜಿಯಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕು.
52. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಔನ್ನತ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಕಾರಣರಾಗಬೇಕು.
53. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು ನಾವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಯು ಅರಿತುಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಬಲ್ಲ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
54. ಶಿಬಿರದಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಾದ ವಿಕಸನವು ಅವರ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಲಿತ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು, ನೆರೆಹೊರೆಯ ಬಂಧುಗಳು, ಸಂಬಂಧಿಕರು ಹಾಗೂ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬೇಕು.
55. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೊಸತನ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಎಂಬ ಕುರಿತು ಆಳವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮೊದಲ ಉತ್ತರ ನಾವೇ ಆಗಿರಬೇಕು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ನಿಯಮಗಳ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಬಹುದಾದ

ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರು ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಕಾರಿಗಳು ಸೂಚಿಸುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ವಿವಿಧ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಆಲೋಚನೆಗಳು ದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟ ವೃದ್ಧಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಬದಲಾದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸದಾ ಜಾಗೃತರಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ವ ಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ ಚಿಂತನೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಭಾರತದ ಘನತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸಾರಬೇಕು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶಿಬಿರದ ಘನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸೋಣ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾ ಪೌರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸದಾ ಸಮರ್ಪಣಾ ಭಾವದಿಂದ ಶ್ರಮಿಸುವುದಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುತ್ತಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸಮಸ್ತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೂ ಈ ಉದಾತ್ತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಐಕ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸರ್ವರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಆತ್ಮನೃತ ಸ್ವಾರ್ಥರಹಿತ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸೋಣ...

ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಜೀವನದ ಅನುಭವಗಳು

ರೇಖಾ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನಾನು ಆಗಷ್ಟೇ ಹದಿಹರೆಯದ ಬಾಲೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿದ್ದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಗೆಳತಿ. ನಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರು. ಅವತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅಪ್ಪ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಹೊರಡಲು ಗೇಟ್ ಬಳಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಪಕ್ಕದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಣ್ಣನಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಪ್ಪ ಹೊರಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಳು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳಿ ಮಗಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ತಿರುಗಿ ನೋಡದೇ ಹೊರಟೇ ಹೋದರು. ನನ್ನ ಗೆಳತಿ ಅಂತೂ ಅತ್ತು ಅತ್ತು ನೀರಾಗಿದ್ದಳು. ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ತುಂಬಾ ಜನ ಹೊಸಬರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಅಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟ 30 ರೂಪಾಯಿ ಜೋಪಾನ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಮನೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಡು ಎದುರಲ್ಲೊಂದು ರಸ್ತೆ. ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗಿ ದರೂ ಯಾರೂ ಓಡಿಬರುವವರಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇರುವುದೋ ಎಂದೆನಿಸಿತು. ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಹಾಗಿತ್ತು. ಇವಾಗಂತೂ ಮನೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ - ಅಮ್ಮನ ಜೊತೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗಂಟಿ, ಕೋಳಿ, ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕು ಎಲ್ಲಾ.

ಸಂಜೆ 4 ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಅಕ್ಕಂದಿರೆಲ್ಲರೂ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕಡೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಜಗಲಿ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೆವು. ಕೆಲವರು ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರು. ಕೆಲವರು ನೋಡಿ ಮುಗುಳುನಕ್ಕರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಗಂಭೀರತೆಯಿಂದ ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ದಿನ ಹೇಗೋ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಶಾಲೆಗೆ ಹೊರಡಬೇಕು, ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ನಾವು ತುಂಬಾ ಜನವಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅಕ್ಕಂದಿರು ನಮಗೆ ಸಾಲಾಗಿ ಹೋಗಲು ಹೇಳಿದರು. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಮೊದಲ ದಿನವೇ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಅವರ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ರಕ್ತಪಾತವಾಗಿತ್ತು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಮುಚ್ಚಿಹೋದವು. ಕೈ ಕಾಲು ನಡುಗುತ್ತಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಕಂಡಿರದ ಭಯಾನಕ ದೃಶ್ಯ. ಜೀವವೇ ಹೋದಂತಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಭಯದಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸುದ್ದಿ ಅದಂತೂ ಮತ್ತೂ ಭಯಾನಕ. ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಪಕ್ಕದ ಹೊಲದಲ್ಲೇ ಇಬ್ಬರು ಒಂದೇ ಬಳಿಗೆ ನೇಣುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸತ್ತು ಹಣವಾಗಿದ್ದರು. ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಅಕ್ಕಂದಿರೆಲ್ಲರೂ ಅದೇ ವಿಷಯದ

ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದ ಹಾಗೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ದಿನ ಕಳೆಯಿತು. ನಂತರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಎದುರುಗಡೆ ಎಷ್ಟು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆಯೋ ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಎಂಟು ಚಕ್ರದ ಲಾಗಿಗಳಂತೂ ದಿನಕ್ಕೊಂದರ ಹಾಗೆ ಟಯರ್ ಪಂಚರ್ ಆಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದವು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮದು 10ನೇ ತರಗತಿ ಮುಗಿದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಎದುರುಗಡೆ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ನ ಅಡಿಗೆಯವರ ಮಗ ತೀರಿಹೋದ ವಿಷಯ ಕೇಳಿ ಬಹಳ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ದೆವ್ವ ಇದೆ, ಹೆದರಿಸುತ್ತವೆ ಅಂತ ತುಂಬಾ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗಂತೂ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅನುಭವ ಯಾವತ್ತೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪರದಾಟ:

ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ. ದೊಡ್ಡವರೆಲ್ಲ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕವರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಅಕ್ಕಂದಿರೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ನಿಯಮ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನಂತೂ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾವಿಯನ್ನೇ ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಎತ್ತುವುದು? ಮೊದಮೊದಲು ಅಕ್ಕಂದಿರು ನೀರು ಎತ್ತಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ನಾವೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಬಾವಿಯ ತಳದಲ್ಲಿ ನೀರು, ಬಳ್ಳಿ ಎಳೆದು ಎಳೆದು ಕೈಯೆಲ್ಲ ಉರಿ ಉರಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನೀರನ್ನು ಬಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ಅಪ್ಪ ಅಂತೂ ನನ್ನಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ಬಕೆಟ್ ತೆಗೆಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೋ ಹೀಗೋ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಟ್ಟರೆ ನೀರನ್ನು ಕದಿಯುವವರು ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುವಾಗ ಅಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆನೇ ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವುದೆಲ್ಲ ನೆನಪಾಯಿತು.

ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನದೊಂದು ಅವಸ್ಥೆ:

ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗಂಜಿ ಊಟ ಮತ್ತು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹುರುಳಿ ಚೆಟ್ಟಿ. ಆ ಚೆಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಊಟ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ನೋಡಿರದ ಕರಿಕರಿ ಚೆಟ್ಟಿ,

ತಿನ್ನಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಿನ್ನದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲ. ಊಟ ಬಿಸಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಹಾಕಿದರೂ ತಿನ್ನಬೇಕು, ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಗಂಜಿ ಊಟ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸಂಜೆ ಕೊಡುವ ತಿಂಡಿ ಮಾತ್ರ ಹಿಡಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೇಸರಿಬಾತ್ ಮತ್ತೆ ಗೋದಿ ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು. ಅದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಆಹಾರಮಂತ್ರಿ ಜೊತೆ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದುಂಟು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಆ ವಿಷಯ ವಾರ್ಡನ್ ತನಕ ಹೋಗಿ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ತಿನ್ನಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಆಹಾರಮಂತ್ರಿ ನನಗೆ ಹರ ಬಿಡದೇ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಣ್ಣಲ್ಲಿನೀರು ಬಂದರೂ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಲ ಉಂಡೆ ಮಾಡಿ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅನ್ನ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಾಗ ಅಪ್ಪನಿಗೊಂದು ಅಮ್ಮನಿಗೊಂದು ಪಾಲು ಮಾಡಿ ಊಟ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ. ಆದರೆ ಕಾಲೇಜ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎದುರುಗಡೆ ಹಂದಿ ಬುಟ್ಟಿ, ನಾವು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಂದಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಹಾಗೆ ದಿನ ಸಾಗಿತು, ಪ್ರೈಮರಿ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ಅಲ್ಲೂ ಹಾಗೆ ದಿನ ಕಳೆದಿದ್ದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಾನುವಾರ ಎಂದರೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದ ನಮಗೆ ಆ ದಿನವೇ ಬೇಡ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಭಾನುವಾರ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕ್ಲೀನಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ ಭಾನುವಾರ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದ್ದೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು 10ರಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಕೃಷಿಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದೆ. ರಜೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಕೀಳಬೇಕಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಗಿಡ ನೆಡುವುದು, ನೀರು ಹಾಕುವುದು ಹೀಗೆ ಗಾರ್ಡನ್ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ರಜೆ ಇದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ನನಗೆ ಆರಾಮಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆనే ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆದು ಮೊದಲಿಗೆ, ಯಾರಿಗೆ ಹುಷಾರಿಲ್ಲ ಹೇಳಿ ಹಾಸ್ಟೆಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುವ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸರಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಹುಷಾರಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲಾ ಇವತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಉಂಟು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವಾಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಮುಖ ನೋಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲರ ಮುಖವೂ ಬಾಡಿದ ದಾಸವಾಳದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ ಮಾಡಿ ಟಿವಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹಾಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಂಪೌಂಡ್ ಹಾರಿ ಚೂರಿಹಣ್ಣು

ತಿನ್ನುವುದು ತುಂಬಾ ಮಿಷಿ ತರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಜೀವನ ಮುಗಿದೇ ಹೋಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ತಿಂದಿರುವ ಮುಂಡಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪರಿ, ಶೇಂಗಾ ಚಟ್ನಿ, ಕರ್ಚಿಕಾಯಿ, ಅಕ್ಕಿ ಉಂಡಿ, ಹಾಗೆ ದಾಸ್ತಾನು ಕೊರಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕದ್ದು ತಿಂದ ನೆಲಗಡಲೆ, ಒಣದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಹಾಗೆ ಸಂಜೆಯಾದಾಗ ಮಾಡುವ ಭಜನೆ, ಹಾಡು, ಕುಣಿತ, ಜೊತೆಗೆ ಹುಷಾರಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಮಾಡುವ ಆರೈಕೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ.

ನನ್ನ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮುಗಿದು ಹೋದರೂ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಜೀವನ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ, ಬಸ್ಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಪುನಃ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಕಾಲೇಜ್ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಪಂಜರದಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಪಕ್ಷಿಯಂತಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಾರ ವಾರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ನಮಗೆ ಮಿಷಿಯ ವಿಚಾರ, ಮೊದಮೊದಲು ಮಕ್ಕಳಾಟಿಕೆ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಂತರ ಸರಿ ತಪ್ಪುಗಳ ಅರ್ಥವಾಗತೊಡಗಿತು. ದೊಡ್ಡವರಾದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು, ಯೋಚನೆಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಯಾರ ಜೊತೆ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು, ಯಾರ್ಯಾರ ನಡವಳಿಕೆ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಯಾರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು, ಯಾರು ಅನ್ಯರು, ಹಾಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಿಳಿಯತೊಡಗಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಅಕ್ಕರೆ, ತುಸುಮುನಿಸು, ಜಗಳ, ಕೋಪ, ಹೀಗೆ... ನನ್ನ ಜೀವನದ ಹತ್ತು ವರುಷಗಳು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲೇ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದ್ದವು. ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸಮಯ, ಅನುಭವ, ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡ ಕಷ್ಟಸುಖ ಇವೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಮಯ ಎನ್ನಬಹುದು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಲು ಇಚ್ಛಿಸುವವರು, ನನ್ನ ಹಾಗೆ ಬಸ್ಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವವರು, ದೂರದಿಂದ ಬರುವವರು, ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಆಶ್ರಯತಾಣವಾಗಿವೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರಿಗೆ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿರಋಣಿ ಆಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆ

✍ ಕೆ. ಆಕಾಶ್ ಶೇರಗಾರ್

ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಅವನದೇ ಆದ ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾವತ್ತೂ ಆತ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಆತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆತನಿಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಅನೇಕ ನೋವುಗಳು ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆತ ಏನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವನು ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಹಾಗೆಯೇ ಇವನು ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದವರಿಗಿಂತ ಎತ್ತರವಾಗಿ ತಾನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಛಲ ಆತನಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಆ

ಛಲದಿಂದ ಹಲವಾರು ಜನರು ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ನಾವು ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿಂದಿನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಅವಮಾನದಿಂದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಾವೂ ಕೂಡ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ತರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅವಮಾನ ಆಗಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಬದುಕಲು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಸುಂದರವಾಗಿಡಲು ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು ತುಂಬಾ ಶ್ರಮ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನೋವಾಗಲೂ ಬಿಡಬಾರದು. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜನರ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರೇ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಯಾವುದೇ ಸಾಧನೆಗೂ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ●

ಭಾಗವತ

ಆದೌ ದೇವಕಿ ದೇವಿ ಗರ್ಭ ಜನನಂ ಗೋಪೀ ಗೃಹೇ ವರ್ಧನಂ
ಮಾ ಪೂತನಿ ಜೀವಿತಾಪಹಾರಣಂ ಗೋವರ್ಧನೋದ್ಧಾರಣಂ
ಕಂಸ ಭೇದನ ಕೌರವಾದಿ ಮಥನಂ ಕುಂತೀ ಸುತಃ ಪಾಲನಂ
ಏತದ್ಭಾಗವತ ಪುರಾಣ ಪುಣ್ಯ ಕಥಿತಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಲೀಲಾಮೃತಂ |

1. ಹಿಂದೆ ಧರ್ಮಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ದೇವಕಿ ದೇವಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ (ವಸುದೇವ ದೇವಕಿಯರ ಅಷ್ಟಮಪುತ್ರನಾಗಿ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ) ಜನಿಸುತ್ತಾನೆ. (ತದನಂತರ ವಸುದೇವ ಶಿಶುವಾದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು) ಗೋಪಾಲಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ.
2. ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ (ಮಾವ ಕಂಸನಿಂದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅನೇಕಾನೇಕ ದುಷ್ಟರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮಗುವಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಅವನಿಗೆ ವಿಷದ ಹಾಲುಣಿಸಲು ಬಂದ) ಮಾಯಾಪೂತನಿಯ ಜೀವನನ್ನು ಹರಣಮಾಡಿ (ವರುಣದೇವನ ಕೋಪದಿಂದ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಾದಾಗ ಗೋಪಾಲಕರು ಮತ್ತು ಗೋವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ) ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿಯನ್ನೇ ಕಿರುಬೆರಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತುತ್ತಾನೆ (ತರುವಾಯ) ದುಷ್ಟ ಕಂಸನನ್ನು ಕೊಂದು (ಅಧರ್ಮಿಗಳಾದ) ಕೌರವಾದಿಗಳನ್ನು (ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಯುದ್ಧದ ಮೂಲಕ) ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಕುಂತಿಪುತ್ರರಾದ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಸಲಹುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಏಕಶ್ಲೋಕದ ಮೂಲಕ ಭಾಗವತ ಪುರಾಣವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

✍ ಅಂಜನಾದೇವಿ ಜಿ.ಎಸ್., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಅಣಬೆಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳು

✍ ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಮಳೆಯಲಿ ಮಿಂದ ಇಳೆಯ ಮಡಲಲಿ ಅಣಬೆಗಳ ಚಿತ್ತಾರ ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿರುಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕಾದ ಭೂದೇವಿಯ ಮಡಿಲಿಗೆ ಮಳೆಯ ಸಿಂಚನ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಭೂಗರ್ಭದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಚ್ಚರಿ ಮೂಡಿಸುವಂತ ಬಣ್ಣ-ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವುದೇ ಈ ಅಣಬೆಗಳು. ತಂಪಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತಣ್ಣಗೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುವ ಅಣಬೆಗಳು ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಮಾತೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯೇ ಸರಿ. ಮಳೆಗಾಲ ಶುರುವಾಯಿತೆಂದರೆ ಅಣಬೆಗಳದ್ದೇ ಕಾರುಬಾರು. ತರಕಾರಿಯಂತೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇದು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮರದ ಪೊಟರೆಯಲ್ಲಿ, ತಂಪಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನೆ ಹೋದ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಇವತ್ತು ಹೋಗಿ ನೋಡುವಾಗ ಮುದ್ದಾದ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಸೆಳೆಯುವಂತಹ ಅಣಬೆಗಳು ದಿಢೀರನೇ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಯಾರ ಅನುಮತಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹುಟ್ಟುವ ಈ ಅಣಬೆಗಳು ಯಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿಯೂ ಕಾಯದೆ ಮತ್ತೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಾಗುತ್ತವೆ.

ಮೈಕೋಟಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಯೂಕಾರ್ಯೋಟಾ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ 'ಫಂಗೈ'ನ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಅಣಬೆಗಳು ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಗಾಗಿ ರೈತ ಹೇಗೆ ಕಾಯುತ್ತಾನೋ ಹಾಗೇ ಮಳೆ ಸಿಡಲಿನೇ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಮಳೆ ಬಂದು ಇನ್ನೇನು ತೇವಭರಿತವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ವರ್ಣಿಸಲಾಗದ ಆಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರಡಲಾಗದ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅಣಬೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆಹಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸೇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಣಬೆಗಳು ಉಪಯೋಗಕಾರಿಯಾದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅನುಪಯುಕ್ತಕಾರಿಗಳು.

ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಳೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಣಬೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮಳೆ ಶುರುವಾದಂದಿನಿಂದ ದಿನ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಅಣಬೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ, ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋಗುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಣಬೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಈ

ಅಣಬೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಜಾ ತರಕಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶವೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಲಾಭದಿಂದಾಗಿ ಕೃತಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ದೊರೆಯುವ ಅಣಬೆಗಳಿಗಿಂತ, ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಕಾದುಕುಳಿತು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಅಣಬೆಗಳನ್ನು ತಿಂದಾಗಲೇ ಅಣಬೆಯ ರುಚಿ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಸಿಗುವುದೆಂದಾದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಸುಮಾರು 16 ಜಾತಿಯ ಅಣಬೆಗಳು ತಿನ್ನಲೋಗ್ಯವಾದುದು. ಕಾರ್ಕಳ, ಕುದುರೆಮುಖ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುತ್ತದ ಅಣಬೆಗಳು, ಪುಟ್ಟ ಅಣಬೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಭೋಗಿ ಅಣಬೆ, ಮರದ ಅಣಬೆ, ಮರಳು ಅಣಬೆ, ಕಲ್ಲಣಬೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಂತಹ ರುಚಿಕರವಾದ ಕೆಲವು ಅಣಬೆಗಳ ವಿವರಣೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

ಹುತ್ತದ ಅಣಬೆ

ಹುತ್ತದ ಅಣಬೆ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹುತ್ತದ ಅಣಬೆಗಳನ್ನು ಹೆಗ್ಗಲಿಗೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಣಬೆಗಳು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಜುಲೈ-ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಹೆಗ್ಗಲಿಗೆಗಳು ಹೇರಳವಾದ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳಿಂದ ತುಂಬಿವೆ. ಹುತ್ತದ ಅಣಬೆ ಬೆಳೆದಿದೆಯೆಂದರೆ, ಅದರ ಕೆಳಗಡೆ ಹಾವು ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹುತ್ತದ ಅಣಬೆಗಾಗಿಯೇ ಹಳ್ಳಿ ಜನರು ಕಾಯುವವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಣಬೆಯ ಸಾಂಬಾರು ಅತ್ಯಂತ ರುಚಿಕರ ಅದಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳು ಉಳಿದ ಅಣಬೆಗಳಿಗಿಂತ ಆಕಾರ, ರುಚಿ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ವಿಭಿನ್ನ. ಹೆಗ್ಗಲಿಗೆಯ ದರ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಣಬೆ ಪ್ರಿಯರು ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಮುಗಿಬಿದ್ದು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ಹುತ್ತದ ಅಣಬೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಆರೈಕೆಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವು ತಾವಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಮಳೆಗಾಲದ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಇದನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ

ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಂತ ಹೆಗ್ಗಲಿಗೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಹುತ್ತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಕೀಳುವಾಗ ಭಯ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹುತ್ತದ ಅಣಬೆಗೆ ಬಟ್ಟೆ ತಗುಲಿದರೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಣಬೆ ಮತ್ತೆ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯು ಇದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅನುಭವ ಇರುವವರು ಮಾತ್ರ, ಅದನ್ನು ಕೀಳಲು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಕಲ್ಲಣಬೆ

ಮಳೆಗಾಲದ ಆರಂಭದ 15 ದಿವಸದ ಒಳಗೆ ಮಳೆ ನೀರು ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಸ್ಯಸಂಕುಲದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಹೆಸರೇ ಕಲ್ಲಣಬೆ. ನೋಡಲು ಗೋಲಿಯಾಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲಣಬೆಯನ್ನು ತುಳುವರು ಕಲ್ಲಾಂಬು, ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜದವರು ಅಳಂಬೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಬಂತೆಂದರೆ, ಕೊಂಕಣಿಗರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಲ್ಲಣಬೆಯದ್ದೇ ಕಾರುಬಾರು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಈ ಕಲ್ಲಣಬೆ ಪದಾರ್ಥ ಮಾಡಿ ಸವಿಯುವುದು ಕೊಂಕಣಿಗರ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲ ಮಳೆ ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳುವಾಗ ಗುಡುಗಿನ ಆರ್ಭಟ ಜೋರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೌಗು ಮಣ್ಣಿನ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕತ್ತಿ/ಕೋಲಿನಿಂದ ಅಗೆದರೆ ಈ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಲ್ಲಣಬೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಲಣಬೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರ ಇರುವಿಕೆಯು ಮೇಲ್ಮೂಲಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಲಣಬೆಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೊಳೆದು ಇದರ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕರಾವಳಿಯ ನೀರುದೋಸೆಯೊಂದಿಗೆ

ಸೇವಿಸಿದರೆ, ಆಹಾರ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೇ ಗೆದ್ದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳ ಆಗರವಾಗಿರುವ ಈ ಕಲ್ಲಣಬೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆ.ಜಿ. ಅಥವಾ ಸೇರಿನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಾರಲಾಗುವ ಈ ಕಲ್ಲಣಬೆಗಳ ಬೆಲೆಯು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ರೂ. 250ರಿಂದ 300ರ ವರೆಗೆ ಇದ್ದುಕೆಲವೊಮ್ಮೆ 1000 ರೂ. ಏರಿತ ದಾಖಲೆಯು ಇದೆ. ಕಲ್ಲಣಬೆಯ ತಾಜಾತನ ಇರುವುದು ಒಂದೇ ದಿನ ಆದ ಕಾರಣ ಆವತ್ತಿನ ಅಣಬೆ ಅಂದೇ ಖಾಲಿಯಾಗಬೇಕು, ಮರುದಿನ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನುಚ್ಚು ಅಣಬೆ

ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ನುಚ್ಚು ನುಚ್ಚಾಗಿ ಮುದ್ದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಅಣಬೆಯೇ ನುಚ್ಚು ಅಣಬೆ. ಮಳೆ ಬಂತೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ನುಚ್ಚು ಅಣಬೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಗರಿತಿಯರ ಪಾಲಿಗೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವೇ ಸರಿ. ನುಚ್ಚು ಅಣಬೆ ಹಳಿಯ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಣಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಆಕಾರಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣಿನ ಸೆಳೆಯುವ ಅಣಬೆಗಳ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಅರಿವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೇ ಸರಿ. ಹಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶಭರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ತಲೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಅರಳುವ ಈ ನುಚ್ಚು ಅಣಬೆಗಳು ನೋಡುಗರ ಚಿತ್ತವನ್ನು ರಂಜಿಸುವ ಚಿತ್ತರಂಜಕಿಯರು. ನುಚ್ಚು ಅಣಬೆಯ ಪಲ್ಯ, ಸಾರು, ಸುಕ್ಕು, ಖಾರ ದೋಸೆ ಇವುಗಳ ರುಚಿಗೆ ಸಾಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಣ್ಣು ಹಣ್ಣು ಮುದುಕರೂ ಇಷ್ಟಪಡುವ ನುಚ್ಚು ಅಣಬೆಯೇ ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಸಾಟಿ! ನುಚ್ಚು ಅಣಬೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸುಲಭ ಆದರೆ ನುಚ್ಚು ಅಣಬೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಳೆಯಲಿ ಜೊತೆಯಲಿ

ತಿಳಿ ಸಂಜೆ ಇಳಿ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ
ಸುಡುವ ಸೂರ್ಯನ ಭಯದಲ್ಲಿ
ನಾ ಕಂಡ ಒಂದು ಸುಂದರ ಮೊಗವನ್ನು
ನಾ ಆ ಮೊಗವನ್ನು ಕಂಡ ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ
ಮುಗಿಲ ಬಾನೆತ್ತರದಲ್ಲಿ ಆರ್ಭಟಿಸಿದ ವರುಣ-ರಾಯ
ಮಳೆಯ ಹನಿ ತಂದಿತು ಧರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಹಸಿರು
ನಿನ್ನ ಮೊಗದ ನಗು ಹುಟ್ಟಿಸಿತು
ಮನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮದ ಪೈರು..

ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಹಾಗಲಕಾಯಿ ನೀನೆಷ್ಟು ಉಪಕಾರಿ

ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರುಚಿಗೆ ಕಹಿಯೆನಿಸಿದರೂ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿತಕಾರಿ. ವಿಟಮಿನ್ ಎ, ವಿಟಮಿನ್ ಸಿ, ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶ ಹಾಗೂ ಪೋಟಾಶಿಯಂಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹಾಗಲಕಾಯಿಯನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಮಧುಮೇಹವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರಿಸುವ, ರಕ್ತ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮೂತ್ರಕೋಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹರಳುಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಾಗಲಕಾಯಿಯ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ:

ಉದರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ

- ಮೂರು ಚಮಚ ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಮಚ ನಿಂಬೆ ರಸ ಬೆರೆಸಿ ಕುಡಿದರೆ ರಕ್ತ ಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಚರ್ಮ ರೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಲಿವರ್ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವವರು ಪ್ರತಿದಿನ ಕಾಲು ಕಪ್ ತಾಜಾ ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಮಚ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಬೆರೆಸಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು.
- ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸವನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ಸುತ್ತಲೂ ಶೇಖರಣೆಗೊಂಡ ಬೊಜ್ಜು ಕರಗುತ್ತದೆ.
- ತಲಾ ಎರಡು ಚಮಚ ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸ, ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಬೀಜದ ಪುಡಿ ಹಾಗೂ ಅರ್ಧ ಚಮಚ ಜೇನುತುಪ್ಪವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಕುಡಿದರೆ ಜಂತುಹುಳುಗಳಿಂದ ಉಪಶಮನ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಮಧುಮೇಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಾಗಿ

- ಹಾಗಲಕಾಯಿ ಮೇದೋಜೀರಕ ಗ್ರಂಥಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ, ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ, ಮಧುಮೇಹ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಬಳಲುವವರು ಹಾಗಲಕಾಯಿ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಸಿಯಾಗಿ ತಿಂದರೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ.

ತಲೆನೋವಿನ ಬಾಧೆಗೆ

- ಮೂರು ಚಮಚ ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಮಚ ತುಪ್ಪ ಬೆರೆಸಿ ಹಣೆಗೆ ಲೇಪಿಸಿದರೆ ತಲೆನೋವಿನ ಬಾಧೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಣ್ಣಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ

- ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸವನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕುಡಿದರೆ,

ಇರುಳು ಕುರುಡುತನ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಾಗಿ

- ಮೂರು ಚಮಚ ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸವನ್ನು ಒಂದು ಕಪ್ ತಾಜಾ ಮಜ್ಜಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಉರಿ, ನೋವುಗಳಿಂದ ಉಪಶಮನ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ ಬೆರೆಸಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ರಕ್ತ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ

- ತಲಾ 2 ಚಮಚ ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸ ಹಾಗೂ ನಿಂಬೆ ರಸಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕುಡಿದರೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಋತುಚಕ್ರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಡುವ ನೋವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬಾಣಂತಿಯರು 7-8 ಹಾಗಲಕಾಯಿಯ ಎಲೆಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕುದಿಸಿ, ತಣಿಸಿ, ಶೋಧಿಸಿ ಕುಡಿದರೆ, ರಕ್ತ ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಎದೆಹಾಲು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಚರ್ಮದ ಆರೈಕೆಗೆ

- 1/4 ಕಪ್ ಮೊಸರಿಗೆ, 3 ಚಮಚ ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸ, 2 ಚಮಚ ಬೇವಿನ ರಸ, ಚಿಟಿಕೆ ಅರಸಿನ ಬೆರೆಸಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸಿ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ತೊಳೆದರೆ, ಚರ್ಮದ ಕಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.
- 1/2 ಕಪ್ ಮೊಸರಿಗೆ, 3 ಚಮಚ ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ, ದೇಹಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಶುಚಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಪಿತ್ತ ಗಂಧಗಳು ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೂದಲಿನ ಆರೈಕೆಗಾಗಿ

- 1/4 ಕಪ್ ಕೊಬ್ಬರಿ ಎಣ್ಣೆಗೆ, 3 ಚಮಚ ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸ, ಒಂದು ಚಮಚ ಜೀರಿಗೆ ಪುಡಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕುದಿಸಿ, ಶೋಧಿಸಿ ಕೂದಲಿಗೆ ಲೇಪಿಸಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ತಲೆಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸೀಳು ಕೂದಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ದೂರವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕೂದಲು ಕಾಂತಿಯುತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಾ. ರೇಖಾ ಬನ್ನಾಡಿ

ಮೈತ್ರಿ ಎಚ್.

ಡಾ. ರೇಖಾ ಮೇಡಂರವರ ಕುರಿತಾದ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿ ಬದುಕಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆಮ್ಮೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮೇಡಂ ಸುಮಾರು 33 ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ವೃತ್ತಿ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 2022ರಂದು ಸೇವಾ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಾವುಗಳ ಕಳೆದ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು. ಅವರೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಬ್ದ ಭಂಡಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯವೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಓದಿನಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಿತ್ತು. ಯಾವತ್ತೂ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋದದ್ದೇ ಕಡಿಮೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ತಯಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಪಾಠಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತರಗತಿ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಪಾಠದ ಶೈಲಿಗೆ ಮನಸೋಲದವರೇ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಎಷ್ಟೇ ತಂಟೆ-ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದರೂ ಅವರನ್ನು ತನ್ನ ಮಾತಿನ ವೈಖರಿಯ ಮೂಲಕ ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧರನ್ನಾಗಿಸುವ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಅವರಲ್ಲಿದೆ. ಹಳೆಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ, ಹೊಸಗನ್ನಡ - ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಅವಾರವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾದ ಇವರು ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಇವರಿಗೆ ಅಳಿಸಲಾರದ ನಂಟಿದೆ. ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಇವರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಗುಲ್ಲಾಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಅವರು ಹಾಲಕ್ಕಿ ಎಂಬ ಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು, ತನ್ನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ವಾಲ್ಮೂರು ಮತ್ತು ನೇರಳಕಟ್ಟೆ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬಸ್ತೂರಿನ ನಿವೇದಿತಾ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಕಾಲೇಜು, ಬಸ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಮರ್ಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಮುಗಿಸಿ, ಬಿ.ಕಾಂ.ಗೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಗುವಾಗ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ. ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ್ ಭಟ್ ಅವರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ಬಿ.ಎ. (ಕನ್ನಡ ಐಚ್ಛಿಕ) ಪದವಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ 1983ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿ ಪಡೆದು ನಂತರ ಕಾಲೇಜು ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ನಿರತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಶಿರ್ವದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿ ಬದುಕನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮರೆಯಲಾರದ ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತುಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ, ವಾಕ್ ಚಾತುರ್ಯ, ಸಂಘಟನಾ ಚತುರತೆ, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಎಳವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಮನೋಭಾವವೇ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಅಪ್ಪನ ಪ್ರಭಾವವೇ ಅವರ ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಎಳೆವೆಯಿಂದಲೂ ಚಂದಮಾಮ, ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ, ಚರ್ಚಾ ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ

ಓದುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅವರು ಬರೆದು ರಚಿಸಿದ ಕುಂದಾಪುರ ಕನ್ನಡದ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಹಸನವೊಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾದ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಮೇಡರವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಾಕಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಭವಿಷ್ಯದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಕಾಲೇಜು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತಿಪತ್ರಿಕೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಹವ್ಯಾಸವೇ ಮುಂದೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲೂ ಭಾಷಣ, ಚರ್ಚೆ, ಏಕಪಾತ್ರಾಭಿನಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿಯಾಯಿತು. ಲಂಕೇಶ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಓದಿನೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ತೊಡಗಿದರು. ಇವರ ಮೆಚ್ಚಿನ ಲೇಖಕರು-ಕಾರಂತರು, ಕುವೆಂಪು, ಲಂಕೇಶ್, ತೇಜಸ್ವಿಯವರು. ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಲಂಕೇಶರ ಪರಿಚಯ, ಅವರ ಕೃತಿಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತರಗತಿ ಆರಂಭವಾಗುವುದು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಲಂಕೇಶರ ಅಪ್ಪಟ ಅಭಿಮಾನಿಯಾದ ಅವರನ್ನು ತೇಜಸ್ವಿಯವರ ಬರಹಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ಓದಿನೆಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿದೆ. ಸ್ವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಸರಳತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿಯಾಗಿದ್ದ ತೇಜಸ್ವಿಯಾವುದೇ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಸಾಧನಕ್ಕಾಗಿ ಆಸೆ ಪಡೆದವರು. ತಮ್ಮ ಆದರ್ಶಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿ ಬದುಕಿದ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಚಿಂತಕರಾದ ತೇಜಸ್ವಿಯವರನ್ನು ಆಗಾಗ ಗೌರವದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಂಗಕರ್ಮಿ, ಲೇಖಕ ವಸಂತ ಬನ್ನಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನೆ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಗ್ರಂಥಾಲಯವಾಗಿತ್ತು. ಲಂಕೇಶ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿ ಬನ್ನಾಡಿ ಅವರ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರದಿಂದ ಗಾಢವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು. ಅವರ ಮೊದಲ ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ಉದಯವಾಣಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ; ಕಥೆಗಳು ಉದಯವಾಣಿ, ಜನವಾಹಿನಿ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದ ಕುಂದಪ್ರಭ, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಹೊಸ ಬದುಕುಗಳಲ್ಲೂ ಲೇಖನ, ಕಥೆಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ಸಂಕಲನ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಗಳು ಪ್ರಸಾರವಾಗಿವೆ. ಲೇಖನಗಳು ವಿವಿಧ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ಲೀಲಾ ಕಾರಂತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿ), ಕಾರಂತ: ದುಡಿಮೆ ಪ್ರಪಂಚ, ಖಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ಸಂತ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ, ಕಡಲು

ಕಾಯಕ - ಇದು ಅವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು. ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳು - ಸಂಕ್ರಮಣ, ಶೋಧ, ಚಿಂತನ ಬಯಲು, ಸಂಕಲನ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ.

ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನೆ:

- * 1983 ರಲ್ಲಿ ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಿಟೆಲ್ಲರೂ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಯೂ ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನೆ (ಪ್ರೊ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ರಚನೆ).
- * ಕರ್ನಾಟಕ ಲೇಖಕಿಯರ ಸಂಘ (ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ "ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಸ್ತ್ರೀವಾದ-ಸಾಹಿತ್ಯ" ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣದಲ್ಲಿ "ಪುರುಷ ಪಾರಮ್ಯ, ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕೆ" ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನೆ.
- * ಶಿರ್ವ ಮಂಚಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಯು.ಜಿ.ಸಿ. ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣದಲ್ಲಿ "ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ" ವಿಡಿಯೋ ಕವಿತೆಯ ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನೆ.
- * ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ನಮ್ ಕುಂದಾಪು' ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣದಲ್ಲಿ "ಕುಂದಾಪು ಭಾಷಾ ಸೊಗಡು" ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನೆ.

ಉಪನ್ಯಾಸ

- * ಕಾರಂತ ಪೀಠ, ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ನಡೆಸಿದ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ "ಕಾರಂತರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯರು" ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ.
- * ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಮಂಗಳೂರು ಇವರು ಕೆದೂರು, ಕೋಟ ಪಡುಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ.
- * ಕರಾವಳಿ ಲೇಖಕಿಯರ ವಾಚಕಿಯರ ಸಂಘ, ಮಂಗಳೂರು ಇವರು ನಡೆಸಿದ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ.
- * ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ನಡೆಸಿದ "ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ" ಕುರಿತ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮಂಡನೆ.
- * ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು - ಬಸ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ "ಶಿವರಾಮ್ ಕಾರಂತ ಒಂದು ನೆನಪು", "ಮರವಂತೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮಾತಾಡುತ್ತವೆ" ವಿಷಯ ಮಂಡನೆ.

- * ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ರಥೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿಕೆ.
- * ಉಡುಪಿಯ ಎಮ್.ಜಿ.ಎಮ್. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಯು.ಜಿ.ಸಿ. ಪ್ರಾಯೋಜಿತ "ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ ಮತ್ತು ಶಾಸನ ಅಧ್ಯಯನ" ಎರಡು ದಿನಗಳ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮಂಡನೆ.
- * ಕುವೆಂಪು ಜನ್ಮಶತಾಬ್ದ ಅಂಗವಾಗಿ ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಕಾಲೇಜು, ಕಲ್ಯಾಣಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಕವಿತೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಂಡನೆ.
- * ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಥೆಗಾರ್ತಿ ಎ. ಪಿ. ಮಾಲತಿ ಅವರ "ಹಸಿರು ಚಿಗುರು" ಕಾದಂಬರಿ ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ - ಪುತ್ತೂರು ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ.
- * ಡಾ. ಶೈಲಾ ಯು. ಅವರ "ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ" ಕೃತಿಯ ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ - ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ.
- * ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ಈ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಗೋಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿರುವುದು.
- * ಸ್ಥಳೀಯ 'ಕುಂದಪ್ರಭ', 'ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಬರಹಗಾರರ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ.
- * ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ, ಇತರೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ.
- * ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಂಘಟನೆಗಳ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಂಡನೆ.
ಹೀಗೆ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಹಲವು ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ, ಕಮ್ಮಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಇವರದು.
ಮಂಗಳೂರು ವಿ.ವಿ. ಪದವಿ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಎರಡು ಲೇಖನಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಂಗಳೂರು ವಿ.ವಿ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಪಾದನೆ, BOS ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜು, ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಸುವರ್ಣ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಸಂಘಟಕರಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಡಾ. ಹೆಚ್. ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಮುನ್ನಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ 'ದರ್ಶನ' ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಇವರ ಪಾತ್ರ ಬಹಳಷ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. 1998-2001ರ ವರೆಗೆ ಕಾಲೇಜಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೂರು ಯಶಸ್ವಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂದನ ಮಹಿಳಾ ವೇದಿಕೆಯ ಮುಖೇನ ಹಲವಾರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ, 1996ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೇಖಕಿಯರ ಸಂಘ (ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಲೇಖಕಿಯರ ವಾಚಕಿಯರ ಸಂಘದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನದ "ಮಹಿಳೆಯರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು - ಸ್ತ್ರೀವಾದ ನಾನು ಗ್ರಹಿಸಿದಂತೆ" ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ 2000ರಲ್ಲಿ "ಲಂಕೇಶ್ ಒಂದು ನೆನಪು" ಒಂದು ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಬನ್ನಾಡಿ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದ "ತಾಯಿ" ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಭಿನಯಿಸಿತ್ತಾರೆ.
ಡಾ. ಸಬಿಹಾ ಭೂಮಿ ಗೌಡರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ವಿ.ವಿ. ಯಿಂದ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅವರು ಮಣಿಪಾಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಾಜಮುಖಿ, ಜನಪರ ಚಿಂತನೆಯೊಂದಿಗೆ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಹತ್ತು ಹಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಚಿತ ಭೋಜನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಅತ್ಯಪೂರ್ವ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.
ಗುರುವಿನಿಂದಲೇ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಭಾಜನರಾದ ಇವರು ಡಿಸೆಂಬರ್ 12, 2021ರಂದು ಡಾ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ ಪುಸ್ತಕ ಹಬ್ಬ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಐದು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಇವರ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಂದ ಗೌರವ.

ಕುಂದಾಪುರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊರ ತರಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಹರ್ನಿಶಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ವೃತ್ತಿ ಬದುಕಿನಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದರೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಖದಲ್ಲಿನ ಮಂದಹಾಸ, ತುಟಿಯಂಚಿನ ನಗು, ಆಕರ್ಷಕವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮಧುರವಾದ ಕಂಠಸಿರಿ, ಸಹೃದಯತೆ, ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ ಜೀವನಶೈಲಿ, ಶ್ರೀಮಂತವಾದ ಮಾದರಿ ಬದುಕು, ಸಾವಿರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಗುರುಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೃದಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪದಗಳಿಲ್ಲ, ನೀವು ವರ್ಣನೆಗೆ ನಿಲುಕುವವರಲ್ಲ, ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಗುವವರಲ್ಲ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮೀರಿ ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೆಮ್ಮೆ, ಕುಂದಾಪುರದ ಕುವರಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮರೆತೇನೆಂದರೆ ಮರೆಯಲಿ ಹ್ಯಾಂಗ!?

ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಮಲ್ಲಿಕಾ ದತ್ತಿನಿಧಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಂಕ್ರಮಣ ಕವಿತಾ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಬೆಳೆಸಿದ್ದೀರಿ, ಉಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲಿದೆ. ಸದಾಕಾಲ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ, ಶುಭಹಾರೈಕೆಗಳು ನಮ್ಮೊಂದಿಗಿರಲಿ ಎನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಆಶಯ. ಇವರದ್ದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಂಗಕರ್ಮಿ, ಲೇಖಕಿ ವಸಂತ ಬನ್ನಾಡಿ, ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರರು, ಇಬ್ಬರು ಸೋಸೆಯಂದಿರು, ಇಬ್ಬರು ಮುದ್ದಾದ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗಿನ ಸುಂದರ ಸಂತ್ಯಾಸ ಕುಟುಂಬ. ಇವರ ನಿವೃತ್ತಿ ಜೀವನ ಸಕಲ ಸುಖ, ಸಮೃದ್ಧಿ, ಸಂತೋಷ, ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರಲಿ ಎಂದು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಇನ್ನಷ್ಟು ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಬಾಳನ್ನು ಬಾಳುವಂತಾಗಾಲಿ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಶಯ.

ಮನಸ್ಸಿನ ಯಾತನೆ

ನೀ ಎಣಿಸಿದ ಒಲವು, ನಿನ್ನದಲ್ಲ ಮನವೇ
ಕಾಣಬೇಡ ಕನಸ ಸುಮ್ಮನೆ
ಸ್ವಾರ್ಥ ಬದುಕಿದು ಯಾರಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ,
ಆತ್ಮ, ಮನಸ್ಸೊಂದೇ ನಿನ್ನ ಸಂಗವೇ...
ಇನ್ನಾರಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಬದುಕಲ್ಲಿ,
ನಿನಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸುವವರಿಲ್ಲ
ಬರೀ ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ ತುಂಬಿದ ಜನರಲ್ಲಿ,
ಯಾಕೆ ಹುಡುಕುವೆ ನೀ ಪ್ರೀತಿ ಅವರಲ್ಲಿ
ಮೋಸದ ಛಾಯೆ ಹೊತ್ತವರೇ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ...
ಹೇಳಿಕೋ ನಿನ್ನ ನೀನೇ
ಪ್ರೀತಿಸಿಕೋ ನಿನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನೇ
ಸಾಧಿಸಿಕೋ ನಿನ್ನ ಬದುಕನ್ನೇ
ಯಾರೊಂದಿಗೂ ತೋರದೆ ನಿನ್ನ ಯಾತನೆ
ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ತಿಳಿಯುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಿನ್ನ ಸಾಧನೆ...

ಚಂದ್ರಿಕ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಗುರುನಮನ

ವೈಷ್ಣವಿ, ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

“ಗರ್ವಪಡದುಪಕಾರಿ; ದರ್ಪ ಬಿಟ್ಟಧಿಕಾರಿ |
ನಿರ್ವಿಕಾರದ ನಯನದಿನಿ ನೋಳ್ವುದಾರಿ ||
ಸರ್ವಧರ್ಮಾಧಾರಿ; ನಿರ್ವಾಣ ಸಂಚಾರಿ
ಉರ್ವರೆಗೆ ಗುರುವವನು - ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ||”

ಡಿ. ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರ ಉಕ್ತಿಯಂತೆ ಗರ್ವ ತೋರದೇ ಗಣಿತದ ಸುಂದರ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿದವರು ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಗುರುಗಳೂ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೂ ಆದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಧ್ಯಾ ಜಿ.ಕೆ.ಯವರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಧ್ಯಾ ಜಿ.ಕೆ.ಯವರು 1961ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ 24ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಮಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರೊ. ಈಶ್ವರ್ ಭಟ್ ಹಾಗೂ ದ್ರೌಪದಿ ದಂಪತಿಯವರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು. ಸ್ವತಃ ತಂದೆಯೇ ಗಣಿತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೆಂದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಲು ಬಾಕಿಯಿದೆಯೇ?! ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಇವರ ಗಣಿತ ಕಲಿಕೆಗೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪದವಿಪೂರ್ವ ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಆಗ್ನೇಸ್ ಕಾಲೇಜು, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಿ, ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ 1984ರಲ್ಲಿ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಅದೇ ವರ್ಷದಿಂದ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. 1984ರಿಂದ 1987ರ ವರೆಗೆ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಾಲೇಜು, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅರೆಕಾಲಿಕ ಉಪನ್ಯಾಸಕಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. 1987ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತ ಟಿ. ಆರ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣರನ್ನು ವರಿಸಿದ ಇವರ ಮುಂದಿನ ವಾಸ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲೇ. ನಂತರ 1992ರಿಂದ ಉಡುಪಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಸತತ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಂದರೆ 1992ರಿಂದ 2007ರವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, 2007ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡರು.

2009ರಲ್ಲಿ Lattice Theory ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಎಮ್.ಫಿಲ್. ಪದವಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸುದೀರ್ಘ 15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಇವರು 2021 ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ರಂದು ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರು.

ಸಂಧ್ಯಾ ಮೇಡಂನ ಕುಟುಂಬದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಇವರು, ಇವರ ತಂದೆ ಹಾಗೂ ಇವರ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರಾದ ಇಬ್ಬರು ತಂಗಿಯರು ಮತ್ತು ಓರ್ವ ತಮ್ಮನೂ ಕೂಡ ಗಣಿತದಲ್ಲೇ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರೈಸಿ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದು, ಗಣಿತದಲ್ಲೇ ಉಪನ್ಯಾಸ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡವರು. 'ತಾಯಿಯಂತೆ ಮಗಳು, ನೂಲಿನಂತೆ ಸೀರೆ' ಎಂಬ ಮಾತು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಸಂಧ್ಯಾ ಮೇಡಂನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 'ತಂದೆಯಂತೆ ಮಗಳು, ಬಳುವಳಿಯಂತೆ ಗಣಿತ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕಾರಣ ತಂದೆಯವರು ಬರೆದ ಪ್ರಥಮ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯ ಪಿಯುಸಿಯ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಹಯೋಗವು ಅಪಾರ. ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯವಾದವುಗಳು. ತಾಯಿಯೂ ಸಹ ತಂದೆಯಂತೆ ಮಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಇನ್ನು ಇವರ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬಳೇ ಒಬ್ಬ ಮಗಳು ಚೈತ್ರಳಿಗೆ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಿ, ಯೋಗ್ಯನಾದ ವರನೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೀಗ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆದ ಅಳಿಯ ಹಾಗೂ ಮಗಳು ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಂತ ಸ್ವಭಾವದ ಇವರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬರುವುದೇ ಅಪರೂಪ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದರೂ ಆ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಇನ್ನು ಇವರ ಪಾಠದ ವೈಖರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಗಣಿತ

ಕಷ್ಟ ಎನ್ನುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಪಾಠ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಿಯಾಗಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ವಿಭಾಗದ ಉಳಿದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಿಗೂ ಕೂಡ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಾರ್ತಿ. ಇವರದ್ದು ಮಾತು ಕಡಿಮೆ, ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸ್ನೇಹಪರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ.

ಪೂರ್ವಾರ್ಧ್ಯಯನವಿಲ್ಲದ ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಉತ್ತರಾರ್ಧ್ಯಯನ ವಿಲ್ಲದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಶೋಭೆ ತರಲಾರರು. ಸುಭಾಷಿತವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಸುಮ್ಮನೆ-

“वाच्यतां समयो अतीतः
स्पष्टमग्रे भविष्यति ।
इति पाठ्यतां ग्रन्थे
काठिन्यं कुत्र विद्यते ॥”

ಅಂದರೆ ‘ಓದಿಕೊಂಡು ಹೋಗು, ವೇಳೆಯಾಯಿತು, ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲವೂ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ’ ಎಂದುಕೊಂಡು

ಹೋದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗತಿ, ಅಧೋಗತಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯೆ ಜ್ಞಾನದಾಯಿನಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನುರಿತ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಸಂಧ್ಯಾ ಮೇಡಂ ಒಬ್ಬರು ಆದರ್ಶ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯಾದ್ದರಿಂದಲೇ ನನ್ನಂಥವರು ಗಣಿತ ವಿಷಯವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂದು ನಾನೇ ಕಲಿತ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗುವ ಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ ದೊರಕಿದೆ. ಅವರಿಂದ ನನ್ನಂತೆಯೇ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದವರು ಅದೆಷ್ಟೋ ಮಂದಿ.

“तेन यायात् सतां मार्गं तेन गच्छन् न रिष्यते ।”

- ಹಿರಿಯರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವರು ಎಂದಿಗೂ ಪರಿಶಪಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಧ್ಯಾ ಮೇಡಂನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸದಾ ನಮಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾ, ಅವರ ಮುಂದಿನ ನಿವೃತ್ತ ಜೀವನ ಆರೋಗ್ಯಯುತವಾಗಿ, ಸುಖಮಯವಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ಸ್ ಕುಟುಂಬದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ●

ಸ್ವಪ್ನ ಸುಂದರಿ

ಅಪ್ಸರೆಯೆ ನಾಚುವ ಚೆಲುವಿನವಳು
ನವಿಲಿನಂತೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವವಳು
ಆ ಸೌಂದರ್ಯ ದೇವಿಯೆ ನಾಚುವಂತ ಅಂದದವಳು
ಭೂ ತಾಯಿಯ ಸಹನೆಯವಳು
ವಾಗ್ದೇವಿಯ ತಂಗಿ ಇವಳು
ಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಿಯ ಬಂಧು ಇವಳು
ಆ ಚಂದ್ರನೆ ನಾಚಿ ಮರೆಯಾಗುವ ಸೌಂದರ್ಯದವಳು
ವಜ್ರದಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ ಕಣ್ಣಿನವಳು
ಕಿರು ನಗೆಯ ಹೊಂದಿಹಳು
ಮನ್ಮಥನೆ ಸೋತು ಶರಣಾಗಿಹನು
ಸ್ವಪ್ನ ಸುಂದರಿ ನನ್ನವಳು...

✍️ ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಆಸಾಡಿದ ವಿಶೇಷ ಗೊತ್ತಿತ್ತಾ?

✍ ಸಹರಾ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ನಮ್ಮೂರಂಗ್ ಆಸಾಡಿ ತಿಂಗಳ್ ಅಂದ್ರೆ, ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ತಿಂಗಳ್. ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಕೃಷಿನೇ ನಂಬಿ ಬದ್‌ಕದ್ ಜನರಿಗೆ ಆ ಕಾಲ್ದಂಗ್ ಉದ್ಯೋಗ ಇರ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದ್ಕೆ ಅವ್ರ್ ಆಸಾಡಿಯಂಗ್ ಯಾವ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡ್ತಿರಲ. ಈ ತಿಂಗಳ್‌ಗೆ ಚೌರ ಮಾಡೂಕಾಗ, ನೆಂಟ್, ಮನಿಗ್ ಹ್ವಾಪುಕಾಗ, ದೈವದ್ ಮನಿ ಬಾಗ್ಲೆ ತೆಗೂಕಾಗ, ಯಾವ್ ಹಬ್ಬನೂ ಮಾಡೂಕಾಗ, ಅತ್ತಿ ಮನಿಯಂಗ್ ಸೊಸಿ ಇಪ್ಪೂಕಾಗ, ಮಾವನ ಮನಿಯಂಗ್ ಅಳಿಯ ಇಪ್ಪೂಕಾಗ, ಈ ತಿಂಗಳ್‌ಗೆ ಒಂದ್ ತಿಂಗಳ್ ಅತ್ತಿ ಸೊಸಿ ಮುಖಿ ಕಾಂಬುಕಾಗ ಅಂದೇಳಿ ನಂಬಿಕೆ. ಹಾಂಗೇ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಹೊಸ ಮದುಮಕ್ಕಳಾರೆ ಹತ್ರ ಹತ್ರ ಇಪ್ಪೂಕಾಗ ಅಂದೇಳಿಕಿ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್. ಅದ್ಕೆ ಇವರಲ್ಲ ಅವರವ್ ತವರ್ ಮನಿಗೆ ಹೋತ್, ಕಡಿಕೆ ಸ್ವಾಣಿ ಹಿಡೂ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಅವರ್ದೆಲ್ಲ ಕರ್ಕಂಡ್ ಬತ್. ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ವಿಶೇಷ.

ಆಸಾಡಿ ತಿಂಗಳ್‌ಗೆ ದೈವಸ್ಥಾನ ಬಾಗ್ಲೆ ಹಾಕೂಕ್ ಹೋಯಿ ಯಾರೂ ಈ ಕಾಲ್ದಂಗ್ ಶುಭ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡೂದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷಿಡೀ ಗರಡಿ ದೈವಸ್ಥಾನದಂಗ್ ಇಪ್ಪೂ ದೈವಗ್ ಈ ತಿಂಗಳ್‌ಗೆ ಲೋಕ ಸಂಚಾರಕ್ ಹ್ವಾತೋ ಅಂಬ್, ಹಾಂಗಾಯಿ ದೈದ್ ಮನಿ ಕಾಲಿ. ಹಾಂಗ್ ಅವು ಊರಂಗ್ ಇಲ್ವಿಪ್ಪವಂಗ್ ನಾವ್ ಏನಾರೂ ಕೆಟ್ಟಿ, ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ಲೆ ಕಾಪಾಡುವರ್ ಇರೂದಿಲ್ಲೆ ಅಂಬ್.

ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೂರಂಗ್ ಯಾವುದೇ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸ ಆಸಾಡಿಯಂಗ್ ಮಾಡೂದಿಲ್ಲ.

ಈ ತಿಂಗಳ್‌ಗೆ ನೇಗಿಲ್ ನೊಗ ಅಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹಾಕ್ತ್. ಕೆಲವರ್ ಗಟ್ಟಕ್ಕೂ ಹ್ವಾಲ್ತ್, ಹಾಂಗಾಯಿ ಈ ತಿಂಗಳ್ ಆಚರಣೆ ಅಂದ್ರೇ ವಿಶೇಷ. ನಮ್ಮೂರ್ ಆಸಾಡಿ ಅಂದ್ರೆ, ಆಯುರ್ವೇದದ್ ಕಣಜ ಕಾಣೇ. ಈ ತಿಂಗಳ್‌ಗೆ ತಿಂಬೂ ಆಹಾರ ಅಂದ್ರೆ, ಕೆಸ, ಕ್ಯಾನಿ, ದಾಸಾಳ್ ಸೊಪ್ಪು, ಮಡಿವಾಳ ಸೊಪ್ಪು, ಅದ್ರೀ ಸೊಪ್ಪು, ಕೀರ್ಲ್ ಸೊಪ್ಪು, ಆಣಬ್, ಬಿದಿರ್ ಕಣಿಲೆ, ಹುರುಳಿ ಬಜ್ಜಿ, ಉದ್ದೀನ್ ಬಜ್ಜಿ, ಹೆಲಸಿನ್ ಸೊಳಿ, ಹೆಲಸಿನ್ ದಾನಿ, ಮಾವಿನ್‌ಕಾಯಿ, ನೀರಿಗ್ ಹಾಕದ್ ಕೊಮ್ಮ್ ಕಾಯಿ, ಉಪ್ಪ ಸೊಳಿ, ಪತ್ರೋಡಿ ಪಲ್ಯ, ಉರಗನ್ ಚೆಟ್ಟಿ, ಚೆಕ್ಕೆ ಸೊಪ್ಪಿನ್ ಬಜ್ಜಿ, ನುಗ್ಗಿ ಸೊಪ್ಪಿನ್ ವಡಿ ಹೀಂಗ್ ಒಂದಾ ಎರಡಾ? ನೂರಾರ್ ಆರೂ ಇದ್ ಯಾವುದಕ್ ಸತೇ ಒಂದ್ ಪೈಸೇ ಖರ್ಚ್ ಇಲ್ಲ ಕಾಣಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯಂಗೇ ಇದ್ದದ್ದೆ ತಿಂದ್ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡ್ ಕಂಬ್ ಅಂದ್ರೆ, ಬದ್ಕ್ ಎಷ್ಟು ಸುಲಭ ಅಲ್ದಾ? ಆಸಾಡಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಅನುಕಂಡೂ, ಶ್ರೀಮಂತನ್ ಕಾಲ ಅಲ್ಲೇ?

ನಮ್ಮೂರಿಗ್ ಬನ್ನಿ ಎಲ್ಲಾ ರುಚಿ ತೋರುವಾ.

ನಮ್ ಪ್ರವಾಸದ್ ಕತಿ

✍ ಕೃತಿಕಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಹೋಯ್... ನಮ್ಮನಿ ಆಚಿಮನಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಶ್ಯಾಲಿಯಾಗ್ ನಾಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಕ್ ಕರಕ್ಕೊಂಡ್ ಹ್ವಾತ್ರಿಂಬ್. ಅದಕ್ ಆ ಹೆಣ್ಣಿಗೊಂದ್ ಖುಷಿ ಅಂದ್ರೆ, ಸಾಮಾನಿಕ್ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಸ ಅಂದ್ರೆ ಎಂತ, ಒಂದ್ ವಾರದ್ದೊ, ಒಂದ್ ತಿಂಗಳಿದೊ ಅಂದ್ ಮಾಡ್ತ್, ಅಲ್ಲೆ ಒಂದಿನು

ಅಷ್ಟೇಯೆ.. ಅದೂ ಎಲ್ಲಿಗಂತ್ರಿ ಇಲ್ಲೆ ಹತ್ರದ್ ಆನಿಗುಡ್ಡಿ ಮತ್ ಆಚಿ-ಈಚಿ ನಾಕ್ ಬದೀಗ್ ಅಷ್ಟೆ. ಆರು ಈ ಹೆಣ್ ಒಂದ್ ತಿಂಗಳ್ ಹಿಂದ್ ತಯಾರ್ ಮಾಡ್ಕುಂಬುಕಿ ಶುರು ಮಾಡಿತಪ. ಇವತ್ತಂತೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹಿಡುವರ್ ಇಲ್ಲ. “ಅಕ್ಕಾ ನಾಳಿಗ್ ನಾನ್ ತಿರೂಕ್

ಹೋತೆ” ಅಂದ್ ನೂರ್‌ಸಲ ಹೇಳೆನೊ. ನಂಗ್ ಹೂಂ.. ಹಾಕಿಯೇ ಸಾಕ್ ಆಯ್ತ್. ಮನಿಗ್ ಬಂದ್ ನಾನ್ ಅಮ್ಮನತ್ರ ಹೇಳ್ವೆ “ಅಮ್ಮಾ ಆ ಹೆಣ್ಣೆ ಸೈಯ್ಯಾ ಹಂಗಾರ್? ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಪ್ಪ್. ನಂಗಂತೂ ಚೊರಿ ಹಿಡ್ತಿಕೊಡಪ್” ಅಂದೆ. ಅದಕ್ ಅಮ್ಮ ಹೇಳ್ವಳ್ “ಆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಎಂತಕ್ ಆಡ್ಕಂತ ನೀನು ಚಣ್ಣೆಪ್ಪತಿಗೆ ಹಿಂಗ್ ಮಾಡ್ತಿದ್ (ಪ್ರವಾಸಕ್ ಹೋಪ್ಪ್ ಅಂದೇಳಿ)” ಅಂದಳ್.

ಅಮ್ಮಾ ಹೇಳದ್ ಹೌದಲ್ಪ ಹೋಯ್, ನಾವು ಚಣ್ಣೆಪ್ಪತಿಗೆ ಹಿಂಗೇ ಅಲ್ಲೆ? ಮಾಸ್ತ್ ಈ ಸರ್ತಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಡೇ ಇಲ್ಲ. ಅದ್ ಬದ್ಲಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡ್ಕುಬಗ್ ಇತ್ ಅಂದ್ರ ಸೈ ನಮ್ಗೆ ಸಾಮಾನಿ ಮುಷಿ ಅಲ್ಲೆ? ಮಾಸ್ತ್ ತಲೆ ತಿಂಬುಕ್ ಶುರು ಮಾಡ್ತೆ ಸರ್ ಹೌದಾ? ಏಗಳೆಕೆ? ಎಲ್ಲಿಗ್ ಹೋಪ್ಪ್? ದುಡ್ ಕೊಡ್ತಾ? ಎಷ್ಟ್ ಕೊಡ್ತಾ? ಅಂದ್ವೇಳಿ ರಗಳಿ ಹಿಡ್ತಿಕೊಡ್ತೆ. ಪ್ರವಾಸು ಇತ್ ಅಂದೇಳಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಆರ್ ಸಾಕ್ ಮತ್ ನಮ್ಮೆ ಅದೇ ಕನಸ್-ಮನಸ್ಸಿನಗೆ ಶುರುವಾತ್.

ಆ ಜಾಗ ಹೆಂಗಿರತ್ತೊ ಅಂದ ಎಣಸೂದೇ ಆತ್ ದಿನಿಡಿ. ಶಾಲ್ಯಾಗ್ ಪಾರು ಮಾಡದ್ ಕಿಮಿಗೆ ಹೋತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವ್ ಪ್ರವಾಸದ್ ಲೋಕದಗ್ ಇರತ್ತಿತ್ತ. ಈಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆ ತಲೆಬಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಇತ್ತೇ?? ಶಾಲ್ಯಾಗ್ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕರ್ಕೆ ಹೊತೋ ಅಂದ್ರೆ ಸಾಕಾತ್, ಮನಿಗ್ ಬಂದ್ ಬ್ಯಾಗ್ ಕಳ್ಳು ಮುಂಚೆ ಪೋನ್ ತಕಂಡ್ ಅದಂತೋ ಗೂಗಲ್ ಅಂಬ್ರ ಅದ್ರಗ್ ಹುಡ್ಡಿ ಆಯಾಯ್, ನಮ್ ಕಾಲದಗೆ ಹಿಂಗಲಾ ಅದಲಾ ಇದ್ದಿತ್ತೇ??

ಮುಂದ್ ಕೇಂತ್ರಾ, ಅಮ್ಮನ ಜೀವ ತಿಂಬುಕ್ ಶುರು... ಅದ ತೆಕ್ಕಿಕೊಡ್-ಇದ ತೆಕ್ಕಿಕೊಡ್, ನೀರ್ ಬಾಟಲಿ, ಬ್ಯಾಗ್ ಆರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಪಸ್ಸು ಒಂದ್ ಗನ ಅಂಗಿ ತೆಕ್ಕಿಕೊಡ್ ಅಂತಿತ್. ಇಗಳೆನ್ ಕಂಡಗೆ ಶಾಲಿಬಟ್ಟಿನ ಹಾಕಕ್ ಅಂಬದನ್ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲೆ. ನಮಗ್ ಅದೊಂದ್ ಮುಷಿ. ನಾಕ್ ದಿನು ಮುಂಚೆ ಬ್ಯಾಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ನೀರ್ ಬಾಟ್ಲಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯನ ಹತ್ತು ಹೇಳಿ ಲಿಂಬ ಚಾಕಲೇಟ್, ಆಶಾ ಚಾಕಲೇಟ್, ಕಾಫಿ ಚಾಕಲೇಟ್, ಒಂದ್-ಎರಡ್ ಪ್ಯಾಕ್ ಬಿಸ್ಕೆಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಶುಂಬಿ ಬಿಚ್ತಿತ್.

ನಾವ್ ಟೂರಿಗ್ ಹೋಪ್ಪೊಳ್ಗೆ ಆಚಿ-ಈಚಿ ಮನ್ಯರಿಗೂ ಸುಮಿ ಇತ್ತ... ಅಂತೂ ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ನಾವ್ ಟೂರಿಗ್ ಹೋತೋ ಅಂದೇಳಿ ಗೊತ್ತಾತಿತ್. ಯಾರ್ ಸಿಕ್ಕೂ ಕೇಂಬ್ಲ ಹೆಣಾ ನಿನ್ ಟೂರ್ ಏಗಳೆಕೆ ಅಂದ್ವೇಳಿ. ಹಾಂಗ್ ಕೇಂದ್ರೇ ಸಾಕ್ ಮತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಪ್ಪೇ ಮುಷಿ ಆಪ್.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿ ಕಾದ್-ಕಾದ್ ಅಂತೂ-ಇಂತೂ ಟೂರಿನ್ ಮುಂಚಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಬಂದೊ. ಆ ದಿನ ಮುಷಿಯಂಗ್ ಅಮ್ಮಾ ಎಂತ ಕೆಲ್ಲು ಹೇಳ್ತು ಮಾಡಿಕೊಡ್ತೆ. ಇದನ್ ಕಂಡ್ ಅಮ್ಮನಿಗೂ ಮುಷಿ. ಇದ್ ಹಗಲಿಕ್ ಆಯ್ತಲೇ ರಾತ್ರಿ ಯಾಸು ಕೇಂತ್ರಾ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನಿದ್ರಿ ಅಂಬುದೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಸು ಅಂದೇಳಿ ಕೇಂಡಡ್ ದಿನದಿಂದನೆ ನಿದ್ರಿ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತೆ. ಮನ್ಯಾಗ್ ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜಯ್ಯ “ಅಲಾ ನಿನ್ ಪ್ರವಾಸದ್ ರಗಳಿ ಒಳಗೆ ನಮಗೂ ನಿದ್ರಿ ಇಲ್ಲ.” ಅಂದ್ ಹೇಳಿ ಬೈಯುಕು ಶುರುಮಾಡ್ತೆ. ಕರ್ಕೆ ಕೆಂಬುಕ್ ಎಡಿದೆ ವಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಯ್ಯಂಡ್ ಮನಿಕಂತಿತ್. ಹಿಂಗ್ ಪ್ರವಾಸದ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಣಸತಾ - ಎಣಸತಾ ಹಗುರ್ಕ್ ಕಣ್ಕೂರಿತ್ ಅಂಬತಿಗೆ ಎಲ್ಲ್ ಬೆಳಗಾಯ್ತೋ, ಎಲ್ಲ್ ಟೂರಿನ್ ಬಸ್ ಬಂದಾಯ್ತೇನೋ ಎಂದ್ ಹೆದರ್ದಂಡ್ ಎದ್ದಂಡ್ ಗಡಿಯಾರು ಕಣ್-ಕಣ್ಕ ಬಪ್ಪ. ಹೀಂಗ್ ಹೆಂಗಲ್ಲೆ ಮಾಡಿ ಅಂತೂ-ಇಂತೂ ಬೆಳ್ಳ ಮಾಡ್.

ಕಡಿಕೂ ಶಬರಿ ರಾಮನಿಗ್ ಕಾದಹಾಂಗ್ ನಾವ್ ಕಾದ ಪ್ರವಾಸದ್ ದಿನು ಬಂತ. ಇವತ್ ಯಾರು ಎಳ್ಳಕದಿಲ್ಲ ಮಿಸೂದೂ ಬ್ಯಾಡ. ಊರಿಂತ ಮೊದಲೆ ನಾವೇ ಎದ್ಕಂಡ್ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸ್ಕಂಡ್ ಆಯಾಯ್. ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಪ್ಪು ಮುಷಿಯಗ್ ಹೊಸುವೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ರೂ ಈ ಅಮ್ಮನ್ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ತಿಂಡಿ ತಿಂಬುಕೆ ಕೂತಾಕಂಡ್, ಬೇರೆ ದಿವಸಕ್ಕಿಂತ ಎರಡ್ ಇಡ್ಡಿ ಜಾಸ್ತಿಯೇ ಹಾಕಿಳ್. ಇವಳ್ ರಗಳಿಯೇSSSS. ಅವಳ್ ಕಣ್ ತಪ್ಪಿ ಆರ್ದೊಸಿ ನಾ ತಿಂದ್, ಆರ್ದೊಸಿ ದೆನಿನ್ ಬಾಯ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ಮಾತಾದ್ ಅಡ್ಡಿಮನಿಯಿಂದ ಜಗ್ಗಿಗೆ ಎಸ್ಕೇಪ್. ಮನ್ಯಾಗ್ ಹೆರಿಯರ್ ಕಾಲಿಗಲ್ಲ ಬಿದ್, ಏಗಳೆಕೂ ಕೈ ಮುಗಿದಿದ್ ದೇವ್ರಿಗೆ ಕೈ ಮುಗ್ತ್ ಶಾಲಿ ಬದಿಗೆ ಒಂದೇ ಉಸ್ರಾಗೆ ಓಡುದ್. ಮಾಸ್ತ್ ಹೇಳದ್ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಗಿಂತ ಮೊದ್ಲೆ ಹಾಜರ್. ಬಸ್ ಬಪ್ಪದ ತಡು ಹತ್ತಂಡ್ ರೈಟ್ ಹೇಳುದೇ...

ಈ ಹೆಣ್ ಎಂತಾ ಪ್ರವಾಸದ್ ಕತಿ ಹೇಳ್ತೆ ಅಂದೇಳಿ ಪ್ರವಾಸದ್ ತಯಾರಿಯೇ ಮುಗುದಿಲ್ಲ ಅಂದ್ವೇಳಿ ಕಾಂತ್ರಾ? ಹೋಯ್ ನೀವ್ ಏನೇ ಹೇಳಿ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದ್ ಒಂದಿನ ನಮ್ಮೆ ಒಳ್ಳೆ ಮುಷಿ ಆತ್ ಹೌದ, ಆರೆ ಆ ಮುಷಿ ಒಂದೇ ದಿನದಂಗ್ ಮುಗ್ಗುಹೋಯ್ತ್. ಆರೆ ನಾವ್ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ಯಂದೇಳಿ ಒಂದ್ ತಿಂಗಳ್ ಹಿಂದೆ ಮಾಡೋ ತಯಾರಿ ಆ ಮುಷಿ ಇರತ್ತಲೆ ಈಗ್ ಎಣಸುಂಡ್ರೂ ಆಪ್ ಮುಷಿ ಹೇಳಿ ಪೂರೈಸುದಲ್ಲ. ಮೈ ರೋಮುವೆಲ್ಲಾ ಎದ್ದಂತತ್ ಏನಂತ್ರಿ ಹೌದಲ್ಯಾ?SSSS

ಭತ್ತ ಕುಟ್ಟುವ ಹಾಡು

ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿಶೆಣೈ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಭತ್ತ ತೊಳು ಹೆಣ್‌ಮಕ್ಕು ಅತ್ತಿತ್ತ ಕಾಣ್ಪೇಡಿ
ಬಪ್ಪರೆ ನಿಮ್ಮ ಬಗಿಯರ್
ಬಪ್ಪರೆ ನಿಮ್ಮ ಬಗಿಯರ್ ಹೆಣ್‌ಮಕ್ಕು
ತತ್ತರೆ ನಿಮಗೆ ಶೌಡ್ ಹಿಟ್

ಕಣ್ಣಬ್ಬ ಕಾಮಾಗೆ ಬೆನ್ನಬ್ಬೊ ಬಿಮಾಗೆ
ಆಶಾಡಿ ಹಬ್ಬೊ ಹೊಲಿಯಾಗೆ
ಆಶಾಡಿ ಹಬ್ಬೊ ಹೊಲಿಯಾಗೆ
ಮುಂದ್ ಬರುವೆ ಮಾಗಿಣಿ ರಥುವೆ ಮಗಳಿಗೆ

ಚೆಂಡ್‌ಗೊಂಡಿಯ ಹೂಗ ಅಲ್ಲಿಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲಿಟ್ಟೆ
ಕಲ್ಲ ಮೇಲಿಟ್ಟೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟೆ
ಕಲ್ಲ ಮೇಲಿಟ್ಟೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟೆ ಕೊಲ್ಲೂರ
ತೇರ ಮೇಲಿಟ್ಟೆ ಕೈ ಮುಗಿದೆ

ಶಿವ ಶಿವ ಅಂದರೆ ಶಿವನ ದೂರುವದನ
ಶಿವನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ವಿಧಿ ದೇವತೆ
ಬರುವಿಗೆ ಯಾರೋಬ್ಬರಿಗೆ ಹೊಣೆ ಬಲ್ಲ

ಕೊಲ್ಲೂರ ಮೂಕಮ್ಮ ಹಬ್ಬ ಬಂತೆಂದಳಿ
ಗಂಡ ಗಂದೊಲೆ ಬರೆದಾರ
ಗಂಡ ಗಂದೊಲೆ ಬರೆದಾರ ಏನೆಂದ
ಹಬ್ಬಕ್ಕೇ ತಾವು ಬರಕೆಂದೇ

ಹಾದಿಯ ಕೆಸುರಂಗೆ ಹೋಗಾದೆ ನಮ್ ಎತ್ತು
ಕಾಸಾನೊಜ್ಜುರದ ಹಳ್ಳಿಯು
ಕಾಸಾನೊಜ್ಜುರದ ಹಳ್ಳಿಯು ನಮ್ಮತ್ತಿಗೆ
ಬೀಸಾಕಿ ಬೆಳ್ಳಿ ತೆಗುನೇಣ್

ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಬರಲಾರೆ ಆ ಗೌಜಿ ತಾಳಲಾರೆ
ಹಬ್ಬದ ಮರುದಿನ ಹಸ್ರಾಕೆ
ಹಬ್ಬದ ಮರುದಿನ ಹಸ್ರಾಕೆ ಬರುತೆನೆಂದ್
ವಾಲಿಗುತ್ತುರುನೆ ಬರೆದಾರ್

ಹೆಳ್‌ದಿದ್ ಮಾತನ್ನ ಹೇಳಿರಿ ವಾರಲ್
ವೀಳ್ಯದೆಲಿ ಒಳಗೆ ಗಿಳಿಗೂಡ್
ವೀಳ್ಯದೆಲಿ ಒಳಗೆ ಗಿಳಿಗೂಡ್ ಹಾಕಿನೆಂದ್
ಹೇಳಿರಿ ಮಾತ್ ಹಿಡುವಾದ

ಮೂಡಿನ ಸೂರ್ಯಮ್ಮ ಮೂಡುದೆ ನಾಬಲ್ಲೆ
ಮೂಡಿನ ಬೆದುರ ಕೊಡಿ ಅಡ್ಡೆ
ಮೂಡಿನ ಬೆದುರ ಕೊಡಿ ಅಡ್ಡೆ ಸೂರ್ಯಮ್ಮ
ಕಂತುದೆ ಕಡಲ ತೆರಿ ಅಡ್ಡೆ
ಸಂಖಿಗೆ ಮರನಡಿ ತಂಪಂದಳಿ ನಾನಿತ್ತೆ
ಕೊಯ್ಲಿಲ್ಲ ಹೂಗ ಮುಡಿಲಿಲ್ಲ
ಕೊಯ್ಲಿಲ್ಲ ಹೂಗ ಮುಡಿಲಿಲ್ಲ ದೇವರ
ಮಾತಿಗೆ ನಾನಾ ಗುರಿಯಾದೆ

ಮೂಡಾಯಿ ಮುಗುತ್ತಿದ್ದು ಮುನ್ನರೆ ಹನಿಕೊತು
ಯಾವ ಚೊಜಿಗುದಾ ಮಳಿಗಾಳಿ ಮರುಸಾಮಿ
ವರುದೇವರ ಹರಕೆ ಹಳಿಬಾಕಿ

ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ತೀರ್ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿ
ಮುತ್ತಿನ ಬೈರಂಗಿ ಬುಜದಾರ್
ಮುತ್ತಿನ ಬೈರಂಗಿ ಬುಜದಾರ್ | ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿ
ನಿತ್ತು ಕಾಣಕೆನೆ ಸೆಳುವಾರ್

ಮೂಡಾಯಿ ಕೆಂಪಾದೋ ಮುಂಗೋಳಿ ಕೂಗಿದೋ
ಸ್ವಾಮಿ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ರಥವೇರಿ
ಸ್ವಾಮಿ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ರಥವೇರಿ ಬರುವಾಗ
ನಾನೆದ್ದು ಕೈಯ ಮುಗಿದೇನು

ಸುಡ್ ಸುಡ್ ಅಂದರೆ ಸುರ್ಗಿಬೇರ್ ಕೊಯ್ತಾರ್
ನಾನ್ ಹಿಡದ್ ಒನಕೆ ಕದ್ರಬಯ್ಲೊ
ನಾನ್ ಹಿಡದ್ ಒನಕೆ ಕದ್ರಬಯ್ಲೊ ದೇವರೆ
ನಾ ಮುಡದ್ ಹೊಗೆ ಫಲು ಬಂತೋ

ಆಲಸ್ಯ ತೊಲಗಬೇಕು ಯಶಸ್ಸಿನ ಕಡೆಗೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗಬೇಕು

✍️ ಸುಷ್ಮಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಯಾರೂ ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದೇ ರೀತಿ ಯಾರೂ ಮೇಧಾವಿಗಳೂ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಮನುಷ್ಯನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎನ್ನುವುದು ಆತನಿದ್ದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ತನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ತಾನು ನಡೆಸಬೇಕು, ತಾನು ಇತರರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬಾರದು, ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇತರರ ಹಂಗಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ಬದುಕಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಸೆ ಅಥವಾ ಕನಸು ಅನ್ನುವಂಥದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರವರು ಮುಂತಾದ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಾ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಲಸ್ಯವನ್ನು ತೊರೆದು ತಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸಿನ ಕಡೆಗೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿದವರು. ಇವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾದರಿಯಾದವರು. ಎಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗವಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದವರು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇದು ವಿರಳವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಹೋದವಳು ಅತ್ತೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೇ ಪಾಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೇ ಮುಂಜಾನೆ ಬೇಗ ಎದ್ದು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ಹೋಗಬೇಕಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಮನೆಯವರಿಗೆ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಆಕೆಯ ಸಂಗಡದವರು ಅರ್ಧ ದಾರಿ ತಲುಪಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಕೆ ನಂತರ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅವಸರ ಅವಸರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ತನ್ನ ಸೀರೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ

ತಿಂಡಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕಿದ್ದ ಕಾಲ ಆದು. ಮತ್ತೆ ಮರುದಿನ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವಳು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬೇಸರಪಡದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೇ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ಆ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನುವುದೇ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದೆ. ನಾನು ನನ್ನದು ಎನ್ನುವ ಸ್ವಾರ್ಥ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಆಲಸ್ಯವೆನ್ನುವುದು ಮುಕ್ತವಾಗಬೇಕು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕನಸನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ ಯಶಸ್ಸಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮನಸ್ಸು ಬೇಕು. ನಾನು ಸಾಧಿಸುತ್ತೇನೆಂಬ ಛಲ ಬೇಕು, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಬೇಕು. ದೋಣಿಯನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಕೂಡಾ ನೀರಿನ ಅಲೆಗಳು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕವನ್ನು ತರಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆತಂಕದಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ದೋಣಿಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ದಡವನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ನೂರಂಟು ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತಾಗ ಮಾತ್ರ ಆತ ತನ್ನ ಜೀವನವೆಂಬ ನೌಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಎರಬೇಕಾದರೆ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಬೇಕು. ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ಶಿಖರದ ತುದಿಯೇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನು ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ.

ನಾನು ಸಾಯಬೇಕು!

ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ), ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯ ಕಡುಬಡತನ;

ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಜಿಗುಪ್ಸೆ, ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದ ಬದುಕು...

ಕಷ್ಟಗಳು ನನ್ನನೇ ಹುಡುಕಿ ಬಂದಂತಿದೆ, ಮತ್ತೆ ಹೋಗುವ ಕುರುಹೇ ಇಲ್ಲ!

ದಿನವೂ ಸತ್ತು ಸತ್ತು ಬದುಕುವ ಬದಲು ಒಂದೇ ಸಲ ಸಾಯಬೇಕು...

ನಾನು ಸತ್ತರೆ ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುವುದೆಂದು ಸಾಯಲೇಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ!!

ನಿನ್ನೆ ಸಾಯಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ! ಸಾಯುವ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಕೊನೆ ಆಸೆಯಾದ ಪಾನಿಪುರಿ ತರಲು ಅಪ್ಪ ಮರೆತಿದ್ದರು. “ನಾಳೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಮಗಾ” ಅನ್ನುವ ಅವರಿಗೆ ನಾಳೆ ನಾನು ಬದುಕಿರುತ್ತೇನೆ ಅನ್ನುವ ಗಾಢ ನಂಬಿಕೆಯಿತ್ತು! ಹಾಗಾಗಿ ಸಾಯುವುದನ್ನು ಒಂದು ದಿನ ಮುಂದು ಹಾಕಿದೆ...

ಆದರೇ ಹೇಗೆ ಸಾಯಬೇಕು? ಯಾವ ವಿಧದ ಸಾವು ನನ್ನ ಸಾವಿಗೆ ಅರ್ಥ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿತು? ಎಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಯೋಗ್ಯ? ಎಂಬೆಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ತಡಕಾಡುವುದೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಷ್ಟವೇ!

ಇಂದು ನಾನು ಸಾಯಲೇಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನ...

ಚಾಕುವಿನಿಂದಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಚುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲೋ? ಕೈ ನರಕತ್ತರಿಸಲೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮೊನ್ನೆ-ಮೊನ್ನೆಯಷ್ಟೇ ಮುಳ್ಳು ಗೀರಿ ಆದ ಸಣ್ಣ ಗಾಯದ ನೋವು ಇಂದಿಗೂ ಮಾಸಿಲ್ಲ, ಆ ನೋವಿನ ಕಾವು ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಭಯ ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ! ಮತ್ತೆ ಈ ದೊಡ್ಡ ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ನೋವಾಗಬಹುದೆಂದು ಭಯದಿಂದ ಚಾಕುವನ್ನು ದೂರವೆಸೆದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ ನೇಣು ಬಿಗಿದುಕೊಂಡು ಸಾಯುವುದು... ನೇಣು ಫ್ಯಾನ್‌ಗೆ ಬಿಗಿದುಕೊಂಡು, ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದುಕೈ-ಕಾಲು ಮುರಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಭಯವೊಂದು ಕಡೆ, ನೇಣು ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಬಿಗಿದಾಗ ಉಸಿರಾಡಲಾಗದೆ ಒದ್ದಾಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ನೋವು ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ವಿಫಲವಾಗಿಸಿತು!

ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಜೀವ ಬಿಡೋಣವೆಂದರೆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಲು, ಒಂದು ಕೈ ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಅಂಗವೈಕಲ್ಯತೆಯಿಂದ ಬದುಕಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಭಯ.

ಹೊಳೆಗೆ ಹಾರೋಣವೆಂದರೆ ಮೊಸಳೆಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಹರಿದು ತಿನ್ನುವಾಗ ಆ ನೋವು ನನ್ನಿಂದ ಸಹಿಸಲಾಗದು.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಷ ಕುಡಿದು ಸಾಯುವುದು! ವಿಷವನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು, ಅಪ್ಪನಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನುವ ನೆಪವೊಡ್ಡಿ ಹಣ ಕೇಳಿದೆ... ಅಪ್ಪ ನಾ ಕೇಳಿದ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು “ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಎರಡು ತಗೋ, ಒಂದು ನಿಂಗ... ಇನ್ನೊಂದು ನಾನು ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನಮ್ಮ ತಿನ್ನುವೆವು” ಎಂದರು!

ಛೇ!! ನನ್ನ ಸುಖದಲ್ಲೂ, ಕಷ್ಟದಲ್ಲೂ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನಿರುವಾಗ ಸಾವಿನಂತಹ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇಕೆ ನಾನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು?? ಬದುಕುವ ಕಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಸಾಯುವುದು ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟವೆನಿಸಿತು!

ಸ್ವಲ್ಪ ಭರವಸೆಯನ್ನು ವಯಸ್ಸಾದ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಬದುಕಲು ಯೋಚಿಸಿದೆ; ಮತ್ತೆಂದೂ ನಾನಾಗಿ ಸಾವನ್ನು ಅರಸುವುದಿಲ್ಲ... ಅದು ನನ್ನನ್ನು ಅರಸಿ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯಷ್ಟೇ ಸಾಯುವುದು...

ಹನಿಗವನ

ಪದಗಳ ನಡುವೆಯೇ ನನ್ನಿ ಜೀವನ..

ಗೀಚುವೆನು ಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ

ಬರೆಯುವೆನು ಮನವು ತಣಿಯುವಂತೆ

ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನ

ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ), ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

“ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಗಂಟೆಗಿಂತ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗಂಟೆಗಳ ಸದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು ಕೇಳುತ್ತದೋ, ಅದೊಂದು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ತುಂಬಿರುವ ಕುಗ್ರಾಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ” ಎನ್ನುವ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರ ಮಾತು ಕೆಲವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೂ ಇದು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಸತ್ಯ!

ಎಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರತೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದೇನಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಅದಕ್ಕೆ ಅನಕ್ಷರತೆ ಹಾಗೂ ಅವಿದ್ಯಾ ವಂತಿಕೆಯೇ ಕಾರಣ!

ಅಕ್ಷರತೆಯೆಂದರೆ ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಯನ್ನ ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಓದಲು ಕಲಿಯುವುದಲ್ಲ... ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನು ಅರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷರತೆಯೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರೇ, ಸಿಕ್ಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾವಂತಿಕೆ ಅನ್ನಬಹುದು.

ಜ್ಞಾನದೇಗುಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಪ್ರಸಾದ ಪಡೆದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾನೆ, ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿ ಸಂಸಾರಸ್ಥನಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅವನ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು ನೀಡುತ್ತಾ ಕತ್ತಲು-ಹಗಲು, ಸಿಡಿಲು-ಗುಡುಗು, ಮಳೆಗಳು ಯಾವ ಪವಾಡ ಪುರುಷನ ಅಥವಾ ದೇವರ ಪವಾಡ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮವೆಂದು ತಿಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಫಲನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಅವನಿಂದ ಕಲಿತ ಅವನ ಮಕ್ಕಳು

ಮುಂದೆ ಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲೆ ಮುಂದೆ ಓಡಾಡುತ್ತಾರೆ... ಪವಾಡ, ನಕಾರಾತ್ಮಕ-ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿ, ಅನಗತ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ಯುಕ್ತಿ ಬಳಸಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಹೀಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದವರ ಬದುಕು ಕತ್ತಲೆಯಿಲ್ಲದ್ದು, ಅವರ ಊರು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಥ,

ಯಾರು ದೇವರನ್ನು ನಂಬಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಂತ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ!

ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಳಗಿಸಲು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ-ಯುಕ್ತಿಗಳಿಲ್ಲದೇ, ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ನಂಬುತ್ತಾ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ಮೊರೆಹೋಗಿ ವಾಮಾಚಾರ-ಬಲಿಗಳನ್ನೆಸಗುತ್ತಾ ಶಾಲೆ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಹತ್ತದೇ, ಊರಿನ ಶಾಲೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡದೇ, ವಿದ್ಯೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ, ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಬಯಸುವವರ ಬೆಂಬಲಿಸದೆ, ಪ್ರತಿ ಜೀವಿಯ ಹುಟ್ಟು-ಸಾವಿನ ನೈಜ ಸತ್ಯ ತಿಳಿಯದೆ, ತನಗಿಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಭೂತ-ಪ್ರೇತವೆಂದು ಕಥೆ ಕಟ್ಟುವವರು ಅಧಮ, ನೀಚ, ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು!

ಅಂತವರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಊರು ಕುಗ್ರಾಮವಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೇನು?!

ನಗು

ನಿನ್ನ ಮೊಗ ನೋಡುತ್ತಿರಲು
ಮಂದಹಾಸದಿ ಮನ ನಗುತ್ತಿರಲು
ತುಂತುರು ಹನಿಗಳು ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿರಲು
ಮನ ಕಿರು ನಗೆ ನಗುತ್ತಿರಲು
ಏನು ಮಾಡಲಿ ಹೇಳು ಗೆಳತಿ
ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ
ನನ್ನ ಮನ ಮುಳುಗಿರಲು...

ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ದೇಶ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮದ ವ್ಯಾಮೋಹ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ...

✍ ವಿಧ್ಯಾ ಎಮ್., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ವರ್ತನೆಗಳು, ಕ್ರಿಯೆ-ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಅಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೆಲವು ಸಲ ನಂಬಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಅಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಕ್ರಿಯೆ-ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು, ವರ್ತನೆಗಳು, ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಅಪಾರವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಂತೂ ಸತ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಒಂದು ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ, ದೇಶ, ಜನಾಂಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಅತಿಯಾದ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಪ್ರೀತಿ ಅಥವಾ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ಇತರರಿಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ನಾವು ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗುವ ಘಟನೆ ನಡೆದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಅಗಣಿತ ಸಾವು-ನೋವುಗಳು ಮತ್ತು ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೂ ನಾವು ಪಾಠ ಕಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ 'ನಾನು ಭಾರತ ಮಾತಾ ಕೀ ಜೈ ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದರೆ ಇಡೀ ದೇಶ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ 'ಭಾರತ'ವೆಂಬುದೊಂದು ದೇಶ. ಮಾತೆ ಎಂಬುದು ಈ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಅಮೂರ್ತವಾದ ಭಾವನೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಎರಡು ಧರ್ಮಗಳ ಜನರು ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷಿಸಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟವನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಆದರೆ ಪರ ಮತ್ತು ವಿರೋಧದ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಜನ ಭಾವಾವೇಶದಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ದೇಶದ, ಧರ್ಮದ, ಜನಾಂಗದ, ಭಾಷಿಕರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕೆರಳಿಸದೇ ಇರುವುದು ಮೊದಲ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದಿಗಳು ಭಾರತದ ಧ್ವಜವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಾಸಿ ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಆಕಳೊಂದರ ಕತ್ತೊಂದನ್ನು ಕುಯ್ದ ಚಿತ್ರ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹರಿದಾಡಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವು ಕಿಡಿಗೇಡಿಗಳು ಮಸೀದಿಗಳ ಕಂಪೌಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಂದಿ ಮಾಂಸವನ್ನು ಎಸೆದು, ಕೇಸರಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟುಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೋ, ಇಬ್ಬರೋ ಅಥವಾ ಹತ್ತಾರು ಜನರು ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಸಾವಿರಾರು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಮೇಲೆ

ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ಪಂದಿಸಬೇಕೋ, ಬೇಡವೋ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ.

1939ರಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿ ಸೈನ್ಯವು ಪೋಲೆಂಡ್‌ಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಜ ಅಥವಾ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯ ವರ್ತನೆಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಯುದ್ಧದೊಂದಿಗೆ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಜನ ನೋವು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದವರು ಸಿಖ್ಖರು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ನೂರಾರು ಸರ್ದಾರ್‌ಜೀಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಾದ್ಯಾಂತ ಹತ್ಯೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಹತ್ಯೆ ನಡೆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಿಳರನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂಸೆ ಭುಗಿಲೆದ್ದಿತು. ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸಿ ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹತ್ಯೆಯಾದಾಗಲೂ ದೇಶದ ನೂರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸುಡಲಾಯಿತು. ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೂ ಬಡಿದಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕನ್ನಡ-ಮರಾಠಿಗರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿಗೆ, ಆಸ್ತಿ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಯಾಕೆ? ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಧರ್ಮ-ಧರ್ಮಗಳ ನಡುವಿನ ಕಿತ್ತಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ 'ಹಿಜಾಬ್' ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕಿಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲೂ ಸ್ಫೋಟವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೇ ದೇಶಕ್ಕೂ ಹಬ್ಬಿತು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ 'ದೇಶದ ಉಜ್ವಲತೆ ಯುವಜನತೆ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ' ಆದರೆ ಈ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವ 'ರಾಜಕೀಯ'ವು 'ಬೇಲಿಯೇ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇಯ್ದಂತೆ' ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳಬೇಕಾದವರು ಇಂದು ಯುವಜನತೆಯಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಗಳ ಕಿಡಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ದೇಶದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಧರ್ಮಧರ್ಮ ಸಂಘರ್ಷ ಯುವಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮೆದುರಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯವು ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಧರ್ಮ ಪ್ರೇಮ ಹಾಗೂ ದೇಶ ಪ್ರೇಮಗಳು ಅತಿಯಾದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಂಟಕ, ಜನತೆಗೆ ಸಂಕಷ್ಟ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಧರ್ಮವಿರುವುದು ಸನ್ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ

ನಡೆಯಲು, ದೇಶವಿರುವುದು ತನ್ನ ಅನ್ನವನ್ನು ದುಡಿದು ತಿನ್ನಲು, ಭಾಷೆಯಿರುವುದು ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ಮಾಡಲು, ಜೀವನ, ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸಲು. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಪರೀತ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ಅಥವಾ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡವರಿಂದ ಸಮಾಜ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರಬೇಕು. ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾತುಗಳು, ಕೃತ್ಯಗಳು ಇತರರನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಂತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೇ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಇದ್ದರೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಹಾನಿ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ.

ಯಾರಿಗಾದರೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಮಾಡುವ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಮಿಥ್ಯವನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದುಕೊಂಡು ತೋರಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾರತದಂತಹ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಸತ್ಯ-ಸುಳ್ಳುಗಳ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದೆ. ●

ಕಾಲೇಜಿನ ದಾರಿ

✍️ ಸುಚಿತ್ರಾ, ಬಿ.ಎ.

ಕಾಲೇಜು, ನನ್ನ ಕಾಲೇಜು, ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಬರೀ ವಿದ್ಯಾದೇಗುಲ ಮಾತ್ರವೇ? ಖಂಡಿತ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಭಾವನೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮಂದಿರ, ಮೋಜು-ಮಸ್ತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ, ಬಿಂದು. ಇಂತಹ ದೇಗುಲಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹಲವಾರು ಯೋಚನೆಗಳು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗುವುದಂತೂ ಖಂಡಿತ. ಬೆಳಗಿನ ಮೊದಲನೇ ಅವಧಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೊನೆಯ ಅವಧಿಯು ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಯಾರದ್ದೆಂಬುದು, ಇಂದು ಯಾವ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಸಬ್ಮಿಶನ್ ಇದೆ, ಯಾವ ನೋಟ್ಸ್ ಸಬ್ಮಿಶನ್ ಇದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಬರೆಯುವುದು ಮುಗಿಯದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು? ಇಂದು ಕ್ಲಾಸ್ ಬೇಗ ಬಿಡುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಯಾವುದಾದರೂ ಲೆಕ್ಚರರ್ ಆಬ್ಸೆಂಟ್ ಇರುವರೋ? ಇಂಥದ್ದೆಲ್ಲಾ ಓದಿನ ವಿಷಯವಾದರೆ, ಇನ್ನು ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಯಾರಾದರೂ ಪರಿಚಯವಿರುವರೋ? ಅವರ ಬ್ಯಾಗ್, ಹೆಲ್ಮೆಟ್, ಶೂ ನಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೂ ಗಮನ ಹೋಗಿ ತಿರುಗಿ ಬರುವುದಂತೂ ಖಂಡಿತ. ಪರಿಚಯದವರೋ ಹಳೆಯ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕರಂತೂ ಮುಗಿದೇ ಹೋಯಿತು. ಬೇಕಾದ್ದು ಬೇಡಾದ್ದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ.

ಇನ್ನು ದೂರದಿಂದ ಬರುವವರ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಂತೂ “ಅಬ್ಬಾ ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದೆ” ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಬೆಲ್ಲಿನ ಸದ್ದು ಕೇಳಿ ಅವಸರದಿಂದ ತರಗತಿಗೆ ಓಡುವುದೂ ಉಂಟು.

ಇನ್ನು ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಅಂಕಲ್ ಅವರು “ID ಎಲ್ಲಿ”? “ಹಾಕಳಾ ID” ಎನ್ನುವ ಪದವಂತೂ ಚಿರಪರಿಚಿತ. ಈ ಪದವನ್ನು ಕೇಳದೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಎಂಟ್ರಿ ಕೊಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ. ಇನ್ನೇನು ಕಾಲೇಜು ಹೊಕ್ಕಿದೆ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಯರ್ ಶುರುವಾದರೆ “ಛೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಬೇಗ ಬರಬಾರದಿತ್ತೇ? ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದೆ” ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಉಂಟು.

ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ವಿಚಿತ್ರ ಅನುಭವಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. “Students Life is Golden Life” ಹೌದು... ಇಂತಹ ಅನುಭವಗಳು ಕಾಲೇಜು ಜೀವನ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸಿಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಖಂಡಿತಾ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಇಂಥದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಅನುಭವಿಸಲಿಕ್ಕಲ್ಲ.

ಸ್ನೇಹ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ

✍ ಸಹರಾ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಸ್ನೇಹ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಪ್ರೀತಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಲಾರದು. ಯುರಿಫೆಡಸ್ ಹೇಳುವಂತೆ, “ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರೀತಿಯ ಅಮೃತಧಾರೆ ಎರೆಯುತ್ತಾರೆ”. ಜಾರ್ಜ್ ಪೆಗ್ನಿ ಹೇಳುವಂತೆ “Love is rarer than genius itself and friendship is rarer than love”. ಪ್ರತಿಭೆಗಿಂತಲೂ ಪ್ರೀತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರೀತಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ನೇಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಸಿಡ್ನೀ ಸ್ಪಿಫ್ ನುಡಿಯುವಂತೆ “Life is to be loved, is the greatest happiness of existence”. ಜೀವನವೆಂಬ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಸ್ನೇಹದ ಸರಮಾಲೆ ಸುಭದ್ರಪಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಪಡುವುದು ಬದುಕಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹರ್ಷೋನ್ಮಾದದ ಕ್ಷಣಗಳು. ರಕ್ತ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲುವ ಪರಿಶುದ್ಧ ಭಾವನೆಗಳು ಸ್ನೇಹಿತ ಅಥವಾ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಬದುಕಿಗೆ ಬೇಕು. “Friendship is love without his wings” ಎಂದು ಲಾರ್ಡ್ ಬೈರನ್ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸ್ನೇಹವಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ತೆರೆಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥ, ಮೋಸ, ವಂಚನೆಯ ದುರುದ್ದೇಶಗಳ ಲವಲೇಶವೂ ಇರಕೂಡದು. ಹಾಗಾದಾಗ ಲಿಯೋ ಬಸ್ಕಾಗ್ಲಿಯಾ ಹೇಳುವಂತೆ “A single rose can be my garden... A single friend is my world” ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಬಹುದು.

ಆಗ ಸ್ನೇಹಿತನೇ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಾಗಬಲ್ಲ. ಪರಿಶುದ್ಧ ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದು ಅಮೃತದ ಜೇನುಗೂಡಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನುಸುಳಲಾರದು. ವಿಷಗಳ ಸುಳಿಯಲಾರದು. ಪ್ರೀತಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ನೇಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

“Love starts with a smile, grows with a kiss and ends with a tear” ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೀತಿ ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದು ಸ್ನೇಹದ ಆಸ್ತಿ. ಶುಭ ಹಾರೈಕೆಯೇ ಅದರ ಭಾಷೆ, ಪರಸ್ಪರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯೇ ಗುರಿ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ವಿಕಾಸವೇ ಅಂತಿಮ ಧ್ಯೇಯ. ಪರಿಶುದ್ಧ ಪ್ರೀತಿಯ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ನೇಹದ ಹೂವು ಅರಳಿದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸುಗಂಧ ಸೂಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಣ್ಣೀರು ಉಕ್ಕಬಹುದು. ಆದರೆ ಸ್ನೇಹ ಕಣ್ಣೀರು ಒರಿಸುವ ಆತ್ಮೀಯ ಕೈ ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ನೀವೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಸ್ನೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರ? ಯುವ ಹೃದಯಗಳೇ ಶುದ್ಧ ಸ್ನೇಹ ನಿಮಗೆ ಸಿಗಲಿ. Wish you a great and true friendship...

“ಹುಟ್ಟು”ನಿಂದ “ಮೋಕ್ಷ”ದ ಎರಡೇ ಅಕ್ಷರದ ಕಥೆ

ಮಾನವನು ‘ಹುಟ್ಟು’ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಜನಿಸಿ ‘ತಾಯಿ’ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರದ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ‘ತಂದೆ’ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರಗಳಿಂದ ‘ಪ್ರೀತಿ’ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಮಾತು ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕಲಿತು, ‘ಗುರು’ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರಗಳಿಂದ ‘ವಿದ್ಯೆ’ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ‘ವೃತ್ತಿ’ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡು ‘ಪ್ರೇಮ’ ಎಂಬ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ‘ಸುಖ’ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರದೊಂದಿಗೆ ‘ದುಃಖ’ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ‘ಮುಪ್ಪು’ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ‘ಸಾವು’ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರವನ್ನು ಹೊಂದಿ ‘ಮೋಕ್ಷ’ ಎಂಬ ಎರಡು ಅಕ್ಷರದ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

✍ ಸಹರಾ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ದಶನ ಕಥಾ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ತೀರ್ಪುಗಾರರ ಅನಿಸಿಕೆ

'ಸಹನೆ' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯುಳ್ಳ ಕಥೆಯು ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಮಗನಿಗಾಗಿಯೇ ಜೀವ ತೇಯ್ದ ತಂದೆ-ತಾಯಿ, ಕೊನೆಗೆ ಹಣದಾಸೆಗೆ ಅವರ ಜೀವವನ್ನೇ ತೆಗೆಯುವ ಮಗ-ಸೊಸೆ ಕಥೆ ತುಸು ಋಣಾತ್ಮಕ ಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಮಗ-ಸೊಸೆಗೆ ತಮ್ಮ ಪಾಪಕಾರ್ಯದ ಕುರಿತು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದ ಸಾಲುಗಳು ಬೇಕೆನಿಸಿತು. ನೊಂದ ತಾಯಿಯ ಆತ್ಮದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಸಿದ್ದು ಕಥೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪುಷ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

'ಬದುಕು ಕ್ಷಣಿಕ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಕಥಾವಸ್ತುವು ಸಾವು-ನೋವಿನ ಕುರಿತಾಗೇ ಇದೆ. ವಿನಾಯಕ ಭಟ್ಟರು ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜೆಯ ಪುಟ್ಟಸಂಸಾರವೊಂದು ಬರೀ ನೋವು-ಬಡತನವನ್ನೇ ಉಂಡು ಆಕಾಲಿಕ ಮರಣವನ್ನಪ್ಪುವುದೇ ಖೇದಕರ. ನಾನು-ನನ್ನದೆಂದು ಹಾರಾಡುವ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂತಹದೊಂದು ಕಥೆಯ ಓದಲೇಬೇಕು. ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಕರ್ಮವೊಂದು ಬಿಡದೇ ಕಾಡುವಾಗ ಹುಲು ಮಾನವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನಿಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ನೀತಿ ಕಥೆಯಂತಿರುವ 'ದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಣಿಕೆ' ಕಥೆಯು ಒಳಿತು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಒಳಿತಾಗುವ ಕುರಿತೇ ಇದೆ. ಮೊಮ್ಮಗನು ಗಿಡನೆಡುವ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬರಡಾದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ದಕ್ಕಿದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದು ಕೊಡುವ ತಾಳೆಗರಿ! ಮಾಡಿದ ಧನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಅಂತಹುದೇ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವಂತಿದೆ.

ಉದಯ ಕುಮಾರ್ ಶೆಟ್ಟಿ

ನಹನೆ

ರಶ್ಮಿ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮನೆಯ ತುಂಬಾ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಓಡಾಟ. ಮಗ, ಸೊಸೆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ದುಃಖವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬೇಸರದ ಮುಖ ಹೊತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಮ್ಮಗ ಸಾಗರ್ ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮೊಮ್ಮಗಳು ಅವಳದೇ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಮೊಬೈಲನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಗಂಡ ಶಾಂತವಾಗಿ, ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತೆಂದೂ ಏಳದ ಹಾಗೆ.

ನಮ್ಮೂರು ದಾವಣಗೆರೆ. ಅಪ್ಪ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಇರುವ ಇಬ್ಬರು ಅಣ್ಣಂದಿರು ಮೋಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಗ ತಾನೇ 18 ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ನನ್ನನ್ನು ಅದಾಗಲೇ ನನ್ನ ಮಾವನಿಗೆ ಮದುವೆಯೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಗ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯವಳಾದ ನಾನು ನನ್ನ ಆತ್ಮೆಯ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆಯೇ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದಾಗಲೇ ವಿಧಿಯು ನನ್ನಿಂದ ತಾಯಿ ತಂದೆಯಂತಿದ್ದ ನನ್ನ ಆತ್ಮೆ ಮಾವನನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡಿತು. ಮುಂದೆ ನನಗೆ ನನ್ನ ಗಂಡನೇ ಸರ್ವಸ್ವವಾದರು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಆತ್ಮೆಯಂತೆಯೇ ಪುಟ್ಟ ಮಗುವಿನ ಹಾಗೆ ಜೋಪಾನ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಇದ್ದ ಆಸ್ತಿ, ಪಾಸ್ತಿ, ಮನೆ ಮಠ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ನಮಗೆ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚದಾಯಿತು. ಆದರೂ ನನ್ನ ಅವರ ಜೀವನ ನಡೆಯಬೇಕಿತ್ತಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಅವರ ಹುಟ್ಟೂರಾದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದೆವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಓದಿದ್ದ ನನಗೆ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯಿತು. ನನ್ನವರು ಕೂಡ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ನಾನು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಕೂಡಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಹೊಸ ಜೀವನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಹೇಗೋ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸುಂದರವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದಲ್ಲೂ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಮನೆಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಈ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಅತಿಥಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆಗ ಅವರ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೆಲಸ ಮೆಚ್ಚಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್

ಆಗಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಮಗುವಿನ ಆಗಮನದ ನಂತರ ಹಣಕಾಸಿನ ಚಿಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ದೂರವಾಯಿತು. ಅದೊಂದು ದಿನ ನೋವಿನಿಂದ ಬಳಲಿದ ನನ್ನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನವರಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತವಾಯಿತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಆಗ ನನಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಗಾಯವಾಯಿತು. ನನ್ನವರ ಕಾಲುಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ನೋವನ್ನುಂಡ ನಾನು ನನ್ನ ಮುದ್ದಾದ ಮಗನಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ್ದೆ. ಅವನ ನಗುವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದ ನೋವನ್ನು ಮರೆತರು. ಆ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಮಗುವಾದರು. ಅವರ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಬಲವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅವರ ಕೆಲಸ ಹೋಯಿತು. ಎಷ್ಟು ದಿನ ತಾನೇ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಹಣ ನೆರವಿಗೆ ಬರುವುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಗುವಿಗೆ 3 ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಾನು ನನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಹೋಗಲು ಶುರುಮಾಡಿದೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡೆ. ಹೀಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮಗ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೆ ನನ್ನವರು ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಹೀಗೆ ದಿನಗಳು ಕಳೆದವು. ಮಗ ಪಿಯುಸಿ ಮುಗಿಸಿ ಮುಂದೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆ ಮುಂದಿಟ್ಟ. ಅವರಿಗೆ ಓದದೇ ತಾವು ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ ಮಗ ಪಡಬಾರದೆಂಬ ಆಸೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಮಗನನ್ನು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಹುದ್ದೆಗೆ ಸೇರಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿ ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಮಗ. ಎಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂದು ತೆರಳಿದ ನಮ್ಮ ಮಗ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಾಯಗೊಂಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರಿದ್ದ. ಅದೇನೋ, ಹೇಗೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು ಅಂತಹದೊಂದು ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಡಾಕ್ಟರರು ನಮಗೆ ನೀಡಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗ ತನ್ನ ಎರಡೂ ಕಿಡ್ನಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ನಮಗೆ ಆಕಾಶವೇ ಕಳಚಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಂತಾಯಿತು. ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯದ ನಮಗೆ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಸಮಯಕ್ಕೆ

ಸರಿಯಾಗಿ ಕಿಡ್ನಿ ಕೊಡಲು ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾನು ನನ್ನ ಕಿಡ್ನಿಯನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೂ ಕೇಳದ ನನ್ನವರು ಮಗನಿಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯವೂ ತಿಳಿಯಬಾರದೆಂಬ ಆಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಒಂದು ಕಿಡ್ನಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮಗನಿಗಾಗಿ ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಹೇಗೋ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಮತ್ತೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಿತು. ಮಗನು ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಆಗ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು. ಆಗ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಗನಿಗೆಂದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂಗಾರದಂತಹ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿದ್ದೆವು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಮಗ ಮದುವೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಲ್ಲೆ ಎಂದ. ತನ್ನ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಆಕೆಯನ್ನೇ ಮದುವೆ ಆಗುವುದಾಗಿ ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಹೇಳಿದ. ಮಗನ ಆಸೆಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಲಾಗದ ನಾವು ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಅವನ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದೆವು. ಆ ಹುಡುಗಿಯ ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗಿ ಆಗಿದ್ದಳು. ಆತ್ತೆ ಆತ್ತೆಯೆಂದು ಸದಾ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮನೆಮುರುಕರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಅವಳು ತನ್ನ ಗಂಡನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಳು. ನಮ್ಮ ಮಗ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಕೆಲಸದವರಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನವರು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದೆವು. ನಾವು ಅಜ್ಜಿ ತಾತ ಆದ ಋಷಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸೊಸೆ. ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಕಣ್ಣೀರಾಕದ ನಾನು ಮೊದಲ ಸಲ ನನ್ನವರ ಬಳಿ ನೋವು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಆತ್ತೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಉತ್ತರವೂ ಮೌನವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಮಗ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಆಡಿಸಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಇಬ್ಬರು. ನೋಡನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡವರಾದರು. ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ ನಾವಿಬ್ಬರೊಂದರೆ ಅವನ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಆದರೆ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ ನಾವೆಂದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ. ಅವಳು ಅವಳ ತಾಯಿಯ ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ನನ್ನ ಕೆಲಸದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದು ನಿವೃತ್ತಿಯ ಸಮಯ ಬಂದಿತ್ತು. ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಪಿಂಚಣಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟು ನನ್ನವರ ಜೊತೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವ ಆಸೆಯಾಯಿತು. ನನ್ನೇ ಆಸೆಯನ್ನು ಮಗನ ಮುಂದೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ ಮಗ ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವದಿಂದಲೇ ಒಪ್ಪಿದ. ಕೊನೆಗೂ ಅವನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಚೂರು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಆ ನೆಮ್ಮದಿ ಬಹಳ ದಿನ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮಗನಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಪಿಂಚಣಿ ಹಣ ನನ್ನ ಸೊಸೆಯ ಕೈ ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು. ಹೇಗೋ

ಆಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಮಗ, ಸೊಸೆ ಹಾಗೂ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದಿದ್ದೆವು ನಾವು. ಒಂದು ದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗ ತಲೆ ಸುತ್ತು ಬಂದು ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟ. ಗಾಬರಿಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಅವನನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡಿದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವನಿಗೆ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆಯಿದ್ದು ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚದಂತಾಯಿತು ನಮಗೆಲ್ಲ. ಅವನ ಆಪರೇಷನ್‌ಗೆ 25ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಇನ್ನೂ ಭಯಗೊಳಿಸಿತ್ತು.

ಆಪರೇಷನ್‌ಗೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದು ಸೊಸೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿರಾಸವಾಯಿತು. ಮೊಮ್ಮಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದ. ಅವನೊಂದಿಗಿರಲು ನನ್ನವರು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮತ್ತು ಮಗ ಸೊಸೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆವು. ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿ ಮಲಗಲು ಹೊರಟೆ. ಮನಸ್ಸೇಕೋ ತುಂಬಾ ಭಾರವಾಯಿತು, ನನ್ನ ಬಲಗೈ ತುಂಬಾ ನೋಯುತ್ತಲಿತ್ತು. ತುಂಬಾ ಬೆವರತೊಡಗಿದೆ, ನನ್ನವರ ನೆನಪು ತುಂಬಾ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಯಾವುದೋ ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ನುಂಗಿ ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರಿದೆ.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದಾಗ ಮನಸ್ಸು ಹಗುರವೆನಿಸಿತು. ಎಂದಿನಂತೆ ಎದ್ದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಹೊರಟೆ ಕೈಗೆ ನಲ್ಲಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಿಂಬ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಭಯಗೊಂಡು ನಡುಮನೆಗೆ ಓಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗ, ಸೊಸೆ ಮತ್ತು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಲಗಿದ್ದೆ!!! ನನ್ನ ಮೂಗಿಗೆ ಹತ್ತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಮಲಗಿಸಿದ್ದರು. ನಾನು ನನ್ನವರನ್ನು ಹುಡುಕಾಡಿದೆ. ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನವರು ಬಿಕ್ಕಳಿಸಿ ಆಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಎಲ್ಲರ ಹತ್ತಿರ ಅಂಗಲಾಚಿದೆ ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇನೆಂದು! ಆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ನನ್ನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ನನ್ನನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು ನಾನು ಸತ್ತ ನಂತರವೂ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ. ಮೊಮ್ಮಗನ ಆಪರೇಷನ್ ಆಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ. ನಂತರ ನನ್ನ ಮಗ, ಸೊಸೆ, ಮೊಮ್ಮಗ ಮತ್ತು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಏನೋ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗ ಅವನ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಆಪರೇಷನ್‌ಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನನ್ನ ಸೊಸೆ ನಿಜ ಅಂಶ ಹೇಳಿದಳು. ನಿಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ನನಗೆ ಅವರ ಆಫೀಸ್‌ನಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದ್ದ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ದುಡ್ಡು ಪಡೆಯಲು ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ನಿನ್ನ ತಂಗಿ ಹಾಗೂ ನಿನ್ನ ತಾತನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಜ್ಯೂಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಟ್ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿಕೊಟ್ಟೆ ಅವರು ಕುಡಿದು ಹಾರ್ಟ್ ಅಟ್ಯಾಕ್

ಆಗಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟರು. ಅವರು ಸತ್ತಿದ್ದಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ ಆಪರೇಷನ್ ಗೆ ದುಡ್ಡು ಬಂತು ಎಂಬ ಕಹಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದಳು. ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಅವರ ಮಾತನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನವರು ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಗ ಹಾಗೂ ಸೋಸೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಗಾಡಿದರು. ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಹೊಡೆದರು. ನನ್ನ ಮಗ ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ತಳ್ಳಿದ. ಅವನು ತಳ್ಳಿದ ರಭಸಕ್ಕೆ ಅವರು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರು. ನಂತರ ನನ್ನ ಮಗ ಅವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಲು ಹೋದಾಗ ಅದಾಗಲೇ ನನ್ನವರು ಸಹ ಲೋಕದ ಪ್ರಯಾಣ ಮುಗಿಸಿದ್ದರು. ನನ್ನವರನ್ನು ಕೊಂದು ಏನೂ ನಡೆದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ನನ್ನ ಮಗ, ಸೋಸೆ, ಮೊಮ್ಮಗಳು ನಟಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ

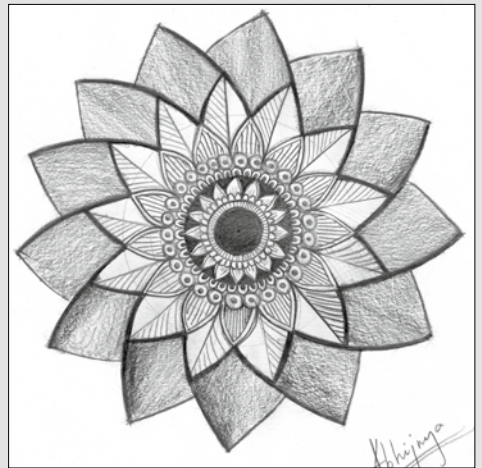
ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗ ಒಬ್ಬನೇ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನನ್ನವರ ಆತ್ಮ ಅದಾಗಲೇ ಅವರಿಗಾಗಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಸೇರಿತು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಜೀವನ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಮಗನಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದ ಎರಡು ಜೀವಗಳನ್ನು ಆ ಮಗನೇ ತನ್ನ ಕೈಯಾರೆ ಅವರ ಜೀವ ತೆಗೆದಿದ್ದ. ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅವರ ಚಿತ್ರಗಳು ಮಾತ್ರ, ಅವನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ನಗುತ್ತಲಿತ್ತು. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಅವರ ಮಗನಿಗೆ ಇದರ ಅರಿವಾಗಲಿ, ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿನ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗಲಿ ಏನೂ ಕಾಡಲಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ನಡೆದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತು, ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಮರೆತು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಋಷಿಯಿಂದ ಇದ್ದಿದ್ದ. ●

Art Gallery

Abhijnya Naik, II BCA

ಬದುಕು ಕ್ಷಣಕ ...!

ಸಾಧನಾ ಎ.ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ವಿನಾಯಕ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಈಗೀಗ ಅಲ್ಪ ಕಣ್ಣು ಮಂಜಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲಿನಷ್ಟು ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲವಾದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಗಿರಿಜೆಗೆ ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಆಪರೇಷನ್ ಆಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನಿಂದ ನಡೆಯಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಪ್ಪಳ ಸಂಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದ ಆಕೆಗೀಗ ನಡೆಯಲೂ ಬಲು ತ್ರಾಸು. ಭಟ್ಟರು ಮಹಾಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಕರಾಗಿದ್ದವರು. ಅವರಿದ್ದ ಕಲ್ಲಹಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದೇ ನಾಲ್ಕೈದು ಮನೆ; ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಲಾಭವಿದ್ದಿತು. ಅದಷ್ಟೇ ವಿನಾಯಕ ಭಟ್ಟರು ಗಣಪತಿಗೆ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗ್ಯ ಅವರ ಹಣೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತೀ ಬಾರಿ ಗಿರಿಜೆಗೆ ಗರ್ಭಪಾತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದ ವೈದ್ಯರು ಇನ್ನುಂದೇ ನೀನು ಹೆಂಡತಿಯ ಬಳಿಯೂ ಸುಳಿಯಬೇಡ ಆಕೆಗೆ ಗರ್ಭಧರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೈ ಚೆಲ್ಲಿದ್ದರು. ಗಿರಿಜೆಗಿನ್ನೂ ಆಗ ಇಪ್ಪತ್ತಾರು. ನಾಲ್ಕೈದು ಬಾರಿ ಗರ್ಭ ಕಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಷಯವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿದ ಭಟ್ಟರು ಹೆಂಡತಿಗೆ ತಾವೂ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿದ್ದರು. ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪೇಟೆಗೆ ಐದಾರು ಮೈಲಿ ನಡೆದೇ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ವಾರದ ಒಂದು ಸೋಮವಾರ ಭಟ್ಟರು ಹಪ್ಪಳ ಸಂಡಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಶಾನುಭೋಗರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಿ ಪುನಃ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಮನೆಗೆ ಆಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ವಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುವಾರ ಉಪವಾಸ, ಸೋಮವಾರ ಒಪ್ಪತ್ತು, ಏಕಾದಶಿ ಹೀಗೆ ದೇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಿಡದೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಡಿನ ನಡುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇವರ ಮನೆಯಿದ್ದಿದ್ದು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆರಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮನೆಯ ಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿ ಭಟ್ಟರು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಡೆದರೆ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೈವೇದ್ಯ ತಯಾರಿಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಪರೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಮನೆಯಿಂದಲೇ ಕೈ ಮುಗಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

'ಗಿರಿಜೇ ಗಣಪ ನಮ್ನ ಯಾಕ್ ಹಿಂಗೆ ಗೋಳಾಡ್ಲ ಮಾರೇತಿ? ನಿಂಗೆ ನಡೆಯೋಕು ಆಗಿಲ್ಲ, ನಂಗೆ ಕಣ್ಣು ಮಂಜಾಗ್ತಾ ಇದೆ' ಎಂದು ಭಟ್ಟರು ಹೆಂಡತಿಯ ಪಕ್ಕ ಕುಳಿತು ಹೇಳಿದರು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಮುಂದೇನು ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಹೀಗಾದರೆ

ಅನ್ನುವ ಚಿಂತೆ. 'ನಂಬಿದ ಗಣಪ ನಮ್ಮ ಕೈ ಬಿಡುಡಿಲ್ಲ, ನೀವು ಧೈರ್ಯವಾಗಿರಿ' ಅಂತ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದ್ರೂ ಗತಿಯೇನು ಅನ್ನುವ ಭಯ ಒಡಲಾಳದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿತ್ತು. ಸರಿ ಊಟ ಮಾಡಿ ಮಲಗಿ ಎಂದು ಗಿರಿಜೆ ಊಟ ಬಡಿಸಿ ಭಟ್ಟರು ತಿಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಪದಾರ್ಥ ಹಾಕಿ ಬಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಾವೂ ಊಟದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದರು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಪೂಜೆಗೆ ಆಣೆ ಮಾಡಿ ಮೀಯಲು ಹೋದವರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಮಂಜಾಗಿ ಏನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. 'ಗಿರಿಜೇ ದೀಪದ ಬುಡ್ಡಿ ತಾರೆ' ಎಂದು ಕೂಗಿದರು. ನಡೆಯಲು ಆಗದಿದ್ದರೂ ಬೇಗ ಬೇಗ ಬಂದ ಗಿರಿಜೆಗೆ ಕಂಡದ್ದು ಗಂಡ ದೀಪವನ್ನೇ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಳಚುತ್ತಿರುವುದು. ರಭಸದಿಂದ ದೀಪವನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಗಿರಿಜೆ, 'ಬನ್ನಿ ನೀವು ಈಚೆಗೆ' ಎಂದು ಕೈ ಹಿಡಿದೇ ನಡೆದರು. ದೀಪನಾದ್ರೂ ತರಬಾರ್ದೇ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದಾಗ ತಲೆ ಚಚ್ಚಿ ಅಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತರು ಗಿರಿಜೆ. ನಿಮಗೆ ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಪೂರ್ತಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಮರುಗಿದರು. 'ಅಯ್ಯೋ ಗಿರಿಜೆ ನಾನು ನಿಂಗೆ ತಮಾಷೆ ಮಾಡಿದೆ, ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಹೋದರೆ ನೀನು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಿ ಅಂತ ನೋಡಿದೆ. ನಂಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣ್ತಾ ಇದೆ' ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಸಲಿಗೆ ಅವರ ಕಣ್ಣಿನ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ದೃಷ್ಟಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಪೂಜೆಗೆ ತಡವಾಯ್ತು ಹೊರಡುವೆ ಎಂದು ಅವಸರಿಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಡೆದರು. ಪೂಜೆಗಂದು ನೀರು ತರಲು ಕೊಳದ ಬಳಿ ಹೋದವರಿಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಣ್ಣು ಕತ್ತಲು ಆವರಿಸಿ ಬಿದ್ದಾಗಿದ್ದು ನೀರಿಗೆ, ಅದಷ್ಟೇ ಈಜಿದರೂ ಅವರ ದಿಕ್ಕು ನೀರಿನ ಸೆಳವಿನ ಕಡೆಗೇ ಇತ್ತು. ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದುಕೊಂದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತ ಗಿರಿಜೆಗೆ ಗಂಡ ಇನ್ನೂ ಬರದೇ ಇದ್ದದ್ದು ನೋಡಿ ಆತಂಕವಾದರೂ ಯಾರೋ ಸಿಕ್ಕಿರಬೇಕು ಹಾಗೇ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೇನೋ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾಗಿದ್ದರು. ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಗೋಪಾಲನಿಗೆ ಇದು ಭಟ್ಟರದ್ದೇ ಶವವೆಂದು ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಿ ಮೇಲೆತ್ತಿದರೆ ತಲೆ ಅರ್ಧ ನುಜ್ಜುಗುಜ್ಜಾಗಿತ್ತು. ಹೇಗೋ ಮಾಡಿ ದಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದವನಿಗೆ ಅಮ್ಮನವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು ಅನ್ನುವ ಚಿಂತೆ. ಮೊದಲೇ ರೋಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡನಿಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು

ಊರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಮನೆಯವರೂ ಭಟ್ಟರ ಮನೆ ಕಡೆ ಹೊರಟರು. ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದೇ ಇದೆಯೆಂದು ಒಳ ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿದ್ದರು ಗಿರಿಜೆ, ಅಮ್ಮಾ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಗೋಪಾಲ ಕರೆದರೂ ತಿರುಗದೇ ಇದ್ದದ್ದು ನೋಡಿ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕಂಡರೆ ಕುಳಿತಲ್ಲೇ ತಲೆಯಿಂದ ರಕ್ತ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರೇ ನಿತ್ಯ ಹಾಲೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ನಾಗನು ತಲೆಗೆ

ಕುಮುಕಿದ್ದ ಆಶ್ಚರ್ಯ, ದುಃಖ, ಭಯದಿಂದ ಗೋಪಾಲ ಕಿರುಚಿ ಓಡಿಬಂದ. ಊರಿನ ಮಂದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿದರೂ ಇರಲಿ ಬಿಡು ಇದು ವಿಧಿಯಾಟವೆಂದೇ ನಂಬಿದರು.

ಬದುಕು ಕ್ಷಣಿಕ ಗಿರಿಜೇ ನಾನು ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸತ್ತರೆ ನಂಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಎಂದು ಭಟ್ಟರು ಹೇಳಿದ್ದು ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ಗುನುಗುತ್ತಿತ್ತು. ●

Art Gallery

Abhijya Naik, II BCA

Chaveesh

ದಶನ ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ಬಹುಭಾಷಾ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾರತಕ್ಕೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ?

ದಶನ ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಷಾ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾರತಕ್ಕೊಂದು 'ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ'ಯ ಅಗತ್ಯ ಇದೆಯೇ? ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿದ ಎರಡೂ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ರಚಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧಗಳಾಗಿವೆ. ಎರಡೂ ಲೇಖನಗಳು ವಿಷಯ ಮಂಡನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಿರುವ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿವೆ, ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಈ ಲೇಖನಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಿರುವ ಭಾಷಾ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿವೆ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಲೇಖನಗಳ ಸಾರಾಂಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನಿತ ಲೇಖನವು ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಚರ್ಚೆಗಳು ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾ ಏಕ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಹೇಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಾರತದಂತಹ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಏಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇರುವುದರಿಂದಾಗುವ ಅಪಾಯಗಳ ಕುರಿತು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಲಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವೈವಿಧ್ಯತೆಯು ವಾಸ್ತವವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಎಂಟನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳೂ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೊಂದಿರಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಈ ಲೇಖನದ ವಾದವಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇ ಬಹುಮಾನಿತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಬಹುಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಾಡು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಕ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಹೇಗೆ ವಿಫಲಗೊಂಡವು ಎನ್ನುವ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಲೇಖನವು ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಭಾಷೆಯು ಕೇವಲ ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮವಲ್ಲ, ಅದರೊಳಗೆ ಜನತೆಯ ಬದುಕು, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಉದ್ಯೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಅಡಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶುಭಾಶಯಗಳು!

ಡಾ. ಎಂ. ದಿನೇಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ,
ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಕಾಲೇಜು, ಬಸ್ಸೂರು

ಬಹು ಭಾಷಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾರತಕ್ಕೊಂದು

'ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ' ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ?

ವೈಷ್ಣವ ಎ. ಹೆಗ್ಡೆ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಎಂಬುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾದದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಎಂಬ ಏಕತಾ ಭಾವನೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆಧುನಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಭಾರತದಂತಹ ಬಹು ಭಾಷೆಯ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಉಳಿದ ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಪರಿಣಾಮವಾದೀತು? ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ಭಾಷಾನೀತಿ ಏನು? ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಶತ ಶತಮಾನಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶದ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದದ್ದು ಆಗಸ್ಟ್ 15, 1947ರಂದು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಕೊನೆಗೊಂಡು ತನ್ನದೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಸಂವಿಧಾನ, ಧ್ವಜ, ಸೇನೆ, ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಮಹತ್ವದ ತಿರುವಿನ ದಿವಸ. ನಾನಾ ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಸುಮಾರು 568 ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರಗಳಾಗಿ ಭಾರತ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳು ಉದಿಸಿ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತವು ಒಂದೇ ಆಳ್ವಿಕೆಯಡಿ ಬಂದು, ಜಗತ್ತಿನ ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ದಿವಸ, ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ರೂಪುಗೊಂಡು, ಜಾರಿಗೊಂಡ ದಿವಸ ಜನವರಿ 26, 1950. ಆಂಗ್ಲರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಪಡೆದು ಹೊಸ ರೂಪ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಭಾರತವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು, ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತೆಂದು ಇತಿಹಾಸ ದಾಖಲೆಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಮಹನೀಯರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದು, ಸಾವಿರಾರು ಸಭೆಗಳು ನಡೆದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಒಂದು ಅಂಶವೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಭಾಷಾನೀತಿ.

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ರೀತ್ಯಾ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಯಾವುದೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಈ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯೆಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾರತೀಯರಿಂದ ಮರೆಮಾಚಲಾಗಿದೆಯೇನೋ ಎಂಬಂತಿದೆ ವಾಸ್ತವ. ಗೊತ್ತಿದ್ದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆಯೋ ನನಗೂ ಕೂಡ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿದ್ದರು. ಈ ತಪ್ಪು ಹೇಳಿಕೆ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸುಗುವ ಅಪಚಾರವೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಗುಜರಾತ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕೂಡ ಹಿಂದಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಆಪ್ತತಿಯ ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 26.01.2010ರಂದು ಪ್ರಕಟವಾದ ಸುದ್ದಿ. ಗುಜರಾತ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ್ ಕಛಾಡಿಯಾ ಎನ್ನುವವರು ಹಿಂದಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆ, ಹೆಸರು, ಬಳಸುವ ವಿಧಾನ ಮೊದಲಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುದ್ರಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ನೀಡುವಂತೆ ಕೋರಿ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಅದರ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಹಿಂದಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಅಲ್ಲ! ಅನ್ನುವ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ. ಹಿಂದಿ ಭಾರತದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಘೋಷಿತವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸಂವಿಧಾನದ ಯಾವ ಪುಟದಲ್ಲೂ, ಯಾವ ಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಭಾರತ ದೇಶ ನಾನಾ ಭಾಷೆಯ ಜನರ ತವರು. ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಪರಂಪರೆ ಹೊಂದಿರುವ ಅನೇಕಾನೇಕ ಭಾಷಿಕ ಜನಾಂಗಗಳಿವೆ. ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಒಂದು ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷಿಕ

ಜನಾಂಗಗಳಿಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲೂ ಭಾಷೆಯನ್ನುವುದು ಆಯಾ ಜನಾಂಗದ ಆಚರಣೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಬದುಕು, ದುಡಿಮೆ, ಇತಿಹಾಸ, ಸಂವಹನ, ಸಹಕಾರಗಳ ವಾಹಿನಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಬಹುತೇಕ ಹೊಂದಿವೆ.

ಡಿಸೆಂಬರ್ 9, 1946ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನ ರಚಿಸಲೆಂದು ರೂಪಿಸಲಾದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಶುರುವಾಗಿದ್ದು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು? ಭಾರತದ ಆಡಳಿತ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಎದುರಾದಾಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದವು. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಹಿಂದಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕೂಗಿನಂತೆಯೇ ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗುವುದು ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಕೂಗೂ ಎದ್ದಿತು. ಇದರ ಪರವಾಗಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿ. ಧುಲೇಕರ್ ಅವರು 10ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 1946ರಂದು ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ “ಹಿಂದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯದ ಯಾವೊಬ್ಬನಿಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಲಿ” ಎನ್ನುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಇದೊಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಹಿಂದಿ ಪರವಾದವರ ಮನಸ್ಸಿತ್ತಿಯನ್ನು, ಹಿಂದಿಯೇತರರ ಬಗೆಗಿನ ಅಸಹನೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೂ ಎರಡೂ ಪಂಗಡಗಳ ನಡುವೆ 1949ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜೀಸೂತ್ರ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುನ್ಸಿ-ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರಾಜಿ ಒಪ್ಪಂದ ಎನ್ನಲಾಯಿತು. ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಅನ್ವಯ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಭಾರತದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ [Official Language of Indian Union] ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಮೂಲತಃ ದೇಶಗಳು ಹೇಗೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ಭಾಷಿಕ ಜನಾಂಗ ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಅಂದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾತನಾಡುವವರ ದೇಶ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಐರೀಶ್ ಮಾತನಾಡುವವರ ದೇಶ ಐರ್ಲ್ಯಾಂಡ್, ಜಪಾನೀ ಭಾಷಿಕರ ನಾಡು ಜಪಾನ್, ಜರ್ಮನ್ ನುಡಿಯುವವರ ನಾಡು ಜರ್ಮನಿ... ಹೀಗೆ. ಆದರೆ ಭಾರತ ಅಂತಹ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ನಾಡಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ಇದನ್ನು ಶಾಪವೆಂದೇನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದರೆ.... ಅದು ಪಾಪ! ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಎನ್ನುವುದರ ನಿಜ ಅರ್ಥ ಭಾರತದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗಳು ಮಾತ್ರ, ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಮತಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು, ನಂಬಿಕೆಗಳು, ದೇಹ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೊದಲ ಹಂತ. ಇಂತಹ ಒಂದು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಿನ್ನತೆಗೂ ಸಮಾನ ಗೌರವ ಇರಬೇಕು, ಸಮಾನ ಗೌರವದ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಇರಬೇಕು. ನನ್ನ ನುಡಿ ನಿನ್ನದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು

ಎನ್ನುವ ಮಾತೇ ಬರಬಾರದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಏಕತೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದು ನಂತರದ ಹಂತ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸಮಾನರು ಎನ್ನುತ್ತಾ, ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಭಾಷೆ ನೀನು ಕಲಿಯದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ, ಓದಿಲ್ಲ, ಬಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ನಾಡಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಭಾಷೆ ಬಳಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಟ್ಟಳೆ ಮಾಡುವುದು ಅಸಮಾನತೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಅಮಾನವೀಯ ಕೂಡಾ. ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಏನನ್ನು ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ, ‘ನಮ್ಮ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು’ ಎನ್ನುವುದು ಉತ್ತರ. ‘ಭಾರತವು ನಾನಾ ಭಾಷೆ, ನಾನಾ ಜನಾಂಗಗಳ ತವರು ಎನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಅನನ್ಯತೆ. ಅನೇಕತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಮೆ’ ಅನ್ನಬಹುದಲ್ಲ? ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಯಾವುದೆಂದರೆ ಇಂದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬದಲು ಎಂಟನೇ ಶತಮಾನದ 22 ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅನ್ನಬಹುದಲ್ಲ? ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯಿರಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಟ್ಟಳೆಯಾದರೂ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಹಾಗಿರುವುದಾದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಿರದೆ ಬಹುಶಃ ಭಾಷಾವಾರು ದೇಶಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು, ಅಷ್ಟೇ.

ಭಾರತದ ಭಾಷಾನೀತಿ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಭಾರತದಂತಹ ಬಹುಭಾಷಾ ಜನಾಂಗಗಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂಥ ಭಾಷಾನೀತಿ ಇರಬೇಕಿತ್ತು ಎನ್ನಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ವಿಶ್ವದ ಇತರಡೆ ಎಂತಹ ಭಾಷಾನೀತಿಗಳಿವೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯು ಏನನ್ನುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನ ಹರಿಸಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾನವಹಕ್ಕುಗಳು. ಇದರೊಳಗೇ ಭಾಷಾ ಸಮುದಾಯದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಡಕಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷಿಕ ಸಮುದಾಯಗಳೂ ಕೂಡ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯಗಳೂ ಕೂಡ ಮನುಕುಲದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತಾನೂ ಭಾಗವಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಾ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯದ ಭಾಷೆ ಉಳಿದಾಗ, ಬೆಳೆದಾಗ ಮಾತ್ರ. ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಗಳ ಭಾಷೆಗಳು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಆತಂಕ ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮನುಕುಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಭಾಷಾ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಹದ್ದು.

ಬಹುಭಾಷೆಯ ನಾಡಾದ ಭಾರತದಂತಹ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಭಾಷಾನೀತಿ ಇರಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಇರುವ ಯುರೋಪ್ ಒಕ್ಕೂಟದತ್ತ

ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಂತೆಯೇ ಬಹುಭಾಷಿಕ ಜನಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತೇಳು ದೇಶಗಳಿದ್ದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಿವೆ. ನುಡಿ, ಇತಿಹಾಸ, ಆಚರಣೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಭಿನ್ನ, ಶ್ರೀಮಂತ. ಇವುಗಳ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪೊರೆಯಬೇಕಾದಲ್ಲಿ, ಒಂದನ್ನೊಂದು ಆಕ್ರಮಿಸದಂತೆ ಕಾಯಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಭಾಷಾನೀತಿ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಲವತ್ತೇಳು ಸಾರ್ವಭೌಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಕ್ಕೂಟ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಯುರೋಪು ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ರಷ್ಯಾ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್ ಡಮ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಜರ್ಮನಿ, ಫಿನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ಸ್ವಿಡನ್, ನಾರ್ವೇ, ಬಲ್ಗೆರಿಯಾ, ರೋಮೇನಿಯಾ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನುಡಿಯ ಜನರು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1949ರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದಾದ ಯುರೋಪು ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಆಯಾ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಧಿಕೃತ ಅಂತರ್ಜಾಲ ತಾಣದಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳ ಆಯ್ಕೆಯ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಈ ಒಕ್ಕೂಟದ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ ಆಯಾಪ್ರದೇಶದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಹಲವೆಡೆ ಹಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಲಯದ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾಳಜಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಭಾಷೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಬರೀ ವಾದ್ಯಸಂಗೀತದಲ್ಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಯುರೋಪಿಗಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಭಾಷೆ ಇರಬೇಕೆಂದಾಗಲೀ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಭಾಷಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಅವರದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿದವರೆಲ್ಲಾ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕೆಂದಾಗಲೀ ಅಲ್ಲಿ ನಿಯಮ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಮಾನ ಗೌರವದ ಒಕ್ಕೂಟವೊಂದಕ್ಕೆ ಯುರೋಪು ಇಂದು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

1947ಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ದೇಶದ ಗಡಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ 500ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು 12 ಭಾಗಗಳಾಗಿ ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಹಲವಾರು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆಗೆ ಭಂಗ ತರದೆ ಭಾಷಾವಾರು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ

ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಗಳ ಗಡಿರೇಖೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಯಿತು.

ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರು ಸಮಿತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಸಾಕ್ಷರತೆ ಸಾಧಿಸಿ ತನ್ನ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಬಲ್ಲದು.

ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್‌ರಚನೆಗೆ ಭಾಷೆಯು ಒಂದು ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾಷೆಯು ಜನರ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿಕಟವಾಗಿದೆ. ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತವು ನಡೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ನೈಜ ಸ್ವರೂಪ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನೀಡಬಲ್ಲವು. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾರು ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು. ಇಂತಿರುವಾಗ ಬಹುಭಾಷಾ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಇನ್ನು 1956ರ ನಂತರ ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳ ರಚನೆಯ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೂಡಲೇ ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ದ್ವಿಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ, ಗುಜರಾತಿ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರಿದ್ದು, ಇವರ ನಡುವಿನ ತೀವ್ರತರವಾದ ಘರ್ಷಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ, 1960ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್ ಎಂಬ 2 ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ರಚನೆಯಾದವು.

ಅಂತೆಯೇ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಗುಂಪುಗಳಾದ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬಿ ಮಾತನಾಡುವ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಿದ್ದು ಹಲವು ತೀವ್ರತರ ಹೋರಾಟಗಳ ನಂತರ ಅಂತಿಮವಾಗಿ 1966ರಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ಎಂಬ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಯಿತು. ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಮೂಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯು ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಮೊದಲು ಮೂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್‌ರಚನೆಯು ಇಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪುನಃ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಬೇಕೆ? ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಭಾರತದ 'ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ರಾಷ್ಟ್ರನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಚಿಹ್ನೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ಕೇವಲ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವ ವಾದಕ್ಕೆ ಹುರುಳು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಭಾರತವು ಇದೀಗ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾಷಾನೀತಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಭಾರತದ ಎಂಟನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕು. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಆಡಳಿತ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇರಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯ-ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಯ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನುವುದು ನಾವುಗಳು ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸೇರಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟವಾದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಹಿವಾಟು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಬಹುರಾಜ್ಯಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ... ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ, ವಿಷಯ ಮಂಡಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇರಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ/ಸಂಸದನಿಗೆ ಇಡೀ ಸದನದ ನಡವಳಿಯನ್ನು ಅವನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕೇಂದ್ರದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಬರುವವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ತೊಡಕಾಗದಂತೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಹೊಸ ಉದ್ದಿಮೆಗೆ ಪ್ರತಿರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಅವಕಾಶ ಏರ್ಪಡಬೇಕು.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ (UNESCO) ಬಾರ್ಸಿಲೋನಾ ಭಾಷಾಹಕ್ಕು ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಕ್ಕು ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷಾ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ದೊರೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಆಡಳಿತ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಏರ್ಪಾಟುಗಳು, ನಮ್ಮ ಕಲಿಕೆ, ನಮ್ಮ ಮನರಂಜನೆ... ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ನುಡಿಯ ಮತ್ತು ಪರಭಾಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಹಕ್ಕು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿರಬೇಕು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಇದರ ಒಳಿತನ್ನೇ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಾನ ಗೌರವದ, ಸಮಾನತೆಯುಳ್ಳ ಭಾಷಾನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

“ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ” ಎನ್ನುವುದು ಭಾರತದ ಧ್ಯೇಯ ನುಡಿಯಾಗಿದ್ದು ಪುನಃ ಈ ಬಹುಭಾಷಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾರತಕ್ಕೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಂತಿಮವಾದ.

ಹನಿಗವನ

ನಿನ್ನ ನೆನಪುಗಳು ಕಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಹೃದಯ ಏನು ಮಾಡುವುದು..!

ನಿನ್ನ ನೆನಪುಗಳು ನನ್ನ ಹೃದಯದಿಂದ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ನನ್ನ ಹೃದಯವೇನು ಮಾಡುವುದು..!

ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ..!

ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಭೇಟಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವುದೆಂದು

ಆದರೆ ನಿದ್ರೆಯೇ ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡುವುದು..?

✍ ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಬಹು ಭಾಷಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾರತಕ್ಕೊಂದು 'ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ' ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ?

✍ ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

'ಹಾಡು ಹಳೆಯದಾದರೇನು ಭಾವ ನವ ನವೀನ ಎದೆ ಯು ಭಾವ ಹೊಮ್ಮುವುದಕ್ಕೆ ಭಾಷೆ ಒಂದು ಸಾಧನ' ಎನ್ನುವ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಮಾತಿನಂತೆ ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವುದು ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಗುರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಿಗಿಂತ ಮನುಷ್ಯ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು, ಅವನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮಾತನಾಡುವ ಚಮತ್ಕಾರಿಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ. ಶಿಲಾಯುಗದ ಕಾಲದ ಮಾನವ ಗೋಡೆ ಮೇಲೆ, ಗುಹೆಯ ಮೇಲೆ, ಕಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಬರೆದಂತಹ ಗೆರೆಗಳೇ ಮುಂದೆ ಲಿಪಿಯು ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ಲಿಪಿಯೇ ನಂತರ ಭಾಷೆಗಳ ಉಗಮಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿತು. ಭಾರತ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಬಹುವಿಧ ಸಮಾಜವಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಬಹುಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಿಯರಸನ್ ನಡೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1652 ಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಈ ಭಾಷೆಗಳು 5 ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ (ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್, ದ್ರಾವಿಡ, ಟಿಬೆಟಿಯನ್, ಆಸ್ಟ್ರಿಯನ್).

ಇದು ಭಾರತ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಇಲ್ಲಿನ ಮೂಲಮಂತ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಧರ್ಮಗಳ, ನಾನಾ ವರ್ಣಗಳ, ನಾನಾ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರಿಂದ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೇ ಭಾರತ. ಒಂದು ಧರ್ಮ, ಒಂದು ದೇವರು, ಒಂದು ಭಾಷೆ ಅನ್ನುವುದು ಯಾವತ್ತೂ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವ ವಿಚಾರ. ಭಾರತ ಅದೆಷ್ಟೋ ದಾಳಿಗಳು, ಆಕ್ರಮಣಗಳ ನಂತರ ಕೂಡಾ ಇನ್ನೂ ಭಾರತವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿನ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 70 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷಾ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಗುವ ಮೊದಲು ಅಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಅಧಿಕೃತ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಶಾಸಕಾಂಗ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ತೀವ್ರಗೊಂಡಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ ವಿವಾದ ಮುನ್ನಲೆಗೆ ಬಂತು. ಭಾರತ ಅತ್ಯಂತ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿರುವ ದೇಶ. ಇಂತಹ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುವುದು ಒಂದಷ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ವಾದವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯೇ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಅವರಿಗನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೇರಿದಂತೆ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದು ಮುನ್ನಿ-ಆಯ್ಕಾಂಗಾರ್.

ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆ. ಎಂ. ಮುನ್ನಿ, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಆಯ್ಕಾಂಗಾರ್ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಯೂ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 14, 1949ರಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿತು. ಈ ದಿನವನ್ನೇ ಹಿಂದಿ ದಿವಸ ಎಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. "ಮುನ್ನಿ-ಆಯ್ಕಾಂಗಾರ್" ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದಿ ಜೊತೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಈ 15 ವರ್ಷವನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ 1965ರ ಬಳಿಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹೋಗಿ ಕೇವಲ ಹಿಂದಿ ಒಂದೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಆತಂಕ ಹಿಂದಿಯೇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶುರುವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾದವು. ಕಾರಣ ಹಿಂದಿಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಅಜ ಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ಹಿಂದಿಯೇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ 1963ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷಾ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಜೊತೆಗೆ 1965ರ ಬಳಿಕವೂ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾಯ್ದೆಗೆ 1967ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು

ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯೆಂದು ರಿಸೋಲ್ಯೂಷನ್ (Resolution) ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇಂದಿಗೂ ಭಾರತದ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಅಧಿಕೃತ/ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಹಾರದ, ಆಡಳಿತದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು, ಅದರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ, ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಕತೆಯ ಸಂಕೇತ ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ, ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಯಾವುದೇ ಇದ್ದರೂ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಹತ್ತಾರು ಭಾಷೆಗಳಿರುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮದು ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯ ದೇಶ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮನಗಂಡ ಸಂವಿಧಾನಕರ್ತರು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ 22 ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಇತ್ತು. ಈಗ ಅದು 22 ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಉರ್ದು, ಗುಜರಾತಿ, ಹಿಂದಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಿಂದಿಯೇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡವನ್ನು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ತೆಲುಗನ್ನು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸತ್ತಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಹಿಂದಿ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವಿನ ಸಂವಹನ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸಿನ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ 1968ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ (National Policy on Education)ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಆಗ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿತು. ಇದರ

ಪರಿಣಾಮ ಇಂದಿಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದವರು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವವರ ವಾದವೇನೆಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಸಂಕೇತ ಅನ್ನುವುದು ಇವರ ವಾದ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ್ದು ಅದು ಹೊರಗಿನ ಭಾಷೆ. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಹಿಂದಿ ಪರ ಇರುವವರ ವಾದ. ಮತ್ತೊಂದು ವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇವರ ವಾದ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯ ಜೊತೆ-ಜೊತೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಮೀರಿಸಿ ಬೆಳೆದು ಬಿಡಬಹುದು. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗಿಂತಲೂ ಜನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಬಹುದು ಅನ್ನುವುದು ಇವರ ವಾದ. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವವರ ವಾದವೇನೆಂದರೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಿಗರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಿಗಲ್ಲ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಲಾಭವನ್ನು ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದಿಯೇತರ ರಾಜ್ಯದ ಆಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಾದವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಾರತ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಬರೀ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಮಾಡುವುದು? ಹಿಂದಿಯೇ ಏಕೆ ಅನ್ನುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಅಂತ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇವರ ವಾದ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ್ನು ಕಲಿತರೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉತ್ತಮ ಉದ್ಯೋಗ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿತರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು? ಎನ್ನುವುದು ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವವರ ವಾದ. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಹಿಂದಿಯೇತರ

ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ. ನೀವ್ಯಾಕೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಇದು ಹಿಂದಿಯೇತರ (ದಕ್ಷಿಣ) ಭಾರತದವರ ವಾದ. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡುವವರಿಗೆ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಿಗಲ್ಲ. ನಮ್ಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯುವಂತೆ ಅಧಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕಲಿಯುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಬದಲಿಗೆ ಈಗ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ. ಯಾವ ಭಾಷೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ನೀವು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಹೇರಬೇಡಿ ಎನ್ನುವುದು ಇವರ ವಾದ. ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಿರಬಹುದು, ಬಳಸಬಹುದು. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಒಂದು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಹೋರಾಟದ ಬಿರುಸು ಜೋರಾಗಿಯೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಅನೇಕರು ವಾದ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ದೇಶದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಸಹ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಜನ ಸಮುದಾಯ, ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತ ಹಾಗಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 20 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್‌ಗಳಲ್ಲೇ ಒಂದೇ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ರೀತಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಸಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರು ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು,

ಫ್ರೆಂಚ್, ಜರ್ಮನ್ - ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಲಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇರುತ್ತೀವಿ ಅಂತ ಯಾರಾದರೂ ಹೋದರೆ ಅದು ಅವರ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಲು ಮೂಲ ಕಾರಣ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯ ಹೇರಿಕೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯೇನಲ್ಲ. ಇಂದಿಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಬೇರೂರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದು ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ ಹಿಂದಿ ಹೇರಿಕೆಯ ಭಯವೇ ಕಾರಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾಷೆಯ ಹೇರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ದೇಶವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಯೋಚಿಸುವುದು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕೆಲಸ. ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಒಳಿತು. ಹಿಂದಿ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಬೇಕಿದ್ದರೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕಲು ಬರುವ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಿಗರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಅಂತ ನಾವು ಹಿಂದಿ ಕಲಿಯುವ ಬದಲಿಗೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬಳಸುವ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ. ಈ ದೇಶದ ಅಸ್ತಿಯೇ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ. ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಿರುಸು-ಪ್ರಚಾರ, ಬಲವಂತದಿಂದಾಗಿ ಅಳಿಯಲೆತ್ತಿಸಿದರೆ ಅದು ದೇಶದ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ದೇಶ ಈ ಜಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಗೂ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ನಾವೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಗೂ ಗೌರವ ನೀಡುತ್ತಾ ದೇಶದ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯರು, ನಾವು ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದರೂ ಸಹ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯರು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದು ಅತೀ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹನಿಗವನ

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನ ನೆನಪಿಸುತ್ತಿಹ ನನ್ನ ನೆನಪುಗಳಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತು...?
ನೀನಿನ್ನೂ ಬರೀ ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಹನಿಗಳ ಸ್ನೇಹಿತೆಯೆಂದು...!

ರೋಹಿತ್ ವಂಶ್

ದಶನ ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ತೀರ್ಪುಗಾರರ ಅನಿಸಿಕೆ

1. ವಿಷಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿದೆ.
2. ಕೆಲವು ಕವನಗಳು ಭಾಷಾ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.
3. ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕವನಗಳಿವೆ.
4. ಕಾಗುಣಿತಾಕ್ಷರ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
5. ಆಯ್ದ ಉತ್ತಮ ಕವನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ (2) ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಒಳಿತು.

ಡಾ. ನಿತ್ಯಾನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಪಾರು,
ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,
ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಕಾಲೇಜು ಕಲ್ಯಾಣಪುರ

ಹನಿ ಮಳೆಯ ನೆರಳು

✍ ಸಾಧನಾ ಎ. ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಅಲ್ಲಿನ್ನೂ ಮಳೆಯ ಹನಿ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು
ಸೂರಿನಡಿಯೆಲ್ಲಾ ಮಳೆ ನೀರು ತುಂಬಿ ಹೋಗಿತ್ತು
ನಿನ್ನೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮರಿನಾಯಿ ಮುದುರಿ ನಿಂತಿತ್ತು
ಮುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಮರಿನಾಯಿಗೆ ಮೊದಲ ಮಳೆಯದು||
ಮಳೆಗಾಲ ಬಂತೆಂದರೆ ವ್ಯಾಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ
ಐಸ್‌ಕ್ಯಾಂಡಿಯ ಅಂಕಲ್ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಆತಂಕ
ನಿನ್ನೆಯಷ್ಟೇ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹರಿಗೆಯಾಗಿದೆ
ಮಗುವಿಗೆ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆ ಚೂರು ಹಾಕಲೂ ಗತಿಯಿಲ್ಲ||
ಮಳೆ ಬಂತೆಂದರೆ ರಾಮನಿಗೋ ಕೆಮ್ಮು, ದಮ್ಮು
ಈ ಮಳೆಯಲ್ಲೂ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಪೇಪರ್ ಹಾಕಬೇಕು
ಅದೆಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೊರಟರೂ ತಡವಾಗಿದೆ ಇಂದು
ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳ ಅಲೆದವನಿಗೇಗ ವಿಷಮ ಜ್ವರ||
ಪುಟ್ಟಿಗಂತೂ ಬೇಸರ ಮಳೆಗಾಲವ ನೋಡಿ
ಮುಟ್ಟಾದರೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಬಟ್ಟೆ ಒಣಗೊಲ್ಲ
ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಳು ಅದೇನೋ ಪ್ಯಾಡು ಬೇಕೆಂದು
ಅವಳ ಅಮ್ಮನ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಊಟಕೆ ಕಷ್ಟ||
ಮರಿನಾಯಿ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜಾಗವ ಹುಡುಕುತ್ತಿದೆ
ಯಾರಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿದರೆ ನೆನೆಯೋದು ತಪ್ಪಿತು||
ಕ್ಯಾಂಡಿ ಅಂಕಲ್ ಈಗ ಬೋಂಡಾ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ
ಈ ಕೆಲಸದಿಂದಾದರೂ ಮಗುವಿಗೆ ಹರಕು ಬಟ್ಟೆಯ ಭಾಗ್ಯ||
ಅಲ್ಯಾರೋ ರಾಮನಿಗೆ ಸೆಕೆಂಡ್ ಹ್ಯಾಂಡು ರೈನ್‌ಕೋಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ
ಅಲ್ಪವಾದರೂ ನೆನೆಯೋದು ಕಮ್ಮಿಯಾದೀತು ಇನ್ನು||
ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ಯಾಡನು ವಿತರಿಸುತ್ತಿದೆ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ
ಹಸಿನೆತ್ತರ ಘಮಲಿನಿಂದ ಇನ್ನಾದರೂ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕಲಿ ಮಗುವಿಗೆ||
ಎಲ್ಲರ ಬಾಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆಗಾಲ ನಗು ತರುವುದಿಲ್ಲ
ಕೆಲವರ ಪಾಲಿಗದು ಅಸಹಾಯಕಗಳ ಸ್ವಬ್ಧ ಚಿತ್ರ||

ಒಡಲ ಹಸಿವು

✍️ ಶಾಂಭವಿ ಎಂ., ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಕಂಬನಿಯೂ ಬಯಸುತ್ತಿದೆ ಕೊಂಚ ಹೊರಜಾರಲು
ಬಡತನದ ಬೆಂಕಿಯನು ಅರಿಸಲು
ಆದರೇನು, ದೇವರಿಗೂ ದಯೆಯಿಲ್ಲ, ಕಿಂಚಿತ್ತು ಅಕ್ಕರೆ ಇಲ್ಲ
ದೂಡಿಹನು ಕಷ್ಟದಾ ಕೂಪಕೆ, ಬಲಿಯಾಗಿಹೆವು ಆತನಾ ಕೋಪಕೆ.

ತುತ್ತು ಕೂಳಿಗಾಗಿ ಕೂಡಿಡುವರೆಲ್ಲಾ
ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ಬಾಳಿಗಾಗಿ ಬಡಿದಾಡುವರೆಲ್ಲಾ
ಮಾನವೀಯತೆಗಳನ್ನೇ ಮರೆತಿಹರಲ್ಲಾ...
ಏನಾದರೂ ಬಡವರ ಕಂಬನಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ.

ಹಸಿದಿದೆ ಜೀವ ಎಷ್ಟೆಂದರೆ...
ಮಕ್ಕಳ ಬಾಲ್ಯವನ್ನೇ ನುಂಗಿದೆ; ಬೇರೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲದೆ
ಕಾರ್ಮೋಡ ಸರಿದರೂ ಕತ್ತಲೆಯೇ ಆವರಿಸಿದೆ
ಪುಟ್ಟ ಕಂದನ ನಗುವೊಂದೇ ಈ ನೋವು ಮರೆಸಿದೆ.

ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿತಂದ ಮಿಷಿಗೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ತೂಗಲು
ತುತ್ತು ಅನ್ನವೂ ಇಲ್ಲ ತಿನ್ನಲು
ಬಡವನ ಮನೆಯ ಜೋಗುಳವು...
ಹಾಡಿದರೂ ಅತ್ತಂತಿದೆ, ಲಾಲಿ ಹಾಡೂ ಆರ್ತನಾದವಾಗಿದೆ.

ಆದರೂ ಕಂದಾ ಯಾಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ ನೀ ಈ ಕಡುಬಡವನ ಮನೆಯಲಿ
ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಯಲಿ, ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆಯಲಿ...
ಬಾಳಬೇಕು ನೀ ಬಡತನದ ಬೆಂಕಿಯಲಿ
ಮುಂದೆ ಅರಳಬೇಕು ನೀ "ಸುಜ್ಞಾನದ ದೀವಿಗೆ"ಯಲಿ.

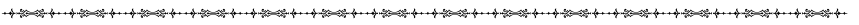
ಭರವನೆ ಒಂದೇ ಬಾಳಿಗೆ... ಕಂದಾ ನೀನು
ನಿನಗಾಗಿ ನಿತ್ಯವೂ ದುಡಿಯುವೆ ನಾನು
ಓದಿ ಬರೆದು ಅಕ್ಷರ ಕಲಿತು, ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗಲು ನಿನಗೆ
ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು ಸಿರಿವಂತಿಕೆ ಬೇರೇನು ಬೇಡ ನನಗೆ...

●

Art Gallery

Nishmitha Kharvi, III B.Com.

ತೀರ್ಪುಗಾರರ ಅನಿಸಿಕೆ

ದರ್ಶನ ಪುಸ್ತಕ
ವಿಮರ್ಶಾ ಸ್ವರ್ಧೆ

ಓದುವ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಎರಡು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಿಯಾಚಟುವಟಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿಸಿ, ದರ್ಶನ ಪುಸ್ತಕ ವಿಮರ್ಶಾ ಸ್ವರ್ಧೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಪ್ರೊ. ಗೋಪಾಲ್ ಸರ್ ಮತ್ತು ಬಳಗದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಸೀಮಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಮರ್ಶಾ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ವಸುಧೇಂದ್ರರ 'ತೇಜೋ - ತುಂಗಭದ್ರಾ' ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕುರಿತ ಬರಹ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಿಡಿಸಿತು. ಲೇಖಕ ವಸುಧೇಂದ್ರರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಇತಿಹಾಸದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದೆ. ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ ರಾಜರ ಚರಿತ್ರೆ, ಹೋರಾಟದ ಕಥನ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಗಳ ಗುಚ್ಛ ಮಾತ್ರವಾಗಿರದೆ; ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಕಥನವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ತೇಜೋ ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎರಡು ಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮುಖಾಮುಖಿಯಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಸಾಧನಾ ಎ. ಕೆ. ಅವರು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕುರಿತು ಬರೆದ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಣಾ ಶೈಲಿಯ ಕೆಲವು ಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಹೊಳಪುಗಳಿವೆ. ನಿರಂತರ ಓದಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಬರಹಗಳು ಸಾಧನಾ ಅವರಿಂದ ಮೂಡಿ ಬರಲಿ.

ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರಂತರ ಚೋಮನ ದುಡಿಯ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಬರಹಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಯಚ್ಚಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ತನ್ನದೇ ಅನುಭವ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲಕ ಕಾರಂತರ ಚೋಮನ ದುಡಿಯ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ವಿಮರ್ಶೆ ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ. ಕೆಲವು ಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಈ ವಿಮರ್ಶಾ ಬರಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ದರ್ಶನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿ.

ಚೇತನ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಕೋವಾಡಿ

ಉಪಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು

ಡಾ| ಬಿ.ಬಿ. ಹೆಗ್ಡೆ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಕುಂದಾಪುರ

ವಸುಧೇಂದ್ರರ 'ತೇಜೋ - ತುಂಗಭದ್ರಾ'

✍ ಸಾಧನಾ ಎ. ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರೋ ಇಲ್ಲವೇ ತಜ್ಞರಾದವರೋ ಬರೆಯುವುದನ್ನು, ಬರೆದಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಓದಿದ್ದೇವೆ ಕೂಡಾ. ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆದರು ಎಂದಾಗ ಆತ ಏನನ್ನು ಬರೆದಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಸಹಜ ಕುತೂಹಲಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಓದಿದವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ನಾನು ಆ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಓದಲು ಕಾರಣವಾದದ್ದೇ ಬೇರೆ - ಪ್ರಕಟಿತವಾದ ಎರಡೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮುದ್ರಣಗಳು ಹೊರ ಬಂದದ್ದು. ಆ ಕಾದಂಬರಿಯೇ ಶ್ರೀ ವಸುಧೇಂದ್ರರ 'ತೇಜೋ ತುಂಗಭದ್ರಾ'.

ಚರಿತ್ರೆಗಳೆಲ್ಲವೂ Survival of the fittest ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ತಲೆಬಾಗುತ್ತದೆಯಾ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದಂತಿದೆ. ಜಗತ್ತೇ ನಾನು ಆ ಧರ್ಮ, ನೀನು ಈ ಪಂಥ ಎಂದು ಹೊಡೆದಾಡುವವರ ಮಧ್ಯೆ ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಕಾದಂಬರಿಯು ಸಾರಿದೆ. ತೀರಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದುಗಳಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ನನಗೆ; ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ವಿಶೇಷವೆನಿಸಿತು. ಇತಿಹಾಸವೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ರಾಜನಿದ್ದ. ಆತನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ... ಎಂದು ಶುರುವಾದರೆ ರಾಜನ ಯುದ್ಧ; ಆತನ ಸಾವಿನಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರಾಜನ ಗೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೇನಾದರು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಮಂಜಸ ಉತ್ತರ ಸಿಗುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಹಾಗಲ್ಲ; ಕಾದಂಬರಿಯ ಒಳಹರಿವು ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತವಾಗದೆ ಧರ್ಮ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಪ್ರೀತಿ, ಆಸಹಾಯಕತೆ, ಅನಿವಾರ್ಯತೆ, ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳ ಆಂತರ್ಯವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಲೇಖಕರು ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಯು ಟೈಗ್ರಿಸ್, ಎಲ್ಲಿಯು ತುಂಗಭದ್ರೆ, ಬದುಕು ಆರಂಭವಾಗುವುದೇ ಅಚ್ಚರಿಗಳ ಸಂಶಯದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಆರು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಕಾದಂಬರಿಯು ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು, ದೂರದ ಲಿಸ್ಟನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ.

ತೇಜೋ ನದಿಯ ತಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಊರು ಲಿಸ್ಟನ್. ಆದರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪಸರಿಸಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿನ ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಮಳವಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಭಾರತದಿಂದ ಕೊಂಡೊಯ್ದ ಮಸಾಲೆಯ ಘಮ ಘಮ. ಅದೆಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಸಾಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ಆವರಿಸಿತ್ತೆಂದರೆ ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಮಾತು ಬರುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೇಗಾದರೂ ಒಮ್ಮೆ ಬಂದರೆ ಜನುಮಕ್ಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಿರಿವಂತಿಕೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಂಬ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನಿಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ವಾಸ್ಕೋಡಗಾಮ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋದದ್ದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹುರುಪನ್ನು ನೀಡಿತು. ನಾವೂ ಭಾರತವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಬಹುದೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಇಸಾಬೆಲ್ಲಾಳಿಗೆ ಇಷ್ಟವೇ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ದಿಕ್ಕೂ ಸಹ ತಿಳಿಯದೆ ದೇಶವನ್ನು ಹೊಗಳುವುದನ್ನು ಸಹಿಸಲು, ಬೆಲ್ಲಾ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ನವಿರಾದ ಪ್ರೇಮಕತೆಗೆ ದುರಂತ ನಾಯಕಿ. ಅವಳಿಗೋ ತೇಜೋ ನದಿಯ ಸಂಗಾತವು ಬಹಳ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು. ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಕರ ಗೇಬ್ರಿಯಲ್ ಜೊತೆಗೂಡಿ ತೇಜೋ ನದಿಯಲ್ಲಿನ ಅಸಂಖ್ಯ ಕತೆಗಳಿಗೆ ತಾನೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಬೆಲ್ಲಾ ಯಹೂದಿಯ ಪಂಗಡದವಳು; ಗೇಬ್ರಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸಿನವನು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ಯಹೂದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಊರನ್ನು ತೊರೆದು ಬಂದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲಾಳ ಕುಟುಂಬವೂ ಒಂದು. ನಿತ್ಯವೂ ನಡೆಯುವ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಯಹೂದಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಆದದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೇಮವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ದೈಹಿಕ ವಾಂಛೆಯಲ್ಲ, ನಿನಗೆ ನಾನಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನೀಡುವ ಚಿಕ್ಕ ಸಾಂತ್ವನವೂ ಒಂದು. ಪ್ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲು ಅಂತಹದ್ದೇ ಕಾರಣಗಳು ಬೇಕಿಲ್ಲ; ಅದು ನಿರಂತರತೆಯ ಹರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆಯೆಂದು ಬೆಲ್ಲಾ ಗೇಬ್ರಿಯ ಮೂಲಕ ನವಿರಾದ ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾವಗಳನ್ನು; ಪ್ರೀತಿಯಾಗಲು ಧರ್ಮಗಳು ಕಿಂಚಿತ್ ಸಹ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಯಹೂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ತುಂಬುವಾಗಲೇ ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ

ತಾನೂ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬೆಲ್ಲಾ ಸಿಗುವಳೆಂದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಗೇಬ್ರಿಗೆ ಬೆಲ್ಲಾಳ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದೇ ಸ್ಫೂರ್ತಿ. ಆತನನ್ನು ತಡೆಯಲು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಬೆಲ್ಲಾಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಬಡತನ ಸಿರಿತನಗಳ ನಡುವೆ ಮೊಗ್ಗು ಬಿರಿದು ಅರಳುವಂತೆ ಅರಳಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿಯು ನಲುಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಸಂಪತ್ತನ್ನೇ ಹೊಂದಿದೆಯೆಂದು ಮೆರೆಯುವ ದೇಶಕ್ಕೇ ನನ್ನ ಶಾಪವೆಂದು ಹೇಳುವ ಬೆಲ್ಲಾಳ ಅಸಹಾಯಕ ಮುಖವಿನ್ನೂ ಗೇಬ್ರಿಯ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಓದುವಾಗ ನನಗೆ ಬಹುಶಃ ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಶಾಪಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ದಾಳಿಗೊಳಗಾದವೇನೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಬರೆದರೆ ಸಾಲದು, ಬರೆದಿದ್ದನ್ನು ಓದುಗನು ಸದಾ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗುನುಗುವಂತೆ ಬರೆಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನದ ಪರಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ತೆಂಬಕಪುರದ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಡಗರವೆಂದು ಶುರುವಾಗುವ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯವು ಶುರುವಾಗುವುದು ವಿಜಯನಗರದ ತುಂಗಭದ್ರೆಯ ತಟದಲ್ಲಿನ ತೆಂಬಕಪುರವೆಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಓದುಗನು ಲಿಪ್ಪನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವನನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಕರೆತರುವ ಚಾಣಕ್ಯತೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಜಾತ್ರೆಯ ಸೊಗಡು, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಂದೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲೊಬ್ಬಳು ಸುಂದರ ಯುವತಿ ಆಕೆ ಹಂಪಮ್ಮ; ಇಡೀ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಒಡಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡವಳು. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಆಕೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವೇ ಕುತ್ತು ಎಂಬುದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದ ಮಾತೇ ಸರಿ; ಆಕೆಯನ್ನು ಹದ್ದಿನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಾಪಾಡಲು ಕಷ್ಟಪಡುವ ಪೋಷಕರು, ಅವಳನ್ನು ಪಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂದು ಪಣ ತೊಡುವ ಪುರುಷರು. ಹಂಪಮ್ಮನಿಗಾಗಿಯೇ ನಡೆಯುವ ಪಂದ್ಯಾಟವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೀವನವು ಅದೆಷ್ಟು ದುಸ್ತರವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಗೆದ್ದವನಿಗೆ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾದರೆ ಸೋತವನಿಗೆ ಮೃತ್ಯುಕಾರಿಣಿ.

ಹಂಪಮ್ಮನನ್ನು ಕೇಶವ ಗೆದ್ದ. ಸೋತಿದ್ದು ಮಾಪಳನೆನ್ನುವಾಗ ಆತನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಆತನ ಸಾವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸತಿಯಾಗಿ ಚಿತೆಯೇರಬೇಕಿತ್ತು ಎಂದು ಲೇಖಕರು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳಿನ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ, ಅವಳ ಇಷ್ಟಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜವು ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಎಳೆ ಎಳೆಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧ್ಯ ತೆಂಬಕನೂ ಗಂಡನಾದ ಮಾಪಳನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಾಗ ಮಗಳು ಈಶ್ವರಿಯು ತಂದೆ-ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ತಬ್ಬಲಿಯಾದದ್ದು ಎಂತಹ ವಿಪರ್ಯಾಸ. ಆದರೆ ಆಕೆಯು ಹಂಪಮ್ಮನ ಒಡಲಿನ ಕೂಸಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಹೆರೆಯೇ ಹೆಣ್ಣು ತಾಯಿಯಾಗಬಲ್ಲಳೆಂದು ಲೇಖಕರ ವಿವರಣೆಯಂತೂ ಅದ್ಭುತವೇ.

ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿತೇಜೋವಿನಿಂದ ಭಾರತದಡೆಗೆ ಹೊರಟ ಗೇಬ್ರಿಯಲ್‌ಗೆ ಇದೆಯೇ ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಎಂಬಂತೆ ಬೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಜೊತೆಗೆರಡು ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣದ ಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರೆಯನ್ನುವ ನದಿಗೆ ಹಾಕು ಅದು ಬಹಳ ಪುಣ್ಯದ ನೀರಂತೆ ಎನ್ನುವಾಗ ನಮ್ಮ ತುಂಗಭದ್ರೆಯ ಕಂಪು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಪ್ಲೇಗ್ ಎನ್ನುವ ಮಹಾಮಾರಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನುಂಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು, ಹೇಗೆ ಬದುಕಿಗೆ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊರೋನಾ ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳಿಸಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ಲೇಗ್ ಸಹಾ ಹಲವರನ್ನು ನುಂಗಿತ್ತು. ತಾಯಿಯ ಹೆಣಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕಾರವಾಗಬೇಕು. ನಾನಿನ್ನು ಬರುವೆ ಎಂದು ಬೆಲ್ಲಾ ಹೊರಟಾಗ ಸಾಂತ್ವನವೂ ನೀಡಲಾಗದ ಗೇಬ್ರಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಓದುಗರನ್ನು ಮೂಕವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಂಪಮ್ಮನನ್ನು ಗೆದ್ದ ಕೇಶವನಿಗೆ ಗೆಲುವಿನ ಮದವು ತಲೆಗೆರಿದೆಯೆಂದು ಲೇಖಕರು ಹೇಳುವಾಗ ತಾನೇ ಬಯಸಿದ ಪತ್ತಿಯನ್ನೇ ಆತ ದೂರವಿಡುವುದನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಕೊನೆಗೆ ತಾನೂ ತೆಂಕವೆಂಬ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಒಳಗಾದದ್ದೂ ಹೆಂಡತಿಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಕೊನೆಯ ದಿನ ತಿಳಿಸುವಾಗ ಆತನಲ್ಲಿದ್ದ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನದ್ದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಥೆ ಓದುಗರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತದೆ. ತನ್ನಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಆಗಮನ ವಾಗುವದೆಂಬ ಖುಷಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವೂ ಮುಖ್ಯವಾಗದೇ ಹೋಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಆತನನ್ನೇ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಅನುಸರಿಸಿ ಸತಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ದುರಂತ.

ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಅಮ್ಮದಕಣ್ಣನೆಂಬ ಕಣ್ಣು ಮೂಗಿಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಾತ್ರದ ಪ್ರವೇಶವೇ ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿಯುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಅಮ್ಮದಕಣ್ಣನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಹಂಪಮ್ಮ. ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಕಂಡಾಗ ಇವನೆಂತಾ ಮನುಷ್ಯನೆಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಂಗಾಂಗವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಮುಖ್ಯವೆನ್ನುವುದು ಅಮ್ಮದಕಣ್ಣನೆಂಬ ಪಾತ್ರದಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸತಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಹಂಪಮ್ಮನಿಗೆ ಚೆಂದದ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡುವ ದೃಶ್ಯ ಕಂಡಾಗ; ಸಾಯುವವಳಿಗೂ ಅಲಂಕಾರವೇ? ಎನ್ನುವ ನೋವಿನ ಎಳೆ ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ತುಪ್ಪದಿಂದ ಹಂಪಮ್ಮನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ವಾಂತಿ ಬರುವುದೂ; ಅನುಭವಿ ಚಂಪಕನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಹಂಪಮ್ಮನು ಸಾಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲೊಂದು ಜೀವ ಹೊತ್ತಿದ್ದಳು ಎಂದಾಗ ಅಯ್ಯೋ ಎಂದು ಓದುಗರ ಮನವನ್ನು ಕಲುಕಿದ್ದಾರೆ. ನಂಗೆ ಸಾಯೋಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಂಪಮ್ಮ ಅಸಹಾಯಕಳಾಗುವಾಗ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳು ಎಂದಿಗೂ ಯುದ್ಧವೇ! ಬದುಕುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೇಗಾದರೂ ಬದುಕಲಿಯೆಂದು ಚಂಪಕ ಹಂಪಮ್ಮಳನ್ನು

ತುಂಗಗೆ ತಳ್ಳಿದಾಗ ಅದ್ವೇಗೋ ಅವಳು ಈಜಿ ಅಮೃದಕಣ್ಣನ್ನು ಸೇರಿ ಗೋವೆಗೆ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ. ಇಲ್ಲಿ ಚಂಪಕಳೇ ಕಳುಹಿಸಿದಳೆಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುವುದು - ಅದೆಷ್ಟು ಹೋರಾಟಗಳು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ?

ಗೋವೆಯಲ್ಲೊಂದು ಬದುಕು ಬದಲಾಗುವ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ. ಲಿಪ್ಪನಿಂದ ಹೊರಟ ಗೇಬಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದ; ಬೆಲ್ಲಾ ಗೇಬಿ, ಗೆಂದು ಕಾದು ಕೂತಿದ್ದಳಾ? ಹಂಪಮ್ಮ ಅಮೃದಕಣ್ಣನೆಂಬ ಅಹಮದ ಖಾನನನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುವಳಾ? ಎಂಬೆಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಒಂದೊಂದೇ ಎಳೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತದೆ. ಓದುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಭಯಂಕರ ಆಚರಣೆಗಳು, ಯುದ್ಧದ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ರಾಜರ ದುರಾಸೆ - ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಗುಟ್ಟನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ತೇಜೋ - ತುಂಗಭದ್ರೆಯರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಥೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡುವ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ ಚಂಪಕ, ಗುಣರತ್ನ, ಅನಿರಂಜನ ದಿಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ಪಾತ್ರಗಳು ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದರೂ ಕಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಗುಣರತ್ನ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯೆಯಾದರೂ ಆಕೆಯ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ರಾಜ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನೇ ತಲೆ ಬಾಗಿಸಿದ್ದ. ಹಂಪಮ್ಮನಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ತೆಂಬಕಳಂತಹ ಮುಗ್ಧಳಿಗೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ನಿಂತವಳು ಗುಣರತ್ನ. ಚಂಪಕನ ಬಾಳಿನ ಕಥೆಯು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮಿಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಕೆಯ ಸ್ವರ್ಯವೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಬಲ್ಲದು. ಕೇವಲ ಗಂಡಸರೇ ತುಂಬಿದ್ದ ನೌಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನಿರಂಜನ ಹ ದಿಟ್ಟ ಪಯಣ ಮಾಡುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಭಯವೇ. ಬಹುಶಃ ಆಕೆ ಗರ್ಭವತಿಯಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉಳಿದಿದ್ದಳು ಎನ್ನುವುದು ವಾಸ್ತವದ ಕಟು ಸತ್ಯ.

ಅಧಿಕಾರದ ಆಸೆಗಾಗಿ ಸೈನಿಕರನ್ನು ತುಚ್ಛವಾಗಿ ನೋಡುವ ಅಲ್ಪಕರ್ಕ; ಮತಾಂತರವೊಂದು ಆಟವೆಂದು ತಿಳಿದ ಆದಿಲ್ ಷಾಹಿಗಳು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಶಾಹಿಗಳ ಕ್ರೂರತ್ವವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿದೆ.

ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯ, ಆಚರಣೆಯ, ಧರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುವಾಗ ಬರಹಗಾರ ತನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಮರೆತು ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಕೊಂಚ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿದರೂ ಅದು ಕೃತಿಯ ಆಯಾಮವನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಕಾದಂಬರಿಯ ಅಷ್ಟೂ ಪುಟಗಳನ್ನೂ ಓದಿಸುವ ಕಲೆ ಬರಹಗಾರನಿಗೆ ಇರಲೇಬೇಕು. ಓದುಗನ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಸಹ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳಿವೆ, ಓದುಗರಾಗಿ ನೀವೇನು ಓದುವಿರಿ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು.

ಇತಿಹಾಸವೆಂದರೆ ಬರಿಯ ಕಥೆಯಲ್ಲ, ಆಳಿ ಆಳಿದು ಉಳಿದವರಲ್ಲ; ಅಲ್ಲೊಂದು ದುರಂತವಿರುತ್ತದೆ. ಬದುಕುವ ಆಸೆಯಿದ್ದರೂ ಬದುಕಲಾಗದ ಅಸಹಾಯಕ ನೋವಿದೆ. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಲೇಖಕನಿಗೆ ಆಳಿದ ಅರಿವಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಿರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಾದಂಬರಿಯು ಓದುಗನನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಬರಹಗಾರನಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶವನ್ನು ವಸುಧೇಂದ್ರರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಹನಿಗವನ

ಬಿಡದೇ ಸುರಿವ ಮಳೆ ಹನಿಗೇನು ಗೊತ್ತು...!
 ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸ್ನೇಹವು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು...!
 ಸುರಿವ ಮಳೆಯಂತೆ
 ಹರಿಯುವ ನದಿಯಂತೆ
 ಕರಗುತ್ತಿತ್ತು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಗೆಳೆತನವೊಂದು

✍ ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್ಲೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಕಾರಂತರ ಚೋಮನ ದುಡಿಯ ಕುರಿತಾದ ವಿಮರ್ಶೆ

✍ ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ದರ್ಶನದ ವಿಮರ್ಶೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಯಾವ ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಅಂತ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದು ಕಡಲತೀರ ಭಾರ್ಗವ, ನಡೆದಾಡುವ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಎಂದೇ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಬರೆದಂತಹ ಚೋಮನ ದುಡಿ ಕೃತಿ. ಜಾತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ, ತಾನು ಕಂಡಂತ ಬದುಕನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎದುರಿಸುವ ಸವಾಲುಗಳು, ಪಡುವ ಪಾಡು, ಕೊನೆಗೂ ಕನಸು-ಕನಸಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವಂತಹ ಚೋಮನ ದುರಂತದ ಬದುಕಿನ ಎಳೆ-ಎಳೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿ.

ಮಾನವ ಕುಲ ತಾನೊಂದೇ ವಲಂ ಎನ್ನುವ ಮಾತೊಂದಿದೆ. ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವುದು ಇದರರ್ಥ. ಆದರೆ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ತಾರತಮ್ಯಗಳು ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ವರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಜಾತಿ ಕಾರಣವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ತುಚ್ಛವಾಗಿ ನೋಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ಅವರ ಕನಸಿನ ಬದುಕನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮೀರಿ, ತನ್ನ ಕನಸಿನ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಕಥಾ ಹಂದರವೇ ಚೋಮನ ದುಡಿ.

ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಚೋಮನೇ ನಾಯಕ, ಆತನ ಮಗಳು ಬೆಳ್ಳಿಯೇ ನಾಯಕಿಯಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಸಾಹುಕಾರ, ಮನ್ವೆಲ ಖಳನಾಯಕರಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ಕುಟುಂಬ ಅಂದರೆ ಅವನದ್ದು ಐದು ಜನರಿರುವ ಕುಟುಂಬ. ಹಿರಿಯವ ಚಿಯು, ನಂತರ ಗುರುವ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಕಾಳ, ನೀಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಅಂದರೆ ಚೋಮನ ಜೀವ, ಈಶ್ವರನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಡಮರಿನಂತೆ ಚೋಮನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ದುಡಿ. ಚೋಮನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿಗೂ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಚೋಮನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ನೋವು, ಸಂಕಟಗಳಿಗೆ ಸದಾ

ಧ್ವನಿಯಾಗಿ, ಕೊರಳಾಗಿ, ಬದುಕಾಗಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ದುಡಿ.

ಕಥಾ ನಾಯಕ ಚೋಮ ಸಂಕಷ್ಟಯುತನವರ ಮನೆಯ ಆಳು. ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಒಕ್ಕಲು-ಧಣಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಅದು. ಬಹುಶಃ ಹೀಗೆ ಹಿಂದೆ ಅದೆಷ್ಟು ಒಕ್ಕಲು-ಧಣಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಚೋಮನೂ ಒಬ್ಬನು ಅಂತ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಮನೆಯವರು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ದುಡಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೋಮನ ಕುಟುಂಬದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಡತನ, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಅವನ ಕಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಮಲಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಚೋಮನ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಊಟವೆಂದರೆ ಅದು ಗಂಜಿ ಊಟವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಿಷ್ಟು ಚೋಮನಿಗೆ ಹೆಂಡವೆಂದರೆ ಪಂಚಪ್ರಾಣ. ದಣಿದ ಜೀವಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ತೊಟ್ಟಾದರೂ ಹೆಂಡವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ಅವನ ತಿಳಿವು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಅವನ ಮನದಲ್ಲೊಂದು ಆಸೆಯಿದೆ - ತಾನು ಬೇಸಾಯಗಾರನಾಗಬೇಕೆಂದು. ಹೊಲೆಯ ನೇಗಿಲನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಪ್ರಳಯವೇ ಆದೀತು ಎಂದು ತಿಳಿದಂತಹ ಜನರೇ ಇರುವ ಕಾಲವದು. ಕೃಷಿ ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ರೈತ ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎನ್ನುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ಜಾತಿಯೆಂಬ ತಡೆಗೋಡೆ ಇರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬೇಸರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸವೇ ಸರಿ. ಆದರೂ ಸಹ ಚೋಮನಿಗೆ ತಾನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಬೇಸಾಯಗಾರನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಅವನ ಕನಸಿಗೆ ಸಾಥ್ ನೀಡುವಂತೆ ಕಾಡು ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕರುಗಳನ್ನು ತಂದು ಸಾಕಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ತಾನು ಬೇಸಾಯಗಾರನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮನದಿಂಗಳೆ ಆತನದು. ಆದರೆ ಅದು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಚೋಮ ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಸಾಲ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಸಾಲದ ಅಸಲು, ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ತೋಟದ ಸೇರೆಗಾರನಾದ

ಮನ್ವೆಲನು ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ತೋಟದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಅವನ ಬಳಿಯಿರುವ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಿದರಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಿದರೆ ಚೋಮ ಬೇಸಾಯಗಾರನಾಗುವ ಕನಸು ನನಸಾಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ತಾನೇ ದುಡಿಯಲು ಸಿದ್ಧವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಬೆಳ್ಳಿ ತಂದೆಯನ್ನು ತಡೆದು ತನ್ನ ಅಣ್ಣಂದಿರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ನೀವು ನನ್ನಂತೆ ಹೆಂಡದಂಗಡಿ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯದೆ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಬೀಳ್ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಾಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯೆಯೇ ತೀರಿಹೋದ ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡವೆಂದರೂ ಸಹ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಸೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆ, ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಾಣುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬಡತನದ ಕಾರಣದಿಂದ ಬದುಕುವ ಅವಕಾಶವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ನಿರೂಪಕರು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಚೋಮ ತನ್ನ ಕನಸನ್ನು ಧನಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದರೂ ಸಹ ಬಂಜರು ಬಿದ್ದಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಆತನಿಗೆ ನೀಡಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿದಾಗ ಆಕೆ ‘ಈ ಹೊಲೆಯವರಿಗೆ ಬಂದ ಸೊಕ್ಕೆ’ ಎಂದಾಗ ಚೋಮನ ಆಸೆ, ಕನಸಿಗೆ ತಣ್ಣರೆರಚಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ಹೆಂಡದಂಗಡಿಯ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಬಹುಶಃ ಅವನ ದುಃಖ, ನೋವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆಯಲು ಆತನಿಗೆ ಅದು ಅಗತ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಯಾಗಿಯೇ ಈ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಂಕಷ್ಟಯುತವರಿಗೆ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ಚೋಮನಿಗೆ ನೀಡಲು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹಾಗೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಆಲೋಚನೆ. ಆ ಕಾಲದ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿತಿ, ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮ, ಅವರ ಮನೋಭಾವ, ಓದುಗರಿಗೆ ಬಹಳ ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳಾದರೂ ಸಹ ತಾನು ಬೇಸಾಯಗಾರನಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ತನ್ನ ಕನಸಿನ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಸಾಗಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರ ಇಂಜಿಯ ಆಸ್ತಿ ಉಂಟೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನಾವು ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಆದರೆ ನೀವು ಕ್ರೈಸ್ತರಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಚೋಮನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ತಲೆ ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುರಿಯುವುದು ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲವೇನು. ಆದಕಾರಣ ಆತನಿಗೆ ತಾನು ಕ್ರೈಸ್ತನಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳು ಅವನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಓದುಗನ ಆಲೋಚನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಬೆಳ್ಳಿಯ

ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತುಗಳು, ಚೋಮನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದ ಚನಿಯ, ಗುರುವರು ಸಹವಾಸ ದೋಷವೋ, ವಯಸ್ಸಿನ ಕಾರಣಕ್ಕೋ ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಯ ಗಿರಾಕಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಚನಿಯನಿಗೆ ತಂದೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಮದುವೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಗುರುವನ ಆಲೋಚನೆ ಕೊನೆಗೂ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಅವನು ಕ್ರೈಸ್ತ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಚನಿಯ ಜ್ವರದ ಕಾರಣದಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ನೋವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನುಂಗಿಕೊಂಡ ಚೋಮನ ಮನಸ್ಸು ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ನೋವು, ಕಷ್ಟವನ್ನೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ನನಸಾಗದ ಕನಸುಗಳ ಮುಂದೆ ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಸಾವು ಕೂಡಾ ನಗಣ್ಯವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಪುನಃ ಮನ್ವೆಲ ವಸೂಲಾಗದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಚೋಮನಿಗೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಇರಾದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಎತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನಪ್ಪನಿಗಿರುವ ಮಮತೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗತೊಡಗಿತು. ಹೆತ್ತ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಕಿದ ಎತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗಿರುವ ಪ್ರೀತಿ ಆ ಮೂಕ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಮಮತೆ ಅವಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಓದುಗರಿಗೂ ಸಹಾ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಅವನ ಬೇಸಾಯಗಾರನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕನಸಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇ ಆ ಕರುಗಳು ದೊರೆತ ಮೇಲೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಾಯಿಗೆ ಸಿಲುಕದಂತೆ ಸಾಕಿ, ಸಲುಹಿದ ಕಾರಣ ಅವನಿಗೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಒಲವಿತ್ತೇನೋ. ಚೋಮನಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾದ ಕಾರಣ ಬೆಳ್ಳಿ ತಾನೇ ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಆಕೆ ಕೈಗೊಂಡ ನಿರ್ಣಯ, ಅವಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ನಡೆ ಓದುಗರಿಗೆ ಆಕೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ತಮ್ಮ ನೀಲನನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಆಕೆ ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ತಾನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದು ಅವಳ ಆಲೋಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಕೆ ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ಮನ್ವೆಲನ ಪ್ರೀತಿಯ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವನ ದಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಾಲ ತೀರಿದರೆ ಏನಾದರೇನೆಂಬ ಉದಾಸೀನ ಭಾವ ತಾಳಿದಳು. ಆದರೆ ಆಕೆಗೆ ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಂದೆಗೇನಾದರೂ ತಿಳಿದರೆ ಏನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಮನೆಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಾಳೆ ಬೆಳ್ಳಿ.

ಮರುದಿನ ಚೋಮ ತನ್ನೆರಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಳೆಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಲು ಕರೆದೊಯ್ದು, ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿದ ಎಣ್ಣೆಯ ಜಿಡ್ಡನ್ನು

ತೆಗೆಯಲು ಸೊಪ್ಪನ್ನು ತರಲು ಹೋದಾಗ ಆ ಮಕ್ಕಳು ನೀರಿಗಿಳಿದು ಆಟವಾಡತೊಡಗಿದರು. ನಿತ್ಯವೂ ಹೀಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಇವರು ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ನೀಲನ ಕೈ ಸೋತು ಮುಳುಗಿದ. ಅವನನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹುಡುಗ ಮುಂದಾದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿರುವವರು ಅವನನ್ನು ತಡೆದರು. ಚೋಮ ಓಡಿ ಬರುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ನೀಲನೇನೋ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಆದರೆ ಶವವಾಗಿ! ತನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ತನ್ನ ಮಗನ ಸಾವು. ಆತ ಹೊಲೆಯ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆದದ್ದು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಹೊಲೆಯನ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಸಹ ತನ್ನ ಮಗ ಬದುಕಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಈತನುಧೈ ಅವನಿಗೆ ತಾನು ಬೇಸಾಯಗಾರನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕನಸು ತಾನು ಹೊಲೆಯನಾಗಿರುವಷ್ಟು ದಿನ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆತನಿಗೆ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡ ತನ್ನ ಮಗ ಗುರುವ ನೆನಪಾಗುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಕ್ರೈಸ್ತನಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹೊರಡುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ತಾನು ನಂಬಿದ ದೈವದ ಗುಡಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲದಿಂದಲೋ ಏನೋ ದೇವರಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಾನು ನಂಬಿದ್ದ ದೈವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವುದು ಸರಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಧೈರ್ಯದಿಂದ ತಾನು ಬಂದದ್ದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.

ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮನ್ವೇಲನ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೊರಗಡೆ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳು ತನಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದಳೇ, ಅವಳ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ನಾನು ಅರಿಯದಾದೆನೇ, ಅವಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡದೇ ತಪ್ಪು

ಮಾಡಿದೆನೇ ಎಂಬ ನೂರಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅವನ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೂ ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕನಸುಗಳು ನನಸಾಗುವುದು ಸಂಶಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಧನಿಗಳ ಋಣವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕೆಂದು ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ, ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಮೀಯಿಸಿ ಅವನ್ನು ಪುನಃ ಕಾಡಿಗೆ ಅಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಕನಸು ನನಸಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿತು ನೇಗಿಲು, ನೊಗವನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಸುಡುತ್ತಾನೆ. ಆನಂತರ ದುಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಾರಿಸಿದ. ಅವನು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೇ ಬಾರಿಸದಷ್ಟು ಬಾರಿ ದುಡಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೇ ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಸಾವಿನ ಮನೆಯ ಕದವನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತಾನೆ ಚೋಮ.

ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಬದುಕನ್ನು ಬದುಕಲಾರದೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಸಾವನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು, ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ನೋವು, ಅವಮಾನ ನುಂಗಿಕೊಂಡ ಚೋಮನಂತಹ ಅದಷ್ಟೋ ಜನರು ನಮ್ಮ ನಡುವೆಯೂ ಸಹ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿರಬಹುದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸುಂದರ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ ಗಂಧದಂತೆ ತೇಯ್ದಂತಹ ಅದಷ್ಟೋ ಬಡ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರ, ಗೌರವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಚೋಮನ ದುಡಿ. ಆ ಕಾಲದ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ದಲಿತ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬದ ನೈಜ ವಾಸ್ತವಿಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಓದುಗರ ಮುಂದಿರಿಸುತ್ತದೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿ. ಅಂದಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಜನ-ಜೀವನ, ಬದುಕು, ಜಾತಿಯೆಂಬ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯ ಕ್ರೂರ ಮುಖವನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಚೋಮನ ದುಡಿ ಕೃತಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಹನಿಗವನ

ಮುಂಜಾನೆಯ ಬಾನಂಗಳದಲ್ಲಿ

ವಿರಾಜಮಾನವಾಗಿ ಉದಯಿಸಿದಾಗಲೂ

ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಂಗತವಾದಾಗಲೂ

ಅದೇ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಮನವ ತಣಿಸುವ, ಹೊಳೆವ ಮೆರೆವ ರವಿಗೆ ರವಿಯೇ ಸಾಟಿ..

ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

Art Gallery

Smitha, II B.Sc.

Ashritha B. Shetty, III B.Sc.

Annapoorna

ಅಪ್ಪುವಿಗೆ ಅಕ್ಕರ ನಮನ

✍️ ಕಿರಣ್ ಜಿ., ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಕೋಟಿ ಮನವ ಅಪ್ಪಿ, ಹೊರಟು ಹೋದೆಯ ಅಪ್ಪು
ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕಂಬನಿ ಒರೆಸಿದ ದೊರೆಯೇ
ನಿನ್ನ ಅಗಲಿಕೆಯ ಈ ತಪ್ಪು, ಕನ್ನಡಿಗರ ಬಿಳಿ ಮನಕಾಗಿದೆ ಕಪ್ಪು
ಅಂಜನಿಪುತ್ರನಾಗಿ ಜವರಾಯನ ಗೆಲ್ಲಲಿಲ್ಲವೇಕೆ?

ಪಾರ್ವತಿ-ರಾಜರ ಪ್ರೇಮದ ಕುವರ
ಈ ಸೀಮೆಗೆ ಒಲಿದ ಸೌಭಾಗ್ಯದ ಕುಬೇರ
ಪೃಥ್ವಿಯ ಬೆಳಗಲು ಬಂದ ಹೊಸಬೆಳಕು
ಆ ಬೆಳಕೆ ಮಣ್ಣಲಿ ಅಡಗಿತು ಇಂದು...

ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯ ಕೊಟ್ಟೇ
ಅಂದದ ಬಾಳಿಗೆ ಬೆಳಕು ನೀನಾದೆ
ಅನಾಥರ ಬದುಕಿಗೆ ಹೊಂಗೆಯ ನೆರಳು ನೀನಾದೆ
ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಹೃದಯ ಮಮ್ಲ ಮರುಗಿತು ನಿನಗಾಗಿ.

ರೈತರ ಬವಣೆಯ ಅರಿತು ತಂದೆಯಂತಾದೆ
ಕುಲ ಗೌರವ ಉಳಿಸಿ, ತಾಯಿಗೆ ತಕ್ಕ ಮಗ ನೀನಾದೆ
ಸೋದರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಮೊದಲಿಗ ನೀನು
ಪುನೀತವಾಯ್ತು ಈ ಧರೆ ಪುನೀತನ ಹಡೆದು.

ಆರಸನಾಗಿ ಅಹಂಕಾರವ ತೊರೆದೆ
ಬಡವನ ಮನೆಯ ರುಚಿಯ ನೀ ಸವಿದೆ
ಗೋಮಾತೆಯ ಹಸಿವನು ನೀ ನೀಗಿದೆ
ಹೃದಯವಂತನಾದ ನಿನ್ನ ಹೃದಯವೇಕೆ ನಿಂತಿತು?

ಸ್ವಾರ್ಥವ ತೊರೆದ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ನಕ್ಷತ್ರ ನೀನು
ಮಿನುಗುವ ಮೊದಲೇ ಮಿಂಚಿ ಮರೆಯಾದೆ
ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿದ ಆ ಮೊಗವ ನಾನೆಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿ ಇನ್ನೂ

ಮರಳಿ ಬಂದು ಬಿಡು ರಾಜಕುಮಾರ,
ಕಾಯುತಿದೆ ನಿನಗಾಗಿ ಜನಸಾಗರ.

ಇಹದ ಮೋಹವ ತೊರೆದೇ, ದುಃಖ-ನೋವುಗಳ ಹರಡಿ
ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಮನವನು ಗೆದ್ದೆ, ಸಾವಿನ ಪ್ರಹಾರವನು ಗೆಲ್ಲದಾದೆ
ಪ್ರಶಸ್ತಿ-ಪುರಸ್ಕಾರವ ತಂದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದೆ
ನೊಂದ ಮನಗಳು ಕಾಣುತಿದೆ ನೀ ಬರುವ ಆ ದಾರಿಯನು.

ಕಣ್ಮರೆಯಾದನು ರಾಜರ ಕುಮಾರ
ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವೀರಮಾರ್ತಾಂಡ
ಬೆಳಗುವ ರವಿ ನೀನು, ತಂಪೆರೆಯುವ ಶಶಿ ನೀನು
ಅವರಿರುವವರೆಗೂ ಅಜರಾಮರ ನೀನು.

ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಪ್ರಿಯ ಭಕ್ತನು ನೀನು
ವೈಕುಂಠವಾಸ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಭಕ್ತ ಪ್ರಹ್ಲಾದ
ನೀನಿಲ್ಲದ ಈ ಸಿನಿಜಗಕೆ ಎಲ್ಲಿದೆಯೋ ಆಹ್ಲಾದ
ಮರಳಿ ಬರಬಾರದೇಕೆ ಆ ಬೆಟ್ಟದ ಹೂವನು ಅರಸಿ.

ಸಹಜತೆಯೇ ನಿನ್ನ ನಡೆ, ಸಹನೆಯೇ ನಿನ್ನ ನುಡಿ
ಗುಡಿ ಇರದ ಪರಮಾತ್ಮನು ನೀನು
ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಈ ಬದುಕಿಗೆ ಕಳೆಯೂ
ಆರಳುವ ಮುನ್ನವೇ ಬಾಡಿದೆ ನೀನು, ನಿನಗಿಷ್ಟು ಆತುರವೇಕೆ?

ವೃದ್ಧರ ಪಾಲಿನ ಮುದ್ದಿನ ಕಂದ, ಯುವಕರ ಬಾಳಿಗೆ ಯುವರತ್ನ
ಯುಗಯುಗಗಳೆ ಕಳೆದರೂ ಆಗುವೇ ನೀನು ಅಜರಾಮರ
ಬಂಗಾರದ ಬಾಳನು ಬದುಕಿ ಭೂದೇವಿಯ ಮಡಿಲ ಸೇರಿದೆ
ಸಾರ್ಥಕೃದ ಈ ಸಾವಿನಲು, ನಮಗಿದೋ ನೀನೇ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯು
ಮರಳಿ ಬಿಡು ಈ ಭುವಿಗೆ, ನಿನಗಿದೋ ಪ್ರೀತಿಯ ಸ್ವಾಗತ..

ಕಾಸಿದೈ...ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ, ಒಳ್ಳೆ ಕಂಪನೇಲಿ ಹುದ್ದೆ!

✍ ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ), ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಬಣ್ಣ ಬಳಿದ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡದ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದೆದುರು,
ನೇತು ಹಾಕಿದ ಫಲಿತಾಂಶದ ಬ್ಯಾನರು,
ಹೇಳಿದಂತಿತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತರೆಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿದಿಲ್ಲೆಯೆಂದು!

ನಮ್ಮ ಗುಂಡನ ಕಣ್ಣು ಸೆಳೆದ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿನೆದುರು,
ಸುಣ್ಣು ಬಳಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು ಗೌಣವೆನಿಸಿ,
ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಬಂದರು ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ...

ನಗುತ ಹೋದನು ಗುಂಡ ಒಳಗೆ,
ಖುಷಿ ನಶಿಸಿತು ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ,
ಕಾಲೇಜು ಶುಲ್ಕವ ಕೇಳಿ ಬೆವರಿ ಬಂದನು ಹೊರಗೆ!
ತನ್ನ ಮಗನ ತಲೆಯ ನೇವರಿಸುತ ತಾಯಿಯು ಶುಲ್ಕವ
ತರುವೆನೆಂದು ಹೊರಟಳು... ಬ್ಯಾಂಕು ಬ್ಯಾಂಕು ಅಲೆದಳಾಕೆ,
ಅವರಿವರಿಂದ ಬೇಡಿ ದುಡ್ಡು ಹೊಂದಿಸಿ,
ಗುಂಡನ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ,
ಮಗನ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯದ ಕನಸ ಕಂಡಳು.

ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಶುಲ್ಕ ಕೇಳುವ ಗುಂಡನ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ,
ದುಡ್ಡಿನ ಕಂತೆಯೆಣಿಸಲು ಮನುಷ್ಯರಿಗಸಾಧ್ಯವೆಂದು 'ಮಿಶನ್'
ಇರಿಸಿದ್ದು ನೋಡಿ 'ಶಿಕ್ಷಣವೊಂದು ತರಹದ ಬ್ಯುಸಿನೆಸ್ಸೆಂದು'
ತಿಳಿದು ತಿಳಿಯದಂಗೆ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚೊಂಡು ಇದ್ದನು!!!

ಬಿಡುವಿಲ್ಲದಂಗೆ ಓದಿ ಗುಂಡನು...
ಅಂಕ ತುಂಬಿದ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ, ಉತ್ತೀರ್ಣನಾದೆನೆಂದು
ಬೀಗುತ,
ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಸರ್ತಿಫಿಕೇಟ್ನೊಂದಿಗೆ...

ಒಳ್ಳೆ ಸಂಬಳದ ಉದ್ಯೋಗವ ಹುಡುಕುತ,
ಹೋದನೊಂದು ಕಂಪೆನಿ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂಗೆ...

ತಾನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕ ಪಟ್ಟಿಯ ನೋಡದೆ
ಬದಿಗಿಟ್ಟ
ಕಂಪೆನಿ ಮಾಲೀಕನ ಪರಿಯ ಗುಂಡ ಅರಿಯದಾದನು!
ಜಟಿಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸಿದ್ಧವಿರುವ ಗುಂಡನು...
ಕೆಲಸ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಕುಟಿಲ ತಂತ್ರವ ಕೇಳಿ
ಬೆಚ್ಚಿ ಬಿದ್ದನು!!

ಓದಿಗಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಲ ಚಕ್ರಬಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದರೂ,
ಕಟ್ಟಲಾಗದ ಬಡಪಾಯಿಯಿವನು...
ಬಡವನಾದರೂ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಕನಸ ಕಾಣೋದ ಬಿಡನು!

ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ವ್ಯರ್ಥ ವಿದ್ಯೆ,
ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ಕೈ ತಪ್ಪಿದ ಹುದ್ದೆ,
ಗುಂಡ ನೀ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದೇ ಹೊಂಡಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದೆ!

ಲಂಚಕೋರರು ತುಂಬಿದ ಭ್ರಷ್ಟ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜು,
ಹಾಗೂ,
ವಿದ್ಯೆಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೆ,
ಕೆಲಸ ಕೊಡಲು ದುಡ್ಡು ಕೇಳುವ ದುಷ್ಟ ಕಂಪೆನಿಗಳ
ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದನು ಬಡವ ಗುಂಡ;
ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದೇ ಅವನಾದನು ಬದುಕಿನಲಿ ದಂಡ-ಪಿಂಡ!!

ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜು ವಜ್ರ ಮಹೋತ್ಸವ : 60ರ ಸಂಭ್ರಮ

✍ ಕಿರಣ್ ಜಿ., ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ
ಅರವತ್ತರ ಸಂಭ್ರಮ.... ಅರವತ್ತರ ಸಂಭ್ರಮ....
ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಭ್ರಮ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಭ್ರಮ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ಕಡಲ ತಡಿಯಲಿ ಆವೀರ್ಭವಿಸಿದ ಜ್ಞಾನದ ಮಹಲು
ವೈದ್ಯರ ಮನದಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಕಲ್ಪನೆಯ ತಿರುಳು
ಅವರ ದಾನದ ಪ್ರತೀಕದ ಹೊನಲು
ಜ್ಞಾನ ಮಾತೆಯೇ ನೆಲೆಯಾಗಿರುವ ಮಡಿಲು
ಸ್ವಾಗತ....ಆ.ಆ.ಆ ಸುಸ್ವಾಗತ....ಆ.ಆ.ಆ
ವಿದ್ಯಾಲಯಕೆ ಸ್ವಾಗತ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಲಯಕೆ ಸ್ವಾಗತ ||ಪ||

ಸಮ ಸಮಾಜದ ನೀತಿಯ ಸಾರುತ
ಸತ್ಯ-ಧರ್ಮದ ಹಿರಿಮೆಯ ಮೆರೆಸುತ
ಜಗದ ಒಳಿತಿಗೆ ಯುವ ಶಕ್ತಿಯ ಕಟ್ಟುತ
ನಾಡ ನಾಡಿಯಲಿ ಕೀರ್ತಿಯ ಹರಿಸಿದ
ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ಸ್ ಮಹಾಲಯ
ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ಸ್ ಮಹಾಲಯ
ಷಷ್ಠ್ಯಂತರದ ವಿದ್ಯಾಲಯ....ಷಷ್ಠ್ಯಂತರದ ವಿದ್ಯಾಲಯ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ
ವಜ್ರೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮ.... ವಜ್ರೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮ
ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಭ್ರಮ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಭ್ರಮ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ಪ್ರಗತಿಯ ಪಥದಿ ಸಾಗುತಲಿ
ಕನಸಿನ ಭವನವ ಕಟ್ಟುತಲಿ
ಜ್ಞಾನ ದಾಹವ ಮರೆಸಿರುವ
ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರರ ಕೊಡುಗೆಯ ನೆನೆಯುತಲಿ...

ಮಹಾಚೇತನವ ನೆನೆಯೋಣ
ದಿವ್ಯ ಚೇತನಕೆ ನಮಿಸೋಣ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ಸುಂದರ ಸುಮಧುರ ಬಯಲಿನಲಿ
ಕುಂದ ಕನ್ನಡ ನಗರಿಯಲಿ
ಕಡಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೆಳಗುತಲಿ
ಪರಂಪರೆಯನು ಮೆರೆಸಿರುವ
ಅಕ್ಷರಾಲಯದ ಅಡಿಗಳಿಗೆ
ಶಿರವನಿಟ್ಟು ನಾ ವಂದಿಸುವೇ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ಕುಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಜ್ಞಾನದ ಮೆರಗು ಲೇಪಿಸಿ
ವಾಗ್ದೇವಿಯ ಮಕುಟದಲಿ ಅಕ್ಷರ ಸಿರಿಯನು ಮೆರೆಸಿರುವ
ನಮ್ಮ ಆಲಯದ ಸಂಭ್ರಮ... ನಮ್ಮ ಆಲಯದ ಸಂಭ್ರಮ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ಭವ್ಯ ಭಾರತದ ಚರಿತೆಯಲಿ
ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಭವಿತದಲಿ
ವಿಶ್ವ ಪಥದ ಬಾನಂಗಳದಿ
ಜ್ಞಾನ ವಿಕಾಸಕೆ ದುಡಿದಿರುವ
ಪರಿಣತ ಮತಿಗಳ ಹೊಮ್ಮಿಸಿದ
ನನ್ನ ದೇಗುಲವ ಬಣ್ಣಿಪೆನು... ನನ್ನ ದೇಗುಲವ ಬಣ್ಣಿಪೆನು
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ಅಂಧಕಾರದ ತಮವಳಿದು
ಸುಜ್ಞಾನದ ಹಣತೆ ಬೆಳಗಿದೆ...ಸುಜ್ಞಾನದ ಹಣತೆ ಬೆಳಗಿದೆ
ಹಳ್ಳಿ-ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ, ಸುಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗ ಹರಿಸಿ

ಗ್ರಾಮ-ಗ್ರಾಮಗಳಲಿ, ದಿಟ್ಟ ಘನತೆ ದಾಟಿಸಿ
ಜ್ಞಾನದ-ಸುಜ್ಞಾನದ ಒರತೆ ಹರಿದಿದೆ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ವಿಶಾಲ ಹಸಿರ ಪ್ರಾಂಗಣದಿ
ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ
ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲವ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ಜ್ಞಾನ ದೇಗುಲದ ಒಡಲಿಂದ
ಅಖಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಡಲಿನಲಿ
ಕಾವ್ಯದ ಸಿಂಚನ ಹರಿಸುತಲಿ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಿ ಮಿನುಗಿರುವ
ಕವಿ-ಕಬ್ಬಿಗರನು ಪಾಡೋಣ
ಅವರ ಘನತೆಯನು ಸಾರೋಣ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ರಂಗಭೂಮಿಯ ಕವಲುಗಳ
ಮೂಲವ ನೀನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ... ಮೂಲವ ನೀನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ
ಯಕ್ಷಲೋಕವ ಬೆಳಗಿಹರು
ಪ್ರಚಂಡ ಯಕ್ಷ ತಾರೆಗಳು... ಪ್ರಚಂಡ ಯಕ್ಷ ತಾರೆಗಳು
ಅವರ ಆ ಅಡಿಯ ಗುರುತುಗಳ
ರಂಗದೀ ನಾವು ನೆನೆಯೋಣ... ರಂಗದೀ ನಾವು ನೆನೆಯೋಣ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರದ ಕಲೆಯನು, ಅದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವನು
ಜಗದಲಿ ಸಾರಿದ ಮಹನೀಯರ
ಸಂಘದೀ ನಾವು ಸ್ಮರಿಸೋಣ
ಮುದುಡಿದ ಮನಗಳು ಅರಳುವೆ

ನನ್ನ ಆಲಯದ ನೆರಳಿನಲಿ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನ ಲೋಕದಲಿ, ಅಗಣಿತ ಸಾಧನೆ ಗೈಯುತ್ತಲಿ
ನಮಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿರುವ
ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನು ಸ್ಮರಿಸೋಣ
ಮರೆಯದೆ ನಾವು ಸ್ಮರಿಸೋಣ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ಅನಂತ ದೂರದಿ ನೆಲೆಸಿದರು
ನಮ್ಮ ಆಲಯವ ಮರೆಯದಿರು
ಮನದಿ ಹರುಷವ ತೋರುತಿರು
ನಮ್ಮ ಆಲಯವ ಮರೆಯದಿರು
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ಚರಿತೆಯ ಪುಟದಲಿ ಸೇರುತಲಿ
ನಾಡ ಚರಿತೆಯಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಲಿ
ಹಿರಿಮೆ-ಗರಿಮೆಯನು ಸಾರೋಣಾ
ವಿಶ್ವ ಭಾರತಿಯ ಮೆರೆಸೋಣ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ
ಅರವತ್ತರ ಸಂಭ್ರಮ... ಅರವತ್ತರ ಸಂಭ್ರಮ
ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಭ್ರಮ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಭ್ರಮ

ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ
ವಜ್ರಮಹೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮ... ವಜ್ರಮಹೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮ
ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಭ್ರಮ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಭ್ರಮ
ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ಸಂಭ್ರಮ....ಆ.ಆ.ಆ ||ಪ||

ಅವಳು

ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಕಾದ ಕಾವಲಿಯಂತಾಗಿದೆ ಭುವಿಯು

ಉರಿಬೇಸಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ

ಸೂರ್ಯನ ತಾಪ ಸುಡುತ್ತಿತ್ತು ಧರೆಯನ್ನು

ಒಂದು ಹನಿ ನೀರಿರಲಿಲ್ಲ ಮನೆಯಲ್ಲಿ.

ನೀರಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಮನೆಯ ಒಲೆ

ಹಚ್ಚಿರಲಿಲ್ಲ ಅವಳ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು

ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಅಳುತ್ತಿದ್ದವು

ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ.

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಮಗುವನ್ನು

ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟಳು ನೀರು ತರಲು

ಆಕೆ ಸುಡುವ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಬರಿಗಾಲಲ್ಲಿ

ಮೇ ತಿಂಗಳ ಗಾಢ ವೈಶಾಖದಲ್ಲಿ.

ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ

ಬುದ್ಧಿ ಮಾತ್ರ ಚುರುಕಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿತ್ತು

ತನ್ನ ಜೀವನದ ಹಿಂದಿನ ನೆನಪುಗಳತ್ತ

ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಘೋರ ಘಟನೆಗಳತ್ತ.

ಮನೆಯ ಮುದ್ದಿನ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳಾದ

ಕಾರಣ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತು ಅತಿ ಪ್ರೀತಿ ಅವಳಿಗೆ

ಮೂವರು ಅಣ್ಣಂದಿರ ಮುದ್ದಿನ ತಂಗಿ

ಮನೆಯವರ ಕಣ್ಣಿನ ಆಕೆ.

ಆದರೆ ಯಾವ ಮೋಡಿಯಲಿ ಕಂಡಳು

ಅವನನ್ನು ಬಿದ್ದಳು ಪ್ರೀತಿಯೆಂಬ

ಮಾಯಾಪಾಶಕ್ಕೆ ಇಹದ ಅರಿವು

ತಿಳಿವಿನ ಅರಿವಿಲ್ಲದೇ.

ಮನೆಯವರ ವಿರೋಧದ ನಡುವೆಯೂ

ಮದುವೆಯಾದಳು ಆತನನ್ನು ತೊರೆದಳು

ಮನೆಯನ್ನು ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ಅಣ್ಣಂದಿರನು

ಹೊರಟಳು ಗುರಿಯ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು

ಅವನು ಮಾದಕ ವ್ಯಸನಿಯೆಂದು!

ಆದರೆ ಸಮಯ ಮೀರಿಹೋಗಿತ್ತು

ಬದುಕು ಮೂರಾಬಟ್ಟೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಮೊದಲ ಪ್ರಸವದ ನೋವಿನಲ್ಲಿ

ಬಾಣಂತನದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ

ಮಕ್ಕಳ ಅಾಲನೆ-ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡವೆಂದರೂ

ನೆನಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ತವರುಮನೆ.

ಒಂದು ದಿನ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು

ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಬುಡವು ಆವರಿಸಿದೆಯೆಂದು

ಗರ ಬಡಿದಂತಾಗಿತ್ತು ಅವಳಿಗೆ ಅವನು

ಸಾವಿನ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದು.

ಎಲ್ಲವನ್ನು, ಎಲ್ಲರನ್ನು ತೊರೆದು ಬಂದ

ಅವಳಿಗೆ ಅವನು ಮಾಡಿದ ಮೋಸದ

ಅರಿವಾಗಿತ್ತು ಸಾಯಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡವಳಿಗೆ

ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ತೋರಿದವು ತನ್ನೆರಡು ಮಕ್ಕಳು.

ಬಿಸಿಲ ರ್ಬುಗಳಿಗೆ ವಾಸ್ತವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳು

ಆಕೆ ಬಿಸಿಲು, ಹಸಿವು, ಬಡತನ ಅವಳ

ನಿತ್ಯ ಗೆಳತಿಯಾಗಿತ್ತು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ

ಹೋರಾಡುವುದೇ ಆಕೆಯ ಬದುಕಾಗಿತ್ತು.

ಮನುಜನ ದುರಾಸೆ, ದಾಹ, ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ

ಬರಿದಾಗಿದೆ ಭೂಮಿಯ ಒಡಲು ತನ್ನ

ಬದುಕಿನಂತೆ ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡಳು

ಸುಸ್ತಾಗಿತ್ತು ಆಕೆಗೆ ಉರಿ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ನಡೆದೂ ನಡೆದೂ.

ಕೊನೆಗೂ ಸಿಕ್ಕಿತು ಜೀವಜಲ ಆದರೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ

ಅದನ್ನೇ ಅತ್ಯಾಪ್ತತೆಯಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಳು

ತನ್ನ ಪಾತ್ರಗೆ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು

ಬಿರುಸಾಗಿ ಸಾಗಿದಳು ಮನೆಯ ಒಲೆ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದು.

ಅಂತರಾಳದ ಪ್ರೀತಿ

ತಲೆಕೆಟ್ಟ ಪರಮಾತ್ಮ

ರಾಜ-ರಾಣಿಯ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಸಮ್ಮಿಲನ
ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಪ್ರತಿದಿನ ನನ್ನ ಮನ
ನಿನಗಾಗಿ ಮುಡಿಪಿಟ್ಟಿರುವೆ ನನ್ನ ಈ ಜೀವನ
ಅಂತೆಲ್ಲಾ ನಂಬಿಸಿ ಬೀಳಿಸಿದೆ ನೀ ಆ ಪ್ರೀತಿಗೆ
ಕಾಡುತಲಿದ್ದೆ ನೀನು ಅವನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ
ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಸಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಿನ್ನ ಆ ಒಂದು ನಗುವಿಗೆ
ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆ ಅವನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮರುಳಾದ ಒಲವಿಗೆ
ಹುಸಿಮಾಡದಿರು ಗೆಳತಿ ಅವನ ಆಸೆಯ ಬಗೆಗೆ
ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ಚಿಕ್ಕಮಗುವಿನ ಹಾಗೆ
ಎಷ್ಟು ನೋಡಿಕೊಂಡರೇನು ನಾಟಕೀಯ ಪ್ರೀತಿ ನಿನ್ನದು
ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರೀತಿ ಅವನದು.
ಹೋದೆಯೆ ಕೊನೆಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು
ನೋವು ನುಂಗುತ್ತಿದ್ದ ನಿನ್ನ ಗುಂಗಲ್ಲಿ ಅವನು
ಮತ್ತೆ ಬಂದೆಯೆ ಮೋಸವ ಹೊತ್ತು
ಗೊತ್ತಿದ್ದು ಒಪ್ಪಿದನು ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಸತ್ತು
ತಿಳಿದು ಮತ್ತೆ ಬಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಯಾರು ಕಾರಣ...
ಸಾಕು ಮಾಡು ಗೆಳತಿ ನಿನ್ನ ವ್ಯರ್ಥ ಕಾಲಹರಣ.

✍️ ನರ್ಮದಾ ಬಿಡುವಾಳ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ತಲೆಕೆಟ್ಟ ಪರಮಾತ್ಮ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡ್ಡಿ ಬಿಟ್ಟವ್ವೆ!
ಕೆಲೊರ್ ಬಣ್ಣ ನನ್ ಮುಂದೆ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟು,
ಅವ್ ಜೊತೆನೇ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳ್ಳು ಅಂತವ್ವೆ!
ಧಿಕ್ಕರಿಸಲು ಆಡಿದ ಎರಡು ಮಾತಿಗೆ,
ನನ್ನೆ ಕೆಕ್ಕರಿಸಿ ನೋಡಿ ಜಾಡ್ಡಿ ಒದಿಡೀನಿ ಅಂತವ್ವೆ!!

ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪಾಪದ್ ಹೃದಯನ ಛಿದ್ರ ಮಾಡಿಟ್ಟು,
ಮಾತಾಡೋ ನನ್ ಬಾಯಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ತುಕ್ಕಿಟ್ಟು,
ತಪ್ಪನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸೋ ನನ್ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಕ್ಕರಿಸೋ ಹಾಗೆ
ಮಾಡಿಟ್ಟು,
ಕಪಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಪಿಯಂತೆ,
ಮೂರ್ಖರ ಮುಂದೆ ಮೂರ್ಖರಂತೆ ಇರು ಎಂದು
ಬಿಟ್ಟ ಸಲಹೆ ಕೊಡ್ತಾ ಆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ,
ನನ್ನೇ ನೋಡಿ ನಗ್ತಾ ಕುಂತವ್ವೆ!!

✍️ ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ), ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಕಾಡಿನೊಳಗೊಂದು ಜಲಪಾತ

ಅರುಣ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಹಸಿರೇ ಉಸಿರಾಗಿ ಬಂದು ತೋರಿ

ನಿನ್ನ ಚಿಲುಮೆ ಅಂದ ನೋಡಿ

ಹೊರಟಿದೆ ಸ್ನೇಹಿತರ ಪಯಣ, ನೀ

ಧುಮುಕುವ ನೋಟ ನೋಡಿ

ಹೆಣ್ಣಿನಂದಕ್ಕಿಂತ ಮೀರಿದ ಚಂದಕೇ

ಅವಸರವೇ ಆದೀತು ಬಣ್ಣಕೂಟ ಕನ್ನೆಗೇ

ಆದರೂ ಅನವರಸವೇ ಆದೀತೂ

ಹಾಲಿನಭಿಷೇಕ ನಿನ್ನಂದಕೇ

ಕಾಡಿನೂರಿಗೆ ಕಾಡೇ ಸಾಟಿ

ಊರುಗೋಲನು ಭುವಿಗೆ ಮೀಟಿ

ಹೆದರುತಿರಲು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ

ಧೈರ್ಯಕೆ, ಖುಷಿಯ ಕಟ್ಟೆ ಬಿಚ್ಚಿ

ಪಡೆ ಚಿಗುರುತಿರಲು ಕನಸು

ಅರಳಿ ಹಂಚುತಿಹುದು ಮನಸು

ನಿಂತು ನಿಲ್ಲದಂಗೇ ಜಿಗಿದು ಮರೆತೇ ನನ್ನೇ

ನಾನು ಇಂದು...

ಅಡವಿ ದಾಟುತಿಹುದು ಹಾದಿ

ನಟ್ಟ ನಡುವೆ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಅರಿತು

ನಿನ್ನ ಜಲವೇ ಕುಡಿದು ಹಿಡಿದೆವು ಹಾದಿ

ಅಂತೂ ಕಾದ ಬಯಕೆ ತೀರುತಿಹುದು, ನಿನ್ನ ನೋಡಿ

ಹೊಲಿಗೆ ಬಿತ್ತು ಬಾಯಿಗೆ, ನಿನ್ನ ನೋಡಿ

ಮರಳಿ ಕರೆಯುತಿರಲು ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ

ಕೆರಳುತಿಹುದು ಸಿಟಿಯ ಕರ್ಮ ಕಾರ್ಯ

ದೇಹ ಆತ್ಮಕೇ ತಂಪು ನೀಡುವ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯ

ಮರಳಿ - ಮರಳಿ ಮನ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯ

ಮಾಯವೇ ಓ ಮಾಯವೇ

ನಾನಿಂತು ಬಿಟ್ಟೆ ನಿನ್ನ ರೂಪಕೇ

ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸುವಂತ ಹೊಳಪಿದೆ

ನಿನ್ನ ಮಡಿಲ ತುಂಬಾ

ನಾನೇ ಮೈಮರೆತು ಮಗುವಾದೇನು

ನಿನ್ನ ಸೊಗಸಿಗೆ...

ಸ್ನೇಹದ ನೆನಪಿನ ಪುಟಕೆ

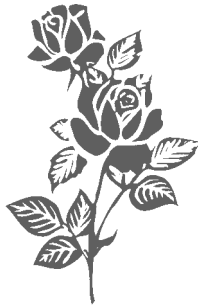
ಬರವೇ ನಾ ಕಳೆದ ಖುಷಿಗಳು

ಮರೆತು ಬಾಳಲಾರೆನು

ಈ ನಿನ್ನ ಸೊಬಗಿನ ಆಟಕೇ

ಮಗದೊಮ್ಮೆ ಬರುವೆನು

ಕಾದಿದೇ ನೆನಪಿರಿಸುವ ಪುಟಗಳು....

‘ರಾಮ’ ಮತ್ತು ‘ಅಲ್ಲಾ’ ನಮ್ಮೊತ್ತಿಲ್ಲ ನಾವಂದುಕೊಂಡಂತಿಲ್ಲ!

✍ ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ), ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಅದೊಂದು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಕುತಂತ್ರದ ಸಮಾರಂಭ! ಅಲ್ಲಿನ ಅತಿಥಿಗಳು ನಾವಂದುಕೊಂಡಂತೆ ನಾವೇ, ಮತ್ತೆ ಆಮಂತ್ರಿಸಿದವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವಲ್ಲ! ಒಟ್ಟಾಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು ನಾವೆಲ್ಲಾ, ಉಪಚಾರವೇನೋ ಬರಿಗಣ್ಣಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ಒಳಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಲಾಗದ ನಮ್ಮ ಮೂರ್ಖತನ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕುಡಿದ ಪಾನಕದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿದ ‘ಭೇದದ ಬೀಜಗಳು’ ಮತ್ತೇರಿಸಿದ್ದವು! ಭೇದದ ವಾದ ಅದಾಗಲೇ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದಾಯ್ತು;

ಅವರ ಏರ್ಪಾಡಿನಂತೆ ಮುಗ್ಧ ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಯ್ತು; ನಮಗ್ಯಾರಿಗೂ ಏನೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಭೋಜನ ಸವಿಯುವ ಆಸೆಯೊಂದಿದೆಯಷ್ಟೇ! ಊಟವಂತೂ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿಸುವಂತದ್ದು... ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿಸಿ, ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಬಿಳಿಯನ್ನದೊಂದಿಗೆ ಬೇಯಿಸಿದ ಉಪ್ಪು, ಹುಳಿ, ಖಾರ ಮಿಶ್ರಿತ ‘ಬಿರಿಯಾನಿ’, ಅದಕ್ಕೆ ನೆಂಜಿಕೊಳ್ಳಲು ದ್ವೇಷವೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಮೂಳೆ ಮಾಂಸದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಾಂಬಾರು, ಶೋಷಿತರ ಕಣ್ಣೀರು ಮತ್ತು ರಕ್ತದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರುಚಿಯಾದ ಮಜ್ಜೆಗಳಿದ್ದವು! ಅದೋ... ಅಲ್ಲಿ ಜಯಘೋಷ ಶುರುವಾಯ್ತು... ಯಾಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ನೋಡಿದೆವು, ಗಣ್ಯರೊಳು ಗಣ್ಯರಾದ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳು ಬಂದಾಕ್ಷಣ ಕೆಲವರು “ಜೈ ಶ್ರೀರಾಮಾ”, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು “ಅಲ್ಲಾನಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ” ಎಂದು ಅರಚುತ್ತಿದ್ದರು!

ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಾಹು ಇದ್ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ತಮ್ಮಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವಿಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ಕೂರಲು ಹೋದರೇ... ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಆಸನಗಳು ಎದುರು-ಬದುರಿವೆ! ರಾಮ ತನ್ನ ಆಸನವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಹುವಿನ ಹತ್ತಿರ ತಂದು ನಗುತ್ತಾ ಉಣ್ಣಲು ಕುಳಿತುಕೊಂಡ; ಊಟ ಬಡಿಸುವವರು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಕಸಿವಿಸಿಯಿಂದ ಊಟ ಬಡಿಸಿದ್ದಾಯ್ತು... ಇನ್ನೇನು ರಾಮ-ಅಲ್ಲಾಹು ಉಣ್ಣಬೇಕೆಂದು ಕೈ ಹಾಕಿದರೇ... ಕಂಡದ್ದೇನು?! ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಬಿರಿಯಾನಿ, ದ್ವೇಷದ ಸಾಂಬಾರು, ಕಣ್ಣೀರು-ರಕ್ತ ಮಿಶ್ರಿತ ಮಜ್ಜೆಗೆ, ಭೇದ-ಭಾವ ಬೆಸೆದ ಉಪ್ಪು-ಹುಳಿ-ಖಾರಗಳು!

ಈರ್ವರೂ ಹೇಸಿದರು, ಮೊದಲೇ ಅವರು ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳು,
ಕೊಲೆಗಟುಕ ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಲ್ಲ!
ಒಂದೂ ತುತ್ತು ತಿನ್ನದೇ ಕುಪಿತಗೊಂಡು ಮೇಲೆದ್ದ ರಾಮ-ಅಲ್ಲಾಹುವನ್ನು
ಸಮಾಧಾನಿಸಿ ಮರು ಊಟ ಹಾಕಲು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ
ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜ್ಯಗಳಿಲ್ಲ!

ರಾಮ-ಅಲ್ಲಾಹುವಿಗೆ ಬೇಸರವಾಯಿತೋ, ಅವಮಾನವಾಯಿತೋ
ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ... ಆದರೇ ಜನರ-ಜನರ ನಡುವೆ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದ
ದ್ವೇಷವನ್ನು ಕಂಡು ಹೇಸಿ, ಬೇಸರದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಒಬ್ಬರ ಬೆವರನ್ನು
ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಒರೆಸಿದರು, ಕಡೆಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದರು!

ಅಮ್ಮ

ಅಮ್ಮ ಎನ್ನುವ ಪದದಲ್ಲಿ, ಪ್ರೀತಿಯು ತುಂಬಿದೆ ಕಣಕಣದಲ್ಲಿ
ಆ ಮುಗ್ಧತೆ ಸದಾ ಅಡಗಿರಲಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ, ದೇವರ ಸ್ವರೂಪ ನೀ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ

ಸಾಗರದ ಆಳವ ಅಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ,
ತಾಯಿಯ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಬೆಲೆಕಟ್ಟ ಬಲ್ಲವೇ
ನರಕವನ್ನನುಭವಿಸಿ ಭುವಿಗಳಿಸಿರುವ ನೀ ನನ್ನ,
ಒಂದಿಷ್ಟಾದರೂ ನಾ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವೆ ಸವಿಯಾಗಿಸಲು ನಿನ್ನ ಬದುಕನ್ನು

ಹೆಜ್ಜೆ-ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಬೋಧಿಸಿರುವ ನೀ ನನಗೆ,
ದಾರಿತಪ್ಪಿದಾಗ ನೀ ಕೊಟ್ಟ ಏಟು ನೆನಪಿದೆ ನಿನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ
ತಾಯಿಯೇ ಮೊದಲ ಗುರು ಎನ್ನುವ ಮಾತು
ಎಂದಿಗೂ ಸತ್ಯವೇ,
ಜೀವನದ ಏಳು-ಬೀಳುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನೀ ನನಗೆ ಕಲಿಸಿರುವೆ

ಮಗುವಿನ ಪ್ರತಿ ಸೋಲಿನಲ್ಲೂ ಜೊತೆ ನಿಲ್ಲುವವಳು,
ಕೂಸಿನ ಸಣ್ಣ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸಿ ನಕ್ಕವಳು
ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಜೊತೆ ನಡೆವ ದೇವರಿಗೆ,
ಚಿರಯುಣಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಅರ್ಥವಿದೆಯೇ ನನ್ನ ಬದುಕಿಗೆ...?

ಹರ್ಷಿತಾ ಕೆ. ನ್ಯಾಕ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಎಲ್ಲಿರುವೆ?!

ಕರೆದರೆ ನೀ ತಟ್ಟೆಯ ಬಳಿ
ಓಡಿ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ,
ಅನ್ನ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿದರೆ,
ಸಪ್ಪೆ ಮೋರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಆಟಕ್ಕೆಂದು ಗೋಲಿ ಇತ್ತರೆ,
ಗೋಲಿ ಜೊತೆಗೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದೆ,
ಕಸಿಯಲೆಂದು ಬಂದಾಗ

ಗುರ್ ಎಂದು ಗದರುತ್ತಿದ್ದೆ.
ಕುರುಂ ಕುರುಂ ತಿಂಡಿ ತಂದರೆ,
ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಸದ್ದಿಗೆ ಮಲ್ಲನ,
ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟು
ಪಿಳಿ ಪಿಳಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಸೋಫಾದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೆ ಸಾಕು
ಮಟ್ಟೆ ಏರಿ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದೆ,
ಎಲ್ಲಿರುವೆ ಮುದ್ದು ಮರಿಯೆ?
ನಿನಗಾಗಿ ನಾ ಕಾಯುತ್ತಿರುವೆ.

ಮೊದಲೇನಲ್ಲ ಮರೆಯಾದದ್ದು ಆದರೆ,
ದಿನದೊಳಗೆ ಹಾಜರಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆ,
ಅಂದು ಮಾಯವಾದ ನೀ
ತಿಂಗಳಾಯ್ತು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ!

ನಾಯಿಗೆಲ್ಲ ಹೆದರಲಿಲ್ಲ
ದಿಟ್ಟ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ ನೀ,
ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ
ಇಲಿಗಳ ಕಾಟ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ತಿರುಗುವಾಗ
ಗುಮ್ಮ ಕುಟುಕಿತೇ ನಿನ್ನ?
ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವಾಗ
ಹಾವು ನುಂಗಿತೇ ನಿನ್ನ?

ಯಾರೋ ಹಾಕಿದ ವಿಷವ ಕಂಡು
ಅನ್ನವೆಂದು ತಿಂದೆಯೇನು?
ಕಾದು ಕಾದು ಸುಸ್ತಾದೆ,
ಕೊನೆಗೂ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ ನೀನು.

ಸಿಂಚನ ಬಿ. ಶೆಟ್ಟಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಸಖಿನ ನೆನಪಲ್ಲಿ ಈ ಸಖಿ

ಕಾದು ಕುಳಿತಿರುವೆ ನಿನಗಾಗಿ... ಬಾರದೆ ಹೋದೆ ಹಿಂದೆ
ತಿರುಗದೆ... ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ
ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ... ಕಾದು ಕುಳಿತೆ ನಿನ್ನ ನೆನಪಲ್ಲಿ
ಮರುಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ, ಯನ್ನರಿಯದೆ
ಕೊನೆಗೂ ನೀ ನಗುತ್ತಿದ್ದೆ ನನ್ನ ಸ್ಮರಿಸದೆ
ಉಳಿದಿದೆ ನಿನ್ನ ನೆನಪಷ್ಟೇ.

ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ ನೀ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರೀತಿ
ನೀ ಅಳಿಸಿದೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕರೆಯಲ್ಲಿ
ನೆನಪು ಕನಸುಗಳ ನಡುವೆ ಹೃದಯ ಚೂರಾಗಿದೆ
ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ
ಕಣ್ಣೀರು ಜಾರುತ್ತಿದೆ ನಿನ್ನ ನೆನಪಲ್ಲಿ

ನಿನ್ನ ಬದಲಾವಣೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಚ ಜುಮ್ಮೆನಿಸಿತು
ಈ ಮನಸಿಗೆ ತಡವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತು...
ಅವನ ಜೀವನದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೀ...
ಮುಗಿದು ಹೋದ ಕೊನೆಯ ಸಾಲೆಂದು
ಹುಚ್ಚು ಮನಸು ಯಾಕೆ ನೀನು
ಇಷ್ಟೊಂದು ಮರಳು...

ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದರೂ ನೀನೇ... ತೆರೆದರೂ ನೀನೇ
ಯತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ನೀನೇ ಕಾಣುವೆ
ಕಳೆದ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ... ಪ್ರತಿ ಜಾಗ
ನನಗೆ ನೀನೇ ಬೇಕೆನ್ನುವ ಕೊರಗು
ಕೊನೆಯಾಗಲಿ ಈ ವಿಧಿಯ ಪಯಣ
ಸಾಕಾಗಿದೆ ಈ ನೋವು...

ಅಂಬಿತಾ ಖಾರ್ವಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಹೂವು ಅರಳಿತೇ?

ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಫ್ರಾಕು ಎರಡು ಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆಯಿತ್ತು
ಬಹುವಾಗಿ ಸೆಳೆದಿತ್ತು ರಾಹುಲನಿಗೆ.
ತಂಗಿಯದೇ ಲಂಗವದು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದ್ದನು
ಹಾಕುವಾಸೆಯು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿತ್ತು ||

ಸಮಯ ಸರಿಯುತಲಿತ್ತು ಅವನೂ ಬೆಳೆಯುತಲಿದ್ದ
ಈಗೀಗ ಅವನಿಗೆ ತಂಗಿಯ ಕಾಡಿಗೆಯಿಷ್ಟು.
ಅಮ್ಮನಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ತಂಗಿಯ ಮೇಕಪ್ಪಿನ ಕಿಟ್ಟಿನಿಂದ
ಬಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ
ಕೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣದ ರಂಗಿನ ಜೊತೆ ಸಂತಸವೂ
ಮೂಡಿತು ||

ಎಲ್ಲವೂ ಚೆಂದವೇ ಅವನಿಗಾದರೆಯೇನು ಅವಳಿಗಾದರೆಯೇನು
ನಿತ್ಯವೂ ಕದ್ದು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಗೀಳು ಬೆಳೆದಿತ್ತು.
ಅಂದು ಭಾನುವಾರ ತಂಗಿಯ ಲಂಗದಲಿ ರಾಹುಲನು ನಗುತ್ತಿದ್ದ
ಒಳಗೆ ಬಂದ ಅಮ್ಮ ಬೆಚ್ಚಿ ಸರಿದಿದ್ದರು ||

ಅವನಿಗಾದರೂ ಈಗ ಹದಿನಾಲ್ಕು
ಹೂವಿನಂತ ಮನಸ್ಸು ಅರಳುವ ಕಾಲವದು.
ಅಮ್ಮನದು ಆತಂಕ ತಂಗಿಯದು ಅಸಹ್ಯ
ರಾಹುಲನಿಗೋ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ ಆತನ ಬದಲಾವಣೆ ||

ಮನ ಬಂದಂತೆ ಹೊಡೆದರು ಮನೆಯಿಂದ ಅಟ್ಟಿದರು
ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಛಿದ್ರವಾಗಿ ಹರಿದಿತ್ತು.
ಯಾರೋ ಎಳೆದರು ಯಾರೋ ಹೊಡೆದರು
ಊಟಕ್ಕೂ ಗತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಗುವು ಕಂಗಾಲಾಗಿತ್ತು ||

ಹೂವು ಅರಳುವ ಮುನ್ನವೇ ಹೊಸಕಿ ಹಾಕಿದರು ಜನರು
ಅವನಿಗೇ ಯಾವ ಬೀದಿಯಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.
ಕಳೆದು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ ಅಪರಿಚಿತರ ಜೊತೆಗೆ
ಬದುಕು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ, ಇರಲಿ ಬಿಡಿ ಅವರಿರುವ ಹಾಗೆ ||

ಮೊಗ್ಗನ್ನು ಚಿವುಟಿದಿರಿ ಅರಳಿ ಕಂಪು ಬೀರಲಿ ಜಗಕೆ
ಕುಸುಮವೇ ಇಲ್ಲದ ಕಾಕಡ ಹೂವಿಲ್ಲವೇ?
ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಜೊತೆ ಬೆರೆತರೆ ಕಾಣುವುದು ಇನ್ನೂ ಚೆಂದವಾಗಿ ||

ನಾವು ಬರೆಯುವ ಮಂದಿ

ಏನನ್ನೋ ನಾವು ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ
ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಬಣ್ಣದ ಹಾಕಿ
ಲೇಖನಿಯಿಂದ ಏನೇನೋ ಇಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ ||

ನಾವು ಬರೆಯುವ ಮಂದಿ; ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏನನ್ನೋ
ಗೀಚುತ್ತೇವೆ
ನೀವು ಓದುವವರು; ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಜಾತಿ ಈ ಧರ್ಮದ ಬಣ್ಣದ ಹಚ್ಚಿ
ಬರಹಗಳ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮದೇ ಅನಿಸಿಕೆ ಹಾಕಿ ಇದೆಂತಹಾ ಬರಹ
ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ! ||

ನಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಸತ್ಯಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಮಗೆ ಅಕ್ಷರಗಳೇ ಸಂಗಾತಿ
ಅದೇ ಅಕ್ಷರಗಳ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ
ನಮ್ಮ ಕೃತಿಯನ್ನು ನೀವು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತೀರಿ
ಬರಹಗಾರನಾದರೆ ಬದುಕು ಸುಲಭವಲ್ಲ ನೋಡಿ ||

ಕಂಡದ್ದು ಕಾಣದ್ದು ಇದ್ದದ್ದು ಇಲ್ಲದ್ದು ಊಹಿಸಿ ಬರೆಯಬೇಕು
ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದದ ಬಳಕೆ ನಿಮಗಿಷ್ಟವಾಗದಿದ್ದರೆ
ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕೊಲೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ||

ನಾವು ಬರೆಯುವ ಮಂದಿ
ಭಾವನೆಗಳ ಜೊತೆಗೇ ಬದುಕುವವರು
ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಕನಸು ಹೆಕ್ಕಿ ತಂದು ಅದಕ್ಕೊಂದು ರೆಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ
ಪುರೈಂದು ಆಗಸದಲಿ ಹಾರಿಸುವವರು
ಸುಳ್ಳು ಸತ್ಯ ಅರ್ಥಾನರ್ಥಗಳ ಬಾಣ ಹೂಡಿ
ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಯ ರೆಕ್ಕೆಯನ್ನೇ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತೀರಾ !
ಕೇಳಿದರೆ ನೀವು ಟೀಕಾ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುವವರು
ಟೀಕಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಊಟ ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ||

ಬಿಡಿ ನಾವು ಬರಹಗಾರರು
ಲಾಭವಿಲ್ಲದ ಬದುಕನ್ನು ನೆಚ್ಚಿ
ಅನುಭವಿಸುವವರು.

ಸಾಧನಾ ಎ. ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ನೋವಿನ ಮನಸುಗಳೇ

ನೋವಿನ ಮನಸುಗಳೇ

ಯೋಚಿಸಿ ಮಗುವಿನ ಮನಸಂತೇ

ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಆಡುವರು ಸಿಹಿ ಮುತ್ತಿನಿಟ್ಟು

ಮರೆಯದೇ ಕಾಡುವ ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪು

ಮರುಕಳಿಸಬಹುದು, ನೋವು ಮರೆಯಾಗಿಸಬಹುದು.

ಮುಂಜಾವಿನಿಂದ, ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಮರೆತು

ನಡು ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೂ ಕಷ್ಟ ಪಡುವರು

ಊಟ ನಿಂದ ಬಿಟ್ಟು.

ಕಾಣಿಸಿದಿರಿ ನೋವಿನ ಮೊಗದಲಿ ಎಂದು

ಕಾಣಲು ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವರು ಗೆಲುವಿನ ದಿನದಂದು..

ಕಟ್ಟುವರು ಕಟ್ಟಡವು

ಕಟ್ಟೆಯೊಡೆಯುವ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಂತೆಯೆ

ಮೋಸದ ಬಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರೀತಿಗಳವೂ

ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿ ಬಾರದ ಊರಿಗಂದೂ

ಗುರವೊಂದು ಹೇಳಿ, ನಡೆಯೊಂದು ತೋರಿ

ಕೈಗೆ ಸಿಗದೇ ಹೋಯಿತು ಜೀವನ ಇಂದು

ಬಿಳಿ ಮೋಡವು ಕಣ್ಣೀರ ತೋರುತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲಿ

ಮತ್ತೇಕೆ ಬೆಳಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೀರು ಇಲ್ಲಿ

ಮರೆತು ಬಾಳುವ ಖುಷಿಯಲಿ

ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿಗದೇ ಹೋದರು

ಇಷ್ಟ ಪಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇರುವರು

ಎಂದೂ ಮರೆಯದಿರು....

ನೀರಿನ ಅಲೆಯಲಿ, ಬೆಳಕೊಂದು ಕಾಣಿಸಿದಾಗ

ಆರಳುವುದು ಕಣ್ಣು, ಗೆಲುವನ್ನು

ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು....

ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆ, ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆ

ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆ ತನ್ನವರ ಹಸಿವು

ನೀಗಿಸುವ ನೆನಪು, ಮರೆಯಾಗದ ಗಾಯವಾಗಿರಲು

ಹಸಿವು ಮರೆಸುವಂತೆ ಬೇಡಿದೆ.

||ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆ, ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆ ಅಳುತ್ತಿದೆ||

ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ,

ಮೋಜು-ಗೋಜುಗಳಿಗೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ

ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಮುಚ್ಚಿದರೂ ನಿಂದೆಯಿಲ್ಲ.

||ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆ, ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆ ಅಳುತ್ತಿದೆ||

ಎಷ್ಟೇ ಓದಿದರೂ ಕೆಲಸ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ

ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆ ನಾಚಿಕೆಯ ತೋರಿದೆಯಲ್ಲಾ

ಕಣ್ಣು, ಕಣ್ಣೀರಾ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಹರಿಸಿದೆಯಲ್ಲಾ

ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಹೋಯಿತೇ, ನಂಗೇಕೆ ಈ ರೀತಿ

||ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆ, ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆ ಅಳುತ್ತಿದೆ||

ಮನಸಿಗಿಷ್ಟವಾದ ಹುಡುಗಿ ಇದ್ದರೂ

'ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಿರಾ' ಎಂದು ಕೇಳಲು ಭಯ

ಹೊಡೆಯುವರು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆಯೆಲ್ಲ

ಗುಣದ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟವಳು

ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ

ಆದರೂ....

||ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆ, ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆ ಅಳುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ||

|| ಅರುಣ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಹಳ್ಳಿಗಾಡು

ಸತ್ತ ಹೆಣ

ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದರೂ
ಮುಚ್ಚಿದಂಗೆ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ
ಕಣ್‌ಮಿಂಚುವ ಸೊಬಗ ಬೀರುತಿದೆಯಲ್ಲಾ
ನಂಗೆಕೆ ಹಿಂಗಾಯಿತಲ್ಲಾ..

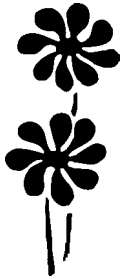
ಹೊಳೆಯ ದನಿಯ ಕೇಳುತಲಿದ್ದರೆ
ದಣದ ದೇಹವು ಕುಣಿಯುತಲಿತ್ತು.

ಕನಸ ಹೊತ್ತ ಹಕ್ಕಿಯೊಂದು
ಮರಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯ ತುಂಬಿಸಿ, ನಗುತ್ತಿತ್ತು,
ಗದ್ದೆಯ ಉತ್ತಿ-ಬತ್ತಿ, ಫಲವಾ ತೆಗೆದು
ಮನಸು, ಎದೆಉಬ್ಬಿಸಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ...

ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳ ತುದಿಗೆ
ಮಂಗಳ ಸಾಲು, ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗೂಡು
ಹರಿವ ಹೊಳೆಗೆ, ಜಲಪಾತ ನೆರವಾಗಿ
ಹರಿವ ನೀರಿಗೆ ಮನುಜ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ.

ಹಿಂಗೆಕಾಯ್ತು ನಂಗೂನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ
ಮನಸು ಹೆಜ್ಜೆಯ ಹಾಕುತಿದೆಯಲ್ಲಾ.

ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸಾಲು, ಧುಮುಕುವ ನೀರಿನ ನಗು
ಕೋಳಿ, ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕುಗಳ ಕೂಗು
ನವಿಲಿನ ನಾಟ್ಯಮಯ ಕುಣಿತಾ
ಕಾಣುತಿದೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾದ ಮನಸಾ...

ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಿದರೂ
ಏಳುವುದಿಲ್ಲ.
ಹಾಗೆಯೇ ಕಲ್ಪಿತ ಬದುಕಿನ ಹೆಂಡತಿ
ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ

ಸತ್ತ ದೇಹಕೇ ಗೂಟವಾ ಕಟ್ಟಿ,
ಚಾಪೆಯಿಂದ ಸುತ್ತಿ, ಹೂವಿನ ಚೆಲ್ಲಾಟ ಆಡಿ
ಹೆಣಕ್ಕೂ, ಹಣೆಗೊಂದು ಬೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟು
ಹೆಣದ ಜೊತೆ ನಾಲ್ಕು ಆಳುತ್ತಿತ್ತು.
ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಮುಖಗಳು ನಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಮೂರು ಸಾರಿ ಹೆಣವ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಜನ
ಹೆಣಕ್ಕೆ, ಮಗುವಿದ್ದಾಗ ಎತ್ತಿ ಆಡಿಸಿದ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
ಹೇಳಲಾಗದೇ ಸತ್ತ ಮೇಲೂ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿ
ಆಳುವವರಿಲ್ಲದೇ, ಹೆಣವೂ ಕಣ್ಣೀರಿಲ್ಲದೇ ನಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೆಣವೊಂದು ಹಣವಿದ್ದಾಗ
ಜಗವ ಮೆರೆದಿತ್ತು
ತೋಟದ ಹಣ್ಣೊಂದು ಎರಡು ದಿನ ಆದಮೇಲೆ ಕೊಳೆತಿತ್ತು.

ಪಕ್ಕದ ರೈಲೊಂದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
ಹೆಣವೊಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು
ಒಮ್ಮೆ ರೈಲಾಗಿತ್ತು.

ಉಸಿರಿದ್ದಾಗ ಊರೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿ
ಹಸಿವಿದ್ದಾ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಕೊಡದೇ, ತಿಂದು ತೇಗಿದ ದೇಹವದು
ವಾಸನೆಯ ಗಾಳಿ ಎಬ್ಬಿಸಿತ್ತು.

ಅರುಣ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಕನ್ನಡವೇ ಉಸಿರು

ಶಿರವ ಬಾಗುವೆ ನಾ ಕನ್ನಡಕೆ
ಕನ್ನಡಾಂಬೆಯ ಪಾದಕೆ
ಕನ್ನಡ ಪದ ನುಡಿ ನೀನು, ಸಿಹಿ ಸವಿ ನೀನು
ಮರೆತರೆ ಈ ಕನ್ನಡವ, ನರಜನ್ಮ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು
ಈ ಧರೆಯೊಳಗೆ
ಕನ್ನಡ ಪದ ಹಸಿರು, ಕನ್ನಡವೇ ನನ್ನ ಉಸಿರು||

ಕನ್ನಡದ ಕಂಪಿಹುದು, ಕವಿ ಪಂಪನ ಪದಗಳಲಿ
ಆದನರಿತು ನಡೆ ಮುಂದೆ, ಗೆಲುವು ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ
ನನಸಾಗಿಸು ಓ ಕನ್ನಡಿಗನೇ, ಕವಿ ಕಯ್ಯಾರರ ಕನಸನು
ನಾ ಅಳಿದು ಹೋದರು, ಕನ್ನಡವೇ ನನ್ನ ಉಸಿರು||

ಗಗನವೇರಿದೆ ಕರುನಾಡ ಶಕ್ತಿ ಕಿಡಿ
ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉಂಟೇ ಬೇರೆ ಜಯದ ಗರಿ
ಚರಿತೆಯನೊಮ್ಮೆ ಇಣುಕಿ ನೋಡು
ಅಲ್ಲಿಹುದು ಕನ್ನಡಿಗರ ವೀರನಡೆ
ನನ್ನನಾವರಿಸಿದೆ ಕನ್ನಡದ ಕುಸುರು, ಕನ್ನಡವೇ ನನ್ನ ಉಸಿರು||

ಮುಂದೆ ನೋಡು ಜೀವನದಿ, ಹಿಂದಿಹುದು ಹಂಪಿ ಗುಡಿ
ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಶಿಖರ ಏರೂ, ಮಲೆನಾಡಿನ ಸ್ವರ್ಗ ನೋಡು
ನಾನೇನಾ ಬಣ್ಣಿಸಲಿ, ಈ ನಾಡ ಸೊಬಗ ಸಿರಿ
ಪದಗಳಿಗೆ ನಿಲುಕದ ಕರುನಾಡ ವೈಭವದ ನೆಲೆ
ಹುಟ್ಟುವೇ ನಾ ಈ ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡಮ್ಮನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ,
ಕನ್ನಡವೇ ನನ್ನ ಉಸಿರು||

ಕಿರಣ್ ಜಿ., ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಅಸ್ತಮ

ತಂಪಾದ ತಂಗಾಳಿ ಸೂಸುತ
ಮುಸ್ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗೇರಿತು ಪಡುವಣದಲ್ಲಿ
ಇರುಳು ಆವರಿಸುತ್ತಲಿತ್ತು ನನ್ನೊಲುಮೆಯಲ್ಲಿ
ಆಗಸದ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಗೂಡ ಸೇರುವ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ
ಭುವಿಯ ಈ ಬಡವನಿಗೆ ಲೋಕ ತ್ಯಜಿಸುವ ತವಕ.

ಕಡಲ ದಡದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ನೆನಪುಗಳ ಹೊತ್ತು
ಕುಳಿತಿರುವೆ ನಾ ಕಣ್ಣೀರ ತೆತ್ತು
ಕಡಲ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳು ಭಾರವಾಗಿ
ಒಡಲ ದುಃಖದ ಅಲೆಗಳು ಸೋಜಿಗವಾಗಿ
ಬಾನ ತೊರೆದು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ನೇಸರನು

ಭಾಸ್ಕರನ ಪ್ರತಿ ಕಿರಣದಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತಿಹುದು ನಿನ್ನ ಬಿಂಬದ
ಹೊಳಪು
ದೂರ ತೀರದ ಅಲೆಗಳು ಕೂಗುತ್ತಿವೆ ಅದು ಕನಸೆಂದು
ನಂಬಲಾಗದೇ ನನ್ನ ಮನ ನೆನೆಯುತ್ತಿದೆ ನಿನ್ನ ಸವಿ ನೆನಪನ್ನು
ಹೇಳಲಾಗದೇ ಹೋದೆ ಮನದ ದುಗುಡವನ್ನು
ಅಸ್ತಮದ ಸೂರ್ಯನೊಡನೆ ಅಸ್ತಮವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ
ಗೆಳೆತನವೊಂದು...

ಅಲೆಗಳ ಸದ್ದೋ, ಇಲ್ಲವೋ ನಿನ್ನ ಹೃದಯದ ಸದ್ದೋ
ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ ನನ್ನ ಮನವು ಬಿದ್ದು
ಮುಳುಗುತಿಹ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ವಿದಾಯದ ಮದ್ದು
ತೀರವು ಕರೆಯುತ್ತಿಹುದು ಕೈ ಬೀಸಿ ಎದ್ದು
ನಡೆದುಬಿಟ್ಟೆ ದೂರದೂರಿಗೆ ಎದ್ದು...!

ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬಂದೆ ಆ ದಿನ
ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಚಿಗುರಿತು ಆ ಸಮಯ.
ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಈ ಹೃದಯ

ಇಂದು ನೀ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತೆ
ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಯಿತು ಹನಿ ನೀರು
ಈ ಸಮಯ.

ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಈ ಹೃದಯ
ನಾ ಕಂಡ ಕನಸುಗಳೆ
ನನ್ನ ಮುಳ್ಳಾಗಿ ಚುಚ್ಚುತ್ತಿದೆ
ತಪ್ಪು ನನ್ನದೇ
ಕನಸು ಕಂಡಿದ್ದು ನಾನು, ನೀನಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ??

ಪ್ರೀತಿಸಿದ್ದು ನಾನೇ
ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು
ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇ??

ದೇವರು

ಬೇಡಿದರು ಬರಲಿಲ್ಲ,
ಬಾಡಿದರು ಬರಲಿಲ್ಲ,
ಎಲ್ಲಿರುವೆ ದೇವರೆ ನೀನು...!
ಶಿಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ
ಮನುಷ್ಯನ ಆಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ,
ಧನಿಕನ ವಶದಲ್ಲಿಯೇ,
ನಿನ್ನೆಯ ಸಹನೆಯಲ್ಲಿಯೇ...!
ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾ
ಚಿನ್ನದ ಹೊದಿಕೆ ಹೊತ್ತ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ...
ಸ್ವಾರ್ಥದ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ..
ಮೂಕ ಜೀವಿಗಳ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ...
ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣದ ವ್ಯಾಮೋಹದಲ್ಲಿಯೇ...

ಅಹಂಕಾರದ ದರ್ಪವೋ
ಅಧಿಕಾರದ ಮೋಹವೋ
ಅಂಧ ಆಚಾರದ ಮೌಢ್ಯವೋ
ಕಂಡು ಕುರುಡಾದ ಆ ದೇವರ ಆಟವೋ
ಆದರೆ
ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಆ ಸಮಾಜ..!

ಬೇಕಿತ್ತು ಆ ಸಮಾಜ
ಕೃಷ್ಣನ ವಿಟ್ಟಪಿಂಡಿಯ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ
ಆದರೆ
ಬೇಡವಾಗಿದೆ ಆ ಸಮಾಜ ಮನುಷ್ಯನ ಸಹ ಬಾಳ್ವೆಗೆ

ಬೇಕಿದೆ ಆ ಸಮಾಜ
ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ನಾಂದಿಗೆ
ಆದರೆ
ಬೇಡ ಆ ಸಮಾಜ ನಿಮ್ಮ ಕೇರಿಗೆ

ದೇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಭೇದ ಭಾವ
ಬೇಕಿದೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ದರ್ಪದ ಆಚರಣೆಗೆ..

ಯುಗ ಯುಗಗಳು ಕಳೆದವು
ವರುಷಗಳು ಉರುಳಿದವು
ಆದರೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯನ
ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಮೌಢ್ಯ,

ವಿದ್ಯೆಯು ಬೆಳೆಯಿತು
ವಿವೇಕವು ಚಿಗುರಿತು
ಆದರೂ ಹೋಗಲಾಡಲಿಲ್ಲ
ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಮೌಢ್ಯ,
ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಮೌಢ್ಯ...!

✍ ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್ಲೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಇಳಿಯ ಸಿರಿ

ಜನಗಣ ಮನಗಳ ತುಂಬಿದ ನೋಡು ಈ ಹಸಿರಿನ ಪೈರು
ಹರುಷದಿ ನಲಿಯುತಲಿದೆ ನೋಡು ಭೂತಾಯಿಯ ಮಡಿಲು
ಹೊನ್ನ ರಶ್ಮಿಯ ಸುರಿಸುತ ರವಿಯದು ಮೂಡಲು
ನಾಚುತ ಮೇಘವು ಇಳಿಗೆ ಇಳಿಯಲು
ಬಳುಕುತಲಿ ವೈದೇಹಿ ಕಂಪ ಸೂಸುತಲಿಹಳು

ಹೂಡಿದನು ಬಿತ್ತಿದನು ಬೆವರ ಹನಿಯ ಸುರಿಸಿದನು
ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಹ ಪೈರನು ನೋಡಿ ಹರುಷದಿ ಕುಣಿದಿಹನು
ಜಗದ ಹಸಿವ ನೀಗಿಸಲು ನನ್ನ ಜಗವ ಮರೆತಿಹನು
ನಂಬಿದನು ಬೆಳೆಸಿಹನು ರತ್ನದ ಸಿರಿಯನು
ಜೀವನದ ಹರುಷಕ್ಕೆ ಇದುವೇ ನನ್ನ ಹೊನ್ನ ಕಲಶವದು

ನಂಬಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಾ ಇರುವೇ ಭೂ ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲನ್ನು
ಕೈ ಬಿಡದೇ ಕಾಯುತ್ತಿಹಳು ನಂಬಿ ನಡೆದವರನ್ನು
ನೀಲಿ ಮೇಘಗಳ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಿರಿಯ ಪಸರಿಸಿಹಳು
ಹಚ್ಚ ಹಸಿರ ಉಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೈ ತುಂಬಿ ನಲಿಯುತಿಹಳು
ತೆನೆಗೆ ತೆನೆ ಹೊತ್ತು ನನ್ನ ಬಾಳ ಬೆಳಗಿಹಳು

✍ ರೋಹಿತ್ ವಂಡೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಮತ್ತೆ ಕಾಡುವೆ ನೆನಪಾಗಿ

ಆಹಾ ಬಾಲ್ಯವೇ !!
ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಕಾಡುವೆ
ಆಡಿದ ಆಟಗಳ ನೆನಪುಗಳ ಜೂಟಾಟವಾಡಿ
ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕುಸ್ತಿಯಾಡುವೆ ಏಕೆ ??
ಕಾಡುವ ಬಾಲ್ಯವೇ
ಹಣ್ಣು ಕಿತ್ತು ತಿಂದಂತೆ
ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಕಾಡಿ
ಸಂತೋಷ ಪಡುವೆ
ಅಂದಿನ ಶಾಲೆಯ ದಿನಗಳ ಸವಿಯನ್ನು
ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮೆಲುಕಿಸಬೇಡ
ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯವೇ
ಮತ್ತೆ ಕಾಡುವೆ ನೆನಪಾಗಿ!
ನಗುವ ಚೆಲ್ಲುವ ಮತ್ತೆ ಗೆಲ್ಲುವ
ಓ ನನ್ನ ನೆನಪೇ
ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಡುವೆ
ಸಾಂತ್ವನದ ಸೆಲೆ ನೆಲೆಯಾಗಿ!!

✍ ಯಜುಷಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಕಲಿಯುಗದ ಮನುಜನೇ ಕೇಳು!!

ನನಗೊಬ್ಬ ಲವರ್ ಇದ್ದಿದ್ದರೇ...

ಬಾಳೊಂದು ನಂದನ
ಈ ಜೀವನ ಬಂಧನ
ನಾವೆಲ್ಲ ಮೂಢರು
ದುಡ್ಡಿನೆದುರು ಮಾತು ಬರದ ಮೂಕರು.
ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು
ಸುಳ್ಳನ್ನು ಎತ್ತಿಟ್ಟು
ನಮ್ಮ ನಡುವೆಯೇ ಕಿತ್ತಾಟ
ದುಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಪರದಾಟ,
ಸುಳ್ಳಿನೆಡೆಗೆ ಹೋರಾಟ
ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಮರೆಮಾಟ.
ಎಲ್ಲಿದೆ ನ್ಯಾಯ ನಮಗೆ
ಸತ್ಯವಿದ್ದು ಸುಳ್ಳಿನೆಡೆಗೆ
ಹೋಗುವ ಜನರು ನಾವು
ಹೀಗಾದರೆ ಖಚಿತ ನಮ್ಮ ಸಾವು.
ಶತ್ರುಗಳ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿ, ಸಂಬಂಧವ ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿ
ಮೋಸಗಳ ನಡುವೆ ಸಿಲುಕಿ
ಅನ್ಯಾಯವೆಂಬ ಒತ್ತಡದ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿ
ಪ್ರೀತಿ-ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳ ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಕಿ.
ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ನೀನೆ,
ಮತ್ತೆ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗ ನಿನ್ನ ಮೆಟ್ಟಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ನಾಳೆ
ಆದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ, ತಿಳಿದು ಬದುಕು ನೀ ಜಾಣೆ
ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆ...

ಕಿರುನಗೆಯ ಕಣ್ಣಿನೆಲ್ಲೆ ನನ್ನ ಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ
ಅವನ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ನನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ!

ನನ್ನಾಸೆ ತೀರದು ಬರ್ಗರ್ ಪಾನಿಪುರಿಗೆಲ್ಲ..
ದೊಡ್ಡ ಮಾಲಿಗೆ ಶಾಪಿಂಗ್ ಹೋಗೋಣವೆ ಕೇಳುವೆ ನಾ ಮೆಲ್ಲ;
ಅವ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರೇಮದುಂಗುರವು ಬಣ್ಣ ಮಾಸುವುದು ಸಲ್ಲ!
ಆಡಂಬರದ ಬದುಕಿಗೆ ನೀ ಏಣಿ ಹಾಕು ಓ ನನ್ನ ನಲ್ಲ..
ಆಸೆ ನಂದು ಕಿಸೆ ನಿಂದು...
ನಾ ಜೊತೆಯಿರುವೆ ಎಂದೆಂದೂ;
ದುಡ್ಡಿದ್ದೆ ನೀನಾದಾಗ 'ಪಾಪರ್'
ಕರೆವೆ ನಿನ್ನ ನಾ 'ಓ ಲೋಫರ್',
ಈಗ ಮೋಸ ನಂದು, ದೋಷ ನಿಂದು!!

ನನಗಾಗಿ ಅವನು ವಿರಹ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾದು ಕುಳಿತ
ಸಂಜೆಯೆಲ್ಲಾ
ಬೇಕಂತಲೇ ಕಾಯಿಸಿ, ಪ್ರೇಮದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ನೋಯಿಸಿ,
ನಾನಷ್ಟೇ ಅವನ ಬದುಕಾಗಿಸಿ, ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹುಚ್ಚಷ್ಟೇ
ತುಂಬಿಸಿ,
ಮೃದು ದನಿಯ ಆಯುಧದೊಳು ವಾಸಿಯಾಗದಂತೆ
ಘಾಸಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ!
ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಪ್ರಿಯಕರನ ಹುಡುಕುತ್ತಾ,
ಹಳೇ ಪ್ರಿಯತಮನ ಬದುಕನ್ನು ಕರುಣೆಯಿಲ್ಲದೇ ಹಾಳು
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ!!

ಚಂದ್ರಿಕಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ), ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಹರೆಯದ ಪ್ರೀತಿ

ಅಂದವ ಮೆಚ್ಚಿ ಪ್ರೇಮಿಸುವ ಅಂಧರಿರುವರು ಈ ಧರೆಯೊಳಗೆ!
ಬಂಧುಗಳ ತೊರೆವರು ಹರೆಯದಲಿ,
ಮರೆವರು ಜಗವ ಪ್ರೀತಿಯಲಿ;
ಓಡುವರು ಯಾರದೋ ಹಿಂದೆ ಕಾಮನೆಯ ಮತ್ತಿನಲ್ಲಿ!
ಮನಸುಗಳ ಮಿಲನಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ದೇಹಗಳ ಮಿಲನ;
ತದನಂತರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯತ್ತ ಗಮನ!
ಆಕರ್ಷಣೆ ಕುಂದಿದಂತೆ ದೂರವಾಯಿತು ಮನ-ಮನ!
ಹರೆಯದಲಿ ಮೆಚ್ಚಿದ ಆ ಪ್ರೀತಿ,
ಬುದ್ಧಿಬಂದಾಗ ಹುಟ್ಟಿಸಿತ್ತು ಭೀತಿ,
ಸಮಾಜದ ಎದುರು ಕುರೂಪವಾಯಿತು ಮನೆತನದ ಖ್ಯಾತಿ!!
ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಹುಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿ ಮುರಿಯಿತು ವಿಚ್ಛೇದನ!
ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಶರಣು ಮರುಕ್ಷಣ!
ಅಂತ್ಯವಾಯಿತು ಯುವಪೀಳಿಗೆಯ ಬದುಕು ತಕ್ಷಣ!!

★ ★ ★

ಒಲವು

ಒಲವೆಂಬುದು ಕರಗೋಗುವ ಐಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಯಂತೆ,
ಮೊದಮೊದಲು ಮೆಲುವಾಗ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಋಷಿಯಂತೆ,
ವಿದಾಯದ ಬೆನ್ನಲ್ಲೇ ಮೈ ನಡುಗಿಸೋ ಶೀತ-ನೆಗಡಿಯಂತೆ!
ದೂರವಿಸಿದರೂ ಹೃದಯದೊಳು ಭುಗಿಲೆದ್ದ,
ಆಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಯ ಶಾಖಕ್ಕೆ ಕರಗಿ ನೀರಾಗಿ ಉಳಿವ ಬರಿ
ಕಡ್ಡಿಯಂತೆ!!
ಬೇಡುವ ಕೈಗಳಿಗೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೊಡಲು ಮುಂದಾದ
ನನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ತಡೆದ ಅಪ್ಪ
“ಅವರೇನು ಕೈಲಾಗದವರಲ್ಲ ದುಡಿದು ತಿನ್ನಲಿ” ಎಂದಿದ್ದರು;
ಗುಡಿಗೊಮ್ಮೆ ಹೋದಾಗ ದೇವರ ಡಬ್ಬಿಗೆ,
ನೋಟು-ನೋಟು ಕಾಣಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ
ಅಪ್ಪನಲ್ಲಿ “ದೇವರು ಕೈಲಾಗದವನೇ?”
ಎಂದು ನಾ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮರು ಉತ್ತರಿಸದೆ ಪೆಚ್ಚಾದರು!

★ ★ ★

ಕೋ...ಕೋ...ಕೋಳಿ

ಕೋಳಿಯ ಆಸೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅದರ ರಕ್ತದಂತೆ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿ
ತನ್ನವರ ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಕೊನೆಸಲ ‘ಕೊಕ್ಕ ಕೋ’ ಎಂದು
ಭೀತಿಯಿಂದ ಅರಚಿತ್ತು!!
ನನ್ನ ನಾಲಿಗೆ ಕೋಳಿ ರುಚಿ ಚಪ್ಪರಿಸುವ ಕಾತುರದಲ್ಲಿರುವಾಗ,
ಕಿವಿ ಹೇಗೆ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು ಕೋಳಿಯ
ಆಂತರ್ಯದ ನೋವು?
ತಂದು ತೇಗಿದ್ದ ನಾ ಒಂದು ಜೀವಿಯ ಬದುಕನ್ನು
ನನ್ನ ಬದುಕಿಗಾಗಿ!!
ತದನಂತರ ‘ಕೊಂದ ಪಾಪ ತಿಂದು ಪರಿಹಾರ’ವೆಂದು
ನನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಯೆಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡೆ!

★ ★ ★

ಭ್ರಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ

ಗುಡಿ ಮುಂದೆ ಭಿಕ್ಷೆಯೆತ್ತುವುದು ಅವನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಂತೆ!
ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲೇ ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡಲು ಅವನಿಗೊಂದು
ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಬೇಕಂತೆ!
ಮೇಜ ಮೇಲೊಂದು ಕೈ,
ಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವನೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಸುವ ಸಭ್ಯನಂತೆ;
ಮೇಜ ಕೆಳಗೊಂದು ಕೈ,
ಬಡವರ ಹೊಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದು ಒತ್ತಾಯದ ಮುಯ್ಯಿ
ಪಡೆಯುವ ನೀಚನಂತೆ!!
ಅವನೊಬ್ಬ ಭ್ರಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯಂತೆ!
ಗುಡಿ ಮುಂದೆ ಭಿಕ್ಷೆಯೆತ್ತಲು ಅವನಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಂತೆ!!

ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ), ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮೌನ ಮಾತು

✍ ಮಾನಸ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನು ಏನೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆ, ಎಲೇ ಮಾನವ.
ಇದೊಂದು ಪ್ರಪಂಚ, ಇಲ್ಲಿ ನಿನದೊಂದು ಜೀವನ.
ಹೊಸಪಾಠ ಕಲಿಸುವ ಜೀವನ ನಿತ್ಯ ನಾಟಕಶಾಲೆ.
ನೀನೊಂದು ನಾಟಕ ಪಾತ್ರಧಾರಿ, ನಾನೊಂದು ನಾಟಕ
ಪಾತ್ರಧಾರಿ

ಡಾಂಬಿಕ ಭಕ್ತಿ ದೇವರಲ್ಲಿ,
ತೋರ್ಪಡಿಕೆ ಪ್ರೀತಿ ಮಾನವರಲ್ಲಿ,
ಹೆಣವಾಗಿದೆ ನನ್ನ ಮನ, ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಗುಣಗಾನ..
ಎಲೇ ಮಾನವ.

ತಿಳಿದು ಮಾಡುವೆಯೋ, ತಿಳಿಯದೇ ಮಾಡುವೆಯೋ,
ತಿಳಿದರು ನಿಲ್ಲಿಸದಿರು, ನಿನ್ನ ನಾಟಕವ.

ಇದು ನಿನ್ನ ತಪ್ಪಲ್ಲಾ, ನೀನು ಹೌದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೌದು
ಎಲ್ಲರೂ ವಿಧಿವಿಲಾಸದ ಕಾಲಚಕ್ರದ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳು.

ಮುನ್ನಡೆಸು ನಿನ್ನ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿ,
ನಿನ್ನನ್ನೇ ಸುಡಲಿದೆ ನಿನ್ನ ಈ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆ.
ಘೋರಾಂತ್ಯ ಕಾಣುವುದು ನಿನ್ನ ಪಾತ್ರ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ.
ಈಗಾದರು ನೋಡು ಕಣ್ಣೆರೆದು, ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ತಪ್ಪು.

ಹಿಟ್ಲರ್ ತತ್ತ್ವವ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿ, ಗಾಂಧಿಯ ಮುಲ್ಲೆಗೆ ಸರಿಸಿ,
ದಾನ ಮಾಡು ಹತ್ತಾರು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳು,
ಉಪವಾಸ ಮಾಡು ಹತ್ತಾರು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳು,
ಬರುವುದೋ ಪುಣ್ಯ, ಏನೋ ನಾ ಕಾಣೇ..

ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡು ದೇವರಿಗೆಂದು ಹೇಳು,
ಭರವಸೆಗಳಿಂದ ಹೆಣೆದ ಮೋಸದ ಬಲೆ ಹಿಡಿದು
ಕುರ್ಚಿ ಏರಿ ಕುಳಿತು ಹೇಳು,

ನಾ ಕಿವಿಗೊಡದಿದ್ದರೂ, ಯಾರನ್ನು ತಡೆಯಲಾರೆ,
ನಂಬುತ್ತಾರೆ ಕುಳಿತವನನ್ನು, ಪ್ರಪಂಚದ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ
ಆಶಾವಾದಿಗಳು..

ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಹೊಗೆ ತುಂಬಿ ಕಪ್ಪಾದ ಗುಲಾಬಿ
ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ,

ತದೇಕಚಿತ್ತದಿಂದ ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬೇಡುವೆ, ಓ
ದೇವರೆ
ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ನಿನ್ನಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ, ಎಲೇ ಮಾನವ.
ಹೆಣವಾಗಿದೆ ನನ್ನ ಮನ, ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಗುಣಗಾನ..
ಎಲೇ ಮಾನವ.

“ನಾನೆಂದು ಕಾಣೇ ಇಂಥ ಪ್ರೀತಿಯ”
ನಿನ್ನ ನುಡಿಗಳು ಪ್ರತಿಸ್ಥಲಿಸುವ ಈ ಹೊತ್ತು
ನಾ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕಂಡ ಕನಸು ಮೂಟೆ ಹೊತ್ತು...
ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಹೋಗು.. ಈ ಮೌನನಾಡಿಗೆ.
ನಾ ಕುಳಿತಿರುವೆ ನನ್ನನ್ನೇ ಮರೆತು..
ನಾನೆಂದು ಮರೆಯದೆ ನಿನ್ನ, ಈ ಹೃದಯದ ಪಾಡು.
ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಹೋಗು.. ಈ ಮೌನನಾಡಿಗೆ.

ನಾ ನಡೆವ ಹಾದಿಯಲಿ ನಿನ್ನ ನೂರಾರು ನೆನಪುಗಳು..
ಪ್ರತಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು ನೆನಪಾಗಿ ನನ್ನ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ ಕೈ ಬೀಸಿ..
ನೀನಿರದೆ ಮನದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಗೊಂಡಿದೆ ಮಾನವೀಜ
ಬೆಳೆದು ಹೆಮ್ಮರವಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಮರಳಿ ಬಾ ಗೆಳೆಯ..
ಕಾದಿರುವೆ ನಿನಗಾಗಿ..

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಹೋಗು.. ಈ ಮೌನನಾಡಿಗೆ.
ನೀನಿರದೆ ಈ ಬಾಳು ನಶ್ವರ..

ಕರಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಬದುಕು ಈ ಕುರುಡು ಪ್ರೀತಿಗೆ,
ನೀನಿಟ್ಟ ಈ ನೆನಪು ಸುಡುತ್ತಿದೆ ನನ್ನ ಹೃದಯವ.
ನಿನ್ನ ಸವಿ ನೆನಪು ಕುದ್ದು ಆವಿಯಾಗುವುದರೊಳಗೆ,
ಕಾದಿರುವೆ ನಿನಗಾಗಿ..

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಹೋಗು.. ಈ ಮೌನನಾಡಿಗೆ.

ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ, ನೀ ಎಂದೂ ಬರಲಾರೆಯೆಂದು..
ಆ ದೇವ ನಿನ್ನನ್ನು ಅವನ ಬಳಿಯೇ ಇರಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು..
ನಾನೇ ಬರುವೆ ಗೆಳೆಯ, ನಿನಗಾಗಿ ಎಂದು..

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವೆ.. ಹೇಳದೆ.. ಆ ಪ್ರೀತಿನಾಡಿಗೆ.

ಕಾಲನೆಡೆಗೆ....

ಆಸೆಗಳ ಬಿಡಬೇಕು
ಮೂಲವನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ
ಮೋಹವನು ಬಿಡಬೇಕು
ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಡಲಲಿ ಕೊಡವಿಕೊಂಡು ತುಡಿತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು
ಬೆತ್ತಲಾಗಿ ನಡೆ ಕಾಲನೆಡೆಗೆ...

ದ್ವೇಷಗಳ ಬಿಡಬೇಕು
ರಾಗಗಳ ಬಿಡಬೇಕು
ಪಾಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಭೀತರಾಗಬೇಕು
ಸರ್ವವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಬರಿಗಾಲಿನಡಿ ಕಾಲನೆಡೆಗೆ...

ಅತ್ತು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದಿನದೋ ನೋವು
ಲವವೂ ಉಳಿಯದ ಹಾಗೆ
ಯಾರಿಲ್ಲದ ಇರುಳಲ್ಲಿ ಕಂಬನಿಯ ಸುರಿಸಿ
ಹೆಜ್ಜೆಯನು ಸರಿಸಬೇಕು ಕಾಲನೆಡೆಗೆ...

ಬದುಕಿ ಬಿಡಬೇಕು ಇಚ್ಛಿಸಿದಂತೆ
ಎಲ್ಲವನೂ ಕಂಡರೂ ಕಾಣದೆಯೇ ಇರಬೇಕು
ನಿರ್ಜೀವ ಜಡದಲ್ಲೂ ಬದುಕು ಹುಡುಕಬೇಕು
ನಿರ್ಮೋಹಿಯಾಗಿ ನಡೆ ಕಾಲನೆಡೆಗೆ...

ಅಹಂಕಾರ ಕ್ರೋಧವನ್ನು ದಹಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕು
ನಾನೆಂಬ ಭಾವವನ್ನೂ ಹೊಸಕಿ ಹಾಕಿ
ಹೊಸತನದಿ ಬದುಕನ್ನು ನಗುತಲೇ ಅರಸಿ
ಅಂತರಾತ್ಮದ ಸನ್ನಿಹಿತದಿ ನಡೆ ಕಾಲನೆಡೆಗೆ...

ಜಗವಿರದು ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದೇ ಎಂದು
ಪ್ರೇಮಿಸಬೇಕು ಇಳೆಯಂತೆ
ಬಂಧನಗಳ ಬಿಡಬೇಕು ಬಂಧನವಾಗುವ ಮುನ್ನ
ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗೆದ್ದು ಸೋತು ನಡೆಯಬೇಕು ಕಾಲನೆಡೆಗೆ...

ಕಳೆದು ಮರೆಯಾಗಬೇಕು ಕ್ಷಿತಿಿಯಲ್ಲಿ
ದೀಪವೊಂದು ಆರಿ ಕಾಣದಾದಂತೆ
ಕೊರಡು ದೇಹವ ತ್ಯಜಿಸಿ
ಬಾ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಕಾಲನೇ ಅಪ್ಪಿದಂತೆ
ಸಾಗುತಲೇ ಇರಬೇಕು ಕಾಲನೆಡೆಗೆ...

ಸಾಧನಾ ಎ. ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡು

ಹುಟ್ಟಿದ ನಾನು ಈ ಸುಂದರ ನಾಡಿನಲಿ
ಇಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆಯ ಸುಂದರ ಸೊಗಡಿನಲಿ
ಬೆಳೆದು ನಿಂತೆ ಈ ಸುಂದರ ಪ್ರಕೃತಿಯಲಿ
ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದೆ ನಾ ನನ್ನ ನಾಡು ಕನ್ನಡ ನಾಡು
ಸುಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಾಷೆಯ ತವರೂರು ನಮ್ಮ ನಾಡು...

ಬಾಲ್ಯ

ಕುಣಿತ ರಂಗಿನಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದ ಸೊಬಗು
ನೆನಪಿನ ಮಂಟಪದೊಳಗೆ ಬಾಲ್ಯಮಠ
ದುಃಖ ಹರಿಸಿ ನಗೆ, ನಗುವೇ ಬಾಲ್ಯ...
ಚಿಲುಪ ಸೌಂದರ್ಯದೊಳಗೆ ಬಾಲ್ಯ ನಿಂತಿದೆ...

ಸ್ನೇಹ

ಹನಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಸ್ನೇಹ
ನದಿಯಾಗಿ ಹರಿಯಲಿ...
ಗಿಡವಾಗಿ ಬಂದ ಸ್ನೇಹ
ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ...
ಅರಿಯದೆ ಬಂದ ಸ್ನೇಹ
ಮರೆಯದೇ ಇರಲಿ...

ಭವ್ಯ ಎನ್. ದೇವಾಡಿಗ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ನೆರೆ

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ನೆರೆ
ಹಾಕಿತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಜೀವಕ್ಕೆ ಬರೆ
ಕೃಷ್ಣ ತುಂಗ ಭದ್ರೆಯ ಕೋಪಕ್ಕೆ
ಕೋಟ್ಯಾಧಿಪತಿಯು ಆಗಿದ್ದ ಭಿಕ್ಷುಕ
ಅಂದು ಇವರನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದು
ಕೋಟಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಿಗದ ಭಾರತದ ಸೈನಿಕ.

ಪ್ರಕೃತಿ

ಬಾನಿನ ಮಡಿಲಿನ ಕೆಂಪಿನಲಿ
ಭಾಸ್ಕರ ಎಳೆ ಚಿಮ್ಮುತಲಿ !
ಮೋಡದ ಆವಿಯೊಳು ಬಣ್ಣಗಳ ಕಂಪನ
ಮುಗಿಲೊಳಗೆ ಬೀಸಿತ್ತು ಅಮೃತ ಸಿಂಚನ !

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್

ನೀನು ಬಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ
ಮೊದ ಮೊದಲಿಗೆ ತಂದ ಆನಂದ
ಸಾಗುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತಾ ಜೀವನ
ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಯಿತು

ಹೆತ್ತವರು

ಕರುಳು ಕೂಗಿಸಿ, ಹಸುವೇ ನುಂಗಿಸಿ ಹೋಯಿತೇ...
ಬಡಬಡನೆ ಬಡಿದು, ಕರೆಯಿತೆ ಅಮ್ಮ ಎಂದು
ರೆಪ್ಪೆ ಸರಸರನೆ ಸರಿಯದೆ, ತೋರಿತು ಬಿಂಬವನ್ನು...
ಉಸಿರೊಳಗೆ ಉಸಿರು ಹೊಕ್ಕಿಸಿ ಕತ್ತಲೆ ನಿಂತು, ಬೆಳಕು ನೀಡಿತೇ...

ಕನಸು

ಕನಸಿನ ಪಯಣದತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಮನಸ್ಸು...
ಗೆಲುವಿನ ಹಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮನಸ್ಸು...
ಕಾಣದಂತಾ ದಾರಿಗಳೂ ಎಷ್ಟೋ ಇದೆ ಜಗದಲಿ
ನಾ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲಿ ನಮ್ಮ ಕನಸಿರಲಿ
ಹೆತ್ತವರ ಹೆಸರುಳಿಸುವ ಬಯಕೆ ಮನದಲಿ...
ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಶಕ್ತಿಕೊಡು ಎಂದೂ
ಬೇಡುವೆನು ದೇವರಲಿ...

ಭಾಷೆ

ಮಾತೆಯ ಸಿಹಿ ತುತ್ತು, ವರ್ಣಿಸಲಾಗದ ರೂಪ !
ತಾಯಿನಾಡಿನ ಸವಿ ಭಾಷೆ, ಮರೆಯದಿರು ಭೂಪ !
ತಾಯ್ನಾಡು, ತಾಯ್ನಾಡಿಯ ಮರೆತ್ತೋದರೆ ನಾವು !
ಸೌಗಂಧ ಸೂಸುವ ಗಿಡವು ಬಿಟ್ಟೇತೇ ಹೂವು !

ವೃದ್ಧತಂದೆ-ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಮಗಳ ಸಂಬಂಧ

ನನಗೆ ಜೀವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ
ಈ ಸುಂದರ ಜಗತ್ತನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ
ನನ್ನ ನೋವು ನಲಿವಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದೆ
ನನ್ನ ದುಃಖ ನೋಡಿ ನೀ ದುಃಖ ಪಟ್ಟೆ...
ನನ್ನ ಗೆಲವು ನೋಡಿ ಮುಷಿ ಪಟ್ಟೆ...
ಆದರೆ

ನಾನು ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ನಿನ್ನನ್ನೇ ಬೇರೆ ಇಟ್ಟೇ...

✍ ಭವ್ಯ ಎನ್. ದೇವಾಡಿಗ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆ

ಸರಪಳಿ ಕಳಿಬೇಡ ಬಾಳಿನ ಸರಿಗಮ
ತಪ್ಪೀತು ನೋಡ...
ವಂದನೆ ನಿನಗಿದು ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆ
ಕಂದನೆ ಹಾಡಿದ ಸುಂದರ ಗೀತೆ... ||2||

ವಿಸ್ಮಯ ಬದುಕಿದು ವ್ಯಾಕುಲವೇಕೆ
ಭಸ್ಮವಗೊಳಿಸಿದೆ ವನಸಿರಿ ಬಯಕೆ ||2||
ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿತು ಮನುಕುಲದರಸಾ...
ಕಂದನೆ ಹಾಡಿದ ಸರಿಗಮ ಪ್ರಾಸ

ಅಂದಿನ ಬದುಕು ಚಂದದಿ ಬದುಕು
ಮುಂದಿನ ಗಂಟೆ ನಿನ್ನಯ ಕೆಡಕು
ಓರೋನ್ ಹರಿದರೆ ಮನುಜನ ಪ್ರಾಸ...
ಪ್ರಕೃತಿ ಕಂದನು ಹಾಡುವ ಪ್ರಾಸ

ಹಣವನು ಎಣಿಸಲು ಕಲಿತಿಹ ಮೂಡ ||2||
ಪಯಣವು ಮುಗಿದೊಡೆ ಕಾಡದ ಗಾಢ
ಸುಕೃತಿಗೈಯಲು ಮೆರೆಸುವ ನೋಡ ||2||
ಪ್ರಕೃತಿ ಕಂದನು ಹಾಡುವ ಹಾಡ

ಸರಪಳಿ ಕಳಿಬೇಡ ಬಾಳಿನ ಸರಿಗಮ
ತಪ್ಪೀತು ನೋಡಾ... ||2||

ಕವನಗಳು

ಒಂದು ಸುಂದರ ಹಾಡಿನೊಳಗಿನ ನಟನೆಯು
ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಮನಸೆಳೆಯಿತು...!
ಆ ರಾಗದ ಹಿಂದಿನ ಸ್ವರವು
ಕೇಳುಗನ ಮನಮುಟ್ಟಿತು...!
ಆದರೆ...
ಒಂದೊಂದು ಅದ್ಭುತ ಸಾಲಿನ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣನಾದ
ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನ ಕೈಗಳು ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಮರೆಯಲೇ
ಉಳಿಯಿತು...?

ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ
ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಜೀವ ತುಂಬುವವನು
ಕಲೆಗಾರನಾದರೆ...
ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು
ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಜೀವ ತುಂಬುವವನು ಬರಹಗಾರನಲ್ಲವೇ...?

ಲೇಖನಿ ಹಿಡಿದಾಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಬರುವುದೇ
ಈ ಬರವಣಿಗೆಯ ಕೌಶಲ್ಯ...!
ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದೇಕೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಬರಹಗಾರನ
ಮೌಲ್ಯ...?

ರವಿ ಕಾಣದ್ದನ್ನು ಕವಿ ಕಂಡನಾದರೂ
ಕವಿಯ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟವರಷ್ಟು...?
ಬೆಲೆ ಸಿಗಲಾರದೆ ಕವಿಯ ಕಲ್ಪನೆಗಳು
ಮರೀಚಿಕೆಯಾಗಿ ಉಳಿದವು ಅದೆಷ್ಟೋ...!

ಭವ್ಯ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಕೊರೋನ ಜೀವನ

ಬದಲಾಯಿತು ಜನಜೀವನ

ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕಿಳಿಯಿತು ಪ್ರಪಂಚ

ಎಷ್ಟೇ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮುಂದುವರೆದರೂ

ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಸಾವುನೋವು

ಬಡವನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಶ್ರೀಮಂತನವರೆಗೂ

ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಕೊರೋನ

ಎಷ್ಟೇ ಹಣವಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು

ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕೊರೋನ

ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದೆ ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು

ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಕೊರೋನ

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಸೀಲ್‌ಡೌನ್ ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ

ಲಾಕ್‌ಡೌನ್

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ ಕಲಿತ ಎರಡಕ್ಕರವು ತಲೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ

ಕೊರೋನ ಪಾಸಿಟಿವ್ ಬಂತೆಂದರೆ ಆ ಊರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರಲ್ಲ

ತುಂಬಿ ಹೋಗಿವೆ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಬೆಡ್‌ಗಳು ಉಸಿರಾಡಲು ಭಯ

ಪ್ರತಿ ಉಸಿರು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಕೊರೋನ

ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾಸ್ಕ್ ತೆಗೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ

ಭಯದ ಬದುಕು ಎಷ್ಟು ದಿನ...?

ಒಂದನೇ ಅಲೆ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಎರಡನೇ ಅಲೆ

ಅಲೆಗಳ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಕೆಡಿಸುತ್ತಿದೆ ಮಾನವನ ತಲೆ

ಮತ್ತೆ ಬಂದಿದೆ ಮೂರನೇ ಅಲೆ

ಆದರೆ ಧೈರ್ಯಗಡಲಿಲ್ಲ ಮಾನವ ಸಂಕುಲ

ಜ್ವರದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಿದ ಡೋಲೊ 650

ದಿನ ಸಾಗಿತು ಕೊರೋನ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು

ಜೊತೆಗೆ ಜನಜೀವನವು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿತ್ತು

ಏನೇ ಕೊಂಡರು ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆ

ಕೊಳ್ಳಲು ಹಣವಿಲ್ಲ, ಕೊಳ್ಳದೇ ಬೇರೆ ಆಯ್ಕೆಗಳಿಲ್ಲ

ಬದಲಾಯಿತು ಜೀವನ, ಬದಲಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು ಕೊರೋನ.

✍ ರೇಖಾ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮರಳಿ ಬಾರದ ಬಾಲ್ಯ

ರೈತ

ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯ
ಆ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳೇ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು
ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು
ಊರ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲದೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು
ಹಾಡು, ಕುಣಿತ ಎಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಡಗಿತ್ತು
ಸ್ನೇಹಿತರ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಲೆಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತಿತ್ತು
ಆದರೆ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯ

ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಅಂದರೆ ಏನೆಂದೇ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ
ಹಳೆ ರೇಡಿಯೋ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತಾವುದರ ಅರಿವಿಲ್ಲ
ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಂಭ್ರಮ
ಹೊಸಬಟ್ಟೆ ಸಿಹಿತಿಂಡಿಗಳ ಜೊತೆ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಸಂಗಮ

ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅನ್ನ, ನೀರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಂಬಾರ್
ಗೆರಟೆಯಂತಹ ವಿಧ ವಿಧ ಪಾತ್ರೆಗಳು
ಕಲ್ಲುಗಳೆಂದರೆ ಲಡ್ಡು, ಹೂಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪಾನಕ
ಜೊತೆಗೆ ವಿವಿಧ ಸಿಹಿತಿನಿಸುಗಳು, ಏನೋ ಒಂತರ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು
ಆದರೆ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯ

ಒಂದು ಕಡೆ ಮರಕೋತಿ ಆಟ
ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಾಟೆ
ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆಡುವುದೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಮಜಾ
ಅಮ್ಮ ಕೋಲು ಹಿಡಿದು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಕಡೆ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು
ಜೊತೆಗೆ ಶಾಲೆ ಶುರುವಾಯಿತು
ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಅಮ್ಮನ ಪೆಟ್ಟು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ
ಚಿರಿ ಚಿರಿ ಮಳೆಯಲಿ ನಡೆದವು ಜೊತೆಯಲಿ.

ಮಣ್ಣಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದವನು
ಭೂತಾಯಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದವನು
ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವವನು
ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಎದೆಗುಂದದೆ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲವನು

ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ನೀರುಣಿಸದೆ ದುಡಿಯುವನಾತ
ನಮಗೆಲ್ಲ ಅನ್ನ ನೀಡುವ ಅನ್ನದಾತ ನಮ್ಮ ರೈತ
ಹಸುಕರುಗಳೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಣ
ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಜೊತೆ ಆತನ ಸಮಿಲನ

ಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಉಳುಮೆಗೆ ನೀರಿಲ್ಲ
ಆತನಿಗಂತೂ ಊಟ ಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಿದ್ದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ
ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಖಾಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಲಿ ಮಲಗಿಸಲೇ...?
ಬರಿ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿದೆ ಅವನ ತಲೆ

ದುಡಿಮೆಯೇ ಅವನ ದಿನಚರಿ
ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಅವನ ಆಸ್ತಿ
ನೆರೆ ಬಂದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದರೆ ಅವನಿಗಿನ್ನೇನು ಗತಿ
ಅದರಲ್ಲೂ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಎರಡಕ್ಕರ ಕಲಿಯಲಿ ಎಂಬ ಆಸೆ
ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟಿದೆ
ಅವನ ಒಡಲ ಮಾತು ಕಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೊರಗುತ್ತಿವೆ
ಮತ್ತೆ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಕಾಯಕದ ಕಡೆ ಹೊರಟ.

ರೇಖಾ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನಿನ್ನ ನೋಡಲು ಹೆದರಿವೆ ಕಂಗಳು
ನಿನ್ನ ಮುದ್ದಾಡಲು ಬಯಸಿವೆ ಕೈಗಳು
ಹಿಂದೋಗಿದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ನೀ ಹತ್ತಿರ ಬರಲು
ಕಾರಣ ಒಂದೇ ಈ ನನ್ನ ನಾಚಿಕೆಯು

ಯಾಕೆ ನೀ ಹೀಗೇ ಕೆಣಕಿರುವೆ ನನ್ನ
ಸ್ವರ್ಗವೇ ಎದುರಾಯ್ತು ತಬ್ಬಿರಲು ನಿನ್ನ
ನಿನ್ನದೆ ಆಸೆಗಳು ಬೇರೂರಿವೆ ನನ್ನಲಿ
ಜೀವವೇ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಆ ನಿನ್ನ ತೋಳಲಿ

ರೋಮಾಂಚಿಸಿದೆ ಮೈ ನಿನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ
ಉದಯವಾಗಿದೆ ಋಷಿಗಳು ನಿನ್ನ ಭೇಟಿಯಿಂದ
ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೋರಿಕೆ
ಸದಾಕಾಲ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿನಗಿರಲಿ ನಂಬಿಕೆ

ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಾಳೋಣ ಈ ಜೀವನ ನಾವು
ನಿನ್ನ ಮಡಿಲಲ್ಲೇ ಅಡಗಿರಲಿ ನನ್ನ ಸಾವು.

ಓ ನನ್ನ ಶಾಲೆ ನೀ ಎಷ್ಟು ಚಂದ
ಪ್ರತಿ ಮಗುವನ್ನು ಮಾಡುವೆ ಶ್ರೀಗಂಧ

ಒಂದು ಶಿಲ್ಪಿ ಕೆತ್ತಿ ಕೆತ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಮೂರ್ತಿ
ನೀ ನನ್ನ ತಿದ್ದಿ ತಿದ್ದಿ ಮಾಡಿದೆ ಪೂರ್ತಿ
ಪ್ರೀತಿ-ಮಮತೆ ಕಲಿಸಿದವಳು ತಾಯೇ
ವಿದ್ಯಾ-ಬುದ್ಧಿ ನೀಡುವವಳು ಮಹಾನ್ ಮಾಯೆ

ಮಹಾನ್ ಮಾಯೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ನೀವೇ ತಾನೇ
ನಿಮಗೆ ಈ ಪ್ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ನಮನ
ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಸಿದರೇ ಹೋಗುವುದು ಏನು
ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ತಾನೇ ಸೇರುವೆವು ಬಾನು

ವಿದ್ಯಾ ದಾನವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾನ ಎನ್ನುವರು ಹಿರಿಯರು
ಅದನ್ನೇ ಪಾಲಿಸಿ ಆದರೂ ಗುರುಗಳಿವರು
ಗುರುವಿನ ನೆರವು ಎಂದಿಗೂ ಇದೇ ನನ್ನಲ್ಲಿ
ಮರೆತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಋಣ ಅದೇ ಯಶಸ್ಸು ಕೊನೆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ.

✍ ಹರ್ಷಿತಾ ಕೆ. ನ್ಯಾಕ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನನ್ನ ಅಮ್ಮ

ಯಾವಾಗಲೂ ಬೀರುವ ಆ ಕಿರುನಗೆ
ತಲುಪಿದೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ...
ನೀನೇ ಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಈ ಉಸಿರಿಗೆ
ದಾರಿ ತೋರಿಸು ಬಾ ನನ್ನ ಬದುಕಿಗೆ
ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿನಗಿರುವ ಅಭಿಮಾನಕೆ
ನೀ ನಿನಗೇನೆಂದು ನೀಡಲಿ ಕಾಣಿಕೆ
ನಿನ್ನ ಈ ಸುಂದರ ತಾಯ್ನಕೆ
ನಿನ್ನನ್ನು ಪಡೆದ ಆ ಅಮ್ಮತ ಘಳಿಗೆ
ಕೊನೆವರೆಗೂ ಬಾಳೋಣ ಜೊತೆಗೆ
ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾಗದು ಈ ಬೆಸುಗೆಗೆ
ನೀನೇ ಕಾರಣ ಎಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಗೆಲುವಿಗೆ...

ಪರಿಸರ

ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಪರಿಸರ ನಾಶ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಬುದ್ಧಿಜೀವಿ ಮನುಷ್ಯ
ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಮನುಕುಲದ ನಾಶ...
ಇದನ್ನು ಅರಿಯಲು ಇನ್ನೂ ಎಣಿಸುತ್ತಿಹರು ಮೀನ ಮೇಷ
ಇನ್ನೂ ಎಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೀನ ಮೇಷ
ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಿಲ್ಲ ಬದುಕುವ ಅವಕಾಶ...

ಸ್ನೇಹ

ಕಲೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲು ಕಲೆಗಾರ ನೀನಲ್ಲ,
ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಕವಿಯೂ ನೀನಲ್ಲ,
ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ,
ಆಶ್ರಯ ನನಗಿಲ್ಲ ಆಸೆಯೂ ನನಗಿಲ್ಲ,
ಸ್ನೇಹಿತರ ಸ್ನೇಹ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೇನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ,
ಯಾವ ಶಿಲ್ಪಿಯೂ ಕೆತ್ತಲಾಗದ
ಯಾವ ಕಲೆಗಾರನೂ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗದ
ಸುಂದರ ಆಕೃತಿಯೇ ಸ್ನೇಹ
ನೆನಪುಗಳ ನೆನಪಲ್ಲಿ
ನೆನಪಾದ ನೆನಪೊಂದು
ನೆನಪಿರುವವರೆಗೂ ಇರಲಿ
ಸ್ನೇಹದ ನೆನಪು.

ಯಕ್ಷಗಾನ

ಕರಾವಳಿಯ ಗಂಡುಗಲಿ ಕಲೆಯೇ ಯಕ್ಷಗಾನ
ಅದರಲ್ಲಿರುವುದು ಚಿಂಡೆ-ಮದ್ದಲೆಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ
ಭಾಗವತರ ಇಂಪಾದ ಗಾಯನ
ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವೇಷಧಾರಿಗಳ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ
ಮಾಯ ತೋರಣ...
ವೇಷಧಾರಿಗಳ ಅರ್ಥದ ವೈಖರಿ
ಯಕ್ಷಗಾನದ ವೇಷಗಳೇ ಈ ಕಲೆಯ ಗರಿ
ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಋಷಿಪಡಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲಿ ಗುರಿ
ಯಕ್ಷಗಾನದಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮನೋರಂಜನೆಯ
ನಗಾರಿ
ಬೆಳೆಯಲಿ ಈ ಸುಂದರ ಕಲೆ
ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಿಗಲಿ ಬೆಲೆ.

✍️ ಕಾವ್ಯ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ನಾ ಕಂಡ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮುಖ

ಮಳೆ ಮತ್ತು ಅಜ್ಜಿ

ಮಲಗಿದೆ ನಾ...
ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ
ಕಂಡೆ ನಾ...
ಸೌಂದರ್ಯವ ಈ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ

ನನ್ನನ್ನೇ ನಾ ಮರೆತೆ
ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಾರಾಟ ನೋಡುತ್ತ
ಮನಸೋತೆ ನಾನು
ಅವುಗಳ ಕಲವರ ಕೇಳುತ್ತ

ನನ್ನನ್ನೇ ಕರೆದಂತಿದೆ
ಮೋಡಗಳ ಚಲನೆ...
ಮೋಡಗಳೇ ಸ್ನೇಹಿತರೆಂದು
ನಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ಕಲ್ಪನೆ.

ಮುದ ನೀಡುತ್ತಿದೆ
ಸುಯ್ಯನೆ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ
ಜೋಗುಳ ಹಾಡಿ ಮಲಗಿಸಿದಂತೆ
ಭಾಸವಾಗಿದೆ ಈ ತಂಗಾಳಿ

ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರಾವುದು
ಬೇಡ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವ..
ಕಂಡಿಹೆನು ನಾನು
ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅದ್ಭುತ ಮುಖವ

ಮಳೆ ಮಳೆ ಮಳೆ
ಆಹಾ! ಎಂಥಾ ಮಳೆ
ತುಂಬಿ ಹರಿವ ಹೊಳೆ
ತಂಪು ಆಯ್ತು ಇಳೆ

ಬಲಿತು ನಿಂತ ಬೆಳೆ
ಅದರೆಡೆಯಲಿ ಕಳೆ
ಇಳೆಯ ಕೊಳೆಯ ತೊಳೆಯಲೆಂದು
ಬಂತು ಎಂಥ ಮಳೆ

ಎಳೆಯವರ ಕಾಲ ತೊಳೆದು
ಹಳೆಯಮ್ಮನ ನೋವ ಕಳೆದು
ಹಳೆಯಜ್ಜನ ಮನವ ಸೆಳೆದು
ಕಳೆದು ಹೋಯ್ತು ಮಳೆ
ಹಳೆಯ ಎಳೆಯ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲ
ಹೊಳೆಗಿಳಿದು ಮಯ್ಯೆ ತೊಳೆಯೆ
ಹಳೆಯಮ್ಮನ ಬಳಿಯಲೊಂದು
ಕೂಸು ಅಳುತ್ತಲಿಹುದು ಗುಡುಗ ಭಯದಿ

ಕಂದನಳುವ ನಿಲಿಸಲೊಂದುಪಾಯ
ಹಳೆಯಜ್ಜಿಯ ಮನದ ತಳದಿ
ಕರದ ಬಳೆಯ ಜಣ ಜಣದ ಸದ್ದ ಕೇಳಿ
ಕೂಸ ಮೊಗದಿ ನಗುವ ಕಳೆಯು ||

✍ ರಿಂಕು ಪೂಜಾರಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

✍ ಕ್ರಿಸ್ಟನ್ ಜೋಯಲ್ ಬೆರಿಟ್ಟೊ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಎಲ್ಲರೂ ಕರೆದರವಳನ್ನು ಅಬಲೆಯೆಂದು
ತನ್ನ ದೇಹದಿಂದ ಜೀವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ
ಘೋಷಿಸಿದಳು ತಾನು ಸಬಲೆಯೆಂದು.
ಪುರುಷ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವೆಂದು
ಕರೆದರವಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯೆಂದು
ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗಿನ್ನು
ಅದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲು ಈ ಹೆಣ್ಣೆಂದು.

ನಿರ್ವಹಿಸಿದಳು ಭಿನ್ನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು
ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಮಗಳಾಗಿ, ತಂಗಿಯಾಗಿ
ತನ್ನ ಸುಖವ ತೊರೆದು
ತನ್ನವರಿಗಾಗಿ ದುಡಿದಾಗ
ಕರೆದರವಳನ್ನು 'ಕರುಣಾಮಯಿ'ಯೆಂದು

ಪತಿಯ ಗೆಲುವಿಗೆ ಹೆಸರಾದಾಗ
ತಂದೆಯ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೆಗಲಾದಾಗ
ಗೆಲೆಯನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಜೊತೆಯಾದಾಗ
ಅಣ್ಣನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಉತ್ತರವಾದಾಗ
ಕರೆದರವಳನ್ನು 'ದೇವತೆ'ಯೆಂದು.

ಮೊಗ್ಗನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ ಅದು ಹೂವಾದಂತೆ
ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದವಳು ಅವಳಂತೆ
ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದವಳು ಅವಳೇ ತಾನೇ?
ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಮೌನವಂತೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಒಲಿದರೆ ನಾರಿ ಮುನಿದರೆ ಮಾರಿ
ಗೌರವಿಸು ಅವಳನ್ನು ಅದೇ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ದಾರಿ.

ರೋಚಾ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಹಣತೆಯ ಹಚ್ಚಿ
ತೇಲಿ ಬಿಟ್ಟಿಹೆನು ಜೀವನದಿಯೊಳಗೆ
ದೂರ ತೀರದಲಿ ಸಾಗಿ ಬೆಳಗಿ
ಸೇರಬಹುದೆ ಆ ಹಣತೆಗಳು
ನಾ ಒಲಿದ ತಾಣಕ್ಕೆ
ತಿಳಿಯದೆನಗೆ

ಇರುವಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಉಸಿರ ತೈಲ
ಕಣ್ ಬೆಳಕ ಹರಿಸಿ ಸಾಗುವುದು
ದೂರ ದೂರ

ಬತ್ತದಿರಲಿ ಆಸೆಯು
ಬಿರುಸು ಅಲೆಯೋ, ಸುಳಿ ಗಾಳಿಯೋ, ಜಡಿ ಮಳೆಯೋ
ಆರಿಸದಿರಲಿ ಆ ಸೊಡರುಗಳ
ಹಂಬಲಿಸುವೆನು, ಬೆಳಕ ಬೆಳಕ ಸೇರಿ
ಹೊಮ್ಮಲಿ ಬಾಳಾಗಸದಿ
ಆದಿತ್ಯ ರಶ್ಮಿ.

ಕಾವ್ಯ ಎಚ್., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಪ್ರಕೃತಿ

ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನನ್ನ ಹೃದಯ ಮುಟ್ಟುವ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ
ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಸು ಹೋಗದ ಜನರಿಲ್ಲ
ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಣಿಸಲು ಪದಗಳೇ ಸಾಲದು
ನಿನ್ನ ಅಂದ ಚಂದ ನೋಡಲು ಎರಡು ಕಣ್ಣು ಸಾಲದು.

ನೀನು ಭೂಲೋಕದ ಸ್ವರ್ಗವೆಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗಿರುವೆ.
ನೀನು ಅನೇಕ ಜಲಚರಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ತಾಣವಾಗಿರುವೆ.
ನೀನು ಹಲವಾರು ನದಿಗಳ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವೆ
ಆ ದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ವರವೂ ನೀ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇರುವುದು.

ನೀನು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಜಗತ್ತು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ
ನೀನು ಶಾಂತರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ
ನಿನಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಅಡ್ಡಿಯಾದರೂ ನೀನು ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವೆ
ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಸರಿಸಾಟಿಯಾಗಿರುವೆ.

ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯ ಕುಗ್ಗದು
ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೊಳೆಯಲಿ
ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿ ಕಣಕಣದಲ್ಲೂ ನಿನ್ನ ಅಂಶ ಹೊಂದಿದೆ
ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನಿನಗೆ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ನಮನಗಳು.

ಗೋಮಾತೆ

ಗೋಮಾತೆ ಪುಣ್ಯದಾತೆ ಕರುಣಿಸು ತಾಯಿ
ಮನುಷ್ಯನ ಪಾಪ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮನ್ನಿಸು
ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯ ಸೇವಕನಾಗಿರುವೆ ತಾಯಿ
ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯ ಪುಣ್ಯಫಲವು ಕರುಣಿಸು ಗೋಮಾತೆ.

ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಕೊಡುವಳು ಅಮೃತವ ಒಂದು ವರುಷ
ನೀ ಧಾರೆಯೆರಿವೆ ಅಮೃತವ ಮುಖ್ಯನ ತನಕ
ಗಂಜಿಯನ್ನು ತಿಂದು ಗಂಜಲದಲ್ಲಿ ಧನ್ವಂತರಿಯಾದೆ
ನಿನ್ನ ನಂಬಿದ ಜನರ ಬಾಳಿಗೆ ಬೆಳಕಾದೆ ಗೋಮಾತೆ.

ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿವೆ ಮುಕ್ಕೋಟಿ ದೇವಾನುದೇವತೆಗಳು
ನಿನ್ನನು ಆರಾಧಿಸುವರು ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಜನರು
ಎಂದೂ ಯಾರಿಗೂ ಭೇದ ಭಾವ ಮಾಡದ ತಾಯಿ
ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಿನ್ನವರೆಂದೇ ತಿಳಿದ ಗೋಮಾತೆ.

ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆದು ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವೆ ತಾಯಿ
ಬೇಡಿ ಬಂದ ಜನರ ಪಾಲಿನ ಕಾಮಧೇನುವಾದೆ
ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯಿಂದಲೇ ಸಿಗುವುದು ಪುಣ್ಯ ತಾಯಿ
ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯಿಂದಲೇ ಸ್ವರ್ಗವು ಗೋಮಾತೆ.

ಕೆ. ಆಕಾಶ ಶೇರಿಗಾರ

ಬದುಕಿನ ಹೋರಾಟ

ಈ ಗೆಳೆತನ

ಸುಂದರ ಬದುಕಿನ ಹೋರಾಟ
ಕಂಡ ಕನಸೆಲ್ಲಾ ನನಸಾಗಿಲು ಹೋರಾಟ
ಪ್ರತಿ ಗಳಿಗೆಯೂ ಸಾಧಿಸಲು ಹೋರಾಟ
ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಹೋರಾಟ
ಪರರಲ್ಲಿ ಕೈ ಯೊಡ್ಡದೆ ಇರಲು ಹೋರಾಟ
ಪ್ರೀತಿಸಿದವರನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋರಾಟ
ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋರಾಟ
ರಕ್ಷಿಸಿದವರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ
ನಂಬಿಕೆಯ ಉಳಿವಿಗೆ ಹೋರಾಟ
ಕಂಡ ಕನಸಿನ ಹಿಂದೆ ಹೋರಾಟ
ಕನಸ ಮೆಟ್ಟಿಲ ಮೇಲೂ ಹೋರಾಟ
ಸ್ನೇಹಿತರ ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ
ಮಮತೆಯ ಮಾತಿಗೆ ಹೋರಾಟ
ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಕರುಣೆಗೆ ಹೋರಾಟ
ಮಾನವೀಯತೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ
ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ
ವಿನಯತೆಯ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ
ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋರಾಟ
ಕಾಳಜಿ ತೋರಿಸುವವರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ
ವಿಶ್ವಾಸದ ಮನಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ
ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ
ನಮ್ಮದಿಯ ಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ
ಪ್ರೀತಿಯ ಅಪ್ಪುಗೆಗೆ ಹೋರಾಟ
ಮನಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ
ನಿಷ್ಠುರ ಮಾತಿನಿಂದ ಹೊರನಡೆಯಲು ಹೋರಾಟ
ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸಲು ಹೋರಾಟ
ಅಳುವ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೋರಾಟ
ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಲು ಹೋರಾಟ
ಗೊಂದಲದ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಹೋರಾಟ
ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಹೋರಾಟ
ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೋರಾಟ
ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಹೋರಾಟ
ಕೊನೆಯ ಉಸಿರವರೆಗೂ ಹೋರಾಟ
ಹೋರಾಟದ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ
ಮುನ್ನಡೆದು ಜಯ ಸಾಧಿಸುವುದೇ ಜೀವನ.

ಸ್ವಾತಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಕಂಡಂತಿದೆ ಕನಸು,
ಎಂದು ಮಾಡಲಾಗದು, ಆ ಕನಸಾ ನನಸು
ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೆನಪೊಂದೆ ಶಾಶ್ವತ
ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಕಳೆದ ಕ್ಷಣಗಳೇ ಅದ್ಭುತ.

ಎಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಆ ಕ್ಷಣಗಳು
ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದ ಆ ದಿನಗಳು,
ಕಂಡೆ ಕನಸನಾ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿರುವ
ಪ್ರತಿ ನಿಮಿಷವೂ ಹೊಸ ಹರುಷವ.

ಆದರೀಗ ನೆನಪಲ್ಲಷ್ಟೆ ಉಳಿದಿದೆ
ನಮ್ಮ ಈ ಗೆಳೆತನ
ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು
ಬರಿದಾಗಿದೆ ಈ ಜೀವನ.

ನಿಜವಾದ ವಿಶ್ವಾಸ ಬೇರೆ ಹೊರತು..
ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಂಧನ ಬೇಕಿಲ್ಲ
ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಬರೋದು ಹೃದಯದಿಂದ ಹೊರತು..
ತಲೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲ.

ಶುರು ಮಾಡಿದೆ ಹೊಸತೊಂದು
ನಾ ಕಾಣದ ಪಯಣ
ಸಾಗುತ್ತಲಿದೆ ನಾಳೆಯ ನನ್ನ
ಭವಿಷ್ಯದ ಯಾನ.

ರಿಂಕು ಪೂಜಾರಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಸೈನಿಕ

ದೇಶವನ್ನು ಕಾಯಲು ಸಿದ್ಧನಾದವನು
ಮನೆಯವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುನ್ನಡೆದ
ಸೇನಿಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸಂಗಾತಿಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು
ದೇಶದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ, ದೇಶದ ಜನರ
ಬೆಂಬಲಿಗವನಾಗಿದ್ದ ಈತನೇ ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕ.

ಈತನು ಪಡುವ ದುಃಖ, ನೋವು, ಹತಾಶೆ
ಯಾರಿಂದಲೂ ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಕಾಯಲು ಮುಂದಾದ
ಆದರೆ ಆತನನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಕೈಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದವು.
ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನರ್ಪಿಸಲು ಸೈನಿಕ ಸಿದ್ಧನಾದ.

ಅವನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಲು ಯಾರು ಕೂಡ ಸಿದ್ಧರಾಗಲಿಲ್ಲ.
ಸೈನಿಕ ಎಂಬುದು ಮೂರಕ್ಕರದ ಪದ
ಆದರೆ ಅವರು ರಕ್ಷಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವುದು ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು
ದೇಶವು ನಮಗೆ ಬದುಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ
ಸೈನಿಕನು ಬದುಕಿಗೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

ನಾನು ನನ್ನದು ಎಂದು ಅಹಂಕಾರ ಪಡುವ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ
ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ನಿಂತಿದ್ದ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪಣಕ್ಕಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ
ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸುವನು
ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳೇ ಇಲ್ಲದೇ ಬದುಕುವನು ಏಕೈಕ ಈ ಸೈನಿಕ.

ರಕ್ಷಣೆಯೇ ಇವನ ಗುರಿ
ಕಾಪಾಡುವುದೇ ಇವನ ಧ್ಯೇಯ
ಕಷ್ಟದ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮುಗಿಸಿ

ಗಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಗಾಳಿ, ಚಳಿ, ಮಳೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ,
ದಿಟ್ಟತನದ ಧೀರನೊಬ್ಬ ನಿಂತಿರುವನು ಅವನೇ ನನ್ನ ಸೈನಿಕ.

ಕಾಯುವ ಹಂಬಲ ಇವನದು, ಗೆಲ್ಲುವ ಶೂರ ಇವನು
ರಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇವನದು, ಕಾಪಾಡುವ ಯೋಧ ಇವನು
ದಿಟ್ಟಿಸುವ ಕಣ್ಣುಗಳು ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ,
ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸು ಮಿತ್ರರಿಗೆ

ನರೆ ಬಂದರೂ ಇವನೇ ಬೇಕು
ಆಕ್ರಮಣ ಆದರೂ ಇವನೇ ಬೇಕು
ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ರಕ್ಷಿಸಲು ಇವನೇ ಬೇಕು
ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಗೌರವಿಸಲು ಇವನ ಹೆಸರು ಉಚ್ಚರಿಸುವವರು
ಬಹು ವಿರಳ
ಸೈನಿಕ ಎಂಬುವನೇ ನಿಜವಾದ ನಾಯಕ.

ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕೈಗಳಿರುವ ಸೈನಿಕ
ನೀನೇ ನಿಜವಾದ ಮಾಲಿಕ
ನಿನ್ನ ನೋಡಿ ಪಡೆದವು ಅದೆಷ್ಟೋ ಸ್ಫೂರ್ತಿ
ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸದೇ ಪರರಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕಾಣಲು,
ಹಾತೊರೆಯುವ ನಿಜವಾದ ನಾಯಕ ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕ
ಸೈನಿಕನೇ ನಿನಗೊಂದು ಮಹಾನ್ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಸ್ವಾತಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮಳೆ

ಮೊದಲ ಮಳೆಗೆ ಹಸನಾದ ಮಣ್ಣು
ಪಸರಿಸಿದ ಹೊಸ ಘಮಲನ್ನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಾ
ಶುರುವಾಗಿದೆ ಹಸಿರಿನ ಭರದ ಓಟ...
ಮಳೆಯೆಂಬ ತೀರ್ಪುಗಾರನನ್ನೇ ಮೀರಿಸುತ್ತಾ
ಗುಡುಗಿನಾರ್ಭಟಕ್ಕೆ ಅರಳಿದ ಅಣಬೆ
ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದ ಬೀಜ, ಚಿಗುರಿದ ಗಿಡ-ಮರ
ಸೃಷ್ಟಿದೆ ಹೊಸ ಚಿತ್ತಾರವನ್ನೇ ಧರೆಯಲ್ಲಿ
ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಹೊಸತನವನ್ನು ಜಗಕ್ಕೆ
ಸುರಿಯುವ ಸೋನೆ ಮಳೆ, ಹನಿ ಹನಿ ಮಳೆ
ಹನಿ ಸೃಷ್ಟಿದೆ ಸಂಗೀತದ ಹೊಸರಾಗವನ್ನೇ
ಮೂಡಿದ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಾಯಾ
ಹಬ್ಬಿದ ಕಾರ್ಮೋಡ, ಭೋರ್ಗರೆಯುವ ಮಳೆ,
ವಟರುಗುಟ್ಟುವ ಕಪ್ಪೆ, ರಾತ್ರಿಯಾದರೆ ಸಾಕು
ಝೇಂಕರಿಸುವ ಝೀರುಂಡೆಯ ಸದ್ದು.
ಭೇದಿಸಿದೆ ಕತ್ತಲಿನ ನೀರವ ಮೌನವನ್ನು
ಹರಿಯುವ ನೀರ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಂತಹ
ಕಾಗದದ ದೋಣಿ ಸಾಗಿದೆ ನಾವಿಕನಿಲ್ಲದೇ
ಬೆತ್ತಲಾದ ಧರೆಗೆ ಹಸಿರುಡುಗೆಯನ್ನು
ತೊಡಿಸಲು ಸಜ್ಜಾಗಿರುವ ಮಳೆಯೇ
ನಿನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ರಾಗವೇ...

✍ ಸವಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಜೀವನ ಹೀಗೆ...!

ಕಳೆದ ಸಮಯ ಬರುವುದೇ ಮರಳಿ
ಪ್ರೀತಿ ಇರುವುದೇ ಕಡಲ ಅಲೆಲಿ
ಒಡೆದ ಗಾಜು ಸರಿಮಾಡಬಲ್ಲೆವಾ
ಕಳೆದ ನಂಬಿಕೆಯ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾ
ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ ಮೌನ ಬಂಗಾರ
ನುಡಿದ ಮಾತು ಆಗಲಿ ಸಿಂಗಾರ
ಮಗು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಅಳುವುದು
ತಾಯಿಯ ನೋವಾ ಜನ್ಮದಿನದಿ ಕಳೆವುದು
ಮಗುವಿನ ಜಯದಿ ತಾಯಿ ಅರಳುವಳು
ಅವಳ ಅಶೀರ್ವಾದವಿದ್ದರೆ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಜಯಗಳು
ಯಶಸ್ಸು ಗಳಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಮರೆಯುವರು ಜನರು
ಅಮರ ನೀನು ಯಾರಾದರೂ ನಿನ್ನ ನೆನದರು.

ಸ್ನೇಹಿತ

ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲು,
ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಇರುವರು ಹಗಲು ಇರುಳು
ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೋವನ್ನುಂಡು,
ಸುಖದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡು.

ಬಾಲ್ಯದ ಆಟವನ್ನು ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ,
ನೀನು ಇರದ ದಿನವನ್ನು ನೆನೆಯಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ.
ನೀನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಕ್ಷಣ ಖುಷಿಯೇ ಇಲ್ಲ,
ನೀನೇ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವೆಲ್ಲ.

ಪೂರೈಸುವ ನೀ ನನ್ನ ಬಯಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ,
ಏನೇ ಅನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡೋಲ್ಲ ನಿನ್ನ.
ಧೈರ್ಯ ತುಂಬುವ ನೀ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲೂ
ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗದಿರು ನೀ ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲೂ.

✍ ಹರ್ಷಿತಾ ಕೆ. ನಾಯ್ಡು, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಬೆಳದಿಂಗಳು

ಹೆಣ್ಣು

ಅಸ್ತಂಗತವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸೂರ್ಯ ಅಂಬರದಲ್ಲಿ
ದಿನವೊಂದು ಕಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಕಣ್ಣೆದುರಲ್ಲಿ
ಹಬ್ಬಿದೆ ಕೆಂಬಣ್ಣವು ಆಗಸದಲ್ಲಿ
ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಬೆಳಕು ಮೋಡದ ಪರದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ
ಬೀಸುತ್ತಿದೆ ತಂಗಾಳಿಯೂ ಈ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ
ಆವರಿಸುತ್ತಿದೆ ನಿಶೆಯೂ ಭುವಿಯಲ್ಲಿ
ಮೂಡುತ್ತಿವೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ
ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ತಾರವನು ಚೆಲ್ಲಿ
ಕಾಯುತ್ತಿದೆ ಬಾನು ಚಂದ್ರೋದಯಕ್ಕೆ
ಆಗಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಚಂದಿರನು ಅತಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ
ಹರಡಿದೆ ಬೆಳದಿಂಗಳು ಬಾನಂಗಳದಲ್ಲಿ
ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದೆ ಇರುಳನ್ನು ಹೊನಲು ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ
ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ ಮನವನು ಬಾ ನೋಡು ಇಲ್ಲಿ.

✍️ ಸರಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಅಮ್ಮನ ಮಡಿಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ಪಡೆದವಳು ಮೊದಲು
ಆಗುವಳು ಸತಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಪತಿ ಸಿಗಲು
ನಕ್ಕು-ನಲಿವಳು ತನ್ನ ಕುಡಿಯ ಜೊತೆಗೆ
ಆ ಕುಡಿಯೇ ಇಟ್ಟಿತು ಬೆಂಕಿ ಅವಳ ಚಿತೆಗೆ
ಆಕೆಯ ಪಾತ್ರವು ಹಲವಾರು ರೀತಿ
ಮೊದಲು ಮಗಳು ನಂತರ ಪತ್ನಿ
ಅವಳ ಭಾವವ ಅಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ
ತನ್ನವರಿಗಾಗಿ ತ್ಯಜಿಸುವಳು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವೇ.

✍️ ಹರ್ಷಿತಾ ಕೆ. ನ್ಯಾಕ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಕನಸಿನೊಳಗೊಂದು ಕನಸು

ಸುಮ್ಮನೆ ಗೀಚಿದೆ ಪದಗಳ ಸಾಲು...
ಮನಸಿನ ಭಾವನೆ ಪದವಾಗಿ ಬಂತು ಆ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ...
ಕೂಡಿಟ್ಟು ಕೂಡಿಟ್ಟು ಬರೆದೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆ...
ಭಾವನೆಗಳ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು ಒಂದು ಕನ್ನಡಿ...
ಮನಸಿನ ಕನಸಿನ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು ಒಂದು ಬಿಂಬ...
ನಾ ಆ ಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡುವ ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕೂಗಿತು
ಅಲಾರಂ ಎನ್ನುವ ಭೂತದ ಗಂಟೆ...

✍️ ರೋಹಿತ್ ವಂಡ್ಲೆ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಸೂರ್ಯ

ಹಗಲಲ್ಲಿ ಬರುವನು ಸೂರ್ಯ
ಅವನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಡೆಯಲಾ ಕಾರ್ಯ
ಅವನಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಧೈರ್ಯ
ಅವನೇ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಮೌರ್ಯ

★ ★ ★

ನಕ್ಷತ್ರ

ರಾತ್ರಿಲಿ ಮಿನುಗುತ್ತದೆ ನಕ್ಷತ್ರ
ಇದು ನಮ್ಮಯ ಮಿತ್ರ
ನೋಡಲು ದೂರದಿಂದ ಚಿಕ್ಕದು ಇದರ ಪಾತ್ರ
ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡದು ಇದರ ಗಾತ್ರ

★ ★ ★

ಬೇಜಾರು

ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಬೇಜಾರು
ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹಲವಾರು
ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ ನಾನಾದರು
ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವರು
ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವರು
ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರುವನು ಆ ದೇವರು

★ ★ ★

ಪರಿಸರ ನಾಶ

ಆಗುತ್ತಿದೆ ಪರಿಸರ ನಾಶ
ಇದೆ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಷ
ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಹರುಷ
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನಾಶ

★ ★ ★

ವಿನಂತಿ

ದೇವರೆ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ
ತೋರಿಸು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ
ಕಾಪಾಡು ಈ ಪ್ರಕೃತಿ
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮನುಷ್ಯ ಸಂತತಿ

★ ★ ★

ಪರಿಸರ

ಉಳಿಸುವ ನೀರನ್ನು
ಬೆಳೆಸುವ ಮರವನ್ನು
ಕಾಪಾಡುವ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು
ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಗಾಳಿಯನ್ನು
ತೃಪ್ತಿಸುವ ಮೋಹವನ್ನು
ಒಂದಾಗಿ ಬಾಳುವ ನಾವನ್ನು

★ ★ ★

ಜಾಮೂನು

ಅಮ್ಮ ಮಾಡಿದಳು ಜಾಮೂನು
ತಿನ್ನಲು ನಾ ಬಂದೆ ಸೂನು
ಆಗಲಿಲ್ಲ ತಿನ್ನಲು ಜಾಮೂನು
ಏಕೆಂದರೆ ಅಮ್ಮ ಮಾಡಿದಳು ಕಾನೂನು

ನಿರೀಕ್ಷಾ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಬದಲಾವಣೆ ಜಗದ ನಿಯಮ!!

ಭರವಸೆ

ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಭಾವನೆಗಳು
ಸಂದರ್ಭ ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಮಾತಾಗಿವೆ
ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಬಣ್ಣವಿಲ್ಲದೆ ನಟಿಸುವ
ಕಲಾವಿದರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ..!!
ಬಿದ್ದಾಗ ಖುಷಿ ಪಟ್ಟು
ಎದ್ದಾಗ ನಿದ್ರೆಗೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋ ಜನರವಾಗ,
ಬರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಪ್ರಪಂಚ ನೋಡದಿರು
ಏಕೆಂದರೆ, ಕಾಣುವುದು ವಂಚನೆಯ ಜಗತ್ತು..!!
ಪರಿಚಿತರು ಅಪರಿಚಿತರಾದರು
ಸಂಬಂಧಗಳು ಸ್ವಾರ್ಥವಾದವು
ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತಾಡುವವರು
ಬಿಡುವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಬದಲಾದರು..
ಬದಲಾವಣೆ ಜಗದ ನಿಯಮ..!!

★ ★ ★

ಮೊನಚಾದ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀ ಹುಟ್ಟಿದೆ
ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರನಂತೆ ತೋರಿದೆ
ಪ್ರತಿದಿನ ಮನ ನಿನಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸಿದೆ
ಮಳೆಗಾಲದಲಿ ನೀನೇ ಮಳೆಯಾದೆ..
ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪುಟಗಳ ನಡುವೆ
ನೀ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಪರಿಮಳದ ಒಲವೇ
ನಿನ್ನ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ
ನಗುವೆಂಬ ಒಡವೆ..
ನಿನ್ನ ಸುಗಂಧ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ
ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಏರುತಿದೆ
ನೀ ನನ್ನೊಂದಿಗಿರುವಾಗ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ
ಸಂತೋಷ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ
ನಿನ್ನ ನೋಡಲು ಮನ ಸದಾ ಹಂಬಲಿಸಿದೆ..
ನೀನೇ ಪಾರಿಜಾತ....

ಜಗವೆಲ್ಲ ಮಸುಕು ಮಸುಕು
ನೀ ಮಾತ್ರಾ ಈ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೆಳಕು
ಮನದಲಿ ಆಸೆಗಳು ನೂರಾರು
ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಪ್ರೇಮಿ ಯಾರು?
ಸಮಯದ ಜೋಕಾಲಿಯಲಿ
ಕಾರ್ಮೋಡ ಕವಿದ ನಾಳೆಯಲಿ
ನಿನಗಾಗಿ ಮರೆತೆ ಈ ಜಗವೇ
ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಸಿಗಬಹುದೆಂದು
ಕಾದಿರುವೆ..
ಯಾರಿರದ ಊರಲ್ಲಿ ಏಕಾಂತ ನನಗಿರಲಿ
ಯಾರೆಷ್ಟೇ ಹುಡುಕಿದರೂ ಆ ಊರು
ಸಿಗದಿರಲಿ
ಮನದಲಿ ಮೂಡಿದ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ
ಪ್ರಾಸ ಹುಡುಕುತ ಸೋತೆ ನಾ ನಿನಗಾಗಿ
ಕನಸಲ್ಲದರೂ ನನಸಾಗಬಹುದೆಂದು
ಕಾದಿರುವೆ ನಿನಗಾಗಿ!!

✍️ ಮಿಥುನ ಪ್ರಭು, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಶಾಲೆಯೊಂದು ದೇವಸ್ಥಾನವಾದರೇ,
ಗ್ರಂಥಾಲಯವು ಅದರೊಳಗಿನ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಿದ್ದಂತೆ;
ಗರ್ಭಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಎಣಿಸಲಾರದಷ್ಟು ದೇವರುಗಳು,
ಅಳೆಯಲಾರದಷ್ಟು ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರಗಳು;
ಒಬ್ಬ ಅವಿವೇಕಿಯನ್ನು ವಿವೇಕಿಯಾಗಿಸುವ,
ಅಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕಿದೆ.

ಒಂದೊಂದು ಪುಸ್ತಕ ಒಂದೊಂದು ಮೌಲ್ಯ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರೇ...
ಸಾವಿರ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಸಾವಿರವಾಯ್ತು;
ಆದರ್ಶಗಳು ದೇಹದೊಳಗೋ-ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೋ ತನ್ನದೇ
ಸ್ವಂತ
ಜಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಜೊತೆಗಿರುವುದು.

ಎಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು
ಪುಸ್ತಕಕ್ಕಾಗಿ ಪರದಾಡುವರೋ, ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆ ತಿಳಿಯುವರೋ
ಅಂದು...

ಮದ್ಯದಂಗಡಿ, ಕ್ಯಾಂಟಿನ್, ಜೂಜಿನಂಗಡಿ, ಬ್ಯಾಂಕ್
ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಸೀದಿ, ಚರ್ಚ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು
ಜನರಿರುವರು!
ಅಂದಿಗೆ ನನ್ನ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ
ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ!

★ ★ ★

ಫೋನು ಮತ್ತು ನಾನು

ಫೋನಂಬ ಬೋನಿನೊಳು ಯಾರೂ ಬಂಧಿಸಿರದ
ಬಂಧಿ ನಾನು!
ಯಾರೂ ಕಟ್ಟಿರದ ಸರಪಳಿಯನ್ನು,
ನನಗೂ-ಫೋನಿಗೂ ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು...
ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆನೆಂದು ಪರದಾಡುವ,
ಕೈದಿ ನಾನು!

ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ

ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ, ಉತ್ತರಿಸು ಉತ್ತರಿಸು ಎಂದು ಗದರುತ್ತಿದೆ!!
ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಪೆದ್ದುತ್ತನವನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿ ನಗುತ್ತಿದೆ;
ಪೆನ್ನುಗಳು ಕೆಂಗಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಿಡಿ ಕಾರಿದಂತಿದೆ,
ಏನಾದ್ಯು ಗೀಚೆಂದು!
ಆಸಹಾಯಕತೆಯಿಂದ ನಡುಗುತ್ತಿದೆ ಕೈ ಏನು ಗೀಚಲೆಂದು?
ಮಸ್ತಕದಲ್ಲೇನೂ ತೋಚುತ್ತಿಲ್ಲ,
ಇನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲೇನು ಗೀಚಲಿ?!

ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದ ಕಣ್ಣೀರ ಹನಿಗಳು ಖಾಲಿ ಪೇಪರಿಗೆ
ಮುತ್ತಿಟ್ಟವು,
ಆತಂಕದ ಬಿಸಿಯುಸಿರಲ್ಲಿ ಮರುಕ್ಷಣ ಆವಿಯಾದವು!!

★ ★ ★

ಮಲ್ಲಿಗೆ

ತರುಲತೆಯ ತರತಮದಿ ಅರಳಿ ನಗುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ...
ತರುವಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ನಾನೆಂಬ ಒಣಜಂಭ, ತುಸುಮೆಲ್ಲಗೆ!
ಬಲ್ಲೆಯಾ ನೀ ಹೊರಟಿದ್ದು ಸುಮಂಗಲಿಯ ಮುಡಿಗೋ...
ದೇವರ ಶಿರಕ್ಕೋ... ಮನಣದ ಶವದ ಮಾಲೆಯಾಗಿಯೋ!
ಕೆಲವು ಘಳಿಗೆಯ ಬದುಕದು, ಮೇಲೇರಿದಾಗ ಹಿಗ್ಗದಿರು,
ಕಿಳೆಂದು ಕುಗ್ಗದಿರು...
ನಿನ್ನತನವೆಂಬ ಗಂಧವ ಸೂಸುತ್ತಲಿರು ನೀ ಬಾಡುವವರೆಗೂ...
ಎಸೆವರು ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಪಾಳು ತೊಟ್ಟಿಯಲಿ...
ಶೂನ್ಯದ ಬದುಕಲ್ಲಿ 'ನಾನು' ಎಂದು ಮೆರೆಯದಿರು.

ನೀಲಾ (ಕಿರಿಕ್ ನೀಲಾ), ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮಳೆಗಾಲದ ಜೊತೆಗಾರ

ನಾ ಕಂಡ ಕನಸು

ತಣ್ಣನೆಯ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವ ವೇಳೆ
ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆ ಧರೆಗಳಿಂದ ಗಳಿಗೆ
ನಾನಿಡಲು ಪ್ರತಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಈ ಇಳಿಗೆ
ಒಂದಾಗಿ ಸಾಗುವೆ ನೀ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ..

ಒಂದು ಹನಿಯೂ ನನೆಯದಂತೆ ನಾ ಮಳೆಯಲಿ
ರಕ್ಷಿಸುವೆ ನೀ ನಿನ್ನ ನೆರಳಲಿ
ಮುನಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರು ಈ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ
ಓ ನನ್ನ ಕೊಡೆಯೇ...!
ಹಾರಿ ಹೋಗದಿರು ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ.

★ ★ ★

ಭರವಸೆ

ಬದುಕೆಂಬ ವಿಶಾಲ ಸಾಗರದಲಿ
ಏಳುತಿವೆ ಭಾವನೆಯ ಅಲೆಗಳು
ಭರವಸೆಯ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಸೇರುವುದು ದಡವ,
ಭಯವು ಆವರಿಸಿದರೆ ಮುಳುಗುವುದು ಜೀವ..

★ ★ ★

ಕಂಬನಿ

ಹೊರ ಬರ ಬಯಸಿವೆ ನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಾವನೆಗಳು
ತಾಳಲಾರದೆ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಹಸರಿನಲಿ,
ಕಣ್ಣೀರಿಗೂ ಕಂಪನವಿರಬೇಕು,
ಬಯಸಿದೆ ಕೊಂಚ ಹೊರಜಾರಲು
ಬರಿ ನೀರ ಹನಿ ಎಂಬ ನೆಪದಲಿ....

✍️ ಶಾಂಭವಿ ಎಂ., ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನಾನೊಂದು ಕನಸ ಕಂಡೆ,
ಆ ಕನಸು ಕನಸಾಗಿರದೆ, ನನಸಾಗಿತೆಂದು ಎದ್ದು ಭಯಗೊಂಡೆ...

ನಾ ಕಂಡ ವಸುಧೆ, ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆ...
ಮರುಭೂಮಿಯ ಒಡೆದ ಮೈ...
ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆ, ಬಾಡಿ ಬಳುಕುವ ಮುಖ...
ಅದೋ ನಾ ಕಂಡ ಕನಸು
ಆ ಕನಸು ಕನಸಾಗಿರದೆ, ನನಸಾಗಿತೆಂದು ಎದ್ದು ಭಯಗೊಂಡೆ...

ಕಶ್ಚಲ, ಜಡ ತುಂಬಿದ ಮನ,
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾಡುವವರ ವನ,
ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ, ಎಂದಾಡುವ ಜನ,
ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ, ನಾ ಕಂಡ ಕನಸು ಕನಸಾಗಿರದೆ, ನನಸಾಗಿತೆಂದು
ಎದ್ದು ಭಯಗೊಂಡೆ.

✍️ ಮಾನಸ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

Art Gallery

Meghana, III B.Com.

**Prathiksha Hebbar,
III B.Com.**

ಶುಭ ಐದಾಯ

3rd B.A.

HEK

Bharath Kumar

Kiran

Lakshmi

Mamatha

Priyanka

Raghavendra

Ranjani

Shashikala H G

Shrilakshmi

Sushantha

Sowmya

HEP

Punith Kumar

Sharath Kumar

Sujan Kumar

Aishwarya

Ashwini

Maneesh Shetty

Manisha

Saritha Shetty

Vidyashree

Prashanth

HSP

Abhishek M

Chethan A

Akshath

Harisha

N S Kiran Kumar

Harshitha

Sneha

Sunitha

Yashaswini

Lohith T

Mukambu

Pavithra

Prajna

Shriraksha

K Ganesh

Shilpa

Poornachandra

EJP

Christina D'Silva

Thanvi J Shetty

Bhavana

Divya

Divya

Sandhya

Shammi Shetty

Sinchana

Fiza

MSP

Fiza

Sumanth G
Kanchan

Deekshitha

Devika

Nagashree
Ganapathi Hegde

Rekha

Sangeetha

Atmiya B U

Deepthi
Sheregar

Karthik S
Ganiga

Sujan J Acharya

Akshatha

Nisha

Chaithra

Varada

MPC

Adarsha K R

Amitha

Angoad
Rakshitha

Anushree

Ashika N Vaidya

Deeksha K

Melisha D'Sa

Navami

Nawaf Sharief

Nikitha

Shwetha S

Poorneshwari

Rikitha

Rufina Momin
Karani

Supritha D

Sushma D

Anusha

Anusha S

Arpitha

Chaithanya S
Shetty

Chethan C
Poojari

Deeksha

Dileep Kumar

Kavya

Krishna

Manjush P

Manohara

Manoj M

Nikhil

Nishanth

Nithin

Prasada

Pratheeksha

Prathvi

Prathvik J
Poojari

Rakshitha

Ramita M
Gouda

Ranjitha

Rathnabai

Sanjana M

Shamitha

Sharvari

Simran

Sinchana R

Sneha G S

Akshay

Sowmya H M

Sudarsha Shetty

Suparna

Vikram

Lakshmi Ganiga

Naksha Kalkur

Namitha Udupa

Pavitra Nagesh
Naik

Rakshitha R
Adiga

Sanat Gurudatta
Pai

Shythilya S

MPCs

Ajith

Bharath Babu
Devadiga

Kanchan Mayuresh
Ramesh

Poojari Roshani
Raghuram

Sanjana S Kini

Bhavani

Deeksha

G Shraddha

Manisha

Nagashree

Namitha

Nireeksha R
Balkur

P Naveen
Kumar

Padmashree

Pallavi

Prajna B Shetty

R Vinayak

Ranjan

Sahana K

Sandesh N

Sandhya G

Shabari

Shayan Kumar S

Shreya

Sinchana R
Hegde

Spoorthi

Sudeep

Sumant Ashok
Manakame

Sumantha

Surekha Poojari

Swathi

Vijeth M

Vinutha R

Aishwarya D P

Ajay A Devadiga

Anirudh Jogi

Bhargav V

Pavan N Poojary

Pooja

Pranav Shankar
Bhat

Sagar

Shravya

Shiraksha

Gururaj

Niharika N
Shetty

Akshatha C
Poojari

Ashritha

Ashwini

Raksha

Shwetha

Amogha C B

Mahima Nayak

Nidhi Narasimha
Nayak

Pooja N

Poornima
Gowda

Prajwal S Shetty

Rajath Shetty

Shreeraksha

Yogini

Akhila

Sanjana K

Deeksha

Ashritha B
Shetty

Bhavana

Niveditha N

Keerthana

Sooraj Harikantra

Harsha M H

V S Keerthi Kamath

Nikita

MCZ

Darrel Castelino

Deeksha P
Poojary

Krutika Prabhakar
Shetty

Namyashree
Gopal Kharvi

Rashmi

Sandra Marina
Antoly

Ashmitha

Dinesh R Rao

Gururaj

Pradeep Shetti

Roopa

Sneha

Shresta Kamath K

Sahana S M

G Nandini S
Acharya

Medha

Nidhishree A S

Krithi M Shetty

Smitha S Patil

Nida Banu
Sheikh

Akshaya Ganiga

Aditi G

Akshatha

Aysha Rida M

Navya

Pragati Laxman
Naik

Sinchana

Prerana P Rao

Rishika N

Amrutha B B

Vaishnavi N Pai

Abhilash H Nair

Shruthi R Nayak

Shreya Dattatreya
Hebbar

Manojna K M

Rashmitha U N

Manish B

Afifa Maryam

Badrunnisa

Deekshitha Shet

Dhanya D
Prabhu

Divyashree

Fiza

Noufal

Prakshitha R
Shetty

Prathiksha

Rohan Christan
Lewis

Sandhya

Sayeeda Anam

Shahistha Aliya

Shravya

Suchitra

Adeesh

Adithya

Aishwarya

Akhilesh

Ashwini

B Laxminarayana
Shanubhag

Bhagyashree

Chandana

Deeksha V
Puthran

Deekshith

Deekshitha

Manjunatha
Poojari

Manoj

Meghana

Meghana K

Nikethana

Nishmitha
Kharvi

Panchami

Prabhoda J

Prashantha

Praveena C R

Priyanka

Ramya

Sachin K M

Sandeep

Sharavathi

Shravya

Shrishakthi

Shwetha N

Soumya

Srajan A

Suchitra

Sujan Kumar
Hegde

Sulochana

Suprasad Shetty

Sushmitha B

Sushmitha B S

Tanvi N Shetty

Vaishnavi
Hegde

Vaishnavi S R

Vanishree

Vidya

Vinaya

Vinitha

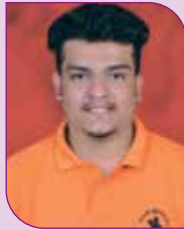
Vinusha

Vivek
Bhandarkar

A Manjunath
Bhat

Bhargava
Hebbar M L

Dhanusha Aishwarya
D'Souza

Kavya B Billava

Pooja

Satish N Pujari

Sinchana B
Billava

Sumanth H

Swarnagowri

Tejus Rao

Yojana

Abhijith

Akshatha T

Ameer Hassan

Denzil Joseph
Carvalho

Jyothi N

Kambel
Deeksha Shetty

Keerthi Kumari

Medha V Holla

Naheed Akhtar

Nandini

Nikitha Shetty

Nithin Kumar

Poornima

Prajna R

Rachana

Rakshith

Rashmi V K

Safarina

Sagar Nayak

Varshini V
Shetty

Abhisheka
Serigar

Adarsha

Aishwarya

Ankitha

Anusha

Anusha

Ashika

Ashwini G

Ashwitha

Bhargavi

Bhumika

Dhanush

Harsha

Kavya R

Kiran

Mahalakshmi B

Manohara

Manoj S

Meghana

Monika

Naveena P

Nishith

Prajna

Prasanna V

Prateeksha

Prathvi

Prema

Rajath

Rashmi K N

Rashmi Shenoy

Rathik S

Sampritha S

Sandhya

Sinchana

Subrahmanya
Marati

Supritha B
Shetty

T Shashank
Adiga

Thanuja

Akhila

Ankitha

Deepika Gopal
Devadiga

Geetha Bhat K

K Namitha Bhat

Mani Pranam
Kumar

Neha Nagesh
Pai

Nithin

Revathi

Santhoshi C
Shetty

Shrilakshmi Pai

Sriganesh

Sriraj Bhat T

Swathi

Udaya G
Bhandarkar

Aneesh N P

Bhavish V
Kumar

Elisha Flavia
Fernandes

K M Mustakeem

Mahesha

Muskan Usman
Sowkur

Prameela

Priyanka Shetty

Rashmitha

Sakshi

Shaina Angel
D'Souza

Sharan Shetty

Sowmya

Sushmita Babu
Moger

Vignesh
Shanubhag

Akshatha S
Mendan

Ambika

Amitha

Anjali

Anusha

Archana

Bhavya

Chaithra K R

Disha

H Ananya

H G Raksha

Hareesha C B

Hithesh

Karthik

Deepthi P

Kavya

Keerthi

Kowshik

Manish H
Bhandary

Meghana

Nagaraja

Nagendra Kharvi

Neha

Niriksha

Nisha

Nithin Kumar

Nithish Kumar

Pavithra

Pooja

Prajith Kharvi

Prajna

Pramoda Rao

Pranitha Shetty

Prashantha B S

Praveen Kumar V

Rachana

Rakshath

Rakshitha

Ramya

Rithesh

Rohith Shetty

Roshan

Sachin

Sachin Shetty

Sahana

Sangeetha

Sayishri

Shreya

Shwetha

Sinchana

Sukhesh

Sumantha

Sushanth

Sushma

Umesh

Vidya S

Vijeth

Bindu

Gouthami

Koushika

Nagesh Shenoy

Neethashree

Nisha

Pallavi

Prajna

Rajatha R

Ramanath

Ramnath
Shenoy

Ranjith

Rashmitha

Shreya

Smitha

Sriraksha

Akshay Kumar

Mohammed
Arman

Poornachandra
Shetty

Prathishta N

Punith Kumar

Soujanya

Sujith H S

Vinaya

Akshatha G

Akshay Puthran

Anusha N
Chandan

Aruna K

Bhagyashree

Jayasoorya

Karthik

Nisha

Nuthan Shetty

Pavan

Prachith
Kumara

Praneeth

Prasheela

Rakshitha

Rashmitha

Rashmitha C
Shetty

Roshan

Sameeksha Jogi

Samitha

Sampath

Spandana

Subrahmanya
U R

Sujan Kumar
Shetty

Sunil

Suraj

T K Sudarshan

Vihith V Rai

Vinay Kumar

Vithesh Shetty

Arjun Bhat K

Arpitha

K Shriraksha
Kalkur

Laxmiprasad
Karnik S

Prathika D

Rakshitha

Shravya

Swastik K

Preetham U
Kharvi

Aftab Ahmed

Kashibai Patil

Sowmya

Gautham B G

Ajith Kini

Arpitha

Lamiya

Pallavi C

Abhishek

Amrutha

Bhumika

Suprabha

Aishwarya
Laxmi Poojary

Yukthi Udupa

Jithin R Kulal

Aysha Tuba

K R Deeksha

N Varsha Pai

Sampreetha

Vaishnavi M V

Prathvi V Shetty

Sajani Shetty

Suchin Kumara

Dheeraj S
Shetty

Harsha R
Kunder

Kedar Bhat K

Prathika Shetty

Varsha

Ramya

Bangera Shreyal
Vijay

Prathik
Bharadwaj

Shalitha

Sharanya

Venisha Sherin
Lobo

Sai Prarthan

Shruthi

U Swathi

Vinutha

Karthik Shet

Nikhith

Shrinidhi
Hegade

Mohamed
Adnan

Shalitha

Afnan B H

Alestine
Mendonca

Apoorva Rathnakar
Shetty

Darshan

Gaurav Halsnad

Hadwin Joyal
Rodrigues

Hafsanoor S

Jeevan

Keerthan

Khateeja
Shamama

Lolaksh

Manoj Manju
Devadiga

Marwan

Mohammed
Avaf

Mohammed
Samhan Shaikh

Muzaina
Habibullah

Niveditha

Pratheeka

Rashmitha R

Shaheena

Shaik Faraz
Ismail

Sheikh Sahad
Ahmed

Shirur Zuina
Zulfiquar

Shraya Vishwanath
Harikantra

Sneha

Steffi Fatima
D'Souza

Sudhindra Bhat

Suha Moulana

Sukri Mohammed
Absar

Agneya

Akshay

Amrutha

Chethan

Dinesh

Gautham S
Kundar

Glevin Sanjay

Pratheek

Pratheek U

Rajesha

Ranjith Shetty

Ranjitha

Rohith

Sahana

Sahana

Sainath

Sharath

Shraddha

Shreya
Shanubhag

Sunil S Poojary

Sushmitha

Swathi

Yashwanth M
Shetty

Abhay
Bhandarkar K

Adarsh J Nayak

Annapoorna

Ashish

Chinthan B K

Dhimanth D
Prabhu T

Jalaja Nagesh
Naik

Kavya

Keerthana

Medhini K

Nishmitha

Prajna Suvarna

Prajwal R Manja

Prathiksha
Kamath

Sanath K

Sanath
Sheregar

Sumayya Bibi

Harshith

Ashritha

Akash

Chaithanya

Raif

A

Akilesh

Devaki

Dharshith
Kumar Shetty

Prathamesh S
Bangera

Prathiksha G

Vivek

Sheethal Kumar
Shetty

Sinchana
Acharya

Akhilesh Shetty

Akshatha

Ashwini Shetty

Bhoomika

Chaithra

Chaithrika

Deeksha

K S Sugam
Devadiga

Mahima

Nagarathna

P Sneha

Prathvieja

Prekshitha

Pushpa

Roopa B

Sangeetha

Shilpa

Shreya

Shrisha Prabhu

Shruthi

Sinchana

Soujanya

Srujan D S

Subrahmanya S
Hegde

Suchitra

Surabhi I

Sushant Govind
Shetty

Dileep Kumar

Vijay

Vismaya

Dashami

Neeraj Kharvi

Prathith

Priyanka Kotyan

Rakshith Kumar
Shetty

Samartha

Shashank

Shivani Adiga

Sinchana D

Sneha

Sudheendra
Bhat

Vinaya Herle G

K Ambika

Jeevan
Fernandes

Aishwarya C

J Manoj Kumar
Shetty

Prajwal V Naik

Rachana Shetty

Thejaswini

Bhagyashree
Devendra Naik

B

Abhishek S

Asthik S Shetty

Bhoomika

Meljith Pereira

Preethi

Rajath

Rakshitha

Sachitha

Sahithya A

Sal Sabeela

Sinchan Kunder

Spoorthi

Amrutha

Arpitha

Bhavyashree

Chaithra

Chethan

Chinmayi

Dhanush Shetty

Dhanush Shetty

Dhavala M U

Harshitha

K A Preethesh

Karthik Maiya

Krathika

Navyashree

Nisarga

Nishmitha

Preethi

Raghavendra

Rithesha

Sandarshan
Shetty

Sarvesh
Narahari Bhat

Sindhura

Skanda Udupa

Sonia

Sushmitha

Ambika

Ananya

Chaithra G
Devadiga

Chinmayakrishna
Sharma

Deeksha
Shanabhadra

Keerthik

Kirana B S

Madhuri Herle

Niketh Poojari

Oorvi U
Devadiga

Ragini N

S Nithish Kumar
Shetty

Shivani J
Poojary

Shreeharsha

Shreeraksha
Shetty

Vikram Holla V

Rakshitha

Vidhyabhushana
Madhyastha

Jayaprakash
Gopal Shetty

Karthik

Ranjankumar
Bhandari

Karthik

Amith

Ananya

Gautham A
Shettigar

Jnanashree

Kavya

Nagaprasada

C

Nitish N Poojary

Pavan Chandan

Poornima C

Prajwal
Mogaveera

Rakshitha

Ramitha

Sanjana

Swathi

Abhishek

Swathi T N

Amritha

Anu

Arpitha

Deeksha

Deepika H N

Kiran Poojary

Koushik

Nikhitha

Nishchitha

Pavan A Jogi

Raghavendra

Sanjana

Shailaja H

Shreelakshmi

Shruthi B

Shwetha

Sinchana

Srishti L Kharvi

Subhash

Sushmitha

Vidya

Vinaya

Vishwas

Yogaraja

Akshatha

B Neeraj

Megha Nayak

Mohammed
Musthafa

Pruthvi U Shetty

Rajatha

Sangeetha K S

Sathwik

Sharanya

Shreenidhi

Sowjanya C

Vanishree

Rajitha

Anusha A

Mohammed
Afnan

Anvith NV

Rohan Naik

Sowmya Shetty

Suraj

Viraj N

Sub. Lt. Sharan S.J.

NCC Naval Wing 2021-22

Cdt. Capt. Krithi
III B.Sc.

Participated in ATC camp at Alvas College

Participated in Pre RDC I and II at Alvas College

PO. Cdt. Sandesh
III B.Sc.

Participated in CATC at Manipal 2021-22

Naval SW 2021-22

PO. Cdt. Smitha Patil
III B.Sc.

CATC camp at Manipal

Yachting Regatta camp at Mysore 2021-22

Participated in Pre-RDC I, II & III

Demonstration at Boat Pulling Area, Udyavara

Beach Cleaning at Kodi Beach, Kundapura

NCC Army Wing

Lt. Anjan Kumar A. L.

SUO Pavan N. Poojary

**JUO Bharath Babu
Devadiga**

JUO Shravya

Cdt. Ranjith

**Cdt. Anston Emmanuel
Rebello**

(Attended Thal Sainik Camp at Delhi, from 14th September 2022 to 25th September 2022.) (CDT Ranjith has participated in Firing Camp at Bangalore, from 18th May 2022 to 27th May 2022)

'Fit India' Campaign conducted on 15.09.2021.

Cdt. Meljith Pereira

Cdt. Niketh Poojary

(Attended "Trekking Camp" at Kadapa, from 3rd December 2021 to 14th December 2021)

Statue cleaning was conducted in the college on 27.11.2021

**Cdt. Putran Gagan
Chandrashekhar**
(Attended "Ek Bharath Shreshth Bharath Camp" Mysore, from 12th July 2022 to 23rd July 2022)

Cdt. Shreya S
(Attended Thal Sainik Camp - at Inter Group Competition I (Girls) Camp at Alvas' College, Moodabidri, from 8th August 2022 to 14th August 2022)

Swachhatha Awareness Program conducted in the college on 27.11.2021.

Puneet Sagar Abhiyan was conducted in Kodi Beach, Kundapura on 14.12.2021.

Annual Training Camp conducted in the college from 23.12.2021 to 30.12.2021

Weapon Training was conducted in the college on 15.02.2022

Blood Donation Camp was conducted in the college, on 05.03.2022

International Yoga Day conducted in the college on 21.06.2022

'Kargil Vijay Diwas' Celebrated in the college on 26.07.2022

NCC Army SD Wing 2021-22

NCC Army SW Wing 2021-22

ಕಾಲೇಜಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಛಾಯಾನೋಟ

NSS Activities

Annual Special Camp under 'Amrutha Samudaya Abhivruddhi Scheme' at Adopted Village Kodladi, Ajri – Inauguration Program

'Amrutha Samudaya Abhivruddhi Scheme' Launched by CM Sri S. R. Bommai

'Amrutha Samudaya Abhivruddhi Scheme' Launched by CM Sri S. R. Bommai

'Amrutha Samudaya Abhivruddhi Scheme' Launched by CM Sri S. R. Bommai-at Adopted Village Kodladi

Annual Special Camp - Data collection at camp site by the NSS volunteers at Kodladi under 'Amrutha Samudaya Abhivruddhi Scheme'

Annual Special Camp 'Shramadana'

Annual Special Camp-NSS Co-ordinator Dr. Nagarathna K. A. visited special camp at Kodladi

Annual Special Camp - 'Awareness Jatha' at camp site

'Har Ghar Tiranga' : Door to door Distribution of Tiranga

NSS Orientation Program by Ramachandra Achar, NSS Officer

Our NSS Team that won first prize in Amrutha Mahotsava Patriotic Song competition conducted Inter-Collegiate NSS Fest at Canara College, Mangalore

One Day Camp Inauguration at Kotilingeshwara Temple - Koteshwara

One day Camp - Kotilingeshwara Temple Koteshwara

College Campus Cleaning by NSS Volunteers

NSS Volunteer Donating Blood

Beach Cleaning at Delta Beach Kundapura

Youth Red Cross

Awareness on Anti-drug by Police Department

Awareness Program on Cardio Pulmonary Resuscitation

Blood Donation Camp Inauguration

Clean Coast-Safe Sea program Inauguration by Sri Anish Warriier

Students' participation in the Blood Donation Camp

National Youth Day Celebration on 12.01.2022

Health and Hygiene on 02.03.2022. Resource person: Dr. Premeela Nayak, Director of Manish Hospital and Alumni of Bhandarkars' College

Resource person: Sri Krishna Upadhyya from Ambika Group of Institutes, Puttur.

'Fit India' Run

'Har Ghar Tiranga' Program

Training program on basic First Aid.

International Yoga Day Celebration

Bimba : An Exhibition

Inaugurated by Umesh Shetty, Principal,
B.B. Hegde College

Students explaining to Manu Handadi

An Exhibition of Archaic Materials and Art

Women's Forum

Personality Development Program : Resource Person Sri Raghavendra Charan Navuda, Advocate, Kundapura and JCI Trainer

A Talk on 'Dina Nithya Jeevanadalli Hasya' by Sri Manu Handadi

A Talk on Women Empowerment by Smt. Rekha V. Bannadi, HOD, Dept. of Kannada

Skill Development

Soft Skill Development Program by Sri Basuma Kodagu JCI Trainer-Organised by City JCI, Kundapura

Skill Development

Vanamahotsava at College

English Forum

A talk by Sairaj on UPSC Examinations

Farewell

An emotional farewell to Rekha Bannadi on attaining Superannuation

Human Right Cell

Constitutional Day

A Talk by Surendranath Shetty on Indian Constitution

Parents-Teachers Association

Briefing Parents about a rules and norms of the College

Parents gathering

College Day Celebrations

Farewell Felicitation to Dr. Rekha V. Bannadi and Sandhya G. K.

Cultural Programs by the Students of the College

Yakshagana Episode : Bhaktha Sudhanva

Student Achievers Honoured

Honouring Karate Champions at International Level

Chethan Kumar, Bharath Devadiga, Ajay Devadiga, Kirthi Kumar, Pavan N. Poojary

Champions with Parents and Supporters

Sponsors of the Karate Champions : 'Ventana Foundation' of Udupi donated 2 Lakhs towards Sports persons participation in Thailand

Town Procession

Profile of Student Achievers in Sports and Games

Following are the sports achievements of our students at the University Level, State Level, South Zone Level, National Level and Inter-National Level

**Ajay Devadiga, III B.Sc.
Karate (Kumite)**

- ❖ University Level – Gold Medal, held at MU Campus – 26th Feb., 2022.
- ❖ State Level – Gold Medal, held at Gadag – 22-23 Sep., 2021.
- ❖ National Level – Silver Medal, held at Dehradun – 26-27 Sep., 2021.
- ❖ State Level – Gold Medal, held at Bangalore – Feb. 26-28, 2022.
- ❖ South India Level – Gold Medal, held at Hyderabad – 5-8 March, 2022.
- ❖ Participated in the All India Inter-University Level, held at Kurukshetra University, Haryana, March 14-17, 2022.
- ❖ National Level – Silver Medal, held at Maharashtra – June 19-22, 2022.
- ❖ Inter-National Level – “Thailand Open” – Bronze Medal, held at Thailand Aug. 19-23, 2022.

**Bharath Devadiga, III B.Sc.
Karate (Kumite)**

- ❖ University Level – Gold Medal, held at MU Campus – 26th Feb., 2022.
- ❖ State Level – Gold Medal, held at Gadag – 22-23 Sep., 2021.
- ❖ National Level – Bronze Medal, held at Dehradun – 26-27 Sep., 2021.
- ❖ State Level – Gold Medal, held at Bangalore – Feb. 26-28, 2022.
- ❖ South India Level – Bronze Medal, held at Hyderabad – 5-8 March, 2022.
- ❖ Participated in the All India Inter-University Level, held at Kurukshetra University, Haryana, March 17-22, 2022.
- ❖ National Level – Silver Medal, held at Pune, Maharashtra – June 19-22, 2022.
- ❖ Participated in the Inter-National Level “Thailand Open” held at Thailand – Aug. 19-23, 2022.

**Pavan N. Poojary, III B.Sc.
Karate (Kumite)**

- ❖ University Level – Gold Medal, held at MU Campus – 26th Feb., 2022.
- ❖ State Level – Gold Medal, held at Gadag – 22-23 Sep., 2021.
- ❖ National Level – Silver Medal, held at Dehradun – 26-27 Sep., 2021.
- ❖ State Level – Gold Medal, held at Bangalore – Feb., 26-28, 2022.
- ❖ South India Level – Bronze Medal, held at Hyderabad – 5-8 March, 2022.
- ❖ All India Inter-University Level – Bronze Medal, held at Kurukshetra University, Haryana, March 14-17, 2022.
- ❖ Participated in “Khelo India Games” – Bangalore, April 2022.
- ❖ Participated in the National Level – held at Pune, Maharashtra – June, 19-22.
- ❖ Participated in the Inter-National Level “Thailand Open” – held at Thailand, Aug. 19-23, 2022.

Chethan Kumar, I B.C.A., Karate (Kumite)

- ❖ University Level – Gold Medal, held at MU Campus – 26th Feb., 2022.
- ❖ State Level – Gold Medal, held at Bangalore – Feb. 26-28, 2022.
- ❖ South India Level – Bronze Medal, held at Hyderabad – 5-8 March, 2022.
- ❖ Participated in the All India Inter-University Level, held at Kurukshetra University, Haryana, 14-17 March, 2022.
- ❖ National Level – Silver Medal, held at Pune, Maharashtra – June 19-22, 2022.
- ❖ Participated in the Inter-National Level “Thailand Open” held at Thailand, Aug. 19-23, 2022.

Soundarya Shetter, I B.Sc., Karate (Kata)

- ❖ University Level – Gold Medal, held at MU Campus – 26th Feb., 2022.
- ❖ State Level – Gold Medal, held at Udupi, March, 2022.
- ❖ Participated in the All India Inter-University Level Karate Championship, held at Kurukshetra University, Haryana, 14-17 March, 2022.

**Sathwik Upadhyaya,
III B.C.A.
Chess**

- ❖ Participated in the South Zone Inter-University Level Chess tournament, held at SRM University, Chennai, 1-4 April, 2022..

**Mohammed Arman,
III B.Com.
Cricket**

- ❖ Participated in the South Zone Inter-University Cricket tournament held at Chennai, 6-16 June, 2022.

**Soumya, III B.Com.
Cricket**

- ❖ Participated in the South Zone Inter-University Cricket tournament held at Vishakapattanam, Andhra Pradesh, 18-25 June, 2022.

**Sinchana R. Hegde, III B.Sc.
Cricket**

- ❖ Participated in the South Zone Inter-University Cricket tournament held at Vishakapattanam, Andhra Pradesh, 18-25 June, 2022.

**Subrahmanya, II B.Sc.
Karate**

- ❖ Gold Medal – In Kumite and Silver Medal in Kata at the “Shivamogga Open Inter-National Level Karate Championship” held at Shivamogga on 20th and 21st August, 2022.

**Sampath Kharvi,
III B.Com.**

- ❖ An adventurer in Swimming who holds his name in the ‘Karnataka Achievers Book of Records’ – Silver medal winner in Breast Stroke & Butterfly, at the Mangalore University Inter-Collegiate Swimming competition, held at Ajjarkadu, Udupi on 26.11.2021.

Shreedhar, II B.C.A.

- ❖ Silver Medal winner in the Mangalore University Inter-Collegiate Body Building on 12.1.2022 & in Power Lifting on 29.7.2022 held at Udupi.

Vishwas, III B.C.A.

- ❖ Bronze Medal winner in the Mangalore University Inter-Collegiate Body Building, 12.1.2022 held at Udupi.

Vinay, I B.A.

- ❖ Silver Medal winner in the Mangalore University Inter-Collegiate Wrestling competition held at Basrur on 8.7.2022.

Sakshi Hegde, III B.Com.

- ❖ An adventurer in Bike Riding, Kundapura to Kashmir and back, 15 days of bike riding, covered more than 6000 kms, June 2022.

Team Games

BALL BADMINTON : Third Place – Winners in the Mangalore University Inter-Collegiate Ball Badminton tournament, Karkala 22.2.2022.

NET BALL (Men) : Third Place – Winners in the Mangalore University Inter-Collegiate Net Ball tournament, Moodabidri 26.2.2022.

NET BALL (Women) : Third Place – Winners in the Mangalore University Inter-Collegiate Net Ball tournament, Mangalore 14.6.2022.

SHUTTLE BADMINTON : Second Place – Winners in the Mangalore University Inter-Collegiate Shuttle Badminton tournament – Preliminary Round, Udupi on 2.7.2022.

CRICKET : Third Place – Winners in the Mangalore University Inter-Collegiate Cricket tournament, Udupi Zone, Brahmavara 10-18 Jan, 2022.

KARATE : Team Championship Winners – with 4 Gold medals (Men) at the Mangalore University Inter-Collegiate Karate Championship, MU Campus on 26.2.2022.

FOOT BALL TEAM :
Participated in the
Mangalore University level.

Mangalore University Inter-collegiate Table Tennis tournament,
Preliminary round - IV Place.

**HOSTED – UNIVERSITY LEVEL TABLE TENNIS
TOURNAMENT – Men & Women**

Organized Mangalore University Inter-Collegiate Level Table
Tennis tournament for men & women at our College on 19th &
20th July 2022.

Synthetic Badminton Court inauguration by
Sri Prakash T. Soans, Trustee, Bhandarkars' College.

International Level "Thailand Open" –
Bronze Medal Winner

*English
Section*

Art Gallery

Sanjana, I B.Com.

BHANDARKARS' FROM THE 19'S AND 20'S

(Father & daughter talk about)

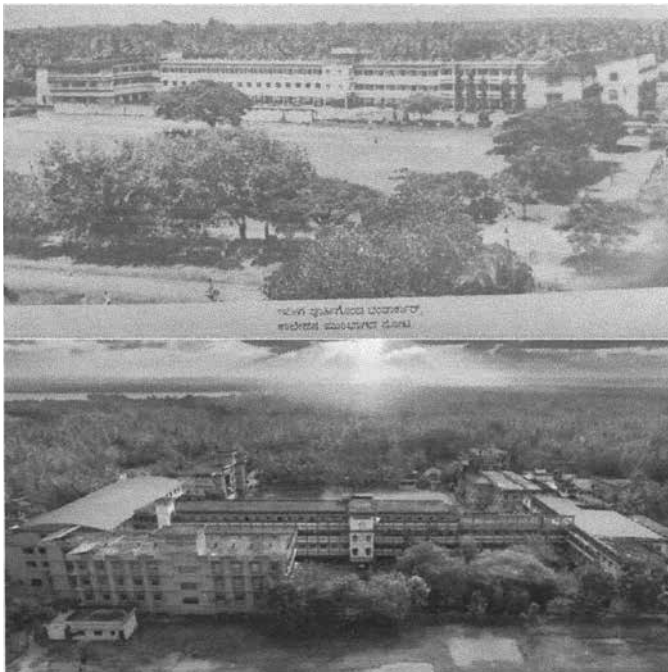
 Nishali U., | B.A.

It gives me great pride to mention that I got enrolled in the college (academic year 2022) my father was an alumni (academic year 1989-90). Bhandarkars' Arts & Science College, sponsored by the Academy of General Education, Manipal, began operations in June 1963 and is currently one of the cutting-edge organizations connected to Mangalore University. The college features a sizable library with around 65,000 books, as well as an excellent internet cafe. It's the only elevator-equipped library in Kundapura and may be all of Udupi. The building's construction cost was ₹1.2 crore. Additionally a brand-new structure devoted solely to computer science has been built. Additionally, the college offers a separate reading room with books and periodicals. There is also a private study space available. Sri G. M. Gonda serves as the Pre-University College's current principal, while Dr. N. P. Narayana Shetty oversees the Degree College. There are about 2500 pupils now and in 1989-1990, there were 1830 students enrolled.

Currently, the college offers the B.A. (EJP, HSP, HEK & HEP), B.Com. (A, B & C section), BBA, B.Sc. (MSP, MPCs, MPC, BBZ, BZC & MCZ) and B.C.A. (A & B section) degrees. Whereas our college offered the B.A. (HEK & HSP), B.Sc. (BZC, MPC & MSP) and B.Com. (A & B section) during the year that my father graduated.

My dad graduated under Principal Narayan Acharya. College during those days had strict

From 1989-90 to 2021-22

management along with good environment. There wasn't any uniform. Chandrashekar Doma sir was one of my father's favorites who took Costing and Statistics subjects. Every section had good amount of staff and great management. Head clerk Vittal Anna had strict attitude towards students in matters of discipline. As he remembers there was no hard punishment. The events he remembers was, during his time college celebrated its silver jubilee. Silver jubilee was one of the best days my father had in Bhandarkars'. Though my father is an ex para athlete, he was never involved in sports during his days in Bhandarkars'. Attendance was important

but students used to miss classes as my father told me. And he also told me that the library was the best part in college. Computer section wasn't available, only manually handled. Dramas were very popular (No dancing on film songs). Kundapura N.S.S. festival was held. When Mangalore University became the host of the first-ever N.S.S. Youth Festival in India, it took on this heavy responsibility and gave a new dimension to N.S.S. activities through innovative programmes in its scope. Rangoli Education Camp by Bairi was also conducted. N.S.S., N.C.C., Yakshagana, puppetry, sports were encouraged.

Our college now in 2022 is under the principal Dr. N. P. Narayana Shetty. College these days still have strict management along with good environment. Up-coming event is

Diamond Jubilee. Attendance are important but students still miss classes since 1989. Library and indoor sports court is the best part in college according to me. We got computer facilities as well in library. In extra curricular activities we have N.C.C., N.S.S., Red Cross, Rovers and Rangers, literature, fine arts, indoor and outdoor sports are involved.

Our college has seen numerous adjustments in the past 32 years (both external & internal). Every year, there were updates to our college. From black board to audio visual class and many more practical labs. Numerous well-known individuals who attended our Bhandarkars' College and have since accomplished much in their lives.

WORDS OF CATHARSIS

Stones deep of grudge,
Fallen to dreams which never had its own
judge...
Good is bad to be in all human,
Never to live openly is what world makes it
run...
I fall for hundred dreams of desire,
But it never became the reason for me to
respire...
Style of heart being torn apart,
Breaking all my words with a filthy
art...
It started with never ending words of
CATHARSIS,
Only to bring out emotions of untold
CATASTROPHES...

 Deeksha C. (DCA), I B.Sc.

simple melodies to what is one of the most well-developed “systems” of classical music in the world. There is reference to various string and wind instruments, as well as several kinds of drums and cymbals. Muslim rulers and noblemen freely extended their patronage to music. In the court of Mughal emperors, music is said to have flourished. By the 16th century, the division between North Indian and South Indian music was also being more sharply delineated. Classical music, both Hindustani and Carnatic, may be either instrumental or vocal.

Hindustani Gharanas:

There is a rich tradition of Gharanas in classical Hindustani music. The music Gharanas are also called styles. These Schools or Gharanas have their basis in the traditional mode of musical training and education.

Hindustani School:

Hindustani classical music is an Indian classical music tradition. It originated in North India around 13th and 14th centuries. In contrast to Carnatic music, the other main Indian classical music tradition from South India, the Hindustani classical music was not only influenced by ancient Hindu musical traditions and Vedic philosophy but also by the Persian elements.

Music Glossary:

Achal Swaras are the fixed swaras of seven musical notes. Sa and Pa are the achal swaras of the Indian classical music.

Carnatic Music:

Carnatic music or carnatic sangeet is the South Indian classical music. Carnatic music has rich history and tradition and is one of the genre of world music. Carnatic sangeet has developed in the South Indian states of Tamil Nadu, Kerala, Andhra Pradesh and Karnataka.

Indian Film Music:

One of the most popular Indian music forms is the filmy music. Hindi film industries, popularly known as Bollywood, along with Indian regional film industries, produces thousands of film a year, most of which are musicals.

Indian fusion music:

Fusion is not a very old trend in Indian music. Fusion trend is said to have begun with Ali Akbar Khan's 1955 performance in the United States. Indian fusion music came into being with rock and roll fusions with Indian music in the 1960s and 1970s.

Ghazals:

Ghazal is a common and popular form of music in India and Pakistan. Strictly speaking, it is not a musical form at all but a poetic recitation. However, today it is commonly conceived of as an Urdu song whose prime importance is given to the lyrics. Ghazal traces its roots in classical Arabic poetry.

Folk Music:

India is a land of cultural diversities. Every region in India has its own form of folk music. This rich tradition of folk music is very much alive in not just rural India, but also in some metros. Though one may say that music has acquired a total different definition with the arrival of pop culture and new age cinema, there are many who would beg to differ.

There are many types in Indian music. We have many famous musicians in India.

Ustad Bismillah Khan was undoubtedly a gem that India is proud of. He was a Shehnai maestro of India and a Bharat Ratna awardee and also has been awarded all the top four civilian awards namely Padma Shri, Padma Bhushan etc.

Pandit Shivkumar Sharma is a very famous classical musician who has acquired international fame by playing the classical instrument Santoor. The Santoor is a trapezoid-shaped hammered dulcimer often made of walnut wood and has 72 strings, which are struck with two delicate carved wooden mallets. We have many musicians **Ustad Zakir Hussain** – Tabla Maestro, **Pandit Ravi Shankar** – Sitar player, Ustad Amjad Ali Khan, Dr. Balamuralikrishna, Bhimsen Joshi, M. S. Subbulakshmi, Tansen, etc. We too have many classical, filmy and western legendary

singers in India, namely Alka Yagnik, Lata Mangeshkar, Udit Narayan, Sonu Nigam, Shreya Ghoshal, Balasubramanyam, Asha Bhonsle, Vijay Prakash etc.

Music is your own experience, your thoughts, your wisdom. If you don't live it, it won't come out of your born. So I can just say that....

“Music is the Universal Language of the Mankind.”

HAVE YOU EVER WONDERED...

 Sandra Antoly, III B.Sc.

What causes a burp?

When we eat, we swallow air with our food. Our stomach already has air in it from bacteria that produces gas from chemical reactions caused by digestive enzymes. When there is too much air to fit in our stomach, we force some out in what we call a “burp”.

Why are our mouths dry in the morning?

When we sleep, we relax all our muscles, including our jaw muscles. As we relax those muscles, our mouth usually falls open and the air we breathe dries out our mouth.

Why does your nose run?

The nose serves as one of the body's first barriers against infection. Your nose makes more mucus when a foreign substance, such as virus, enters the body. The increased mucus, combined with increased blood flow to

the nose due to an infection, causes your nose to run with excess liquid.

Why your feet stink while sweating on the other hand your face doesn't?

The face is normally not covered, so as soon as the face sweats, vaporization takes place and the bacteria on the skin doesn't get any stimulants. On the other hand, our feet are normally covered with socks and shoes or some other footwear which doesn't allow vaporization; the bacteria present on the feet feeds on the accumulated sweat to produce a bad smell.

Why does a bruise change colors?

A bruise is actually a pocket of blood under the skin caused by a broken blood vessel. It changes color and fades as the body reabsorbs the blood from the bruise.

PRIDE OF KUNDAPURA

 Ramith, | B.Sc.

College life is known as one of the most memorable years of one's life. It is entirely different from school life. For some people, College life means enjoying life to the fullest and partying hard. While for others, it is time to get serious about their career and study thoroughly for a brighter future. Not everyone is lucky enough to experience College life. People do not get the chance to go to College due to various reasons. We make decisions that will affect our future all by ourselves.

Bhandarkars' College is a College in Kundapur, Udupi district. It has around 2,500 students. The College has a vast library having around 65,000 books. The current Principal of the Pre-University College is Sri G. M. Gonda and of Degree College is Dr. N. P. Narayana Shetty. This College is managed by Academy of General Education, Manipal. The College offers courses like B.A., B.Com., B.C.A., B.B.A., and B.Sc. The indoor games complex is equipped with the following facilities:

Shuttle Court, Table Tennis Play Rooms, Sports Library, Dressing Rooms, Staff Rooms, Multi Gym of 20 Station, Wrestling Ring.

Ladies hostel is close to the College within the campus serves the needs of outstation lady students. It is a well furnished ladies

hostel. The canteen provides breakfast, lunch prepared during the working hours to teachers and students. Free mid-day meal scheme is provided for the benefit of the economically and socially backward students in the College. It is provided to more than 300 students. College has got a well-organized parking facility for parking the vehicles of students and staff. This is all about our College facilities and management.

College life is not only about the overall development of an individual through various activities and challenges. In College life, one gets a chance to make their own decisions. In College life an individual gets a chance to nominate individual and herself/himself. We all love our College.

By this I want to conclude saying about my College. It's important in one person's life and one should always enjoy his/her College life and make it a memorable one with your friends, teachers and staff. We should enjoy our College days as they cannot be brought back just like our school days. Lastly it is a hardest part of our life while leaving College after graduation; leaving behind a part of our life.

"College has given me the confidence I need to fail."

- Jarod Klintz, This Book Has No Title

* * *

"Education is the best provision for life's journey."

- Aristotle

MEMORABLE COLLEGE DAYS

 Sahara S. Shetty, II B.Com.

“Students life is golden life” is a most beautiful proverb in English. But misuse of this creates a problem for future. Students must enjoy but for each and every moment there is a limit. In our college life we must have the enjoyment but equal to that we have to work hard.

College life is said to be the most informative phase in the life of an individual, where one learns a lot about various things. At the same time it is an extremely enjoyable time, when you make a lot of friends, party in the evenings, lose yourself in the bliss that life offers. College life reflects the best years of our life, which once gone, will never come back. The memories I take from the Bhandarkars' College will stay with me for the rest of my life.

If not all the time but some days we like waking up late and gulping down breakfast after a quick shower, I put on the uniform along the road to the college. Then enter my classroom 15 minutes before the lecture starts to chat with my friends. Then we just patiently wait only to answer the roll call.

Almost all students keep gazing at the professor but with their minds somewhere down in the playground or at the door, waiting for “SOMEONE” to come or thinking of those special moments (Physically present mentally absent), you have planned on that day along with your friends.

There are handful of students who attend morning first class, each and every lecturer's class and have all the detailed notes, which the “outstanding” students (mischievous students) can photocopy a few days before the examination, joking and passing comments

from behind and playing crossword games, penfight, car race (using pen), hand cricket (most popular) and getting caught some times relieved the tedium of the long and solemn lectures. By the end of the lecture everyone would be restless and keep glancing at their watches waiting for the bell to ring.

The bell rings and everyone is out of the class, meeting their respective friends in the corridors, in the toilet (washroom). Evenings were fun when we went to some restaurant to eat junk food like Masala puri, Bhel puri, Pani puri etc. with cold drinks, exchanging meaningful smiles and then telling the friends of your latest crush. The vicarious thrill of bunking classes, the embarrassment of facing the person you were talking about, who all the while was standing just beside you, are truly unforgettable memories.

Who else can forget the numerous harmless pranks we played on each other; the first time we spoke or were introduced to the one we secretly admired and loved and cared, selecting the strategic place and grabbing the opportunity to enjoy that moment to the maximum extent possible; the naughty smiles, the comments of friends, passing your critical opinion of those you envied or disliked, passing the letters of affection, the taste of tears when you lost your friends, are some moments that can cause a flurry of nostalgic emotions in later life.

The College Day is the most awaited day in the college when everybody and every girl “dresses to kill” and have a gala time: whereas boys look casual and handsome with their cool outfit. We even cannot forget ‘friendship day’,

'valentines day' and others for expressing our feelings, creating sweet memories.

I never forget my college days, they have been the best years in my life till now. I have seen, learnt and experienced so much.

I have found new good friends, where each and every moment spent with them are always cherishable. I always remember my favourite place in college viz., my classroom, my lecturers and all my dear friends and also some innocent and youthful faces of people who turned to be devils in disguise.

Enjoying our college life is very important because these moments will never come again. At the same time I have never forgotten that it is not my own but my parents money which I spent. We owe a lot to them although we don't realise it. We should not be the cause of embarrassment, shame and disgrace to them. At least we have to make an effort to reach somewhere near their expectations.

LIFE IS A BALANCE SHEET

What comes to you is 'Credit'
What goes to you is 'Debit'
Your birth is your 'Opening Stock'
Your ideas are your 'Assets'
Your views are your 'Liabilities'
Your happiness is your 'Profit'
Your sorrow is your 'Loss'
Your soul is your 'Goodwill'
Your heart is your 'Fixed Assets'
Your duties are your 'Outstanding Expenses'
Your friendship is your hidden 'Adjustment'
Your character is your 'Capital'
Your knowledge is your 'Investment'
Your thinking is your 'Current Account'
Your behaviour is your 'Journal Entry'
Your discipline is your 'Ledger Posting'
Only in your life boy or girl entry is a 'Single entry system'
Here no 'Double entry system'.

 Sahara S. Shetty, II B.Com.

EVERYTHING ABOUT A GOOD SLEEP...

 Srikrishna Kedlaya, I B.Sc.

How often do you sleep every night? How many hours did you sleep last night? Was your last sleep sufficient for you? Does your sleep affect your attentiveness, mindset and concentration? To get answers for all these questions, we must understand what is sleep.

“A good laugh and a long sleep are two best cures for anything” – Anthony Burgess.

As the quote suggests, sleep is often called as the medicine for everything. It is a common metaphor with solutions to most of the problems. So, what is this sleep? Sleep is the rest to one's mind and body when they are lying with their eyes closed, unconsciously to an extent. It is the rest afforded by a suspension of voluntary bodily functions and the natural suspension of complete or partial consciousness. There's a reason why we tell our loved ones to get a good night's sleep. The benefits of a good night sleep is that it makes us to feel better about ourselves and it makes us more competent and enthusiastic to take up responsibilities, when we are well-rested.

Speaking of sleep, how much sleep does one need? Well, the answer to this varies from individual to individual based upon their roles and activities. But, on an average, by adulthood, most healthy people need 7 to 8 hours of a tight, stress-free sleep, every night. The younger you are, more is the sleep you need. A typical example for that is young babies, who spend all their day sleeping! But, if statistics are kept aside, reality behind sleep hours say something different.

As mentioned earlier, an adult needs a good 7 to 8 hours of sound sleep every night.

During this period of time, a person completes approximately five sleep cycles of about 90 minutes each. During these cycles, the brain moves from deep, non-rapid eye movement sleep to rapid eye movement sleep. The first few sleep cycles are dominated by the non-rapid eye movement sleep which maintains our body, brain and heart. The next sleep cycles involve in the processing, gathering and recollecting all the information of activities one did during the day. Trouble in recollecting information may be directly associated with sleeplessness.

So, a good sleep of 7-8 hours is necessary. But, when do we complete this sleep quota? Is it fine to complete a part of it in our free time, such as during a sunny afternoon or a chilling evening? As per the scientific data collected by American CDC, people are sleepier during two phases of a day – between 1 p.m. and 3 p.m. and from 2 a.m. to 4 a.m. The ideal time to get into bed is anywhere between 8 p.m. to 9 p.m. and to complete a sound sleep from 4 a.m. to 5 a.m.

“Early to bed and early to rise, makes a man healthy, wealthy and wise” – Benjamin Franklin.

Yeah! It is scientifically observed and analyzed that the person who sleeps early and wakes up early, who follows correct sleep cycle is always fit, energetic, enthusiastic and adventurous. Unfortunately, today, sleeping is often regarded as the waste of time. Many people cut their sleep to get their work done more productively. “Wake up and rise, dreams don't make you wise” these kinds of thoughts do

indicate that we are left behind by the time we wasted in a sleep. In fact, it is proven that tired minds don't plan well, it neither is productive, nor beneficial. Instead, sleeplessness may pave the way for lots and lots of disorders. It is better to sleep and be healthy rather than

inviting disorders as a result of sleeplessness. So, go and have a tight sleep tonight and get energized for the upcoming bright day tomorrow!

“Sleep is the best meditation – it solves everything...” ●

UNKNOWN VIRTUALITY

Gifting you the armor of strength,
Making you grow to unknown extent...
Let's feel new everyday,
Creating bonds in a new pathway...

You shine bright with emotions,
Not knowing what lies within has
No bounds...

Superior in hands of justice,
Claiming rightful throne with
The one who held it...

Changing minds of desire,
In constraints to respire...
Soul never breaks to heal,
Making way for thoughts of
Greater reality...

It's nothing, it never was
Your thing,
Clearing the mind, shattering
Thoughts for **UNKNOWN VIRTUALITY**

Deeksha C. Acharya, | B.Sc.

WOUND HEALING

 Srikrishna Kedlaya, I.B.Sc.

Do you remember the last time when something had injured you? Was it paper cut or a major injury? How long did it take to completely cure the wound caused by injuries? While you are thinking of this topic, I'm sure that you all will be fascinated to know the processes that take place during healing of the wound.

Before speaking of wound healing, it is proper to know about the skin – where wounds occur. Skin is the largest organ in the body and it covers the body's entire external surface. The skin is made of three layers, epidermis, dermis and the hypodermis. Skin is a barrier against pathogens, UV light, chemicals, and of course mechanical injuries. Skin is popularly called as the 'first line of defense' of our body. Along with all these defense activities, skin also helps in regulation of temperature and homeostasis. A wound on skin results from the breakdown of the epidermal layer integrity.

Speaking of wounds, there are two types of wounds – *open wound*, where the skin is cracked or split, and the *closed wound*, when the surface of skin is alright but underlying tissues are injured – as in the case of some ulcers. Wound healing can be interchanged with the term healing of skin too. The process of wound healing begins as soon as any injury occurs to the epidermal layer. An optimal wound healing process involves four events that overlap each other continuously to heal the wound and make it fit and perfect again. These four events are homeostasis, inflammation, proliferation and remodeling.

Homeostasis refers to the event of blocking the wound by blood clots. It starts to happen immediately when the blood starts to leak out of the body. Various fibers, coagulating agents as clotting factors act together to clot the blood with the help of Calcium ions, to stop the excess

flow and loss of blood. As this event comes to near end, the next event, Inflammation, starts. Inflammation controls bleeding, as well as it prevents any infection. The white blood cells, growth factors, nutrients and enzymes create the swelling, heat, pain and redness due to which damaged cells, pathogens and some bacteria are tackled out of the wound area. Inflammation is a natural process of wound healing, but prolonged inflammation may cause adverse affects.

As we move towards the next events of wound healing after Homeostasis and Inflammation, we have Proliferation. This is the event of rebuilding the wound spot with new tissue made of collagen and extracellular matrix. It causes the contraction of wound. In healthy stages of wound healing, this event is observed with a pinkish red layer of hard tissue over the wounded spot. This event gradually paves it way for the next event, i.e., Remodeling where the proliferated wound is gradually replaced with healthy skin layer as before. All of this process occurs with the help of Mitotic cell division. After an about 20-21 days, minor to moderate wound gets completely healed.

Wound healing is the most important process and any disruption in it would lead to chronic wound formation and tissue damage or even tissue death. Some of the risk factors to wound healing are age factor, malnutrition and immune status, smoking, underlying disorders like diabetes, cancer or even some medications.

So, the next time if you are injured, or have had a wound, try to recall these processes and observe the processes that your body does to heal your wound!

CRYPTOCURRENCY

 Ranjith Shetty, III BBA

A cryptocurrency is a digital currency, which is an alternative form of payment created using encryption algorithms. The use of encryption technologies means that cryptocurrencies function both as a currency and as a virtual accounting system. To use cryptocurrencies, you need a cryptocurrency wallet. These wallets can be software that is a cloud-based service or is stored on your computer or on your mobile device. The wallets are the tool through which you store your encryption keys that confirm your identity and link your cryptocurrency.

Evolution of Cryptocurrency

The idea for cryptocurrency first began in the late 1980's, the idea was for a currency that could be sent untraceably and in a manner that did not require centralized entities (i.e. Bank). In 1995, American cryptographer David Chaum implemented an anonymous cryptographic electronic money called Digicash. It was an early form of cryptographic electronic payments which required user software to withdraw from a bank and required specific encrypted keys before it could be sent to a recipient.

Cryptocurrency work process

Cryptocurrencies are not controlled by the government or central regulatory authorities. As a concept, cryptocurrency work outside of the banking system using different brands or types of coins – Bitcoin being the major player.

1) Mining: Cryptocurrencies are generated through a process called "Mining". This is

a complex process. Basically, miners are required to solve certain mathematical puzzles over specially equipped computer systems to be rewarded with bitcoins in exchange.

In an idea world, it would take a person just 10 minutes to mine one bitcoin, but in reality, the process takes an estimation of 30 days.

2) Buying, Selling and Storing: Users today can buy cryptocurrencies from central exchanges, brokers and individual currency owners or sell it to them.

Platforms like coin base are the easiest ways to buy or sell crypto- currencies.

Once bought cryptocurrencies can be stored in digital wallets. Digital wallets can be "hot" or "cold". Hot means the wallet is connected to the internet, which makes it easy to transact, but vulnerable to thefts and frauds. Cold storage, on the other hand, is safer but makes it harder to transact.

3) Transacting or investing: Cryptocurrencies like Bitcoins can be easily transferred from one digital wallet to another, using only a smartphone. Once you own them your choices are to:

- use them to buy goods or services.
- trade in them.
- exchange them for cash.

Whether cryptocurrency is good for investment?

There are many advantages to dealing in cryptocurrencies and a fair share of

disadvantages as well. Here are the top three reasons that work in favour of and against cryptocurrencies.

Advantages:

- 1) They are private and secure:** The blockchain technology that fuels cryptocurrencies ensures user anonymity. It also assures high levels of security through cryptography.
- 2) They are decentralized, immutable and transparent:** The entire system functions on shared ownership, where data is available to all permissioned members and is tamper-proof.
- 3) They are a hedge against inflation:** Cryptocurrency makes for a great investment in times of inflation. For example: investors often compare cryptocurrency to gold. One of the reasons behind this is that, just like gold, they are in limited supply, as there is a cap on mining on any type of cryptocurrency.

Disadvantages:

- 1) They are not widely understood:** They are a relatively new concept and the long-term sustainability of cryptocurrencies remains to be seen.
- 2) They are prone to high risks:** Needless to say, cryptocurrencies bring in as many rewards as risks. Their highly volatile and speculative nature makes them prone to sharp downward spirals. Investing in cryptocurrency can be risky for many reasons. In the absence of government regulations, the cryptocurrencies market could pose risks of virtual theft, financing terrorism, high volatility etc.
- 3) Scalability is a problem:** This is a complex issue, which has more to do with the technology side of the blockchain, simply

put the sluggish nature of the blockchain makes it prone to transactional delays. This has the tendency to make crypto payments inefficient when compared to modern day electronic payment techniques.

A crucial relationship between government and cryptocurrencies

Until the 2022 Union Budget announcement, the fate of cryptocurrency in India was largely undecided.

In the budget, the Indian Finance Minister's announcement on levying a "30%" tax on gains on the transfer of virtual digital assets, which includes cryptocurrency was initially seen as an endorsement of cryptocurrencies. It set off the debate on whether or not the tax on cryptocurrency indicates the government has recognised it as a legitimate form of currency.

However, this isn't a trace and there have also been speculations that a ban on private cryptocurrencies would follow the launch of the RBI's own official digital currency. Something to this effect was openly stated by RBI Deputy Governor T. Rabi Sankar in February 2022, when he said it was advisable for India to ban cryptocurrency. Will this turn out to be similar to the government's ban on cryptocurrency in 2018 [which was overturned by India's Supreme Court in 2020] remains to be seen.

What is government cryptocurrency?

Unlike cryptocurrencies, a central bank digital currency [CBDC] is a digital currency issued directly by a central bank and as such is a direct liability to it. It is a form of public money similar to cash, the only difference is that it exists in a digital format. So if the UK were to adopt a CBDCs a £ 10 (10 pound) CBDC would be worth the same as a regular £ 10 pound note. Unlike cryptocurrencies, a CBDC would be stable in value and a safe

form of money rather than a speculative asset.

Another difference between cryptocurrencies and CBDC is that whereas the former are always run on blockchain, or distributed ledger technology, the latter would not necessarily use it. This is because the central bank underpins the CBDC, providing a level of trust for users. The nature of cryptocurrencies means there is no central party overseeing the system, meaning a distributed ledger is needed to help maintain the security of assets.

Why cryptocurrencies need to be regulated?

- 1) Prevent market manipulation and protect investors:** Market manipulation and price volatility are common in cryptocurrencies. For example: Bitcoin, the world's oldest and most popular cryptocurrency, which rose to all time highs since the beginning of 2021, before plummeting and losing a huge amount of its value. So the lack of authorised information on these digital assets and the technological complexities associated with them is imperative to put regulation in place for safeguarding investors.
- 2) Allow select cryptocurrencies:** Thousands of cryptocurrencies exist around the world. Most investors however are only familiar with a few of those, such as Bitcoin, Ether, Ripple and Dogecoin among others. They hardly have knowledge about the thousands of other virtual assets. So to protect customers, a regulatory authority clearing cryptocurrency is required, which can disclose all information about performance of the digital assets, their risks and potential.
- 3) Understanding risks associated with technology:** Technology is advancing at a breakneck pace. This carries a

significant danger, as such charges have the potential to render technology, including blockchain, outdated in the future. Given the rapid rate of technological change information infrastructure and professional financial advisors skilled in cryptocurrency are required. That way, investors can understand the technological risk of cryptocurrencies and make informed decisions.

- 4) Online fraud and cyber security risks:** Investing in cryptocurrencies comes with another risk – online fraud. Hacking is a major threat worldwide and cyber-attacks have become common. One cyber-attacks could result in losses for investors who have put their savings in cryptocurrencies. Through regulations the authorities can implement measures to help cryptocurrency investors protect their assets. Also, investors can address concerns or reclaim their investments in case they lose them.
- 5) Money laundering:** Any unregulated system has the ability to fund criminal acts. As a result, a client due diligence process akin to that of a bank is required. This can help in keeping track of investors real identities and verifying their locations when they are buying or selling cryptocurrencies. Any infringement of such norms should be met with severe sanctions.

8 surprising facts about cryptocurrency

- 1) The first commercial bitcoin transaction was for pizza:** On May 22, 2010, a man in Florida paid 10,000 bitcoin for two pizzas. That is generally recognized as the first commercial bitcoin transaction.
- 2) There are more than 9,500 cryptocurrencies in existence:** As of March 2022, there were more than 9,500 cryptocurrencies in existence.

- 3) *The total amount of bitcoins is limited:* When the protocol for bitcoin was set up, the limit was set at 21 million. As a result, at some point, no more bitcoin can be mined.
- 4) *Ethereum fees are referred to as gas:* When using the Ethereum blockchain to complete transactions, you're required to pay for "gas". On Ethereum network, gas represents the computational effort used to complete the transactions.
- 5) *NFTs aren't currencies:* Even though they are growing in popularity and are considered digital assets, NFTs aren't cryptocurrencies. They're tokens that are not used as a medium of exchange.
- 6) *The creator [or creators] of Bitcoin remain anonymous:* Bitcoin is widely credited as being created by "Satoshi Nakamoto". However, the paper that talked about

the protocol was released through a cryptography mailing list and the actual author remains anonymous.

- 7) *Elon Musk has a lot of pull when it comes to cryptocurrencies price:* One person has contributed to huge swings in cryptocurrency prices in recent months. Elon Musk, when he tweets or talks about cryptocurrencies, the market listen, or at least his devoted followers listen.
- 8) *Some countries ban cryptocurrencies:* Not every country allows the use of cryptocurrencies. Some countries, like Turkey, don't allow cryptocurrency payments, while others, like Nigeria, ban cryptocurrency exchanges. One of the most significant recent bans, through is China's ban on financial institutions from providing services related to crypto transactions.

If you set your goals ridiculously high and it's a failure, you will fail above everyone else's success.

- James Cameron

* * *

Life is what happens when you're busy making other plans.

- John Lennon

* * *

Spread love everywhere you go. Let no one ever come to you without leaving happier.

- Mother Teresa

* * *

When you reach the end of your rope, tie a knot in it and hang on.

- Franklin D. Roosevelt

MOKEDA TULUNADU

✍️ Pratheeksha V. Puthran, II B.Sc.

Tulunadu is a place having rich heritage and culture. Tulunadu comprises of Udupi, Dakshina Kannada, parts of Kasargod and extends till Shirur.

The native people living here are called as 'Tuluvas'. They speak Dravidian language Tulu. Because of this reason the region is called as TULUNADU. This place is also called as 'Bermere Sristi' or 'Parashurama Sristi'.

People living here are very talented. They have different culture which helps us to learn new things.

According to history, this place is created by Lord Parashurama, the sixth avatar of Lord Vishnu. Lord Parashurama is an axe wielding warrior sage. He threw his axe across the sea and the axe reached as far as it could. This extended from Gokarna to Kanyakumari.

Tulunadu was a dynasty ruled by Alupas. Barkur was its capital. The kingdom was known as 'Alvakheda Arusasira'. The descendants of their dynasty survived are known as 'Bunts'.

There are powerful temples widespread in this region with strong mythological beliefs. There are even Churches and Mosques also.

Tulunadu is unique from the other places of Karnataka. They worship both Pauranik gods as well as local gods. There is 'Daivaradhane' (spirit worship) which is usually done at night. 'Bhootada Kola' is being practiced there which is a mixture of beliefs, literature, rituals, music and theoretical elements. This is a spirit of Ganas (attendants of Lord Shiva). There is even 'Nagaradhane' (snake worship) which is the popular belief of Nagadevate.

The 'Yakshagana' is a long night dance and drama performance practiced in Tulunadu with great funfare. They present the mythological stories in the form of dance and they entertain people. They have mesmerising costumes, hair dresses and painted faces. 'Pilivesha' (tiger dance) is a form of folk dance, which they perform during Krishna Janmashtami and Dusshera to honour gods and goddesses. People form troops with painted costumes as tigers. This dance and music is thrill to watch. Everyone enjoys the performance. Now a days, many tulu films are getting more popularized

like 'Paddayi', 'Girgit', 'Pilibail Yamunakka', 'Chaali Polilu' etc.

There are even festivals like 'Paryaya', 'Sri Krishna Janmashtami', 'Nagamandala', 'Kolas', 'Attur Feast', 'Maari Pooja', performed with unity and integrity.

The varieties of food of Tulunadu has a unique taste and flavour which makes us mouth-watering. Veg food, sea food and other non-veg food in Tulunadu never let us disappointed. Udupi cuisines are very popular across South India, mostly due to Udupi restaurants which are primarily vegetarian. Udupi restaurants set high standard and top in all places around the world.

I feel everyone must visit Tulunadu atleast once in their life time.

There is 'Kambala' which is a rural sport. This is a traditional buffalo race in muddy paddy field. This race takes place with the pair of buffaloes, controlled by whiplashing farmer. The winner will be honoured with awards. There is even 'Korida Katta' (cock fight) – this is a fight between two roosters. There will be thousands of spectators come to witness these sports.

MOTHER

She is a dictionary... In which I can find answer to my questions.

She is a globe... In which I can see the whole world.

She is a mirror... In which I can see happiness

She is a way... In which I can go towards hope

She is the light... In which I can see nature's beauty

She is the door... Through which I can enter life

I trust her and I can call her MOTHER...

 Kavya, I.B.C.A.

HOOVINA KOLU: A FADING GEM...

 Srikrishna Kedlaya, I B.Sc.

Think of the word 'Yakshagana'... What did you imagine? Karnataka or dance or coastal Kannada or Karavali? Yes, right? But what if I tell you that 'Hoovina Kolu' is a part of it, isn't it a part of surprise to most of you all? Though the enthusiasts and yakshagana learners may know it, but it is an unknown dimension of Yakshagana to the outer world.

Yakshagana is a traditional theatre form of art famously performed in the coastal parts of Karnataka. It is a rich and time-honoured art form where the performances are based on mythological episodes taken from epics like the Ramayana and the Mahabharatha, as well as the Bhagavatham. The word 'Yakshagana' translates to 'music of celestial beings'. It is a dusk to dawn performance, usually performed all round the year – with highest performances during the summer and winter and in minimal numbers during monsoon.

Yakshagana is an integral part of Karnataka. It holds a significant role in uploading cultural prestige of the state. It is an act of heritage which involves music, dialogues and scholarly dialogues rich in culture. A celestial world unfolds before the audience, as loud singing and drumming from a backdrop to dancers clad in striking costumes. This is a night long event performed by highly talented artists in open theatre, usually in paddy fields after harvesting of winter crops.

Traditionally, Yakshagana was performed by male artists, but now females also perform. It is also called as the 'Gandukale' of Karnataka and most of the artists practise Yakshagana and make their living out of it. There are numerous families in Karnataka which earn their living

by teaching and preaching Yakshagana and performing it. Some are completely dependent on it. Since Yakshagana is most commonly performed in open theatre, monsoons are a huge problem for the artists who are solely dependent on Yakshagana for earning.

'Hoovina Kolu' is an art form derived from Yakshagana which keeps the tradition of Yakshagana alive for generations. This is an art form of Yakshagana which involves the portrayal of Yakshagana by children. During monsoon, till the onset of Navarathri, children form troupe and go to houses across the town to perform various traditional performances. At bird's-eye sight, Hoovina Kolu resembles 'Talamaddale' – another popular traditional art, but both have a huge amount of differences among them.

The word 'Hoovina Kolu' means 'Stick of a flower'. Children hold a wooden stick decorated with artificial flowers and visit houses in troupe of 6-8 members in which they perform some epics, sing songs, perform minimal steps. Usually these children are dressed in white and are accompanied with harmonium, tala and a traditional drum. These children usually start their recital by reciting:

“ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ
ನಾಭಿಕಮಲಕ್ಕೆ ಶರಣು ನಾರಾಯಣಾಯ
ಗುರುದೈವ ಗಣಪತಿಗೆ ಶರಣು ಶರಣೆಂದು
ಸೊಗಸಾಗಿ ಹರಸಿದೆವು ಬಾಲಕರು ಬಂದು”

After this they perform some songs, convey some stories from the epic tales and conclude their programme. The advantage of this was, during the end of the 'Hoovina Kolu',

the children would be donated some rice and coconut as a mark of gratitude, which would be helpful to meet the source for cooking at their home, as well as, these children would sometimes get some money, which acts as a source of earning for their family during monsoon. The add-on benefit of 'Hoovina Kolu' is, it meets the earning and living needs, as well as, this acts as a way to promote the art to future generation. This would also make children aware of history and epics which is a best way to practise for their upcoming Yakshagana performances.

Now, all of you might think that, being such a wonderful form of Yakshagana, why 'Hoovina Kolu' is fading now-a-days? The answer for this includes a set of issues which act together to make this a rare form of art. The first one being the tight schedule of academics during monsoons to these children. This makes them restricted only towards academics. Another reason includes lack of interest. Children now-a-days are more inspired towards western culture. Because of western influenced education, even mindsets have been changed.

Least importance is given to tradition, culture and art forms now-a-days. Though there are many other reasons like influence of mobiles, lack of knowledge in tradition, decreasing dependency of earning in performing arts, and so on, the first two reasons stand out.

More and more children must be made engaged in traditional activities. Traditions and culture oriented programmes and courses must be included in academics. Children as well as their parents must be made aware of our rich culture and scope, and they must be actively participating to promote culture and tradition nationally as well as internationally. Not only 'Hoovina Kolu' or 'Yakshagana', there are various other art forms which are on the verge of extinction today. If left as it is, they'll be completely faded off from our society without any traces. We all must unite together in promoting our own culture and tradition rather than following western influenced culture.

Let's unite together to preserve and polish the lustre of the precious gems of culture and tradition.

Change is the end result of all true learning.

- Leo Buscaglia

* * *

Education is the passport to the future, for tomorrow belongs to those who prepare for it today.

- Malcolm X

* * *

The more that you read, the more things you will know, the more that you learn, the more places you'll go."

- Dr. Seuss

CORTICOSTEROIDS

 Pradeep Shetti, III B.Sc.

Corticosteroids used to provide relief for inflamed areas of the body. They lessen swelling, redness, itching and allergic reactions. They are often used as a part of treatment for number of diseases, such as severe allergies, skin problems, asthma, or arthritis.

Corticosteroids, that is, synthetic version of natural hormone produced by the adrenal glands are indeed miracle drugs, capable of restoring the health and saving the lives of countless people with wide spectrum of serious ailments. By suppressing the immune response and inflammation, steroids can keep a host of autoimmune disease and allergic reaction from damaging the body. They are the cornerstone of treatment for ailments like asthma, rheumatoid arthritis, ulcerative colitis, temporal arthritis and even cases of poison ivy.

Some corticosteroids medicines include cortisone, prednisone and methylprednisolone. Prednisone is the most commonly used steroid to treat certain rheumatologic diseases.

Steroids work by decreasing inflammation and reducing the activity of the immune system. Inflammation is a process in which a body's white blood cells and chemicals can

be protected against infection and foreign substances such as bacteria and viruses. Steroids reduce the production of chemicals that cause inflammation. This helps keep tissue damage as low as possible. Steroid also reduces the activity of immune system by affecting the way white blood cells works. Steroids also have many side effects include,

- Weight gain
- Blurred vision
- Increased growth of body hair
- Increased appetite

Excess weight resulting from steroid use is normally lost within six months to a year after the drug is stopped and appetite returns to normal. The side effect can be reduced by using the smallest dose to control disease and use only when necessary.

When prescribed a corticosteroid, the most important thing is to follow dosing instructions to the letter. Use no more than is needed, and never suddenly stop steroids. The drugs suppress the function of adrenal glands, which need time to recover. When the condition improves, gradually reduce the dosage as instructed by your doctor. ●

The greatest glory in living lies not in never falling, but in rising every time we fall.

- Nelson Mandela

* * *

The way to get started is to quit talking and begin doing.

- Walt Disney

IN THE NAME OF LOVE

 Sandesh, III B.Sc.

We all love our parents, children, brothers, and sisters right. Is it true love?

“What are you asking, we love them so much, how can it be fake or real”.

Oh sorry, then it should be blind love.

“Love is blind man”

Is it good to be a blind lover? In my opinion, it's ridiculous.

“But why”.

Because we are killing them in the name of love.

We love our children so much that we don't even scold them or punish them for their wrongdoings and give a lot of freedom to them. Is it a better parenting? Instead of a request for something children are ordering the elders. Instead of children obeying the parents, the parents obey the children. They are provided with mobiles which reduce their brain activity, causes sleeping disorder, and make them inactive. But the parents want their child to be fully free without any restrictions. They think it's the best way of parenting. They pray to God that their child does not get into any problems, they safeguard them from everything. But how do they learn in life without facing any problems. Instead of that, they can ask God to give the will power and determination for their child to solve the problems. Don't grow them in luxury, give them difficulties to make them stronger. Punish them for their wrongdoings and teach the right things. It's not an achievement that you didn't beat or scold your child.

“Is it the only way to scold or beat them to correct them?” No. If you are joyful from your true nature and if you can teach them in a

different way, then it's the best way to handle it. It cannot be possible unless you transform yourself into a joyful, caring, loving, and knowledgeable human being. Another way left is to punish them. Only by punishing is useless unless you teach them the right thing.

In the name of love, children are given bakery items like 'lays' which contains plastic, 'maggi' which affects the digestive system, 'kinder joy' which is banned in Britain, 'sprite' which weakens the bone, plastic bottles which causes cancer and infertility, over consumption of meat leads to an unhealthy mind, etc. Even micro-plastics are found in human blood because of eating these kind of items, which make them welcome the death as early as possible. Instead of that, you can give kodbale, chakkuli, sankarpoli, sukkinunde. Even though life is not about living longer but it is about living life to the fullest and experiencing life. By giving these kinds of items we are grabbing every life experience. Everyone is conscious from their childhood but of course, by eating unhealthy food, and being in an unhealthy environment they keep on becoming unconscious of their true nature. They provide so many facilities that they don't even know what hunger is and they can't know the value of food and the people without food. We don't let our children play in the mud in the name of health and hygiene. Just think about what you did in your childhood.

We are making our children more and more egoistic than making them sensitive towards life. We celebrate their birthday very grandly with cakes, parties, and with great luxury it is good to make them feel special. If you make

them feel special, then in the long term of life process, they realize that they are no more special and they will feel depressed. Instead of that make them nature friendly and caring, like planting trees, going to vraddhashram or visiting differently-abled people, etc. Sow the seed of protecting nature in their mind, not ego. If you don't make yourself nature friendly then after 40 to 50 years the young generation that is your child will suffer without food because you have swallowed and destroyed everything (If you really care then search about how nature is affected).

Everyone talks about leaving a better planet for our kids. How about – “Let's try to leave better kids for our planet.”

Do's and don'ts:

1. The child should not get things easily except if they are in need of money. If they want anything they should at least do the household work and get it because nothing comes free. If anything comes easily then it will be not there for too long.
2. Let them become whatever they have to become. But teach them the samskar that will take care of your child. Your child need not do what you did in your life. Your child should do something that you did not even dare to think about in your life. Only then will the world progress.
3. If you are genuinely interested in giving

your children a good upbringing, you should first transform yourself into a peaceful and loving human being. The best thing you can do is to create a joyous and loving atmosphere.

4. Teach them the spiritual (aadhyatma) aspect of life. As Vivekananda says, “spirituality is the base or building material in life.” In brief, understanding ‘Spirituality’ means to feel the connectedness as we are all one. We are all cousins within 40 generations. We are made of soil and we all came from one point.
5. Teach them not to hate anyone, but whoever makes mistakes should be punished. But don't bring the concept of religion into their mind.
6. Teach about our culture and traditions and their scientific reasons. Teach why sindoor or prasada is applied, why to put madarangi, why not to sleep head facing north, why to do fasting (upavasa), there are many more like this. Our ancestors are not mad but we are mad by not knowing the science behind our culture and traditions.

This is not only for parents but is also for all the younger generations who are highly serious about their life. Changes must start within you. Don't kill your child in the name of love.

“Spread love everywhere you go. Let no one ever come to you without leaving happier.”
- Mother Teresa

* * *

“When you reach the end of your rope, tie a knot in it and hang on.”
- Franklin D. Roosevelt

* * *

“Always remember that you are absolutely unique. Just like everyone else.”
- Margaret Mead

MAKING BEST VERSION OF YOURSELF

 Sandesh, III B.Sc.

****Note:** If you really care for yourself then make time for reading it, even if you know these, simply read because learning is good for your brain**

1. Your body is like a machine, it will become better on use. Your cells like to be stretched. On stretching or exercising it becomes stronger and stronger. Otherwise, you will suffer in the old age, you become lethargic. The best way to slow down aging and restore energy is by practising Hatha Yoga (It's just one benefit, but there are many more).
2. Be thankful for what we eat. Show some gratitude before you eat it because one life is sacrificing its life to make your life. And the main thing is that, do not eat food when you are angry or in a bad mood. Because, it may turn into poison. It's scientifically tested. If you bow down to it, then the anger within you will go away.
3. Be aware of thoughts. Ask yourself every moment how you are feeling? If you are not feeling good, just simply give a big smile to whom? No one, just for yourself. If you are thinking which is not worthwhile then calm it, don't try to stop or scold, if you do that it will become 10 more. Just simply observe that it will eventually cool down.
4. Don't take yourself too seriously. Every thought you produce or opinion you make is just your point of view, it has nothing to do with others, to accept it or not it's just their choice.
5. If you want to learn something then don't be in the mindset of I know this. Who are the fastest learners – 'children'. They do not have an egoic mindset. They grab everything. They are joyful while learning. Be in the mindset of I will learn something new today with joy. Whatever good things you learn, teach it to someone else because when you teach someone you will learn twice. If you are curious about everything then every day is an exploration of possibilities.
6. Be devoted to the process. Whatever good work you do, be devoted to it. Whichever work you have been told to do, then you have two choices either you do it with joy or do it with boredom. I think it's better to do it with joy, with this your work becomes more productive. Always remind yourself that "Do what you love and more importantly love what you do".
7. You are nothing in this universe. If nature says 'uff' then we are gone. The planet will go absolutely fine without us. Nobody will miss you only a few handfuls of people will miss you, they will also forget after some time. So don't be too serious, enjoy every movement of your life because you can be dead right now. Always remind yourself that you are mortal.
8. Always keep your spinal cord straight. The connection between body and mind is through your spinal cord (backbone). If you do not keep it healthy then negative thoughts enter your mind. Whether you do yoga or gym don't bend or apply weight

to your lower back. It can affect you immensely. Sometimes joint pains are also caused by an unhealthy spinal cord or extreme bending of the lower back.

9. Chant one mantra daily with proper pronunciation. It will clear your negative thoughts and helps you to have a good sleep. Chanting mantras like AUM can decrease anxiety and depressive symptoms. AUM has the power to transform your life upon proper chanting (Chanting AUM has many more benefits other than this). Singing songs and bhajans keep you away from anxiety and stress.
10. Wake up early. One thing is, you become more productive and more active. You get a big day. And you get at least 2 days more in a month. Another thing is that it activates your subconscious mind when you wake around 4 a.m. You will start experiencing life much more.
11. Just for 10 minutes daily, simply close your eyes. It may help you in a different way. Seeing all the outward thing just make time for inner space. Then you find clarity and happiness. Everything comes from within, if you can handle your inner space then nothing will be a problem for you. You are the creator of your own destiny.
12. When you get up in the morning the first thing you should do is smile at yourself. But why? First, you should be lucky for yourself and you are alive and the people who are dear to you are alive because thousands of people will die within night but you are not one of them and also not from your family and friends. Just be thankful for that.
13. Open your eyes, see everything with mysterious eyes, then your life will be filled with joy because nature does not remain the same, only we are old in our thoughts and emotions. See the butterflies, raindrops, trees, flowers, insects and everything with great joy, then you become younger and younger. Then you are not the same old me as yesterday.
14. Don't avoid any good things in life. If you say no then you miss the great possibility of life. Say yes to every good thing, be in a mysterious mind. If you don't seek the truth then you become old in your mind. There are nothing as great things in life, if you do it with all your heart then everything is great to work. Do everything with the highest level of involvement and joy.
15. Be careful on your subscription because of what you hear and see that you become. Anything you see, hear, and think that is recorded in your brain unknowingly. It affects the body and mind in a certain way how small it may be. So just think before you subscribe to a channel that how it can affect me. Does it do good or bad for me.
16. Never say that I can't do it. Because your mind is like a supercomputer, your self-talk is the program which will run. If you say I can't then your brain records and processes it. At least you can say "I will try". Always be positive in your thoughts. Whatever you do – always give your best.
17. Read books and you will find clarity in life. If you want to time travel, just read books. Reading half an hour daily can boost your memory power (Note: Read other than college kinds of stuff.) It helps you to be calm and joyful if you read it with full involvement. While reading, live through the story and enjoy it. How much ever boring the book may be in the starting, don't stop reading because "navu odalu bayasade iruva kelavu putagalalli kelaomme uttaraviruttade".

18. Don't think that by doing Yoga and meditation you will go to the Himalayas and become a saadu. And also, 'Yoga' does not mean doing difficult asanas or fully bending your body. It's about activating your Body, Mind, and neurological system. Whichever field you may be in, by doing Yoga you will do it with all ease. You will be calm and cool with full intensity. You will be more creative in your work. So start your journey of yoga today.
19. Don't use your phone when you wake up. Your first hour of the day decides the mood of your whole day. Excess usage of cell phones makes our brain to release a chemical called Dopamine, it is the same chemical released when we smoke, gamble, and drink, and it's highly addictive. Remember that empty scrolling is the new smoking. The cell phone is good but too much of the cell phone is bad. When you sit with your friends just wait for 5 minutes and don't use your mobile and also ask your friends not to use their mobiles. If they don't listen then that's ok, but don't make conclusions before you try.
20. If you have a problem with your friendship, relationship or family, the first thing you do is to blame others that, it's their mistake. Then you will not find the answer for your problem because, if you blame others then it's an endless loop and you keep on blaming others. But if you pay some attention and start recognizing your own mistakes, then you will have the solution for your problem. Ask yourself plenty of questions that how to correct yourself and also don't blame yourself, be friendly.
21. It's ok to be not ok. You should not be perfect. But you should not be anything less than yesterday. Sometimes you get angry, sometimes you will be stressed, sometimes you will be bored and it's ok. But must not cross limits. You should energize yourself, you have an answer for all of your problems, the only thing is that you should pay little attention to yourself. That's all. Everything exists within you, just make time. In is the only way out. But in the end, it's your own personal choice to MAKING BEST VERSION OF YOURSELF if and only you are willing to do so.

Don't judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant.

- Robert Louis Stevenson

* * *

The future belongs to those who believe in the beauty of their dreams.

- Eleanor Roosevelt

CRYPTOCURRENCY AND TAXATION OF CRYPTOCURRENCIES

 Rajatha R., Rakshitha, Sushma, Anusha N. Chandan, III B.Com.

Cryptocurrency is a form of digital money similar to cash such as ringgit and US dollar which is not controlled by any central bank or anyone. Examples would be bitcoin, Ethereum and Litecoin. The pricing of the cryptocurrency is similar to any currency which is subject to demand and supply.

Cryptocurrencies can be purchased and traded through regulated exchange in Malaysia such as Luna, MxGlobal etc. You can also privately trade cryptocurrencies without involving the authorities on a peer to peer basis and through bitcoin ATMs.

Major cryptocurrencies traded in the Green Early on June 25 as the Global Crypto Market. Caprose 2 percent to \$954.90 billion over the last 24 hours. The total crypto market volume rose 4.04 percent to \$64.51 billion during the period. The total volume in DeFi stood at \$6.97 billion. 10.81 percent of the total Crypto markets 24 hours volume. The volume of all stable coins was \$56.72 billion, 87.93 percent of the Crypto Market's 24 hour volume.

Taxation of Cryptocurrencies

The Malaysian Scene

Currently there are no rules or guidance on how cryptocurrencies will be taxed. The authorities have indicated that they are looking into the matter and they are likely to announce guidance on how cryptocurrencies will be taxed.

Where do taxpayers stand?

Malaysia only taxes income occurring in, derived from, or received in Malaysia. We do not tax capital gains except for real property gains.

If treated as currencies

It's possible to put forward the argument that cryptocurrencies are equivalent to any currency and therefore the same treatment accorded to foreign currencies should be followed in taxing such gains and losses.

Individuals holding foreign currencies and realising gains on the conversion or the use of the foreign currency are not taxable on the grounds that they have held it for personal purposes without the intention to trade. However individuals who frequently trade in currencies will be taxed as trading Income.

The same principles can also apply to businesses. However, the dividing line between capital and trading in a business is much narrower and the possibility of treating it as a trading gain or loss is more likely on the grounds that these cryptocurrencies will form part of their working capital.

If treated as property

Again you go back to the basic principles on whether it is capital or trading. Here, the intention in purchasing the currency is likely to determine the tax treatment i.e. whether for

investment or trading purposes. If the business had accumulated the cryptocurrency and held it for a long period and classified in the accounts as an investment property or non-current asset, the capital argument is much stronger. It is also necessary to look at other factors such as frequency of transactions, circumstances for realisation, mode of financing etc.

Current uncertainties that need to be addressed

There is a vacuum on the taxation of cryptocurrency in Malaysia. Will the Inland Revenue Board (IRB) in future surprise taxpayers and retrospectively tax such gains? Although the IRB has sufficient powers to tax these gains based on the above principles, assessments on such issues have not appeared.

If IRB is planning to pursue this matter and bring such gains to tax, it is best that they announce their intentions quickly and set out the criteria they will apply in taxing such gains. They also need to set out their stand

on the treatment accorded to taxpayers who are currently profiting from such transactions. Will there be a waiver of penalties for the past profits if the taxpayers voluntarily brought the gains to tax? The issue of whether it will be treated as currency or property is the most significant subject that needs clarification.

Reminder to taxpayers

Taxpayers should not be under the misapprehension that since cryptocurrencies may not be regulated, they can escape from the eyes of the IRB. The reason being at some point, IRB can discover through the consolidation of information from various channels such as capital statements, automatic exchange of information, money flows through banking channels disclosure to different authorities when transactions are undertaken etc.

Taxpayers dealing in such currencies frequently should engage the IRB directly or their tax advisers to understand where they stand to avoid future surprises.

MY LIFE AS A DREAM

Oh! My life is full of dream,
Which has a wonderful theme,
and completely covered with cream
where I really had to scream.

Yeh! My dream has a scheme
where the people can gleam
with their mind blowing team
with me as a supreme.

Dream in my life is extreme, with me as an esteem...

 Kavya, I.B.C.A.

GOLD BONDS

 Chaithra K. R., III B.Com.

As gold has been a choice of investment for a major lot of investors, SGB's is definitely the advancement of technology which is considered a risk-free and safer option than the physical gold.

For Indians gold holds more importance than just an investment. With the advancement of technology there have been a various ways to own gold without the risk of theft, storage problems along with no making and wastage charges. Sovereign Gold Bond (SGB) is one such way, which is backed up by the Government of India and RBI.

The Government of India introduced Sovereign Gold Bond (SGB) in November 2015 as an alternative to physical gold. SGB takes in notice export-import values of asset along with transparency at all times. As SGBs are backed up by RBI they are considered a safe option because of which SGBs have seen a drastic increase among investors. SGB can be used as a collateral in taking loans from banks.

An investor can invest in SGB, by approaching a SEBI authorized agent or broker. Once you have redeemed the bond, the corpus (according to the current value in the market) will be deposited in your registered bank account.

There is no risk of storage or theft when investing in SGB, while when the investors in physical gold have a lot of such risk and worrying about the safe keepings kicks in. In such types of schemes the investors don't have to pay for lockers where their gold will be kept and such costs are eliminated.

The bonds have lower risk as they are

backed up by the Govt. of India, making this type of gold investment is safe and secured for the investors. The bond can be redeemed on maturity or prematurely at the current market price.

When investors invest in physical gold especially jewellery, they have to pay making charges which is not recovered in reselling, while, on the other hand, there is no such cost involved while investing in SGB.

The Govt. of India have exempted the tax on capital gains from buying SGB, while the interest gained from the same is taxable.

Physical Gold and Sovereign Gold Bonds

Physical Gold and Sovereign Gold Bonds both have their benefits and loopholes, the investor is the one who needs to make decisions according to their financial needs and situations. Investors should keep the parameters in mind before making decisions so that decision comes out to be fruitful and makes the investor achieve their financial goals.

How to buy SGBs?

SGBs can be bought by any commercial banks or post office. They are issued twice a year, whose specific timeline is not been decided yet. An individual who is planning to buy SGB follow some steps.

First the individual needs to fill out the form which is available online (depending on the bank applying through the respective bank site).

The investor needs to fill 3 forms in total in order to buy SGBs. First being Form A. It

is the main subscription form where you will give all your personal details and specify the subscription amount. Form B mainly the acknowledgement form, which is given by the bank in order to fill details about your subscription. And lastly Form D is for nomination which needs to be submitted along with Form A.

Along with forms mentioned above investors need to attach their identity and address proof to complete the KYC formalities. The payment for the subscription can be done through various ways like cheque, cash, demand draft and electronic fund transfer. If the individual wishes to pay from the cheque, they need to make sure that the cheque is cancelled.

After all the documents have been submitted to the branch the bank checks and verifies all the documents after which the investors receive Form B which is the acknowledgement receipt.

Now, for subscribing the investor needs to go to the respective bank branch, the bank will access the e-kuber system of RBI and will upload all your details and after which immediate confirmation will be provided.

RBI generates the holding certificates which will be downloaded by the bank and sent to the investors.

Buying SGBs from secondary market

SGBs are not invested throughout the year, therefore the investors who missed their chance of buying these bonds earlier can buy them in the stock exchange as in secondary market.

The investor requires a trading and demat account to buy these bonds in the secondary market. The first step can be tracking the SGBs, the investors can do so on the NSE & BSE.

These bonds are generally known to track one gram of gold, and also the liquidity is low. Traded volumes are low and the prices at

which they are traded are discounted than the prevailing price.

The investor class usually buys the SGB's from the capital market, when the price of SGBs are less than the issue price. It should be noted that the price on the stock exchange of SGBs are decided by the underlying.

One more advantage of buying SGBs from the secondary market is that there is no lock-in period of 5 years, the investor can wish to redeem the bond as when they want.

SGBs are great option to invest in and technology has made it easier for investors to invest in such bonds without risk of theft, storage etc.

The bonds are issued in denominations of 1 gram of gold and in multiple thereof. Minimum investment will be 1 gram, with maximum limit of subscription of 4 kg for individuals, 4 kg for Hindu Undivided Family (HUF) and 20 kg for trusts and similar entities notified by the govt. from time to time per fiscal year (April-March).

They can be used as collateral for loans from banks, financial institutions and non-banking financial companies (NBFC). The loan to value ratio will be same as ordinary gold loans prescribed by RBI from time to time.

Tax Implications

Interest on the bonds will be taxable as per the bonds of the Income-Tax Act, 1961 (43 of 1961). Capital gain taxation arising on redemption of SGB to an individual is exempted. Indexation benefits will be provided to long term capital gains arising to any person on transfer of bonds. TDS is not applicable on the bonds but it is the responsibility of the holder to comply with tax laws.

Eligibility

The bonds will be restricted for sale to resident Indian Entities including individual, HUFs, Trusts, Universities and Charitable institutions. The investors will be paid interest

on the amount of initial investment at the rate notified by RBI for a particular tranche at the time of its launch and is payable semi annually.

Redemption price shall be fixed in Indian Rupees and the redemption price shall be based on simple average of closing price of gold 999 purity of previous 3 business days from the date of repayment published by the India Bullion and Jewellers Association Limited.

Terms of issue

The SGBs scheme 2021-22, Series I issued by RBI, will be open for subscription for period of May 17-21, 2021. This will be followed by Series II (May 24-28), III (May 31-June 4), IV (July 12-16), V (Aug. 9-13), VI (Aug. 30-Sep. 3).

The nominal value of 8 years bonds works out to ₹4,777 per gram of gold, based on simple average closing price. There is discount

of 50 per gram to investors applying online, the payment against the application is made through digital mode.

Gold Bonds bear interest at a fixed rate of 2.5% per annum on the amount of initial investment which will be credited semi-annually. Bonds are sold through so many agents or etc. If the gold prices fall, which is unlikely investors return will fall accordingly. The investor does not lose in terms of units of gold which he has paid for.

The quantity of gold the investor pays for is protected, since he receives the ongoing market price of the time of redemption/premature redemption. The bonds offer a superior alternative to physical gold. The risks and costs of storage are eliminated, investors are assured of market value at the time of maturity and periodical interest. The bonds are held in RBI books or demat form, eliminating the risk of loss of scrip etc.

IS A DRUG USER

Merely a subtype of medication
There is more than I perceive.
And I just look foolish.
My own self
Now, I'm unsure of what to do.
I, who?
So who are you?
What am I doing with you here?
I believe I need some rest.
To determine whether I have a chance
To endure at this point
Calling out to your soul
Again.

 Nishali U., I.B.A.

THE NEEDS OF 7 BILLION PEOPLE...!

 Harshitha K. Naik, II B.Sc.

Natural resources are everything we find around us that has been produced by nature naturally. This includes the air we breathe, the water we drink, the sunlight we bask in, and also other organic elements such as minerals, timber, and fossil fuels, without these resources human life would have been unfeasible. In our environment, we have two types of natural resources one which can be used in abundance is known as renewable resources and the other set of resources are those which are more likely to perish in a while known as non-renewable resources.

Resources are depleted when it is being used faster than it can replenish itself. Over the years humans have learned to use our natural resources in ways that they are originally not intended for; like using water not only for drinking but also for creating hydroelectric power, using sunlight as solar energy and so on. As our civilisation advanced and human beings invented many things that will make our lives easier, our demand for raw materials increased by leaps and bounds. The problem is we are using too much without care. Our planet just can't keep up with our ever increasing demands. A grave problem now-a-days is overconsumption of natural resources at a faster rate than their renewal, so they are on the verge of depletion. It is crucial for human beings to understand the importance of these resources. Natural resource depletion refers to the decreasing amount of resources left on the planet earth. The major reasons why our resources are depleting are overpopulation, overconsumption and waste, deforestation and destruction of ecosystems, mining

activities, erosion, technological and industrial development, pollution and contamination of resources, unsustainable farming techniques.

One of the main reasons for depletion of natural resources is overpopulation. With 7 billion people on the planet, the demand on earth's resources continue to increase. According to the History Channel 2,00,000 babies are born every day or around 140 babies every minute. There is no doubt about world's population hitting 8 billion as soon as possible. Rapid population growth continues to be a major underlying force of environment degradation and a threat to sustainable use of natural resources through overexploitation, intensive farming and land fragmentation.

The resources which are in declining phase are water, coal, oil, natural gas, fish, phosphorus etc. Even though we see water everywhere and our planet constitutes 70% water, only 2.5% of that 70% constitutes fresh water. The rest is salt water and not useful for human consumption. That small percentage of fresh water is mostly in the form of ice or permanent snow cover. So, we really have only a few percent available for use. The food and agriculture organization of the United Nations predict that by 2025, 1.8 billion people will have no water to drink. Coal is the widely used fossil fuel and a non-renewable energy source, Peak coal extraction is predicted between 2025 and 2048. Fishermen from a lot of coastal provinces report a decline in their catch. Other marine species such as the tuna is close to extinction due to overfishing. This is a resource since fish is part of our major food groups.

We can deal with this depletion by making electricity use more efficient, using more renewable energy, promoting sustainable fishing rules, avoiding single use of plastics, using public transports and driving less, improving recycling systems, using sustainable agriculture practices, reducing food waste, promoting sustainable forest management, treating waste water before discharging it. So let us use these ways and take control over depletion.

We should act as responsible citizens taking the onus of inculcating certain sustainable habits that can also help us achieve better living conditions. Non-renewable natural resources take billions of years to come into existence, therefore it is important to use minimal natural resources as if they are used carelessly then their annihilation is imminent. The fact is that unless we regulate the consumption of resources we are likely to run out of them sooner than we realize. ●

GAME OF '-ITY'

In the way to find prosperity,
Often we find some pity...
But trust me, believe in nature's divinity,
It'll find you a life full of jollity...

Oh! human, there's a possibility,
Of you becoming a celebrity...
Don't beg for dignity,
Work hard and earn it, it's your responsibility...

Life's full of opportunities,
Show atleast some creativity...
Don't turn life into calamity,
Be patient and follow serenity...

Moreover, life's a dark reality,
Where people get judged based on their activity...
Life is nature's serendipity,
You've got an opportunity to serve humanity...
"Life's beautiful, but not simple..."

 Srikrishna Kedlaya, I B.Sc. (MB-BC)

plants. They block beta-tubulin polymerization in a dividing cell.

Vinca alkaloids are used in chemotherapy for cancer. They are a class of cell cycle-specific cytotoxic drugs that work by inhibiting the ability of cancer cells to divide: Acting upon tubulin, they prevent it from forming into microtubules, a necessary component for cellular division. The vinca alkaloids thus prevent microtubule polymerization, as opposed to the mechanism of action of taxanes.

Vinca alkaloids are now produced

synthetically and used as drugs in cancer therapy and as immune suppressive drugs. These compounds include vinblastin, vincristine, vindesine and vinorelbine. Additional researched vinca alkaloids include vincaminol, vineridine, and vinburnine.

Vinpocetine is a semi-synthetic derivative of vincamine.

Minor vinca alkaloids include minovincine, methoxyminovincine, minobincimine, vinca-difformine, desoxyvincaminol.

LIFE ON TABLETS

Playing with medicines on a life of gold,
Knowing the weakness that your bodies hold.
Each sadness never fades ahead,
Searching tranquilizers for restless head.
Depressive thoughts run in hold,
Stopping with dopamine on every go.
Fever of fear through veins inside,
Giving adrenaline a rush to control the mind.
Rashes on the body with red marks pain,
Giving an anti-histamine a relief to gain.
Cold in flu too sick to let all know,
Adding myself with "Acetaminophen" for a healthy saline.
Shaking with a weak state of misery,
Having "vitamins" to lead the confidence rise.
Pulled by muscle to break the potential,
But not lose hope having a relaxant drug named "metaxalone".
Life is tangled with physical ailment,
Recovering with medicine in all sorrow.

 Deeksha C. Acharya, | B.Sc. MB-BC

EXCURSION TO KAPILA GOU SAMVRADDHI TRUST – BEEJADI, KOTESHWARA

 Sinchana, II B.Sc.

Hinduism started considering a cow as a symbol of prosperity as it provides everything to a family to survive. Some even believe cow is like mother since it provides milk and nourishment. Killing a cow was like destroying a livelihood of a family. Also cows mentioned in Hindu scriptures. Many scriptures mentioned cow was in rigveda. An ancient Hindu scripture turns cow as 'AGNYA' which means that may not be killed. In Bhagvath purana cow is specialized as cow. Lord Vishnu gain the name 'gopala' which means protector of cows. Also Lord Krishna, one of supreme God in Hinduism is depicted as a cow herder. The most define of all cows is Kamadhenu considered as mother of all cows and considered as source of all prosperity in Hinduism.

Kapila Gou Samvraddhi Trust: This trust is founded and run by Sri Kumar Kanchan along with like-minded people in Beejadi, Koteshwara. As a part of our Botany study trip we visited Kapila Gou Samvraddhi Trust, Beejadi. They spread awareness and application of Desi Gou for mankind inspired by their teacher.

Their work through service completely endorses the greatness bestowed on desi cow by our ancestors and further underlines the importance of it to develop a great nation.

As we know "Humans need cows more than cows need humans.

Cows need to be protected for humans to survive.

They also give ample information about benefits of desi cow:

Cow milk: Cow milk touches practically all aspects of life. Men or women, kids or adults,

rural or urban, milk is a wholesome food for all. It reduces acidity, increases immunity and sharpens the brain. Cow milk forms base for many ayurvedic medicines. Desi cow milk is A₂ type milk that helps fight diabetes in infants and adults. Many more products like curd, buttermilk, butter and ghee are made from cow milk. These products have high medicinal and nutritional values and also have equal demand.

Cow urine: Urine of any animal is discarded as waste product but when it comes to cow it's exact opposite. It's a boon to all mankind and farmers in particular. Cow urine is used to produce organic and natural fertilizers, insect repellent and other product. Our modern day scientists have conducted an extensive research on indigenous cow urine and have proven its anti-cancerous properties.

Cow dung: As ancient scriptures mention: "Gomay Vasate Lakshmi" literally meaning, Lakshmi – Goddess of wealth and prosperity dwells in cow dung. This is helpful to increase fertility and productivity of soil. Cow dung compost is a natural fertilizer. Cow dung is part of many ayurvedic medicines.

Panchagavya (5 cow products): Milk, curd, goughrut (Ghee), gomutra, gomay form a holy union of panchagavya ayurvedic medicine. These when mixed in different measures and with different other components form a range of medicines. These medicines have proved to be effective to address lot of medical problems.

Farming: At Kapila Gou Samvraddhi Trust they follow organic farming, as we saw earlier cow with its urine and dung is very helpful to

farmers. Similarly bulls of Indian breed are also essential for farmers. Indian bulls are supposed to be hard and long working animals as they can work for long hours without food and water.

Like this most of the products like soap, detergent, face pack, phenol etc. are manufactured at the Kapila Goushala.

Desi Gou is part of Indian Lifestyle since ages unknown. It has helped mankind in farms to plough, on roads to carry loads, at home with milk and with urine and cow dung for several other uses in day to day life. Desi cow

is not only looked upon as a source of benefit but also considered as a family member and revered with a motherly status and often called "Gou Mata".

But unfortunately only 33 species of cows present now among 108 species.

A strong nation is built with food it eats. It is responsibility of every farmer in India to provide healthy and poison free food to all citizens. The only way possible for these farmers to produce poison free food is to lead cow based natural way of life.

CHANGE

From keypads to smartphones,
We led a tragic change...
Why not discrimination to equality?
We youngsters can change the world...

From illiterates to top-class scholars,
An incredible sign of success...
Why not pollution to solution?
We youngsters can change the world...

From plodders to pioneers,
A brainstorming transformation...
Why not corruption to honesty?
We youngsters can change the world...

From invasive surgeries to minute syringes,
Still we work for seamless alternatives...
Why not cruelty, brutality & selfishness to 'humanity'?
We youngsters must change the world...

 Srikrishna Kedlaya, I B.Sc.

A TIME LINE OF GOODS AND SERVICE TAX

 Namitha Bhat, III B.Com.

GST is a comprehensive indirect tax levied on manufacture, sale and consumption of goods as well as services at the national level. Its main objective is to consolidate all indirect taxes into a single tax regime except customs, replacing multiple tax levied by the Central Govt. and State Govt., overcoming the limitation of existing indirect tax structure and creating efficiencies in tax administration. It is a tax on goods and services with comprehensive and continuous chain of set of benefits upto retailer level. It is essentially a tax only on value addition at each stage and a supplier at each stage is permitted to set off, through a tax credit mechanism the GST paid on the purchase of goods and services. Ultimately the burden of GST is borne by the end user of commodity or services.

The global history of GST dates back to 1954, when France became the first country to implement this tax regime. Since then, more than 160 countries have adopted this tax system. India became 161st nation to adopt GST.

In India GST came into effect from July 1, 2017. The framework of tax reform was formed during Atal Bihari Vajapayee Govt. The tax reform being taken over by the Modi Govt. making some historical moves.

In 2000, Atal Bihari Vajapayee formed a committee for review on GST under the chairmanship of then Finance Minister Asim Dasgupta of West Bengal in which he was given the responsibility of preparing the complete model of GST.

➤ The Kelkar Task Force advised to unify indirect taxes in the form of GST.

- The proposed national level GST was first placed in the Finance Minister's budget speech.
- In May 2007, an Empowered Committee of Finance Ministers was constituted to know the impact of GST on revenue of different states of India and implementation of GST.
- In 2008-09, Kelkar Task Force gave a report on the draft of GST called a model and roadmap for GST in India and first discussion was done after the arrival of this report in November.
- In 2010, Finance Minister P. Chidambaram had announced in his speech that GST will be implemented from April 2011.
- In 2011, the 115th Constitution Amendment Bill was introduced for the levy of GST on all goods and services in Loksabha.
- In 2013, the Standing Committee presented its report on GST and in November the proposal to include the Govt.s petroleum products in GST was rejected by the Empowered Committee.
- In 2014, 122nd Constitution Amendment was passed in Lok Sabha.
- After two years of waiting, Rajya Sabha passed GST on August 3, 2016 and received President's approval in September 2016.
- In 2017, the Govt. introduced four types of GST bills, including Central GST, integrated GST, GST bill of Union Territories and GST bill.
- In August 2016, when Assam became the first state to pass GST, then in April, 2017,

Bihar became the first non-BJP ruled state to pass GST.

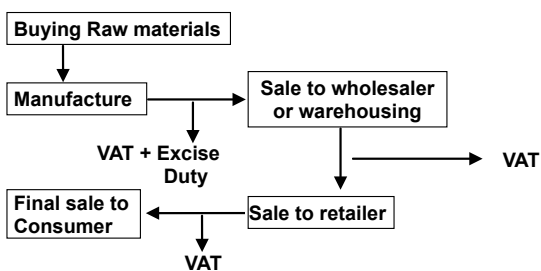
- On 22nd September GST Council was formed. This Council will decide the tax rate for the new indirect tax system, the exemption given in it and its limits.
- On September 23, 2016 GST network was formed, it is an online network designed to solve the problems and questions of consumers and businessmen.
- On May 20, the GST Council fixed four rates of GST [5%, 12%, 18%, 28%].
- The launch of GST was announced in May 2017.
- On June 20, 2017 Finance Minister Arun Jaitley announced that GST will be launched on the midnight of June 30.

Tax Structure before Introduction of GST

Before GST was implemented, the VAT system was being followed in the country.

Every commodity passes through different stages of production and distribution before finally reaching the consumer. At each stage of production, value addition is made in the distribution chain and VAT is a tax on this value addition at each stage.

Before the introduction of GST, the structure of indirect tax levy in India as follows:

For example, a product whose base price is ₹100 and after levying excise duty at 12% value of the product is ₹112. On sale of such goods VAT is levied at 12.5% and value to the

ultimate consumer is ₹126. In the GST system on base price of ₹100 CGST and SGST both will be charged say at 10% and then the value to the ultimate consumer is ₹110.

So in such a case the industry can better compete in global environment.

Basic Scheme of GST

1. Regular Scheme: Under this scheme registration is required once threshold limit crosses as per Section 22 of CGST Act 2017.

- Any business entity which is engaged in exclusively supply of goods and whose aggregate turnover exceed ₹40 lakhs in normal category states and ₹20 lakhs in case of persons engaged in making intra-state supplies in the states of Arunachal Pradesh, Manipur, Meghalaya, Mizoram, Nagaland, Puducherry, Sikkim, Telangana, Tripura and Uttarakhand.
- Any business entity which is engaged in supply of service and whose aggregate turnover exceeds ₹20 lakhs in normal category and ₹10 lakhs in case persons engaged in special category states.
- There is no threshold limit for the persons required to take compulsory registration under Section 24 such as E-commerce operator, TDS and TCS persons casual taxable persons.

2. Composition Scheme:

As per notification No. 14/2019-Central Tax dated 7th March 2019, a tax payer whose turnover is below ₹1.5 crore can opt for composition scheme. In case of special category states, the limit is now ₹75 lakhs. Turnover of all businesses registered with same PAN should be taken into consideration to calculate turnover and in case of service providers other than restaurants it is ₹50 lakhs.

The GST council's 47th meeting was held

on June 28, 2022 under Chairmanship of Finance Minister Nirmala Sitharaman and made several recommendations to implement with changes to GST regime.

GST was exempted on specified food items, grain etc. when not branded or right on brand has been foregone. It has been recommended to revise the scope of exemption to exclude from it pre-packaged and pre-labelled retail pack including pre-packed, pre-labelled curd, lassi and butter milk.

- Works contract supplied to Central and State Govt. local authority for historical monuments, canals, dams, hospitals etc. have changed from 12% to 18%.
- Room rent [excluding ICU] exceeding ₹ 5000 per day per patient charged by a hospital shall be taxed to the extent of amount charged for the room at 5% without ITC.
- Hotel accommodation priced upto ₹1000/ day shall be taxed at 12%.

At present alcohol for human consumption doesn't fall under the purview of GST in India. And also petroleum crude, motor spirit, high speed diesel, natural gas and aviation turbine fuel etc. are not attracting GST.

Exempted Services under GST

1. Services related to cultivation of plants and animal husbandry.
2. Supply of labour farms.
3. Renting or leasing of agro machinery or vacant land for use in agricultural activities.
4. Services by any foreign diplomatic mission located in India.
5. Services provided by Reserve Bank of India etc.

Structure of GST Model

Many countries in the world have a single unified GST system i.e. a single tax applicable

throughout the country. However in countries with federal structure like Brazil and Canada, a dual GST system is prevalent whereby GST is levied by both the federal and State or provincial Governments. In India, a dual GST is proposed whereby a Central Goods and Service Tax and State Goods and Service Tax will be levied on the taxable value of every transaction of supply of goods and services.

India is a federal country where both the centre and states have been assigned the powers to levy and collect tax through appropriate legislation.

1. The GST to be levied by the centre on intra-state supply of goods and services is called central GST.
2. That to be levied by the states is called state GST.
3. Similarly integrated GST will be levied and administered by centre on every inter-state supply of goods and services.

Reverse Charge Mechanism (RCM)

As per Section 2(98) of CGST Act 2017, "reverse charge" means liability to pay tax by the recipient of the supply of goods & services or both instead of supplier of such goods or services or both instead of supplier of such goods or services or both under Section 9(3) and 9(4) of CGST/SGST Act and Section 5(3) and 5(4) of the IGST.

Under normal tax regime the supplier collects the tax from the buyer and deposits the same after adjusting the output tax liability with the input tax credit available. But under RCM liability to pay tax shifts from supplier to recipient.

For example: Mr. A purchase goods from Mr. B for ₹10,000. Mr. A is registered under GST whereas Mr. B is an unregistered person under GST. Had Mr. B been a registered supplier, such supplies would have been taxable at the

rate of 18% and Mr. B would have collected tax of ₹1800 on such supplies.

Section 9(3), 9(4) of CGST Act or 5(3) and 5(4) of IGST Act 2017 deals with RCM under GST and provisions of CGST, SGST are as follows:

1. CBIC has specified goods and services to mandatorily pay the GST liability under RCM in Section 9(3) of CGST Act and Section 5(3) of IGST Act. Recipient of the goods and services is liable to pay tax irrespective of registered or unregistered dealer.
2. Section 9(4) of CGST Act and 5(4) of IGST Act State that any supply of the taxable goods from an unregistered person to a registered person will fall under RCM.

Input Tax Credit

Input Credit means at the time of paying tax on output, assessee can reduce the tax he has already paid on inputs and pay the balance amount. For example: Tax payable on output (Final product) is ₹450. Tax paid on input (purchases) is ₹300, then manufacturer can claim input credit of ₹300 and only need to pay ₹150 as takes.

Impact of GST

A robust and comprehensive IT system would be foundation of GST regime in India. Therefore all tax payer services such as registration, returns, payments etc. would be available to the tax payers online which would make compliance easy and transparent. A

system of seamless tax credits throughout the value chain and across boundaries of states would ensure that there is minimal cascading of taxes. This would reduce hidden cost of doing business. Under GST there would be only one tax from the manufacturer to consumer leading to transparency of taxes paid to final consumer. The perfect example of positive impact of GST on Indian economy shall be seen through a boost for the “Make in India” programme as manufacturers shall be entitled for input tax credit for capital goods.

There are some negative impacts of GST. Business need to overcome the disadvantages to run the business smoothly. As we already know GST is changing the way how tax is paid, business now have to employ tax professionals to be GST complaint. This will gradually increase cost for small business as they have to bear the cost of hiring experts. As per few experts and economists GST in India will impact real estate business in the country. Under GST implementation, all goods and services have to pay same tax, which will lead to rich becoming more richer and poor becoming poorer.

Thus it was concluded that the impact of GST for MSMEs sector could go both positive and negative ways. For existing enterprises, GST simplified the tax structure, unified the market thus improved efficiency of operations. With GST in effect it has made the taxation system transparent, thus making the entities liable for tax payment.

Many of life's failures are people who did not realize how close they were to success when they gave up.

- Thomas A. Edison

DEEP THOUGHT IN A BLACK OCEAN

 Pratheeksha V. Puthran, II B.Sc.

The thought loneliness quite makes us feel alone. The abstract of loneliness is not just a word but it's a state of emotional reaction. I know everyone in their life felt alone. So, I have got the title as **DEEP THOUGHT IN A BLACK OCEAN**. We can imagine how a black ocean will be, which consist of deep silence, sadness rushing around, and surrounding full of pain. Here I have taken the BLACK OCEAN as the simile of loneliness.

As I have experienced the same thing, cause of this I had lots of confusion about life. Lots of question running in my mind about the things around, I have even experienced a goulish type of feel in myself.

Ok just avoiding all these confusion which will make our grubby. So you may feel this loneliness when you're in anger with someone, when too soppy, when you want be in your own world opps! I didn't mean it physically but literally the feel of not having friends not speaking to anyone.

So just open up your feelings with your best one, try to sort out all your problem. First of all don't be pessimistic. Always have confidence. If you think positively, we get a positive energy in ourselves and we can lead our life with confidence. But if we think negatively, then we

start being negative in every step. So we'll be thinking "I think this problem is very difficult I am not able to continue and I will quit." The negative thinking is also one of the reasons of loneliness.

Another reason told for loneliness yaa! It's anger. Anger is not a big problem but we make anger as a complicated feel. Why not even I have been doing the same thing. Most of the time I fight with my mom (actually I regret after fighting with her and I ask her sorry). When I fight I go inside my room and sit alone at that moment what I feel is loneliness is better. But one thing due to loneliness I explore more things in my brain – I actually think more when I am lonely. And you may laugh for what I say when I am alone I speak to myself; I think some will be having such problem.

In my opinion why I feel being alone is better because I will stick to my word, my thought. There will be peace in the feel of loneliness. Being alone is being the real us. We will be present in the reality. What comfort we have with us we may not have the same comfort with others. As I have in above line that just open up your feeling with your best one and why not that best on be yourself?

"Only a life lived for others is a life worthwhile."

- Albert Einstein

* * *

"The purpose of our lives is to be happy."

- Dalai Lama

FISH EXPORTATION

 Anisha, II B.Sc.

Yes we all are like to going to tour. If it is any kind of tour we have interest in visiting new places, gaining knowledge what we haven't know. In the case of study tour is the best for every student's life because it helps to study and scoring as well as increasing knowledge. In our primary classes we have visited zoo, parks, waterfalls etc., like in our degree level we used to visit industrial areas.

On 6th August our Botany ma'am brought us to study tour it was really interesting where we have visited rice mill, Goshala and Tolar ocean product exporting industry. So I want to share some lines about fish transporting industry with you.

Our 50 million people around the world depend on fishing for their daily income, where as an additional 150 million depend on fishing-related industries for their livelihood, over 10 million individuals who work on around 2.5 million small scale boaters and fishing boats account for almost 50% of the world's total catch. Aquaculture has also grown in popularity in recent years as a more sustainable option that helps the local fish supply.

As per the words of the Union Minister of State for Commerce and Industry Som Prakash the government is doing all it can to boost fish export in India. While talking at the International seafood show in India, Prakash mentioned how the government has committed to supporting the seafood industry employs over 14.5 million people in India and has the potential to contribute a lot more to India's economic development. The government has asked the Marine Products Export Development Authority also known

as the MPEDA to submit a memorandum regarding the industry's requirements.

India's 10 popular fish species considered for export:

1. Ribbonfish: The ribbonfish are any lampoform fishes in the family Trachipteridae. These pelagic fish are named for their slim, ribbon-like appearance. India is one of the world's largest exporters of ribbonfish.
2. Croaker: Croaker fish is India's second largest exporter fish species. Contributing 14.2% to total fish exports in 2020.
3. Pomfret: Pomfret fishes are perform fishes belonging to the family.
4. Jack: Jackfish belongs to the family carangidae and can be found in temperate and tropical portions of the Indian pacific and Atlantic oceans.
5. Sale: Sale fishes are also India's popular fish species which contributed about 3% to the total value of fish exports in 2020.
6. Surimi fish: India exported US \$ 7.2 million worth of Surimi fish to the world in 2020, among which US \$ 0.5 million valued Surimi fish was shipped to South Korea.
7. Grouper: Groupers are large-mouthed heavy bodied fishes. India shipped grouper fishes worth US \$ million in 2020.
8. Catla Fish: Catla is a major South Asian fresh water fish in the carp family Cyprinidae. It is mostly found in North India, Bangladesh, Myanmar and Pakistan.
9. Seer Fish: Seer fish or Indo-Pacific King Mackerel is popular among the countries of the Indian subcontinent including India, Bangladesh, Pakistan and Srilanka.

10. Cod Fish: Cod fish is another fish that India exports to major countries including China, South Korea, Hong Kong, Malaysia, Singapore and Taiwan in 2020. India shipped cod fish worth US \$ 4.1 million.

Live Fish Products:

There is a great demand for fish and shellfishes, the world over. These products fetches maximum price compared to all the other forms of value added products as it maintains the freshness. The candidate species for live transportation include high value species. Cultured grouper, red shapper, seabreams, seabass etc. These are normally transported in Cargo maintained at low temperature in order to lessen the metabolic activities of the animals.

Dried and Salted Fish Products:

Drying is probably one of the oldest methods of food preservation. It consists of removal of water to a final desired concentration, which in turn reduces the water activity of the product. Thereby assuring microbial stability and

extended shelf-life of the product. In some cases, common table Salt (Sodium Chloride) is also used to prolong the shelf life of fish. Salt absorbs much of the water in the food and makes it difficult for micro-organisms to survive.

Conclusion:

Developing countries in Asia continue to record impressive trade surpluses in fish products. However, heightened consumer concerns about a range of food safety matters and increasingly stringent regularity standards related to fish product supply. Pose challenges to sustaining international market access for many suppliers in developing countries.

At the factory level implementation of more stringent standards has significantly increased the cost of processing and the added cost per unit of fish processed is higher for the smaller plants. Thus economics of scale could exclude small operators in developing countries unless action is taken to help ensure their continued competitiveness.

“In the end, it’s not the years in your life that count. It’s the life in your years.”

- Abraham Lincoln

* * *

“Life is a succession of lessons which must be lived to be understood.”

- Ralph Waldo Emerson

* * *

“You will face many defeats in life, but never let yourself be defeated.”

- Maya Angelou

* * *

“Never let the fear of striking out keep you from playing the game.”

- Babe Ruth

APPLICATIONS AND SIGNIFICANCE OF MIS

 Dr. Gayathri Pai, HOD, Botany Department

Management Information System (MIS) is the study of people, technology, organizations and their relationships. MIS professionals can help companies get the most from the investment in personnel, equipment, and business processes. MIS is a people-oriented field that focuses on providing services through technology. The company uses information systems to collect, process and store data at all levels of operation. The management aggregates and distributes this data in the form of information necessary to perform the daily operations of the enterprise. Industries can use a computer database to track which products are the most popular. Retail stores can use computer-based information systems to sell products over the Internet. In fact, most companies focus on aligning MIS with business objectives to achieve a competitive advantage with other companies.

MIS professionals create information systems for data management that is, storing, searching, and analysing data. In addition, they manage various information systems to meet the needs of managers, employees, and customers. By cooperating with various members of the working group and with clients MIS professionals can play a key role in the fields of security, integration and information exchange. MIS can be beneficial in designing, implementing, and using business information

systems in innovative ways to improve business efficiency and efficacy.

The Education Management Information System (EMIS) is a system that monitors the performance of educational programs provided by institutions and manages the allocation of educational resources. Manages plans and develops strategies to implement work processes to run the education system smoothly. Of course, in the field of education, the educational management information system has a specific role in helping the development of educational institutions. Similarly, the MIS established after detailed market analysis, combined with the timely needs and accompanying characteristics of various institutions help the management of the organization to gain a global perspective. Therefore, it provides a new perspective that can further promote the growth of students. The School Management Information System (SMIS) provides information necessary to effectively manage a school or institution. The student software also manages academic, financial and other important management information for students and teachers. To conclude, modern computer based technologies can be effectively used for the progress and betterment of mankind.

“Winning isn’t everything, but wanting to win is.”

- Vince Lombardi

WHAT ABOUT MENTAL HEALTH?

 Sana, I.B.A.

Mental health is a state of well-being in which a person understands his or her own abilities, can cope with the normal stress of life, can work productively and fruitfully, and is able to make a contribution to his or her community. Your friends, family or coworker could be working on their mental well-being as well and can understand what you are going through. But just in case they are not quite ready to talk about their challenges with you yet, so let's begin...

Mental and physical healths are equally important components of overall health. For example, depression increases the risk for many types of physical health problems, particularly long lasting conditions like diabetes, heart disease, and stroke. Similarly, the presence of chronic conditions can increase the risk for mental illness. It's important to know that a person's mental health can change over time, depending on many factors. When the demands placed on a person exceed their resources and coping abilities, their mental health could be impacted. For example, if someone is working long hours, caring for a relative, or experiencing economic hardship, they may experience poor mental health.

A number of factors can contribute to risk for mental illness, such as:

- Early adverse life experiences, such as trauma or a history of abuse (for example,

child abuse, sexual assault, witnessing violence, etc.).

- Experiences related to other ongoing (chronic) medical conditions, such as cancer or diabetes.
- Biological factors or chemical imbalances in the brain.
- Use of alcohol or drugs.
- Having feelings of loneliness or isolation.

What can we do, can we really fix an issue so deeply difficult? I mean, where do we even begin, let's start by reaching out to those we see in the streets volunteer right to your representative, help state programmes reach their full potential, donate to research groups, this may sound repetitive or obvious now but the mentally ill and insurmountable population. Because it's the man living on the side walk, because the woman next to you in the grocery store, it's your neighbour or your classmate, your brother, your sister or best friend. You or I that could be suffering from mental disorder whether you're a millionaire or homeless, teen or an adult, man or a woman, you'll never be alone it's in us we can change the way we approach it, the way we find it and treat it and someday we can look back and know that we have changed the work for the better or where nobody has to be afraid.

“Education is the most powerful weapon which you can use to change the world.”

– Nelson Mandela

JACK MA

 Shamitha, II B.Com.

Jack Ma born to traditional Musician – storyteller parents on October 15, 1964 in Hangzhou, China. Jack Ma was a second child in the family. Jack has 2 siblings. During their childhood communism, with little to no contact with the world beyond its borders. The tourism industry in the city boomed and Jack quickly stepped in as a tour guide, being paid with lessons in English. In fact, one of the American kids that he befriended named him Jack, claiming that his real name was a little hard to pronounce.

Jack failed in his primary school examination 2 times and also he failed in Graduate exams 3 times. After High school when applying for Universities he flop the entrance exam thrice. He wanted to join Harvard University but he got rejected all of 10 times. Eventually in his third attempt he joined Hangzhou Dianze University where he graduated in Bachelor in English. He applied to 30 different jobs and subsequently rejected by all of them. He even applied to be police officer but they also rejected him with 3 simple words saying that “You’re No Good”. In 1994 he founded his first company the Haibo translation Agency, which provided English translation and interpretation. On a trip to the United States on behalf of the Hangzhou city government in 1995, Ma had first introduced to Internet and saw the lack of Chinese websites as a great business opportunity. On his return, he and his friends decided to launch a website of China and Chinese products online known as “China Page” which created websites for Chinese businesses and was one of China’s first Internet companies, their

products within the same day they began to receive. E-mail’s from people around the world requesting them to partner with their company especially how the internet can greatly impact the global trade essentially for small medium enterprises. However due to lack of problem Jack had to shutdown his business. He later took up government job for a short period at the Ministry of Foreign Trade and Economic Cooperation in the later Half of the 1990’s. Then he also build important connection with influential people that later would impact Jack’s life and business venture. Later in 1999 leaving the government job Jack took second bite at the internet based business venture by grouping 18 people including himself and his wife.

Alibaba Group was established in 1999 by 18 people led by Jack Ma, a former English teacher from Hangzhou, China from the outset, the company’s founders shared a belief that the internet would level the playing field by enabling small enterprises to leverage innovation and technology to grow and compete more effectively in the domestic and global economics. Since launching its first website helping small and medium enterprises in China to sell internationally. Alibaba Group has grown into a digital ecosystem with business comprising commerce, cloud computing, digital media and entertainment and innovation initiatives.

Softbank’s stake in Alibaba is equivalent to approximately 25% of the company; it is Alibaba’s largest shareholder. Softbank invested \$ 20 million in Alibaba back in 2000

when it was a young startup. In fact, Softbank founder and CEO Masayashison was the one that brought into Alibaba and also Jack succeeded in getting yahoo to invest a sizable US \$ 1 Billion for a 40% stake in Alibaba in 2005. Jack and his team successfully raised in excess of \$ 25 Billion for Alibaba.

Well Jack Ma is one of the world's greatest living example of entrepreneurship today once upon a lad who survived by guiding students. Jack Ma is kind of exceptional and talented leader who redefined the path of success at

the movement. Alibaba graved its worth over 200 billion dollars and his fast over dominate to the international E-Commerce market by Jack Ma and Alibaba are yet to witness many more leaders in future and hope we keep's inspiring many more generation to go.

**“If you don't give up,
You still have a chance,
Giving up is greatest failure”**

– Jack Ma

“Dream big and dare to fail.”

- Norman Vaughan

* * *

“You may be disappointed if you fail, but you are doomed if you don't try.”

- Beverly Sills

* * *

“Life is 10% what happens to me and 90% of how I react to it.”

- Charles Swindoll

* * *

“Nothing is impossible, the word itself says, ‘I'm possible!’”

- Audrey Hepburn

* * *

“It does not matter how slowly you go as long as you do not stop.”

- Confucius

* * *

“When everything seems to be going against you, remember that the airplane takes off against the wind, not with it.”

- Henry Ford

A NEW PANDEMIC HAS STRUCK THE WORLD: FOOD INFLATION

 Mithuna Prabhu, I.B.A.

“Inflation makes the wealthiest people richer and the masses poorer.”

– James Cook

Inflation is always and everywhere a monetary phenomenon resulting from and accompanied by rise in the quantity of money relative to output.

Inflation can be defined as a persistent rise in the general price of goods and services of the common or daily uses, such as clothing, food, fuel, transport, etcetera which results in an increase in cost of living.

It is said that, ***Inflation is as violent as a mugger, as frightening as an armed robber and as deadly as a hit man.*** The more people who go broke, the more money moves up. The result is that the wealth continues to concentrate in the hands of fewer and fewer people. This happens because inflation hurts the lower incomes but actually enriches the higher incomes.

Inflation, often described as the cruellest tax because it erodes income, has been falling in recent months, but average price rise during and following the peak of the pandemic has been higher and more broad-based than in previous years, hitting the urban poor harder.

What's this food inflation?

Well, the meaning of food inflation is in the name itself going by the definition, the condition of an increase in the wholesale price index of the necessary food items relative to the general index or consumer price (CPI).

To explain decreasing purchasing power and increase in CPI mean that the consumer

price for goods has increased and vice versa.

“For every one percentage point increase in food prices, 10 million people are expected to fall into extreme poverty. The rich can suddenly afford expensive staples, but the poor cannot. Malnutrition is expected to grow and its effects will be the hardest to reverse in children.”

Food price which increases in developed countries are an annoyance and a cause for complaint. However, in developing countries, rising food prices can create the difference between going hungry and having just enough to eat. The price of food fluctuates a lot. Agricultural price varies as demand and supply are both inelastic, and supply might fluctuate owing to weather and a number of other reasons that will be discussed later. Despite the typical volatility, food prices appear to be on the rise, reaching new highs recently.

Recent Historical view on food inflation

The level of food price inflation varies depending on whether the food was purchased for consumption away from home or at home:

- The food-away-from-home (restaurant purchases) CPI increased 0.7 percent in May 2022 and was 7.4 percent higher than May 2021; and
- The food-at-home (grocery store or supermarket food purchases) CPI increased 1.3 percent from April 2022 to May 2022 and was 11.9 percent higher than May 2021.

While a lot has been talked about commodities that have become expensive, not much is being talked about commodities that

are selling cheaper than last year. And there are a few important crops in that category. Let us consider onions. Last year, onions sold at about ₹15.30/kg at this time in the biggest onion wholesale mandi of the country, Lasalgaon in Maharashtra. This year they are selling at ₹ 8.5/kg. As per April 2022 inflation rates, onion CPI fell by 3.8 percent and WPI by 4 percent.

Eggs are a surprising entry into this category of low inflation. Poultry feed has two main components: energy and protein. While energy is largely derived from grains like maize, wheat, broken rice, etc., proteins are derived from oil meal cakes like soybean, mustard, etc. Everything is expensive from maize to soybean oil cakes now, but CPI eggs show a 0 percent inflation rate in April 2022. In case of chicken meat, CPI inflation rate is about 14 percent. Apparently, the feed cost impact in broiler (birds reared for meat) is more than in eggs.

Pulses are a forgotten lot. Barring masur (lentils) and rajma, most pulses are selling cheaper than last year at wholesale level. Just last year we were fighting double-digit inflation in pulses driving the Narendra Modi government to undertake a series of steps to fight that inflation. From imposing stocking limits to signing MOUs with Myanmar, Malawi and Mozambique, the government took aggressive steps to control pulse prices. It even opened imports of tur, moong and urad in May 2021. In March 2022, it extended the window for 'free' imports for urad and tur till March 2023. Not surprisingly, inflation rates for these pulses have been low or falling.

What's behind current food inflation?

Simply put, food inflation is already rising across the-broad-globally; International factors are playing a very significant role in driving food inflation, which is a global phenomenon. These factors include increasing energy prices, disruptions of supply chains, and

adverse weather, augmented by the effects of the Russia-Ukraine War, China's and India's fast economic growth is driving up demand for further resource-intensive products. People tend to spend a bigger percentage of their income on meat and dairy products as their income rises. These necessitate a more intense land cultivation strategy. Crops, for example, are used to feed animals. As a result, the supply of food crops has diminished. These are reducing supply and increasing input costs worldwide; high crude price, including greater diversion of corn, sugar palm and soybean oil for biofuel and so on. Natural disasters can also drive prices higher. For example, if a hurricane destroys a crop such as corn, prices can rise across the economy since corn is used in many products.

Due to all these reasons mentioned above, the world and India are witnessing a resurgence of food inflation. **Inflation in April is at its highest in the last 8 years, and almost twice the RBI's target.** To say it statistically, between 2021 and April 2022, the consumer food price inflation in India is rising from 0.68% to 8.38% year on year.

How war between Russia and Ukraine resulted food inflation in the economy of the world?

The Ukraine-Russia region is seen as one of a small handful of global "breadbaskets" (or major food producers) and plays a vital role not only as an exporter of primary staples like wheat, but also as one of the major suppliers of fertilizer worldwide. When Russia invaded Ukraine no one knew how long the ensuing conflict would last, or how deep the shockwaves sent through Europe or the rest of the world would be. As the war approached its third month, however, the economic fallout from the conflict is becoming clearer and the outlook does not look good.

The Ukraine-Russia region is responsible

for roughly 30% of global exports of wheat and 65% of sunflower, in a context where those markets are increasingly tight and interconnected – so a slight disruption in supply creates some impact on price.

How COVID-19 impacted India?

The world's eyes turned to India as the second wave of COVID-19 wreaked havoc in the country. While the media focused on the breakdown of the healthcare infrastructure, a second crisis simmered below the surface, as households dealt with food insecurity and rising food prices due to supply chain disruptions. The restrictions implemented by state governments created a partial paralysis of movement, triggering disruptions in supply chains, declines in farm arrivals, and panic buying among consumers, all of which exert upward pressure on prices. Earlier research from TCI shows that the first COVID-19 wave brought about an increase in food prices.

Commodity groups like oil, milk, tea and salt have seen consistently higher prices (both retail and wholesale) than the base period. The increase in edible oil prices during the second wave ranges between 30-60 percent in comparison to the first wave. Prices of most pulses are 7-12 percent higher compared to March 2020. Even though some commodities show a dip in prices, overall, the food price indicates higher prices in comparison to last year.

Why and how rural food price inflation doubles in a year?

Since March 2021, prices in the wholesale markets have been rising much faster than in the retail markets in India. Consequently, many experts predicted retail inflation would slowly 'catch up' with wholesale inflation in the coming months.

Fertiliser shortage ahead of the Kharif sowing season beginning in June could be

detrimental to the farm sector and could lead to high food inflation in the coming months despite a normal monsoon. Additionally, the pass-through of elevated global oil prices to the transport sector could indirectly affect the prices of other commodities, adding to the core pressure.

Food price inflation in rural areas has more than doubled, from 3.94% in March 2021 to 8.04% in March 2022.

How tax on fuel inflation?

The government's policy of increasing taxes on fuels was a big factor behind higher inflation, said economists, which would have negative bearing on millions of self-employed Indians and small businesses, who, along with tens of millions of informal sector workers, have been the worst hit from economic damage.

Milton Friedman says that,

"Inflation is taxation without legislation."

The current trend of higher inflation is "in the nature of cost-push inflation", which is a result of some supply chain bottlenecks, and the government's attempt to increase taxes on fuel in order to increase its tax revenues during an economic crisis.

In August, ICRA, a ratings agency, reported that India's transport sector would contract by about 20%. But with diesel prices set to climb to an all time high, the operational costs for most small transporters are likely to go up significantly at a time when the sector is slowly beginning to show signs of recovery.

How much can the inflation rise?

As per Crisil estimates, CPI inflation was likely to moderate to 5% this fiscal from 6.2% last fiscal. This was based on lower food inflation benefitting from the high base of last year and assuming a normal monsoon. However, upside inflation risks are growing. On top of rising input prices, supply disruptions

brought on by the second COVID wave in rural India are adding to inflationary pressure. These are the major reasons behind such change in projections.

Who benefits from Inflation?

While consumers experience little benefit from inflation, investors can enjoy a boost if they hold assets in markets affected by inflation. For example, those who are invested in energy companies might see a rise in their stock prices if energy prices are rising.

Some companies reap the rewards of inflation if they can charge more for their products as a result of a surge in demand for their goods. If the economy is performing well and housing demand is high, home-building companies can charge higher prices for selling homes.

In other words, inflation can provide business with pricing power and increase their profit margins. If profit margins are rising, it means the prices that companies charge for their products are increasing at a faster rate than increases in production costs.

Also, business owner can deliberately withhold supplies from the market, allowing prices to rise to a favorable level. However, companies can also be hurt by inflation if it's the result of surge in production costs. Companies are at risk if they're unable to pass on the higher costs to consumers through higher prices. If foreign competition, for example, is unaffected by the production cost increases, their prices wouldn't need to rise. As a result, U.S. companies might have to eat the higher production costs, otherwise, risk losing customers to foreign-based companies.

Unimaginable Threats of Food Inflation in India

“Inflation destroys savings impedes planning and discourages investment. That means less productivity and lower standard of living.”

says Kevin Brady.

Food Inflation has unimaginable implications, some of the major ones can be explained as follows:

Food inflation threatens the food security of a country. Rising prices lead to widening inequality of foodstuff distribution among the masses. Although, India has National Food Security Act, 2013, through which government provides relief to all families that are below the poverty line.

Food inflation causes cost-push inflation, meaning it tends to increase the prices of other goods and services as well.

Short term food inflation is mostly caused by cost-push inflation, because of limited yield or poor supply chain management, this is difficult to predict and control.

Long term food inflation is mostly caused by demand-pull inflation, which also puts more strain on the environment as more and more land is brought under intensive agriculture which results in higher usage of chemical fertilizers and pesticides.

How can we fight against inflation?

“Excess of anything isn't healthy” this phrase rightly describes the necessity of controlling inflation.

Because a significant portion of the world's grain is used to feed cattle, encouraging people to consume less meat and dairy might dramatically increase the grain supply. It will also free up the existing land for food crops instead of fodder crops for cattle.

Enhancing grain storage, especially in countries that rely heavily on imports, and assisting such countries in growing more basic foods at home rather than cash crops for export, which have frequently replaced staples – might also help.

Planting a broader range of crops to lessen reliance on only a few commodities, with marketplaces dominated by a few number of exporters, could help to improve food security.

Engaging in climate-smart agriculture to conserve harvests even as the planet warms might help stabilize worldwide supplies of food, while debt relief would offer the poorer nations more budgetary room to tolerate food price volatility.

Stabilising the population numbers would in long term help control the food inflation too.

To conclude,

Indonesian President have requested his people to start a vegetable farm in their gardens in a smaller scale which will help them to reduce effects of food crisis. Indian and Chinese governments have taken precautionary measures but they seem to have failed and the food prices in those countries are rising. Meanwhile Sri Lanka is warned of food crisis at the beginning of the year 2011

and it is the time for us to think about food inflation at local level.

Based on the judgment of the food price rising in inflation, it's either an increase in money supply or an increase in price levels which is measured as an annual percentage increase. However, as the food price rises, every dollar that's own buys a smaller percentage off a good or service. It then affects different people in different ways but it depends on whether it is anticipated or unanticipated. Thus, if compensate and the cost isn't high, the inflation rate is said to corresponds to what the majority of people are expecting (anticipated inflation).

In effect, that's how the economic theories and the economic concepts come in place to solve the problem of food price rising in an economic problem of inflation. ●

NATURE IS A REAL MAGICIAN

Over the mountain
Peeped the sun
Rays falling on to the earth
Towards me it began to creep.
 Birds flew near the clouds
 Fish swam in the water
 More beautiful, more tanterizing
Than what I could imagine.
In the east was the sun
In the west was the moon
The stars merely disappeared
The blue sky covered it.
 The leaves hugging the trees,
 Droplets of dew on it
 Flowers in full bloom
 Cool fragrance of air.

ANYWAYS THE NATURE HAS NO FILTER....

 Pratheeksha V. Puthran, II B.Sc.

IS A NATIONAL LANGUAGE IMPERATIVE FOR MULTILINGUISTIC NATION INDIA?

 Srikrishna Kedlaya, I B.Sc.

“Knowledge of Language is the doorway to wisdom.”

– Roger Bacon

Language is a very important part of everyday life. It is used to communicate in every aspect. Language is a body of words, symbols, signs, gestures, and the systems for their use common to people who are of the same community, nation or same cultural tradition. Language is not just the mere action of talking, it's way more than that. Language is something which brings people together, induces affection, connects people with the world. Languages are the key to establish a close rapport with and among people dwelling in this stunning world.

It is a fact that India is a country of unity in diversity. The mountain ranges, river-irrigated areas, rivers, streams, forests, desert and beautiful greens have beautified India with their outstanding diversities. Even, diversities amongst the people of various castes, races, creed, religion, and languages are well known facts. Each state in India is diverse, having its own uniqueness, which glorifies the beauty of diversity of India. We Indians believe that 'united we stand, divided we fall'. Modern India stands as one of the most diverse countries in the world, a subcontinent that is home to over 100 languages, over 700 different tribes, every major religion in the world, and to some of the world's largest cities as well as remote regions with almost no people. India being the world's largest democracy and world's largest population of young people, diversity is a key asset in India's favour, which adds a crucial

qualitative layer to propel India's development and rise in global significance. India's diversity, hence, is a strategic asset.

Speaking of diversity, India is one of the most linguistically diverse countries, ranking 4th in terms of the number of languages used, according to the Ethnologue Language Catalogue of the world. Yet, enumerating its languages has been contentious, given the implications of legitimising and delegitimising linguistic identities. The reason for this linguistic diversity is the integral formation of India. India's state boundaries were partially determined along linguistic divides, something that occurred after the Independence. India covers a huge array of languages, but these languages also draw on many different alphabets and 5 different language groups. Indian languages come from Indo-Aryan, Dravidian, Sino-Tibetan, Afro-Asiatic and Andamanic linguistic families. India is home to some of the world's rarest and most endangered languages, also, it contains some of the biggest language groups on the planet.

Pertaining to usage of languages, Bengali language has over 250 million speakers, both native and non-native speakers, whereas, around half a billion people speak Hindi as their mother tongue and a billion people are non-native Hindi speakers. English, another of the world's most spoken languages, is one of the India's official languages. With close to 2 billion speakers globally, it's commonly used in India for official purposes. However, it remains a minority native language with only a tiny fraction of the population being its native speakers.

Indian states have the power to set their own languages whilst Hindi and English tend to be used at national level for the business of government and the judiciary, 22 languages are recognized as 'scheduled languages', receiving status and official sanction. The Indian Government also recognizes the classical languages such as Sanskrit, Telugu, Odia, etc. some having thousands of years of history.

From all these information, it is clear that India is a multilinguistic nation and we must celebrate it. Diversity in Indian languages is a perfect frame. It is not recommended to assign a 'single' language as a National Language for such a multilinguistic country. Assigning a particular language as a national language outrages the sentiment of people who are non-native to that language. It may arise a feeling of hatred towards other languages or may cause serious hatred incidents relating to it. Fixing a particular language as a Nation Language causes a state of partial treatment for other languages and this will definitely disturb national integrity of India. We want 'unity' not 'uniformity', 'cohesion' not 'fusion', 'reconciliation' not 'merger' and 'agglomeration' not 'assimilation' with respect to linguistic differences among us. Moreover, this may even affect on economic as well as

global perspective of India. Many people might be forced to learn a new language, completely unknown to them, due to this decision and this will definitely affect overall status and development of India. The consequence of this is definitely not good.

"Learning another language is like becoming another person". – Haruki Murakami.

Changes in language often reflect changing values. Indians will come across with great struggle if a particular language is assigned as a national language. To avoid a new war caused by language, it is better to stay as it is, celebrating diversity of languages. Unity in linguistic perspective may lead to separation and it harms national integration and social harmony.

To put everything in a box, it is better to remain as we are now, in the matter of official national language. It is definitely true that a national language is not imperative for linguistically diverse India. We must feel pride about multilinguistic nation. India and we all should celebrate it to protect all languages from being rare and extinct. Hence, it is better to be diverse in case of language than uniting to protect integral solidarity of India.

Your time is limited, so don't waste it living someone else's life. Don't be trapped by dogma – which is living with the results of other people's thinking.

- Steve Jobs

* * *

If life were predictable it would cease to be life, and be without flavor.

- Eleanor Roosevelt

ROLE OF SOCIAL MEDIA IN PROMOTING PATRIOTISM AMONG YOUNGSTERS

 Srikrishna Kedlaya, I B.Sc.

मेरे देश की धरती सोना उगले, उगले हीरे मोती...
मेरे देश की धरती... मेरे देश की धरती...

The lyricist of the song tries to convey that the land of his beloved country spills out precious diamonds and pearls. What I think is, the land of my beloved India is spilling out both precious stones as well as bright youngsters whose value is beyond these precious stones. India is the second most populated country in the world with nearly a fifth of the world's population and more than 50% of its population is below the age of 25, more than 65% of the population is below 35 years of age. In 2020, the median age of India was 29 which indicates that India is a young, bright, charming and a sparkling country. The youth in India believe in hard work and they make the nation proud by achieving great heights of success in almost every field. Indians are everywhere, from deepest oceans to tallest mountains. The young, innovative mind of Indian youths helps in the progress of the country to become a superpower.

Indians are acknowledged over the globe. Indians do hold a significant role in the progress of the world today. The great physicist Albert Einstein once told, "We owe a lot to the Indians, who taught us how to count, without which, no worthwhile scientific discovery could have been made". This shows how great Indians are. Indian youth are ruling the world today. Some of them are in the key positions of global companies which regulates the world. All this creates a sense of pride for me. I hope that all of you may also think the same.

Coming to the feeling of pride what

does this feeling indicate? It is nothing but Patriotism. To define, Patriotism or national pride is the feeling of love, devotion and sense of attachment towards the country and alliance with other citizens who share the same sentiment to create a feeling of oneness among the people. In layman terms, I can say that Patriotism becomes broader and broader as it is shared. The one who holds this feeling of pride for the nation is a patriot. So, who is feeling proud about whom? Patriotism doesn't mean that feeling proud about only great warriors or personality. The service done by warriors is immense for our betterment, our safety, but admiring only them, feeling proud only about them is not the characteristic of a true patriot. We must feel pride about everyone who is serving our nation, intentionally or unintentionally. We must admire everyone from *Swacchata Karmachari* who selflessly works to keep India clean and beautiful, to Soldiers in our borders who sacrifice their lives for our safety. We must admire everyone from a Public Transport Driver, who helps the people of our nation to reach their goal successfully, to our Teachers who are engaged in teaching us how to go beyond success. We must feel proud about the researchers, scientists and many other professionals who are thriving hard for the nation's progress. It is because of these professionals, our India is like heaven today.

जननी जन्म भूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसि।

Yes. The mother and the motherland are superior even to heaven. My mother India is home to various types of people following

various types of culture, religion, language and belief. But, unity among ourselves is the key factor of our success.

हिंद देश के निवासी सभी जन एक है...
रंग रूप वेश भाषा चाहे अनेक है...

India is known for its diversity and unity among this diversity. In this time of pandemic, we came to know how people of India united to save other people's life. Doctors, nurses, pharmacists, lab technicians, mass media, governance, everyone united in fighting this pandemic. I feel very proud to say that my India is one among the early nations to develop an efficient Vaccine to fight against the pandemic. But, what led to this strong unity among ourselves? Co-ordination.

Yes. Coordination is the factor which made us unite together to face difficulties. But how was this Coordination maintained? It was through the alliance of media and social media. Particularly, social media kept people close together even if they were miles away with one another.

What is this social media?

Social Media... It is something which the people of 21st century use as a tool to express themselves. Social media sites have become an invaluable tool in education, marketing, communication and to share the current moment of one's life. Social media plays an important role in every individual's life. It is often easier and more convenient to access information, to provide information and to communicate via social media. Different individuals can be connected to each other and can make good use of this platform for symbiotic benefits.

Social media has become an integral part of everyone's life. It plays a dominant role in our day-to-day life. It creates a wide range of impacts on people when something is shared on

social media platforms. Social media platforms allow people to interact in ways we could never imagine, how we did till now without it. It is quite easy to catch up on someone's life, their thoughts through a simple message or post on social media. Now, people hardly go through newspapers for information or hardly look into newspapers for advertisements, instead, all the news or ads are posted online on social media such as Twitter or Facebook which are viewed by more people.

Social media has made it easy to connect with our near and dear ones away from us. It has also changed the dimension of physical gatherings, which now has been converted into online meetings and webinars. Important informations, data and analysis can be delivered to audience within a spur of moment, and all the credit for this goes to social media.

Thanks to social media to take our life into a whole new dimension, but, when it comes to the posts that are posted in social media platforms, the viewer must be verifying each through the other platforms. Rumors and misinformations are the biggest curse on social media. Some people may know this famous Sanskrit *sukti shloka*:

घंटं भिन्द्यात् पटं छिन्द्यात् कुर्यात् रासभरोहण।
येन केन प्रकरेण प्रसिद्धः पुरुषो भवत्॥

Which means "by breaking pots or by tearing off clothes or by riding on a donkey, by hook or crook a person tries to be popular". This phrase conveys us that, there are people around us in the society who post illogical things or rumors on the social media platforms, just to increase their audience time and to become popular. We must be very careful and informed while circulating such posts on social media.

So, I've delivered a brief introduction on Indian youth, patriotism, nation's development and social media. Now I'd like to link these

topics to deliver my main theme of today, that is Role of Social Media in promoting Patriotism among youngsters. So, speaking about this, I strongly believe that one of the main motive of social media should be making young generation aware of sacrifices our great freedom fighters and social builders did and are doing currently to make this country a better place for the young generation. Young Generation do wander most of their time on social media platform. We can use this platform as a better opportunity to spread patriotism. Moments back, I told that patriotism becomes broader and broader as it is shared and now I'd like to say that social media is the key to promote this factor. Social media can be used thoroughly to share patriotism.

Sharing patriotism doesn't mean that posting pictures on behalf of nation's pride – only on Republic Day or on Independence Day. Don't be patriotic for one day, be patriotic from day one. There are various organizations that are working in India for nation's development and they tend to share their success in social platforms. Organizations and institutes working to go beyond success in astronomy, health, public sectors and public welfare do post their achievement and, seeing these, the pride for our country increases. Sharing these posts make other individuals to be aware of the success and this is also a kind of patriotism. Sharing is caring, elders say. But sharing accurate and appropriate information should be promoted.

Sharing valuable information like victory of the nation, success of the nation, achievement of the nation and progress and development of the nation can make one patriot, but it has to be made sure that social media should not

be used to spread hate or must not be used for personal attacks. Social media should not have any way for prejudices, instead, it should carve out a patriotic mind. Short films or biography of great warriors and freedom fighters posted on social media will definitely increase patriotism in one's mind but the misuse of social media platforms, in this matter, should not be tolerated and must be subjected to strict legal actions. Social media is like two sides of a mirror. It can be used in a good way to build the nation and if it isn't used properly, it may pave the way for controversies and cyber crime. Social media can be used in a good way to create awareness among people in various topics such as making them aware of their fundamental rights, making them understand the importance of casting their vote, guiding the citizens in correct path of justice and making everyone informed about the current threats to society. All this is for the welfare of the people and anything that is meant for the welfare of the people, if shared properly, that is a kind of patriotism.

To conclude, I strongly believe that social media can be one of the most powerful and efficient way to spread patriotism especially among the young generation. If used properly it may help us to knock the doors of future and to become a superpower to rule the world.

“A thoughtful mind, when it sees a national flag, sees not the flag only, but the nation itself”.

(Narration prepared by Srikrishna Kedlaya, I B.Sc. (Microbiology – Biochemistry), Bhandarkars' Arts and Science College, Kundapura for Akashvani Mangalore's Yuvavani Talk Show broadcasted on 12th February, 2022 17:00 IST).

DIGITAL INDIA SCHEME

 Ab Ahad, II BBA

Introduction:

In 2015, the Government of India launched a massive campaign named “Digital India.”

This was done to make the Government services accessible in various parts of the country. The main aim was to improve access to technology to the people of the country. The government worked on improving internet connectivity and made sure that it was easily accessible to the remote and rural parts of the country. One of the initiatives included a plan to connect the rural parts of the country with high speed internet.

Digital India was launched on 1 July 2015, by the current Prime Minister of India Narendra Modi. The campaign drastically boosted the use of electronic services and products. The project is run by a government entity called Bharat Broadband Network Limited (BBNL).

“9” Pillars of the Digital India

1. IT for jobs.
2. Universal Access to Mobile Connectivity.
3. Early Harvest Programmes.
4. Broadband Highway.
5. Information for all.
6. Public Internet Access Programme.
7. E-Kranti, electronic delivery of services.
8. Electronics Manufacturing.
9. E-Governance, reforming Government through Technology.

The Objectives of Digital India:

The Digital India Campaign has three major aspects to get the following objectives:

- A protected firm digital infrastructure linking to each region of the country.

- Easy access to digitally delivering government services which is e-Governance.
- Digital Literacy of the crowds.

Most useful for:

This Project is most useful for those village people who are settled in the remote area of the country or are very away from urban area, this project reduces their time utilization by providing high speed internet services which will now let the villagers do all the work just by a single click and avoid travelling to urban office ports.

Various government departments have shown interest in this project like the IT, EDUCATION, AGRICULTURE, etc. as it gives a show sight of bright and more knowledge equipped future of the country.

Layout:

Monitored under the communication and information technology department of India, this project emphasises on internet availability all over the country and connect all city, town and village through one network of service. The layout of the campaign was through a much planned system of working where more than 2,50,000 villages and other residential areas of the country were provided with high speed internet connections. And in this the BHARAT BROADBAND NETWORK LIMITED “BBNL” played a very vital role.

Perks:

It makes health services and literacy more reachable as one can utilize e-hospital services,

get online registration, an appointment with the doctor, payment of the fee, diagnostic tests online, blood checkups etc.

Digitally signing the documents online is also provided by e-services.

Role of government and other investors in the success of the campaign:

Mr. Narendra Modi, the active Prime Minister of India of Bharatiya Janata Party played a crucial role is boosting this project by approving ₹1 Lakh Crore to finish this campaign.

This project was clearly described for a long time that has happened as hoped now by Narendra Modi, and it is expected to end by 2023 if it goes as per plan. To facilitate e-governance, Mr. Modi has aimed to provide better e-services, to obtain a reduction in paper-work, improve work efficiency and save time.

The major idea is to connect the rural area with urban technology, also to provide e-services to remote villages that happen to suffer a lot to do petty works which involve a lot of official work, now all this will be done at the very efficient time and at low labour just of their phone's length. This work is monitored by Mr. Modi himself.

An appreciable effort to make this campaign is made by the Chairman of Reliance Group, Mr. Ambani who makes a move by investing 2.5 Lakh Crore in the Digital India Project.

The impact of the Digital India Project

Digital India has a profound impact on people from every aspect of society. The campaign has had a positive impact on the life of the individual as a whole and has contributed to the progress of the society as a whole.

Till now, Digital India has connected more than 2,50,000 villages throughout the country. Every village covered, now has access to high-speed internet provided by a government owned telecom called the 'BBNL'.

The Prime Minister said that if people start using RUPAY, it will directly benefit the country. Since the infrastructure was not present at the moment, 'IT' Companies started hiring more people in order to develop one.

The Campaign also led to an enormous decrease in the amount of black money people had. Since everything will be done digitally, many people came under the tax ruler and as a result, a significant portion of the black money in the market was traceable. This led to sudden increase in the revenue collected by the government in the following year.

Conclusion:

The campaign has gained support from various other countries like South Korea, Vietnam, Singapore, US, The UK, Uzbekistan, Malaysia, Canada, Japan and Australia.

Top CEOs from other countries and India have given a word to invest 224.5 Lakh Crore towards the programme.

The investment will be aware for providing Internet services and for making Smart Phones at an affordable price. This will help in reducing the cost of importing all these products from abroad and will generate a good amount of jobs in India. Digital India has also been helpful in increasing the progress of Indian Railways by being influential in the promotion of the interests of Indian Railways.

Digital India's impact can be seen by the increased number of internet subscribers in India (50 million till April 2017) and it is increasing day by day. ●

LACK OF MORAL EDUCATION IS RESPONSIBLE FOR VIOLENT ATTITUDE

 Ab Ahad, II BBA

To educate a man in mind and not in morals is to educate a menace to society.

– **Theodore Roosevelt**

Education is only complete when it leads to all-round development of the individuals, which encompasses not only mental but also moral development. Moral Education influences the social thinking of the individual and makes him/her distinguish between what is right and what is wrong. Moral Education is a basic need for modern times where one is fast witnessing a degeneration of moral values. Moral Education is important as it teaches diversity, tolerance, mutual respect and pluralistic values.

The word moral comes from a Latin root (mos, moris) and means the code or customs of people, the social glue that defines how individuals should live together.

Moral values are values that express ideas about the good life. As such, concern for the moral virtues, such as honesty, responsibility, and respect for others is the domain of moral education.

Since young people readily and unconsciously assimilate all types of influences, good or bad, if they do not have proper guidance, it is important that society provides them with a type of education that will make them acquire sound religious and moral principles, and also develop appropriate attitudes and values that will help them to make good choices and decisions in their adulthood.

Education is not all about formulas and equations, it is about the way it moulds our soul and mind, ethics, soft skills and etiquettes

are all a part of the curriculum, from the very beginning.

Moral education, then, refers to helping children acquire those virtues or moral habits that will help them individually live good lives and at the same time become productive, contributing members of their communities.

In this view, moral education should contribute not only to the student as individuals, but also to the social cohesion of a community. A moral education system must begin by defining the morals which are most important for not only the individual but for the society as a whole.

The system must be designed as such that the individual at a formative stage should distinguish to differentiate between what is good and what is bad. Here practical learning should take precedence over bookish learning. The environment in which people live has always influenced patterns of behaviour, attitudes, actions, beliefs, values and ethics.

The study of morality is vital because we live in a world of rapid change where there are various cultures coming into conflicts, in which people are not guided by a single code of ethics but by many different values and rules. The differences are often not easily reconciled; and in fact, may be irreconcilable as most discussions and debates about morals address them.

The socio-culture changes like transition from joint family to nuclear family systems, excessive competition, parental expectations, commercialization of education, negative impact of media, misuse of information technology, globalization, consumerism etc.

INTEGRATED APPROACH IN SCIENCE AND TECHNOLOGY FOR SUSTAINABLE FUTURE

 Kathyayini, Anjana Devi, II B.Sc., **Sanath Pai, Amitha**, III B.Sc.

Now-a-days the whole world is based on science and technology. From a simple device like mobile phones, calculators to robots all are based on science and technology. Well, but what is science? What is technology? How are they related?

Science is a systematic and logical study of how the universe works. The gift of science and technology is what we see around us.

Science is not just the data and 'facts' themselves. Rather science is a process of discovery and relentless pursuit of increased understanding through experimentation, data taking conjecture and modeling and critical testing of boundaries of knowledge – always seeking the true facts, whereas technology is the application of science and its knowledge in practical life to solve the problem or invent useful devices.

Technology plays an important role in sustainable development. Whether it is social, economic or environment, the role of technology to meet the goals of sustainable development can't be denied.

Science and technology help each other advance. The scientific knowledge is used to create new technologies. The technologies created helps scientist discover new things. Science and Technology together can do wonders. They can even make our future sustainable.

Development means trying to get a country in a position to fully participate in a globalizing

world. That world, however, is essentially driven by technology, energy, medicine and health, clean air and water, transportation, sanitation management use and conservation of natural resources – all are based ultimately in science and technology. So it is obvious that to be a part of the world, there must be science and technology elements in the development process.

So, what is sustainability or sustainable development?

As we all know, the reconciliation of Society's development goals with the planet's environmental limits over the long term is the foundation of the idea known as sustainable development.

Sustainability means using natural resources in a way that we could keep doing for a long time. Sustainability means something that can be continued or a practise that maintains a condition without harming environment.

Why sustainability? – Simply stated, our global future depends on it.

The importance of finding a sustainable future is rooted in 3 issues that are very much linked to one another.

- i) Fossil fuel depletion
- ii) Climatic change due to CO₂ emissions and
- iii) The increasing costs of energy and water

This idea emerged in the early 1980s from the scientific perspective about the interdependence of the society and environment and has since evolved along with the significant advances in our understanding of this interdependence.

We believe that an overall strategy to this end utensils 5 specific elements where science and technology are intimately involved.

1) Building Capacity for sustainable development:

This includes investment in the human and institutional resources to understand the challenges to sustainable development. National research capacity is needed to address national problem, to cooperate with the technical world outside their countries and to participate confidently in international negotiations on global issues that impinge on development.

2) Investing in training the next generation:

This is an imperative for all countries. Education in mathematics, science and technology is crucial for the long term economic development of nation and for the future of its scientific enterprises, encompassing sectors such as industry, health, agriculture, civil infrastructure and the researches and technical workforce of next generation.

3) Ensuring access to information:

Information can be made more readily accessible and convenient to all users.

4) Strengthening the scientific basis of decision making:

Many research theme-related to sustainable development are the focus of ongoing international research programmes, with mechanisms established to communicate findings to decision makers.

5) Informing the public:

One of the greatest challenges for sustainable development is the long time horizon of both the problems and the solutions. Government and policy makers must support the communications of scientific findings to the public thereby enabling a dialogue.

This is why India celebrates 'National Science Day' every year on 28th of February to show their respect to the famous Indian physicist C. V. Raman to mark the discovery of 'Raman Effect'.

The theme of National Science Day 2022 is "Integrated approach in science and technology for a sustainable future". Union Minister of State for Science and Technology Mr. Jithender Singh has announced that the theme has been chosen for the purpose of raising public appreciation of scientific issues involved.

The integrated approach followed by the nations during the pandemic was a hallmark for the survival of humanity. In this backdrop, the Dept. of Science and Technology, Government of India is busting a gut this time by using the lens of integration in Science and Technology for a Sustainable future.

Science and Technology together can help in building sustainable future. The hardware, software, know-hows and other technology are essential tools for sustainable development. They can be instrumental in ensuring that.

- The people can have access to clean water through water purification, efficiency, delivery and sanitation technology.
- Making sure that people can live in less toxic environment by introducing new technologies that reduce the quantity of toxic raw material produced and also introducing new treatment process or techniques for treatment of waste products.

- Introducing new technologies in agricultural sectors whereas the vegetables, fruits and crops can be grown organically, pest free without using harmful chemicals.
- Using technology to empower the backward communities, small entrepreneurs, women-owned business to flourish and develop.

Achieving the above measured demand new knowledge which science and technology must provide. A lot of research and innovations are essential to increase our abilities to deal to sustainable future challenge. We need to understand a phenomena and its causes. It's a long term process that requires a lot of technical knowledge, patience and time when it is achieved can make our lives and the world a better place to live in.

By celebrating "National Science Day", we come to know that, teaching science needs motivation, innovation and commitment rather doing a routine job. It is universally accepted that scientific research is the finest outcome of human intellect and fundamental for progress of the society and understanding of nature, universe, matter and whatever constitutes these.

One of the best ways to improve our performance in scientific research is to develop research oriented curricula in science and its linkage within the industry for a fruitful translation. We have to focus on cultivating the habit of independent and critical thinking among undergraduate and post graduate students.

Such a focus on analytical thinking and problem solving is extremely important in a country like India which is riddled with socio-economic and development challenges.

If people don't understand the basic science of germs, they will less likely to wash their

hands. If the community doesn't understand the cause and impact of climate change, its people will be less likely to take remedial action. In this backdrop, the understanding of linkages and bonds in all the science ministries and industries will open fruitful chapters in science and technology.

Achieving sustainability in development demands new knowledge, which science and technology must provide. Research and innovation are essential to increasing our abilities to deal with the sustainable development challenge.

The biological and physical sciences and engineering must work closely with social and behavioural science to speed the application of innovations and insights to the needs of the society. Researches are still continued.

Australian firm builds underwater buoys to tap ocean swell energy. Australia's company has been working on a system that uses underwater buoys convert K.E. of sea wave into zero emission energy and also from native water resource.

Bionic leaf turns solar energy into liquid fuel. U.S. Scientists developed a bionic leaf that can convert solar energy into liquid fuel. Scientists used a bionic leaf that mimic the chemical process of photosynthesis to split water into H₂ and O₂. A bacteria called *Ralstonia eutropha* then convert the hydrogen gas into carbon dioxide molecules as a part of reproductive cycle of the bacteria to the form of liquid fuel, "isopropyl".

In the end, we can say that science has a big hand in making man a successful person in future. Today man has been able to do his work in the blink of an eye, which is possible through science. So we can say with confidence that science has an important role in "making a sustainable future".

CONVERSATION ON ENVIRONMENT CONSERVATION

 I B.Sc. Students

(A small group discussion on *environment, threats to it and environment conservation* by a small group of students from I B.Sc. Microbiology-Biochemistry and Microbiology-Chemistry combinations of Bhandarkars' Arts and Science College, Kundapura)

Environment means the surrounding or conditions in which biotic interactions operate. Environment is the most important part of this life system which affects the conditioning of biotic as well as abiotic ecosystem. It is the crucial factor to determine the favorability of life and life associated activities in any given area. The earth's environment today can be considered dynamic. Sometimes it is favourable, but often it gets disturbed and threatened by various natural as well as artificial activities. We people, being the responsible citizens, must consider today's situation as vital and crucial stage to replenish and conserve the environment of the Earth.

In our today's conversation, we have two students, **Srikrishna** and **Swathi** from I B.Sc. MB-BC, who are discussing and questioning the topic with their fellow batch-mates.

Srikrishna: Hello dear friends! As we all know that environment is an essential factor to think of today, I would like to ask what does environment mean? Any ideas?

Shashanka (MB-BC): Yes. Environment is the sum total of all the surroundings of biotic world. It's a condition or state in which organisms live and do various activities.

Gautham (MB-Chem): It can also be called as the habitat of organisms. Right?

Srikrishna: Yes, one can call so. Would anyone like to comment on the present environmental condition?

Ajith (MB-BC): Today's environment is full of threats. It's a warning for us to conserve it.

Shashanka: Exactly. I would like to second you. Environment is degrading day by day. There are various threats to the environment like cutting of trees, hunting animals, pollution, global warming..... Too many to list instead.

Kavya (MB-BC): Yes, you are correct. Humans, because of their greed and needs, tend to cut trees. It may be for getting wood for furniture, or for space and urbanization. This active cutting down of trees is called Deforestation.

Ajith: And this deforestation leads to oxygen depletion, trapping of Carbon dioxide in the atmosphere which leads to Global warming.

Sanjana (MB-BC): Deforestation even causes soil erosion and disturbance in the forest ecosystem.

Swathi: Exactly. Since Sanjana said about forest ecosystem disturbances, can anyone think of an example for this?

Srikrishna: I have an example for this. Amazon rain forests are being cut for

soya bean plantation. If done so, so many species that were earlier dwelling in that forest would face the danger of becoming extinct. Isn't it?

Deeksha (MB-BC): This is what Habitat loss and Fragmentation means.

Kavya: Yes, you are correct.

Swathi: Earlier, I heard Shashanka saying about animal hunting. So, why do you think hunting animals is a reason for environment degradation? Because, hunting practice existed from caveman's era, so why is it harmful now?

Shashanka: Hunting or killing the animals for our greed is not correct. There are so many species which are endangered. If hunting is done, there's a chance for those species to become extinct.

Srikrishna: Yes. Over exploiting on any species makes it threatened. The examples for this scenario is extinction of animals like Steller's Sea Cow, Passenger Pigeons, etc. Many people tend to hunt for economic purposes such as for the horns of deers, nails of lions, etc. What actions should be taken against them?

Soundarya (MB-BC): Legal actions should be taken against those persons who do such activities. Along with this, people must be educated on the ethics of environment conservation.

Swathi: Okay... along with these issues, there are so many issues like various forms of pollution, energy source depletion and so on. Can anyone comment on this?

Gautham: There are various types of pollutions that we can see today... like, water pollution, air pollution, noise pollution and so on.

Srikrishna: Okay... Can anyone brief up on the pollution and types?

Kavya: Addition of or inclusion of harmful and unwanted substances in the natural forms is pollution. Addition of pollutants in water is water pollution, that of gases is Air Pollution, and the same about noise, is Noise pollution.

Swathi: Great!... So what are the causes of this pollution?

Srikrishna: The root cause of every type of pollution is us, humans. Water pollution may be caused because of letting industrial effluents into water streams, or even sewage into water streams.

Pradeepa (MB-Chem): Yes. I remember the Minamata event of Japan, where mercury pollutants were mixed into water because of industrial outlets. It had caused great loss of aquatic ecosystem and even many humans were affected.

Swathi: Yes. What about Air pollution and Noise pollution?

Ajith: Air pollution is mainly because of over use of vehicles. They emit out gases like Carbon monoxide and others which pollute the environment. Even Air conditions, smoking, mass firing of garbages causes air pollution.

Vasavi (MB-BC): Noise pollution is mainly caused during festivals and celebrations, because of cracking fire crackers, playing DJ songs loudly, and all.

Srikrishna: Air pollution can harm us by various phenomena like smog, oxygen depletion in environment and Noise pollution can directly effect the psychological state of humans.

Swathi: Even soil degradation can be considered as a type of pollution. Isn't

it? **Soundarya:** Yes. Many people use pesticides, chemical fertilizers to improve yield quality but unfortunately this decreases the soil fertility and this is what is called Soil degradation.

Swathi: And, how can we control that?

Rakshitha (MB-Chem): We can control it with the help of using bio-fertilizers like animal excreta, cow dung, peels of fruits and vegetables, kitchen wastes, etc. In our home, we use biopesticides too, in the form of Neem oil, ash powder, and even brine sprays.

Srikrishna: Woah! These methods can be easily adapted, and are efficient too. The added benefit is, soil also gets nourished and there's no harm to environment too.

Swathi: Okay... we had a brief discussion of causes, threats and harms to environment. So can each of you all now suggest one suggestion to conserve environment?

Shashanka: We must ensure planting of trees and taking care of them. Also, it is good to stop the practise of hunting.

Ajith: Strict action must be taken against violators. If a person cuts one tree, he must be made to plant 10 trees and take care of them.

Kavya: Air pollution can be controlled by making more use of public transport rather than private ones.

Pradeepa: Even, we can implement rules like the Even-Odd Vehicle Rule implemented by Delhi Government to tackle air pollution.

Srikrishna: Water pollution can be controlled by monitoring and treating the waste water before letting it into water streams. Proper sewage treatments, water body cleaning plans will also help to overcome water pollution.

Vasavi: Noise pollution can be prevented by imposing restrictions over fire crackers, honking and outdoor music playing by the authorities.

Gautham: There should be an environment officer, like at regional level who should look after all the environment based activities.

Deeksha: Public initiative programmes like educating people to conserve nature should be promoted.

Soundarya: Overall, people themselves should realize the need to conserve environment because if not, then it is definite that we will suffer the consequences.

Swathi: Yeah... Thanks everyone for investing your precious time in this activity of conversation on environment conservation.

Srikrishna: The last thing I'd like to quote is 'Environment is no one's property to destroy; it's everyone's responsibility to protect'.

*If you look at what you have in life, you'll always have more.
If you look at what you don't have in life, you'll never have enough.*

- Oprah Winfrey

ROLE OF MICROBES IN BIOCONTROL AGENTS

 Srikrishna Kedlaya, I B.Sc.

Pests are the organisms which are harmful to other organisms or their concerns. They are the creatures that damage crops, livestock, and forestry or cause a nuisance to people. Generally, pests are controlled with the help of **pesticides**. Depending on the kind of pathogens or pests, pesticides are classified as **herbicides** which controls unwanted weeds or herbs, **fungicides** which are used against fungi, **insecticide** to kill specific insects, **bactericides** which are used against bacteria, **nematicides** used for the control of nematodes, **rodenticides** to control rodents and so on. But, increased use of these pesticides is toxic and extremely harmful to human beings and animals, and have been polluting our environment, flora and fauna.

Realizing the ill-effects of chemical pesticides, scientists have discovered different biological control agents to control weeds and pests, called as **Biopesticides** which are broadly classified as **Bioherbicides** and **Bioinsecticides**. There exists a broad range of microbial usage in Biopesticides and biocontrol agents. Biological agents such as insects, fungi, bacteria, etc. are used to control pests and diseases. Usage of these biocontrol agents has become the most important part of biological farming today.

Did you know that the first effective bioherbicide was a fungal herbicide? **Mycroherbicide** was the first bioherbicide that was developed in 1961. It involved the fungus *Phytophthora palmivora* which controlled the growth of milk-weed vines in citrus orchards. The latest technique in controlling weeds is by the development of transgenic crop plants like tomato, tobacco, etc. by Genetic Engineering. It involves the introduction of an herbicide resistant gene

into the crops which will tolerate an herbicide.

Bioinsecticides are the organisms which help in biocontrol of insect pests. Microbial Bioinsecticides are the micro-organisms which help in pest control. The microbial biocontrol agent bacteria *Bacillus thuringiensis* (Bt) is available in sachets as dried spores which are mixed with water and sprayed over vulnerable plants such as brassicas, fruit trees, etc., where they are eaten by insect larvae. The spores of the bacteria produce the insecticidal cry protein called **thurioside**. It is a toxin released in the alkaline midgut of the insect and perforate the gut which results in equilibrium disturbance of the cell, and hence swelling. This leads to the death of the insect larvae.

Other examples include **Trichoderma**, a free-living saprophytic fungus which lives on dead remains and rhizosphere of the plant root. It acts as biocontrol agent against various pathogens that may cause root rot, foot rot, collar rot, rhizome rot, wilts, etc. in plants. It kills the pathogens by releasing various toxins like **viridin**, **gliotoxin**, etc.

Most of the *Baculoviruses* of the genera *Nucleopolyhedrovirus* (NPV) are used as narrow spectrum insecticides. These viruses are known to control pests like potato beetles, corn borers, etc. Another baculovirus by the name **Entomopox** controls the development of pest like grasshoppers and the amount of food they eat. Since these viruses are narrow spectrum and specific, they help in integrated pest management techniques.

To sum up, the roles of microbes as biocontrol agents is immense and beneficial. These cause least side effects and are effective too. Microbial Biocontrol agents can be used in an ecologically sensitive area with knowledge of spectrum of action of these agents. ●

WE ARE THE PROBLEM AND WE ARE THE SOLUTION

 Sandesh, III B.Sc.

A nobleman while talking with the intellectual peoples- Intellectuals: "earth has so many problems" to which the noble man replied that "Earth has only one problem that is human beings".

Everyone talks about climate change, global warming, pollution, and many more. What is the cause for this? "Human beings". But everyone is blaming one another, not ready except for their own mistakes. Now, who is ready go by bicycle or by walk to short distance, at least once a week to their office?

There are some who really have concerned and use less of these vehicles. Before we use our vehicle just ask ourselves that, is it necessary to take. These kinds of small things can make a big difference.

Do you know how many trees are cut down every day to make tissue paper? About 30,000 trees. And for smoother tissue, it requires raw trees rather than dead trees. We can make use of handkerchiefs that can be reusable. Many other materials like pamphlets, straws, paper cups, paper plates, designed furniture, doors, and many more. These things cause large destruction of trees. I am not blaming for all of these uses, but some are necessary and most of the time we use it unnecessarily. It is ok if you really want to use it, in return we can plant trees and maintain them. Over millions of years the Earth has nurtured all the lives on this planet, but for the first time in history our "Earth has to be protected". Just think how largely we have damaged the Earth. But Mother Earth has enormous energy that it can recover itself if we leave for a few years. So as responsible Human beings, we want to start

planting trees. And then comes the question, where can we plant trees? And where can I bring saplings? Is there any space to plant? If we plant trees in our land itself, that's well and good, or else we can donate trees in campaigns like Cauvery calling and project green hands. Hereby planting trees not only making greenery, without trees many rivers are dying. Because of no tree cover, water enters the river due to this, sometimes causing floods, and once the rain stops the rivers keep on drying. If there is extensive rain, cover the soil which absorbs the rainwater easily because the tree roots make the soil porous and form tiny channels, moisture absorbed by the soil travels beneath the surface and is released slowly into the river even after the rain stops. This ensures that the river flows throughout the year. So this campaign, in Cauvery calling you can donate ₹42 to plant a tree. That will be maintained by the farmers, and this will also help the farmers to make their living. The given ₹42 will directly go to the sapling. And project green hands is of the same kind, in this, we can track our trees by the unique tree tracking code of the tree, that we donated. Don't believe in any of my words, just search whether I have told the truth or not. Search all about how the trees are planted, how they are maintained. Search for it then you can make decisions about donating trees. My suggestion is that on your birthday simply wasting cake and other food material, you can donate a tree that is just ₹42, 1/4 of your party. I think it's less than that!! And make that day even more special... Or if you cannot donate, even then you can help to plant trees using

a search engine called ECOSIA. It's same as google. Most of the revenue generated by this search engine is used to plant trees and do social work. Even google does social works but comparably ECOSIA is better even in keeping our privacy. So try to use ECOSIA.

This is not to promote anyone. Make these kinds of small changes no matter how small it may be, do it. Contribute little bit from your side to this wonderful creation. Make this world a better place to us and also for our future generation.

Plastic is the biggest problem at this time, we are facing many problems due to plastic pollution. According to the survey, the amount of plastics in the ocean keeps growing. If things don't change by 2050 the plastic will outweigh fish entirely. Please avoid throwing plastics and glass to water bodies. This Earth is not only for humans. We are not living in the mindset of an ecosystem but as an "ego" system. We as humans dominate the other life on this Planet. We don't care and respect about other creatures. And it's not the right way to deal with it. We sometimes use plastics unnecessarily like using straws, plastic cups, plates, and carry bags. In many functions, we give non-reusable plastic bottles, cups, and plates which cause major use of plastics and wastage. Instead of these, steel cups and steel plates, reusable plastic (fiber) plates, or banana leaves can be used as plates and cups as used in many temples for serving food. Another is straws, for little children or some people it may be difficult to drink juice without straws, but we as an adult or youngsters use straws and it's a bad thing. We should avoid this kind of little wastage. Plastic carry bags are also a big problem. People are not ready to bring a carry bag because they are ashamed. My humble request is to keep one carry bag in your bikes, scooty, or cars whenever you go outside, also carry a water bottle to avoid buying a new one. Bamboo is

one of the best renewable resources. It can reduce deforestation. Bamboo can be used for making paper, furniture, flooring, and also building materials. Because bamboo fibers are stronger than wood fibers. Bamboo can reduce the use of plastics. It can take 3 months to a few years to decompose. Like toothbrushes, plates, straws, bottles, tiffin, and even tissue can be replaced by Bamboo. So bamboo can reduce lots of plastic wastes. Not all the time we can avoid plastic and it's ok. But that "It's ok" should not cross some limits. Another good solution is the use of glass materials because they are 100% reusable. Even if the glass is broken it can be recycled as many times as possible. Whenever possible we should avoid using any kind of plastics and live an eco-friendly life.

For us, we are the problem, we can't control our feelings and emotions. Is it true? Ask yourself!! Don't ask with your ego, mind or feelings. Ask with true self. There is no problem at all. Sometimes there are really some problems and it's ok. But recognize which is real and which is self created. Almost all the problems you have are mind created, we are trapped in it. We are knowingly letting all the feelings grow and make up their own stories. We are suffering because of an incident which has occurred 10-20 years ago and already suffered what may happen tomorrow. But in reality both of them don't exist. Thinking about the past or future is not a bad thing but living in the past and future is a tragedy. If you are really in this presence and living the life then there is no suffering at all. Pain is good but suffering is not good. Let's make it clear that if you are bitten by an ant, it is painful and it will disappear after sometime, when you pay more and more attention to it then it will start itching more and more and you start scratching. Same with your emotions. All human experience is one hundred percent self-created. If your thoughts and your emotions are of your

making, you can mold them any way you like.

Whatever the present moment contains, accept it as if you had chosen it. Always work with it, not against it. Make it your friend and ally, not your enemy. This will miraculously transform your whole life. Be a watcher of your mind, always try to watch what's your mind thinking, be fully present if your attention goes out, then refocus on your thoughts and this will free you from compulsive thinking and experience the now. Everyone is saying that he/she is bored.

And I have a key for it, that's keep yourself busy so you don't feel bored. Busy means keep doing any work you like or start a new hobby. In reality there is no reason to be bored, there is plenty of work to do and knowledge to be gained. You can read books, do yoga, plant trees, cook, learn new languages, many social platforms will give you knowledge for free and one best thing is to spend time with your inner body where you can find true happiness but most of them won't. They are not interested in inner space. Try to read at least half an hour out of school. It will transform your life. I would recommend a book called "POWER OF NOW BY ECKHART TOLLE" one of the best for self-realization. And you can read as many books as you want. Remember "Readers are leaders". And try to write in short about what you have read every day. Make a habit of self-talk, if you have any problem just ask with yourself but don't answer it with

your feelings and emotions. Answer it with the true self and the answer should not be on your side. It should take the side of truth. Ask yourself, "Are you better than yesterday, have you learned something new today". If yes, then you are growing. If you act to the best of your ability and intelligence, every day will be an explosion of possibilities and you do not have to be better than someone else, but you should not be anything less than what you can be. Don't take your life too seriously, just be playful. Because tomorrow morning if you disappear, the world will go absolutely fine without you. Only a few handful of people will miss you and they also forget you after sometime. We are nothing in this universe, always be aware of this whoever you may be. Do what you like, like what you do. Whatever the good thing may be, if you like it or not do it with all your heart and throw yourself into it. Whatever work you have given which you must do, instead of doing it with boredom, do it joyfully and it will keep your inner space calm and also the work will complete quickly and creatively. This is the best time to turn inward, feel the energy inside you. Start meditating. You are more than what you think, you are stronger than you think. Every moment there are a million miracles happening around us. A flower blossoming, a bird tweeting, a bee humming, a raindrop falling, cool air flowing. There is magic everywhere. If we learn how to live it, life is nothing short of daily miracles.....

Tell me and I forget. Teach me and I remember. Involve me and I learn.

- Benjamin Franklin

* * *

*The best and most beautiful things in the world cannot be seen or even touched
— they must be felt with the heart.*

- Helen Keller

FORESTS ARE THE LUNGS OF MOTHER NATURE

 Kavya Madev Gond, II B.Sc.

Forests are extremely important natural resources. It is quite self explanatory as we all dependent on forest resources for our livelihood; from the air we breathe to the wood we use.

Forests are the lungs of our land

– Franklin D. Roosevelt

These forests play a vital role in providing natural resources for humans, habitats for animals and it also helps by preventing soil erosion, maintaining the balance of carbon dioxide and oxygen in the earth's atmosphere, watershed protection, moderate the climate changes etc. Therefore forests play a very important role in order to maintain the balance in the ecosystem.

Deforestation is the serious hazard to the existence of mankind. Due to deforestation serious issues have been risen like the green house effect; which is caused due to excessive carbon compounds present in the air.

Deforestation is cutting down a large number of trees and clearing the forest areas. The various reasons behind these human activities are increasing space for human usage like logging or wood extraction, agricultural expansion, infrastructure expansion etc.

Deforestation is harmful to the environment because it causes a lot of carbon emissions and alters the natural ecosystem. It also contributes to global warming and climate changes because plants release the stored carbon into the atmosphere as carbon dioxide when they are cutting down. The deforestation essay urges us to learn the causes, effects and preventive measures of deforestation.

Deforestation is a severe problem and we must stop cutting down precious trees. Trees are destroyed to make way for urban development and the cultivation of crops, to expand the land area and construct buildings, production houses and manufacturing plants.

We are cutting down trees and government is trying its best to avoid deforestation.

Causes for Deforestation:

Deforestation is a global phenomenon, and one of the leading causes of deforestation is the expansion of cities. People want to live in cities, but they often don't realise how dangerous this can be to environment pollution. Other causes for deforestation are urbanization, farming and a massive population explosion at global level. As the population increases of a tremendous rate, space for people to live is shrinking. Hence the people destroy forests to create living space, roads and excellent infrastructure.

As our wants and greed have increased, it has destroyed the environment. Mining is one of the main causes for deforestation and is destroying mother earth. Another cause for deforestation is wood harvesting or logging for domestic fuel (charcoal).

Effects of Deforestation:

Deforestation has had many adverse effects on the plant. Significant effects of deforestation are climatic change, soil erosion, global warming, wildlife extinction and underground water depletion. Besides, there are other consequences such as flooding, shrinking wildlife habitats and reduced water quality.

The decrease in trees and vegetation can lead to an increase in the emission of green house gases and other forms of pollution. Moreover, trees are essential and provide habitats for countless species and they lose their habitats because of these human activities. They also store large amount of carbon that can be used as renewable energy source. When forests are destroyed, carbon is released into atmosphere, contributing to climate change and global warming.

Preventive Measures to Avoid Deforestation:

Deforestation can be eradicated by taking the necessary steps to save earth. Government has to take strict action against deforestation and encourage people to plant more trees. This certainly helps in resolving the after effects of the loss of trees. In addition we can start growing plants and help our environment heal from the loss of trees and forests.

What is Reforestation?

Reforestation mainly refers to the replanting of plants on those land which has been destroyed for the benefits of mankind. If deforestation is the destruction of forest; reforestation is the construction of forest. Reforestation is an operation that consists of restoring or creating forested areas or forest that have been cleared.

Importance and advantages of Reforestation:

Understanding the importance of reforestation is crucial. The world we live in would not be the same if it weren't for the forests spread across the globe on every continent because they play a vital role in our survival.

With an increased population, land use is also increasing rapidly. We are clearing forests for agricultural lands, plantation forestry and building cities.

And the reason why we should grasp the importance of reforestation; here are some stats that describe the criticality of the situation.

According to the report by FAO, in the last two decades, about 80 million hectares of forests have decreased. Besides if we see the scenarios of deforestation, in the past 10,000 years, humanity has destroyed about one-third of its existence.

The demand for free land is increasing as the population increases. And as per the estimation of the United Nations: the global population will continue to grow up to 10.8 billion by 2100.

These all show why we should be serious about our initiatives.

Global Warming:

which results in the melting of the polar ice caps and a rise in sea level, is just one example of how the world around us is rapidly changing in an unfavourable manner. Ozone layer depletion allows the sun's harmful rays to enter the earth's atmosphere and damage it. Our planet is facing the crisis and we are the cause of all the damage. Over the years, some animal species have already become extinct due to the climate change around the world, as the changing climate forces animals to come out of their habitat and migrate to some other place safe. This causes a lot of loss in biodiversity. Because of the deforestation metropolitan cities face some of the worst climatic conditions.

When planned reforestation is done in a particular area, it reduces the chances of global warming and this is only achievable through reforestation. In some places, active reforestation has been in progress for reasons such as riparian plantings to reduce stem pollution, upland plantings to reduce

salinity and soil erosion. Further, some other importance of reforestation includes fixing the links between existing forest patches, gene flow and adequate population size of the native groups. Another benefit of reforestation includes balancing all the biological scales of cycles of carbon, nutrients and oxygen in all medium.

Conclusion:

Earth is made habitable from resources we get from forests. By destroying these forests, we are creating problems for ourselves and destroying many wildlife species along the way. So, whenever there is a need for reforestation, come forward and create awareness about the problem of deforestation our planet is facing. Make the earth's resources replenish and safe for consumption. Government has implemented World Environment Day which is celebrated on June 5th and Vana Mahotsav during the month of July to keep our environment clean and green by planting more number of trees around us.

If you want to gift a green world to our future generation, it's time to begin with reforestation. Save trees and plant more and more trees.

For a better tomorrow, Plant more trees and make this planet a "Better place to live in".

You will face many defeats in life, but never let yourself be defeated.

- Maya Angelou

* * *

The greatest glory in living lies not in never falling, but in rising every time we fall.

- Nelson Mandela

* * *

In the end, it's not the years in your life that count. It's the life in your years.

-Abraham Lincoln

belief that someone else will save it. We should try to leave the earth a better place than when we arrived. We should put some effort to save our mother planet. We are aware of a quote “Let’s nurture the nature so that we can have a better future”. We shall allow our upcoming generation to feel earth as we felt it.

Let us plant more and more saplings and make earth beautiful and free from pollution. Let us be a part of the solution and not a part of the pollution. We should overcome deforestation through reforestation.

NATURAL RESOURCE DEPLETION AND CONSERVATION

 Nidhi Nayak, III B.Sc.

The situation where the consumption of natural resources is faster than it can be replenished is called resource depletion.

Natural resources are commonly divided into two types of resources – one which can be used as long as we want in abundance which is known as renewable resources and the other set of resources are those which are more likely to perish in a while known as non-renewable resources.

Natural resources are everything we find around us that has been produced by nature naturally, this includes the air we breathe, the water we drink, the sunlight we bask in, and also other organic elements such as minerals, timber and fossil fuels.

Certain biotic elements are the natural resources that are obtained from living organisms such as animals, forests, fishes and also fossil fuel because it is actually the decay of the dead organism.

The solutions for natural resource depletion are make eccentricity use more efficient, use more renewable energy, promote sustainable fishing rule, derive less, reduce food waste, recycle more and improve recycling systems.

Effects of depletion of natural resources are water shortages, oil depletion, loss of forest cover, depletion of minerals, extinction of species.

People need some natural resources to stay alive. They use them to make their lives better. We have to conserve our natural resources since many of them are limited. Conserve means to protect something from harm or destruction. You can practice conservation too. Use the three R’s to help save resources and make less pollution – Reduce, Reuse and Recycle.

father planned to find a boy for her. Again she saw Dhruv as a boy whom her parents choose to marry her. They both agreed and they both got married. Dhruv's parents were very good people and treated her as their own daughter. Disha did not revealed her truth to Dhruv. After few days, Disha found some changes in her health, the homemates thought that she was pregnant. Dhruv and Disha went to the doctor for confirmation. The doctor told that the couple can't able to give birth to a child. They both got upset. Then Disha thought of revealing her past and she told about her past pregnancy to her husband. By hearing this, Dhruv got angry and felt frustrated.

He told Disha to go to her parents' house. After a year later, his parents came to know about the truth and they tried to convince their son. But, he did not agree. One day, Disha's birthday came and her in-laws called her to meet them. They planned to meet Dhruv and Disha. Dhruv got angry and scolded his parents when he saw Disha there. But suddenly, Dhruv's mother become talkless and felt unhealthy. They admitted her to the hospital. There, Dhruv's father gave him advices and his mother also took promise. They both told Dhruv to give a second chance to Disha. He

gave a second chance to Disha and lived life together.

Relationships require openness and that brings vulnerability. If you open up, you risk getting hurt, if you don't, you may never know the relationship you observe. Disha has always been shy and wary and finds it difficult to make friends. Having grown up with parents who bicks all the time, she waves warmth and harmony. And even since she experienced the emotion of love, she believes she is unlucky in love. The hardest part is finding the right person. But in her search for that man, broken hearts and broken promise is all she had. With no luck and no one on the horizon, Disha gives up and agrees to an arranged marriage. A second chance is the heart wrenching story of a multifaceted girl and her search to find love she deserves.

When I started reading this book, I always loved reading the books of Indian writers. Overall, this is a nice attempt considering the target audience of Sudeep Nagarkar. As this story talks about strengthening the relationships and bonding. This is the Best Book which I have read recently, which grabs the attention of a reader and is very interesting one. ●

If you really look closely, most overnight successes took a long time.

- Steve Jobs

* * *

Success usually comes to those who are too busy to be looking for it.

- Henry David Thoreau

* * *

"Tell me and I forget. Teach me and I remember. Involve me and I learn."

- Benjamin Franklin

COMMERCE & MANAGEMENT LABORATORY

 Adarsh J. Nayak, BBA

“Coming together is a beginning, keeping together is progress, working together is success” – Teamwork

Talent wins games, but teamwork and intelligence win championships. On December 23, 2019, Gurudas Prabhu (Lecturer of BBA) talked about the room which is not in progress for 3 years. So that myself Adarsh J. Nayak, Rohith Vandse, Annapoorna Shenoy, Keerthana, and Sudhindra Bhat from BBA took an initiative to inaugurate that room with commerce-related models.

Teamwork is the secret that makes common people achieve uncommon results.

On January 29, 2020 we successfully inaugurated the Commerce and Management Laboratory. C&M Lab, is a laboratory in which you get access to a lot of information about current affairs, the share market, and unique models of Accounting, Marketing, Taxation, Human Resources, Economics, and Banking.

1. You can get E-Certificate on participating Online Quiz of each Department (Scan & Win)
2. Scan for live Share-Market Information (Money control)
3. Video presentation for special models (Scan & YouTube)
4. **Kingdom of accounts, in which you get real-world cost sheet of pipe factory and ratio analysis on annual report**

*A cost sheet is a statement which shows different components of cost for a product and also shows previous data for comparison. We can determine the ideal selling price of a product based on cost

sheet. Cost sheet can be from historical cost or estimate cost by referring previous cost sheet. Historical cost sheet is based on actual cost of a product and estimated cost sheet is based on estimated cost just before the production begins.

In C&M Lab, we can study the real-world cost sheet of BCK Pipe Ltd.

*Ratio analysis is a quantitative method of determining company's liquidity, operational efficiency, and profitability by studying its financial statements such as the balance sheet and income statement.

Kingdom of accounts helps you to learn ratio analysis on real-world annual report of AJN & DD Co.

– By Adarsh J. Nayak, Dhanusha, Bharathi Nayak, Riyana D'Souza

5. Latest GST Slabs with information on E-Way Billing & Law concepts with real-world court room

* In India, almost 500+ services and over 1300 products fall under the 4 major GST slabs. These comprise rates of 5%, 12%, 18%, and 28%. The GST Council generally revises the items under each slab rate to adjust them according to industry demands and market trends. The updated structure ensures that the items fall under lower tax brackets, while luxury products and services comprise higher GST rates. So that you can Scan the QR Code for latest GST Slabs.

* A waybill is a receipt or a document issued by a carrier giving particulars and guidelines relating to the shipment of a

consignment of goods and the particulars include name of consignor, consignee, the point of origin of the consignment, its destination, and route.

Electronic Way Bill (E-Way Bill) is basically an acquiescence mechanism wherein by way of a digital interface the person causing of the goods uploads the relevant information prior to the commencement of movement of goods and generates e-way bill on the GST portal.

C&M Lab consists of Online Quiz relating to Income Tax.

- * The law reciting to contracts in India and is the key act regulating Indian contract law. The Act is premised on the principles of English Common Law. It is actionable to all the states of India. It determines the portions in which promises made by the parties to a contract shall be legally binding.

Under Section 2(h), the Indian Contract Act defines a contract as an agreement which is enforceable by law.

C&M Lab consists of Online Quiz relating to Income Tax.

C&M Lab also includes Models relating to Indian Contract Act, 1872.

– By Dhanya D. Prabhu and Prajna

6. Models on influence of Digital Marketing, Logistics, and way of attracting customers from service marketing

- * Digital marketing uses a range of strategies to reach clients, the aim is to make them purchase the product, increase brand awareness. Now-a-days digital marketing focus on broad system of channels.

To achieve the goal of digital marketing, Marketers should study into vast and complex cross channel world to discover

the best strategies and to make an impact on engagement marketing.

- * Logistics is the process of planning and executing the efficient transportation and storage of goods from the point of origin to the point of consumption. The goal of logistics is to meet customer requirements in a timely, cost-effective manner. Originally, logistics played the vital role of moving military personnel, equipment and goods. While logistics is as important as ever in the military, the term today is more commonly used in the context of moving commercial goods within the supply chain.

- * Ice Palace: To attract the customer, owner of Ice Palace built an attractive building and provide some of the facilities,

- Personalized Greetings
- A Working Space (Freelancers)
- Pick and Drop Services
- Event Management Facilities
- Offer a Jogging Area
- Custom-made Soaps & Toiletries

- By Annapoorna Shenoy, Shreya S. H., Vidyashri, Seema, Soujanya, Sushmitha, Aarna, Divya

7. Recent Trends in Recruitment Process, Qualities of HR Manager & Theories Relating to HR Management

- * Human Resource is the department of an organization. That is used for finding, screening, recruiting, training job candidates. It also helps in managing employee benefit programs. Human Resource plays a critical role in assisting firms. It deals with a quickly changing business environment. It is also responsible for higher demand for quality employees.

* Human Resource Management (HRM) must be prepared to deal with effects of changing world of work.

- Globalization and its implications
- Workforce Diversity
- Changing skill requirements
- Continuous improvement programs
- Re-engineering work processes for improved productivity
- Contingent workforce

* According to Henri Fayol, an HR Manager should possess human relations skills much more than other managerial skills. Good HR managers are driven, organized individuals who want to help organizations achieve their goals and employees reach their potential. In C&M Lab you will learn HRM related concepts from Models & Charts.

– By Rohith Vandse, Keerthana, Amrutha, Sahana, Shwetha

8. Various types of cheques, application forms, and other forms relating to bank and real-world bank model which follows COVID-19 safety measures

* The COVID-19 crisis has forced banks

and their customers to use digital tools and processes to compensate for branch, office and call center closures. Members of C&M Lab shared some of the ways banks are using technology to confront the challenges and emerging risks posed by the COVID-19 crisis.

* A cheque is a document that tells your bank to transfer the mentioned amount to a person or organization.

In C&M Lab, there are various cheques, application forms and other forms relating to banks.

– By Medini K., Apoorva, Preethi, Chaitra, Shivani, Srajani, Archana

Further, these models will be updated with required changes from the members of Commerce and Management Laboratory.

C&M Lab is filled with a lot of interesting models and also updated with recent trends so that the students will learn the concept easily and practically.

“Alone we can do so little, together we can do so much.” – Helen Keller

“Whoever is happy will make others happy too.”

- Anne Frank

* * *

“Do not go where the path may lead, go instead where there is no path and leave a trail.”

- Ralph Waldo Emerson

* * *

“The question isn’t who is going to let me; it’s who is going to stop me.”

- Ayn Rand

DEFORESTATION AND REFORESTATION

 Sanjana K., III B.Sc.

Deforestation is an environmental problem which can damage the habitats and the soil through erosion. It is the cutting of trees which leads to the decline of forests. It is also a permanent destruction of forest as a means of making land available for other uses such as settlements and farming. FAO notes that human activities have managed to clear about half of the tropical forests in the world. Deforestation is, therefore, an environmental issue which requires quick remedies. The most effective way of solving the issue of deforestation is through reforestation, saving wood fuel, and implementing eco-forestry.

Reforestation, the opposite of deforestation, has many benefits such as better air quality, reliable and fresh water, a home for many wild animals and many more. The process of replanting trees in an area which is initially had been covered by forest. The process involves artificial planting of sapling young trees or seeds or natural seeding. The trees which had existed in the land which is replanted had recently been cut down. Wood is an essential material which is vital for human survival. It is used as fuel, as a building material, for its medicinal value among other numerous uses. It is also a vital source of income when sold. Reforestation helps in creating employment opportunities through managing the forests and also increasing the taxes imposed on property, especially on reforested land. Also, when trees decompose, they add nutrients and enrich the soil. Trees also help in mitigating the effects of climate change, which is among the most significant issues that affect contemporary society.

Change in the climate result of global warming which emerges as a result of increased human activities, especially industrialization. Still concerning global warming, reforestation helps in preserving the endangered species, which is a way of protecting them. These species are endangered because of loss of habitat which threatens their survival. It is essential in restoring the endangered species from extinction.

One of the primary reasons why people cut down trees is for use as fuel. It is essential for humans to understand the need for trees, and how they impact life in the ecosystem. It is therefore essential to supplement or substitute wood fuel with other forms of fuel. These include improved stoves, biomass and coal.

Conclusion: In conclusion, reforestation, saving wood fuel and implementing eco-forestry are among the remedies to deforestation which needs to be highly considered in sustaining the ecosystem. The methods offer practical solutions for preventing deforestation since they both have advantages and disadvantages. Countries should consequently adopt reforestation, saving wood fuel and implementing eco-forestry as a way of ensuring a free future.

Deforestation creates climate imbalance, increases global warming, and causes floods and soil erosion, and the extinction of important wildlife. Governments and organizations should embark on training and educating families, friends and the community and how these actions impact forests around the world.

BIODIVERSITY AND ITS CONSERVATION

 Keerthi Kamath, III B.Sc.

The term biodiversity was coined by an American Biologist Edward Wilson. (Bio = life, Diversity = variety). Biodiversity refers to variety of life form and habitats found in a defined area. It represent the totality of genes, species and ecosystem of a given region.

Biodiversity is classified into three levels:

Genetic Diversity – Diversity shown by single species at genetic level.

Species Diversity – Diversity at species level.

Ecological Diversity – Diversity at ecosystem.

Biodiversity may be defined as “variability among the living organisms from all sources including, intra alia, terrestrial, marine and other aquatic ecosystem and the ecological complex of which they are the part; this includes diversity within the species, between species and ecosystem.

Importance of biodiversity:

Ecological role of biodiversity: All species provide some kind of function to an ecosystem. They can capture and store energy, produce organic material, decompose organic material, help to recycle water and nutrients through the ecosystem, control erosion, fix atmospheric gases and helps to regulate climate. These physiological processes are important for ecosystem function and human survival. The loss of species is there likely to decrease the ability of the system to maintain itself or to recover from the damage.

Economic role of biodiversity: For all human activity biodiversity is the first resource for daily life. One important part of biodiversity is crop diversity, which is also called agro biodiversity.

Commodities that biodiversity supplies to human kind are Modern Agriculture: Biodiversity is used in source of material for breedings improved varieties and as bio pesticides, bio fertilizers, food crops, livestock, forestry and fish. Mangroves and coral reefs in coastal zone support fisheries.

Wild plant species have been used for medical purpose since before the beginning of recorded history. Ex.: Quinine comes from cinchona.

Industry: Fibers are used for clothing, wood for shelter, energy and various other uses.

Cultural benefits: Biodiversity has great aesthetic value.

Example: Eco-tourism, bird watching, wildlife, gardening etc. Biodiversity is also a part of many cultural and religious beliefs. In many Indian village and towns, plants like tulasi, peepal and various other trees are considered sacred and worshipped by the people. Several birds, animals and even snakes have been considered sacred. Also we recognize several animal as symbol of national and heritage.

Threats of biodiversity:

- Greater climatic changes and global warming.
- Population.
- Exploitation of natural resources.
- Interference of ecosystems by alien species.
- Habitat destruction.
- Genetic manipulation of species.
- Unsustainable patterns of consumption.
- Vibes development and international conflict.

DEFORESTATION AND REFORESTATION

 Nidhi Nayak, III B.Sc.

Deforestation is an environmental phenomenon through which can damage the habitats and the soil through erosion. It is the cutting of trees which leads to the decline of forests. It is also a permanent destruction of forest as a way of making land available for other uses such as settlements and farming. FAO notes that human activities have managed to clear about half of the tropical forests in the world. Deforestation is therefore, an environmental issue which requires quick remedies. The most effective way of solving the issue of deforestation is through reforestation, saving wood fuel, and implementing eco-forestry.

Reforestation, the opposite of deforestation, has many benefits such as better air quality, reliable and fresh water, a home for many wild animals and many more. The process of replanting trees in an area which initially had been covered by forest. The process involves artificial planting of young trees or seeds or

natural seeding. Wood is an essential material which is vital for human survival. It is used as a fuel, as a building material, for its medicinal value among other numerous uses. It is also a vital source of income when sold. Reforestation helps in creating employment opportunities through managing the forests and also increasing the taxes imposed on property, especially on reforested land. Reforestation helps in preserving the endangered species which is a way of protecting them. These species are endangered because of loss of habitat which threatens their survival. It is essential in restoring the endangered species from extinction.

It is essential to take action for deforestation otherwise it will create climate imbalance, increases global warming and causes floods and soil erosion and the extinction of important wildlife.

“If you’re offered a seat on a rocket ship, don’t ask what seat! Just get on.”

- Sheryl Sandberg

* * *

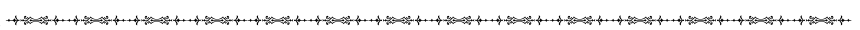
“I attribute my success to this: I never gave or took any excuse.”

- Florence Nightingale

* * *

“I would rather die of passion than of boredom.”

- Vincent van Gogh

DEFORESTATION: A THREAT TO NATURE

 Ashwini, III B.Sc.

Deforestation is an environmental problem which can damage the habitats and the soil through erosion. It is the cutting of trees which leads to the decline of forests. It is also a permanent destruction of forest as a way of making land available for other uses such as settlements and farming. FAO notes that human activities have managed to clear about half of the tropical forests in the world. Deforestation is, therefore an environmental issue which requires quick remedies. The most effective way of solving the issue of deforestation is through reforestation, saving wood fuel, and implementing eco-forestry.

Reforestation, the opposite of deforestation, has many benefits such as better air quality, reliable and fresh water, a home for many wild animals and many more. Reforestation helps in creating employment opportunities through managing the forests and also increasing the taxes imposed on property, especially on reforested land. Also, when trees decompose, they add nutrients and enrich the soil. Trees also help in mitigating the effects of climate change, which is among the most significant issues that affect contemporary society sloan (430) further assert that climate change is as a result of global warming which emerges as a result of increased human activities, especially industrialization. Still concerning global warming, reforestation helps in preserving the endangered species which is a way of protecting them. These species are endangered because of loss of habitat which threatens their survival. It is essential in restoring the endangered species from extinction.

One of the primary reasons why people cut down trees is for use as fuel. It is essential for humans to understand the need for trees, and how they impact life in the ecosystem. It is therefore essential to supplement or substitute wood fuel with other forms of fuel. These include improved stoves, biomass, and coal.

The various programs which attempt to implement improved stoves as a way of bridging the gap of saving wood fuel. Practical Action (n.p.) explains that such improved stoves do not require a lot of money to purchase. The primary objective is to enable the program to reach self sustainability of its production and distribution. According to Sun Glitz (n.p.), coal is considered to be among the most abundant source of energy as compared to natural gas and oil. It is a good substitute of wood fuel which helps in saving the use of wood as fuel, which is a way of preventing deforestation. Its benefits include igniting at a temperature of more than 100 degrees higher as compared to wood. The fuel is denser than wood and burns longer and more steadily as compared to wood.

Deng, *et al.* (1079) explains that eco-forestry is a method of managing forests through stressing on sustainability instead of pure financial returns. The primary focus of eco-forestry is the ecosystem. Various societies engage in harvesting trees through using portable equipment to avoid damage to the forest. The system involves milling trees where it falls and carrying it along narrow bush tracks. There are principles and strict guidelines which direct eco-forestry. The principles help in monitoring the forests and ensure that the

quick restoration of forests to their original state. The timber produced in eco-forestry is called eco-timber. It allows communities develop new forest culture by defining their responsibilities. According to the Living Planet Report 2016 (n.p.), primary emphasis of implementing eco-forestry is the need for education; demonstration through set aside forests and research. Understanding owners and workers are the people performed these duties. As a result, eco-forestry is essential in establishing new relationships between people and the forests through stressing a new understanding which gives the forests the topmost priority and people second. It is the answer to destructive and illegal logging which causes deforestation.

Deforestation and reforestation impact the Earth system in a variety of ways including:

- The amount of greenhouse gases in the atmosphere: When trees grow they take carbon dioxide out of the atmosphere and transfer it into their wood, leaves, bark and roots. The carbon is returned to the atmosphere when downed trees are left to rot, or if the trees are burnt, which is a common means of deforestation. Fire also release nitrous oxide and airborne particles into the atmosphere and reduce air quality. Thus, releases carbon dioxide unless all

the material is used for construction, or for paper products.

- Soil quality: Deforestation can destabilize soils, increase erosion, and reduce the nutrient levels in terrestrial ecosystems. This, in turn, can decrease agricultural productivity. Increasing erosion can decrease water quality by increasing sediment and pollutants in rivers and streams.

In conclusion, reforestation, saving wood fuel and implementing eco-forestry are among the remedies to deforestation which needs to be highly considered in sustaining the ecosystem. The methods offer practical solutions for preventing deforestation. Since they both have advantages and disadvantages countries should consequently adopt reforestation, saving wood fuel and implementing eco-forestry as ways of balancing global warming and ensuring clean air and eliminating harmful gases which affects the environment. It is essential to take action for deforestation as a way of ensuring a free future. Deforestation creates climate imbalance, increases global warming, and causes floods and soil erosion, and the extinction of important wildlife. Governments and organizations should embark on training and educating families, friends and the community on how these actions impact forests around the world. ●

Never let the fear of striking out keep you from playing the game.

- Babe Ruth

* * *

Life is either a daring adventure or nothing at all.

- Helen Keller

* * *

“Success usually comes to those who are too busy to be looking for it.”

- Henry David Thoreau

CLIMATIC CHANGES & CONSEQUENCES

 Sinchana, II B.Sc.

In the beginning God created the universe. It was spectacular in every way. There were beautiful trees, plants, multi coloured birds and animals filled the land with their cries and songs of delight. In the sea, the colourful fishes and marine life illuminate the vast ocean bodies. The world was indeed impeccable. Then he decides that all these creatures needed a leader. Alas!

The creation of mankind. The dawn of new era.

According to the former president of America, Mr. Barack Obama, he states and I quote "climate changes is no longer some far off problem". It is happening here. It is happening now. Ladies and gentlemen, it is real. It is not a mere dream. Are you ready to face life without earth? Have you contemplated what will happen if we ignore?

This reality? This nightmare? That is the core reason of us talking about this deforestation and reforestation. It is the time to take action as our theme depicts and leadership action. The question is, How to do? What to do it?

Well, it is not about what, how or who. It's about what you can do as an individual or leaders. What can you do?

It's a terrible problem and it needs to be solved. It deserves to be a huge priority.

Ladies and gentlemen, I sit at home, watching and hearing the news, where the sea is swallowing villages, eating away at shorelines, withering of crops, relocation of people cries over last loved one, dying, hunger and thirst. It's catastrophic. It's sad but it's real.

If we search Google today, you will get

almost 65 million pages of result. But are we doing enough? It is possible to reverse it or are we contributing to it.

All of these happening elsewhere (may be in Kodagu or in Manipur). But what is the reason...

Explanation:

Deforestation, what it mean? Deforestation is complete clearance or removal of tree from forest or particular area of land without replanting elsewhere. Deforestation has cause ecological imbalance but yet some people prefer to perform this ill practice...

Their main aim is just to fill their pockets so government has taken certain steps to reduce the effect of deforestation towards the environment.

Deforestation caused by many reasons such as logging, industrial development, strip mining and human activity, the main purpose of deforestation is increase land area, increase land area help to set up industry and this is due to increased population growth. As population grows the demand also increase at the same time.

So many business man start up various industries to fulfill their demand, like paper, logging, firewood etc.

Deforestation has many harmful effect such as soil erosion, global warming, threat to the wildlife etc. Soil erosion means specially in those area where trees are cut off so wind, water can easily erode top most layer of soil, many disaster like landslide is cause due to it. If there will be no forest will unable to hold water from heavy rainfall which ultimately

result in flood. Flooding effects life of people, damage their property. We all heard about global warming. What is it? Global warming is raise in temperature of earth. One of the main reason of global warming is deforestation.

Now tropical rain forest cleared at rate of 1 hectare per second which leads to sea level and CO₂ level in environment. Wildlife also affected by deforestation. Worldwide 24% of mammals, 25% of reptiles, 2% of birds, 30% of species already endangered or extinct. In India more than 30% of wild flora and fauna are in verge of extinction and it needs to check. This shows how deforestation effects our environment.

The question is how we can stop or control deforestation and how an individual put his participation towards it. The simplest way is that creating awareness about it and motivating them to plant trees and also encourage practice of aorestation and at the same time demand of plant product also increased which ultimately encourage industries to plant more trees, these according to me, end of deforestation, is only way to conserve our wild heritage. These are all about deforestation. Then let us look for its solution. That is reforestation.

Our forest need our help, wildfire, insects, disease and more have led to wide spread loss of our forest. Currently, a staggering one million acres of our national forests need reforestation.

Reforestation can be defined as the process of replanting trees in areas that have been affected by natural disturbance like wildfires, drought and insects and disease infestations and unnatural ones like logging, mining, agricultural clearing and development. Then how reforestation helps the environment? By planting trees in areas that have been degraded or deforested, reforestation helps the environment by guaranteeing or accelerations the reestablishment of healthy forest structure

by growing the forest canopy and preserving biodiversity within the ecosystem. Then what are the benefits of this reforestation?

- Helps carbon sequestration by fixing atmospheric CO₂ in their leaves, trunk and roots.
- Removes air pollutants by absorbing them into their leaves and bark.
- Prevents soil erosion: By growing roots that hold the soil together.
- Provides habitat for over 80% of the world's terrestrial biodiversity.
- Acts as natural air conditioners by reducing ambient air temperatures by up to 8° Celsius.
- Reduce the impact of global warming and climate change.
- Helps to protect endangered species.
- Help filters our drinking water through their roots.
- Prevent floods and landslides by absorbing water and slowly releasing it via transpiration.

Planting trees may seem like a simple action to take but the process of restoring forests is much more complicated and has a chance of coming back on its own if given the right support.

If reforestation has been deemed necessary, like when land has been heavily damaged and the seed stock, completely destroyed. We will grow and plant native tree seedlings to give the ecosystem boost.

According to a report by FAO in the last two decades about 80 million hectares of forest have decreased, hence humanity has destroyed about one third of its existence.

The true meaning of life is to
Plant trees under whose shade
You do not expect to sit.

Conclusion:

According to Desmond Tutu he states that and I quote "Twenty-five years ago people could be excused for not knowing or doing much about climate changes. Today, we have no excuses. The blaming and waiting days are over."

We need to act now, therefore let's start with putting rubbish in the bin, implementing the 3 'R's – reduce, reuse and recycle.

Let's replant and go. Let's not be more economic oriented, let's be more environmental oriented.

Speeches and talks will not solve the problem but walk the talk is more effective.

Let's change our mindset and set up a platform in combating this environmental issue for our next generation. We need to prepare ourselves, safety precautions have to be adopted and followed to keep us safe.

We have heard, we have seen, we have witnessed, we were victims. Now it's time to conquer. System may change, human can change but climate change is here to stay unless you do something about it. With these words, let us be more environmental oriented and help restore our spectacular mother earth.

DREAM TO GLEAM...

This sphere is filled with infinite career,
But choosing one – it brings me fear;
As this choice is just not mere,
Coz, it should not bring me tears...

While others are busy in finding flaws,
I'm busy in making myself gloss;
They giving me ridiculous advice is just their time loss,
Coz, I'll make sure that words are tossed!

World is rapid, scarce of time,
Do your job instead of squeezing lime...
Achieve something to become a fame,
Instead of making others dull and lame...

Oh! Dear people, I've got my dream,
Lemme work on it to make my life gleam...
Everyone is magnificent, everyone is unique,
Please don't judge to make 'em weak!

 Srikrishna Kedlaya, I B.Sc.

ECOLOGICAL IMPORTANCE OF FOREST

 Anisha, II B.Sc.

Introduction

Forests perform multiple and interrelated social, economic and environmental functions and can be comprised among the ecosystems with the greatest biodiversity. The contribution of forests is multiple and renewable and therefore, they constitute a most valuable natural resource.

The values of forests can be divided into those of direct and indirect use. The first category includes the value of timber, which is used on one hand in ship building and on the other hand in supporting a great chain of industries such as construction, furniture manufacture, printing and packaging. The forestry sector provides about 8% of total manufacture added value. Forest feedstock, goods and services can also provided important background for the economic reinforcement and green development in the countryside. The primary wood industry offers sawn wood, fiberboard, particle board, pulp wood, fuel wood as well as wood chips and bark for bioenergy, in fact it employs more than 2 million people and it often involves small or medium enterprises in rural areas (Confederation of European Forest Owners).

Deforestation

According to the commission of the European Communities entitled “Addressing the challenges of deforestation and forest degradation to tackle climate change and biodiversity losses. Impact Assessment (COM (2008) 645) deforestation is defined as “the conservation of forest land to another land use.” Additionally, the term degradation is

defined by the IPCC “a direct human-induced loss of forest values (particularly carbon), likely to be characterized by a reduction of tree cover. Routine management from which crown cover will recover within the normal cycle of management of forest operations is not included”.

Geist and Lambin (2001), mentioned three major causes of deforestation: the return of forest land to agriculture, timber extraction and the expansion of infrastructure. These interact with five primary indirect factors: the demographic, the economic, the technological, politics and cultural changes. Their study concludes that deforestation is best explained by a combination of direct and indirect causes: the construction of roads creates new access to forest land, forest protection and regulation of export activities in inadequate forest lands can be converted for the needs of agriculture or, there may be a large inflow of immigrants due to demographic and poverty-related factors in the region from which the immigrant waves originate from.

According to Lambin *et.al.* 2001, the most important phenomena of land use conversion concern forest and are related to forest fragmentation and transformation of forest land. The process that incite this type of change are particularly complex and are due to a plethora of interactions between natural ecosystem and human demand for land use for many different purposes and relate to economic as well as social and environmental factors. It should be noted that these factors or a combination of factors are may be different for different countries and different time periods.

Reforestation

As after the fire, the Forest Department (or the Management Authority in the case of protected areas) is responsible for further protecting and restoring the area burned. Rehabilitation or protection action begins immediately and generally (differ according to case) may includes:

- a) Anti erosion works: Avoiding tillage, prohibition of any kind of grazing in order to facilitate the development and regeneration of vegetation burned, anti erosion construction projects in steams and gorges to slow down the flow of flood waters, placing branch-meshes, trunk-meshes, construction of small dams on streams.
- b) Projects for slope formation and protection.
- c) Reforestations: When the burnt area includes maquis forest or Mediterranean conifer forest they can be recreated in a few years. The forest service takes into account the type of vegetation that has been burned. The success potential of natural regeneration of trees and the general conditions and accordingly, shall proceed, or not to artificial reforestation of burnt areas using native species.

Finally for the protection of forest ecosystems in general as well as, specially, in order to protect them from their main enemies the implementation of the following is necessary:

- Rapid composition of forest maps for the entire country.

- Creation of management plans by management bodies of protected areas.
- Conservation of all managed coppice forests in the country, especially oak forests not only to achieve higher timber stock, but also for ecological/environmental reasons.
- Greater emphasis on the prevention of forest fires, through managing tree clusters and dead biomass.
- Integrated management of burned areas.
- Rigidity regarding the observance of the legislation concerning the protection of burnt areas and specifically the issue of land use change.
- Strict compliance with the use of native species, well adapted to the particularities of each region during reforestation.
- Logging and wood transport should take place in manner that causes no damage to the ecosystem and its regeneration.
- Taking into account that forest service officials have scientific knowledge on the physiology of forests and wild areas and are well aware of the area for which they are responsible. It would be advisable that the responsibility of suppressing forest fires should be assigned to the forest service. Particular attention, sparingness and skepticism regarding the opening up of a dense road network in forests.

“Forest is the Heart of Nature”

*“The best and most beautiful things in the world cannot be seen or even touched
- they must be felt with the heart.”*

- Helen Keller

* * *

“It is during our darkest moments that we must focus to see the light.”

- Aristotle

NECESSITY OF CONSERVING NATURAL RESOURCES

 Anisha, II B.Sc.

Changes in the condition of natural resources and their long term, usually negative impact on society and economy have been pointed and clearly and alarmingly by several comprehensive studies, such as the Millennium Ecosystem Assessment. And yet these pessimistic assessment have not been able to bring on a breakthrough of policies or economic and institutional tools that promote efficient and sustainable management of natural resources.

Nature provides us with the basic needs for our survival such as food, shelter, clothes, etc. We use air, water, soil, minerals, coal, petroleum, animals, plants etc. in our daily life. The growing population, rapid industrialization and urbanisation have created heavy demand on natural resources. This lesson deals with means of conservation of natural resources through prevention of resources from every exploitation and sustainable development.

Natural Resources

The term “natural resource” means anything that we use from our environment to achieve our objective.

For e.g.: We require bricks, cement, iron, wood etc. to construct a building. All these items are called resources for construction of building.

A resource can be defined as any natural or artificial substance, energy or organism, which is used by human being for its welfare.

These resources can be two types:

- a) Natural resources
- b) Artificial resources

All that nature has provided such as soil, air, water, minerals, coal, sunshine, animals and plants etc. are known as natural resources.

The resources, which have been developed by human beings during the growth of civilization are called artificial resources.

Need for conservation of Natural Resources

We know that nature provides us with all our basic needs but we tend to over exploit. If we go on exploiting nature, there will be no more resources available in future. Hence there is an urgent need to conserve nature for the following reasons:

- 1) To maintain ecological balance for supporting life.
- 2) To preserve different kinds of species (biodiversity).
- 3) To make the resource available for present and future generations.
- 4) To ensure survival of human race.

Conservation of Natural Resources and Traditions of India

The need for conservation of natural resources was felt by our predecessors and in India, there was a tradition of respecting and preserving nature and natural resources. Natural resources were conserved in the form of sacred graves/forests, sacred pools and lakes, sacred species etc. E.g. The river Ganges. In our country the conservation of natural forests is known from the time of Lord Ashoka. Sacred forests are forest patches of different dimensions dedicated by the tribals to their deities and ancestral spirits. Cutting down trees, hunting and other human interferences

were strictly prohibited in these forests. This practice is widespread particularly in peninsular, central and eastern India and has resulted in the protection of a large number of plants and animals. Similarly, several water bodies, e.g., Khecheopalri lake in Sikkim was declared sacred by people, thus, protecting aquatic flora and fauna. Worshipping certain plants like banyan, peepal, tulsi etc. has not only preserved them but also encouraged their plantation. History recalls numerous instances where people have laid down their lives for protecting trees.

Soil Erosion is also one of the reason of depletion. Erosion literally means “to wear away”. You might have noticed that in summer, when wind blows it carries away sand and soil particles. Similarly flowing water removes some amount of soil along it. This removal of top layers of soil by wind and water is called soil erosion.

Conservation of soil by various methods

- 1) Maintenance of soil fertility: The fertility can be maintained by adding manure and fertilizers regularly as well as by rotation of crop.
- 2) Control on grazing: Grazing should be allowed only on specific areas.
- 3) Reforestation: Planting of trees and vegetation reduce soil erosion.
- 4) Terracing: Dividing a slope to the several that fields to control rapid run of water. It is practised mostly in hilly areas.
- 5) Contour Ploughing: Ploughing at right angles to the slope allows the furrows to trap water and check soil erosion by rain water.

Conservation of water

- 1) Growing vegetation
- 2) Constructing dams and reservoirs
- 3) Sewage

- 4) Industrial wastes
- 5) Judicious use
- 6) Rain water harvesting

Conservation of Biodiversity

- i) In-Situ: Conservation includes the protection of plants and animals within their natural habitats or in protected area. Protected areas are areas of land or sea dedicated to protection and maintenance of biodiversity.
E.g.: National Parks, Wildlife Sanctuaries, Biosphere, etc.
- ii) Ex-Situ: Conservation is the conservation of plants and animals outside their natural habitats. These includes Botanical Gardens, Zoo, Gene Banks, DNA Banks, Seed Banks, Pollen Banks, Seedling and Tissue Culture etc.

Endangered Species: The species, which have already disappeared are called the extinct species and the phenomenon of disappearance is known as extinction. Another category of species called endangered species are those which have been reduced in number to a critical level and facing a high risk of extinction in the near future.

The World Conservation Union, formerly International Union for the Conservation of Natural Resources (IUCN) has enlisted endangered plants and animals in the Red Data Book.

Methods of Conservation of Wildlife

- Establishing biosphere reserves, national parks and sanctuaries.
- Afforestation (Tree planting programme).
- Special schemes for preservation of threatened species.
- Improvement of natural habitats of wildlife.
- Educating people about the need and methods of conservation of wildlife.

- Formulation of Acts and Regulations to prevent practicing for sports and money.

Wildlife week is being observed in India in the month of July every year since 1955. It aims at creating awareness among people about the importance of wildlife and to highlight the conservational and management needs of wildlife.

Legislation for Conservation

Various acts and laws have been passed in Indian Constitution for conservation of natural resources. Some are:

- Environmental Protection Act, 1986
- Forest (Conservation) Act, 1980
- National Forest Policy, 1988
- Wildlife Protection Act, 1972 and amended in 1991

Conservation of Energy Sources

We have known about different types of sources of energy like Solar, Hydel, Wind, Tidal, Nuclear, Hydrogen, Geothermal, Biogas, Biofuel energies.

Everyday we and our family members are using four to five source of energy.

Similarly other people, industries and different establishments are using energy everyday. The demand for energy is increasing day-by-day and exploitation of energy source is on the rise. Thus energy sources are depleting gradually. There is an urgent need to conserve energy, else adequate energy will not be available in future. Some methods to conserve energy are:

- Minimise exploitation of non-renewable energy resources.
- Emphasis on use of renewable source of energy.
- Stop wastage of energy.
- Creating awareness among people regarding wise and judicious use of energy.
- Make more use of bio-mass based energy.

Future is there in our present hand, so don't misuse/waste the natural nature gift, it will be reserve and conserve for future generation.

**“Save Nature”
“Save Life”**

Nature is always giving gift to us but protecting and conserving that is our duty. ●

“The secret of success is to do the common thing uncommonly well.”

- John D. Rockefeller Jr.

* * *

“I find that the harder I work, the more luck I seem to have.”

- Thomas Jefferson

* * *

“Success is not final; failure is not fatal: It is the courage to continue that counts.”

- Winston S. Churchill

DEPLETION OF NATURAL RESOURCES & CONSERVATION

 Sinchana, II B.Sc.

In the beginning God created the universe. It was spectacular in every way. God has gifted us this beautiful life and has showered us with his valuable presents, amongst which natural resources top the list. The progress and advancement of human fraternity across the globe depend on the various kinds of natural resources and their availability.

However, in recent history, we have seen that humans are misusing natural resources in all possible ways which are treating. This is leading to suffering and is causing a threat to the environment, as all the natural resources are getting exhausted.

Humans are only looking forward to using the available natural resources. They are not even giving it a second thought that what would happen if all the resources get exhausted. Natural resources like trees, soil, electricity, water, woods, nuclear energy, vegetation, wildlife, gas etc. are vital natural resources for the advancement of the country.

Natural Resources are the form of matter or energy that fulfills people's needs in different aspects like socioeconomic, philosophical, and cultural progress etc. Natural resources not only play a vital role in human lives but also is a crucial component that helps in maintaining the ecological balance. The presence of a desirable quantity of natural resources facilitates economic development and play a significant role in expanding national output.

Natural resource is any naturally occurring substance or feature of the environment that, while not created by human effort, can be exploited by humans to satisfy their needs or wants. Natural resources are those that

are generated from the earth. Two types of natural resources exist: renewable and non-renewable. Example of natural resources are fossil fuels (Petroleum, natural gas), Minerals (diamonds), Natural vegetation, Air, sunlight, rain forest, ocean, wind, water power, the carse. Non-renewable natural resources are those limited in amount that cannot be replenished in a timely manner or feasibly and are essentially irreplaceable once extracted.

Renewable resources are those physical or bio resources that are used by people but can be replenished in a timely manner.

What is this resource depletion?

Humans are huge consumers of goods and materials. We live our lives surrounded by wooden furniture, plastic bottles, styrofoam burger box etc. Resource depletion is when humans use a resource at a rate that's not sustainable or when the resource cannot be replenished fast enough.

Natural resources that are in existence without human actions and they can either be renewable or non-renewable. And when it gets down to discussion of natural resource depletion, if a terminology used in reference to water usage, farming, fossil fuel consumption, fishing and mining. And above all, natural resource depletion is defined on the premise that the value of resource is measured in terms of its availability in nature.

Causes of depletion of natural resources:

1. **Overpopulation:** The total global population is more than seven billion people still, there is a consistent increase

in the overall earth population and this has been a critical factor in accelerating the depletion of natural resources. An increase in the population expands the need for resources and conditions necessary to sustain it.

2. **Poor Farming Practices:** Humans are causing a lot of stress to land resources due to the over-reliance on food production for daily nutritional requirements. Poor irrigation practices, for example, is a key contributing factor to salinization and alkalization of soil that sustains plant growth. Poor soil management practices and the use of heavy machinery and farming.
3. **Logging:** The World Bank reported that the net loss of global forest between 1990 and 2016 was 13 million square kilometers. On the same note, tropical deforestation is estimated to occur at a rate of one percent annually. The 18th industrial revolution saw large scale mineral and oil exploration and the practice has been gradually growing, leading to more and more natural oil and mineral depletion. And together with the advancements in technology, development and research in the contemporary era, exploitation of minerals has become easier and humans are digging deeper to access different ores. The increased exploitation of different minerals has led to some of them entering into a production decline.
4. **Pollution:** An increase in population and modern anthropogenic activities is a major contributor to the disposal of pollutants into the natural environment and as such, the value of natural environments is gradually exposed to degradation. The soil, air, lakes and seas are being contaminated with sewage, radioactive materials and toxic chemicals among other pollutants.
5. **Industrial and technological development:** The present-day world is incessantly becoming industrialized as

more and more countries make major technological breakthroughs. But as technological advancements continue, there is similarly a considerable growth in industries that release toxins and chemical byproducts which eventually deposited in lakes, soils and land. Then what are the effects of depletion of natural resources? Effects of depletion of natural resources are:

1. **Water shortages:** Poor farming practices, deforestation, and pollution are major causes of water resource depletion due to contamination of wastage and destruction of natural catchment areas.
2. **Oil depletion:** Oil is a non-renewable resource that accounts for approximately 40 percent of the total energy used globally. Research by EIA's international energy outlook had shown that due to the high rate of oil exploitation the amount of oil remaining would last for only 25 years.
3. **Loss of forest cover:** Approximately 18 million acres of forest cover are destroyed annually. This means that half of the world's natural forest cover has already been cleared. Furthermore, studies indicate an increase in deforestation in the past three decades has resulted in a 12% to 17% rise in greenhouse gases globally.
4. **Depletion of minerals:** There has been an increase in the exploitation of minerals such as phosphorus, gasoline, zinc among others to sustain the 7 billion people on earth.

As Theodore Roosevelt said and I quote

The conservation of natural resources is the fundamental problem. Unless we solve that problem it will avail us little to solve all other.

"We do not inherit the earth from our ancestors we borrow it from our children."

Solution of Depletion of natural resources:

- 1. Controlling deforestation:** Programs aimed at checking against deforestation such as REDD created by the World Bank and the United Nations are initiatives that could help reduce the depletion of natural resources.
- 2. Reducing oil, mineral, and material consumption:** Oil-rich countries together with World Bank, State and Consumables Regulatory Bodies should join hands towards a common international objective of discussing how oil and mineral consumption, as well as exploitation, can be reduced.
- 3. More exploration and use of renewable source of energy:** Renewable sources such as solar and wind power can be explored more and utilized to reduce the dependency on fossil fuel, which is major cause of environmental pollution, climate change, global warming, and destruction of natural habitats.
- 4. Protecting wetlands and coastal ecosystems:** Wetlands are regions saturated with groundwater that serve a significant role in sustaining vegetation cover. The coastal and wetland ecosystems are thus vital in sustaining the food chain as they replenish water sources and avail minerals and nutrients for primary producers (green and flowering plants).
- 5. Sensitization and awareness creation:** People need to be educated on how their daily practices put a strain on the scarce natural resource and their individual contributions to the depletion of natural

resources. The main purpose of creating awareness would be to encourage people to preserve and restore the natural environment by getting involved in conservation efforts.

Conclusion:

Imagine one day your mother make some cookies for the family and you are arriving from college and see your little brother has eaten all the cookies and left nothing to you. It would be bad right. Think about it. Is it right to consume all things to ourselves and not leaving anything to others. Like cookies resources are also limited. Most of the resources that we use everyday like petrol, diesel, iron, coal are limited stock but our needs have been growing exponentially. And we made more to fulfill never ending demands. The resources are consumed far exceeds the rate at which these resources replenish. Today we have no excuses.

The blaming and waiting days are over. We need to act now, therefore let's start with putting rubbish in the bin implementing the 3 'R's – reduce, reuse and recycle. Let's not be more economic oriented. Let's be more nature oriented. Speeches and talks will not solve the problem but walk the talk is more effective.

We have heard, we have seen, we have witnessed, we were victims. Now it's time to conquer. System may change, human can change but depletion of natural resources is here to stay unless you do something about it. With these words, let us be more environmental oriented and help to restore our spectacular mother earth.

GC-MS ANALYSIS OF ENDOPHYTIC FUNGUS *Curvularia vermiformis* ISOLATED FROM THE MEDICINAL PLANT *Achyranthes aspera* L.

✍️ Gayathri Pai*

Introduction

ABSTRACT

The important objective of the present study was to isolate endophytic fungi from ethnomedicinally important plant *Achyranthes aspera* L. and to subject it for GCMS analysis. Plants stay linked to a variety of microorganisms. These include microorganisms that are endophytic and found in the rhizosphere. The word “endophyte” relates to bacterium or a fungus that colonizes the host plant’s inner tissues without causing any symptoms or adverse impacts (Strobel and Daisy, 2003). Endophytes shield their hosts from unfavourable stipulations and infectious retailers by way of securing bio energetic secondary metabolites. These endophytes are recognized as prosperous sources of bio energetic metabolites used in remedy (Tan *et al.*, 2001). This group is comparatively unexplored as conceivable novel varieties and novel natural products for commercial and medicinal importance.

Materials and Methods:

Preparation of the test samples

Endophytic fungal form *Curvularia vermiformis* isolated from *Achyranthes aspera* was grown in potato dextrose broth culture for 8-10 days. The culture broth was filtered and extracted with 10 ml methanol. The methanolic extract was filtered through Whatmann No.1

Filter paper. The filtrate was evaporated to dryness and extract (10 mg/ml) was dissolved in 1 ml of HPLC grade methanol. The samples were subjected to GC-MS with NIST library.

GC-MS analysis was done using Thermo Scientific GC Trace 1310 Equipped with Thermo Scientific MS TSQ 8000 by using column, Agilent DB 5MS (30 meter X 0.25 mm) and Helium was used as carrier gas. EI ionization mode was used to obtain mass spectrum analysis. Ion source temperature was maintained at 230° C and MS transfer line temperature was 300° C. Interpretation on mass spectrum of GC-MS was made using the database of National Institute of Standards and Technology (NIST) having not less than 62,000 patterns. The mass spectrum of the unknown component was compared with the spectrum of the known components stored in the NIST library (Sathyamurthy *et al.*, 2014).

Results and Discussion

A total of eight endophytic fungi were isolated from this plant. As *Curvularia vermiformis* exhibited antimicrobial activity was further subjected for GC-MS analysis revealed the presence of 17 different types of chemical compounds. The major compounds such as 2(3H)-Furanone, dihydro-3-hydroxy-4, 4-dimethyl-; Dehydromevaloniclactone; 2H-Pyran-2-one, tetrahydro-4-hydroxy-4-methyl-; Cyclohexasiloxane, dodecamethyl-; 3-Isopropoxy-1,1,1,7,7,7-hexamethyl-3,5,5 tris

*Department of Botany, Bhandarkars’ Arts and Science College, Kundapura, Karnataka

(trimethylsiloxy) tetrasiloxane; cis-Z.alpha.-Bisabolene epoxide; Eicosanoic acid etc. were identified. Consequently confinement and portrayal of endophytic fungi and secondary metabolites produced by them, harboured in the medicinal plants may encourage new drug revelation. GC-MS chromatogram of the methanol extract of *Ocimum sanctum* revealed the presence of Benzene, 1, 2-dimethoxy-4-

(2-propenyl), Isocaryophyllene and Eugenol (Balasubramanian *et al.*, 2014). Further studies on bioactivity of these compounds may lead to the production of new drugs. This study also revealed the chemical structure of all the secondary metabolites.

Key Words: Endophytic fungi, Antimicrobial activity, GC-MS analysis, Bioactive metabolites and Culture broth. ●

A FRIEND

A friend is,

One who cares for you
And doesn't leave you alone
In the time of difficulties...

* * *

A true friend is,

One who cares and shares the happiness with us
And always shares the sadness with us
And never makes you feel sad...

* * *

A best friend is,

One who fights with you
And also fights for you
And never leaves you to fight with another!!!

* * *

A caring friend is,

One who holds his hand with you
And says silently that I'm always there with you
I'll never let you go...

* * *

FATHER

I have seen the only shadow of you...
When I was thrown into the deepest sorrow...
When I was left all alone in the midst of fear
When I was drown into the ocean of pain
You, you were the only faith I had.
And yes!!! It was your finger holding which I reached here...

 Kavya, I B.C.A.

FACE-TO-FACE

MR. SATYANARAYANA UDUPA, B.Com., LLB

 Sandra Marina Antony, Harshita, Gladson Vas, Dinesh,

Kalparasa is the most popular word in and around Kundapura. The person behind the popularity of Kalparasa in this locality is none other than our eminent resource person of Face-To-Face Column, Mr. Satyanarayana Udupa. Team Darshana is fortunate to meet Mr. Udupa and to collect information about his great work which will inspire hundreds of youths. Team Darshana met him in the cool afternoon of 20th July. Mr. Udupa happily shared his experience and some of our interactions are as follows:

Darshana: Good Afternoon Sir, could you please give some introduction about the Kalparasa and different processes involved behind the production?

Mr. Satyanarayana Udupa (SU): This technique was first discovered by K. B. Hebbar who is working as Scientist in CPCRI, Kasargod. Kalparasa is

a juice which will be extracted from the inflorescence of coconut tree. To be specific, that fluorescence or the *Hombale* should be young enough. After selecting the healthy coconut sap, we should temp it by giving massage and by tying the rope to sap at each 2 inch of the complete sap. After this, we should cut the sap and juice starts to leak and we can collect it in the specialized container called **Coco Sap Chiller**, which is developed by CPCRI, Kasargod. We keep separate Coco Sap Chiller for each inflorescence. This Coco Sap Chiller has a Polythene bag surrounded with ice so that low temperature can be maintained (below 4° C). Use of ice is to avoid the fermentation of the collected juice. If the ice present inside the Coco Sap Chiller melts, we need to replace it with fresh ice.

Darshana: Sir, could you please tell us the constituents of Kalparasa?

SU: It contains a greater number of proteins, vitamins and health maintaining supporting factors. Total constituents in the Kalparasa are as follows:

These are the important constituents present in the Kalparasa which aims at developing healthy society. The amount of nutrients which is present in this energy drink serves as complete drink.

Constituents	Amount
Total Soluble Solid (° Brix)	15-18
pH	7.5
Total Phenols (mg/100 g)	21.99
Total Flavonoid (mg/100 g)	0.96
Free Amino Acids (mg/100 g)	901
Total Sugars (g/100 g)	15.96
Vitamin C (mg/100 g)	Nil
Niacin (ug/100 g)	13.45
Vitamin E (ug/100 g)	14.86
Potassium (mg/100 ml)	7.9
Sodium (mg/100 ml)	90.6
Iron (ug/100 ml)	53
Zinc (ug/100 ml)	20

Darshana: Sir, is this activity of Kalparasa production is approved by the government?

SU: Yes, it is approved by the Government of India. One can collect this juice only if they have the proper license issued by

the Government of India. So, if anyone tries to collect the juice without having the license is punishable under the law.

Darshana: Sir, the technology behind this is newly developed or it's the ancient technique?

SU: Like Kalparasa was extracting the juice from sap and this is the ancient process, but the thing was during old period they were not using the coco sap chiller. They were keeping the mud pots. The collected juice was known to be Neera. The difference between the Neera and Toddy is the alcohol content, Neera contains only 1% alcohol and to collect the Neera, no permission is required for the collector. Interesting fact about the Neera is that there was a great protest regarding the production by the farmers at Channapattana. Because of this Government of India from 2017 started to give the license to collect this juice under the three conditions:

- Farmers should have their own recognized company.
- The company should have 1000 farmers being shareholders.
- The company should have the farmers belonging to 50 different villages called village clusters.

Under this condition, we started our company on 2019 and we got the license by 2021. In Karnataka there is only three companies having license ours is one among them. Other two are at Kunigal and Bhadravathi.

Darshana: Sir, What are the beneficial aspects of Kalparasa towards the health?

SU: It has got many beneficial health effects

each 100 ml of Kalparasa have 75 calories and 250 mg of protein. There are many beneficial aspects such as

- It has Anti-cancer property and it is helpful in maintaining the healthy vision.
- One of the best drinks that the diabetic patient can take.
- It's helpful in maintaining the good skin and also it increases the immune system of our body.
- It's helpful to fight with depression.
- One of the major applications is that it's helpful in removing the cholesterol and toxic compounds from the body.
- This juice contains more amount of Vitamin A, Vitamin B, Vitamin C and serves as a complete energy drink.

Darshana: Sir, could you please tell about the storage process of Kalparasa?

SU: To be honest, we are not using any chemicals such as preservatives to store the juice. We don't add even flavoring agent too. So, it's purely natural. To store

the juice, we simply put it in the icebox so that the low temperature is maintained.

Darshana: Sir, is there any special technique to select the coconut tree to get the good yield?

SU: There is no such specific technique to identify the good quality of tree. We can select the tree of age above 10 years. Select the tree which has greater thickness and also those trees which have long inflorescence. By taking these simple factors we can get the good quantity and quality of Kalparasa.

Darshana: Sir, what made you to think about opening this type of company?

SU: Of course, I'm a lawyer by Profession but I'm more interested towards the agricultural activity. And one more reason to start this company is to support the farmer so that farmer can make the right use of the coconut tree and they can bear little amount of loss occurred in the land. Because one coconut tree produces an average of 800 litres of the

juice, each farmer gets 20 rupees for one litre so that they can get the good price for the juice. And also, we can try to decrease the number of farmers' suicidal attempts. Another reason is that it will establish the large amount of employment opportunities and to build the healthy society.

Darshana: Sir, could you please tell me the profit loss margin of the company?

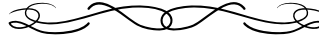
SU: Currently we are having some loss because we are in the starting stage of firm. And we are trying to increase the profit margin. According to me within 4-5 years we can overcome the harsh conditions of the market.

Like if there is any juice left, we make Jaggery, Sugar, Vinegar and honey out of it even we are trying to manufacture ice-cream and chocolates, so that we can avoid the maximum amounts of loss.

Darshana: Sir, is there anything you want to say for the future generations?

SU: Youths are the greatest strength that the well-developed nation can have, so youth should actively participate in all forms of work which can boost the nation both by economically and culturally.

Darshana: Sir, you gave us useful information regarding Kalparasa. Thank you so much for sharing valuable thoughts.

TAKE TIME

Take time to work	It is the price of success
Take time to think	It is the source of power
Take time to play	It is the secret of youth
Take time to read	It is the fountain of wisdom
Take time to be friendly	It is the way to happiness
Take time to laugh	It is the music of the soul
Take time to serve	It is the only way to be godly
Take time to worship	It is the highway of reverence
Take time to help friends	It is the source of happiness
Take time to pray	It helps bring God near.

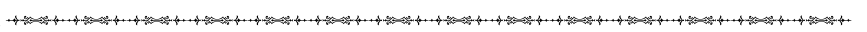
 Uzema, I B.Sc.

ONE SINGLE STEP

 Swathi, III B.Sc.

One single step can help you to,
Complete your dream.
If you want to reach your goal,
Then put one single step with more confidence
The one step will more complicate and confused
But this will help you to reach your aim
Once you are sure with your goal
Then no matter to that how people are talking about you.
Not get any confused state while you' re with your dream.
Many people will come and go,
Not get any dishonestable words
Don't get any unhealthy words
Don't get any useless words
Your mind is only your friend
Your dream is only your aim
You will be perfect in the way you are.
There will be nothing better than you.
You' re the only one soul who understands you
You' re the one who makes your life beautiful
You' re the first and you are the last
Don't get any panic on your decision
Don't get too much tension on your dream
Make hardwork and smartwork you will be better
Make smile to others
Don't think about anyone's words
Don't worry about nonsense words from others
You love yourself
Then life will be sweet and good
So get start the war and put the single step
To reach your goal with all confidence.
To love yourself, love your dream
Love your life, love your wishes
Make your life so beautiful with your smile.

INDICATORS OF HAPPINESS...

To the world with full of sorrows,
She gives the feel of joy...
She earns and clears all borrows,
She's no less than a boy...

She's born with full of duties,
She fulfills all of them...
She's a carriage of beauty,
She is more stronger than him.

She tops in the exam,
She makes all feel pride...
She rings joyful alarms,
Please don't put her aside...

She stands on her own feet,
Please don't give her ill-treat,
For this society, she's a benefit,
She's precious, give her a treat !

"Dedicated to all beautiful women out there.."

LIFE OF A SCIENTIST

Regardless of this world full of compliance,
You dwell in the world of science;
Day and night, years and decades,
You work hard for beneficial upgrades...

Regardless of spouse, friends and family,
You work to unveil research similies;
Minutes to hours, even centuries,
Your work is full of scientific worries....

They say you are diamond, and
fire like sapphire,
Instead of appreciation, you believe
in your results;
Oh ! dear scientist, I wish you the best,
The Almighty, surely, will bless you the rest !

 Srikrishna Kedlaya, | B.Sc.

MY BEST FRIEND

 Sana, I.B.A.

Her face was so welcoming
Her eyes were my home,
Her skin was so delicate
With her grip I'd be stoned.

She smelled of heavens
She smiled when I stepped in,
Her soul was too pure,
Her presence I adored,
I miss her, I miss her,
I miss her like now and then.

Her hugs that consumed me,
She was so amusing,
I love when she gives in,
I loved when she creped in,
Our talks that we never end,
Then I lost her in such a way.

So I pray, that she be ok
I miss her, I miss her,
I miss her like every day.

She was my reflection,
No address, no contact
We had that connection,
She was my best friend.
I miss her, I miss her,
I miss her in every way.

CRYING AGAIN

 Sana, I.B.A.

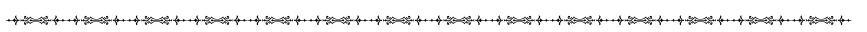
Oh, am I crying again?
Stop staring at me,
It ain't pouring rain.
Strong desires, walks on fire
I've kept trying,
You've been lying,
All these signs heart beats high.

Oh, am I crying again?
Slow it down,
Make it right,
Take your time even mine,
It's getting worse in my head,
Standing out, out the crowd,
So it hurts, hurts so loud,
Do you love, love me now?

Well do you like this? Anyways,
Yes I've been selfish,
Was it all worth it?
Weren't we perfect?
Why can't we work this?
I can't just fight this,
Anyways,

Oh, am I crying again?
Stop staring at me, it ain't pouring rain.
You said can I stay,
Then you'r walked away,
I'm the one who keeps the blame,
Maybe it's meant to be.

Oh, am I crying again!

DARSHANA ESSAY WRITING COMPETITION

After reading and evaluating all the eight essays meticulously, I feel essay written by Anjanadevi G. S. is par excellence. The essayist has a coherent argument to present her idea in clear terms. A well-knit thought flows throughout the essay (from the beginning to the end). The language used is precise and apt to enhance the curiosity of the reader on the topic attempted in the essay.

Dr. Victor Vaz
Dept. of English
Pompei College, Aikala

was adapted to place out English over a fifteen year period and replace it with Hindi. The Indian Government funded associations which promoted Hindi throughout India, the most successful of which were organizations which provided Hindi instructions in the South. The Government also gave money to writers, poets and translators to produce works in Hindi.

Even though Hindi was perhaps the most natural choice, these were many blocks to its achieving success as the national language.

❑ **Revolt Against the Imposition of Hindi**

Because of these and other factors working against the promotion of Hindi, neither the planned change over from English to Hindi as the official language nor the envisioned rise of Hindi as the national language occurred. Nonetheless, in 1965, in accordance with the 15 year plan, instructions were given to go ahead with the linguistic changeover. Communication between the centre and the states was to be in Hindi, except for the non-Hindi states, which would receive an accompanying English translation. As in many Indian agitations, the Madras agitation made visible what the official leaders had consistently refused to see. Violence brought into the open what was seething underneath and thereby opened way to the seeking of a solution of the problem. The effect of violence was to initiate this communication and to open up the subsequent opportunities for compromise.

❑ **The Need for a National Language**

The question of whether or not India needs a national language can be justifiably answered. From the discussion before it seems apparent that it does not. India has managed to conduct its affairs for the past 50 years with its many regional languages and 2 official languages. Despite the overall failure of the government and the resultant multitude of problems it has created, the

lack of a common language cannot be blamed. Certainly, not realizing that declaring a national language would do more harm than good has itself contributed to the problems. The one exception to this might have been Sanskrit, but it would have only slewed in the symbolic sense. Personally, I might have named Sanskrit the national language (and made the study of it available but entirely optional) and then made all of the regional languages plus English the official languages. Each state Government would specify which language(s) it wished to use for communications.

To be fair to those who wish they could move about India with the assurance that they will be able to talk to other people through a common medium, I will concede that the absence of a national language does cause some complications. The question now becomes, could India use a national language? The answer is, of course, yes. It certainly would facilitate mobility for those who wished to travel or take jobs in other states, which is happening more and more in recent times. Even so, many of the discussants remarked that it really is no problem to learn a new language if one needs to. Interestingly, economics now seems to have become the primary mechanism for spreading a common language. The beauty of this is it is a very non-invasive way for this to occur.

Of course, such a common language may never arise. Whether or not it does should not be a tremendous concern, for as stated earlier, India does not explicitly need one. Regardless of what happens in this respect, Indian policy planners should explore the multilingual model to see how it might be best applied for India's situation. At the very least, they must not appear to repeat the mistakes of the past, for this will only serve to divide a nation which, while retaining its vast spectrum of languages and all of its diversity, has great potential to truly unite.

IS A NATIONAL LANGUAGE IMPERATIVE FOR MULTI LINGUISTIC NATION LIKE INDIA?

 Sriraksha R. Shetty, I B.C.A.

With a growing population of just 1.3 billion people, India is an incredibly diverse country in many ways. This essay will focus specifically on contemporary linguistic diversity in India, first with an overview of India as a multilingual country just before and after independence in 1947 and then through a brief outline of impacts of multi lingualism on business and schools, as well as digital, visual and print media.

India is home to many native languages, and it is also common that people speak and understand more than one language or dialect, which can entail the use of different scripts as well. India's 2011 census documents that 121 languages are spoken as mother tongues, which is defined as the first language a person learns and uses. Of these languages, the Constitution of India recognizes twenty-two as official or "scheduled languages". Articles 344 and 351 of the Constitution of India, titled the Eighth Schedule, recognized the following languages as official languages of states of India.

Languages in India are categorized into language families based on their different linguistic origin which often includes different scripts as well. Languages considered to be mother tongues or regional languages. Since India is a band of many states and we all are multi linguistics, multi cultured and having multi society. It is necessary to have one language to form one nation or to run the nation smoothly.

After the declaration, some of the non-speaking Hindi states like Tamil Nadu,

Andhra Pradesh and Telangana stand opposite to the decision. There some pro-kannada organization, who were opposing and showing their anger against the proposal of 'One Nation One Language', and for that they never tried to learn Hindi. Again, one question arose why Hindi was not declared as national language? If it would happen then an unwarranted dominance will evolve in Hindi speaking parts and will also become a threat to the establishment of other regional languages. India is a multilingual country and declaration of one language as national language is never required. The main purpose of adopting one language is to make the nation united, nevertheless it was not a compulsory task to change the polyglot nation. There was a debate going on the idea of one nation one language, where one person quoted that "if it is claimed by passing an article in the constitution of India one language is going to be accepted by all by a process of coercion, then that will never be possible to achieve. If we always say that our country works on the concept of Unity in Diversity, so we should mark it as India's keynote to achieve it with the process of proper assimilation and acceptance. There's a famous phrase "United we stand divided we fall" that conveys a clear meaning and whenever it comes to display patriotism towards our nation or for any other motive, each and every state unites who doesn't even care about different languages. Then by how the states will communicate? This was an

unsolved problem which took place after the proclamation. So, English was also declared as a second official language of India, so that there will be no such discrimination attitude towards non-Hindi speaking states.

The teaching of Hindi was made mandatory in 2019 by NPE (National Policy on Education). It was then opposed by the Tamil Nadu, the reference to Hindi language was subsequently dropped by the committee. The students of Madras or other non-Hindi speaking states felt that it was unfair for them to learn Hindi as well as English, whereas speakers of the favoured states would need only to learn English. After looking out to this problem government decided to introduce three language formulae for making education system fair. In this system non-Hindi areas would learn Hindi, English and their regional language, whereas in Hindi speaking areas would be taught Hindi, English and one another language (French, Sanskrit). Many political parties involved in this issue and somewhat made this language politics like DMK – Dravida Munnetra Kazagham has proven this plan as a failure. Indian society thinks that many languages are a drawback. One language will never lead to the development of the nation. Adopting Hindi language should never look like enforcement of Hindi imperialism. Yes, it is important to learn Hindi and English when required like for adopting modern culture, or for job qualification. Standing against a statement, or not having a national language never connotes that you can't speak Hindi.

India can never be lingua franca as it facades away the diversity of our nation and it degrades the fundamental development. The moment we use terms like unity, unified etc., we are actually addressing the ideas of being 'one'. The term one nation doesn't measure quantity. Quantity is seen as a preponderance, and our nation cannot run through preponderance and it doesn't even

lead to the quality of oneness. The creation of bigger numbers is a majority which never follows the idea of the 'one nation'. Even though our country's 90% of the population speaks Hindi, but it is still not adequate to make one nation. At the same time, without sharing the same languages it is still achievable to have the quality of oneness. Hindi being decided as an official language as a medium of communication. Undeniably this situation helped English language to always remain as a part of India. India being multilingual country, it becomes difficult to look our country with one vantage point. As we know a rainbow has seven colours which make it more attractive, like that different languages add flavours to our nation. Every writer is meant to develop the multilingual ambience in Indian society. We can't say that one language can bring national feeling or national unity towards our nation. Our nation can easily run through many languages, and whenever it is needed to learn Hindi, then one person can easily opt for this. Former President Pranab Mukherjee also stated that 'India is not a place of one language or one religion or one enemy'. He further added that it is 'Perennial Universalism'. All citizens from different religion, culture and language live under one flag, and recognized or given one identity of being Indian or Bharatiya. Tolerance is unnatural, with this so many religions survive, so no doubt many languages can also survive; our nation could never split, as there is general linguistic tolerance.

India is known for it, so how can you expect that only one language is enough to keep our nation united? India is the biggest democratic nation in the entire world. Here we all are there to appreciate all languages and their tradition. Having one or multiple languages doesn't matter at all, if you have the unity on every strenuous situation. India will always remain an idea of many languages one nation.

DARSHANA LITERARY COMPETITION

Evaluator

Dr. Victor Vaz
Dept. of English
Pompei College, Aikala

THE GOD OF SMALL THINGS

 Anjanadevi G.S., II B.Sc.

The God of Small Things is a family drama novel written by Indian writer Arundhati Roy. Roy's debut novel, it is a story about the childhood experiences of fraternal twins whose lives are destroyed by the "Love Laws" prevalent in 1960's Kerala, India. The novel explores how small, seemingly insignificant things shape people's behaviour and their lives. The novel also explores the lingering effects of castism in India. It won the Booker Prize in 1997.

The story is set in Ayemenem, now part of Kottayam district in Kerala, India. The novel has a disjointed narrative; the temporal setting shifts back and forth between 1969, when fraternal twins Rahel, a girl, and Esthappen, a boy, are seven years old, and 1993, when the twins are reunited.

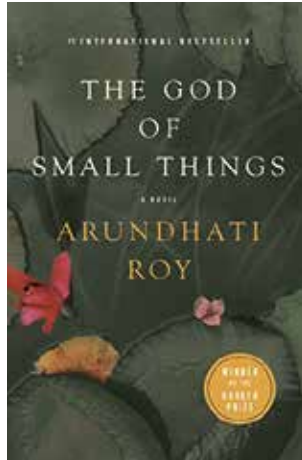
Ammu Ipe is desperate to escape her ill-tempered father, known as Pappachi, and her bitter, long suffering mother, known as Mammachi. She leaves Ayemenem, and to avoid returning, she marries a man only known by the name Baba in Calcutta. She later discovers that he is an alcoholic, and he physically abuses her and tries to pimp her to her boss. Ammu gives birth to Estha and Rahel, leaves her husband, and returns to Ayemenem to live with her parents and brother, Chacko. Chacko has returned to India from England after his divorce from an English

Woman, Margaret, and the subsequent death of Pappachi.

The multigenerational, Syrian Christian family home in Ayemenem also includes Pappachi's sister, Navomi Ipe, known as Baby Kochamma. As a young girl, Baby Kochamma fell in love with Father Mulligan, a young Irish priest who had come to Ayemenem. To get closer to him, Baby Kochamma converted to Roman Catholicism and joined a convent against her father's wishes. After a few months in the convent, she realized that her rows brought her no closer to the man she loved. Her father eventually rescued her from the convent and sent her to America for education. Because of her unregretted love for father Mulligan, Baby Kochamma remained unmarried for the rest of her life, becoming deeply bitter over time. Throughout the book, she delights in the misfortune of others and constantly manipulates

events to bring calamity.

The death of Margaret's second husband Joe in a car accident prompts Chacko to invite her and their daughter, Sophie to spend Christmas in Ayemenem. On the road to the airport to pickup Margaret and Sophie, the family visits a theater. On the way to the theater, they encounter a group of communist protestors who surround the car and humiliate Baby Kochamma. Rahel thinks she sees

that it appeals equally to the head and to the heart. It is clever and complex, yet it makes one laugh, and finally, moves one to tears. It's that harnessingly wonderful.

Characters:

Estha:

Estha, which is short for Esthappen Yako, is Rahel's twin brother. He is a serious, intelligent, and somewhat nervous child who wears "beige and pointy shoes" and has an "Elvis puff". His experience of the circumstances surrounding Sophie's visit is somewhat more traumatic than Rahel's, beginning when he is sexually abused by a man at a theater. The narrator emphasizes that Estha's "Two Thoughts" in the pickle factory, stemming from his experience – that "Anything can happen to Anyone" and that "it's best to be prepared" – are critical in leading to his cousin's death.

Rahel:

Rahel is the partial narrator of the story, and is Estha's younger sister by 18 mins. As a girl of seven, her hair sits "on top of her head like a fountain" in a "Love-in-Tokyo" band, and she often wears red-tinted plastic sunglasses with yellow rims. An intelligent and straightforward person who has never felt socially comfortable, she is impulsive and wild, and it is implied that everyone but Velutha treats her as somehow lesser than her brother in later life, she becomes something of a drifter, several times, the narrator refers to her "Emptiness". After the tragedy that forms the core of the story, she remains with her mother, later training as an architectural draftsman and engaging in a failed relationship with an American, elements of which parallel the author's own life story.

Ammu:

Ammu is Rahel's and Estha's mother. She married their father (referred to as Baba) only to get away from her family. He was an

alcoholic, and she divorced him when he started to be violent towards her and her children. She went back to Ayemenem, where people avoided her on the days when the radio played "her music" and she got a wild look in her eyes. When the twins are seven, she has an affair with Velutha. This relationship is one of the cataclysmic events in the novel. She is a strict mother, and her children worry about losing her love.

Velutha:

Velutha is a Parowan, an untouchable, who is exceptionally smart and works as a carpenter at the Ipe's family's pickle factory. His name means white in Malayalam, because he is so dark. He returns to Ayemenem to help his father, Vellya Paapen, take care of his brother, who was paralyzed in an accident. He is an active member of the local communist movement. Velutha is extremely kind to the twins, and has an affair with Ammu for which he is brutally punished.

Chacko:

Chacko is Estha's and Rahel's maternal uncle. He is four years elder to Ammu. He meets Margaret in his final year at Oxford and marries her afterward. They have a daughter Sophie, whose death in Ayemenem is central to the story.

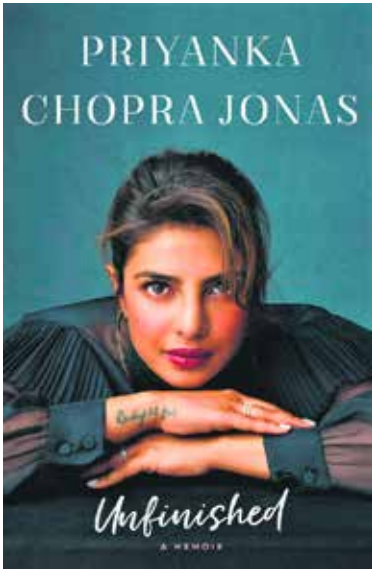
Baby Kochamma:

Baby Kochamma is the twins' maternal great aunt. She maintains an attitude of superiority because of her education as a garden designer in the United States and her burning unrequited love for an Irish Catholic priest, her relationship with whom is the only meaningful event in her life. Her own emptiness and failure spark bitter spite for her niece's children, further driven by her prudish code of conventional values. Her spite ultimately condemns the twins, the lovers and herself to a lifetime of misery. ●

Book Review

PRIYANKA CHOPRA JONAS

✍️ Nishali U., I.B.A.

My evaluation

Priyanka Chopra Jonas is a well known figure in the world who doesn't require introduction. When asked in one interview if writes a book, what will the title be, she answered immediately, "Unfinished." I was among those who were ecstatic and happy when she revealed that her memoir was finished; I was certain that I would read it right away.

Priyanka Chopra has always believed that life is an individual trip and that every one of us is travelling through our hours, days, and years on a train. We aboard the train alone, depart alone, and are alone responsible for the actions we make while riding. She was reared

in various important cities in India despite being born in a small town, due to her father's job transfer, hence she ended up becoming a wanderer. She also spend a portion of her adolescence there. She is disciplined from an early age because her parents are military veterans, she recounts some amusing stories about her early years, the relationship she had with her father, the importance of family, and her persistent demand for undivided attention that made the reader swoon.

The way Americans treat people of other ethnicities is brutal, which happened in 2020, so we can't even say that things are changing. When Priyanka was a teenager in the USA, she experienced bullying at school. When Priyanka Chopra began writing this book, she was still a teenager. She attempted to handle the situation but ultimately decided to return to India.

At age 18, she became Miss India and Miss World, which launched her career in Bollywood. She made her acting debut in the Hero. Love story of a shy, starring Sunny Deol and Preeti Zinta, and went on to star in more than fifty films. Her career in Hollywood began with music videos, but the ABC Network television series Quantico helped her marriage to Nick. For Jonas, her new home, and the works she is doing with UNICEF in the book. Her fame is increasing daily. I didn't feel moved by the book since it seemed like Priyanka Chopra Jonas was only interested in finishing it so she

could move on to the next endeavour or phase of her life. I was able to understand this aspect of her personality by reading the book. As a reader, I felt like I deserved to know more than what she said after she departed, because she brought up so many different subjects. Most of what she discussed, has already been made available online thanks to her interviews. Therefore, there is nothing about her life to learn.

She didn't mention any of the actors she dated or bad behaving producers or directors because her career is still going strong. What good is a memoir if the author isn't willing to share her story? Even after establishing her value with flawless performance, it seems as though endangering her prospects in Bollywood is still troubling her. She does not persuade. Her career has been marred by numerous controversies, some of which she acknowledges. Like when a surgeon makes a mistake, you sue them severely, but when her nose was deformed, there was not a single mention of it, leading people to believe that it was a lie and that she had actually arranged for plastic surgery, which is perfectly fair but suppressing it doesn't seem right to me.

While her father was having surgery,

another unfortunate incident occurred. The other ailment in Priyanka's father was brought on by a junior doctor who injured his intestine but it is puzzling that they didn't file a complaint against the hospital.

You probably think by this point that I don't like her, but I actually do. I look up to her and find inspiration in her. I can't ignore these facts because I read and evaluate a lot, but I really left a lot of them off. Priyanka Chopra Jonas is an outstanding performer and is doing wonderful work with UNICEF, but she lacked the resources necessary to write a book at this time.

She didn't dig very far, which is necessary. I like the chapter Grief because it goes into more detail and discusses depression, how she and her family cope with loss following a death, and her coping mechanism. I wish she had written the entire memoir in this manner.

If you have been following her for a while and have seen the majority of her interviews, you won't learn anything revolutionary from this. However, if you are just getting into non-fiction reading and are searching for some simple suggestions, this one is for you, choose this book prudently to avoid disappointment. If Priyanka published a second memoir decades later. I hope she would be true to herself. ●

It is during our darkest moments that we must focus to see the light.

- Aristotle

* * *

Whoever is happy will make others happy too.

- Anne Frank

* * *

*Do not go where the path may lead, go instead where there is
no path and leave a trail.*

- Ralph Waldo Emerson

DARSHANA STORY COMPETITION

Evaluator

T. P. Baburaj
RTD. Principal,
St Mary's Syrian college,
Brahmavar

UNEXPECTEDLY, MY LIFE'S PATH

 Nishali U., I.B.A.

I'm a typical young woman with a lot of aspirations. I created boundaries around my scenario. Home, college, family, and athletics were the centre of my life. I was living a happy life because I was getting outstanding grades in college and was about to be chosen for the national sporting team. I felt as though my life had already been predetermined. But because of the COVID-19 outbreak, we were forced to relocate to my hometown. As I had stayed in a big city throughout it was very challenging for me to adjust to a new place. I knew that my life's gonna change completely now.

It was time for me to come to a new town relocating from a city. It was a new beginning for my life. And I was wondering if I would like it here. Few days later my college started. I wasn't ready to go to college or to come in contact with anyone in this place. I just wanted to go back to where I belonged to. I had a bad opinion of this place just because I know few people from here who were nasty and greedy, they were angry and lived for cheating. I compared the partial to the whole. I thought I couldn't match vibes with anyone. Though I didn't want to speak to anyone, I was scared whether I'll have to be all alone all the time. If I withdraw myself from the people around me, nobody would speak to me or nobody would try to be my friend. Having no other option I pretended to be nice. Only nice but not

getting close to anyone because I just wanted someone to pass my boredom. But later on, I slowly realize that they were sweet and lived in harmony, they cared for one another. They respected each other and they were secret of spirit. Well, these are exactly the type of people I came across here.

Life just thought me a lesson. It's not as we expect. It's a bundle of surprises. All we have to know is to go with the flow and enjoy the ride of life graph of both happiness and sadness. Let's accept the turn our life's gave us. I know it's going to be hard but we can make it interesting as our life is in our hands. So what if we couldn't reach the destination of what we wanted to be. We at least tried for it. We learn from it. It's better than giving up because something is better than nothing.

You see in life, in your life, whatever you see in the world, the world will see in you. See hope, see good, see love. And the world will see the same in you. But if you see only the nasty and greedy part of the people, that is what they will see in you. So be good to the world and the world will be good to you. Give love to the world, and the world will give love to you. What next is a question mark. But now I've learnt to move on the flow. So yeah, just can't wait for the upcoming days in my life. All the best to me.

FAILED

 Sana, I B.A.

I was a girl with no goal what so ever. I was not in the right age to decide it either, I was a trusted friend in the circle. I was loved by my little group in high school. I remember mostly saying to my friends that I might leave K.S.A. and go to India forever, and it was all said so I could see how much they would miss me as they believed in my lies until I reached grade 7th and my group was separated completely. We blamed our sociology teacher. She was our class teacher and she disliked us, due to my friends I even improved in my studies so for until I was put in 7/A/8 a class I don't wanna remember, except one girl who's name I'll be mentioning. She was a precious gem that I lost and I am still in search of my sweetest friend 'Ayesha Nuha'. I miss her the most, she was my soul sister, we were separated by benches in the class still we bonded either way the whole year went by and then there was results day, I predicted that I had failed. So I didn't take my dad to the results day. After a long holiday we decided to go finally, I was sitting in the back seat, my dad parked and asked me to come join him. I refused so he went on his own, as he came back my heart was beating too loud and I wasn't ready to be failed. I saw my dad returning with the marks card, his wrist was moving which means I was failed, my tears they were not stopping and my dad handed me my report card as he said that it's okay, I should still continue here and I refused I could

just stay calm and follow my father's words instead I blamed everything and everyone. I was too ashamed to walk back in, I was too scared to face the failure. As he reversed his car all I remember was how I hugged my class teacher saying her that I'll score well this time. I teared up when she replied, all the very best my child, even though she knew how bad I was scoring. I feared her the most all these thoughts and more were circulating in my mind until we reached home and my dad said that the teachers were not their due to some work and we'll go back tomorrow, later that afternoon I was sleeping next to my parents as my sisters returned from school and my dad said let Sana sleep she had failed don't ask her any questions as they left quietly. Everyone was aware of my failure. Now it was 4 o'clock my cousins were at my place and I was ashamed the whole day. Days passed by my uncle got me all the new text books for me to continue my 7th and I made myself clear that I won't go back. I feared going to the school, back to friends, entering my school bus or anything I just didn't wanted to face it. One day at 4 a.m. my uncle told me to get ready for school, I refused he pulled me out the bed and I started to shout and cry denied so many times, everyone pretended to sleep until my sister requested my uncle let her do what she feels like she will regret later. It was out of hands as I even tore down the pages of the text books

that I still regret doing. My sister was blamed for taking my side even if she didn't went in that way, I wasn't blamed less I stayed home my dad tried finding some Government School but later as I decided to go back it was too late. I had no choice but to do correspondence, my friends they missed me I missed them too and when they tried to contact me I blocked them out. I had no hope to return and officially was dropout. My dad skipped his work and came for my further education possibilities. I lost all my hopes my dad kept taking me too boy section and finally we came to a conclusion, as for I wasted my 2 whole year and due to my age the sir told me to join direct 10th standard and take all the text books which came from Delhi as said. They made me choose any five subjects so I skipped maths and science both were not in my interest and my test was about to be held in May but my dad got retired so they gave me an ID card so I get my chosen subjects. I came to India during 2018 and I wasn't paying attention in my studies, my sister took me to her college Crossland where I met a sir named Robert Clive who was too kind and gave me tuition out of no payment, but I was too sad, depressed, demotivated, negative I hinds needed more time to even step out my home, I was more introvert and Robert Clive sir tried his best to motivate me to find myself. I thank him a lot I then even studied from my both sisters and after lots of hard work, travelled to Mangalore. It was mostly an Hour and 30 mins travel from my place. Early morning 4 we used to rush and later I attempted all my tests. My dad and my sister used to always be my support in travelling with me, waiting for me to finish my test and being there for me. As my results came my sister pranked me by saying I failed. Then she showed me my marks and everyone was relieved and proud of my

scores it was 68% and I've never scored this much in my entire high school, so that was the only positive thing ever happened to me so far. Then joined Crossland where my sisters completed their degree years. I was doing my PUC and all I realized was that I can't fit in and there was some family issues that took place, I made my mind to leave the college and start earning. So I went on search of a job my family was angry on my impulsive behavior. They tried talking me out but I didn't listen I was unhappy and I found a job but I was just 17 years of age I gave them false information of claiming I was 19 years old. I completed my 12th and they asked me to get my bank account which wasn't open yet, asked my 10th marks card and 12th marks card if I had it I might work at Trends in Manipal. They were ready to pay 20k I was so excited and sad at the same time, I then thought of not making my life more complicated and went back to complete my studies. I scored 41% in I PUC and in II PUC I found a group of two people as my close friends but COVID took place and we were studying online. I was leaving again, I was so happy and when internals took place offline I scored well in economics the only subject that I used to fail in out of 30 I scored 27 in each subject. I was getting better and the teachers were seeing improvement in me. And then the exams got postponed and I was too disappointed. My sisters were saying how lucky am I to get everything easily but I swear I wanted to write that exam and see what I scored. I wanted to see the results of my hard work. I scored 58% and I felt this was too unfair, I felt that the universe was against me. Then the complications began, searching a degree college, choosing the course, and much more it was all stressing me out I've planned to do BA in English Hons' but it was

Art Gallery

Goutham, I B.Sc.

Darshana Poetry Competition

Evaluator

T. P. Baburaj
RTD. Principal,
St Mary's Syrian college,
Brahmavar

I AM NOT THE ONLY ONE

 Sana, I.B.A.

You don't know how it feels being followed,
I heard those steps my eyes rolled in,
I pray your presence
Won't last for long.

You sacre me,
You'll break me,
Please, let me go.
I'm stuck, covered in shield,
I can hear you walking,

Straight upto me,
Agressively
Please let me free,
I'm on my own,
You know I'm weak,
I built a wall and then it falls.
It's not a fair fight,
We both agree,

You won't listen, so I give all in,
You've locked me up,
Said I asked for it,
I call this cage,
You say I craved.

Your grips too tight,
Pushed me to die,
Shot me ones, then
Threw me a side.

My eyes they rolled up,
I pray my presence won't last for long
You've scared me,
I'm broken, it's time I go,
I know I am not the only
One your looking for.

**ONE DAY THIS SUFFERING WILL
SERVE YOU**

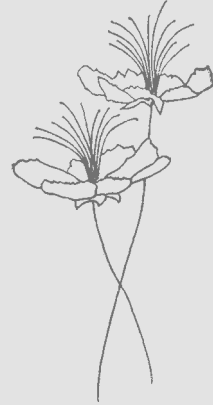
 Nishali U., I B.A

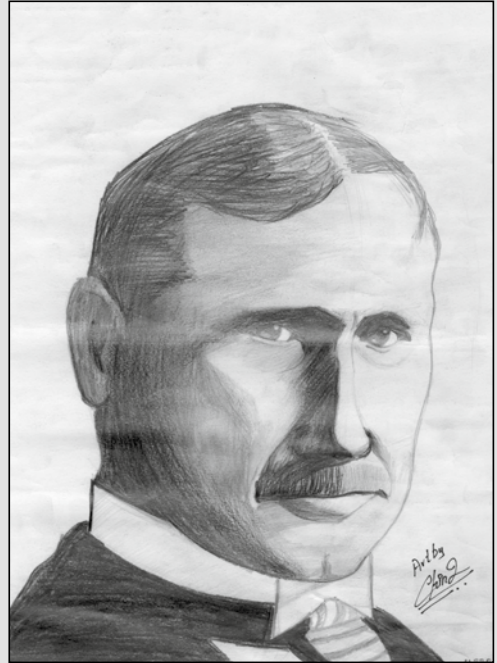
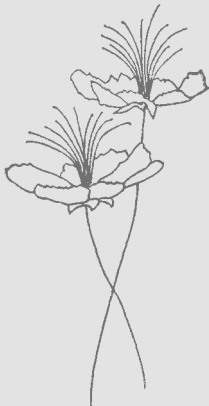
Be tough and patient,
Because one day this suffering will serve you.
You must confront this one as well,
So be courageous and do it.
Not just one, not just two,
But thousands of obstacles
Awaiting your arrival.
It'll make every effort to put you down.
You must persist, Isn't it?
You must remain resilient.
No other option than facing it,
Because you have to survive.
Not only I or you got problems.
There's a hidden tear of pain behind every single person.
You, your family, your neighbors, your favorite celebrities,
Your country men, the whole world.
There's none living without any problems it seems.
Anyways we have to face our problems,
Why not facing it being tough and patient,
Because one day this suffering will serve you.

Art Gallery

Chin, II BBA

हिन्दी विभाग

बिंदी - एक जीवरक्षक बिंदु

✍ लावण्या शानुभोग, द्वितीय बि.एस्.सी.

बिंदी एक अलंकारिक वस्तु है। बिंदी लगाना, कुछ समुदाय की औरतों द्वारा किया जानेवाला एक प्राचीन अभ्यास है। और यह आज तक पालन किया जा रहा है। बिंदी केवल औरत की सुंदरता ही नहीं बढ़ाता, बल्कि बिंदी लगाने से सेहत के लिए कई फायदे और वैज्ञानिक कारण भी हैं। बिंदी को दो भौंहों के बीच में, या थोड़ा ऊपर माथे पर लगाया जाता है। योग के अनुसार, इस स्थल को “आज्ञा चक्र” या “आग्य चक्र” कहा जाता है। और यह हमारे शरीर का छठा सबसे शक्तिशाली चक्र है। इसके अंतर्गत आँख, कान, सिर, पीनियल ग्रंथी, पीयूष ग्रंथी आती है और यह ज्ञान, अंतर्ज्ञान, जागरण और जागरूकता का केंद्र है। प्राचीन काल में इस चक्रबिंदु को एक्यूप्रेशर के लिए इस्तेमाल किया जाता था। क्योंकि, इससे बहुत सेहत के लिए फायदे थे। आप पूछ सकते हैं कि कैसे बिंदी लगाने से सेहत फायदेमंद रहता है? आपने गौर किया होगा, बिंदी लगाने के बाद औरतें उसको

दबाती है ताकि वह मजबूती से अपनी जगह पर बने रहे। यह दबाने से आज्ञा चक्र सक्रिय हो जाता है। और कई सेहतमंद फायदे देता है जैसे -

- सिर दर्द मिटाता है।
- साईनस को साफ करता है।
- दृष्टि और नेत्र स्वास्थ्य में सुधार करता है।
- त्वचा को जवान रखता है।
- अवसाद को रोकता है।
- सुनने में सुधार करता है।
- तनाव, आँखों के तनाव, थकान और अनिद्रा से छुटकारा दिलाता है।
- याददाश्त और एकाग्रता बढ़ाता है।
- अंतर्ज्ञान और स्मृति में सुधार करता है।

चलचित्र से प्रेरित आज के युवा

श्रीकृष्णा केदलाया, प्रथम बि.एस्.सी.

दैनंदिन के तनावपूर्ण परिस्थितियों से भागने के लिए हम आज के नौजवान, क्या-क्या नहीं करते हैं, है ना? आज के इस उबाऊ, वैमनस्य जीवन तथा उससे होनेवाले मानसिक प्रभाव से बचने के लिए हम कई उत्साह-भरित, हर्ष-भरा काम करते हैं। उन कामों में एक है चलचित्र, यानी फिल्म देखने जाना। 2016 में चलचित्र निर्माता संगठन के द्वारा किया गया एक सर्वेक्षण में यह पता लगा है कि भारत के लगभग 74.5% युवा सप्ताह में कम से कम एक बार तो चलचित्र देखने थियेटर जाते हैं। जब अंतरजाल (इंटरनेट) से चलचित्र डाउनलोड करनेवालों की संख्या देखा गया तब तो सर्वेक्षण करनेवालों को हैरान होने लगा। सौ में से 90% लोग कभी न कभी तो चलचित्र को अंतरजाल से डाउनलोड करते ही हैं। तो, क्या यह चलचित्र हमारे जीवन शैली में कोई बदलाव लाई है? चलिए जानते हैं।

आधुनिक चलचित्रों से आज के युवा काफी सम्बंधित होते हैं। चलचित्र के नायक या नायिका के तरह सज-दजके आज के युवा तैयार होते हैं। चलचित्र उस जमाने की फैशन का दर्पण है। आधुनिक चलचित्र तो फैशन का एक ट्रेन्ड, याने, चलन बनाए हैं। बच्चों से लेकर बुजुर्गों तक, सब को पहनाव का तान चलचित्र से ही मिलते हैं। आधुनिक प्रवृत्तियों के अध्ययन होने के लिए चलचित्र देखना आवश्यक है। आज हम भी कई न कई इन चलचित्रों से ही प्रेरित हैं।

फैशन, ही सिर्फ चलचित्र द्वारा हुआ प्रभाव नहीं है, किंतु इतिहासपरक, पुरातन एवं ऐतिहासिक कहानियों से प्रेरित

चलचित्रों द्वारा हमें हमारा पुरातन माहौल, वीर कथा, इतिहास एवं परंपराओं का ज्ञान भी प्राप्त होती है। आज के युवाओं को ऐसे ऐतिहासिक वीरजनों के ऊपर बने चलचित्रों द्वारा देशभक्त, स्वदेशानुरागी बना सकते हैं। सिर्फ देशभक्त ही नहीं परंतु, हमारे लिए, हमारे देश के लिए कुर्बान हुए शहीदों के प्रति गौरव भावना, अभिमान भी हो सकते हैं।

ऐसे कहते हैं कि - चलचित्र प्रस्तुत समाज का प्रतिबिंब होता है। समाज में होनेवाले अनेक घटना से प्रेरित चलचित्र जग को इन घटनाओं का असर प्रदर्शन करते हैं। कई चलचित्र आगे होनेवाले घटनाओं को भी पूर्वकथन करते हैं। इससे हम भविष्य में जागरूक रह सकते हैं।

चलचित्रों का युवाओं में सिर्फ सकारात्मक प्रभाव ही नहीं परंतु कई नकारात्मक प्रभाव भी पड़ता है। एक चीज हमें यह ध्यान रखने की जरूरत है कि चलचित्र नैज जीवन की हकीकत से कैसे दूर है। ऐसा नहीं है कि हर घटना जो चलचित्रों में दिखाए जाते हैं, वह सच हो। कुछ चीजें काल्पनिक होती हैं। चलचित्र के नकारात्मक पात्रों से भी युवा खोता या दर्शक प्रेरित हो सकते हैं।

अंत में हमें यह जानना जरूरी है कि चलचित्र से हमारे जीवन-शैली में कई बदलाव आ सकते हैं परंतु हमें सिर्फ सकारात्मक गुणों को जोड़कर प्रेरित होना जरूरी है। चलचित्र एक ऐसे ताले की चाबी है जिससे हर्षात्मक तथा नकारात्मक दोनों कमरे खुल सकते हैं।

धन और जीवन

✍ पूजा जी., द्वितीय बि.एस्.सी.

धन जीवन की आधारभूत आवश्यकता है। जिसके बिना कोई भी अपने दैनिक जीवन की आवश्यकताओं को पूरा नहीं कर सकता। धन समाज में व्यक्ति के मान-सम्मान में वृद्धि करता है और उसकी एक अच्छी छवि का निर्माण करता है। आज कल आपको हर एक काम के लिए पैसे चाहिए, कपड़े, भोजन के लिए, एक आश्रय के लिए और यहाँ तक की कई स्थानों पर आपको पानी के लिए भी पैसे चुकाने पड़ते हैं। हालाँकी ऐसा भी कहा जा सकता है कि “पैसा हर खुशी नहीं प्रदान कर सकता है” लेकिन क्या आप बिना किसी पैसे के खुश रह सकते हैं? नहीं क्योंकि पैसा हमारे जीवन का एक बड़ा हिस्सा है, इसीलिए आपको खुश रहने के लिए कम से कम धन की आवश्यकता तो होती ही है।

धन न तो समय को खरीद सकता है और न ही रोक सकता है और साथ में न ही सच्चे प्यार तथा देखभाल को खरीद सकता है। लेकिन फिर भी सभी को इसकी आवश्यकता होती है, ताकि जीवन को सही रास्ते पर अग्रसित किया जा सके। यह मानव के मस्तिष्क पर निर्भर करता है कि, वह इसे किस तरीके से लेता है। धन के महत्व को कोई नहीं नकार सकता मगर इसके महत्वहीन उपयोग और अधिक से अधिक पाने की चाहत मनुष्य को बहुत नीचे गिरा देता है। प्रत्येक समय संसार के अधिकतर लोगों के मस्तिष्क में एक विचार चलता है कि अधिक धन कमाने के आसान तरीके और उपाय क्या है? भारतीय संस्कृति में धन को अर्थ के रूप में सम्बोधित किया जाता है। व्यक्ति अपने कुटुंब के जीवन यापन उनकी इच्छाओं, अपेक्षाओं को पूरा करने के लिए धन कमाना चाहिए।

पृथ्वी के अन्य जीवों तथा प्राणियों को छोड़कर धन मनुष्य की अहम जरूरत है जिसकी मदद से वह अपनी सभी जरूरतों की पूर्ति कर पाता है। बहुत से लोग धनाभाव में अथवा अल्प धन के सहारे ही जीवन काट लेते हैं। जीवन

में खुशी, स्नेह, प्रेम और रिश्तों को अधिक मजबूत और खुशहाल बनाने में पैसा अपनी भूमिका निभाती है। मगर धन ही इनका स्रोत कभी नहीं हो सकता है। एक परिवार के गुजर बसर के लिए धन की आवश्यकता तो होती ही है मगर उसके साथ ही साथ स्नेह, मार्गदर्शन तथा मन की शान्ति तनाव मुक्त आदि की जरूरत भी होती है। जीवन को अधिक आरामदेह बनाने की हाड़ में धन पथभ्रमित कर हमें अपनों से अकेला भी कर देता है। इसीलिए उतना ही कमाए जो हमारी जरूरतों को पूरा कर सके साथ ही हम उस धन का सदुपयोग कर सके उसे नियंत्रित कर सके।

यदि हम धन के फायदे और गुण गिनने लगे तो ये असीमित होंगी इसकी वजह हमारे जीवन में धन की गहरी उपयोगिता है। समस्त लौकिक सुखों जैसे अच्छा घर बनवाना, फार्म हाउस रखना, बढिया गाडी लेना, बच्चों को अच्छी शिक्षा दिलवाना आदि में धन लाभदायक है। एक अच्छी कहावत है कि “जब तक जेब में पैसा है लोग पूछेंगे तू कैसा है।” यह सच है क्योंकि धन के बिना व्यक्ति न अच्छी शिक्षा पा सकेंगे न अच्छे वस्त्र, भोजन, इलाज करवा पाएगा, इसलिए सम्मानित जीवन जीने में धन मददगार होता है। दैनिक जीवन में धन के मामले में सबसे बड़ा अंतर गरीब और अमीर व्यक्ति की खानपान में नजर आता है। एक तरफ अमीर लोगों के लिए खाने के लजीज हमेशा बनते हैं तो वही गरीब को दो वक्त की रोटी सुलभ नहीं हो पाती है।

ऐसा नहीं है धन होने से आराम तथा लाभ है बल्कि इसके कई दुष्परिणाम भी हैं। आज अपराध की जड़ पैसा ही है। देनेवाला अपना काम या अपने प्रति सहूलियत की चाहता है रिश्वत लेनेवाला अपने ईमान की कीमत लगाता है। इस तरह सरकारी दफ्तर के चपरासी से लेकर महकमों के आला अधिकार अपनी लम्बी जेब सिलवाते हैं। नेता लोग अपना धन भरने के लिए सरकारी योजनाओं से पैसा हड़प कर जाते

हैं। इन समस्त चारित्रिक पतन के कुकर्मों में धन का ही हाथ है धन पाने की लालसा है।

यदि आप सोचते हैं संसार के समस्त सुखों की खान धन है। पैसा ही सब कुछ है और आप जब सबसे अमीर बन जाएँगे तो सबसे खुश इंसान होंगे। तो आप बिलकुल गलत हो सकते हैं, पैसे की अपनी एक सीमा होती है। वह उस दायरे तक सम्भव चीजें दिला सकता है। कितना भी धन हो आप एक मृत इंसान में जान नहीं फूँक सकते हैं। नहीं आप किसी माल में जाकर अपनी दौलत की बदौलत सुख, मन की

शान्ति और खुशियों को खरीद सकते हैं। यदि आप किसी का प्यार पाना चाहते हैं तो भी पैसे के दम पर नहीं पा सकते हैं। पैसा मात्र आवश्यक जरूरतों व विनिमय का साधन है। पैसा कमाल की चीज़ है, जिसके पास नहीं उसकी इज्जत नहीं और जिसके पास है, उसे किसी की इज्जत नहीं।

अधूरा

सौ पल जी लिया इस घम में
वक्त पर ही न रहा भरोसा,
बदल लिये मैंने चेहरे हज़ार
वक्त के बगैर, बार-बार ।

तू था पर मैं हूँ इस राख की
नगरी पर, दिल में ठहर गया
इक एहसास अधूरा सा ।

याद न छूटे तेरे हर जुल्म-ओ-सितम का
गिर रही हूँ कब से घमों की
गहराइयों में
रह गया दिल अधूरा, इस अधूरी
ज़िंदगी में ।

दीक्षा सि. (डीसीए)

प्रथम बि.एस्.सी

भूख और भोजन

प्रतीक्षा वी. पुरन, द्वितीय बि.एस्.सी.

दुनिया में पैदा होनेवाले सारे बच्चे रोते हैं। धरती पर आते ही भूख के कारण रोने लगते हैं। दुनिया में करोड़ों से ज्यादा जीवजंतुएँ हैं, उन सभी जीवजंतुओं को भी भूख लगते ही हैं। लेकिन भूख उस समय अनुभव होती है जब खाना खाने की इच्छा होती है। भूख की अनुभूति हाइपोथैलेमस से शुरू होता है। जब यह हार्मोन छोड़ता है भूख की अनुभूति होती है और व्यक्ति असहज महसूस करने लगता है। एक कहावत है - “भूख के समान कोई दूसरा शत्रु नहीं है।” मनुष्य की भूख को उसका सबसे बड़ा शत्रु माना जाता है। मानव अपने वाक्शक्ति के कारण अपने भावनाओं को दूसरों के सामने बहुत ही आसानी से प्रकट कर सकता है, वहीं अपना भूख को भी परन्तु अन्य जीवजंतु? उनके पास वाक्शक्ति नहीं होती है इसलिए वे पौधों या जीवों को खाकर भोजन प्राप्त करते हैं। हाँ, यह भी सच है कि मानव भी परपोषी है लेकिन जीवी और मानव में अंतर सिर्फ “अभिव्यक्ति” में है।

“आहार” धरती पर बसे हर एक जीवियों का प्रमुख आवश्यकताओं में से एक है। क्योंकि उसके बिना मानव जीवित नहीं रह सकता। भूख और भोजन का गहरी संबंध है क्योंकि बिना भूख के भोजन नहीं कर सकते हैं।

जिस प्रकार भारत में अलग-अलग जाति, धर्म, पहनाव, बोली, परंपरा-रीति-रिवाजों है उसी प्रकार खान-पान भी अलग-अलग है।

हमारे भारतीय व्यंजनों की एक खास बात है कि - व्यंजन की तैयारी में बहुत सारे मसालों की इस्तेमाल करते हैं। और साथ ही यहाँ की व्यंजनों की गिनती भी नहीं रख सकते हैं।

हर दिन हम जिस अन्न को खाते हैं उस दाने का महत्व बहुत है क्योंकि कहते हैं कि हर एक दाने के ऊपर उसे खानेवाले का नाम होता है। हमारे समाज में बहुत सारे ऐसे लोग हैं जिन्हें एक वक्त की रोटी भी नसीब नहीं होता

है लेकिन हम? हमें खाने को स्वादिष्ट खाना तो हर दिन मिलता है लेकिन हम पेट भरते ही बची हुई खाने को फेंक देते हैं - उदाहरण के लिए शादियाँ या बड़े-बड़े कार्यक्रमों में इस हालत को हम देख सकते हैं। सच पूछो तो “भोजन का महत्व उससे पूछना चाहिए जो बिना खाये, पिये दिनों से भूखा रहा है।” साथ ही भूखे-प्यासे व्यक्ति को तृप्त करना ही मानव का सबसे बड़ा धर्म है नाकि उसी भोजन को नष्ट करना।

मैं एक कहानी बताना चाहती हूँ - एक समय की बात है जहाँ तीन साधु ज्ञान की खोज में हिमालय पहुँचे गाँवों से गुजरते हुए लोगों से जो कुछ मिलता खा लेते और अपनी खोज में चलते रहते। एक दिन उन लोगों को जोरों की भूख लगी कि उनके पास सिर्फ दो रोटियाँ बची थी, तो फिर सब सोने को गए। आधी रात के बाद अचानक तीनों उठे और उठकर एक दूसरे को अपना सपना सुनाते लगे। पहले ने कहा, “मैं अपने एक निर्जन दिव्य स्थल पर पहुँचा। वहाँ अपार शांति थी और वहीं मुझे ईश्वर का दर्शन हुआ। ईश्वर ने मुस्कान से कहा - तुमने जीवन भर दूसरों के लिए त्याग किए हैं, इसलिए ये रोटियाँ तुम्हें खाना चाहिए।”

दूसरे साधु ने भी अपना सपना सुनाया। उसने कहा - “मैंने देखा अपने पिछले जन्म की तपस्या के कारण मैं महात्मा बन गया हूँ। अचानक ईश्वर मेरे सामने प्रकट हुए और बोला कठिन तपस्या करते हुए तुम औरों से श्रेष्ठ बन गए हो। तुम्हारे पास पुण्य का भंडार है, इसलिए यह रोटी पर पहला हक तुम्हारा है।”

तीसरा साधु अपने दोनों मित्रों की बात बड़े ध्यान से सुन रहा था, अब उसकी बारी थी। उसने गंभीरता से कहा मुझे सपने में ईश्वर नहीं मिले, नहीं उन्होंने मुझे रोटियाँ खाने को कहा। आधी रात को अचानक भूख से मेरी नींद खुली और मैंने रोटियाँ खा लिया। इसकी बात सुनकर दोनों साधु

चिल्लाये - अरे! तो तुमने हमें क्यों नहीं बताया? इसलिए तीसरे साधु ने कहा - कैसे बताऊँ, तुम दोनों तो गहरी नींद में ईश्वर से साक्षात्कार करने में लगे हुए थे। मुझे ईश्वर ने तीव्र भूख का अनुभव कराया और मेरी नींद खुलवा दी। अर्थात् संकेत मेरे लिए पर्याप्त है कि मुझे रोटियाँ खा लेना चाहिए।

तात्पर्य यह है कि मनुष्य भूख के वक्त अपनी आदर्श, अहं सभी को छोड़कर सिर्फ अपना भूख मिटाने की प्रयास करता है। वैसे ही हर एक मनुष्य इसे पालन करना चाहिए कि

उसे सिर्फ खाने का हक है, उसे नष्ट करने का हक नहीं है।

भोजन हमारे जीवन में एक प्रमुख भाग है। क्योंकि भोजन के बिना जीवन असंभव है। इसलिए इसे कभी बर्बाद नहीं करना चाहिए। इसलिए उसका सम्मान करना चाहिए साथ ही भूख से तरसते हुए लोगों को, बेजुबान जानवरों को भोजन खिलाना चाहिए

“अन्न का, कभी तुम अपमान न करना,
जरूरत मंद को जरूर दान करना”

माँ की दुआ

माँ जब मैं रोती हूँ
तब तुम्हारी आँखों से आँसू निकलती।
माँ मुझे पता है कि
तू मेरी परछाई की तरह संवारती।
जब मैं तेरी कोख में थी
तब मेरी हर शरारतें तू सहती थी।
तुम्हारी दिल की बात मैं न जान पायी
माँ तू ही मेरी आदर्श दीपक।
माँ तू मेरा जीवन, मेरे गुरु, पथ दर्शक
सही रास्ते पर चलानेवाली प्रकाशक
हमारे रिश्ते अटूट अमर है
जानती हूँ मैं तुम्हारी लाडली हूँ।
मेरी चाह पूरा करके, जीवन रास्ता बतानेवाली
माँ, तेरी आशीष मुझे सदैव पालती है।
तू रहो न रहो, मेरे तन मन सदा रहेगी।

प्रतीक्षा वी. पुत्रन, द्वितीय बि.एस्.सी.

प्रिय अध्यापक

प्रतिभा शेट्टी, द्वितीय बि.एस्.सी.

जो हमें अंधकार से प्रकाश की ओर ले जाए अर्थात् जो अज्ञान दूर कर हमें ज्ञान प्रदान करें वही गुरु है।

गुरु की यह परिभाषा जीवन के प्रत्येक क्षेत्र में लागू होती है। आध्यात्मिक क्षेत्र में गुरु की बड़ी महिमा है। गुरु को ब्रह्मा, विष्णु और महेश्वर से भी अधिक महत्व दिया गया है। संत कबीर का यह दोहा प्रसिद्ध है -

“गुरु गोविंद दोऊ खड़े, काके लागू पाँय ।

बलिहारी गुरु अपने, जिन गोविंद दियो बताय ॥”

मीराबाई भी कहती है मेरे सद्गुरु ने मुझे पर कृपा कर यह परमात्मा रूपी बहुमूल्य रत्न मुझे दिया है। इसी तरह लगभग सभी संतों ने गुरु की महिमा बताई है। शिक्षा देनेवाला ही गुरु नहीं होता बल्कि गुरु वह होता है जो हमें अपनी आवश्यकता के अनुसार सिखाता है जैसे कोई क्रिकेटर बनना चाहता है तो उसे क्रिकेट की ट्रेनिंग दिलाता है तथा हमें क्रिकेट खेलना सिखाता है और आगे बढ़ने की प्रेरणा देता है। एक व्यक्ति के पास गुरु होता है तो वह व्यक्ति भाग्यशाली माना जाता है।

विद्यार्थी जीवन में हर विद्यार्थी को प्रिय अध्यापक होते हैं। वे उनके साथ बहुत ही अच्छे रीति से धुल-मिल जाते हैं। किसी भी समस्या आये तो उनके पास ही जाते हैं। पाठ के विषय में से किसी प्रकार की संदेह आये तो बिना डर के पूछते हैं। कई विद्यार्थी उन्हें अपने ‘रोल मॉडल’ के तरह समझते हैं। उनके तरह बनना चाहते हैं। विद्यार्थी अपनी प्रिय अध्यापक को अपनी विद्यार्थी जीवन पूर्ण होने के बाद भी नहीं भूलते हैं और जीवन की हर पल उन्हें याद करते हैं।

जब मैं हाइस्कूल में थी, मुझे स्कूल के हर शिक्षक प्रिय थे लेकिन उन सभी में से एक शिक्षक मुझे बहुत ही खास थे। वे हैं हमारे कक्षा के अध्यापक । वे हमें अंग्रेजी पढ़ाते थे। उनका व्यक्तित्व बहुत प्रभावशाली था। इसलिए वे आज भी मेरा प्रिया अध्यापक रहे हैं। सचमुच उनके जैसा अपार ज्ञान, आसीम स्नेह और प्रभावशाली व्यक्तित्व बहुत कम

अध्यापकों में पाया जाता है। उनके पढ़ाने का ढंग बाकी शिक्षक से अलग था। उनका पढ़ाया हुआ पाठक्रम मैं कभी नहीं भूल सकती हूँ। आज के कई अध्यापक अपने पद को केवल अर्थ प्राप्ति का साधन मानते हैं। परंतु मेरी प्रिय अध्यापक ऐसे नहीं है। वे अध्यापक के पद के गौरव तथा जिम्मेदारी को अच्छी तरह समझते हैं। वे अपने कर्तव्यों का पूर्ण रूप से निर्वाह करते हैं।

वह एक विद्वान व्यक्ति है। अंग्रेजी उनका मुख्य विषय है। अंग्रेजी व्याकरण को वो इस प्रकार समझाते थे कि सारी बातें कक्षा में ही कंठस्थ हो जाते थे। पढ़ाई में कमजोर विद्यार्थियों पर वे विशेष ध्यान देते थे। इसलिए सभी विद्यार्थी कक्षा में उनके आने का इंतजार करते थे। वे खेल-कूद में भी रुची रखते थे। विद्यार्थियों को भी खेल-कूद में भाग लेने के लिए प्रोत्साहित करते थे। नाटक, चर्चा-गोष्ठी, चित्र प्रतियोगिता, निबंध प्रतियोगिता आदि में वे विद्यार्थियों को मार्गदर्शन करते थे। और उन्हें विविध क्षेत्रों में प्रगति करने पर प्रोत्साहित भी करते थे।

ऐसे आदर्श अध्यापक का आशीर्वाद पाकर किसे गर्व नहीं होगा। वे विद्यार्थियों के साथ किसी प्रकार का भेद-भाव नहीं करते। सबको समान दृष्टि से देखते थे। कक्षा और स्कूल की सफाई पर भी उनकी दृष्टि रहती थी। वे हमें सकारात्मक सोच रखने तथा वैज्ञानिक दृष्टिकोण अपनाने के लिए प्रेरित करते रहते थे। जब मैं 10 वी कक्षा में थी तब उन्होंने मुझे नाटक प्रदर्शन में भाग लेने का अवसर दी। इसलिए मैं ‘स्टेट लेवेल’ में प्रदर्शन कर सकी। मैं मेरा प्रिय अध्यापक जी का बहुत आदर करती हूँ। उनकी बातों को हृदय में धारण करती हूँ तथा गर्व की अनुभूति है।

अध्यापक विद्यार्थियों को ज्ञान देते हैं, उन्हें पढ़ाते हैं। बच्चों को पढ़ाकर उनको एक अच्छा नागरिक बनाते हैं। अध्यापक हमारे जीवन में वह व्यक्ति है जो हमें अच्छी शिक्षा

के साथ बहुत सी अन्य महत्वपूर्ण चीजों को भी सिखाते हैं। एक अध्यापक अपने विद्यार्थियों के लिए बहुत कुछ मायने रखता है। वह हमारे जीवन में विकास की प्रारंभिक अवस्था से हमारे परिपक्व होने तक बहुत महत्वपूर्ण भूमिका निभाते हैं।

“पानी” के बिना “नदी” बेकार है,
“अतिथि” के बिना “आँगन” बेकार है,
“प्रेम” ना हो तो “सगे-संबंधी” बेकार है, और
जीवन में “गुरु” ना हो तो “जीवन” बेकार है।

Art Gallery

S. Sanchitha Prabhu, II BCA

आत्महत्या

✍ सृजन, द्वितीय बि.एस्.सी.

आत्महत्या का अर्थ जानबूझकर अपनी मृत्यु का कारण बनना है। आत्महत्या अक्सर निराशा से होती है। जिसके लिए अवसाद, शराब की लथ या मादक दवाओं का सेवन जैसे मानसिक विकारों के जिम्मेदार ठहराया जाता है। तनाव के कारक जैसे वित्तीय कठिनाईयाँ या पारस्परिक संबंधों में परेशानियों की भी अवसर एक भूमिका होती है। आत्महत्या को रोकने की प्रयासों में भी एक अक्सर एक भूमिका होती है। आत्महत्या को रोकने का प्रयासों में आग्नेयास्त्रों तक पहुँचा सीमित करना, मानसिक बीमारी का उपचार करना तथा नशीले दवाओं के उपयोग को रोकना तथा आर्थिक विकास को बेहतर करना शामिल है।

आत्महत्या करने के लिए उपयोग की जानेवाले सबसे आम विधि, देशों के अनुसार भिन्न-भिन्न होती है और आंशिक रूप से उपलब्धता में संबंधित है। आम विधियों में निम्नलिखित शामिल है: कीटनाशक जहर पीना और बंदूके। लगभग 8,00,000 से 10,00,000 लोग हर वर्ष आत्महत्या करते हैं। पुरुषों से महिलाओं में इसकी दर अधिक है, पुरुषों में महिलाओं की तुलना की संभावना तीन से चार गुना तक अधिक है।

सम्मान और जीवन का अर्थ जैसे व्यापक अस्तित्वों के विषय द्वारा आत्महत्यों के विचार पर प्रभाव पड़ता है। आत्महत्या जिसे पूर्ण आत्महत्या भी कहा जाता है, “अपना जीवन स्वयं समाप्त” करने की क्रिया है। आत्महत्या का प्रयास या गैर-घातक आत्महत्या व्यवहार स्वयं को घायल करना है, जिसके साथ अपने जीवन को समाप्त करने की इच्छा शामिल होती है। और इसमें मृत्यु नहीं होती है। आत्महत्या वह है जब एक व्यक्ति किसी दूसरे को उसकी

आत्महत्या के लिए प्रेरित करता है या सहायता करता है। ये इच्छामृत्यु के विपरीत है जहाँ पर व्यक्ति किसी व्यक्ति की मृत्यु को इच्छा पूरा करने के लिए अधिक सक्रिय भूमिका निभाता है। आत्महत्या का विचार अपने जीवन के समाप्त करने के बारे में विचार करना है।

आत्महत्या का जोखिम को प्रभावित करने वाली कारणों में मानसिक विकार, औषधी दुरुपयोग, मानसिक अवस्थाएँ, संस्कृति, परिवार और सामाजिक परिस्थितियाँ तथा अनुवंशिक शामिल है। मानसिक रोग और नशीले पदार्थों के दुरुपयोग आम तौर पर आपस में संबंधित दिखते हैं।

कई मनोवैज्ञानिक अवस्थाएँ आत्महत्या के खतरों को बढ़ाती है, जिनमें निराशा, जीवन में आनंद की कमी, अवसाद तथा अवसाद व्यग्रता शामिल है। समस्याओं के हल करने की क्षमता की कमी, भूतकाल की क्षमताओं में कमी तथा आवेग पर नियंत्रण में कमी भी इसमें भूमिका निभाते है। अधिक उम्र के वयस्कों में दूसरे पर भोज होने का कारण भी महत्वपूर्ण है। जीवन में तनाव जैसे परिवार के किसी सदस्य अथवा किसी मित्र को खोना, नौकरी खोना, अथवा सामाजिक अलगाव इस खतरे में वृद्धि करते हैं। कभी विवाहित नहीं रहनेवाले लोग भी उच्च जोखिम में आते हैं। धार्मिक होने से किसी व्यक्ति के लिए आत्महत्या का खतरा कम हो जाता है। इसका कारण अनेक धर्मों में आत्महत्या के लिए नकारात्मक रुक तथा धर्म से प्राप्त होनेवाली संयुक्त है।

दूसरों की हित में अपनी जीवन को समाप्त करने की कार्य को परार्थवादी आत्महत्या कहते हैं।

लोग अवसाद, लाचारी और जीवन में कुछ नहीं कर पाने

से आत्महत्या करते हैं। इसके अलावा आत्महत्या करने की मेडिकल वजह भी होती है।

आत्महत्या एक गंभीर मनोवैज्ञानिक और सामाजिक समस्या है।

जो ये भूल करने कदम बढ़ाए तो उनकी तरफ मदद का हाथ बढ़ाया जाये। और उन्हें बचाए। मानव जीवन अमूल्य है।

विश्व आत्महत्या रोकथाम दिवस: 10 सितंबर

आत्महत्या को रोकथाम के लिए इस दिवस को नामांकन किया गया है। यह 10 सितंबर को मनाया जाता है, आजकल लोग अवसाद से ग्रहित हो रहे हैं। इंसान पैसों पीछे इतना भाग

रहा है, अपनी जरूरतों को पूरा करते हुए वह निजि जिंदगी जीना भूल गया है। अब उसे थोड़े में गुजारा करने की आदत नहीं रही, जिसकी वजह से वह परेशान हो जाता है। और इस तरह के कदम उठाता है। इसकी रोकथाम के लिए लोगों की मदद करे, एक दूसरे के साथ रहे, कभी भी अपने आप को अकेला महसूस ना करें, जीवन में एक अच्छा दोस्त होना बहुत आवश्यक है।

सपना

सपना सब देखते हैं।
सपना देखने से
सपने को जी नहीं सकते
सपने को जीने के लिए
मेहनत भी करना पड़ता है।
बिना मेहनत के जो
सपना पूरा होता है,
उसे सपना नहीं कहते
उसे किस्मत का नाम
दिया जाता है।

बेलिटा, प्रथम बि.ए.

भारतीय शिष्टाचार और संस्कृति

✍️ अनुषा आचार, द्वितीय बि.कॉम्.

शिष्टाचार को लेकर अंग्रेजी में एक कहावत बड़ी मशहूर है, “इट इज योर एटीट्यूड, योर दैन पोर एटीट्यूड, डैट डिटरमाइन्स योर एलीट्यूड” अर्थात् आपका ज्ञान निर्धारित नहीं करता कि आप क्या बनेंगे बल्कि आपका व्यवहार निश्चय करेगा कि आप कितनी ऊंचाई तक जाएंगे।

संस्कृति मानव समाज का महत्वपूर्ण एवं अविच्छिन्न अंग है। संस्कृति शब्द का सरल संबंध संस्कार से है जिसका अर्थ है संशोधन करना, उत्तम बनाना, परिष्कार करना। सत्य यह है कि संस्कृति समुदाय में निहित होती है। आदमी की सही पहचान संस्कृति से होती है।

हम लोग समाज में रहते हैं, समाज में रहने पर विभिन्न प्रकार के लोगों के साथ सम्बन्ध भी पड़ता है, घर में अपने माता-पिता, पास-पड़ोस या टोला-मुहल्ला के लोगों के साथ या इष्ट-मित्र, स्कूल-कॉलेज या कार्य-क्षेत्र के सहकर्मियों के साथ हाट-बाजार, या राह चलते समय भी विभिन्न प्रकार के व्यक्तियों के साथ हमें मिलना-जुलना पड़ता है।

संस्कृति व्यक्ति को मानवता की ओर प्रेरित करती है। संस्कृति व्यष्टि और समष्टि के जीवन को विकसित करने वाली एक व्यापक अवधारण है। व्यष्टि जीवन के आचार-विचार, उत्सव, रहन-सहन, परंपरा, खान-पान, कला और संशोधन में भारतवर्ष में निश्चित रूप से फर्क है। फिर भी कश्मीर से कन्याकुमारी तक भारत एक ही है और यही भारतीय संस्कृति की सही पहचान है। आमतौर पर संस्कृति का मतलब खान-पान, पहनावा, बोलचाल आदि समझा जाता है जब किसी त्यौहार, मेला तथा शादी ब्याह में लोग देशी वेशभूषा धारण करते हैं तो उसे संस्कृति का प्रतीक माना जाता है। भारतवर्ष की जलवायु, वनस्पति और खनिज संपदा में स्पष्ट रूप से भिन्नता दिखाई देता है। किन्तु प्राकृतिक सीमाओं ने भारत को एकता के सूत्र में बाँध रखा है। गर्व की बात यह है कि हमारे देश को एकता के सूत्र में जोड़ने के लिए हिन्दी भाषा

ने सेतु का कार्य किया है। संगीत सर्वप्रिय मनोरंजन का साधन है।

आज वार्तालाप करते समय यदि कोई शिष्टता के साथ उत्तर देता है, तो हमें आश्चर्य होता है, क्योंकि अब तो राह चलते, बस-ट्रेन से सफर करते समय प्रायः लोग एक दूसरे का स्वागत कटु शब्दों, ओछी हरकतों या कभी-कभी तो धप्पड़-मुक्कों से करते हुए भी दिखाई पड़ जाते हैं।

हमारी सारी संस्कृति का मूलाधार इसी अहिंसातत्व पर स्थापित रहा है। जहाँ-जहाँ हमारे नैतिक सिद्धांतों का वर्णन आया है, अहिंसा को ही उनमें मुख्य स्थान दिया गया है। अहिंसा का दूसरा नाम या दूसरा रूप त्याग है और हिंसा का दूसरा रूप या दूसरा नाम स्वार्थ; जो बहुत करके भोग के रूप में हमारे सामने आता है। श्रुति कहती है - तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा: इसी के द्वारा हम व्यक्ति-व्यक्ति के बीच के विरोध, व्यक्ति और समाज के बीच के विरोध, समाज और समाज के बीच के विरोध, देश और देश के बीच के विरोध को मिटाना चाहते हैं। यह कहने की आवश्यकता है कि भारतीय संस्कृति ने वर्तमान काल में चकाचौंध दुनिया में डुबकी लगायी है किन्तु बिलकुल डूबी नहीं है। आधुनिक संस्कृति का प्रभाव भारतीय संस्कारों पर नकारा नहीं जा सकता है किन्तु आज भी भारतीय संस्कृति दुनिया में महत्वपूर्ण मानी जाती है।

जिस प्रकार एक परिवार के सभी सदस्य आपस में जुड़ होते हैं ठीक इसी प्रकार पूरे समाज में, देश में हम जहाँ भी रहते हैं, एक विस्तृत परिवार का रूप होता है और वहाँ भी हम एक दूसरे से जुड़े हुए होते हैं, एक बालक के लिए शिष्टाचार की शुरुआत उसी समय हो जाती है जब उसकी माँ उसे उचित कार्य करने के लिए प्रेरित करती है, जब वह बड़ा होकर समाज में अपने कदम रखता है तो उसकी शिक्षा प्रारंभ होती है।

शराबी की बेटी

रिंकु पूजारी, द्वितीय बि.एस्.सी.

गौरिपुर नामक एक छोटे से गाँव में अमीर लोगों से ज्यादा गरीब परिवार के लोग रहते थे। इस गाँव में एक परिवार था उसमें माँ सरोजा, पिता गोपाल और एक छोटी लड़की प्रीति है।

पहले-पहले तो इस परिवार में किसी तरह का झगड़ा, मारपीट, कलह नहीं था। जब प्रीति की पिताजी शराब पीना शुरू करते हैं, तब से सब बदल जाता है। पहले तो प्रीति के पिता काम करने से जितना पैसा मिलता था उसमें से कुछ पैसे बचाकर अपनी प्यारी बेटी के लिए मिठाई, गुड़िया सब लाते थे। मगर अब सब बदल चुका है। जितना पैसा गोपाल कमाता है वे सब शराब पीने चले जाते थे, कभी-कभी वो भी उस केलिए कम पड़ जाता था। प्रीति की माँ सरोजा को अकेली ही घर सँभालना पड़ता था।

सरोजा अनपढ़ थी, इसलिए अपनी बेटी को खूब पढ़ाना चाहती थी, बेटी को समाज में एक उच्च स्थान में देखना चाहती थी। मगर, इन सब केलिए सरोजा अपने पति से कुछ उम्मीद नहीं कर सकती थी। इसलिए सरोजा निश्चय कर लेती है कि अपनी बेटी को खुद मैं ही पढाऊंगी। अगले ही दिन सरोजा अमीरों के घर में काम करने शुरू करती है। और रात के वक्त रसोई का काम करने लगती है। दिन-रात मेहनत करती रहती थी - सिर्फ अपनी बेटी केलिए।

प्रीति को भी बहुत कष्ट, गालियाँ सहना पड़ता है। समाज के लोगों से बहुत कुछ सुनना पड़ता है, “वह देखो शराबी की बेटी आ रही है, शराबी की बेटी स्कूल भी जाती है क्या?” इन सब बातों को प्रीति सह लेती है।

माँ की सहारे के साथ अपनी मैट्रिक शिक्षण को पूरा कर लेती है। इन्हीं दिनों के बीच उसकी माँ बीमार पडी और गाँव के वैद्य से दवाई लायी। लेकिन उससे उसकी हालत में कुछ सुधार न आयी और ठीक से इलाज न मिलने के कारण

सरोजा मर जाती है। माँ की मृत्यु से प्रीति सचमुच अनाथ हो गई।

प्रीति के लिए अब कोई नहीं है, फिर भी अपनी माँ की इच्छा को पूरा करने का दृढ़ निश्चय कर लेती है। सुबह जल्दी उठकर जिन अमीरों के घर में सरोजा काम करती थी, उन सब घरों में काम करके बाद में कॉलेज जाती थी। उस कॉलेज में एक लड़की का परिचय प्रीति को हो जाती है। उसकी नाम है नंदिनी। वह लड़की बहुत अमीर थी, रोज उसके पिता कॉर में लाकर कॉलेज छोड़ते थे और मन भी बहुत साफ थे। बड़े घर की लड़की, फिर भी उसमें थोड़ी सी भी घमंड नहीं था। धीरे-धीरे दोनों अच्छे मित्र बन जाते हैं। नंदिनी घर से या कहीं से कुछ लाती है तो वह जरूर उसे प्रीति से बाँटती थी। इस तरह गहरी दोस्ती होने के बावजूद भी प्रीति अपनी हालत या कष्ट के बारे में कभी भी नंदिनी से बात नहीं की थी। इसलिए नहीं कि यह बात कहने पर उसकी दोस्ती टूट जाती है, प्रीति सोचती है कि इससे उसकी दया उसे मजबूर न करें।

कई दिन के बाद सबको पता चलता है कि प्रीति अकेली रहती है, उसकी देख-भाल करनेवाला कोई नहीं है। माँ मर चुकी है, और पिता शराबी है।

जब प्रीति कॉलेज आती है सब गालियाँ दे रहे थे। यह बात नंदिनी को कुछ समझ में न आता है, वे सब प्रीति को क्यों इस तरह की गालियाँ दे रहे हैं? तब नंदिनी प्रीति से इस के बारे में नहीं पूछती है और दूसरी लड़की से प्रीति के बारे में पूछने के बाद सब पता चलता है।

दोनों की पि.यू. शिक्षण खत्म हो जाता है। प्रीति आगे भी पढ़ना चाहती है। यह बात नंदिनी भी जानती है। मगर आगे पढ़ने के लिए उसके पास उतने पैसे नहीं थे। इसलिए आगे पढ़ने का उम्मीद छोड़ देती है। और घर के काम करके जीवन बिताना शुरू करती है। अचानक एक दिन नंदिनी प्रीति के

घर आयी और उसे अपने घर ले चली। नंदिनी की पिताजी बड़े दयालु थे। नंदिनी के साथ-साथ प्रीति को भी पढ़ाने का निर्णय कर लेते हैं।

इधर गौरिपुर गाँव में कई साल से प्रीति की कोई खबर नहीं थी। सब के मुँह में यह था कि शराबी की बेटी कहाँ गयी होगी? कुछ लोग तो यह कहते थे कि किसी आवारे के साथ भाग गयी होगी कहकर हँसते थे या कहीं जाकर मर गयी होगी कहते थे। पाँच साल के बाद प्रीति उसी गाँव के शहर में कलेक्टर बनकर आती है। प्रीति को उस उपाधि में देखकर सब की बोलियाँ बंद हो गये। अब प्रीति के बारे में गालियों

की जगह प्रशंसा करने लगे। जिस समाज के लोग ताने मारते थे, उन सब का मुँह बंद हो गया। जिस मुँह से शराबी की बेटी कहते थे, उसी मुँह से मेमसाहिब शब्द आने लगा।

जो लोग प्रीति को उँगली उठाते थे, अब उसी हाथ से सलाम ठोकते हैं। नंदिनी के पिताजी के सहारे प्रीति अपने जीवन में सफल होती गयी। इसके बीच ज्यादा पीने के कारण गोपाल की मृत्यु हो जाती है।

इससे पता चलता है, मेहनत का फल जरूर मीठा होता है।

Art Gallery

Aishwarya G., II B.Sc.

हिन्दी प्रतियोगिता - पुरस्कार विजेता

कहानी
कविता
निबंध
कहानी विवेचन

रसोई की कौशलता की शोभा

✍ चैत्रा कामत, द्वितीय बि.एस्.सी

यह कहानी एक ऐसी औरत की है, जिसने अपनी रुची को ही अपना जीवन सफल और सुंदर बनाने के लिए उपयोग किया है।

हमारी रुचियाँ हमारे अपने होते हैं। कई लोग इसका जीवन में कम इस्तेमाल करते हैं, कई लोग इसी से ही अपना जीवन बना लेते हैं।

यह शोभा की कहानी है जिसका जन्म महाराष्ट्र के पुणे में हुआ। बचपन से ही वह एक होनहार छात्रा थी। लेकिन उसका मन पढ़ाई के सिवाय रसोई में ज्यादा रहता था। जब वह अपनी माँ को खाना पकाते हुए देखती तो वह सोचती कि वो भी एक दिन अपनी माँ जैसी स्वादिष्ट खाना बनाएगी।

उसका खाना बनाने का सफर तब शुरू हुआ जब उसने पहली बार सब के लिए खाना बनाया था। वह दसवीं कक्षा में पढ़ते समय उसकी रसोई को घर के सभी लोगों ने बड़े छाव से खाया था और उसकी बहुत तारीफ भी की थी। तब से अब तक वह सीखती रही और खाना बनाती रहीं। वह कभी-कभी पूरा दिन रसोई में काटती फिर भी वह थकती नहीं क्योंकि उसे खाना बनाना अच्छा लगता और मजा आता। यह काम चलता रहा और शोभा की पढ़ाई भी पूरी हो गयी और वह नौकरी करने लगी। एक दिन उसकी शादी हो गयी। ससुराल में जाते ही शोभा ने नौकरी छोड़ दी और घर संभालने लग गयी। उसके ससुराल में भी उसका बनाया हुआ खाना बहुत छाव से खाते और तारीफ भी करते हैं। पति महेश तो कभी-कभी कहता, “क्यों तुम एक होटल नहीं खोल लेती? बहुत फायदा होता हमें”। लेकिन शोभा उसे मज़ाक में टाल देती थी।

एक दिन शोभा बाज़ार से कुछ सामान लेकर घर लौटती है, तब उसे एक फोन आता है कि उसके पति का एक्सीडेंट

हो गया है। और वह अब अस्पताल में है। वह अपने बच्चे के साथ अस्पताल की ओर भागती है। वहाँ उसे पता चलता है कि महेश अब इस दुनिया में नहीं रहा। वह अपनी पत्नी, एक बेटा और अपनी माँ को छोड़कर चला गया था।

अब घर की सारी जिम्मेदारी तथा कामकाज शोभा को ही संभालना पड़ा। क्योंकि उसका बेटा अभी छोटा था। घर का आधार वह खुद बन गई।

शोभा एक पढ़ी-लिखी लडकी थी उसने सोचा कि उसे कहीं भी आसानी से काम मिल जाएगा। लेकिन ऐसा नहीं हुआ। उसने कई दरवाजे खटखटाये लेकिन कहीं से जवाब नहीं पाया। कहीं पर पगार कम तो कहीं पर देर रात तक काम करना पड़ता था। शोभा ये नहीं कर पाती क्योंकि उसका एक परिवार था जिसका उसे खयाल रखना पड़ता।

इन सब से परेशान शोभा सोचती है कि वह करें तो क्या? तब उसकी सास ने उसे सुझाव दी कि, “तुम रसोई में बहुत अच्छी हो तो तुम क्यों उसका उपयोग नहीं करती तुम खाना पकाकर पैसा कमाओ”।

तबसे शोभा खाना बनाकर आस-पास में, कोई-कोई त्योहार में देना शुरू कर ली। तब से उसका नया जीवन शुरू हुआ है। वह कुछ महीने के बाद अपना एक कैटिन भी शुरू कर लेती है। और अपने और अपने परिवार के सभी जरूरतों को पूरा भी करती है।

उसे यह समझ आता है कि भले ही महेश यह बात मज़ाक में कहा करता था। लेकिन खाना बनाने की उसकी रुची आज फायदेमंद साबित हुई।

कलियुग

✍ रिंकु पूजारी , द्वितीय बि.एस्.सी.

प्रीतमपुर एक सुंदर गाँव है। जैसा नाम वैसा गाँव जिसे देखते ही प्यार उमड़ता है। खेती के हरियाली लहलहाने की धरती, प्यार तथा समरसता से जीनेवाले लोग से, यह गाँव प्रसिद्ध है।

गाँव के सेठ का नाम रतन सिंह है। उसका छोटा भाई श्रीराम झगडालू स्वभाववाला है। वह भाई से सदा ईर्ष्या करता है। वह सोचता है कि अपने पिताजी का जायदाद, महल पूरा अपने नाम पर, अपने बच्चों को ही मिलना चाहिए। इसलिए अपने बड़े भाई से पहले वह शादी कर लिया और एक साल में एक बेटे का पिता भी बन गया। उसने सोचा कि भाई शादी करेगा ही नहीं।

एक दिन रतन सिंह एक लडकी से शादी करके घर आया। उस लडकी का नाम पायल था। वह अपनी दादी के साथ पली थी। दसवीं कक्षा तक पढी थी। आगे पढ़ने के लिए शहर जाना था। परन्तु अपनी दादी को छोड़कर वह शहर नहीं जाना चाहती थी। रतन ने उसकी खूबसूरती और अच्छे गुणों से आकर्षित होकर अपनी पत्नी बना लिया।

भाई की शादी की बात सुनकर श्रीराम संतोष नहीं मनाता, न बधाई देता है। असल में वह अपने भाई से घृणा करता है। वह अपने इकलौते बेटे के नाम पर पूरा जायदाद पाने का भरोसा रखा था। अब वह टूट गया। फिर भी कुछ समय तक चुप रहा है। एक साल के बाद रतन सिंह जुड़वा बच्चों का पिता बनता है। बड़े धूमधाम से जन्मोत्सव मनाकर गाँव भर के लोगों को मिठाई खिलाता है। पंडित के द्वारा जन्मोत्सव के समय उन बच्चों को नाम रखता है कि विद्या तथा विनय।

यह सुनकर श्रीराम अपने में जलता है। क्योंकि उसने यह अंदाज भी नहीं किया था। असल में उसका बेटा रघु अपंग था। इसलिए श्रीराम के भाई उसको बताए बिना जायदाद को उसके बेटे के नाम बनाना चाहता है।

समय बीतते तीन बच्चे बड़े हुए। तीनों एक दूसरे को बहुत प्यार करते थे। तीनों में कोई भेद नहीं था। रघु ने एम.ए., विनय ने एम.बि.ए. तथा विद्या ने इंजिनियरिंग की उपाधी प्राप्त किया। इधर श्रीराम सदा कोई षड्यंत्र करता रहता है। उसी प्रकार अपने भाई को मारने का तंत्र बनाकर, बंदूक पकड़कर अपने भाई को ठीक वक्त पर बगीचे में आने के लिए कहता है। रतन सिंग ईमानदारी से भाई का अनुसरण करता है। इसे सड़क पर बेटी विद्या देखती है। पिताजी का पीछा करती है। उधर चार बातों की संघर्ष चलते ही श्रीराम ने उस पर गोली चलाई और रतन सिंग धरती पर गिर गया। वह बोलना चाहता था कि छह साल के पहले वह पूरे जायदाद को उसके नाम कर दिया था। परन्तु कहने के पहले मर गया।

संदेश मिलते ही पत्नी पायल, बेटा विनय सभी आये और चिल्लाकर रोने लगे। गाँव के लोग उसकी हत्या होने पर पछताए। लेकिन किसने खून किया यह उन तीन बच्चों के अलावा किसी को नहीं मालूम पड़ा।

तीन महीने के बाद बेटी पूरा सच को चाचा से कहती है कि आप से पूछने के पहले हमें भी बताए बिना पिताजी ने जायदाद को रघु के नाम पर किया था। हमें भी वह जायदाद नहीं चाहिए। लेकिन आपने उनकी हत्या की। भगवान आपकी क्षमा नहीं करेंगे। यह बात को सुनकर श्रीराम बेहोश होकर गिर जाता है। और कुछ ही समय में बिस्तर पर पड़ता है। आखिर एक दिन खुद बंदूक मारकर मर जाता है। तब वह अकेला था। तीनों बच्चों घर छोड़कर शहर में किराये के घर में रहकर अलग-अलग नौकरी करते रहे थे।

“लालच बुरी बला है।”

आबंधन

✍ श्रीकृष्ण केदिलाया, प्रथम बि.एस्.सी.

पले है तेरी वह माया से,
उगे है तेरी इस साया से...
तरसते है तेरे प्यार का,
जो कोई न देता, मुफ्त में...
यह कैसा आबंधन है, मेरी माँ?

मुखड़े पे तेरे,
श्रम भरे स्वेद के हीरे...
तपती दुपहर की गर्म-
में भी माया तेरी देती नरम...
यह कैसा आबंधन है, मेरी माँ?

प्रभू ने रचा है तुझे,
बस यही है इनाम मुझे...
ऐसी सोच रखती हो तुम,
पर बिगड़ी औलाद को यह नहीं मालुम...
न जान सके इस आबंधन को, मेरी माँ।

प्यार से तूने है मुझे मारा, कि
मैं बन सकू एक प्यारा सितारा...
छी! क्या पत्थर सा हृदय है मेरा,
जो गुस्से से सोचा, खोटा प्यार है तेरा...
न जान सके इस आबंधन को, मेरी माँ।

नारी

✍ यजुषा, द्वितीय बि.ए.

नारी है घर की विजय लक्ष्मी
कायस्थ कुल समाज की बोझ भारी
पुरुष पुरुषार्थ की बढ़ावे की शक्ति
माँ, पत्नी, बहन भूतल क्षमयाधरिनि ॥१॥

सब उलझनों की भरी राहों पर
उसे नहीं जंजीरों से मुक्ति
त्रेता द्वापर की नारियाँ मुकुट प्राय पर
सीता द्रौपदी की जीवनी चिह्न मात्र कलंक ॥२॥

वह जीती तुफान ज्वार समुद्र में सबको
उतार देती अँधेरे कुएँ से
सदियों की कहानी उसकी
वफा त्याग की मूर्ति
मनुकुल की जीवन स्पूर्ति ॥३॥

राष्ट्रभाषा की आवश्यकता

✍ रक्षा पि. पूजारी, द्वितीय बि.एस्.सी.

‘भाषा’ वह साधन है, जिसके माध्यम से हम सोचते हैं और अपने विचारों को व्यक्त करते हैं। मनुष्य अपने विचार, भावनाओं एवं अनुभूति को भाषा के माध्यम से ही व्यक्त करता है। ‘भाषा’ मुख से उच्चरित होनेवाले शब्दों और वाक्यों आदि का वह समूह है जिसके द्वारा मन की बात बोली जाती है। भाषा के द्वारा अपने विचार दूसरों तक भली-भांति प्रकट कर सकते हैं और दूसरों के विचार को स्पष्टतया समझ सकते हैं। ‘भाषा’ शब्द भाष् धातु से उत्पन्न हुआ है। शास्त्रों में कहा गया है - भाष् व्यत्कायां वाचि - इसका अर्थ यह है कि व्यक्त वाणी ही भाषा है। ‘भाषा’ का इतिहास उतना ही पुराना है जितना पुराना मानव का इतिहास है। ‘भाषा’ मनुष्य के विचार और भावों की अभिव्यक्ति का साधन है।

भाषा की अनेक सारे परिभाषा है जिससे हमें भाषा का अर्थ सही तरह से मालूम हो जाता है। डॉ. कामता प्रसाद के अनुसार ‘भाषा वह साधन है जिसके द्वारा मनुष्य अपने विचार और भाव को प्रकट करता है। जो वाणी से व्यक्त हो उसे भाषा की संज्ञा दी जाती है। भाषा के कई प्रकार है। जैसे कि मूक भाषा, अस्पष्ट भाषा, स्पष्ट भाषा, इंगित भाषा, वाचिक भाषा, लिखित भाषा आदि। सामाजिक व्यवहार के लिए भाषा बहुत मुख्य है। सामाजिक व्यवहार भाषा का मुख्य उद्देश्य है। हम भाषा के सहारे अकेले में सोचते या चिन्तन करते हैं, किन्तु वह भाषा इस सामान्य ध्वनि-प्रतिकों पर आधारित भाषा से भिन्न होती है। भाषा का निर्माण भी समाज के द्वारा होता है। भाषा एक अवश्यक अंश है। भाषा साहित्य का आधार है।

विविधता में एकता प्रकाशित करने का संपन्न समृद्ध राष्ट्र भारत है। हमारे देश में अनेक भाषाएँ बोली जाती है। भारत में तरह-तरह की भाषाओं का उपयोग किया जाता है।

हमारा भारत एक बहुभाषी देश है। हमारे संविधान में कुल 22 भाषाओं को राजभाषा स्वीकार दी गई है। भारत देश में संघीय व्यवस्था अर्थात् भारत में केंद्र और राज्य की अपनी अलग सरकार है। इनके बीच में पत्र व्यवहार, सरकारी व्यवहार और राज्य कार्यों के लिए एक सर्वमान्य भाषा होना बहुत ज्यादा आवश्यक है। भाषा वह साधन है जिसे मानव सदियों से उपयोग कर रहा है। भाषा न होने से शायद अब जैसे दुनिया चल रही है वैसे नहीं होती। हर भाषा अपने ही रूप से बहुत सुंदर और बेहतरिन है। हमारे देश में अनेक भाषाएँ तो है, इसलिए एक भाषा को ही राष्ट्रभाषा के तौर पर देखना उचित नहीं है परंतु राष्ट्र में राष्ट्रभाषा का होना भी कहीं ज्यादा आवश्यक है।

राष्ट्रभाषा संपूर्ण राष्ट्र का प्रतिनिधित्व करती है। राष्ट्रभाषा का अर्थ यह है जो सार्वजनिक कार्यों में प्रयोग होनेवाली एक मुख्य भाषा है। राष्ट्रभाषा वह भाषा होती है जो किसी राष्ट्र या देश के ज्यादातर क्षेत्रों में और ज्यादा जनसंख्या द्वारा बोली जाती है। राष्ट्रभाषा एक देश की पहचान भी होती है। राष्ट्रभाषा देश में राष्ट्रीय एकता को बनाए रखने के लिए भी आवश्यक है। राष्ट्रभाषा ऐसी होनी चाहिए जो हर प्रांत का व्यक्ति, देश के किसी भी कोने में चला जाय तो उसे वहाँ अपने विचार स्पष्ट करने में किसी प्रकार की कोई कठिनाई न हो। राष्ट्रभाषा ऐसी होनी चाहिए जो भाषा को बोलने वाले लोग संपूर्ण देश में विद्यमान रहते हैं। प्रत्येक राष्ट्र की कोई एक भाषा ही राष्ट्रभाषा बनती है। यह हमें उसके अर्थ से ही स्पष्ट होता है। राष्ट्रभाषा में जनमानस की सांस्कृतिक अभिव्यक्ति, परंपरागत मान्यताएँ, विश्वास, आध्यात्म, सुख-दुःख, राग-द्वेष, लोक-नीति संबंधी विविध विचार और दृष्टिकोण साकार होते हैं।

राष्ट्रभाषा में कल्पना और स्वच्छंदता दोनों विशेषताएँ मिलती हैं। राष्ट्रभाषा का दर्जा किसी भी भाषा को तब दिया जाता है जब उस देश के सभी व्यक्ति उस भाषा को आसानी से लिख सकते हैं और बोल सकते हैं। दुनिया में हर देश की अपनी भाषा है, उसे राष्ट्रभाषा कहते हैं। हमारे देश में सामान्य संचार की भाषा है। 1947 में स्वतंत्रता प्राप्ति के तुरंत बाद संविधान ने हिन्दी को राजभाषा घोषित किया था। देश में राष्ट्रीय एकता को बनाए रखने के लिए भी राष्ट्रभाषा की आवश्यकता होती है। राष्ट्रभाषा बोलने से मानसिक संतोष का अनुभव होता है।

हिंदी पूरे विश्व में सबसे ज्यादा बोली जाने वाली भाषाओं में चौथे स्थान पर है। हिंदी की लिपी देवनागरी है, जो कि देवों की लिपी है। हिंदी भाषा संस्कृत से प्राप्त हुआ है। उससे ही हिंदी का जन्म हुआ है। हिंदी भाषा समझने और लिखने के लिए बहुत ही आसान है। हिंदी भाषा में संस्कृत और देवनागरी का मिश्रण देखने को मिलता है। हिंदी भाषा का

इतिहास लगभग एक हजार वर्ष पुराना है। यह भाषा ज्यादातर हर जगह में लोग बोलते हैं।

भारत में राष्ट्रभाषा का चुनाव होना बहुत ही कठिन समस्या बन गई है। क्योंकि हर प्रांत के लोग अपनी भाषा को ही राष्ट्रभाषा के तौर पर देखना चाहते हैं। परंतु देश में एकता बनाए रखने के लिए राष्ट्रभाषा बेहद जरूरी है। राष्ट्रभाषा घोषित हो जाए तो सभी उसके तरफ ध्यान देकर उसको सीखना भी चाहेंगे। भाषा हर एक देश की पहचान होती है। किसी भी व्यक्ति के बौद्धिक विकास के लिए भी राष्ट्रभाषा की आवश्यक है।

Art Gallery

Nagashree G. A., I.B.Sc.

बहु भाषा राष्ट्र भारत को राष्ट्रभाषा की आवश्यकता है क्या ?

✍ नव्या पि., प्रथम बि.काम्.

भारतीय संस्कृति:

पूरे विश्व में भारत अपनी संस्कृति और परंपरा के लिए प्रसिद्ध देश है। यह विभिन्न संस्कृति और परंपरा की भूमि है। भारत विश्व की सबसे पुरानी सभ्यता का देश है। भारतीय संस्कृति का महत्वपूर्ण तत्व, अच्छे शिष्टाचार, सभ्य संवाद, धार्मिक संस्कार, मान्यताएँ और मूल्य आदि हैं। अब हरेक की जीवन शैली आधुनिक हो रही है, भारतीय लोग आज भी अपनी परंपरा और मूल्यों को बनाए हुए हैं। विभिन्न संस्कृति और परंपरा के लोगों के बीच की घनिष्ठता ने एक अनोखा देश 'भारत' बनाया है। अपनी खुद की संस्कृति और परंपरा का अनुसरण करने के द्वारा भारत में लोग शांतिपूर्ण तरीके से रहते हैं।

संस्कृतियों से समृद्ध एक देश भारत है। जहाँ अलग-अलग संस्कृतियों के लोग रहते हैं। हम अपनी भारतीय संस्कृति का बहुत सम्मान और आदर करते हैं। संस्कृति सबकुछ है जैसे दूसरों के साथ व्यवहार करने का तरीका, विचार, प्रथा, जिसका हम अनुसरण करते हैं, कला, हस्तशिल्प, धर्म, त्योहार, मेले, संगीत और नृत्य, खान-पान, ओढनी आदि सभी संस्कृति का हिस्सा है।

भारत की राष्ट्रीय भाषा हिन्दी है हालाँकि विभिन्न राज्यों और केन्द्र शासित प्रदेशों में लगभग 22 आधिकारिक भाषा और 400 दूसरी भाषाएँ रोज बोली जाती है। इतिहास के अनुसार, हिन्दू और बौद्ध धर्म जैसे धर्मों की जन्मस्थली के रूप में भारत को पहचाना जाता है। भारत की अधिकांश जनसंख्या हिन्दू धर्म से संबंध रखती है। हिन्दू धर्म की दूसरी विविधता शैव, शाक्त्य, वैष्णव और स्मार्ता आदि है।

राष्ट्रभाषा:

हर देश की अपनी अलग भाषा होती है, जिसे राष्ट्रभाषा कहा जाता है। उसी प्रकार से भारत की राष्ट्रभाषा हिन्दी है। राष्ट्रभाषा का दर्जा किसी भी भाषा को तब दिया जाता है जब उसे देश के सभी व्यक्ति आसानी से लिख सकते हैं और बोल सकते हैं। 1947 में स्वतंत्रता प्राप्ति के तुरंत बाद संविधान सभा द्वारा इसे अपनाया गया था। देश में प्रतिवर्ष 14 सितंबर का दिन हिन्दी दिवस के रूप में मनाया जाता है।

राष्ट्रभाषा देश का सम्मान, देश का अभिमान, देश की एकता की पहचान है। हमारे देश की राष्ट्रभाषा के नाम पर प्रयुक्त होनेवाली भाषा के रूप में अगर कोई भाषा समर्थशाली है तो वह है हिन्दी भाषा। 30 अक्टूबर 1949 को हिन्दी भाषा को राष्ट्रभाषा के रूप में प्रतिष्ठित करना इसकी योग्यता एवं क्षमता के अनुरूप है। देश के लगभग 70 प्रतिशत लोग इसी भाषा का प्रयोग करते हैं। देश का ऐसा कोई क्षेत्र नहीं है जहाँ हिन्दी भाषा नहीं है। यही नहीं विदेशों के अधिकांश क्षेत्रों में भी हिन्दी भाषी लोग है। हमारे देश में हिन्दी भाषी राज्यों उत्तर प्रदेश, बिहार, राजस्थान, हरियाणा, हिमाचल प्रदेश और मध्यप्रदेश आदि राज्यों में भी हिन्दी भाषी व्यक्तियों की संख्या अधिक है। हिन्दीएतर प्रदेशों में भी हिन्दी में बोलने वाले लोगों की संख्या ज्यादा हैं।

भारत में अनेक भाषाओं के होते हुए भी हिन्दी का अपना महत्व है। हिन्दी भारत की आत्मा में बसी हुई है जो हर प्रदेश में जानी पहचानी जाती है। विविधता में एकता भारत जैसे बहुभाषी, बहुपंथी और बहुगंगी देश की सबसे बड़ी शक्ति रही है। इस शक्ति का एक स्रोत हिन्दी भाषा ही है। समूचे राष्ट्र को

एकता के सूत्र में पिरोकर ऐसा स्रोत बनाने का सौभाग्य हिन्दी को ही रहा है। हिन्दी नाना प्रकार की विधाओं, कलाओं और संस्कृतियों की त्रिवेणी बनाती है। हिन्दी में पुरातन भारतीय परंपराओं की अभिव्यक्ति के साथ ही आधुनिक आवश्यकताओं की पूर्ति की भी अपूर्व क्षमता है।

हिन्दी भाषा भारत देश की आम भाषा है। भारत के हृदय की भाषा है। डॉ. राजेन्द्र प्रसाद का कथन है, “राष्ट्रभाषा का प्रचार करने में राष्ट्रीयता का अंग मानता हूँ। हिन्दी राष्ट्रीय एकता की भाषा है। हिन्दी भारत माता के ललाट की बिंदी है।”

प्रत्येक राष्ट्र के कुछ अपने मानक होते हैं, जैसे राष्ट्रीय पुष्प, राष्ट्रीय पशु, पक्षी, फल आदि। उसी तरह राष्ट्र की

अपनी भाषा भी होती है। यह भाषा राष्ट्रभाषा कहलाती है। राष्ट्र के इतिहास, साहित्य, संस्कृति, विज्ञान, चिकित्सा, तकनीकी विकास आदि के क्षेत्र में निहित उपलब्धियों का संग्रहित करने में राष्ट्रभाषा की महत्वपूर्ण भूमिका है।

राष्ट्र भाषा किसी भी राष्ट्र की एकता को सुदृढ़ बनाने में उपयोगी होती है। किसी भी प्रांत का व्यक्ति देश के किसी भी कोने में चला जाए उसे अपने विचार विनिमय में किसी प्रकार की कोई कठिनाई नहीं होगी क्योंकि उस भाषा को बोलनेवाले लोग संपूर्ण देश में विद्यमान हैं। प्रत्येक राष्ट्र की एक भाषा ही राष्ट्र भाषा बनती है।

Art Gallery

Priyanka, II BCA

बहु भाषा राष्ट्र भारत को राष्ट्रभाषा की आवश्यकता है क्या ?

✍ संजना जी. बुध्या, प्रथम बि.काम्.

भारत बहुत सारी भाषाओं का देश है। भाषा संचार का एक माध्यम है। हम सभी संचार के लिए अलग-अलग बोलियों, अभिव्यक्तियों का उपयोग करते हैं। पूरे विश्व में विभिन्न क्षेत्रों में विभिन्न प्रकार की भाषाओं का उपयोग किया जाता है। भारत में विविध प्रकार की भाषाएँ बोली जाती हैं। 1961 की जनगणना के अनुसार भारत में लगभग 1652 भाषाएँ बोली जाती थीं। भारत देश में बोली जानेवाली आम भाषा हिन्दी है। इसे 14 सितंबर 1949 को भारत की आधिकारिक भाषा के रूप में अपनाया गया था। इस दिन को भारत में हिन्दी दिवस के रूप में भी मनाया जाता है।

भारत में कितनी भाषाएँ बोली जाती हैं इसका सही तरीके से अनुमान लगाना तो मुश्किल है। क्योंकि भारत में बहुत सी भाषाएँ बोली जाती हैं। लेकिन भारत में 22 भाषाओं को सांविधानिक रूप से आधिकारिक भाषा का दर्जा दिया गया है।

साल 1918 में महात्मा गाँधी जी ने हिन्दी साहित्य सम्मेलन में हिन्दी भाषा को राष्ट्रभाषा बनाने को कहा था। राष्ट्रभाषा किसी भी राष्ट्र की एकता को सुदृढ़ बनाने में उपयोगी होती है। राष्ट्रभाषा का शाब्दिक अर्थ है - समस्त राष्ट्र में प्रयुक्त भाषा। जो भाषा समस्त राष्ट्र में जन-जन के विचार-विनिमय का माध्यम होता है वह राष्ट्रभाषा कहलाती है।

राष्ट्रभाषा होने के लिए कौन कौन सी विशेषता होनी चाहिए ?

1. राष्ट्रभाषा देश में बहु संख्यक लोगों की भाषा होती है।
2. राष्ट्रभाषा सीखने में सरल होती है तथा इसकी लिपि वैज्ञानिक होती है।
3. राष्ट्रभाषा को संविधान द्वारा मान्यता प्राप्त होती है।

4. राष्ट्रभाषा किसी भी राष्ट्र की एकता को सुदृढ़ बनाने में उपयोग है।

हिन्दी भाषा का इतिहास लगभग एक हजार वर्ष पुराना माना गया है। संस्कृत भारत की सबसे प्राचीन भाषा है, जिसे आर्य भाषा या देवभाषा भी कहा जाता है। हिन्दी इसी आर्य भाषा संस्कृत की उत्तराधिकारिणी मानी जाती है। साथ ही ऐसा भी कहा जाता है कि हिन्दी का जन्म संस्कृत की ही कोख से हुआ है।

एक भाषा के रूप में हिन्दी न सिर्फ भारत की पहचान है बल्कि यह हमारे जीवन मूल्यों, संस्कृति एवं संस्कारों की सच्ची संवाहक, संप्रेषक और परिचायक भी है। बहुत सरल, सहज और सुगम भाषा होने के साथ हिन्दी विश्व की संभवतः सबसे वैज्ञानिक भाषा है। जिसे दुनिया भर में समझने, बोलने और चाहनेवाले लोग बहुत बड़ी संख्या में मौजूद है।

राष्ट्रभाषा की विशेषता है कि राष्ट्रभाषा सिखाने में सरल होना चाहिए। हिन्दी भाषा भी सीखने, बोलने से बहुत सरल भाषा है और हिन्दी एक वैज्ञानिक भाषा भी है। और भारत में भी बहुत लोग हिन्दी जानते हैं। लोगों को बातचीत करने और व्यापार-व्यवहार करने में भी सरल भाषा है। राष्ट्रभाषा होने के लिए वह भाषा सरल और वैज्ञानिक होने के साथ लोगों को उस भाषा की जानकारी चाहिए। भारत की जनगणना 2011 में 57.1% भारतीय जनसंख्या हिन्दी जानती है। जिसमें से 43.63% भारतीय लोगों ने हिन्दी को अपनी मूल भाषा या मातृभाषा घोषित किया था। कभी-कभी हिन्दी शब्द का प्रयोग नौ भारतीय राज्यों के संदर्भ में भी उपयोग किया जाता है। जिनकी आधिकारिक भाषा हिन्दी है और हिन्दी भाषी बहुमत है। हिन्दी और इसकी बोलियाँ सम्पूर्ण भारत के विविध राज्यों में बोली जाती है। भारत और अन्य देशों में

भी लोग हिन्दी बोलते, पढ़ते और लिखते हैं। देश में निवास करनेवाले लगभग 70% लोग हिन्दी को भली भाँति समझते हैं और हिन्दी बोलते हैं, परन्तु यह भी एक सत्य है कि हिन्दी भाषा देश की राष्ट्रभाषा नहीं बन पाई है क्योंकि इस भाषा को अभी तक राष्ट्रभाषा के रूप में स्वीकार नहीं किया गया है। इस हिन्दी भाषा को भारत के संविधान में अनुच्छेद 343 के अंतर्गत भारत की राजभाषा के रूप में मान्यता दी गई थी जिसके अंतर्गत हिन्दी का प्रयोग हम केवल राजकीय कार्य में ही कर सकते हैं।

किसी भी देश की संस्कृति का महत्वपूर्ण हिस्सा उसकी राष्ट्रभाषा होती है जिसका प्रयोग लिखने, पढ़ने और वार्तालाप करने में किया जाता है। देश के महत्वपूर्ण कार्य उसे देश की राष्ट्रभाषा में ही किये जाते हैं।

उदाहरण के रूप में हमारे पड़ोसी देश बांग्लादेश में बंगाली भाषा को राष्ट्रभाषा के रूप में मान्यता दी गयी है, और वहाँ सबसे अधिक बंगाली भाषा का प्रयोग करते हैं।

जब डॉ. अंबेडकर द्वारा संविधान का निर्माण हो रहा था उस समय राष्ट्रभाषा का प्रश्न उठा था। उस समय डॉ. अंबेडकर ने राष्ट्रभाषा के रूप में संस्कृत को मान्यता देने का सुझाव दिया गया था परन्तु इसका विरोध होने लगा, जिसके कारण संस्कृत को राष्ट्रभाषा नहीं माना गया। हालाँकि संविधान सभा में कई लोग हिन्दी को राष्ट्रभाषा के रूप में चाहते थे, परन्तु गैर हिन्दी क्षेत्र के लोगों ने इसका विरोध किया, जिसके कारण संविधान सभा ने किसी भी भाषा को राष्ट्रभाषा के रूप में मान्यता नहीं दी।

प्रत्येक राष्ट्र की अपनी निश्चित भाषा होती है जो उसकी सबसे प्रमुख पहचान होती है संपूर्ण राष्ट्र उस भाषा का प्रयोग

करता है। संविधान द्वारा उसे मान्यता प्रदान की जाती है उस कारण यह शासन-प्रशासन के क्षेत्र में प्रयुक्त की जाती है। हम कह सकते हैं कि बिना राष्ट्रभाषा के राष्ट्र के सर्वांगीण विकास संभव नहीं है। क्योंकि परस्पर विचार विनिमय, संवाद, पत्राचार आपसी समझ में भाषा ही हमारी मदद करती है।

प्रत्येक राष्ट्र के कुछ अपने मानक होते हैं, जैसे राष्ट्रीय पुष्प, राष्ट्रीय पशु, पक्षी, फल। उसी तरह राष्ट्र की अपनी भाषा भी होती है। राष्ट्रभाषा किसी भी राष्ट्र की एकता को सुदृढ़ बनाने में उपयोगी होती है। किसी भी प्रांत का व्यक्ति देश के किसी भी कोने में चला जाय उसे अपने विचार विनिमय में किसी प्रकार की कोई कठिनाई नहीं होगी। क्योंकि उस भाषा को बोलनेवाले लोग संपूर्ण देश में विद्यमान रहते हैं। प्रत्येक राष्ट्र की कोई एक भाषा ही राष्ट्रभाषा बनती है।

इस दृष्टि से भाषा देश भर के लोगों को परस्पर जोड़ने की एक सेतु है। विद्वानों ने कहा भी है कि युवा पीढ़ी की भाषा को बिगाड़ दीजिए वह देश अपने आप पतन के गर्त में चला जाएगा। इसी में अंदाजा लगाया जा सकता है कि राष्ट्रभाषा किसी राष्ट्र के विकास के लिए क्या मायने रखती है। क्योंकि भाषा का प्रभाव संस्कृति पर और संस्कृति से जुड़ा होता है। बहु भाषा राष्ट्र भारत में राष्ट्रभाषा का आवश्यकता है क्योंकि राष्ट्र को भटाने में और एकता रहने के लिए राष्ट्रभाषा की आवश्यकता है। विविध देशों में अपने ही राष्ट्रभाषा है। पर हमारे देश में भी बहु भाषा है इसलिए भारत देश में राष्ट्रभाषा का आवश्यकता है। राष्ट्रभाषा किसी भी राष्ट्र की एकता को सुदृढ़ बनाने में उपयोगी होती है। इस तरह से राष्ट्रभाषा भारत में अवश्यक है। राष्ट्र के एकता, लोगों के हित के दृष्टि में राष्ट्रभाषा की आवश्यकता है। ●

भोलाराम का जीव

✍ रिंकु पूजारी, द्वितीय बि.एस्.सी.

कहानी भोलाराम का जीव हिन्दी के सर्वश्रेष्ठ हास्य लेखक हरिशंकर परसाई की मार्मिक तथा व्यंग्यात्मक रचना है।

जिसमें भोलाराम जैसे एक नगण्य, दीन, सामान्य सरकारी रिटायर्ड नौकर का पेंशन के लिए लगातार पाँच साल तक संघर्ष करने की मर्मव्यथा का हृदयस्पर्शी चित्रण है। इसमें वर्तमान समाज की गरीबी, भूखमारी, स्वार्थपरता, भ्रष्टाचार तथा आम आदमी की विवशता और लाचारी का वर्णन है।

धर्मराज लाखों वर्षों से असंख्य आदमियों की कर्म और सिफारिश के आधार पर स्वर्ग या नरक में निवास स्थान करते आ रहे थे। उनके सामने बैठे चित्रगुप्त बार-बार चश्मा पोंछ, बार-बार थूके से पन्ने पलट, रिजिस्टर पर रिजिस्टर देख रहे थे। गलती पकड़ में ही नहीं आ रही थी। आखिर उन्होंने रिजिस्टर खींचकर बंद किया और बोले कि महाराज रिकार्ड सब ठीक है। भोलाराम के जीव ने पाँच दिन पहले देहत्यागी और यमदूत के साथ इस लोक के लिए रवाना भी हुआ पर वहाँ अभी तक नहीं पहुँचा। चित्रगुप्त ने यमराज को वह भी बताया कि भोलाराम के जीव को लेनेवाला यमदूत का भी ना पता है।

जब नारद यमलोक पर आते हैं कुछ हलचल हो रहा था। तब चित्रगुप्त सारा मामला नारद जी को बताते हैं। बाद में नारद जी भूलोक पर आते हैं। भोलाराम जबलपुर शहर के धर्मापुर मुहल्ले में नाले के किनारे एक टूटे-फूटे मकान में परिवार समेत रहता था। लगभग साठ साल यह एक सरकारी नौकर था। पाँच साल पहले रिटायर हो गया था। मकान का किराया एक साल से नहीं दिया इसलिए मकान मालिक उसे निकालना चाहता है। पाँच साल से पेंशन नहीं मिली थी। इतने में भोलाराम की मृत्यु हुई। सब सुनने के बाद नारद जी धरती

पर भोलाराम के घर जाते हैं। भोलाराम के घर में उनकी पत्नी से नारद ने कुछ पूछताछ की और भोलाराम की पत्नी कहती है उन्हें सिर्फ गरीबी की बीमारी थी। पाँच साल हो गये पेंशन पर बैठे। पर पेंशन अभी तक नहीं मिली। और विनती करती है कि - महाराज आप तो साधु है, सिद्ध पुरुष है। कुछ ऐसा नहीं कर सकते कि उनकी रुकी हुई पेंशन मिल जाये। इन बच्चों का पेट कुछ दिन भर जाए। भोलाराम की पत्नी की विनती पर नारद सरकारी दफ्तर में जाते हैं। वहाँ उन्हें बड़े साहब ने दफ्तरों के रीति-रिवाज के बारे में कहा कि आप तो वैरागी है। आप यहाँ की रीति-रिवाज नहीं जानते। यह भी एक मंदिर है। दान-पुण्य करना पड़ता है सरकारी पैसों का मामला है। पेंशन का केस बीसों दफ्तरों में जाता है। एक ही बात को बीस बार बीस जगह लिखना पड़ता है, तब पक्की होती है जितनी पेंशन मिलती है उतनी स्टेशनरी लग जाती है। जल्दी भी हो सकती है, मगर वजन चाहिए।

नारद जी अपनी वीणा सामने रख देते हैं। बड़े साहब चपरासी से फाइल लाने के लिए कहते हैं। साहब फाइल पर नाम देखकर निश्चित करने के लिए नारद जी से नाम पूछते हैं। नारद समझते हैं कि साहब कुछ ऊँचाई से सुनते हैं। इसलिए जोर से 'भोलाराम' बोलते हैं तब सहसा फाइल में से भोलाराम के जीव की आवाज आती है। इस प्रकार नारद आखिर भोलाराम का पता लगा देते हैं।

इस कहानी से पता चलता है कि भ्रष्टाचार कितनी भीतर गयी है। भगवान को भी छोड़ा नहीं है। पेंशन की मामले में नारद भी तंग हो गये। उनकी वीणा को भी रिश्वत के नाम से उनसे छीना गया। भोलाराम तो बेचारा पेंशन की पैसे से अपनी परिवार का पेट-भर सकता है, सोचकर सरकारी दफ्तर

में चक्कर काट-काटकर भूखा मर गया। यह सिर्फ भोलाराम की कहानी नहीं है। हजारों लोगों की कहानी है। एक सरकारी काम करवाने में उनके जीवन ही अंत हो जाता है। उनके मरने के बाद भी यह काम नहीं हो जाता है। इसका कारण सिर्फ रिश्वत है।

मुझे नहीं समझ में आ रही है कि, वे क्यों गरीबों की रोटी को छीन रहे हैं? पैसे से उन्हें क्या मिलता है? सिर्फ पैसों से हम जी सकते हैं क्या? यह सब सवाल मुझे उठता है।

मेरे खयाल से पैसा चाहिए, मगर जरूरत से ज्यादा नहीं। पहनने के लिए कपड़े, रहने के लिए एक घर, खाने के लिए दो वक्त की खाना और ढेर सारी खुशियाँ यही काफी है एक मनुष्य को अच्छी सी जिंदगी जीने के लिए। आज की दुनिया में पैसा ही सब कुछ हो गया है। पहले कहते थे, पैसे से सब कुछ खरीद सकते सिवाय, माँ बाप को। मगर अब तो वो भी खरीद सकते हैं। दुनिया इतना बदल गया है कि पैसा देकर दूसरों के खून करते हैं। अब तो डिजिटल बन रहा है। घर बैठे ही सब पैसे को लूट रहे हैं।

आजकल के तो सब पढ़े लोग हैं; अनपढ़ कम हो जा रहे तो यह खुशियाँ की बात है। इसी के साथ बेरोजगारी भी बढ़ता जा रही है। एक काम पाने के लिए भी पैसा याने कि रिश्वत देना पड़ता है। पैसा है तो काम, नहीं तो कुछ नहीं, किसी को भी मेहनत, टैलेंट, हमारा मार्क नहीं चाहिए। सिर्फ पैसा, रकम है तो हम एक सरकारी डॉक्टर भी बन सकते हैं। मगर इलाज के लिए आये रोगी को सिर्फ भगवान ही बचा सकता है। क्योंकि वह आदमी अच्छे से पढ़कर डॉक्टर नहीं बना है, पैसा उनको डॉक्टर बनाया है। अब कैसे वह रोगी को बचा सकता है। इस तरह की परिस्थिति पहले भी था, आज भी है और आगे भी रहेगा। यह बात सच है और हम मानते भी हैं। एक फैल को एक टेबल से दूसरी टेबल तक जाने के लिए रिश्वत देना पड़ता है। पैसा है तो, काम फटा-फट। नहीं तो हमें कुत्ते की तरह इधर-उधर भगाते हैं। इस तरह की बर्ताव हम ज्यादा तर सरकारी दफ्तर में ही देख सकते हैं, एक

कहावत है भगवान देने पर भी पूजारी नहीं देता। इसी वजह से कई लोगों की उम्मीद टूट गया है, चाहत खो बैठे हैं। जीना भूल गये हैं। ऊपर से सिफारिश होता है मगर यह पूजारी की जगह में रहते हैं ना, सरकारी अधिकारी वह गरीब लोगों को सताता है। उन लोगों को गरीबों की कमजोरी पता है। उस कमजोरी को ही अस्त्र बनाकर उन गरीब लोगों में प्रयोग करते हैं रकम के रूप में।

इसी दौरान मुझे एक घटना याद आ रहा है। एक साधारण परिवार पति, पत्नी, दो बेटियाँ सुखी संसार। पर भगवान को क्या हो गया पता नहीं। एक दुर्घटना में मर जाता है पति। अब घर के खयाल रखनेवाला ही मर गया है। आगे क्या? कुछ भी पता नहीं है। बच्चों की पढ़ाई देखना है। इसलिए पैसा चाहिए वह सोचती है कि एक एकर की जमीन है उसे बेचकर बेटियों की पढ़ाई करना चाहती है। उस ज़मीन पति के नाम पर था। ज़मीन को बेचने के लिए पति का मरण पत्र चाहिए। इसलिए सरकारी दफ्तर जाती है। वह जाकर मामला बताती है और वहां की साहब बताता है कि इसको बनाने में बहुत काम है फिर भी आपको पत्र फटा-फट दे सकते हैं मगर... थोड़ा खर्चा लगता है। उस मगर शब्द में ही सारा मामला समझ में आता है कि साहब पैसा माँग रहे हैं। पर उनके पास एक अटूटनी पैसा तक नहीं है, बेटियों की पढ़ाई देखना है कुछ सोचे वह अपनी मंगलसूत्र बेचकर पैसा देती है। साहब तो बड़े खुश हो गये। पैसा लेकर दो दिन में पत्र देते हैं। इसी काम करने के लिए ही सरकार उन्हें तनख्वाह देते फिर भी लालच बनकर लूटते हैं।

मेरे खयाल से पैसों से ज्यादा हमें खुशी, शांती, बड़ों की दुआ काफी है। यही करोड़ों रुपयों से ज्यादा है। दो दिन का जिंदगी है, पैसे के पीछे क्यों भागना? खुशी के सहारे जीयो, पैसे के सहारे नहीं। जब तक पैसे के पीछे लोग भागते हैं तब तक भ्रष्टाचार चलता रहता है। इसका हल सिर्फ बिना किसी इच्छा के दूसरों को मदद करना। ●

पूस की रात

✍ सिंचना नायक, चैत्रा कामत, द्वितीय बि.एस्.सी.

‘पूस की रात’ यह कहानी हिन्दी कहानी के कथाकार प्रेमचंद है।

पूस की रात एक किसान की व्यथा की कहानी है। हल्कू एक गरीब किसान है, वह मजदूरी कर कम्बल के लिए तीन रुपये बचाके रखा था उसे मालिक सहना को दे दिया ताकि उसका उधार चुकता है। इस वजह से वह कम्बल नहीं खरीद सका और खेत में बिना कम्बल के ही जाने का निश्चय कर पूस की अंधेरी रात में हल्कू खेत की रखवाली करते हुए चादर ओढ़े सर्दि से काँप रहा था जिसका पालतू कुत्ता जबरा भी वहीं था।

किसी तरह रात काटने के हल्कू ने चिलम जलाई लेकिन कोई फायदा न था। वह करवट बदलता रहा और जबरा को अपने गोद में सुला लिया। जब ठंड ज्यादा होने लगी तो उसने पास के आम के बगीचे से पत्तियाँ इकट्ठा कर उसे जला दिया तो उसके बदन में गर्मी आ गयी और वह राख के पास चादर ओढ़े बैठा और सो गया।

तभी खेत से चर-चर की आवाज सुनी, जबरा भी जोर से भौंक रहा था। हल्कू को लगा कि शायद नीलगायों का झुंड है लेकिन अपना भ्रम समझकर चुप रहा। आवाज गहरी होती गयी। वह उठ कर जाना चाहता था लेकिन ठंड के आलस ने उसे घेर रखा था। और वह वहीं राख के पास सोया रहा।

सुबह मुन्नी आकर हल्कू से कहती है, सारा खेत नष्ट हो गया और आप सो रहे हैं। मुन्नी इस बात से चिंतित थी कि सारी मेहनत मिट्टी में मिल गई वहीं दूसरी ओर हल्कू इस बात से खुश था कि अब उसे और ठंडी रात खेत में नहीं बितानी पड़ेगी।

हल्कू इस कहानी का मुख्य पात्र है। वह एक गरीब किसान है। इस कहानी में हम हल्कू के द्वारा उन सारे किसानों

की व्यथा को समझ सकते हैं जो उस समय खेत में मजदूरी कर घर चलाते थे। हल्कू के हाथ में एक कम्बल खरीदने तक के पैसे नहीं थे। अपने स्थिति से इतना परेशान फिर भी अपने पालतू कुत्ता जबरा के बारे में वह सोचता है। यह उसका मानवीय भाव को दर्शाता है। इतने सारे परेशानियों के बावजूद भी वह खुश था। अंत में जब उसका सारा खेत नष्ट हो जाता है तब भी उसे इस बात की तसल्ली हुई कि अब उसे और ठंडी रात में खेत में नहीं सोना पड़ेगा।

कहानी का दूसरा पात्र, हल्कू की पत्नी है। वह एक समझदार गृहिणी है। घर की आर्थिक स्थिति को समझकर वह अपने पति को भी समझती है। मुन्नी भी एक गौण पात्र के रूप में नज़र आती है।

कहानी का तीसरा पात्र है हल्कू का पालतू कुत्ता जबरा। वह एक वफादार साथी है जो कठिन समय में भी हल्कू का साथ नहीं छोड़ता है। वह एक मूक प्राणी होकर भी अपने मालिक के बातों को समझता और अपनी भावनाओं को अपने तरीके से व्यक्त भी करता था। पूस की ठंडी रात में भी वह कुत्ता अपने मालिक के साथ होता है। जबरा के माध्यम से हम जान सकते हैं कि एक जानवर जिसे तुच्छ समझते है, वह कितना वफादार और मददगार होता है।

यह कहानी एक किसान की व्यथा को बताता है। यहाँ हल्कू ने मिला-जुटाकर, दूसरों की खेती में मजदूरी कर, तीन रुपये जमाए थे जिससे वह कम्बल खरीदना चाहता था लेकिन सहना का उधार चुकाना था। हल्कू उन तीन रुपए को उसे दे दिया वो भी बिना सोचे समझे। इससे हम यह समझ सकते हैं कि हल्कू इतना गरीब था कि एक कम्बल तक खरीदने के पैसे नहीं थे उसके पास फिर भी उसने सहना का कष्ट समझा और उसे दे दिया यह जानते हुए भी कि बिना कम्बल के खेती में वह उस ठंड में नहीं रह पाएगा।

आगे की कहानी में हल्कू बिना कम्बल के खेत में जाता है क्योंकि अब उसके पास कोई चारा न था। वह लाचार था। उसकी हालत कैसी भी हो लेकिन उसका उस ठंडी रात में खेत की रखवाली करना जरूरी था। उसके साथ जबरा भी आया था। हल्कू इस बात पर जबरा को डाँटने लगा कि जबरा को इस ठंडी रात में नहीं आना चाहिए था। यह भाव उसका जबरा के प्रति अपना प्रेम और चिंता को प्रतीत करता है। हल्कू कहीं न कहीं जबरा की कद्र करता था और उससे प्यार भी करता था इसलिए उसने जबरा को डाँटा था। वहीं दूसरी तरफ जबरा भी हल्कू से बहुत प्यार करता था। वो हल्कू के साथ ही उस खेत की रखवाली करने लगता है। उस पूस की ठंडी रात में शायद जबरा ही था जो हल्कू का सहारा बन चुका था। हल्कू भले ही अपना कर्तव्य भूल गया हो लेकिन जबरा अपना कर्तव्य खूबी निभा रहा था। आखिर तक जबरा

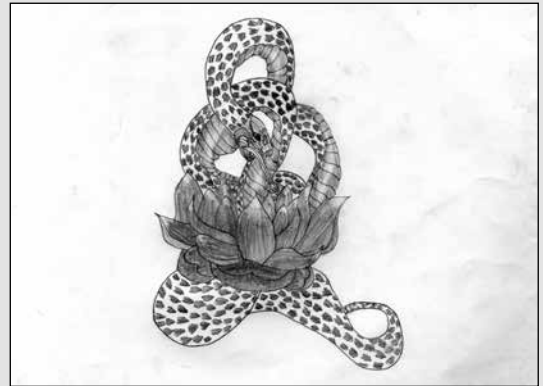
का कर्तव्य उसके हृदय में अरमान की भांति उछल रहा था। खेत का नष्ट होने का कारण सिर्फ हल्कू ही था अगर वह जबरा के भौंकने पर उठकर जाता तो शायद खेत नष्ट होने से बच जाती।

कर्तव्य की बात पर उतरे तो खेत की रखवाली करना हल्कू का कर्तव्य था लेकिन वह रात बिताने के लिए बदन गर्म करने का तरीका ढूँढता रहा और गहरी नींद में सो गया। सुबह जब मुन्नी ने जगाकर खेत के नष्ट होने के बारे में बताया तो हल्कू परेशान होने के बजाय खुश हो रहा था कि आखिर उसे ठंडी रात में खेत की रखवाली करनी नहीं पड़ेगी जबकी मुन्नी इस बात से चिंतित थी कि सारा परिश्रम पानी में मिल गया और अब फिरसे खेती कैसे की जाए? यहाँ हल्कू स्वार्थी बन जाता है।

Art Gallery

Preethi S.

Aparna Devadiga, II B.Sc.

Art Gallery

Gautham, I B.Sc.

Nagashree, I B.Sc.

**ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ
ವಿಭಾಗ**

ವಿವಿಧಭಾಷಾಸಂಸ್ಕೃತಿಯುತೆ ಭಾರತೇ - ಸಂಸ್ಕೃತಮ್ ಏಕಾ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷಾ

✍️ ಸನತ್ ಗುರುದತ್ತ ಪೈ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ.

ವಿದಿತವ್ಯಮೇತತ್ ಯತ್ ಅस्ಮಾಕಂ ದೇಶೇ ಅನೇಕಾಃ ಭಾಷಾಃ ಪ್ರಚಲಿತಾಃ ಸಂತಿ। ಅಪಿ ಚ ವಿಶಿಷ್ಟಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಃ। ಯಥಾ ಹಿಂದಿ-ಬಡ್ಗಾಲಿ-ಮರಾಠಿ-ಗುಜರಾತಿ-ಓಡಿಯಾ-ಅಸಾಮಿ ಪ್ರಭೃತಯಃ। ಸರ್ವಾಸಾಂ ಭಾಷಾಣಾಂ ಜನನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾ ಏವ ಅಸ್ತಿ। ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಯಾ ಏವ ಏತಾಸಾಂ ಭಾಷಾಣಾಂ ಉತ್ಪತ್ತಿಃ। ತತ್ರ ವ್ಯಾಕರಣ ಸಂಬಂಧಿ ದೋಷ ರಹಿತಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಕ್ರಿಯಾ-ಕಾರಕಸಂಬಂಧಿ ಯಾ ಭಾಷಾ ಸಾ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾ ಕಥ್ಯತೇ।

ಅಸ್ಮಿನ್ ಸ್ವತನ್ತ್ರೇ ಭಾರತೇ ಬಹುವ್ಯಃ ಸಮಸ್ಯಾಃ ಸಂತಿ। ಅನ್ಯಸ್ಯ ಸಮಸ್ಯಾ, ಉದ್ಯೋಗಸ್ಯ ಸಮಸ್ಯಾ, ಆರ್ಥಿಕೀ ಸಮಸ್ಯಾ ತಥೈವ ಆಸಾಂ ಸಮಸ್ಯಾಣಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಏಕತಾ-ವಿಧಾಯಿನ್ಯಾಭಾಷಯಾ ಅಪಿ ಸಮಸ್ಯಾ ಸ್ವತನ್ತ್ರಾಣಾಮರ್ಥಾಣಾಂ ಸಮುಖೇಽಧುನಾ ಜಟಿಲತ್ವೇನೈವ ವರ್ತತೇ। “ಅಸ್ಯ ದೇಶಸ್ಯ ಕಾ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷಾ ಭವಿತುಮರ್ಹತಿ” ಇತಿ ವಿವಾದಾಸ್ಪದಃ ವಿಷಯಃ। ಯತ್ರಯಾ ಜನಾಃ ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷಾತ್ವೇನ ನ ಸ್ವೀಕುರ್ವಂತಿ, ಕಿಂತು ಸಂಸ್ಕೃತಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷಾತ್ವೇ ಪ್ರಸನ್ನಾಃ, ತೇ ಕಥಯಂತಿ ಯತ್ ಭಾರತೇ ಬಹುವ್ಯಃ ಭಾಷಾಃ ಸಂತಿ, ಯಥಾ ತಮಿಲ್-ತೆಲುಗು-ಮಲಯಾಲಮ್-ಬಡ್ಗಾಲಪ್ರಭೃತಿಭಾಷಾಣಾಂ ಸಾಹಿತ್ಯಂ ಹಿಂದಿ-ಸಾಹಿತ್ಯಾಪೇಕ್ಷಯಾ ಸಮೃದ್ಧಮ್ ತಥಾ ಏತಾಃ ಭಾಷಾಃ ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನವಿಷಯೇಷು ಅಪಿ ಸಮೃದ್ಧಾಃ। ಅತಃ ಏತಾಸು ಭಾಷಾಸು ಕಾ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷಾಯೈ ಯೋಗ್ಯಾ ಇತಿ ವಿಚಾರಾಸ್ಪದಮ್। ಸಮ್ಪ್ರತಿ ಬಹುವಾದವಿವಾದಾನಂತರಮಿದಮೇವ ಸಮ್ಯಕ್ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಯತ್ ಹಿಂದಿ-ಸಂಸ್ಕೃತಂ ಚ ವಿಹಾಯ ನಾಸ್ತಿ ಕಾಚಿದನ್ಯಾ ಭಾಷಾ ಯಾ ಭಾರತಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷಾತ್ವಪ್ರಾಪ್ತಯೇ ಯೋಗ್ಯಾ ಭವೇತ್। ಯತೋ ಹಿ ಅನ್ಯಾಃ ಯಾಃ ಭಾಷಾಃ ಸಂತಿ ತಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಅಪೂರ್ಣಾಃ ಏಕದೇಶೀಯಾಃ ಅಲ್ಪಭಾಷೀಯಾಃ ಸಂತಿ। ಸಮ್ಪ್ರತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ಹಿಂದಿಭಾಷಾಂ ನ ಜಾನಂತಿ ಅಥವಾ ವಕ್ತುಂ ನ ಶಕ್ನುಂತಿ ತೇ ಅಹಿಂದಿಭಾಷಾಃ ಜನಾಃ ಉತ್ತಕರೂಪೇಣ ಹಿಂದಿಭಾಷಾಃ ವಿರೋಧಂ ಕುರ್ವಂತಿ। ಏತಾದೃಶಸ್ಯ ಬೃಹದೇಶಸ್ಯ ಮಧ್ಯೇ ತತ್ರ ಅನೇಕಭಾಷಾಭಾಷಿಣಃ ನಿವಸಂತಿ। ತತ್ರ ಸೈವ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷಾ ಭವಿತುಂ ಯೋಗ್ಯಾ ಯಸ್ಯಾಃ ಭಾಷಾಃ ಸಾಹಿತ್ಯಂ ವಿಶಾಲಂ ವ್ಯಾಪಕಂ ಚ ಸ್ಯಾತ್।

ತಥಾ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾ ಮಹತ್ವಶಾಲಿನಿ ನಾನಾಲಂಕಾರವಿಭೂಷಿತಾ ಸರಲಾ ರಮ್ಯಾಽಭಿರಾಮಾ ಚ ಸ್ಯಾತ್। ಸಾಹಿತ್ಯಮೇವ ಭಾಷಾಯಾಃ ಗುಣದೋಷಾನ್ ಪರಿಚಯಯತಿ। ಉಪಯುಕ್ತೈಃ ಏಭಿಃ ಗುಣೈಃ ಅಲಂಕೃತಾ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕೃತಂ ವಿಹಾಯ ನಾನ್ಯಾ ಕಾಚಿತ್। ಅಭಿರಾಮತ್ವಂ ತು ಅಸ್ಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮೇವ। ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಯಾಃ ಕಾವ್ಯಾನಾಂ ಲಲಿತಕೋಮಲಕಾಂತಪದಾವಲಿ ಸಹಸೈವ ಇಫುರಿವ ವಿದ್ವಾಂಸು ಸಹದಯಹೃದಯೇಷು ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಆನಂದಂ ಉತ್ಪಾದಯತಿ। ಭಾರತೀಯಾ ಸಮಸ್ತಸಾಮಾಜಿಕೀ, ಆರ್ಥಿಕೀ, ರಾಜನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಸಂಬಂಧಿನಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಆಸು ಭಾಷಾಸು ರಚಿತೇಷು ಗ್ರಂಥೇಷು ಉಪಲಭ್ಯತೇ। ಸಮ್ಯಕ್ತಯಾ ಅಸ್ಯಾಃ ಜ್ಞಾನೇನ ವಿನಾ ಅಸ್ಮದೀಯಾಃ ಪೂರ್ವಜಾಃ ಕೀದೃಶಾಃ ಆಸಾನ್, ಕೀದೃಶೀ ಅಸ್ಮಾಕಂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಃ ಆಸೀತ್, ಕಾ ಶಾಸನಪ್ರಣಾಲಿ ಪುರಾ ಭಾರತೇ ಚ ಆಸೀದಿತಿ ನ ಜ್ಞಾತುಂ ಶಕ್ಯತೇ। ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಸಕಲಾಃ ಭಾಷಾಃ ಅನಯಾ ಏವ ಉತ್ಪನ್ನಾಃ। ಇಯಂ ತು ಸರ್ವಾಸಾಂ ಭಾಷಾಣಾಮ್ ಉತ್ಪಾದಯಿತ್ರಿ ಜನನಿವ। ಅಸ್ಯಾ ಉಪೇಕ್ಷಣಾದೇವ ಸಮ್ಪ್ರತಿ ದೇಶೇ ಉಚ್ಛ್ರಿಖಲತಾ, ಅನುಶಾಸನಹೀನತಾ, ಭ್ರಷ್ಟತಾ ಚೋಪಸ್ಥಿತಾ। ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿಂ ಅಜ್ಞೀಕೃತಾಃ ಕೇಚನ ಭಾರತೀಯಾಃ ಜನಾಃ ಅಪಿ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಂ “ಮೃತಭಾಷಾ” ಇತಿ ಕಥಯಂತಿ। ತೇ ನ ವಿಚಾರಯಂತಿ ಯದೀಯಮರಾಭಾಷಾ ದೇವವಾಣಿ ಸಾ ಕಥಂ ಮೃತಭಾಷಾ ಭವಿತುಂ ಅರ್ಹತಿ। ವಸ್ತುತಃ:-

“ನ ವೇತ್ತಿ ಯೋ ಯಸ್ಯ ಗುಣಪ್ರಕರ್ಷಂ ಸ ತಂ ಸದಾ ನಿಂದತಿ
ನಾತ್ರ ಚಿತ್ರಮ್।
ಯಥಾ ಕಿರಾತಿ ಕರಿಕುಂಭಜಾತಾಂ ಮುಕ್ತಾಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ
ಬಿಭರ್ತಿ ಗುಜ್ಜಾಮ್।”

ಯಥಾ ಕಿರಾತಿ ಅಜ್ಞಾನವಶಾತ್ ಗಜಕುಂಭಸಮುತ್ಪನ್ನಾಮಮೂಲ್ಯಮುಕ್ತಾಂ ವಿಹಾಯ ಗುಜ್ಜಾಫಲಂ ಚಿನೋತಿ ತಥೈವ ತೇಽಪಿ ಜನಾಃ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಯಾಃ ಮಹತ್ವಮ್ ಅವಿಚಾರ್ಯ ತಾಂ ಭಾಷಾಂ “ಮೃತಭಾಷಾ” ಇತಿ ಕಥಯಂತಿ। ತೇ

इदं न जानन्ति यत् इयं संस्कृतभाषा एव तेषां गौरवमस्ति।

नन्वेषु संस्कृतभाषा पाश्चात्यराष्ट्रेषु विद्यार्थीनां उद्बोधनार्थं, तेषां उज्वलभविष्यार्थं अध्यापयन्ति। विषादनीयः विषयः एवमस्ति जनाः भाषामिमां विस्मरन्तः सन्ति। संस्कृतभाषा व्यवहारे सरला सर्वसाधारणगम्या। एतादृशाः बहवः शब्दाः व्यवहारिकभाषायां प्रचलिताः। येनावगम्यते यत् प्राचीनकाले इयं व्यवहारिकी भाषा आसीत्इति। सर्वे जनाः संस्कृतं वदन्ति स्म। यथा अशुद्धप्रयोगं श्रुत्वा कथयन्ति भारवाहकः - “स्कन्धनबाधतेराजन्यथाबाधतिबाधते” इति। अतः इत्थं प्रतीयते अन्यबहुभाषाविज्ञापि यदि संस्कृतविहीनः आसीत् तदा तस्य गणना मूर्खेष्वेव भवति स्म। यथा कथितं केनचित् कविना-

“अङ्गीकृताः कोटिमिताश्च भाषा नाङ्गीकृता
देवगिरा च येन।
न शोभते तस्य मुखारविन्दं सिन्धूरबिन्दुर्विधवाललाटे।”

संसारेऽस्मिन् सर्वमपि प्राचीनं साहित्यं संस्कृतभाषायामेव प्राप्यते। सर्वप्राचीनाः अस्मद् भारतीयानां गौरववस्तुरूपाश्चत्वारो

वेदाः। सर्वे प्राचीनग्रन्थाश्चास्यामेव सन्ति। भारतीयदर्शनानां रचना संस्कृतभाषायां एव विद्यते। भारतवर्षस्य अन्यभाषाणां लिपिरपि संस्कृतलिपितुल्या। बह्व्यः भाषाः सन्ति यासां लिपिः देवनागरीतुल्या। एभिः कारणैः यदि संस्कृतभाषा देशस्यास्य राष्ट्रभाषा समुद्घोषिता तर्हि महान् लाभः सञ्जायते। यदि अस्य भारतस्य प्राचीनसंस्कृतेः धर्मस्य, आर्याणां पूर्वजानां च गौरवस्य रक्षा अवश्यकी तर्हि संस्कृतस्य प्रचारः अवश्यकः। अधुना इयं संस्कृतभाषा एव भारतस्योन्नतिं कर्तुं समर्था दृश्यते।

एवञ्च भारतीयानां धर्मः, संस्कृतिः, सभ्यता, इतिहासः, सदाचारादीनां विषयाणां कला, ज्ञानम्, रीतिः, नीतिः किमपि ज्ञानं संस्कृतं विना नैव भवति। अनेनैव कारणेन भारतीयजनतायाः कृते संस्कृतशिक्षायाः महती अवश्यकता वर्तते। यतः भारतस्य प्राणभूते द्वे विद्येति-संस्कृतं संस्कृतिश्च। अत एवोक्तम्-“भारतस्य प्रतिष्ठे द्वे संस्कृतिस्तथा” इति।

यस्य संस्कृतस्य ज्ञानं न भवति तस्य भारतीयतायाः किमपि ज्ञानं नैव भविष्यति। भारतराष्ट्रस्य विभिन्नप्रदेशेषु सांस्कृतिकदृष्ट्या ऐक्यसंरक्षणाय संस्कृतस्य महती अवश्यकता वर्तते।

“जीयात् गीर्वाणभारती”

विराजताम्संस्कृतिप्रवाहकं संस्कृतम्

श्रेष्ठा कामत्, तृतीय बि.एस्.सी.

“भाषिता च वागियं भाषिता भवेद्भ्रुवं
भाष्यमाणतां समेत्य राजतां पुनश्चिरम्।
भरतभूमिभूषणं सर्ववाग्विभूषणम्
संस्कृतिप्रवाहकं संस्कृतं विराजताम् ॥”

विश्वस्य प्राचीनतमायाः, सुसमृद्धायाः सम्यक्तायाः, ज्ञानभाण्डारयुतायाः, कालविजयिन्याः च संस्कृतभाषायाः स्थानम् अतिविशिष्टम्। संस्कृतवाणी भाषा मात्रा एव न, अपि तु सा अस्ति काचित् परम्परा। सा अस्ति काचित् संस्कृतिः सभ्यता वा, सा अस्ति एका जीवनादर्शा।

भारतस्य ज्ञानस्य संस्कृतेः सभ्यतायाः च वाहिका अस्ति संस्कृतभाषा। संस्कृतेन विना भारतस्य भारतीयानां वा प्रतिष्ठा क्व? संस्कृतं भारतस्य प्राणानां स्पन्दः। संस्कृतं विना भारतं भारतं भवितुं नार्हति। भारतस्य पुनर्निर्माणार्थं संस्कृतस्य पुनरुज्जीवनं अनिवार्यम् इति योगी अरविन्दः, स्वामी विवेकानन्दः, सुभाषचन्द्रबोसः, दयानन्दसरस्वती, मदनमोहनमालवीयः इत्यादीनां राष्ट्रद्रष्टृणां चिन्तनम्।

भारतीयानां भाषाणाम् अस्तित्वार्थं, रक्षणार्थं, विकासार्थं च संस्कृतम् अनिवार्यम्। उच्चनीच भेदभाव निवारणार्थं, सामाजिक सामरस्यार्थं राष्ट्रीय भावैक्यार्थं च संस्कृतम् अनिवार्यम् इति मत्वा भारतस्य अधिकृतराजभाषा संस्कृतं भवतु इति डा। बाबासाहेब अम्बेडकरः भारतीय राज्याङ्गरचनासभायां प्रस्तावनम् आनीतवान् आसीत्। “संस्कृतोन्नयनद्वारा एव भारतोन्नयनम्। संस्कृतोन्नयनद्वारा एव भारतं जगद्गुरुः भविष्यति” इति तु महापुरुषाणां सिद्धवचनम्।

“संस्कृतिः संस्कृताश्रिता” - भारतीया संस्कृतिः संस्कृतभाषाम् आश्रित्य तिष्ठति। संस्कृतिप्रकाशकं संस्कृतम्। संस्कृतभाषायाः पुनरुज्जीवनं तदा भविष्यति, यदा जनजीवनस्य

प्रत्येकस्मिन् क्षेत्रे संस्कृतस्य प्रयोगः भवेत्। तदर्थम् अस्माभिः संस्कृतम् एकं जीवनव्रतम् इति अङ्गीकृत्य दैनन्दिने जीवने सदा सर्वदा संस्कृतस्य प्रयोगः करणीयः।

पुत्रोऽहं भारतभूमेः संस्कृतभाषा मातृभाषा। भारते प्रतिराज्यं विभिन्नाः भाषाः सन्ति। ताः तत्रत्याः क्षेत्रीयभाषाः। किन्तु, भारतस्य भारतमातुः भाषा का इति पृष्ठे सति एकमेव उत्तरं भवति-“संस्कृतभाषा” इति। वयं भारतीयाः स्वमातृभाषां न जानीमः इति दुःखस्य विषयः। अस्माभिः सर्वैः भारतीयैः संस्कृतभाषायाः संस्कृतस्य व्यावहारिकं ज्ञानं सम्पादनीयम्। सर्वे छात्राः (विद्यालयस्तरे, महाविद्यालयस्तरे च) केवलं संस्कृतभाषाविषयं स्वीकृत्य पठेयुः इति अपेक्षा नास्ति। अनौपचारिक शिक्षण माध्यमेन वा सर्वे संस्कृतं जानीयुः।

संस्कृतभाषा यदा भारतस्य पठन-पाठनव्यवहार भाषा आसीत्, तदा भारतं “विश्वगुरुः” इति ख्यातिम् अलभत। विश्वस्य कोणेभ्यः छात्राः अस्माकं नलन्दा, तक्षशिला, विक्रमशिला इत्यादीन् विश्वविद्यालयान् अध्ययनार्थं आगच्छन्ति स्म। तत्र ज्योतिषशास्त्रम्, वास्तुशास्त्रम्, मीमांसाशास्त्रम्, वैद्यकीयशास्त्रम्, तर्कशास्त्रम्, न्यायशास्त्रम्, अर्थशास्त्रम्, धर्मशास्त्रम् इत्यादिषु नैकेषु शास्त्रेषु कृतभूरिपरिश्रमैः शिक्षकैः पाठ्यन्ते स्म। एतानि शास्त्राणि अध्यापयितुं योग्याः शिक्षकाः व्यवस्थाः च न सन्ति इत्यतः वर्तमाने जिज्ञासवः छात्राः आकृष्टाः भवन्ति। आधुनिक शास्त्राध्ययनार्थं विदेशेभ्यः कोऽपि भारतं प्रति न आगच्छन्ति। अध्ययनाय या व्यवस्था स्यात् सा भारते यादृशी अस्ति ततोऽपि सुचारुरूपेण विद्यते अन्यत्र। विश्वगुरुत्वं सम्पादयितुं भारतेन संस्कृतस्य अवलम्बनं करणीयम् एव भवति।

संस्कृतविश्वविद्यालयस्य अवश्यकता

विदिता, प्रथम बि.काम्.

मनुष्य-मनुष्ययोः मध्ये व्यवहारं कर्तुं अनेकाः माध्यमाः सन्ति। मनुष्याणां स्वस्य भावनां प्रकटीकर्तुं माध्यमस्य आवश्यकता यदा अभवत् तदा एव भाषायाः उगमस्य नान्दी अपि अभवत्। अस्माकं संस्कृतभाषा एतासु भाषासु एका अस्ति। देवभाषा, गीर्वाणवाणी इत्यादि नामानि सन्ति। संस्कृतभाषायाः विस्तारः अगाधः। संस्कृतभाषायां लभ्यमानं साहित्यं यत्र कुत्रापि न लभ्यते। रामायणम्, महाभारतम्, योगशास्त्रम्, वैद्यकीयम्, खगोलम्, आध्यात्मम्, कथाः तथा महाकाव्यादिभिः संस्कृतभाषा समृद्धा जाता।

विविधभाषायाः मूलं संस्कृतमेव इति अनेकैः संशोधनैः ज्ञायते। अस्माकं अनेकमहत्ग्रन्थानां मूलं संस्कृतम् अस्ति। अस्माकं देशः सुसंस्कृतः अपि अस्ति। देशस्य कृते संस्कृतस्य योगदानं बहु अस्ति। किन्तु संस्कृतं राष्ट्रभाषां कर्तुं अस्माकम् असमर्थता संस्कृतस्य दौर्भाग्यं एव। इदानीं वयं संस्कृतस्य अभिवृद्धेः प्रयत्नं कराम।

अस्माकं राज्ये प्रौढशालायां, पदवीपूर्वे, पदवीशिक्षणे च संस्कृताभ्यासः भवति। किन्तु संस्कृतस्य गौरवं नास्ति। ग्रामीणभागे ब्राह्मणाः एव संस्कृतम् अभ्यासं कर्तुं योग्याः इति मनोभावः अस्ति। संस्कृतभाषाभ्यासः बहुकष्टं इति

अभिप्रायः अपि वर्तते। अतः संस्कृताभ्यासिनाम् संख्या दिनात् दिनं क्षीणतां याति। अस्मात् कारणात् संस्कृताध्यापकाः निरुद्योगिनः भवन्ति। संस्कृताभ्यासस्य प्रयोजनं नैव ज्ञायते।

अतः संस्कृतभाषायाः संरक्षणं, तस्य अभिवृद्धिः च अवश्यकः। कर्णाटके संस्कृतविश्वविद्यालयस्य आवश्यकता अपि अस्ति। अत्र संस्कृतस्य पुनश्चेतनकार्याणि अपि भवेयुः। संस्कृतविश्वविद्यालयः छात्रेषु संस्कृतप्रेमं उत्पादयितुं शक्यः भवेत्। संस्कृतज्ञानस्य आवश्यकता अस्माभिः ज्ञातव्यः। संस्कृतभाषायाः विषयस्य शोधनं कर्तुम् प्रोत्साहः करणीयः। अनेकेषु विषयेषु संस्कृतस्य प्रयोगेन संस्कृतस्य अभिवृद्धिः अपि भवति। संस्कृतभाषा गणकयन्त्रे योजयितुं अपि योग्या इति ज्ञायते। अस्माकं प्राचीनाः वैद्यकीयस्य अनेकेषु क्षेत्रेषु ज्ञानिनः भवन्ति। सामाजिकस्वास्थ्यं संरक्षितुं शक्नुवन्ति।

अतः संस्कृतविश्वविद्यालयस्य आवश्यकता अधिकमस्ति। संस्कृतस्य अभिवृद्धिः अस्माभिः करणीयः। संस्कृतस्य अभिवृद्धिं कृत्वा अस्माकं अभिवृद्धिं च कर्तुं शक्नुमः।

“जीयात् संस्कृतभाषा”

“जीयात् भारतमाता”

“जीयात् गीर्वाणभारती”।

सत्यव्रतशास्त्रिवर्यः

नागश्री जि.ए., द्वितीय बि.एस्.सी.

श्रीमान् सत्यव्रतशास्त्री महोदयः संस्कृतभाषासाहित्ये प्रसिद्धः कविः वैयाकरणश्च आसीत्। तस्य हृदये संस्कृतभाषाविषये महत् ज्ञानं अभिमानः च आसीत्। सः भगवत्याः शारदायाः समाराधनतत्परः आसीत्।

तस्य जन्म विगते शताब्दे त्रिंशत्तमे वर्षे 1930 सेप्टेम्बरमासस्य

एकोनत्रिंशत्तमे (29) दिनाङ्के अविभजितभारतस्य लाहोर्नगरे अभवत्। तस्य पिता चारुदेवशास्त्री, माता च रामसखी। पिता चारुदेवशास्त्री महोदयः महावैयाकरणः सन् ‘अभिनवपाणिनिः’ इत्येव प्रसिद्धः।

सत्यव्रतशास्त्री महोदयस्य आरम्भिकविद्याभ्यासः

पितृसमीपे सम्पन्नः तेन पारम्परिकरीत्य एवं विद्यालयीयमहाविद्यालयीयविश्वविद्यालीयरीत्या अपि संस्कृतम् अधीतम्। वाराणस्यां तेन विविधविदुषां सन्निधौ विविधानि शास्त्राणि अपि अधीतानि। सः पञ्जाब् विश्वविद्यालयद्वारा संस्कृते बि.ए., एम.ए. पदवीं च प्रथमश्रेण्या प्राप्तवान्। सः काशी विश्वविद्यालयद्वारा 'डाक्टर आफ् फिलासफी' इत्युपाधिं अपि प्राप्तवान्। बनारसहिन्दुविश्वविद्यालयतः पी.एच्.डी. इति उपाधिं अवाप्य तेन नवदिल्ल्यां जवाहरलाल् विश्वविद्यालये गौरवाचार्यपदव्यलङ्कृतम्। अनन्तरं उत्कलराज्ये पुरिजगन्नाथविश्वविद्यालयस्य उपकुलपतिरभवत्।

“महामहोपाध्याय”, “विद्यावाचस्पति” इत्यादि उपादिभिः मण्डितेन अनेन महाभागेन श्रीरामकीर्तिमहाकाव्यम्, श्रीबोधिसत्त्वचरितम्, श्रीगुरुगोविन्दसिंहचरितम्, इन्दिरागान्धीचरितम्, थायिदेशविलासम् इत्यादयः कृतयः प्रणीताः। अनेन प्रकाटितासु इतरासु कृतिषु “सुभाषितसाहस्री” नामकं सङ्कलनं वैदिकव्याकरणम् नामकं भाषान्तरिकरणं च वर्तेते। भारतदेशे भाषासेवायै दीयमाना उत्तमोपाधिः “ज्ञानपीठपुरस्कारः” संस्कृतभाषाक्षेत्रे ऐदम्प्राथम्येन अनेन महाभागेन एव प्राप्तम्। “श्रीगुरुगोविन्दसिंहचरितम्” काव्याय अनेन साहित्य अकाडमीपुरस्कारश्च गृहीतः। श्रीमता सत्यव्रतशास्त्रिणः वैदुष्यगुणं प्रख्यापयन् वल्लभदेवः स्वीये 'सुभाषितावलि' नामके ग्रन्थे न्यगादीत्-

“विद्वत्त्वं च नृपत्वं च नैव तुल्यं कदाचन।
स्वदेशे पूज्यते राजा विद्वान् सर्वत्र पूज्यते।।” इति।

एतादृशः एव आसीत् विद्वत्तल्लजः संस्कृतसाहित्यविमर्शतत्परः प्रो. सत्यव्रतशास्त्रिवर्यः।

सततं भारतीयवैदिकवाङ्मयानुशालिनिरतः सः यः सरस्वत्याः समाराधनया परिनिष्ठितभावेन आजीवनं संस्कृतस्य अध्ययनेन अध्यापनेन च सत्यव्रतशास्त्रि महोदयेन रहस्यमिदम् अवगतं यत् - “संस्कृतस्य प्रत्येकमपि शब्दः अर्थ विशेषम् आवहति इति। 'जलम्', 'सलिलम्', 'नीरम्' इत्यादयः शब्दाः जलस्य पर्यायवाचिनः इत्यस्माभिः कथ्यते। परञ्च यथार्थरूपेण एतेषु शब्देषु पर्यायवाचिचं नैव किञ्चित् अर्थभेदोऽपि विद्यते। एवमेव धनं, अर्थः, वित्तम् इत्यादयः यथा संपदर्थद्योतकाः।

तद्वत् द्रवतीति द्रव्यम् इति व्युत्पत्तेः आधारेण 'द्रव्य' शब्दोऽपि धनवाचकः अस्ति। तस्यात्र अस्ति अर्थविशेषः। अस्माकं प्रादेशिकभाषासु अपि महान् शब्दराशिः संस्कृतमयः। अत एव संस्कृत अध्ययनं मातृभाषाया सार्धं नूनं विधेयम्।” इति।

2021 तमे वर्षस्य नवम्बरमासस्य चतुर्दश 14 दिनाङ्के संपूर्णमनुकुलः इदम् महापण्डितं विच्युतः। सत्यव्रतशास्त्री महोदयः संस्कृतसाहित्यस्य शिरोमणिः आसीत्। सः भारतस्य प्रतिष्ठां अवीवृधत्। तेन क्रि.श. 2009 तमे वर्षे भारतीयज्ञानपीठसंस्था एतस्य असदृशसाहित्यसेवां परिगणय्य ज्ञानपीठप्रशस्तिप्रदानेन सत्कारं अकरोत्। तथा भारतसरकारस्य पद्मश्री पुरस्कारः, विद्यावाचस्पतिप्रशस्तिः, राष्ट्रपतिप्रशस्तिः, कालिदासपुरस्कारः, साहित्य अकाडमीप्रशस्तिः, बेङ्कोक् नगरस्य सिल्पकोर्नविश्वविद्यालयस्य तथा रोमानिया देशस्य ओराडे विश्वविद्यालयस्य च 'गौरव डाक्टरेट् आफ् फिलासफी' प्रशस्तिः इत्यादि देशविदेशीयप्रशस्तिभिः एषः पुरस्कृतः।

‘शाङ्गधरपद्धतौ’ कविना प्रोक्तम्-

“अजरामरवत् प्राज्ञः विद्यापथं च साधयेत्।
गृहीत इव केशेषु मृत्युना धर्ममाचरेत्।।” इति।

-शाङ्गधरपद्धतिः - 66

एतत् सत्यम्। एतेऽपि महाभागाः स्वस्य मरणपर्यन्तं विद्यां प्राप्तवान्। “हतेषु देहेषु गुणाः धरन्ते”, “गुणाः पूजास्थानं गुणिषु” इति कविवचनानुसारेण तेषु सद्गतिः प्राप्यताम् इति भगवते प्रार्थना। ●

ಆನ್ಲೈನ್ ಭಾಷಾ ವಿಭಾಗ

ಆಂಬೋ

✍️ ವಾಣಿಶ್ರೀ ಮುಕುಂದ ಭಟ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ವಸಂತ ಋತು ಮ್ಹಳೇರಿ ರೂಾಡ ಪುರಾ ಚಿಗುರ್ದೆ ಸಂದರ್ಭ. ಹೇ ವೇಳಾರಿ ಕಯಿ ಪೆಳೇಲೇರಿ ವರಿ ಪಕ್ಷೀನ ಚಿಲಿಪಿಲಿ ಕೊರ್ದೆ ಆವಾಜು ಆಯ್ಕುಚಾಕ ಮೇಳ್ತಾ. ಆನೀ ಹೇ ಋತುಂತು ಏಕ ಮಸ್ತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲೆ ತಸಲೆ ಫಲ ಮ್ಹಳೇರಿ 'ಆಂಬೋ'. ಆಂಬೋ ಮ್ಹಳೇರಿ ಕೋಣಾಕ ಇಷ್ಟ ನಾ ಸಾಂಗಾ? ಪೂರಾ ಲೋಕಾಂಕ ಇಷ್ಟ ಸಾನ ಚೆಡುರ್ವ ಧೋರ್ದು ವಯ ಜಾಲ್ಲಿಲೆ ಲೋಕಾ. ವರಿ ಆಂಬೋ ಮ್ಹಳೇರಿ ಪ್ರೀತಿ. ಸಾಕ್ರೆ ಕಾಯಿಲೆ ಆಶಿಲೆ ವಯ ಜಾಲ್ಲಿಲೆ ಲೋಕು ಪರ್ಯಂತ ದಿವ್ನಾ ಏಕ ಸಾನ ಆಂಬೆ ಪೇಶಿ ತರಿ ಖಾತ್ರಾಚಿ. ತಿಲ್ಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಲೋಕಾಂಕ ಆಂಬೋ ಮ್ಹಳೇರಿ. ತಾಕ್ಕಾ ನೈವೆ ಆಂಬೆಕ 'ಫಲಾಚೆ ರಾಯು' ಮ್ಹೋನು ಆಪೋಚಿ. ಆಂಬೆಂತು ಮಸ್ತ ನಮೂನ ಮೇಳ್ತಾಚಿ. ಆಪ್ತಾ, ಈಷಾಡ, ಮಲ್ಲಿಕಾ ಮ್ಹೋನು ಆಸಾಚಿ. ಆನಿ ಆಂಬೆಂತು 'ಗೊಂಟ' ಮ್ಹೋನು ವರಿ ಮೇಳ್ತಾ. ತೇ ಹರ್ಷಿ ಖಾವ್ಣಾಕ ಮಾತ್ರ ಜಾವ್ಣೆ ಆಮ್ಗೇಲ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಂಕ ತರಿ ಆಂಬೋ ಮ್ಹಳೇರಿ ಜೀವು. ಎಪ್ರೀಲ್-ಮೇ ಮೈನೆಂತು ತರಿ ಆಂಬೋ ಮೆಳ್ಳೇರಿ ಕಸನೆ ಏಕ ರಾಂಫದ ಕೊರ್ಚಿಚಿ. ತಸ್ಸಲೆ ರಾಂಧಪಾಂತುಲೆ ಧೋಡೆ ಹಾವ ಬರೇಲೆ ಪಳೇಯಾ.

ಆಂಬೇ ಸಾಸಮ: ಆಂಬೋ ಪೇಶಿ ಕೋರ್ದು ತಾಕ್ಕಾ ಗೋಡ ಲಾವ್ನು ದವರ್ದೆ. ಕಡೇರಿ ಸೋಯಿ, ಸುಕ್ಕಿ ಮಿಸಾಂಗ, ಹಳದಿ ಪಿಟ್ಟೊ, ಮೀಟ ಫಾಲ್ನು ವಾಟೋನ ಘೇವ್ಣು ಮಾಸೋಲು ಜಾತ್ರಾ ಆಯ್ಕೆ ತನ್ನಾ ಹರ್ವೆ ಸಾಸಮ ಫಾಲ್ನು ಆನಿ ಬೇಗೇನ ವಾಟೋನು ಘೇವ್ಣು. ಮಾಸೋಲು ಕಾಸು ತಾಕ್ಕಾ ಆಂಬೋ ಫಾಲ್ನೇರಿ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಆಂಬೇ ಹುಮ್ಮಾಣೆ: ಆಂಬೆ ಸಾಲಿ ಕಾಣು ಸಮ ಚಿಡುರ್ವನು ತಾಚ್ಚೆ ರೋಸು ಪೂರಾ ಕಾಡ್ತಾ. ಕಡೇರಿ ಫನ್ನಾಕ ಸಾಸಮ, ತೇಲ ಹೀಂಗೂ, ಉಡಿದಾ ದಾಳಿ, ವಲ್ಲಿ ಮಿಸಾಂಗ, ಫಣ್ಣಾ ಪಾಲ್ನೊ

ಫಾಲ್ನು, ತಾಕ್ಕಾ ಆಂಬೋ ಫಾಲ್ನು ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಗೋಡ, ಸೋಯಿ, ಮೀಟ ಫಾಲ್ನು ಹೂನ ಕೊರ್ದೆ.

ಆಂಬೇ ಹೆಪಾಳೆ: ಆಂಬೋ ಸಾನ ಸಾನ ತುಕ್ಕೊ ಕೋರ್ದು ತಾಕ್ಕಾ ಗೋಡ ಲಾವ್ನು ದವರ್ದೆ, ತಾಕ್ಕಾ ಸೋಯಿ ರೊಸ್ಸು ಏಳಾ ಪಿಟ್ಟೊ ಫಾಲ್ನು.

ಆಂಬೇ ಗೊಜ್ಜು: ಆಂಬೋ ಶಿಚ್ಚೋನು, ತಾಂತು ಸೋಯಿ ವಲ್ಲಿ ಮಿಸಾಂಗ ನೈವೆ ಸುಕ್ಕಿ ಮಿಸಾಂಗ ಹೀಂಗೂ ಫಾಲ್ನು.

ಆಂಬೇ ರೋಸು: ಉಡಿದಾ ದಾಳಿ, ಮೆತ್ತಿ, ಹೀಂಗೂ, ಸುಕ್ಕಿ ಮಿಸಾಂಗ, ಭಾಜ್ಜುನು. ಸೋಯಿಕ್ ಭಾಜ್ಜಿಲೆ ಸಾಮಾನು ಪೂರಾ ಫಾಲ್ನು ಕಸಕಸಿ ಮಾಸೋಲು ಕೋರ್ದು ಘೇವ್ಣೆ. ಕಡೇರಿ ಫಣ್ಣಾಕ ಫಣ್ಣಾಪಾಲ್ನೊ, ತೇಲ, ಸಾಸಮ, ಆಂಬೋ ಫಾಲ್ನು ಭಾಜ್ಜುನು ಫೇವ್ಣು ತಾಕ್ಕಾ ವಾಟೈಲ್ ಮಾಸೋಲು, ಗೋಡ, ಮೀಟ ಫಾಲ್ನು ಹೂನ ಕೊರ್ದೆ.

ಹೇ ಇತ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ನೈಯಿ ಆನೀಕ ನಮ-ನಮೂನೆಚಿ ರಾಂಧಾಪ ಆಸಾಚಿ. ಆಮ್ಗೇಲ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಂಕ ರಾಂಧಪ ಬದಲ್ ಸಾಂಕಾ ಮ್ಹೋನು ನಾ. ನವೀನ ನವೀನ ರಾಂಧಪ ಶಿಕ್ವಾಕ ಮೆಳ್ತಾಚಿ. ಹೇ ಪೂರಾ ರಾಂಧಪ ಕೊರ್ದೆ ಮಾತ್ರ ನೈಯಿ ಆಂಬೋ ಅಶಿ ಖಾವ್ಣಾಕ ವರಿ ಜಾತ್ರಾ. ಆಂಬೋ ಖಾವ್ಣೆ ನಿಮಿತ್ತ ಸಾಕ್ರೆ ಪ್ರಮಾಣ ಚಡ ಜಾವ್ಣೆ ಮಾತ್ರ ಮ್ಹೋನು ಲೆಕ್ಕಾತಾಚಿ. ಜಾಲೇರಿ ಆಂಬೋ ಖಾವ್ಣೆ ನಿಮಿತಿ ಆಮ್ಗೇಲ್ ಆಂಗಾ. ಚಾಮ್ಪಿಚೆ ಕಾಂತಿ ವಾಡ್ತಾ ನೈಶಿ ಆಂಗಾಂತು 'ವಿಟಮಿನ್' ಆನಿ 'ಪೊಟ್ಟಾಷಿಯಂ' ಅಂಶ ವಾಡೋಚಾಕ ವರಿ ಸಹಾಯ ಜಾತ್ರಾ.

ಆಜ್ಞಾಲೆ ಪ್ರಪಂಚ

ಲಾವಣ್ಯ ಶಾನುಭೋಗ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಏಕ ಸಾನ ಗಾಂವು, ಗಾವಾಂತು ಏಕ ಸಾನ ಘರ ಆಶಿಲೆ. ತೇ ಘರಾಂತು ಆಜ್ಞಾ ಆನಿ ತಾಗೇಲೆ ಮೋಗಾ ನಾತಿ “ಆಮ್ಕಾಣಿ” ಆಶಿಲಿ. ತಿಕ್ಕಾ ಆಯಿ-ಬಾಪ್ಪಾ ನಾ, ತೀ ಏಕ ಅನಾಥ ಚೆಲ್ಲಿ, ಆಜ್ಞಾಲೆ, ಗಾವಾಂತು ಸಾನ ಆಂಗಡಿ ಆಶಿಲೆ ಆನಿ ಘರಾಂತು ಹಿತ್ತಲ ಆಶಿಲೆ. ಆಮ್ಕಾಣಿ ಖಾತೇರಿ ತೊ ಮಸ್ತ ಕಷ್ಟ ಕಾಡ್ತಶಿಲೊ. ಆಂಗಡಿ ಚೆ, ಘರಾಚೆ, ಹಿತ್ತಾಚೆ ಕಾಮ ತೋಬ್ಬಿ ಪಳೋನು ಘೆತ್ತಶಿಲೊ. ಆಜ್ಞಾಲೆ ಮೋಗಾನ ತಿಕ್ಕಾ ಕೆನ್ನಾ ತಿಗೇಲೆ ಆಯಿ-ಬಾಪ್ಪಾಲೆ ಉಡಗಾಸ ಜಾವ್ತಕ ದಿಲ್ಯಾ. ಆಜ್ಞಾಕ ಆಮ್ಕಾಣಿ ಬೀ ತಾಗೇಲೆ ಪೂರಾ ಪ್ರಪಂಚ. ತಿಕ್ಕಾ, ಲಿಂಬು ಚಾಕಲೇಟ, ಆಂಬೊ, ಚಾಕ್ಲಿ, ಪೇಪರ್ ಮಿಂಟ್ ಪೂರಾ ಹಾಣು ದಿತ್ತಶಿಲೊ. ಆನೀ ದಿವಸ ತಿಕ್ಕಾ ಏಕ ರೂಪಾಯಿ ದಿತ್ತಶಿಲೊ. ತೀ ತೆ ದುಡ್ಡು ಡಬ್ಬಂತು ಜಮ ಕೋರ್ನು ದವರ್ತಶಿಲಿ. ಆಮ್ಕಾಣಿ ಖಾಂದೇರಿ ಬಸೋನು ಆಂಗಡಿಕ ಆಪೋನು ಹಾಡ್ತಶಿಲೊ. ಆಮ್ಕಾಣಿ ಗಾವಾಂತು ಏಕ ಶಾಲೆಕ ಘಾಲ್ಲೆ. ದಿವಸ ಸಕ್ಕಾಣಿ ಸೊಡ್ವಚುನು, ಸಾಂಜೇರಿ ಆಪೋನು ಹಾಡ್ತಶಿಲೊ. ಆಮ್ಕಾಣಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರೋಚಕ ಆಜ್ಞಾ ಮಸ್ತ ಶಿಕ್ಕಿಲ್ಯಾ ತಾಕ್ಕಾಚಿ ತಿಕ್ಕಾ ಟ್ಯೂಶನಾಕ ಘಾಲ್ಲೆ. ದಿವಸ ರಾತ್ರಿಕ ಲಾವೊನು, ಆಪಣೆಲೆ ಬಗಲಾನ ನಿದಕಾರೋನು “ಲಾಲಿ ಲಾಲಿ ಸುಕುಮಾರ, ಲಾಲಿ ಮುದ್ದು ಬಂಗಾರ, ಆಜ್ಜನ ಪಾಲಿನ ನೆಮ್ಮದಿ ನೀ, ಕಂದಾ ನೀನೇ ಆಧಾರ” ಮ್ಹಳೇರಿ ತೇ ಆಕಾಶಾಂತುಲೆ ಚಂದ್ರಾಕ ಭಿ ನೀದ ಯೆನಾಶಿ ಉರ್ನಾಶಿಲೆ.

ದಿವಸ ಗೆಲ್ಲೆ ತಶಿ ಆಮ್ಕಾಣಿ ಹೋಡ ಜತ್ತ ಗೆಲ್ಲಿ. ತೇ ಮ್ಹಣತಾ ನೆ, ಚೆಲ್ಲಿ ಚಡರ್ವ ಮಸ್ತ ಒಗ್ಗಿ ಹೋಡ ಜತ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ಣು, ತಳ್ಳಿ ಆಜ್ಞಾಲೆ ದೊಳೆ ನಕ್ಲತ್ತ ಆಶಿಲೆ ತೀ, ಕಿತ್ಲೆ ಒಗ್ಗಿ ಹೋಡ ಜತ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಕಳೆನಾ. ಆತ್ತ ಆಮ್ಕಾಣಿ, ಘರಚೆ, ಆಂಗಡಿಚೆ, ಹಿತ್ತಾಚೆ ಪೂರಾ ಕಾಮಾಂತು ಮದತ ಕರ್ತಶಿಲಿ. ಹಾಜ್ಜೆನ ಆಜ್ಞಾಕ ಭಿ ಆಧಾರ ಜತ್ತಶಿಲೆ. ಆಮ್ಕಾಣಿ ಆಜ್ಜ ಮ್ಹಳೇರಿ ಮಸ್ತ ಮೋಗು. ತಾಕ್ಕಾ ಸೋಣು ಏಕ ಕ್ಷಣ ಭಿ ಉರನಾಶಿಲಿ. ದಿವಸ ಆನಿ ಒಗ್ಗಿ ಧಾಂವಚಕ ಲಾಗ್ಲೆ. ತೇ ದಿವಸ ಆಯ್ಲೆ, ಆಮ್ಕಾಣಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಭಾಯಿ, ವಚ್ಚಕ ತಯಾರ ಜಲ್ಲಿ. ಮಸ್ತ ಕಷ್ಟ ಕೋರ್ನು ಆಜ್ಞಾನ ತಿಕ್ಕಾ ಬಾರಾವಿ ವರಂತ ಶಿಕ್ಕಿಲೆ. ಆತ್ತ ತೀಣೆ ಮುಕಾರ್ಚೆ ಶಿಕ್ಷಣಾಕ ಭಾಯ್ಲೆ ಗಾಂವಾಕ ವಚ್ಚಾಶಿಲೆ. ಆಜ್ಞಾಕ ಭಿ ವರ್ಸ ಮಸ್ತ ಜಲ್ಲೆ ದಿಕುನು, ಪೈಲೆ ವರಿ ಶಕ್ತಿ ಆನಿ ಜೊಡ್ಡೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತಾಗೆಲೆ ನಾಶಿಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ,

ನಾತಿ ಖಾತೇರಿ ತಾಣೆ, ತಾಗೆಲೆ ಹಿತ್ತಲ ಘಾಣಾಕ ದವರ್ನು, ತೇ ದುಡವಾನ ತಿಕ್ಕಾ ಭಾಯ್ಲೆ ಗಾಂವಾಕ ಪೆಟ್ಟಿಲೆ. ಆತ್ತ ಘರಾಂತು ಕೊಣ್ಣೆ ನಾ, ಪೂರಾ ಕಡೇನ ಚಿಂಕಾರು, ಆಜ್ಞಾಕ ಭಿ ಮಸ್ತ ವರ್ಸ ಜಲ್ಲೆ ದಿಕುನು, ತಾಗೆಲೆ ಮಸ್ತ ಕಾಮ ಜಾಯ್ಲಾ ಜಲೇರ್ ಭಿ ಕುಂಟಸುನು ತಾಗೇಲ್ ಕಾಮ ತೊ ಕೋರ್ನು ಘೆತ್ತಶಿಲೊ.

ಆಮ್ಕಾಣಿ ದಿವಸ ಆಜ್ಞಾಲೆಗೆ ಪೋನ ಕೋರ್ನು ಉಲ್ಲೆತೀರ್ ಭಿ, ತೇ ನಾತಿಲೆ ಮೋಗು ಎದ್ರಾ ಆಶಿಲ್ ವರಿ ದೀನಾಶಿಲೆ. ಶಿಕ್ಕುನು ಆಮ್ಕಾಣಿ ಏಕ ಹೋಡ ಕಾಮಾಕ ಲಾಗ್ಲಿ. ಆತ್ತ ತಿಕ್ಕಾ ಪುರಸತು ಕಮ್ಮಿ, ಗಾವಾಂತು ಆಪಣೇಲೆ ಆಜ್ಞಾಕ ಶಿ ಆಸ್ಸಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಪಳೋಚಕ ವರೀ ಪುರಸತ್ ನಾ. ದಿವಸ ಏತ್ತಶಿಲೆ ಪೋನು ಆತ್ತ ವಾರಾಕ ಏಕ ಪಟಿ, ಮ್ಹೈನಕ ಏಕ ಪಟಿ, ಯವ್ಚಕ ಸೂರ ಜಲ್ಲೆ. ಮನಪಾಲೆ ಸ್ವಭಾವು ತಶಿ ನೈವೆ? ಹಾತ್ತಾಂತು ದುಡ್ಡು ಆಯ್ಲಿರಿ, ಆಮ್ಗಲೆ ಲೋಕು ವಿಸರ್ನು ವತ್ತಾಚಿ. ಆಮ್ಕಾಣಿ ಗಾಂವಾಕ ಯೇನಾಶಿ ಮಸ್ತ ಕಾಲ ಜಲ್ಲೆ. ಗಾಂವಾತು ಆಪಣೇಲೆ ಆಜ್ಞಾಕ ಶಿ ಆಸ್ಸಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಭಿ ಪಳೋಚಕ ಆಯಿಲ್ಯಾ ತೀ. ಆಜ್ಞಾ ನಾತಿಲೆ ಉಡಗಾಸು ಕಾಡತ ಉರ್ತಶಿಲೊ. ಪೋನ ಆಯಿತ್ತಿನ್ನಾ “ಏತ್ತಾ ಆಜ್ಞಾ ರಜಾ ಮೆಳನಾ ಯೆವಚಕ” ಮ್ಹಣ್ಣು ಸಾಂಗ್ತಶಿಲಿ. ಆಜ್ಞಾಕ ಆತ್ತ ಮಸ್ತ ಆರಾಮ ಉರ್ನಾಶಿಲೆ. ತಾಗೆಲೆಗೆ ಕಾಯಿ ಕೋರ್ನು ಘೆವಚಕ ಜಾಯ್ಲಿಲೆ. ಆಜ್ಞಾ ಬರೀ “ಆಮ್ಕಾಣಿ ಪಳೋಕಾ, ಆಮ್ಕಾಣಿ ಪಳೋಕಾ” ಮ್ಹಣ್ಣು ಉರ್ತಶಿಲೊ. ಬಗಲೆ ಘರಚೆ ಲೋಕಾನ ಆಮ್ಕಾಣಿ ಪೋನ ಕೋರ್ನು, ಆಜ್ಞಾಲೆ ಬದಲ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ತೀ ಬಿಗ್ಗಿ ಭಾಯ್ಲಿ ಸೋರ್ನು ಆಯ್ಲಿ. ಆಜ್ಞಾ, ನಾತಿಕ ಪಳೋಕಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಜೀವ ಧರನು ಆಶಿಲೊ. ತಿಕ್ಕಾ ಪಳೇನಾಶಿ ಸಾತ ವರ್ಸ ಜಾವ್ಲೆ ಗೆಲ್ಲೆ. ಆಮ್ಕಾಣಿ ಯವ್ಚ ಪಾವಿಲ್ ತೆನ್ನಾ, ಆಜ್ಞಾಕ ಹಾಂತ್ಲಾರಿ ಪಳೋನು ಏಕ ಪಂತ ಮೂರ್ತಿ ಶಿ ರಾಬ್ಬಿ. ತಿಗಲೆ ಮನಾಂತು ಮಸ್ತ ವಿಚಾರ ಧಾವ್ತಶಿಲೆ. ಮೆಗಲೆ ಆಜ್ಞಾಕ ಪಳೇನಾಶಿ ಸಾತ ವರ್ಸ ಜಾವ್ಲೆ ಗೆಲ್ಲೆ, ಆಜಿ ಪಳೇಲೆರಿ ಆಸಲ್ ಸ್ಥಿತಿ ರಿ ಆಸ್ಸಾ ಮ್ಹಣ್ಣು ಬೇಜಾರ ಕೆಲ್ಲಿ. ಆಮ್ಕಾಣಿ ಪಳೋನು ಆಜ್ಞಾಲೆ ಇಚ್ಚ ಪೂರ್ಣ ಜಲ್ಲೆ. ತಶಿ ಆಜ್ಞಾನ ದೊಳೊ ಧಾಂಪ್ಲೆ. ಆಮ್ಕಾಣಿ ರಾಬ್ಬಲ್ ಕಡೇನ ಪಳೇತ ಉರ್ಲಿ. ತಿಕ್ಕಾ ತಿಗಲೆ ಸಾನ್ಪಣೆಂತು ಆಜ್ಞಾಲೆ ಮೋಗು ಆನಿ ತಾಣೆ ತಿಗಲೆ ಖಾತೇರಿ ಕಾಡಿಲ್ ಕಷ್ಟ ಪೂರಾ ದೊಳೆ ಎದರಾಕ ಆಯ್ಲೆ. ತೀ ಮಸ್ತ ರಡಚಕ ಲಾಗ್ಲಿ ತಾಜ್ಜೆ ಬರ್ಲಿ,

ತಿಕ್ಕಾ ಮನಾಕ ಏಕ ವಿಷಯ ತೊಪ್ಪಶಿಲೆ ಕಿ, “ಮರಚೆಕಾಲಾಕ ಹಾಂವೆ ಆಜ್ಜಾ ಬರ್ಬಿ ಉರ್ನು, ತಾಕ್ಯಾ ಪಳೋನು ಘೆವ್ವಾಶಿಲೆ” ಆಮ್ಗೆಲೆ ಲಾಗಿಚೆ ಲೋಕು ಆಶಿಲ್ ತೆನ್ನಾ ತಾಂಗೇಲ್ ಕಿಮ್ಮತ್ ಕಳನಾ. ನಾಶಿಲ್ ತೆನ್ನಾ ಕಳನಾ. ತೇ ದಿವಸ ಆಮ್ಗಣೆಕ ಆಜ್ಜಾಲೆ ಕಿಮ್ಮತ್ ಕಳೆ.

ಆಯ್ಚೆ ಕಾಲಾ ಚರಡುವಾಂಕ ಆಜ್ಜಾ-ಆಜ್ಜಿಲೆ ಮೋಗು ಮ್ಹಳೇರಿ ಕಸನೆ ಮ್ಹೋಣು ಗೊತ್ನಾ, ಆವಸು-ಬಾಪಸು ನಂತರ

ನಿಸ್ಸಾರ್ಥ ಜಾವ್ನು ಮೋಗು ಕರ್ತಲೆ ಮ್ಹಳೇರಿ ತೇ, ಆಜ್ಜಾ-ಆಜ್ಜಿ ಅಶಿ ಪಳೋಚಕ ಗೆಲ್ಲೆರಿ, ಮಸ್ತ ಕಡೇನ ಕುಟುಂಬಾಂತು, ಮ್ಹಾಂತಾರ್ ಲೋಕಾಕ ಮಸ್ತ ಕೀಳ್ ಜಾವ್ನು, ಪಳೋನು ಘೆತ್ತಾಬಿ, ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಾಕ ಫಾಲ್ತಾಬಿ, ತಾಂಗೇಲ್ ನಾತ್ರ ಹೋಡ ಜಲ್ಲೆ ತಶಿ, ತಾಂಗೇಲೆ ಮನಾಂತು ಆಜ್ಜಾ-ಆಜ್ಜಿ ಬದಲ ಮೋಗು ಕಮ್ಮಿ ಜತ್ತಾ. ಆಜ್ಜಾ-ಆಜ್ಜಿಲೆ ಮೋಗು ಕಸನೆ ಆಶಿಲ್ ಮ್ಹೋಣು, ತಾಜ್ಜೆ ಕಿಮ್ಮತ್, ತಾನ್ನಿ ನಾಶಿಲ್ ತೆನ್ನಾ ಕಳತಾ. ●

ಚೂಡಿ ಪೂಜೆ

✍ ನಿಧಿ ನಾಯಕ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಆಷಾಢ ಮಾಸ ಜಾಲ್ಲೊ, ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸ ಎತ್ತಾನ್ ಆಸಾ. ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸ ಮಣ್ಣಾನ ಹೇ ಬಾಯ್ಲಮನ್ಯಾಕ ಚೂಡಿ ಪೂಜ್ಯೋಂಚ ಏಕ್ ಹೊಡ್ಕು ಸಂಭ್ರಮ. ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಅನಿ ಆಯ್ತಾರಾ ಚೂಡಿ ಪೂಜ್ಯೊಂಚಿ ಆಸಾ.

ಚೂಡಿಕ ದಿಬ್ರಾನ್‌ಕೋರು, ಅಣ್ಣಳೆ, ಫಾಂಟಿ ಮಡ್ಲೊ, ನೆಲನೆಲ್ಲಿ, ಮಾಜ್ರಾನಾಂಗುಟ, ಪಚ್ಚೆಪತ್ರ, ಮಗೀರಿ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣಾಂಚಿ ರತ್ನಗಂಧಿ ಪೂಲ್, ರಥಾಪೂಲ್, ಸುಗಂಧಿಪೂಲ್, ಶಂಖಿ ಪುಷ್ಪ, ಕರವೀರ ಪೂಲ್ ಗಾಲ್ಪಾಚಿ.

ಚೂಡಿ ಪೂಜೆ ಮಳ್ತಾರಿ ಅಮ್ಮಿ ಸೂರ್ಯಕ ಅನಿ ತುಳಸಿಕ ಆರಾಧನ ಕೊರ್ಚೆ. ಸಕನಿಚೆ ಶುಕ್ರವಾರ ಅನಿ ಆಯ್ತಾರಾ ಮತ್ತೆರ್ ನ್ಹಾವ್ನು ಅಮ್ಮಿ ಬಂದಿಲ್ ಚೂಡಿ ಪೂರಾ ವಟ್ಟುಕೊರ್‌ನು ತುಳಸಿಕಟ್ಟೆ ವೈರಿ ದವರ್ನು ತುಳಸಿಕ ಆರಾಧನ ಕೊರ್ಚೆ. ಸುರ್‌ವೆಕ್ ಕಳಶಕ್ ಉದ್ದಾ ಬೊರಚೆ, ತಶೀ ತೇ ಕಳಶಾಕ ಹಳದಿ-ಕುಂಕುಮ ಲಾಘ್ನು, ಉದ್ದಾಂತು ಹಳದಿ ಕುಂಕುಮ ತಶೀ ಅಕ್ಷತ ಫಾಲ್ತೆಲೆ, ಪಾನ್ನವೀಡೋ ತಯಾರ್ ಕೊರ್ನ್ ದವರ್ಚೆ, ಪಾನ್‌ವೀಡಂತು ಚೂಡಿ ದವರ್ನು ತುಳಸಿಕಟ್ಟೆ ವೈರ್ ದವರ್ಚೆ. ತುಳಸಿಕಟ್ಟೆಕ್ ಪಾಂಚ್‌ಸುತ್ತಾ ಯೆವ್ಚೆ.

ತುಳಸಿಕ ಅನಿ ಸೂರ್ಯಕ ಅಕ್ಷತ ಫಾಲ್ತೆ. ನೈವೇದ್ಯ ಕರ್ಚೆ ಪೂಡೆ ತುಳಸಿಕ ಉದುಬತ್ತಿ ದಾಕೋಚೆ. ನೈವೇದ್ಯಕ್ ತಯಾರ್ ಕೊರ್ಚೆ. ಪೋವಾ ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯ, ಚಣೆ ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯ, ತುಳಸಿಕ ತಶೀ ಆರತಿ ದಾಕೋಚೆ. ಬಾಯಿಂಕ್ ಅನಿ ಮಡ್ಲೆರುಕಾಕ ಚೂಡಿ ದವರ್ಚೆ ಅನಿ ಆರತಿ ದಾಕೋಚೆ. ಅಮ್ಗೆಲೆ ಹುಂಬ್ರಾಕ ದೊನ್ನಿ ದಿಕಾನಾ ಚೂಡಿ ದವರ್ಚೆ ಅನಿ ಆರತಿ ದಕೋಚೆ ಹಜ್ಜ ಉದ್ದೇಶ ಕನ್ ಮಲ್ಲರಿ ಅಮ್ಗೆಲೆ ಘರಾಂತು ಲಕ್ಷ್ಮೀಲೆ ವಾಸ್ತವ ಅಸೋ ಮುನ್. ಅಮ್ಗೆಲೆ ಘರಾಂತು ಸುಖಿ, ಶಾಂತಿ, ಅಸೋ ಮುನ್ ಹೇ ಕರ್‌ಚೆ, ಬಿತರಿ ಯೆವ್ಚೆ ಅಮ್ಗೆಲೆ ದೇವಕ್, ಕುಲದೇವಕ್ ಪೂರಾ ಚೂಡಿ ದವರ್ನು ದೇವಕ್ ಏಕ್ ಆರತಿ ದಾಕೋಚೆ. ಸುಮಂಗಲಿ ಲೋಕಕ್ ಚೂಡಿ ದಿವ್ಚೆ ಚೂಡಿ ಗೆವ್ಚೆ, ಅಶೀರ್ವಾದ ಗೆವ್ಚೆ.

ಅಮ್ಮಿ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜ ಸುಮಂಗಲಿ ಬಾಯ್ಲಮನ್ಯಾನಿ ಚೂಡಿ ಪೂಜುಚೆ ರೀತಿ ಚಲೋಂಗೇನು ಆಯ್ಲಿಂಚಿ.

ಸರ್ವಾಂಕ ಧನ್ಯವಾದು. ●

ಏಕ್ ಘಡಿ ಹಸೂನ್ ಕಾಡಿ

✍️ ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

“ಕಾಪಿ”

- ಸೂಪರ್‌ವೈಜರ್ - “ಇತ್ಯಾಕ್ ಮತ್ತಿ ಹೂನ್ ಕೊರ್ನ್ ಬಸ್ಸಾ? ಹೋಲ್ ಟೀಕೆಟ್ ಸೊಣ್ ಐಲ್‌ವೇ?”
ಗುಂಡ - “ಸಾರ್ ಗಡಿಬಿಡಂತು ಪಲ್ಲೇ ಪರೀಕ್ಷೆಚಿ ಕಾಪಿ ಚೀಟಿ ಹಳ್ಳಾ!”

“ಶುಗರ್ ವಾಣಿ ಜತ್ತಾ”

- ಶೇಖರ್ - “ತುಮ್ಮೆಲ್ ಅಂಗಡೀಂತು ದೋನ್ ಕಿಲೋ ಸಕ್ಕರ್ ಗೆತ್ಲೆ ದಲ್ಲಾರಿ ಘರ ವಚೂನ್ ಪಳ್ಳೆಲಾರಿ ದೋನ್‌ಶಿ ಗ್ರಾಂ ವಾಣಿ ಜಲ್ಯಾ.”
ಅಂಗ್‌ಡಿ ಮಾಲೀಕು - “ತುಮ್ಮಿ ಘರಾಕ್ ಕಪ್ಪಿ ಗೆಲ್ಲೆಲೀಚಿ.”
ಶೇಖರ್ - “ಚಮ್ಮುನೂ ಗೆಲ್ಲೆಲ್ ಮಾರಾಯ.”
ಅಂಗ್‌ಡಿ ಮಾಲೀಕು - “ಚಮ್ಮಲರಿ ಶುಗರ್ ಊಣಿ ಜತ್ತಾ ಮೋಣು ವೈದ್ಯಾ ಸಂಗ್ ಮು!”

“ಮದರಂಗಿ”

- ಚಿಲ್ಲೆಲ್ ಬಪ್ಪುಸು - “ತುಮ್ಮೆಲ್ ದೂವ್ ಅಮ್ಮಾ ಇಷ್ಟ್ ಜಲ್ಯಾ ಹೆ ಲಗ್ನಾಕ್ ಕನ್ ಗಲ್ತಾಚಿ.”
ಚಿಲ್ಲೆಲ್ ಬಪ್ಪುಸು - “ಮತ್ತೆ ಕೆಸ್ಸಾಕ್ ಡೈ, ವಂಟಾಕ್ ಲಿಪ್‌ಸ್ಟಿಕ್, ದೊಳೆಕ್ ಕಜ್ಜಲ್ ಅನಿ ಹತ್ತಕ್ ಮದರಂಗಿ!”

“ಡಿಜೈನ್ ಚಂದ್ ನಾ”

- ಚೋರಾಲ್ ಬಾಯ್ಲ - “ಇತೆ ತುಮ್ಮಿ ಚೋರು ವತ್ತಾನ್ ಹಾವಯ್ ಯತ್ತಾ.”
ಚೋರು - “ಕಿತ್ಯಾಕ್?”
ಚೋರಾಲ್ ಬಾಯ್ಲ - “ತುಮ್ಮಿ ಪೈರ್ ಚೋರ್ನ್ ಹಳ್ಳೆಲೆ ಬಂಗಾರ್, ಕಪ್ಪಡಾಚಿ ಡಿಸೈನ್ ಎದ್ದೆ ಚಂದ್ ನಾ!”

“ಪೆಟಿಕೋಟ್”

- ಗುಂಡ - “ಹಾವ್ ಮಿಗಲೆ ಪ್ರಾಣ್ ಸ್ನೇಹಿತಾಲೆ ಲಗ್ನಾಕ್ ವತ್ತಾ ಅಸ್. ಪೂರಾ ಲೋಕಾನ್ ಮಕ್ಕಾ ಪೊಳೋಕಾ. ಕಂಚ್ ಕೋಟ್ ಫಾಲ್ಸ್‌ಫೇವ್ ಒಚ್ಚೆ”
ಬಾಯ್ಲ - “ಇತೆ ಮಿಗಲೆ ಏಕ್ ಪೆಟಿಕೋಟ್ ಗಾಲ್ಸ್ ವಚಾ, ಪೂರಾ ಜನ್ಮೆ ತುಮ್ಮಾ ಪಳ್ಳೆತಾತಿ!”

“ನೀದ್”

- ಶಿಕ್ಷಕು - “ಹಾವ್ ಸಿಕೋನ್ ದಿವ್ವಾ ಪಾಟಾಂತು ತುಮ್ಮಾ ಸಂದೇಹ್ ಯಾನಾ ನವೇ ಕಿತ್ಯಾಕ್?”
ರಮೇಶು - “ತುಮ್ಮೆಲ್ ಪಾಲ್ ದವ್ವ್ ಬಿತೇರಿ ಅಮ್ಮಿ ಏಕ್ ಲಾಯ್ ನೀದ್ ಕಾಣ್ ಅಸ್ತಾಚ್ ಸರ್!”

“ಕಂಕಣ್”

- ಅತಿಥಿ - “ತುಮ್ಮೆಲ್ ರಂದಾಪ್ ಬಾರಿ ರುಚಿ ದಲ್ಯಾ. ರಂದಾಪ್ ಕೆಲ್ಲೆಲ್ ಹತ್ತಾಕ್ ಬಂಗಾರಾ ಕಂಕಣ್ ಗಲ್ಯಾ”
ಗೃಹಿಣಿ - “ಮಿಗಲೆ ಬಮ್ಮೂಣು ಕಂಕಾಣ್ ಫಾಲ್ಸ್‌ಫೇನಾಚಿ!”

ಶ್ರಾವಣ್ ಮಾಸಾಚೆ 'ಚೂಡಿ' ಮಹತ್ವ

✍️ ಎಸ್. ರೋಹಿಣಿ ಶೆಣೈ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಅತ್ತೆ ಶ್ರಾವಣ್ ಮಾಸ್ ಎತ್ತಾ, ಅಮ್ಮೆಲೆ ಸನಾತನ ಧರ್ಮಾಂತು ಶ್ರಾವಣ್ ಮಾಸಾಕ್ ವಿಶೇಷ್ ಸ್ಥಾನ್ ಅಸ್ ತಂತೂಚಿ ಅಮ್ಮೆಲ್ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಸಮಾಜಾಕ್ ಶ್ರೇಷ್ಠ್ ಮಾಸು. ಹೇ ಶ್ರಾವಣ್ ಮಾಸಾಕ್ ಪರ್ಬೆ ಮಾಸು ಮಣ್ಣಾಚಿ ಅಮ್ಮೆಲ್ ಸಮಾಜಾಚೆ ಅಯ್ಯಪ್ಪಣಾ ಬಾಯ್ಲೆ ಮನ್ಯಾಂಕ್ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಭ್ರಮ್. ಚೂಡಿ ಸಾಮಾನ್ ಒಟ್ಟು ಕರ್ಚೆ ಚೂಡಿ ಬಂದೊಚೆ, ಪೂಜಾಚೆ ಹೇಚಿ ಹೊಡ್ ಸಂಭ್ರಮ್ ಶ್ರಾವಣ್ ಮಾಸಾಂತು ಸೂರ್ಯ ತಗಲೇ ಸುಕ್ಷೇತ್, ದಲ್ಲೇಲೆ ಸಿಂಹ ರಾಶೀಕ್ ಯೆತ್ತಾ ತಶೆದಿಕೂನು ಹೇ ಚೂಡಿ ಪೂಜನ್ ಮೊಣ್ಣೆ ದೈವಿಕ್ ಸ್ವರೂಪ್ ದಾವ್ನ್ ಅಶೀಲೆ ಸೂರ್ಯ ದೇವಾಕ್ ಅನಿ ತುಳುಶಿ ಆರಾಧನ್ ಕರ್ಚೆ ಸಂಪ್ರದಾಯು. ಶ್ರಾವಣ್ ಮಾಸಾಚೆ ಶುಕ್ರವಾರ್ ಅನಿ ಅಯತಾರ್ ಚೂಡಿ ಪೂಜಿತಾಚಿ ತೇ ದೀಸು ಅಯ್ಯಪ್ಪಣೆ (ಮುತ್ತೆದೆ) ಭಯ್ಲೆಮನ್ಯಾ ಕರ್ಕಟ್ (ಸಂದ್ಲೆ ಖಾದ್ಯ) ಕಾಯ್ಲಿ ಮತ್ತೇರ್ ನಾವ್ನ್ ಅತ್ಯಂತ ಶೃದ್ಧೇರಿ ಚೂಡಿ ಪೂಜನ್ ಕರ್ತಾಚಿ ಕೆಲೋ ಜನ್ ಪಿಯಾವ್ ಲೋಸೊಣ್ ವರೆಕ್ ಕಾಯ್ಲಿ ವೃತ್ವೇ ಕರ್ತಾಚಿ ಚೂಡಿ ಮಣ್ಣಾ ಶಬ್ದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಚೆ ಸೂಡಿ ಮೊಣ್ಣೆ ಪದತೂಕುನ್ ಐಲ. ಸೂಡಿ ಮಳ್ಕಾರಿ ಅಮ್ಮಿಗಲೆಂತು ಗೊಂಚು ಮೋಣು ಅರ್ಥ ಹೇ ಚೂಡಿಂತು ದಿಬ್ರಾಂಕೂರು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರೆ ಗೆತ್ತಾ ಹಜ್ ಒಟ್ಟು ಪಾಂಚ್ ಬಗೆ ಪೂಲ್ ಅನಿ ಆರತಿ, ಮಜ್ರಾನಂಕೂಟ್, ಅನ್ನಾಳೆ, ಅವಳೆ ಮಡ್ಡಿ, ಲಾಯಾ

ಮಡ್ಡೊ, ಚಿರೊ ದವರ್ತಾಚಿ. ಹೇ ತಣಾನಿಮಿತ್ ಕನ್ ಉಪ್ ಯೋಗು, ಕೂಡ್ಲೆ ಬಾವ್ನ್ ಒಟ್ಟೆ ತಣಾತೂಕುನು ಕಿತ್ಯಾ ಚೂಡಿ ಬಂದ್ಕಾ ಮೊಣ್ಣೆ ಪ್ರಶ್ನಿ ಉದ್ಭವ್ ದತ್ತಾಲೆ. ತೇ ತಶೆನ್ನೆ ಹೇ ಪೂರಾ ಸಸ್ಯಾಂತು ಔಷಧೀಯ್ ಗೂಣ್ ಅನಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾನಿಧ್ಯ ಅಸ್ ಮೊಣ್ಣೆ ನಂಬೀಕ್. ಹಂತೂಲೇ ದಿಬ್ರಾಂಕೂರ್ ಕೆದನಾಯ್ ಮರ್ನ್ಯಾ ವೈಷಾಕಾರಿ ಸುಕ್ತ ವಿನಾಯ್ ಕೆದನಾಯ್ ಮರ್ನ್ಯಾ ತಜ್ ತುಕೂನ್ ದಿಬ್ರಾಂಕೂರಾಕ್ ಪಾತಾಳಾ ಬೇರ್ ಮೋಣ್ ವರೇಕ್ ನಾಂವ್ ಅಸ್. ಹೇ ಸಸ್ಯಾ ಒಟ್ಟು ರಥಾ ಪೂಲ್, ರತ್ನಗಂಧಿ, ಸುಗಂಧಿ, ಮಿಠಾಯ್ ಪೂಲ್, ಗುಲಾಬಿ ಪೂಲ್ ಪೂರಾ ಗಾಲ್ಚೆ ಬಂದಿಲಾರಿ ಚೂಡಿ ಚಂದಾಯಿ ವಿಂಗಡ್ ಮಿನಿ ಗಾಡನ್ ಬಾಯ್ಲೆಮನ್ಷ್ ಮತ್ತೇರ್ ಯೇವ್ನ್ ಬಸ್ಲಾವರಿ ದಿಸ್ತಾ ಚೂಡಿ ಹುಂಬ್ರಾವೈರಿ ದವರ್ತೆ ಚಿ ಹಜ್ ಮಕ್ಕಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ಕಾರಣ್ ವರೇಕ್ ಅಸ್ ಹುಂಬ್ರಾರಿ ಹೇ ದವರ್ತ್ ನಿಮೀತಿ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟ್ ಯೇನಾ ಮೋಣ್ ಪ್ರತೀತಿ ಅಸ್, ಹೇ ಚೂಡಿ ಮಾಳ್ ಘೆವ್ನ್ ನಿಮೀತಿ ದೇಹಾಚೆ ಉಷ್ಣತೆ ಸಮತೋಲನ್ ದತ್ತಾ ಮೊಣ್ಣೆ ನಂಬೀಕ್ ಅಸ್. ತಶೆ ದುಕೂನು ಶ್ರಾವಣ್ ಮಾಸ್ ಮೊಣ್ಣೆ ಮನ್ಯಾಕ್ ಆರೋಗ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯ್, ಸಂತೋಷ್ ಹಡೋ ಮೋಣ್ ಸಂಕ್ರಾಚಿ ಮಿಗಲ್ ಲೇಖನಾಕ್ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ್ ದವರ್ತಾ ಅಸ್.

ಮುಜಿ ಆವಯ್

✍ ಗ್ಲಾಡ್ಸ್‌ನ್ ವಾಸ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮುಜಾ ಮೊಗಾಚ್ಯಾ ಆವಯ್
ಕಿತೆಂ ಮುಣ್ ವರ್ಣುಂ ತುಜಿ
ತುಂ ಮುಜಾ ಸರ್ವಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಮೊಗಾಚಿ
ಕರ್ತಾ ಮೋಗ್ ಸಗ್ಳು ಕುಟ್ಮಾಚಿ

ಸರ್ವ ಮುಜೆ ಕಷ್ಟತುಂ ಸಮ್ಜತಾಯ್
ಹಾಸುರ್ಲಾ ತೊಡಾಂತ್ ಪಟ್ಕೊನ್ ಧರ್ತಾಯ್
ಕಿತೆಂ ಉಣೆಂ ಕರ್ನಾನಾಸ್ತಾಂ ಮೊಗಾನ್ ಪೊಸ್ತಾಯ್
ಸಗ್ಳೆ ತುಜೆಂ ಕಷ್ಟ ಪೊಗಿಚ್ ಸೊಸ್ತಾಯ್

ಇಸ್ಕೂಲಾಕ್, ಗೆಲಾರ್ ರಾಕೊನ್ ರಾವ್ತಾಯ್
ಸಾಂಜೆಕ್ ಹುನ್ ಹುನ್ ಖಾಂವ್ಕ್ ತಿಂಡಿ ಕರ್ನ್ ದವರ್ತಾಯ್
ಇಸ್ಕೂಲಾಚಿ ಖಬರ್ ಸಾಂಗ್ತಾನಾ ಮೊಗಾನ್ ಆಯ್ಕಿತಾಯ್
ಮುಜ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಪೊಟ್ ಭರ್ನ್ ಹಾಸ್ತಾಯ್

ತುಜೆ ವಿಣೆಂ ಹಾಂವ್ ಕಿತೆಂ ಕರುಂ,
ತುಜೊ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ್ ಮೊಗಚ್ ಮಾಕಾ ಪುರೊ,
ತುಜ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಹಾಂವ್ ಕಿತೆಯ್ ಕರುಂಕ್ ಸಕ್ತಾ,
ತುಜ್ಯಾ ಮಾಗ್ಣ್ಯಾನ್ ಸಗ್ಳೊ ಸಂಸಾರ್
ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಜೆಕ್ತಾ.

کیا الیکٹریک گاڑیوں سے پیٹرول کارز کا خرچ کم ہوگا؟

Ab Ahad, II BBA

اس وقت برطانیہ میں ۵۵ لاکھ تک برقی کاریں ہیں اور اب تیل کی قیمتوں میں مسلسل اضافے سے مزید لوگ بھی ان کاروں کے بارے میں سوچ رہے ہیں۔ برطانوی حکومت ۲۰۲۵ء سے پیٹرول اور ڈیزل پر چلنے والی کاروں پر پابندی عائد کرنے جا رہی ہے۔ خیال رہے کہ اس سے قبل یہ پابندی ۲۰۴۰ء میں عائد کی جانی تھی۔ برطانوی حکومت نے غیر متوقع طور پر فوری طور پر الیکٹریک کاروں کے لیے سہولیات گرانٹ بھی معطل کر دی ہے۔ حکام کے مطابق اس کی گرانٹ کا ان کاروں کی قیمتوں سے بڑھتی ہوئی فروخت پر بہت کم اثر بھی مرتب ہو رہا ہے کیونکہ ۴۷ لیٹر کی کار کی ٹیکس کی قیمتیں اب ۸۵ پاؤنڈ بنتا ہے اور اگر ڈیزل پمپنگ کے ساتھ ۸۸ پاؤنڈ ہو جاتا ہے۔ حالیہ دنوں میں تو ان کی قیمتوں میں اضافے کے باوجود اس ہی طرح کی الیکٹریک کاروں کو گھر پر جانے کے لیے کافی سہولیات دی گئی ہیں جو ۴۱ پاؤنڈ بنتا ہے۔ انرجی سیونگ ٹرسٹ کے مطابق ڈرائیو عام طور پر گھروں میں ۷۰ فیصد جبکہ عوامی مقامات پر ۲۰ فیصد تک چارجنگ کرتے ہیں۔ عوامی مقامات پر چارجنگ کے فوائد میں کمی بیشی ہوتی ہے جو خرچ کو ۴۸ پاؤنڈ تک بڑھا دیتی ہے مگر یہ اب بھی پیٹرول والی روایتی کاروں سے سستا پڑتا ہے کیونکہ روایتی کاروں کے الیکٹریک کار کی قیمت میں بہت ہی معمولی ہی فرق ہے اور اب اس فرق کے بھی جلد ختم ہونے کے امکانات موجود ہیں۔ فی الحال برقی گاڑیاں پیٹرول اور ڈیزل کی تالیف استعمال شدہ الیکٹریک کار کے ساتھ ڈراموں بڑی تعداد میں دستیاب ہیں۔ جی جی ای کو اس طرح کی پانچ لاکھوں والی استعمال شدہ الیکٹریک کار آئی ہے پندرہ سے لیکر اچھے ہزار پاؤنڈ کے درمیان فروخت ہوتی ہوئی ملی ہیں۔ لیئرنگ ماہی آپشن دستیاب ہے۔ لیئرنگ ڈرائنگ کے مطابق ۲۰۲۵ء میں الیکٹریک کار کی طلب پیٹرول اور ڈیزل والی کاروں سے زیادہ تھی۔ یعنی الیکٹریک کار کی قیمتیں ۲۰۲۵ء سے ۹۳ پاؤنڈ جبکہ ڈیزل کے چلنے والی کار کی قیمتیں ۲۰۲۵ء سے ۱۰۸ پاؤنڈ بنتی ہیں اس کا انحصار ان کی الیکٹریک کار کے ماڈل اور مدت پر ہے کیونکہ اس حساب سے ہی آپ کو کار پر ٹیکس میں کمی یا اسٹیشن مل سکتی ہے۔ کچھ گاڑیوں پر تو الیکٹریک کاروں کی پائرنڈ فیس بھی معاف ہے۔ روایتی کاروں کے مقابلے میں الیکٹریک کار کو روزمرہ کی سہولت کی کمی بھی ضرورت پیش آتی ہے تاہم ہر ترقی یافتہ ملک میں الیکٹریک کاروں کو وزارت ٹرانسپورٹ سے معاونت کی ضرورت ہوتی ہے۔ گھر کے سستے رفتار چارجنگ کے لیے الیکٹریک کار کو چارج ہونے میں ۲۰ سے ۴۰ منٹ میں سے ہر گھنٹے تک سکتے ہیں۔ عوامی مقامات پر دستیاب تین تر چارجنگ کے صرف ۲۰ سے ۴۰ منٹ میں چارج ہو جاتی ہے ان چارجنگ کے طویل سفر کے دوران یہ کاریں جلد چارج ہو جاتی ہیں اس وقت برطانیہ میں

ہندوستان کا ایسا علاقہ جہاں وقت الٹا چلتا ہے۔

Ab Ahad, II BBA

کیا سمجھا اگر آپ کے گھڑی دیوار پر لگی اور کلائی پر بندھی گھڑی اچانک الٹی
چلنے لگ جائے تو شاید دنیا ہی الٹی ہو جائے گی اور آپ کا پورا شیڈول بھی الٹ بدل
ہو جائے۔ ہندوستان میں کیسا علاقہ موجود ہے جہاں وقت سیدھا نہیں بلکہ
الٹا چلتا ہے یعنی گھڑی دائیں سے بائیں جانب (اینٹی کلاک وائز) چلتی
ہیں۔ راست چھتیس گروہ کے شمال میں واقع ایک گاؤں میں لوگوں کی گھڑیاں
سیدھی نہیں بلکہ الٹی چلتی ہیں چھتیس گروہ کے ضلع کوریا کے گونڈ قبیلے کے لئے
الٹی چلتی گھڑیاں درست وقت بتاتی ہیں وہ گھڑیاں بائیں سے دائیں نہیں
بلکہ دائیں سے بائیں جانب چلتی ہیں۔ ان کی گھڑی کے مطابق دو پہر ۱۲ بجے
کے بعد 1 ہنٹ بلکہ 11 بج جاتے ہیں۔ میڈیا رپورٹس کے مطابق اس قبیلے نے
وقت دیکھنے کے لئے الٹی گھڑیاں چلانے کا فیصلہ ۲۰۰۸ میں کیا تھا۔ لیونگ
اس قبیلے کے عقائد کے مطابق بائیں سے دائیں جانب کس چیز کا چلنا اچھا
سینے مانا جاتا۔ رپورٹ کے مطابق اس قبیلے کے لوگوں کا ماننا ہے کہ گھڑی اور
وقت ایک قدرتی چیز ہے جو قدرت کے قوانین پر عمل پیرا ہے۔ یہ لوگ کہتے ہیں
کہ دنیا سب دائیں سے بائیں جانب گھومتی ہے جبکہ چاند بھی اسی سمت میں
گھومتا ہے اس حوالے سے مینیکل انجینئر ایم ایس راوت کے مطابق -

گھڑیوں کے دوسری جانب گھومنے سے طبیعات کے قوانین کی خلاف ورزی نہیں
ہوتی۔ انہوں نے یہ بھی لپکا کہ گھڑیوں کا دوسری جانب گھومنا بالکل اس طرح ہے کہ
سیدھے ہاتھ کے بجائے الٹے ہاتھ پر بیٹھے کر گاڑی چلائے، جبکہ ڈرائیور اچھے انداز
میں ٹریڈنگ کو بھی مینج کر لیتا ہے۔

Art Gallery

Kavya, III B.Com.

കേരള ടൂറിസം

(ദൈവത്തിന്റെ സ്വന്തം നാട്)

Abhilash Nair III B.B.Z.

തെക്കുപടിഞ്ഞാറൻ ഇന്ത്യയിലെ ഉഷ്ണമേഖലാ മലബാർ തീരത്ത് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന കേരളം, രാജ്യത്തെ ഏറ്റവും പ്രശസ്തമായ വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളിലൊന്നാണ്. നാഷണൽ ജിയോഗ്രാഫിക് ട്രാവലർ ലോകത്തിലെ പത്ത് പറ്റുഭൂമികളിൽ ഒന്നായി നാമകരണം ചെയ്ത, കേരളം അതിന്റെ ഇക്കോടൂറിസം സംരംഭങ്ങൾക്കും മനോഹരമായ കായലുകൾക്കും പ്രസിദ്ധമാണ്. അതിന്റെ തനതായ സംസ്കാരവും പാരമ്പര്യവും അതിന്റെ വൈവിധ്യമാർന്ന ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രവും കേരളത്തെ ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രശസ്തമായ വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രമാക്കി മാറ്റി. 13.31% നിരക്കിൽ വളരുന്ന ടൂറിസം വ്യവസായം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ ഒരു പ്രധാന സംഭാവനയാണ്.

1980-കളുടെ ആരംഭം വരെ, കേരളം താരതമ്യേന അജ്ഞാതമായ ഒരു സ്ഥലമായിരുന്നു, മിക്ക ടൂറിസം സർക്യൂട്ടുകളും രാജ്യത്തിന്റെ വടക്ക് കേന്ദ്രീകരിച്ചായിരുന്നു. കേരള ടൂറിസം ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ ആരംഭിച്ച അഗ്രസീവ് മാർക്കറ്റിംഗ് കാമ്പെയ്നുകൾ - സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ടൂറിസം സാധ്യതകൾക്ക് മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്ന സർക്കാർ ഏജൻസി - ടൂറിസം വ്യവസായത്തിന്റെ വളർച്ചയ്ക്ക് അടിത്തറ പാകി. തുടർന്നുള്ള ദശാബ്ദങ്ങളിൽ, ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാന അവധിക്കാല കേന്ദ്രങ്ങളിലൊന്നായി സ്വയം മാറാൻ കേരള ടൂറിസത്തിന് കഴിഞ്ഞു. കേരളം - ദൈവത്തിന്റെ സ്വന്തം നാട് എന്ന ടാഗ് ലൈൻ അതിന്റെ ടൂറിസം പ്രമോഷനുകളിൽ സ്വീകരിക്കുകയും ആഗോള സൂപ്പർബ്രാൻഡായി മാറുകയും

ചെയ്തു. ഏറ്റവും കൂടുതൽ ബ്രാൻഡ് തിരിച്ചുവിളിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ഒന്നായാണ് കേരളം കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്. 2010ൽ 6,60,000 വിദേശ വിനോദ സഞ്ചാരികളെയാണ് കേരളം ആകർഷിച്ചത്.

ആഭ്യന്തര വിനോദ സഞ്ചാരികൾക്കും വിദേശികൾക്കും ഒരുപോലെ പ്രിയപ്പെട്ട സ്ഥലമാണ് കേരളം. ബീച്ചുകൾ, ആലപ്പുഴയിലെയും കൊല്ലത്തെയും കായൽ, പർവതനിരകൾ, വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്ക് കേരളം പ്രസിദ്ധമാണ്. കോവളം, മുഴപ്പിലങ്ങാട്, ബേക്കൽ, കാപ്പാട് എന്നിവിടങ്ങളിലെ ബീച്ചുകളാണ് സംസ്ഥാനത്തെ മറ്റ് പ്രധാന ആകർഷണങ്ങൾ. കൊല്ലം, അഷ്ടമുടിക്കായലിന് ചുറ്റുമുള്ള കായൽ ടൂറിസവും തടാക റിസോർട്ടുകളും; മൂന്നാർ, വയനാട്, നെല്ലിയാമ്പതി, വാഗമൺ, പൊൻമുടി എന്നിവിടങ്ങളിലെ ഹിൽ സ്റ്റേഷനുകളും റിസോർട്ടുകളും; വയനാട്, പെരിയാർ, പറമ്പിക്കുളം, സൈലന്റ് വാലി നാഷണൽ പാർക്ക്, ഇരവികുളം നാഷണൽ പാർക്ക് എന്നിവിടങ്ങളിലെ ദേശീയ ഉദ്യാനങ്ങളും വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളും.

"കായൽ" മേഖല - വേമ്പനാട്ട് കായലിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ച് പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന നദികൾ, തടാകങ്ങൾ, കനാലുകൾ എന്നിവയുടെ വിപുലമായ ശൃംഖലയും കനത്ത വിനോദസഞ്ചാരികളെ കാണുന്നു. പത്മനാഭപുരം കൊട്ടാരം, ഹിൽ പാലസ്, മട്ടാഞ്ചേരി പാലസ് തുടങ്ങിയ പൈതൃക സ്ഥലങ്ങളും സന്ദർശിക്കാറുണ്ട്. കേരളത്തിലെ വിനോദസഞ്ചാരത്തെ കൂടുതൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി, ഗ്രാൻഡ് കേരള ഷോപ്പിംഗ് ഫെസ്റ്റിവൽ 2007-ൽ കേരള സർക്കാർ ആരംഭിച്ചു. അതിനുശേഷം എല്ലാ വർഷവും ഡിസംബർ-ജനുവരി കാലയളവിൽ ഇത് നടത്തപ്പെടുന്നു.

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ടൂറിസം അജണ്ട പ്രാദേശിക സംസ്കാരം, മരുഭൂമിയിലെ സാഹസികത, സന്നദ്ധപ്രവർത്തനം, പ്രാദേശിക ജനസംഖ്യയുടെ വ്യക്തിഗത വളർച്ച എന്നിവയിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്ന പാരിസ്ഥിതികമായി നിലനിൽക്കുന്ന ടൂറിസത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. പരമ്പരാഗത വിനോദസഞ്ചാരം പ്രകൃതി പരിസ്ഥിതിയിൽ വരുത്തുന്ന പ്രതികൂല ഫലങ്ങൾ കുറയ്ക്കുന്നതിനും പ്രാദേശിക ജനങ്ങളുടെ സാംസ്കാരിക സമഗ്രത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള ശ്രമങ്ങൾ നടക്കുന്നു.

- അഭിലാഷ്

Art Gallery

Kavya, III B.Com.

സ്വശ്രീർ പത്രം

✍️ Nikitha M. K., II B.Sc.

കേരളത്തിനകത്തും പുറത്തും ഏകദേശം 2000-ൽ അധികം ആളുകൾ ജീവിക്കുന്ന ഉത്സവങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് സ്വശ്രീർ പത്രം. കോച്ചിരാജാവായിരുന്ന ശക്തൻ തമ്പുരാൻ തുടങ്ങിയ ആദ്യ സ്വശ്രീർ പത്രത്തിന് ഏകദേശം 200 വർഷത്തെ ചരിത്ര പാരമ്പര്യമുണ്ട്. പത്രം കാണുവാനായി വിദേശ സ്വയംസഹായ കമ്മിറ്റിയിൽ അംഗീകാരം നേടിയ ആദ്യകാല പത്രം കേരളത്തിൽ നിന്നാണ്. കേരളത്തിലെ പത്രം നക്ഷത്രത്തിലാണ് സ്വശ്രീർ പത്രം ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നത്. കൂടുതൽ കൃത്യമായി പറഞ്ഞാൽ കേരളത്തിൽ അതിവേഗത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പത്രത്തിന്റെ തലേന്നാണ് പത്രം ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നത്.

ആനുകൂല്യ രാജിനിരത്തിയുള്ള പാവമേക്കാവ്, തിരുവമ്പാടി കേന്ദ്രങ്ങളുടെ മേൽ, പഞ്ചവാദ്യമേലാകർഷണവും ആനുകൂല്യ - തത്ത്വം തുടങ്ങിയ, പുലർച്ചയ്ക്കിടയിൽ മുഖ്യമായും വെടിതെട്ടി എന്നിവ പ്രദാന ആകർഷണങ്ങളാണ്. തിരുവമ്പാടി ഭഗവതിയുടെ തിരുവ് പ്രവേശനം മരണിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകുന്ന പുറംപുറം ഏകദേശം, മരണത്തിൽ നിന്ന് പഞ്ചവാദ്യമേലാകർഷണങ്ങളുള്ള മരണത്തിൽ വരവ് ഏകദേശം, ചുരുക്ക് പാവമേക്കാവ് കേന്ദ്ര - രാജിനിര പൂർണ്ണമാക്കി, അതിനോടനുബന്ധിച്ചു ഒരു മരണത്തിൽ തെരസ്സും വരുന്ന ചെമ്പട മേൽ, ഉപയോഗിക്കുന്ന മേൽ, തലമേൽ, പാവമേക്കാവ്, തിരുവമ്പാടി ഭഗവതി മാതൃക പരമ്പരമുള്ള കൂടിക്കാഴ്ച, തുടങ്ങിയ, സമ്പാദ്യ സമയത്തെ ചെമ്പട വെടിതെട്ടി, രാത്രിയിലെ പഞ്ചവാദ്യം, പുലർച്ചെയ്ക്കുള്ള പ്രദാന വെടിതെട്ടി, പിറ്റേന്ന് നടക്കുന്ന പത്രം, പത്രം പത്രത്തിന് ശേഷമുള്ള വെടിതെട്ടി, ഉപയോഗം ചെമ്പടിയിലേക്ക് എന്നിവയാണ് പ്രദാനം - ഞായറും.

ചരിത്രം

ശക്തൻ തമ്പുരാന്റെ കാലത്ത് കേരളത്തിൽ ആനുകൂല്യ പത്രമായിരുന്നു ഏകദേശം പ്രദാനം അത് ആനുകൂല്യ പത്രത്തിനു പല ദേശങ്ങളിലെ

Art Gallery

Kavya, III B.Com.

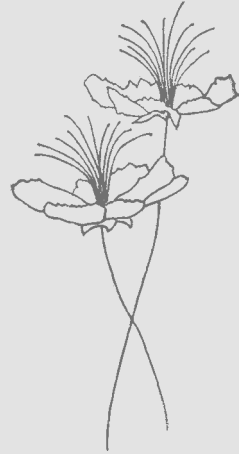
Shwetha N. P., III B.Sc.

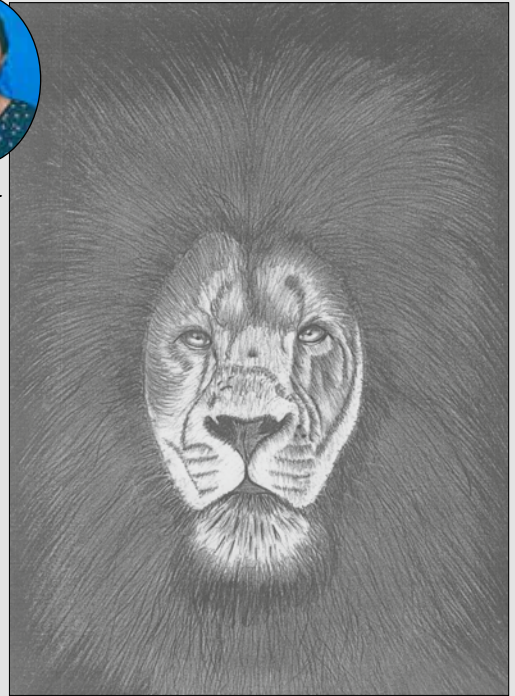
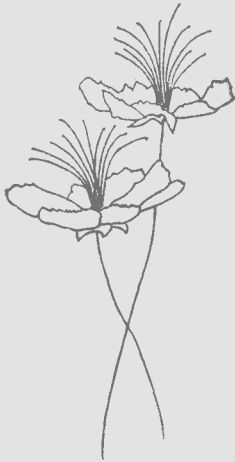
Reports

Art Gallery

Sumedha S. Rao, | B.Sc.

Mangalore University were the chief guests on the occasion.

76th Independence Day was celebrated in the College and Sri Narendra Gangolli delivered a lecture on the importance of the day. The day long inter-class talent competitions were held on the theme 'Azaadi Ka Amruth Mahotsav'.

'Ghar Ghar Thiranga Abhiyana' was observed in the College and students visited the houses in the municipality area to distribute the National Flag and created the awareness amongst the people on the importance of Patriotism.

Teachers' Day was observed on 5th September 2022 and the resource person was Sri Narendra Kumar Kota, a renowned teacher, artist, producer of Karnataka.

University Level Marathon was conducted in the College.

Science Day was celebrated in the College on 28th February 2022 to commemorate the discovery of Raman Effect.

On 4th March 2022, a talk on astronomical concept "Star Detection" was arranged. Mr. Atul Bhat, Assistant Professor at Poornaprajna College, Udupi was the resource person. He explained different constellations, stars and the stories behind it, followed by star gazing in the open ground.

World Mental Health Day was celebrated in the month of October and different competitions were held and prize distribution was organized for Psychology (EJP) students.

Dept. of Psychology has organized "**Self Reflection**" a one-day workshop on **Channelising Strength through Therapeutic Dance Movement** on 15th July 2022. Mrs. Sachitha Nandagopal, Motivational Speaker, Facilitator – HRD & Therapeutic Dance Movement and Co-founder of Executive Director of Center for Integrated Learning was the resource person.

Departments of Journalism, Psychology and English jointly organized Two days exhibition "Bimba" on 10th and 11th August 2022 in association with the English and Journalism department.

Organised Two days exhibition "Bimba" on 10th and 11th August 2022 in association with English and Psychology department.

Department of Mathematics has conducted guest lecture on the topic "Vedic Mathematics" by Dr. Shreemathi Adiga, HOD of Mathematics, Govt. First Grade College, Koteshwara.

Department of Business Administration has conducted an industrial visit to Sunrise Pipe Industry and Vignesh Plastic Industry, Koteshwara, on Wednesday, 12.01.2022. Forty-nine students and Seven staff members visited the industry.

Departments of Commerce and Management conducted a programme on Annual Budget 2022-23 to the students of Commerce and Management on 01.02.2022. 300 students of final year B.Com. and BBA has took advantages of this programme.

Department of Commerce and Management BSE Program:

Department of Commerce and Management has conducted a program on MSME on 14th July 2022. Mr. Annappa Shetty, MSME Division of SBI, Udupi participated as the resource person for the program.

Institution Innovation Council (IIC):

- Started working actively since March 2022.
- Organized 4 impact lectures in online mode and received good response from students, alumni, faculty, stakeholders and general public.
- 2 members of IIC participated with poster in regional meet held at REVA University.
- 7 members of IIC have obtained Innovation ambassador foundation level training and enrolled themselves for advanced level of training.
- We have referred 4 of AGE Colleges for registration in IIC, one college responded and registered (SMC Moodbidri).

Impact Lecture Sessions

Lecture – 1 on 25.06.2022

Topic: Kalparasa – Its collection, value addition and marketing.

Resource Person: Dr. K. B. Hebbar, Scientist at CPCRI – Kasaragod, who obtained patent for this work.

Lecture – 2 on 25.06.2022

Topic : Entrepreneurial motivation, opportunities and Government Initiatives.

Resource Person: Sri Sundara Sherigara M., Assistant Director, MSME, Mangalore.

Lecture – 3 on 09.07.2022

Topic: Intellectual Property Rights and IP Management for Innovation and Startup.

Resource Person: Sri Varun Katti, CEO of Hammer Mindset and Chief Marketing Executive of Mrs. Unity Queen of India 2022 pageant.

Lecture – 4 on 09.07.2022

Topic: Rural Entrepreneurship: Challenges and Funding Prospects.

Resource Person: Sri Bharadwaj Karanth, MD and CEO of Karanths Foods Pvt. Ltd., Karanths Enterprises and Karanths Consultation Services.

YOUTH RED CROSS:

World AIDS Day was observed on 1.12.2021

Resource Persons:

1. Dr. Umesh Puthran, Vice President, IRCS, Kundapura and Director of Chinmay Hospital and Mrs. Nalinakshi, Govt. Hospital, Kundapura.

National Youth Day Celebration on 12.01.2022

Resource Person: Sri Krishna Upadhyaya from Ambika Group of Institutes, Puttur.

Voluntary Blood Donation Camp on 05.03.2022 in association with IRCS, Kundapura and KMC, Manipal.

Inaugurated by Mr. Shrikanth, DYSP, Kundapura.

Janaushadhi Diwas Health and Hygiene on 02.03.2022.

Resource Person: Dr. Pramila Nayak, Director of Manish Hospital and Alumni of Bhandarkars' College.

Free Mask distribution to all staffs and students on 12.05.2022. YRC, BCK and IRCS, Kundapura.

International YOGA DAY observation on 21.06.2022

Anti-drug Awareness program on 22.06.2022

Resource Person: Sadashiva Gavaroji, SI, Kundapura.

Narcotic Drugs Abuse, its effects and control measures on 27.07.2022

Resource Persons:

1. Mr. Kiran D. G., DSP of Excise
2. Uslim Fernandez, SI of Excise, Udupi
3. Rubia Nadaf, SI of Excise, Udupi

Geneva Convention day – Significance – Jatha on 12.08.2022

An awareness program on “CLEAN COAST, SAFE SEA” and beach cleaning was held on August 29, 2022 at Bhandarkars’ Arts and Science College, Kundapura in association with Ministry of Earth Sciences, Govt. of India, Vigyan Prasar, New Delhi, Karnataka Science and Technology Academy, Bengaluru, Pilikula Regional Science Centre, Mangaluru and Kundapura Town Municipal Council. The program was inaugurated by Dr. Anish Kumar Warriar, Associate Professor, Department of Civil Engineering, Manipal Institute of Technology, Manipal.

Inauguration of Beach Cleaning program by Sri Guruprasad Shetty, Environmental Engineer, Town Municipal Council, Kundapura at Delta Beach, Kodi, Kundapura

Inauguration of Annual Special Camp at Adopted Village Kodladi, Ajri, under “Amrutha Samudaya Abhivruddhi Scheme”.

Shramadana at Annual Special Camp

Amrutha Samudaya Abhivruddhi Scheme Launched by CM Sri S. R. Bommai – Online View

Grama Survey and Awareness Jatha by NSS Volunteers at adopted Village, Kodladi during annual special camp

FIT INDIA Run – NSS, NCC and Rangers and Rovers

One day camp at Kotilingeshwara Temple, Koteswara

Organised Mangalore University Level Inter-Collegiate Table Tennis Tournament for Men and Women on 19th and 20th July 2022.

3. Achievements of Students and Staff:

Staff Achievements:

1. Mr. Ganesh K., participated in Advanced Technology Training Program on AI and ML conducted by Wipro TalentNext on 6th Dec. – 10th Dec. 2021.
2. Mr. Giriraj, participated in Advanced Technology Training Program on AI and ML conducted by Wipro TalentNext on 6th Dec. – 10th Dec. 2021.
3. Ms. Chaithra successfully completed faculty development program of NPTEL – AICTE through MOOCs on 'Physics of renewable Energy Sources' and obtained certificate during November 2021.
4. Dr. Lalithadevi completed Innovation Ambassador training (Fundamental) and obtained certificate for the same.
5. Dr. Lalithadevi: A faculty development course on 'Physics of Renewable Energy Sources' in Swayam was completed and obtained certificate during November 2021.
6. Dr. Lalithadevi B., HOD of Physics has published papers titled 'Effect of Silver doping on structural and optical properties of starch capped ZnS nanoparticles synthesized by microwave irradiation', published in the Journal – 'Materials Today Proceedings' of Elsevier Publications during February 2022.

doi.org/10.1016/j.matpr.2022.02.027 and titled 'Effect of microwave irradiation time on structural and optical properties of ZnS nanoparticles', published in the journal 'Inorganic Chemistry Communications' (Impact Factor 3.43) of Elsevier Publications during April 2022.

doi.org/10.1016/j.inoche.2022.109460.

7. Mrs. Suma G. R., Lecturer in Microbiology, completed Ph.D. course work at Manipal University, Manipal and research work is going on.
8. Ms. Vidharani, Lecturer in Biotechnology, completed Ph.D. course work from Mangalore University, Mangalore and research work is going on.
9. Mrs. Sumana, Lecturer in Biotechnology, has cleared K-SET in January, 2021 and enrolled to certificate course "Genetic Engineering" under SWAYAM – NPTEL.
10. Mrs. Deekshita B.S., Lecturer in Biochemistry, completed certificate course in "Advanced Programme in Clinical Research and Management" from REVA University, Bangalore and enrolled to certificate course "Experimental Biotechnology", and "Genetic Engineering" under SWAYAM – NPTEL.
11. Dr. Yashavanthi K., HOD of Sanskrit has attended a UGC sponsored 11th Refresher Course in Indian Literature conducted by HRDC, Mysore from 17.12.2021 to 30.12.2021.
12. Gayathri S. Suvarna, Lecturer, Dept. of Sanskrit has completed the ARPIT Career Advancement Scheme (CAS) promotion, an Online Refresher Course in Sanskrit Pedagogy from 1st December 2020 to 31st March 2021 conducted by Sri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University, New Delhi and passed with "A" Grade, 82% .
13. Mr. Manjunath, HOD of Economics has Cleared SLET in Nov. 2021
Completed Certificate courses of the following:

Economics Class XI Part I by NCERT from April 2021 to September 2021.

Economics Class XI Part II by NCERT from December 2021 to May 2022.

ARPIT Refresher Course in Economics by SWAYAM from 1st December 2020 to 31st March 2021.

14. Ms. Sooranjini, Lecturer, Dept. of Economics has

Cleared SLET in Nov. 2021

Completed Certificate courses of the following:

Economics Class XI Part I by NCERT from April 2021 to September 2021.

Economics Class XI Part II by NCERT from December 2021 to May 2022.

ARPIT Refresher Course in Economics by SWAYAM from 1st December 2020 to 31st March 2021.

15. Prafulla B., HOD of Hindi has presented a Paper on “Neeraj Jain ki Kavita Dhokebaajon ki Duniya mein Manava Jeevan ki Sachayi” Workshop held at Canara College, Mangalore on 11.02.2022.

She attended a one week Faculty Development Programme on 17.02.2022 to 23.02.2022 conducted by RKDF University, Bhopal on the Topic of “Implementation of NEP 2020 in Higher Education” (On Line).

She published the following articles in different newspapers:

1) ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿರಲಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ – Article published in Newspaper Udayavani on 08.10.2021.

2) ವಿಶ್ವಪ್ರಿಯ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಸಲ್ಲದು – Article published in Newspaper Udayavani on 10.01.2022.

3) ಮನೆ-ಮನ ಬೆಳಗುವ ಬೆಳಕಿನ ಹಬ್ಬ ದೀಪಾವಳಿ – Article published in Newspaper Janaprathinidhi (weekly) on 4.11.2021.

4) ಸಹೋದರತೆ ಸಾರುವ ಹಬ್ಬ – Article Published in Newspaper Vijayakarnataka on 10.08.2022.

16. Mrs. Meenakshy N. S., HOD of English has published a research paper ‘R. K. Ramanujan and Nature Consciousness Environmental Sensibility and Awareness as in the poems of A. K. Ramanujan’ in International Journal for Humanities and Social Science Invention (April 2022).

And

Attended Online Faculty Development Programme on “Major Literary Theories” organized by Department of English, Krishna University, Andhra Pradesh held from 26th July 2022 to 02nd August 2022.

17. Mr. Praveen, Lecturer, Dept. of English has attended Online Faculty Development Programme on “Major Literary Theories” organized by Department of English, Krishna University, Andhra Pradesh held from 26th July 2022 to 02nd August 2022.

He also attended Virtual National Level Faculty Development Programme on Amazon Wed Services organized by Department of Electrical, Electronics and Communication Engineering held from 22nd to 27th August 2022.

He has completed one SWAYAM Refresher Course.

18. Mr. Shashank Patel, Lecturer, Dept. of English has attended one day workshop on 'Yakshagana – Nrutyabhinaya and Demonstration' held at Govt. Science College, Chitradurga on 25.07.2022.

19. Mrs. Shaila R., Lecturer, Dept. of English has

Cleared K-SET in October, 2021

Completed two SWAYAM Certificate courses and one Refresher Course.

One Week Faculty Development Programme on "Literary Theory and Criticism" organized by Department of English under UGC STRIDE Component – I between 23rd and 28th August 2021.

One Week National Faculty Development Programme on "Literature in 21st Century: New Perspectives and Challenges" organized by the Department of English, Govind Sarang Govt. Law College, Bhatapara, Chhattisgarh from 3rd to 9th October 2021.

One Week Faculty Development Programme on "Research Methodology in Social Sciences" held from 22nd September, 2021 to 28th September, 2021.

20. Swapna, Lecturer, Dept. of Statistics has completed the Swayam Arpit online certification course 'Assessment of Practical and Social skills in Higher Education'.

21. Gopal K., HOD of History has published a research article on "Panchakanana ondu Adhyayana" in the Volume xix – research article presented in the 30th session of the Karnataka History

Congress held at Karnataka University, Dharwad.

He attended and presented a research article on Shaiva-Shakta Devalaya of Udupi district in the 31st session of the Karnataka History Congress held at S.D.M. College, Dharwad in March 2022.

22. Dr. Shubhakarachary, Associate Professor, HOD of Political Science has published a research paper on 'Coalition Politics in Karnataka' in an International Journal 'Journal of Interdisciplinary Cycle Research (UGC Care). ISSN : 0022-1945, Volume : XIII, Issue : XII. Dec. 2021.

23. Manjunath K. S., Lecturer, Dept. of Kannada has written and published a book 'ಕರಿಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಟಕಗಳು'. He published an article in collection of criticisms on 'ಹೆಚ್ಚು ಸದ್ದು ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ'.

24. Renuka, Lecturer, Dept. of Kannada has published an article in 'ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ' ಮತ್ತು 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯತೆ' in Bhoomi Prathishtana, Dharwad.

25. Sumalatha Naik, HOD of Journalism has completed AICTE approved FDP on Body Language: Key to Professional Success.

26. Mrs. Archana Aravind, HOD of Management has completed Foundation level Innovation Ambassador Training conducted by MoE's innovation cell and AICTE in the year 2021-22 (15 session of 30 contact hours).

27. Mr. Prashanth S. Hegde, Lecturer, Dept. of Management has completed Foundation level Innovation

Ambassador Training conducted by MoE's innovation cell and AICTE in the year 2021-22 (15 session of 30 contact hours).

Achievement of the Students:

Job oriented trainings-cum-Project Work:

Following students of III B.Sc. BBZ have completed the Job oriented trainings-cum-Project Work.

Name	Title	Inhouse/ Outhouse
Amrutha B.B., Prerana P. Rao	Phytochemical, Antioxidant and Anticancer activities of <i>Leucas lavandulifolia Sm</i>	SDM College of Ayurveda, Kuthpadi, Udupi
Abhilash H. Nair Rishika N.	Anticancer, Antimicrobial, Antioxidant and Phytochemical Analysis of <i>Ocimum sanctum</i>	SDM College of Ayurveda, Kuthpadi, Udupi
Pragathi Laxman Naik	Qualitative analysis of fish products	United Marine Products Cuncolim Salcete, Goa
Akshatha Navya Sinchana	Antioxidant, Anticancer and antimicrobial activity of <i>Muntingia calabura</i>	SDM College of Ayurveda, Kuthpadi, Udupi.
Manojna K.M. Rashmitha U.N. Vaishnavi N. Pai	Phytochemical, Antioxidant and Anticancer Assay of <i>Nyctanthes arbortristis</i>	SDM College of Ayurveda, Kuthpadi, Udupi.

Yajusha - II B.A. EJP

- Participated in the University Level Inter-Collegiate Debate Competition held at Sri Kalavara Varadaraj Shetty First Grade Government College, Koteshwara and got selected for the National Level.

- Participated in the essay writing competition on account of 'Azaadi Ka Amrith Mahotsav' organized by the Department of Human Consciousness and Yogic Science, Mangalore University, Mangalagangotri, on the topic "Educational Growth in Independent India".

Lamis Larib - I B.A. EP

- Participated in the University Level Inter-Collegiate Debate Competition held at Sri Kalavara Varadaraj Shetty First Grade Government College, Koteshwara and got selected for the National Level.

Nishali - I B.A EP

- Published an article on account of Teachers' Day Celebration in the Daijiworld.com on 5.9.2022.
- ❖ On 19th to 21st August 2022 national level dance festival held at Mandya, Karnataka in this event Ms. Yukthi Udupa was honoured with a epithet "Gurudev Natya Sammohini" for her excellent performance.
- ❖ Ms. Yukthi Udupa got First Place in Mangalore University Level inter-collegiate classical dance competition held on 22nd August 2022 at Sri Ramakrishna College, Mangalore.
- ❖ Mr. Srikrishna, I B.Sc. secured third place in inter-collegiate devotional song competition held at Sri Sharada College, Basrur on 30th July 2022.
- ❖ Team Bhandarkars' Arts and Science College had won third place in Thillana Dance competition held at SMS Brahmavara on 25th July 2022.
- ❖ The university level Mathematics talent search programme 'MATH-HEPTATHLON' was conducted by Poornaprajna College, Udupi on 10th August 2022. Our students

Students' participation in Inter and Inter-Collegiate competitions:

- **Ms. Pranamy Prabhu, I B.Sc. (BT-BC)**
 - ✓ Won second prize in 'Samvedana' creative writing competition and second in table tennis competition.
- **Nagashree G. A., I B.Sc. (BT-MB)**
 - ✓ Secured first place in cartoon with caption writing competition organized on Samvedana – 2022 conducted by Departments of English, Journalism, and Psychology, Bhandarkars' Arts and Science College, Kundapura.
- **Srikrishna Kedlaya, I B.Sc. (MB-BC)**
 - ✓ Secured 3rd Prize in Taluk/Block level Declamation Contest, organised by Nehru Yuva Kendra Udupi, Ministry of Youth Affairs and Sports, Govt. of India.
 - ✓ Participated in District level Declamation Contest, organised by Nehru Yuva Kendra Udupi, Ministry of Youth Affairs and Sports, Govt. of India.
 - ✓ Performed for All India Radio, Yuvavani - English Talk on the topic "ROLE OF SOCIAL MEDIA IN PROMOTING PATRIOTISM AMONG YOUNGSTERS" broadcasted on 12th February, 2021.
 - ✓ Secured 3rd place at University Level Inter-Collegiate Bhaktigeete Competition held at Sri Sharada College, Basrur.
 - ✓ Participated in Cultural Programmes at "Amrutha Bharatige Kannadadarati" event held by the Department of Kannada and Culture, Government of Karnataka.
 - ✓ Received Scholarship from National Scholarship Portal of Govt. of India.
- **Sanjana K. N., I B.Sc. (MB-BC)**
 - ✓ Received Scholarship from National Scholarship Portal of Govt. of India.
- **Selected for Scholarship from INSPIRE of Department of Science and Technology, Govt. of India.**
- **Kavya N. B., I B.Sc. (MB-BC)**
 - ✓ Won 3rd place in Mangalore University netball competition, 1st place in Inter-Collegiate Volleyball and Kabaddi competition and 2nd place in Inter-Collegiate Throwball competition.
- **Swathi C. Kundapura, I B.Sc. (MB-BC)**
 - ✓ Second place in Carrom (singles), Throwball and Kabaddi (group).
 - ✓ University – 3rd prize in Netball championship (group).
- **Ms. Soundarya V. Shettar, I B.Sc. MCZ**
 - ✓ Won 1st place in Karate competition held at Mangalore University.
 - ✓ Represented Mangalore University in Inter-University Karate competition in Kurukshetra.
 - ✓ Won 3rd place in team Netball competition in Mangalore University.
 - ✓ Won 1st place in 2nd National Open Karate Championship held at Ambalpadu.
 - ✓ Won 1st place in inter-class Volleyball and Kabaddi competition.
 - ✓ Won 2nd place in Throwball competition.
- **Soubhagya, II B.Sc. BBZ**
 - ✓ Won 1st prize in Chess event conducted in our college.
 - ✓ Participated (M & W) selection trials held on 25th March 2022 at Upendra Pai Memorial College, Kunjibettu, Udupi.
 - ✓ Participated in Mangalore University Inter-Collegiate Chess championship 2021-22 on 13th and 14th July 2022 at St. Agnes College (Autonomous), Mangalore.
 - ✓ Received J. P. Narayana Swamy Prathistana (Regd.) award.

1. Ajay Devadiga, III B.Sc.

University Level – Feb. 26, 2022, MU Campus – GOLD MEDAL.

1. State Level, Sept. 22 – 24, 2021, Gadag – GOLD MEDAL.
2. National Level, Sept. 26 – 27, 2021, Dehradun, – SILVER MEDAL.
3. State Level, Feb. 26 – 28 – GOLD MEDAL.
4. South India Level, March 5 – 8, 2022, Hyderabad – GOLD MEDAL.
5. National Level, June 19 – 22, Pune, Maharashtra – SILVER MEDAL.
6. International Level, THAILAND OPEN, THAILAND, Aug. 19 – 23 – BRONZE MEDAL.

2. Bharath Devadiga, III B.Sc.

1. University Level – Feb. 26, 2022, MU Campus – GOLD MEDAL.
2. State Level, Sept. 22 – 24, 2021, Gadag – GOLD MEDAL.
3. National Level, Sept. 26 – 27, 2021, Dehradun – BRONZE MEDAL.
4. State Level, Feb. 26 – 28 – GOLD MEDAL.
5. South India Level, March 5 – 8, 2022, Hyderabad – GOLD MEDAL.
6. National Level, June 19 – 22, Pune, Maharashtra – SILVER MEDAL.
7. Participated in the International Level, “THAILAND OPEN”, THAILAND, Aug. 19 – 23.

3. Pavan N. Poojary, III B.Sc.

1. University Level – Feb. 26, 2022, MU Campus – GOLD MEDAL.
2. State Level, Sept. 22 – 24, 2021, Gadag – GOLD MEDAL.
3. National Level, Sept. 26 – 27, 2021, Dehradun – SILVER MEDAL.

4. State Level, Feb. 26 – 28 – GOLD MEDAL.

5. South India Level, March 5 – 8, 2022, Hyderabad – BRONZE MEDAL.
6. All India Inter-University Level, 14 – 17 March 2022, Kurukshetra University Haryana – BRONZE MEDAL.
7. Participated in “KHELO INDIA GAMES” April 2022, Bangalore.
8. Participated in National Level, June 19 – 22, Pune, Maharashtra.
9. Participated in the International Level, “THAILAND OPEN”, THAILAND, Aug. 19 – 23.

4. Chethan Kumar, I B.C.A.

1. University Level – Feb. 26, 2022, MU Campus – GOLD MEDAL.
2. State Level, Feb. 26 – 28 – GOLD MEDAL.
3. South India Level, March 5 – 8, 2022, Hyderabad – BRONZE MEDAL.
4. National Level, June 19 – 22, Pune, Maharashtra – SILVER MEDAL.
5. Participated in the International Level, “THAILAND OPEN”, THAILAND, Aug. 19 – 23.

Inter-Collegiate level – Team games

1. Ball Badminton – Men team secured Third Place.
2. Netball – Both Men & Women team secured Third Place.
3. Cricket – Udupi Zone – Third Place.
4. Shuttle Badminton – Preliminary Round – Second Place.
5. Karate – Team Championship Winners with 4 Gold Medals (Men).

Individual Game – at the University level –

1. Sampath Kharvi, III B. Com. – An adventurer in swimming who holds his

name in the 'Karnataka Achievers Book of Records' – Secured Silver Medal in Breast Stroke and Butterfly.

2. Shreedhar, II B.C.A. – Secured Silver Medal in both – Body Building and Power Lifting.
3. Vishwas, III B.C.A. – Secured Bronze Medal in Body Building.
4. Vinay, I B.A. – Secured Silver Medal in Wrestling.

INTER-UNIVERSITY PARTICIPANTS – 2021-22

Totally 9 students represented Mangalore University in different games –

1. Soundarya Shettar, I B.Sc. – Participated in All India Inter-University Level Karate, Kurukshetra, Haryana. She also secured 1st place in the State Level.
2. Sathwik Upadhyaya, III B.C.A. – Participated in the South Zone Inter-University Level Chess, Chennai.
3. Mohd. Arman, III B.Com. – Participated in the South Zone Inter-University level Cricket Tournament.
4. Soumya, III B.Com. – Participated in the South Zone Inter-University Level Cricket Tournament held at Vishakapattanam, Andhra Pradesh.
5. Sinchana Hegde, III B.Sc. – Participated in the South Zone Inter-University level Cricket Tournament held at Vishakapattanam, Andhra Pradesh.
6. Ajay Devadiga, III B.Sc. – Karate, Kurukshetra, Haryana.
7. Bharath Devadiga, III B.Sc. – Karate, Kurukshetra, Haryana.
8. Pavan N. Poojary, III B.Sc. – Karate, Kurukshetra, Haryana.
9. Chetan Kumar, I B.C.A. – Karate, Kurukshetra, Haryana.

ADVENTURE

Kum. Sakshi Hegde, III B.Com. – An adventurer in Bike Riding, Kundapura to Kashmir and back, 15 days of bike riding, covered more than 6000 Kms.

4. Building Construction Activities :

- a. Tata Sheet Roofing over the Library Building at an estimated cost of Rs. 24 lakhs.
- b. Interlock laying in the Ladies Hostel Quadrangle and Front side of the Ladies Indoor Stadium at an estimated cost of Rs. 6 lakhs.
- c. Beautification in front of Canara Bank premises at an estimated cost of Rs. 4 lakhs.
- d. Tata Sheet roofing for the Principal's quarters at an estimated cost of Rs. 2 lakhs.

5. Total Students Strength (Academic Year 2021-22):

Students	Boys	Girls	Total
Degree	1013	1406	2419
Total	1013	1406	2419

6. Staff Members:

Staff Members	Teaching	Non-Teaching	Programmer	Librarian	Total
Permanent Aided	14	04	–	–	18
Trust Permanent	14	05	–	–	19
Contract Basis	80	22	07	01	110
Total	108	31	07	01	147

7. Total Annual Payments in salaries to staff members (April 2021 to March 2022):

Staff Members		Total
Teaching	Permanent	3,33,13,913/-
	Trust Permanent & Contract Basis	2,53,16,300/-
Non-Teaching	Permanent	19,20,762/-
	Trust Permanent & Contract Basis	71,83,170/-
Total		6,77,34,145/-

8. Total number of students passed out since inception:

B.A.	B.Com.	B.Sc.	BBM/ BBA	BCA	Total
6,383	9,630	6,347	1,411	1,470	25,241

9. Hostel Facilities:

Hostel	Students Strength	Teaching Staff
Girls Hostel	43	01
Boys Hostel	–	–
Total	43	01

10. Staff Quarters:

Total : 18
 For Teaching Staff (Occupied) : 15
 For Non-Teaching Staff (Occupied) : 03

11. Total number of volumes in Library:

Total number of volumes in Library: **94,219**

 PRINCIPAL

DEPARTMENT OF ENGLISH ACTIVITIES & ACHIEVEMENTS – 2021-22

Staff Achievements:

Prof. Meenakshy N. S.

- Research Publication: A. K. Ramanujan and Nature Consciousness: Environmental Sensibility and Awareness as in the poems of A. K. Ramanujan was published in International Journal for Humanities and Social Science Invention (April, 2022).
- One Week Online Faculty Development Programme on “Major Literary Theories” organized by Department of English, Krishna University, Andhra Pradesh held from 26th July 2022 to 2nd August 2022.

Mr. Praveen

- One Week Online Faculty Development Programme on “Major Literary Theories” organized by Department of English, Krishna University, Andhra Pradesh held from 26th July 2022 to 2nd August 2022.
- One Week Virtual National Level Faculty Development Programme on Amazon Web Services organized by Department of Electrical, Electronics and Communication Engineering held from 22nd to 27th August 2022.
- Completed one SWAYAM Refresher Course.

Mr. Sharan S. J.

- Attended CATC Camp at NITTE Engineering College, Nitte from 8th August 2022 to 15th August 2022.

Mr. Shashank Patel

- Attended one day workshop on ‘Yakshagana – Nrutyam, Abhinaya and Demonstration’ held at Govt. Science College, Chitradurga on 25.07.2022.

Mrs. Shaila R.

- Cleared K-SET in October 2021.
- Completed two SWAYAM Certificate courses and one Refresher Course.
- One Week Faculty Development Programme on “Literary Theory and Criticism” organized by Department of English under UGC STRIDE Component – I between 23rd and 28th August 2021.
- One Week National Faculty Development Programme on “Literature in 21st Century: New Perspectives and Challenges” organized by the Department of English, Govind Sarang Govt. Law College, Bhatapara, Chhattisgarh from 3rd to 9th October 2021.
- One Week Faculty Development Programme on “Research Methodology in Social Sciences” held from 22nd September 2021 to 28th September 2021.

Students' Achievements:

Yajusha, II B.A. EJP

- Participated in the University Level Inter-Collegiate Debate Competition held at Sri Kalavara Varadaraj Shetty First Grade Government College, Koteshwara and got selected for the National Level.
- Participated in the Essay Writing competition on account of ‘Azadi ka Amrith Mahotsav’ organized by the Department of Human Consciousness and Yogic Science, Mangalore University, Mangalagangothri, on the topic ‘Educational Growth in Independent India’.

Lamis Larib, I B.A. EP

- Participated in the University Level Inter-Collegiate Debate Competition held at

Sri Kalavara Varadaraj Shetty First Grade Government College, Koteshwara and got selected for the National Level.

Nishali, I B.A. EP

- Published an article on account of Teachers' Day Celebration in the Daijiworld.com on 05.09.2022.

Activities:

1. A guest talk on 'Civil Service: A Common Man's Game by Sairaj Navunda, UPSC Mentor, Bangalore on 2nd February 2022.

Guest talk by Mr. Sairaj, UPSC Mentor, Bangalore

2. One Day Workshop on 'Channelizing Strength through Therapeutic Dance Movement' (Self-Reflection) on 15th July 2022.

Inauguration

Chief Guest: Sachitha Nandagopal

Students involvement

3. Students of English Optional, Journalism and Psychology organized "Samvedana 2022" with respect to Azadi ka Amrita Mahotsav celebrating 75 years of Indian Independence.

Competitions like Satyameva Jayate, Jai hind, Cartoon with Caption, Azadi ka Bhakti, Listen in, Train Your Brain and Follow Your Words were organized and around 250 students participated.

Dr. Rekha V. Bannadi, a retired Kannada Professor was the Chief Guest for the prize distribution ceremony.

Samvedana - 2022 Satyameva Jayate

Train Your Brain and Follow Your Words

Prize Distribution

**Chief Guest: Dr. Rekha V. Bannadi,
retired Professor of Kannada**

Depiction of Biblical references in Literature

4. Students of English Optional, Journalism and Psychology Departments organized "Bimba", an exhibition with respect to Azadi ka Amrita Mahotsav commemorating 75 years of Indian Independence. Prof. Umesh Shetty, Principal, Dr. B.B. Hegde College, Kundapura inaugurated the exhibition.

Romeo and Juliet

**Inauguration: Prof. Umesh Shetty,
Principal, Dr. B.B. Hegde College,
Kundapura**

Globe Theatre

DEPARTMENT OF KANNADA REPORT : 2021-22

ರೇಖಾ ಮೇಡಂನ ಬೀಳ್ಕೊಡುಗೆ ಸಮಾರಂಭದ ಕ್ಷಣ

ಚೇತನ್ ಕುಮಾರ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ವಿಷಯ : ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ

ಇಂದು ಮುಂಜಾನೆ ಕುಂದಾಪುರದ ಭಂಡಾರ್‌ವಾಡ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎಚ್. ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಕಥಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕಾವ್ಯಾಳ 'ಮಾಕೋನ ಏಕಾಂತ' ಕ್ಕೆ ದೊರಕಿದ ನಿಮಿತ್ತ ಕಾವ್ಯಾಳ ಅನುವಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 'ನಾವು' ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬದುಕಿನ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬೆರಗಾದೆ.

ಧನ್ಯವಾದಗಳು : ಎಲ್ಲಾ ಮಹನೀಯರಿಗೂ.

ಯಜುಶಾ,||ಬಿ.ಎ.,ಲಾಮಿಸ್‌ಲಾರ್ವೆಬ್,|ಬಿ.ಎ.,ಶ್ರೀಕಾಳಾವರವರದರಾಜ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು ಕೋಟೇಶ್ವರ, ಕುಂದಾಪುರ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಂತರ್ ಕಾಲೇಜು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಚರ್ಚಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

DEPARTMENT OF HINDI REPORT : 2021-22

Achievements of Staff :

Ms. Prafulla B. :

1. Paper Presentation :

- Presented a Paper on Neeraj Jain ki Kavita "Dhokebaajon ki Duniya mein Manava Jeevan ki Sachayi" workshop held on 12.07.2022 at Canara College, Mangalore.

2. FDP Attended :

- Attended a one week Faculty Development Programme on 17.02.2022 to 23.02.2022 conducted by RKDF University, Bhopal (M.P.) on the Topic of "Implementation of NEP 2020 in Higher Education".

3. Workshop Attended :

- Attended a workshop held on 12.07.2022 at Canara College, Mangalore.
- Attended a workshop held on 11.02.2022 at University College, Mangalore.

4. Webinars Attended :

Attended two national seminar, four national webinar and two national quiz competition conducted by various colleges of India.

5. Articles Published :

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ದುಡುಕು - ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಉಳಿಸಿ - Article published in Newspaper Vijaya Karnataka on 15.09.2021.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಅನುಷ್ಠಾನ - ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಬದುಕು ಆತಂಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ - Article published in Two Parts in Newspaper

Janaprathinidhi (weekly) on 16.09.2021 and 23.09.2021.

- ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿರಲಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ - Article published in Newspaper Udayavani on 08.10.2021.
- ವಿಶ್ವಪ್ರಿಯ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಸಲ್ಲದು - Article published in Newspaper Udayavani on 10.01.2022.
- ಮನೆ-ಮನೆ ಬೆಳಗುವ ಬೆಳಕಿನ ಹಬ್ಬ ದೀಪಾವಳಿ - Article published in Newspaper Janaprathinidhi (weekly) on 04.11.2021.
- ಸಹೋದರತೆ ಸಾರುವ ಹಬ್ಬ - Article Published in Newspaper Vijayakarnataka on 10.08.2022.

Ashwini Poojary : Attended four National Level Webinars.

Students Achievements :

- Srikrishna Kedlaya - I B.Sc. won **Third Prize** in District Level Hindi Elocution Competition on "देश भक्ति एवं राष्ट्र निर्माण" held on 25.11.2021 conducted by Nehru Yuva Kendra Sangathan, Udupi.

Srikrishna Kedlaya, I B.Sc.

SANSKRIT DEPARTMENT REPORT - 2021-22

Achievements of the Staff:

Dr. Yashavanthi K.

Refresher Course:

1. Attended a UGC sponsored 11th Refresher Course in Indian Literature conducted by HRDC, Mysore from 17.12.2021 to 30.12.2021.
2. BOS member of Mangalore University from 2021-22.
3. BOE member of Mangalore University from 2021-22.

Editorial Board:

Member of Editorial Board of Mangalore University Sanskrit Subject.

Gayathri S. Suvarna

1. Completed the ARPIT Career Advancement Scheme (CAS) promotion, an **Online Refresher Course in Sanskrit Pedagogy** from **1st December 2020 to 31st March 2021** conducted by **Sri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University, New Delhi** and passed with **“A” Grade, 82%**.
2. BOE member of Mangalore University from 2021-22.

Department Activity:

1. **Sanskrit Association**

Mathematics Lecturer Ms. Vaishnavi G., conducted classes for Dwitiya.

Final Year B.Sc. MPC Student Sanat Gurudat Pai conducted classes for Prathama.

Other than these, EC/CC Students also conducted classes for Prathama and Dwitiya.

Vinutha – II B.Sc. MPCs

Shruthi – II B.Sc. MCZ

Archana Rao – II B.Com. C1

Prathijna Shetty – I B.Com. C1

Shashank Puranik K. – I B.Sc.

Sanskrit Department on 28.08.2022 Sunday. Our college was the Centre. 55 students attended the exam. Out of them, 4 students were from the Public.

Students Achievement:

1. Sanat Gurudat Pai from III B.Sc., MPC secured Silver Medal in Dwitiya Exam conducted by Sri Surasaraswathi Sabha, Shringeri.

Certificate Distribution Program:

Certificates of Exams conducted by Sri Surasaraswathi Sabha, Shringeri. Date: 02.09.2022 Friday at 2 p.m.

Add on Course:

Sri Surasaraswathi Sabha, Shringeri conducted Prathama, Dwitiya, Thrutheeya, Thureeya and Pravesha Exams through the

DEPARTMENT OF MATHEMATICS REPORT : 2021-22

Departmental Activity:

A guest lecture was conducted on a value based topic "Vedic Mathematics" by the resource person Dr. Shreemathi Adiga, Associate Professor and HOD, Sri Kalavara Varadaraj M. Shetty Govt. First Grade College, Kundapura, for the final year B.Sc. students on 01.06.2022.

This programme on the topic Vedic Mathematics was specially conducted for final year students because with Vedic Maths, students can get trained to utilise their tricks and skills for competitive exams and solve examinations more efficiently.

DEPARTMENT OF PHYSICS REPORT : 2021-22

- Science Day program was organized in the college on 28th February to commemorate the discovery of Raman Effect.

"The Fun Science Quiz – 2022" was organized in this connection. About 80+ contestants attended written prelims round. III B.Sc. students won the final round quiz.

Also an Essay competition was conducted, "The Integrated approach in Science and Technology for a sustainable future" as the topic. About 20 contestants submitted their essays on 3rd of March. Amita and Sanat Gurudat Pai of III B.Sc., Anjanadevi and Kathyayini of II B.Sc. won prizes in essay competition.

On 4th March 2022, a talk on astronomy, "Star Detection" by Mr. Atul Bhat, Assistant Professor, Department of Physics, Poornaprajna College, Udupi was organized by our Department. Program began with a talk on constellation, stars and the stories behind

it, was followed by star gazing in the open ground.

Department of Physics conducted certificate course for the benefit of degree students on “Maintenance of Electrical Home Appliances” to enhance their employability in job market/ companies.

- Sanat Gurudat Pai of III B.Sc. (MPC) has carried out management funded research project on “Study of optical and antimicrobial properties of ZnS nanoparticles synthesised using tinosporacordifolia as capping agent” under the guidance of Dr. Lalitha Devi B.
- Sowmya H. M. has carried out management funded research project under the guidance of Dr. Lalitha Devi B.
- Mrs. Chaithra and Mrs. Rashmi C. Ganiga jointly carried out a management funded research project on the topic “A study of synthesis of ZnO nanoparticles using cashew bark extract as capping agents” and submitted to the college during November 2021.

DEPARTMENT OF APPLIED BIOSCIENCES

ACTIVITIES CONDUCTED DURING THE ACADEMIC YEAR 2021-22

1. Field Trip:

A field trip visit was organized by the Department of Applied Biosciences to Zonal Agricultural & Horticultural Research Station, Brahmavara on 5th March 2022. Twenty students of III B.Sc. Microbiology were accompanied by Mrs. Suma G. R., HOD of Applied Biosciences. On 5th March 2022, the team reached Zonal Agricultural & Horticultural Research Station, Brahmavara by 9.45 a.m.

Agricultural University of Bangalore, started their regional research centre at Brahmavara in the year 1982. It is situated

on the way to Hebri from Brahmavara around 2 k.m. It is spread through over 115.03 hectares. The research centre covers not only Udupi, Dakshina Kannada district but also five Taluks of Uttara Kannada district.

The objective of the centre is to help the farmers of this area. It is working on this direction taking into consideration the resources of the centre and also the farmers. And suggest scientific solution to the farmers for their agriculture related problem. It also provides training in modernization of Agriculture. It

started with the mandate to develop and evaluate rice germ plasm/breeding lines to meet the requirements of farmers of coastal zone of Karnataka. It is presently under UAHS, Shimoga. Evaluation of rice lines against biotic stresses with special reference to gall midge is another focus area.

After having the formal interaction with the Director of the station, the team met Dr. Jayaprakash, soil scientist of the station, enlightened the students on basics of soil science, their branches, fertilizers used, some common soil tests performed and also gave us the information on how they guide or help the farmers in their farming practices. Students were visited the soil science laboratories and studied the principle and working of instruments like Flame photometer, Kjeldahl instrument, spectrophotometer, etc.

Later, Ms. Swathi Shetty shared her rich experience about the four principles of plant pathology. Then team visited the nursery to know about the plants they grow & plant diseases and their symptoms, grafting they made on the pepper plant. The students enjoyed the poultry farming, cattle farming and rich beauty of natural environment of the field. The team left the station at around 4.30 p.m.

2. Guest Lecture Programme:

Organised a guest lecture programme on "Understanding Sustainability – Ethical and political implications" on 10.08.2022. Prof. Shreekumar was the resource person.

Speaker discussed the ethical and political implications of an understanding of sustainability. Inequality has always been a problem in human society. Though human society has achieved tremendous economic growth since the Industrial Revolution, hunger and malnutrition are widespread. It is now well known that the economic growth has come at great environmental cost. Prof. Shreekumar explained that the climate change

and excessive dependence of fast depleting reserves of non-renewable resources are responsible for unsustainability of human life itself. He also enlightened that our educational curricula are woefully lacking in addressing sustainability issues. There is a widespread belief that technology will eventually enable us to attain sustainability. The survival of our civilisation depends on preventing further damage to the environment and repairing the damage already done. Rebuilding soil fertility and water security is of utmost urgency. We need a consensus for planned economic growth while ensuring livelihoods to all. This requires a major restructuring of our society as well as a fundamental change in our ethic.

The program was presided over by Dr. Lalitha Devi, HOD of Physics. In her presidential remarks, she expressed her deep concern about the environment and highlighted the role of students in addressing the environmental problems. She also grabbed the attention of students in the innovative practices in connection with the sustainability.

The programme was started with prayer of Mr. Srikrishna and Ms. Rakshitha Achar of I B.Sc. Ms. Nida Banu of III B.Sc. welcomed the

gathering and Ms. Medha of III B.Sc. proposed vote of thanks. The programme was hosted by Mr. Dinesh Rao of III B.Sc.

3. Interclass Competitions:

- ‘Biorangoli’ competition was conducted for the II B.Sc. students on 10.08.2022. Six teams of students were enthusiastically participated in the competition.

Winners of this competition are as follows:
I prize – Ms. Vani and Ms. Swathi, II B.Sc. BBZ

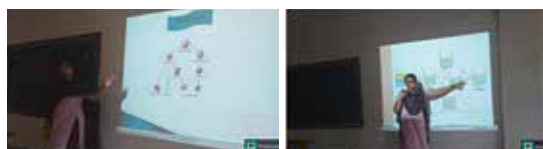
II Prize – Ms. Lavanya and Ms. Ankitha Devadiga, II B.Sc. BBZ
Ms. Melita and Ms. Raksha, II B.Sc. BBZ

- ‘Collage’ competition was conducted for the I B.Sc. students on 10.08.2022. Eight teams of students were took an active

role in the competition and presented their best. Mr. Srikrishna, I B.Sc. (MB-BC) and Mr. Goutham, I B.Sc. (MB-Chem) secured I prize and Ms. Pooja, I B.Sc. (BT-MB) and Ms. Nagashri, I B.Sc. (BT-MB) secured II prize.

- Oral presentation competition was conducted to I B.Sc. students on 20.08.2022. Students selected their topic of interest related to biological field and presented through power-point presentation. Ms. Sandra Marina Antony, III B.Sc. MCZ secured I prize and Ms. Kruthi M. Shetty, III B.Sc. MCZ secured II prize.

4. Management Funded Projects:

Mr. Srikrishna Kedlaya, Ms. Nagashree and Mr. Shashank Puranik carried out Management funded project on ‘Antibacterial Activities of Chalcone extracted from Syzygium samarangense on selected opportunistic pathogens’ under the guidance of Mrs. Suma G. R.

Extension Activity

Extension Activity

Extension Activity

Extension Activity

- Plant Identification Certificate Course was conducted for 17 students from II B.Sc. BZC.

Certificate course-study

- 05.06.2022 – World environment day celebrated and saplings were planted in the botanical garden in association with NCC & NSS.

Planting Saplings in the Botanical Garden

- 28.06.2022 – Career Guidance by Ms. Chethana Shanbhagh, M.Sc., working at Byju's Company, Bangalore.

Career Guidance

- 29.06.2022 – Students participated in the Udyoga Mela, organized by Govt. of Karnataka and Bhandarkars' College, Kundapura.

Inaugural Programme of Udyoga Mela

- 26.07.2022 – Vanamahotsava was celebrated and saplings were planted in the botanical garden.

Vanamahotsava

Vanamahotsava

- 06.08.2022 – Study tour was organized and 34 students from II and III year participated. Students were accompanied by Dr. Gayathri Pai, HOD and Sri Sandeep, Lab Assistant. Students visited AGLP Agro Industries, Koteshwara, owned by Sri Vivek Pai, an old student of BCK. This is a very renowned fully automatic Rice Processing Industry, equipped with all imported Machineries. All the students were given breakfast and sample rice of 1 kg. by Sri Vivek Pai Sir. We are greatly indebted to Pai Sir. Students had a great experience and practical knowledge about rice and its by-products.

Students at AGLP Agro Industry

Students also visited Kapile Gou Samruddhi Trust, Beejadi, Koteswar. This trust is headed by Sri Kumar Kanchan, who is completely dedicated himself for the well-being of Desi Cows. This trust is also engaged in preparation and selling of Desi Cow Products. We are all indebted to Sri Kumar Kanchan Sir for having provided us fresh buttermilk.

Desi Cows at Kapile Gou Shala, Beejadi, Koteswar

Demonstration by Sri Vivek Pai

Our students also had a privilege of visiting Tolar Ocean Products Pvt. Ltd., Kota. This firm is mainly engaged in processing and exporting various fish products in a very scientific manner.

**Students at Tolar Ocean Products Pvt. Ltd.,
Kota**

Students had a very great practical knowledge in the different fields of Biology.

- On behalf of Flora Club of Botany Department, different competitions were conducted and prizes were distributed to the students.

RESULTS

Essay Competition: 12.07.2022 and 19.07.2022

- I. Deforestation and Reforestation (Kannada) –
Shwetha – III BZC – 190805 –
I Prize
Pavithra – II BZC – 200873 –
II Prize
Aparna Devadiga – II BZC –
200865 – III Prize

- Deforestation and Reforestation (English)
Ashwini – III BZC – 190803 –
I Prize
Kavya Mahadev Gond – 200870
– II BZC – II Prize
Harshitha – II BZC – 200868 –
II Prize

- II. Depletion of Natural Resources &
Conservation –
Sinchana – 200878 – II BZC –
I Prize
Anisha – II BZC – 200864 – II
Prize

Elocution Competition: 05.07.2022

- Biodiversity and Conservation – Keerthi
Kamath – III BZC – 190830 – I Prize

Prize distribution-Flora Club

DEPARTMENT OF ZOOLOGY ACTIVITIES & ACHIEVEMENTS – 2021-22

An Exhibition of Family Pedigree Charts prepared by students was arranged in the Zoology Laboratory on 02.03.2022.

Publications:

Vijayakumar K. M. and Vijaya Kumara published “Study on Avifaunal Diversity of four different Mangrove regions of Kundapura” in International Journal of Scientific Engineering and Applied Science (IJSEAS), April 2021, Volume 7, Issue 4: Pp 205-211.

Available online: <http://ijseas.com/volume7/v7i4/IJSEAS202104118.pdf>

Eligibility:

Mrs. Kavya has cleared K-SET in January, 2021.

DEPARTMENT OF HISTORY

Students Achievements: Varenaya Nayak of 2nd B.A. has won first prize in the elocution competition conducted by the District Administration of Udupi, on a topic ‘Patriotism and Nation Building’ as a part of Azaadi Ka Amrit Mahotsav.

Published a research article on “Panchakanana ondu Adhyayana” in the volume xix-research article presented in the 30th session of the Karnataka History Congress held at Karnataka University, Dharwad.

Attended and presented a research article on Shaiva-Shakta Devalaya of Udupi District in the 31st session of the Karnataka History Congress held at S.D.M. College, Dharwad in March 2022.

Presented a paper on Cultural Heritage of India in the One Day Workshop on NEW SYLLABUS IN HISTORY AS PER N.E.P. and prepared subject content for the syllabus of first semester History as per N.E.P.

REPORT OF THE ACHIEVEMENTS OF THE DEPARTMENT OF JOURNALISM

- ❖ Organised Inter-class competition “Samvedana” on 12th March 2022 in association with English and Psychology department. Five types of competitions were held. Dr. Rekha Bannadi was the Chief Guest of this program.

**Prize Distribution in Samvedana on
12th March 2022**

- ❖ Organised one day workshop on “Self Reflection” on 15th July 2022 in association with English and Psychology department. Sachitha Nandagopal, Co-founder and Executive Director of Centre for Integrated Learning was the resource person.

**Workshop on Self Reflection organized on
15th July 2022**

- ❖ Organised Two days exhibition “Bimba” on 10th and 11th August 2022 in association with English and Psychology department.

**Organised Two days exhibition “Bimba”
on 10th and 11th August 2022**

- ❖ Our department has started “BCK SPOTLIGHT” a visual news program about our college events to upload in college YouTube channel.
- ❖ Our college news blog spot are constantly updated by our department on various college events.

Students Achievement

- More than 25 write-ups published in print and online Medias.

Following students write-ups were published;

Divya (III B.A., EJP), Yajusha, Sadhana, Lavanya, Gayathri, Suchithra, Bhoomika Shetty, Fathima Anaz (II B.A., EJP), Pragathi Shetty, Nishali (I B.A., EJP).

- Students were participated in “AIRNxt” state level programme organized by All India Radio for the purpose of Azadi ka Amrut Mahotsava”. It was broadcasted on 20th March 2022. All India Radio recognized our student Rohith of II B.A. (EJP) a good presenter in this programme. It is available in Twitter, facebook and youtube account of All India Radio.

“AIRNxt” state level programme organized by All India Radio for the purpose of Azadi Ka Amrut Mahotsava”. It was broadcasted on 20th March 2022

- Our students were given a special programme on ‘Environmental Day’ for “Yuvavani” of All India Radio, Mangalore. It was broadcasted on 5th June 2022.

Following students were participated in this special programme:

Yajusha, Rohith, Sadhana, Lavanya, Gayathri, Suchithra (II B.A., EJP), Varenaya Nayak (II B.A., HEP), Kavya Hande, Swathi (II B.Sc.), Shrikrishna Kedlaya, Shashank (I B.Sc.).

- Following students gave a talk show on different topics in Yuvavani of All India Radio, Mangalore Station in English and Kannada language.

Nishali, Sana (I.B.A., EJP), Yajusha, Fathima Anaz, Preethi Acharya, Vaishnavi Adiga (II B.A., EJP).

- Following students were participated in State level Workshop on “Opportunities in different medias” held at MGM College, Udupi on 20th June 2022.

Bhavana, Sinchana, Divya Devadiga, Thanvi, Divya Poojari (III BA, EJP), Yajusha, Rohith, Sadhana, Lavanya, Gayathri, Suchithra, Bhoomika Shetty, Fathima Anaz, Rohith (II B.A., EJP).

- Following students were participated in a Interaction with Youth program on “Udupi Jillege 25 – Yuvadhvani Program” - Udupi Jilleya mundina 25 kanasu guri held at Gurukula Public School, Vakwadi, Kundapura on 24th August 2022.

List of articles published in different Newspaper and online newspaper:

Yajusha, II B.A. (EJP)

1. A tribute to General Bipin Ravat, published on 18th December 2021 in UV Fusion.
2. ವ್ಯಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಲಿ : An article published in UV Fusion on 12th January 2022 about Swami Vivekananda.
3. ಸೃಜನಶೀಲರ ಒಕ್ಕೂಟ : An opinion about UV Fusion published in UV Fusion.
4. Participated in National level All India Radio Competition on the theme “Ek Bharath, Shreshtha Bharath” and spoke on the topic ‘Unity in Diversity in Our Udupi District.’ It was broadcasted in AIRNxt on 20.03.2022.
5. Participated in AIR Mangalore Yuvavani Variety Types of Programme and gave a solo and group singing performance. It was broadcasted on 06.06.2022.
6. Participated and won 1st place in ‘Nritya Roopaka’, a Yakshagana competition held at Vakwadi on 27th February 2022.
7. Participated in Yakshagana performance on the occasion of job fair with the presence of honorable Education Minister of Karnataka Government, Dr. Ashwath Narayan in college on 29 June 2022.
8. Participated in College Talent’s Day as MC and won Best MC Award.

9. Participated and won 1st place in University level Inter-Collegiate debate competition held at Sri Kalavara Varadaraj Shetty First Grade Government College, Koteshwara and got selected for National Level.
10. Participated in an essay competition on account of Azaadi ka Amrith Mahotsav organized by the Department of Human Consciousness and Yogic Science, Mangalore University, Mangalagangotri, on the topic 'Educational Growth in Independent India.'
11. Participated in one day State Level workshop on the topic 'New Possibilities in New Media' held at MGM College, Udupi on 20.06.2022.
12. Participated in a workshop on ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ 25: ಯುವ ಧ್ವನಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ held at Gurukula Public School, Vakwadi.
13. Participated in Workshop on 'Self Reflection' by Mrs. Sachitha Nandagopal held in our College on 15.07.2022.

Sadhana Shasthry, II B.A. (EJP)

1. 6.2.2022ರಂದು "ನಿಮ್ಮ ಕನಸಿಗೆ ನಿಮ್ಮದೇ ಮಾತು" ಎಫ್.ಎಂ. ರೇನ್ ಬೋ 101.3 ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ವಿಶೇಷ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ "ಏಕ್ ಭಾರತ್ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾರತ್" ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಹವಾಮಾನ ಕುರಿತು ವಿಷಯ ಮಂಡನೆ.
2. ಮಳೆಯ ಕುರಿತು ಲೇಖನ : ಉದಯವಾಣಿಯ ಯುವಿ ಪ್ಯೂಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಡಿಸೆಂಬರ್ 3, 2021.
3. ವಿವೇಕ ವಿಚಾರ : ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕುರಿತು ಒಂದು ಲೇಖನ ಯುವಿ ಪ್ಯೂಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಜನವರಿ 12, 2022.
4. ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮಂಗಳೂರು ಇಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಹೋತ್ಸವದ ಕುರಿತು ನಡೆದ ಏಕ್ ಭಾರತ್ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾರತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಹವಾಮಾನ ಕುರಿತು ವಿಷಯ ಮಂಡನೆ.
5. ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಹೆಚ್ಚಿಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರಪಂಚ : ಯುವಿ ಪ್ಯೂಶನ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಬರಹ ಪ್ರಕಟ ಫೆಬ್ರವರಿ 13, 2022.

6. ನವ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಎಂಜಿಎಂನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ದಿನದ ಪ್ರತಿಕೋದ್ಯಮ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ.
7. ಬುಕ್‌ಪಾಕ್ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಬಕುಲದ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಪುಸ್ತಕ ವಿಮರ್ಶೆ ಯುವಿ ಪ್ಯೂಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜುಲೈ 17ಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟ.
8. ನಸುಕು ಡಾಟ್‌ಕ್ಯಾಮ್ ಎನ್ನುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಕುಲದ ಪಿಸುಮಾತು ಬರಹ ಪ್ರಕಟ.
9. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 25 ವರ್ಷ : ಯುವ ಧ್ವನಿ ಒಂದು ದಿನದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ.
10. ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮಂಗಳೂರು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ದಿನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಭಂಡಾರ್‌ಕಾರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಮಕ್ಕಳು ನಡೆಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಚಿತ ಕಿರುಪ್ರಹಸನ ರಚಿಸಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.
11. ಅಪರಿಚಿತರ ನಡುವೆ ಆತ್ಮೀಯತೆ: ಸ್ನೇಹಿತರ ದಿನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಪಾರಿಜಾತ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಬರಹ.

Lavanya, II B.A. (EJP)

1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ (ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿ) 2 Sept. 2021.

Udayavani UV Fusion

1. ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ – 15th August 2021
2. "ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅತೀಮುಖ್ಯ" – 25 October, 2021
3. "ನಿಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು ನೀವೇ..." – 21st Jan. 2022
4. "ವೈದ್ಯರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಗೆ ನಮ್ಮದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಲಾಂ" – July 1, 2022 (ಸುದ್ದಿ ಸಂಚಲನ)
5. "ಮಹಾತ್ಮರು ನಡೆದಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ ನಮ್ಮಿಂದಾಪುರ". (ಉಡುಪಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್), July 28, 2022.

Radio Talks

AIRnext Yuvavani Program

1. Talked about freedom fighters of Kundapura in Kannada.
2. Hosted the Variety program in Yuvavani about world environment day that broadcasted on 6th June.

Pragathi Shetty, I B.A. (EJP)

- 1) ವಿದ್ಯುತ್ ಉಳಿಸಿ ನಷ್ಟ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಡಿಸೆಂಬರ್ 03, 2021 (ಉದಯವಾಣಿ ಯುವಿ ಪ್ಯೂಷನ್.)
- 2) ಬುಧವಾರದ ಎನ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿ.

- 3) ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೊರಗುತ್ತಿರುವ ಕೆರಾಡಿ, ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಹಳ್ಳಿ. (ಸಂಪಾದಕರಿಗೊಂದು ಪತ್ರ), ಮೇ 26, 2022 ಉದಯವಾಣಿ (ಜನತಾವಾಣಿ).
- 4) ಕುಂದಾಪುರದ ಹೆಸರನ್ನು ಬಾನ್ವತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸಿದ ಕುಂದಾಪುರ ಕನ್ನಡಿಗರು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ, ಜುಲೈ 28, 2022, (ಉಡುಪಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್.)
- 5) ಬಾಲ್ಯದ ಶಾಲಾ ದಿನಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಸವಿ ಸವಿ ನೆನಪುಗಳು, ಆಗಸ್ಟ್ 15, 2022 (ಉಡುಪಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್.)
- 6) ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಗುರುಕುಲ ಸಮೂಹ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ ಕುಂದಾಪುರ ಇವರ ಜಂಟಿ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 25 – ಯುವ ಧ್ವನಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಇವರು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 25ರ ಬೆಳ್ಳಿ ಮಹೋತ್ಸವದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಯುವ ಧ್ವನಿ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗಿ.

Gayathri, II B.A. (EJP)

1. ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕನಸಿನ ಪ್ರಪಂಚ (Udayavani UV Fusion) ಯುವಿ ಫ್ಯೂಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ 12.01.2022.
2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿ ಉದಯವಾಣಿಯ ಯುವಿ ಫ್ಯೂಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ 15.08.2022.

Radio Program

AIR, Mangalore Station, Yuvavani Program

1. Participated in Yuvavani Program about world environment day that broadcasted on 6th June.

Vaishnavi Adiga, II B.A. (EJP)

Radio talk on: "Student's role in free India" in AIR, Mangalore Station, Yuvavani Program.

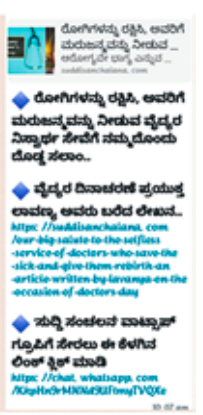
Preethi Acharya, II B.A. (EJP)

1. ದೇವರು ಮಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವರ 'ಅಪ್ಪ' (ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿ) Sept. 1, 2021 ಪ್ರಕಟ.

Radio talk on about Deforestation.

Nishali, I B.A. (EJP)

1. A Write-up on Day to Honour our Beloved Teachers published in www.dailiworld.com on 5th September 2022.
2. Attended Yuvadhvani an Interaction programme held at Gurukula, Vakwadi on 24th August 2022.

EC/CC ACTIVITIES CONDUCTED BY NATURAL SCIENCE ASSOCIATION (2021 – 2022 ODD & EVEN SEMESTERS)

Coordinator: Dr. Gayathri Pai

- 24.11.2021 – Memory test was conducted.
- 01.12.2021 – Students prepared science model on the topic “Lungs & its functions”.
- 08.12.2021 – Students observed and documented botanical specimens & models preserved in the Botany museum.
- 15.12.2021 – Students observed and documented Zoological specimens and models preserved in the Zoology museum.
- 22.12.2021 – Group discussion on the topic ‘COVID – 19’.
- 05.01.2022 – Collage competition was conducted on the topic Corona – and its preventions.
- 02.02.2022 – Attended yoga programme conducted by Sri Vivek Pai, Kundapura.

Inauguration of Yoga Day by Sri Vivek Pai, Kundapura

Collage Competition

- 02.03.2022 – Attended guest lecture on the topic Employability and Life skills by Prof. Prashanth Neelavara, HOD, Political Science, Laxmi Bangera Govt. First Grade College, Kota, Padukere.
- 18.05.2022 – Programme on home remedies was conducted.
- 25.05.2022 – Programme on personality development.
- 01.06.2022 – Quiz competition on Environment.
- 08.06.2022 – Group Discussion on Preventing Cyber Crime and Modern Agriculture.
- 13.07.2022 – Pick and Speech on the topics: Conservation of Plants, Animals and Soil, Water and Energy resources.
- 15.07.2022 – Students attended programme on Drug awareness.
- 20.07.2022 – Collection of articles on science topics.
- 27.07.2022 – Students attended guest
- 12.01.2022 – Personality development programme was conducted.
- 19.01.2022 – Students guest lecture by Dr. Shrimathi Adiga, Associate Professor in Mathematics, Govt. First Grade College, Koteshwara, on the topic Cracking Quantitative and Logical Reasoning Hurdles”.

lecture by Dr. P. V. Bhandary, A.V. Baliga Hospital, Udipi on the topic "Stress management and healthy lifestyles among youth".

- 10.08.2022 – Speech on conservation of biodiversity by Keerthi Kamath.

- 13.08.2022 – Students attended Dr. H. Shantaram Sahithya Prashasthi Presentation Programme.
- 17.08.2022 – Students attended Prize Distribution Programme.

NCC (ARMY WING) – REPORT 2021-22

Company Commander : Lt. Anjan Kumar A. L.
Cadet Senior Under Officer : SUO Pavan N. Poojary, III B.Sc.
Junior Under Officer : JUO Bharath Babu Devadiga, III B.Sc.
: JUO Shravya, III B.Com.

The NCC Army Company of our college has enrolled 55 men cadets and 53 women cadets for the academic year 2021-22. The company has conducted several NCC activities for the cadets during the year 2021-22. Regular NCC training parades were held during the afternoons of Saturdays between 1.45 p.m. and 5.45 p.m. The cadets were given intensive training both in the military and the non-military subjects. Theory and practical classes have been conducting during the regular parades. Practical training classes have been conducting in Drill, Map Reading, Weapon Training, Field Craft and Battle Craft. A brief report of all the activities conducted during the academic year 2021-22 is as follows:

1. Weekend Parades:

18 weekend parades (Online & Offline) of 4 hrs. each were conducted during the academic year 2021-22.

2. Ceremonial Parades:

- Cadets have performed ceremonial parades on the occasions of Independence Day and Republic

Day celebrations both at the College ground as well as at Gandhi Maidan, Kundapura.

3. Social Service:

- Fit India awareness program was conducted on 15.09.2021.
- Swachhatha Awareness Program and Statue Cleaning was conducted in the College on 27.11.2021.
- Puneet Sagar Abhiyan was conducted in Kodi Beach, Kundapura on 14.12.2021.
- Blood Donation Camp was conducted in the College and about 30 cadets voluntarily donated blood to the Blood Bank, Manipal on 05.03.2022.
- Kargil Vijay Diwas was celebrated in the College on 26.07.2022.

4. Adventure Activities:

Firing:

- Majority of the cadets have undergone firing practice in .22 Rifle during the annual training camps.
- Weapon Training was conducted in the College on 25.09.2021.

- Weapon Training was conducted in the College on 15.02.2022.

5. Camps:

It is noteworthy to say that our Associate NCC Officer and about 97% enrolled cadets have participated in one or more different camps at various levels. They are as follows:

The cadets of our company have participated in the following camps at different levels during the year 2021-22:

- Lt. Anjan Kumar A. L., ANO of our company has attended “Army Attachment Camp” at Pioneer Corps Training Centre, Bangalore, from 21st March 2022 to 30th March 2022.
- CDT Meljith Pereira and CDT Sathvik S. have attended “Ek Bharath Shreshth Bharath Camp” in virtual mode from 18th October 2021 to 23rd October 2021.
- CDT Meljith Pereira and CDT Niketh Poojary have participated in “Trekking Camp” at Kadapa from 3rd December 2021 to 14th December 2021.
- CDT Ranjith has participated in Firing Camp at Bangalore, from 18th May 2022 to 27th May 2022.
- CDT Puthran Gagan Chandrashekhar has participated in “Ek Bharath Shreshth Bharath Camp” at Mysore from 12th July 2022 to 23rd July 2022.
- 5 SD cadets and 6 SW cadets have participated in CATC/TSC - I Camp, at Mahaveera College, Moodabidri from 4th July 2022 to 13th July 2022.
- 22 SD and 14 SW cadets have participated in CATC/TSC - II at JCBM College, Sringeri, from 24th July 2022 to 2nd August 2022.
- CDT Shreya S. has participated in TSC –

Inter Group Competition – I (Girls) Camp at Alvas’ College, Moodabidri, from 8th August 2022 to 14th August 2022.

- CDT Ranjith and CDT Anston Emmanuel Rebello have participated in TSC – Inter Group Competition – I (Boys) at Vijayapura, from 12th August 2022 to 19th August 2022.
- CDT Ranjith and CDT Anston Emmanuel Rebello have participated in TSC – Inter Group Competition – II (Boys) at Vijayapura, from 27th August 2022 to 3rd September 2022.
- CDT Ranjith and CDT Anston Emmanuel Rebello have participated in TSC – Kit Camp (Boys) at Vijayapura, from 4th September 2022 to 11th September 2022.
- CDT Ranjith and CDT Anston Emmanuel Rebello have participated in “Thal Sainik Camp” at Delhi, from 14th September 2022 to 25th September 2022.

6. Other Activities:

- 30 Cadets have attended the “International Day of Yoga” on 21st June 2022, conducted by the NCC Group Headquarter, Mangalore, at Padubidri Beach, Padubidri.
- 30 Cadets have attended the “International Day of Yoga” on 21st June 2022, conducted by the College.

7. Examinations and Results:

1. Cadets have excelled in their NCC ‘B’ and ‘C’ certificate examinations held during February 2022.
2. This year 47 cadets have appeared for ‘B’ certificate examination and 25 cadets have appeared for ‘C’ certificate examination which was conducted in the month of February 2022.

Fit India Campaign conducted on 15.09.2021

Annual Training Camp conducted in College from 23.12.2021 to 30.12.2021

Statue cleaning was conducted in the College on 27.11.2021

Weapon Training was conducted in the College on 15.02.2022

Blood Donation Camp was conducted in College on 05.03.2022

Swachhata Awareness Program conducted in College on 27.11.2021

International Yoga Day conducted on 21.06.2022

Puneet Sagar Abhiyan was conducted in Kodi Beach, Kundapura on 14.12.2021

Kargil Vijay Diwas was celebrated on 26.07.2022

THE REPORT OF THE NCC NAVAL WING 2021-22

The NCC Naval Wing is commanded by Sub Lt. Sharan S. J. It functions under the direction of 6 KAR/NCC Naval Unit, Udupi. 50 Cadets' including 25 SD's, 25 SW's were enrolled during the academic year 2020-2021.

Weekend Parades:

18 Weekend Parades of 4 hours each were conducted on every Saturday's between 1.45 p.m. to 5.45 p.m.

Social Services:

Our cadets have participated in Swachh Bharath Abhiyan in Kundapura.

Ceremonial Services:

Cadets performed ceremonial parades on the occasion of the Independence Day and the Republic Day celebration at our College.

Social Service:

Our cadets have participated in Swachh Bharat Abhiyan in Kundapur on 2nd October 2021.

Beach Cleaning was also done by cadets at Kodi End Point of Kundapur on December 18th, 2021.

Adventure and Spiritual Activities:

In order to inculcate the adventurous qualities amongst the cadets, trekking camp was organized on 26th March, 2022 at Ranijhari and Kodige Falls in Chikmagalore district.

In order to spread the spiritual qualities amongst the cadets, a one day yoga camp was conducted on June 21st, 2022 at our College.

Weapon Training Camp:

Our cadets actively participated in Weapon

Training Camp in the College on 9th September 2021.

All India Level Camps:

The following cadets were encouraged to take part in Unit and Directorate level camps during this academic year.

Cdt. Cpt. Krithi of III B.Sc., PO. Cdt. Sandesh, III B.Sc., PO. Cdt. Harsha M. H., III B.Sc., PO. Cdt. Shreshta Kamath, III B.Sc. and PO. Cdt. Smitha Patil, III B.Sc. were participated in OSC Camp in Goa from 28th September to 13th October 2021.

PO. Cdt. Sandesh of III B.Sc., PO. Cdt. Harsha of III B.Sc., PO. Cdt. Smitha Patil of III B.Sc., PO. Cdt. Shreshta Kamath have participated in **PRE-IGC Phase I Camp** held at Alva's College, Moodabidri on 5th October to 12th October 2021.

PO. Cdt. Sandesh of III B.Sc., PO. Cdt. Harsha of III B.Sc., PO. Cdt. Smitha Patil of III B.Sc., PO. Cdt. Shreshta Kamath of III B.Sc., L. Cdt. Poornachandra of III B.A., L. Cdt. Medha of III B.Sc., L. Cdt. Abhilash of III B.Sc., L. Cdt. Nidhishree of III B.Sc., have participated in **PRE-IGC Phase II Camp** held at Alva's College, Moodabidri on 15th October to 25th October 2021.

PO. Cdt. Shreshta Kamath of III B.Sc., Cdt. Ankith of II B.Com., Cdt. Satyashrutha of II B.Sc. have attended **PRE-IGC Phase II Camp** held at Alva's PU College, Moodabidri on 4th November to 14th November 2021-2022.

Cdt. Nagaprasad of III BCA participated in **YRSC Phase I Camp** held at Mysore from 10th October to 8th November.

36 Cadets have also participated in **CATC Camp** held at Manipal on 27th November to 5th December.

CATC camp at Manipal

Participated in ATC camp at Alvas

Participated in Pre RDC I and II at Alvas

Participated in CATC at Manipal 2021-22

NSS ACTIVITIES DURING 2021-22

NSS Officers

1. Mr. Arun A. S., Dept. of Commerce – UNIT I.
2. Mr. Ramachandra Achar, Dept. of Computer Science – UNIT II.

NSS Secretary

1. Sumanth II BBA
2. Vaishanvi Bhat, II B.Sc.

NSS Activities

- 24.11.2021 Celebration of National Youth Week – A program on women empowerment by the Resource Person Dr. Rekha V. Bannadi.
- 01.12.2021 Enrollment for the year 2021-22.
- 08.12.2021 NSS Orientation – By Mr. Ramachandra Achari, NSS Officer.
- 15.12.2021 Campus Cleaning programme.
- 05.01.2022 Personality Development program by Sri Raghavendra Charan Navuda, JCI Trainer.
- 05.01.2022 NSS Volunteers participated in the virtual program on inauguration of Amruta Samudaya Abhivruddhi Scheme by Chief Minister S. R. Bommai, five NSS volunteers and NSS officer participated in the same program in the adopted village Kodladi.
- 12.01.2022 Celebration of Viveka Saptaha.
- 12.01.2022 One day camp at Kotilingeshwara Temple, Koteshwara – Pond Cleaning, Plastic Awareness on occasion of Bramha Kalashotsava 110 the volunteers were participated.
- 19.01.2022 Soft Skill Training programme by Sri Basuma Kodadu, JCI Trainer in association with City JCI Kundapura.
- 21.01.2021 to 27.01.2021 Annual special camp held at adopted village Kodladi Mardi and it was inaugurated by Sri M. Ananda Shetty, Kodladi. 105 students and lecturers were participated in this special camp. The following programs were held during this Special Camp. Awareness program on Make in India, Road Safety, COVID-19, Organ Donation by Jatha, Renovation of School Ground and cleaning of School Premises, Renovation of Village Roads. Personality Development Programs for Volunteers by various resource persons Cultural program by Volunteers, Primary School and Anganavadi students. On occasion of 75th Independence Day the celebration students collected statistical data relating to pregnant women, child for providing government facilities through grama panchayath.
- 26.01.2022 Republic Day is celebrated in the Camp Site along with school children.
- 02.02.2022 A practical awareness on Cardio Pulmonary Resuscitation in association with Youth Red Cross Wing.
- 02.03.2022 Documentary on NSS Special Camp and experience sharing programme.
- 05.03.2022 Blood donation camp in association with Indian Red Cross Society, Kundapura, NCC, Rangers and Rovers and Red Cross Unit of our College. During the camp more than 200 units of blood were collected.
- 01.06.2022 – An awareness program on Cyber Crime – by Sri Raghavendra Charan Navuda, Advocate and JCI Trainer, Kundapura.
- 04.06.2022 – Vanamahotsava at Botanical Garden of our College.

- 08.06.2022 – A presentation by volunteers on Freedom Fighters of Coastal Karnataka.
- 10.06.2022 – 20 NSS volunteers were participated in Inter-Collegiate Cultural Fest “Srujana 2022” organized by Canara College, Mangalore and won first prize in Group Singing, written and composed by Kiran, III B.A.
- 18.06.2022 – A program on Aatma Nirbar Bharata by Sodari Niveditha Foundation.
- 20.07.2022 – A workshop on “Plastic and Waste Management” – in association with Town municipal, Kundapura. Sri Gopalkrishna Shetty, Chief Officer, town Municipal, Kundapura and Sri Guruprasad Shetty, Environmental Engineer were the chief guests.

- 27.07.2022 – An awareness program on Anti-Drug – in association with Excise department, Udupi and Youth Red Cross wing.
- 10.08.2022 – A program on stress management by Sri Manu Handadi.
- 12.08.2022 – Distribution of Thiranga in the Town Municipal region – on the occasion of Har Ghar Thiranga campaign.
- 29.08.2022 – A program on “Clean Coast Safe Sea” campaign and beach cleaning in association with Pilikula Regional Science Centre, Ministry of Earth Science, Govt. of India, Vigyan Prasar, New Delhi, Karnataka Science and Technology Academy Bangalore, NCC, Youth Red Cross Wing and Town Municipal, Kundapura. ●

SPORTS & GAMES REPORT FOR THE YEAR 2021-22

The following are the achievements of our students at the different levels – University, Inter-University, State, National, International:

Team Game – at the University level –

- 1) Ball Badminton, Feb. 21 & 22 – Men team secured –
Championship Round – Third Place.
Preliminary Round – Second.
- 2) Net Ball – Men Team – Third Place, 26.06.2022.
Women Team – Third Place, 14.06.2022.
- 3) Cricket – Udupi Zone – Third Place, 10 – 18 Jan. 2022.
- 4) Shuttle Badminton – Preliminary Round – Second Place, 1st & 2nd July.
- 5) Karate – Team Championship Winners with 4 Gold Medals (Men), 26th Feb. 2022.
- 6) Best Physique Team – Fourth Place, 12.01.2022.

Individual Game – at the University level –

- 1) Sampath Kharvi, III B.Com. – An adventurer in Swimming who holds his name in the ‘Karnataka Achievers Book of Records’ secured Silver Medal in Swimming, Breast Stroke & Butterfly, 26.11.2021.
- 2) Sreedhar, II BCA – secured Silver Medal in both Body Building & Power Lifting, 12.01.2022.
- 3) Vishwas, III BCA – secured Bronze Medal in Body Building, 12.01.2022.
- 4) Vinay, I B.A. – secured Silver Medal in Wrestling, 08.07.2022.

State Level Karate Championship (Kumite) – Gadag, Sept. 7 – 8, 2021.

- 1) Ajay Devadiga, III B.Sc. – Gold Medal.

- 2) Bharath B. Devadiga, III B.Sc. – Gold Medal.
- 3) Pavan N. Poojary, III B.Sc. – Silver Medal.

National level Karate Championship held at Dehradun, Uttarakhand – 22 – 24 Sept. 2021:

- 1) Ajay Devadiga, III B.Sc. – Individual Kumite, under 21 age group – Silver Medal.
- 2) Pavan N. Poojary, III B.Sc. – Individual Kumite, under 21 age group – Silver Medal.
- 3) Bharath Devadiga, III B.Sc. – Individual Kumite, under 21 age group – Bronze Medal.

South India Karate Championship – Under 21 Yrs. age group – 5 – 8 March 2022:

- 1) Ajay Devadiga, III B.Sc. – Gold Medal.
- 2) Bharath Devadiga, III B.Sc. – Bronze Medal.
- 3) Chethan Kumar, I BCA – Bronze Medal.
- 4) Pavan N. Poojary, III B.Sc. – Bronze Medal.

Inter-University Participants –

This year highest number of students, altogether 9 students were participated in the South India and All India Inter-University level competitions.

- 1) Ajay Devadiga, III B.Sc. – Karate.
- 2) Bharath Devadiga, III B.Sc. – Karate.
- 3) Pavan N. Poojary, III B.Sc. – Karate.
- 4) Chethan Kumar, I BCA – Karate.

All the 4 of them participated in All India Inter-University Karate Championship held at Kurukshetra University, Haryana, 14–17, March.

Pavan N. Poojary, III B.Sc. – secured Bronze Medal in the All India Inter-University level

Karate Championship and participated in the “KHELO INDIA” Games Competition held at Bangalore, 26.04.2022.

This achievement is for the first time from a student of our College, in an Individual event.

- 5) Soundarya Shettar, I B.Sc. – Karate – Participated in All India Inter-University level Karate Championship, Kurukshetra University, Haryana, 14 – 17 March. She also secured I place in the State level.
- 6) Sathwik Upadhyaya, III BCA – Chess – Participated in the South Zone Inter-University level Chess, Chennai, 26th March – 4th April 2022.
- 7) Mohammed Arman, III B.Com. – Cricket – Participated in the South Zone Inter-University level Cricket tournament, 6 – 15 June 2022.
- 8) Soumya, III B.Com. – Cricket – Participated in the South Zone Inter-University level Cricket tournament held at Vishakapattanam, Andhra Pradesh, 12–16 June 2022.
- 9) Sinchana R. Hegde, III B.Sc. – Cricket – Participated in the South Zone Inter-University level Cricket tournament held at Vishakapattanam, Andhra Pradesh, 12–16 June 2022.

National Level Karate Championship (under 21 yrs. age group) held at Pune, Maharashtra on 19th, 20th & 21st June 2022.)

1. Bharath B. Devadiga, III B.Sc. – Gold Medal
2. Chethan Kumar, I BCA – Silver Medal
3. Ajay Devadiga, III B.Sc. – Silver Medal
4. Pavan N. Poojary, III B.Sc. – Participated.

All the above Four students selected to

represent India in the “Thailand Open Karate” in August 19 – 23, 2022.

International Level Karate Championship participants:

The following students were participated in an International Karate Championship “Thailand Open” held at Thailand on 19th to 23rd August 2022.

1. Ajay Devadiga, III B.Sc.
2. Bharath Devadiga, III B.Sc.
3. Pavan N. Poojary, III B.Sc.
4. Chethan Kumar, I BCA

Mr. Ajay Devadiga: Secured Bronze Medal in the “THAILAND OPEN”, International Karate Championship.

Shivamogga Open International Karate Championship:

Subrahmanya, II B.Sc.: Participated in the Shivamogga Open International Karate Championship held at Shivamogga on 20th and 21st August 2022 – Secured Gold Medal in Kumite and Silver Medal in Kata.

National Karate Championship held at Moodbidri on 8 – 9 January 2022.

Subrahmanya, II B.Sc.:

1. Individual Kata, under 21 – Gold Medal.
2. Kumite, under 21 – Bronze Medal.

Sakshi Hegde, III B.Com. – An adventurer in Bike Riding, Kundapura to Kashmir and back, 15 days of bike riding, more than 6,000 k.m.

Organized Mangalore University Inter-Collegiate Level Table Tennis Tournament for Men & Women on 19th & 20th July 2022. ●

WOMEN'S FORUM REPORT

Interaction with lady students :

Date : 08.11.2021

Awareness of Cyber Crime :

Speaker : **Sri Raghavendra Charana Navuda**, Advocate, Kundapura.

Second year lady students of all streams benefited from this program.

Date : 04.06.2022 Saturday 2 p.m.

Place : R.N. Shetty Hall

digitalized thanks to INOUT software. Their name will be registered through this software by scanning their ID card; they must scan their ID card twice: once to check in and again to check out, and it contains complete visitor information.

Students can now obtain question papers without having to pay any fees. All semester question papers are now available in digital format, and they can obtain them by simply providing their email address.

Students can request books online by clicking on a link that will direct them to a page where they can write the book's specifications and send them; once received, the book will be available to the student at the library.

Modern Strategy:

The library aims to disrupt the pattern because things may easily become monotonous these days. In order for users to learn about today's special and the current festival utilising Microsoft SharePoint, we needed the assistance of our IT specialist, Amar sir. To keep them informed, we started sending daily news updates.

Between the faculty and the students, there is always a chasm. We don't perceive them that way, and we don't want to carry that distance. In order to fill that gap and provide them with the comfort of seeing students receive birthday greetings, our IT crew made the excellent choice to construct birthday greetings.

GRANTH KUTI VAIBHAVA

Kundapura: From August 10 to August 13, 2022, the librarian, Mr. Manohar Nagappayya hosted a four-day exhibition at the Bhandarkars' Arts and Science College.

Hello, my name is Manohar, and I'd like to share my thoughts on a recent event that we hosted.

A good intention will always take its place. It's been one and a half years since I decided to try something new, and when I was chosen for that position, all I could think about was trying something new or bringing everything together. I'm sure I've encountered situations where this thought would have serious consequences. People have been here since the beginning, and knowing the situation, they warned me that this would not happen. It's a great challenge to take all of this and move on, but the students were the ones that gave it a lift. They replied quite favourably when I considered hosting a festival at the library,

which I couldn't even imagine. Then I made the decision to carry out the strategy. Dr. N. P. Narayana Shetty Sir, our Principal, always supported me with great respect and used to say, "Just follow the current trend and current demands that will take you to meet current students' needs," which helped me build this idea. Amar Sir and Shankarnarayana Sir in particular inspired me when I used to discuss these concepts with them.

This Granth Kuti Vaibhava event was

entirely run by students, with assistance from me, my staff, and respected department staff. A book exhibition with a colour theme was created, with each colour representing one idea and each idea represented by a book. The EJP display was overseen by students from the English, Journalism, and Psychology Departments; B.A. students handled the Kundapura Kannada theme with grace and dignity; visitors praised their efforts; and BBA students handled every aspect of the management exhibition.

Umesh Shetty, Principal of BBH College; Dr. N. P. Narayana Shetty, Principal of Bhandarkars' College; Shubhakar Acharya, Head of Political Science; and G. M. Gonda, Principal of PU College of Bhandarkars' officially opened the event on August 10, 2022. Manu Handadi was our distinguished guest for the occasion. Manu Handadi, our favourite local celebrity, assisted Kundapura Kannada in reaching a global audience. He was impressed by the library management team's colour theme.

'In three different rooms, the English, Journalism, and Psychology students displayed their respective works of English Literature, Journalism, and Psychology. The following topics were covered in English literature: The Titanic, The Globe Theatre, Romeo and Juliet's balcony scene, Maggie

Gracien Urn's travels, John Keats portraits, nature scenes that served as inspiration for Romantic writers, depictions of Jesus Christ's life, charts pertaining to English literature, and an antique book fair.

The use of social media was forbidden in JOURNALISM *Media evolution (newspaper, computer, television, radio, typewriter, phone) *Newsroom.

In Psychology, an experiment-filled book show is housed in a room of thanks.

There were charts on several psychological themes, including brains.

In addition to playing musical chairs with this, the EJP students discard the negative after removing the balloon. Interpreting a character with a chosen colour, Maize A deeply personal emblem should be chosen. Follow your visual cues instead of your words.

Additionally, they held an Instagram photography session with a unique concept, and I love bck.'

'The programme was officially launched on August 11, 2022, by the Principal of PU College of Bhandarkars' G. M. Gonda, the head of the department of Political Science, Shubhakar Acharya, and the English Department's Shashank Patel. B.A. second-year students organised a celebration with a Kundapura Kannada theme. It was very well done because they displayed all the customs, cultures, foods, games, and so on by putting on the Kundapur Famous Food Showcase, Kundapur Famous Festivals Exhibition, Kundapur Famous Items Exhibition, Kundapur Famous Books Exhibition, introductions to Kundapur freedom fighters, Kundapur novelists, and Kundapur's First Women's Drama Troupe, among other events. Lakshmi Shobhane, comedy writer Padukone, Of the Yakshas, Basil Plant, Art

Vision, Caricature, Library Knot Temple, and Kota Shivaram Karanta Sahitya (the world's introduction to Kannada modern poetry) are among the literary figures mentioned. In a nutshell, it was like a festival for the audience.'

'Granth Kuti Vaibhava's management concepts were expressed in models displayed by students from the department of management. Adarsh J. Nayak published The Kingdom of Accounts, a book that uses creative modelling to illustrate the cost sheets, trial balance, profit and loss accounts, ledger, and balance sheet. Amrutha gave a presentation based on Keerthana's model of the duties and obligations of an HR manager. Annapoorna introduced the 7 Ps of marketing. Sahana created a selection process model that demonstrates how a company selects people using a variety of procedures. Roles and duties for HR managers according to Keerthana's model, Amrutha presented the bank model,

which shows how COVID safety measures, such as keeping a social distance and having clients and bank employees wear masks, are implemented. The service marketing paradigm was developed by Rohith Vandse’.

On August 12, 2022, Rekha Bannadi ma’am was a distinguished visitor. Our former lecturer and the former head of the Kannada department was Rekha Bannadi Ma’am. We held our show on this day using the colour green as the theme. We completed practically all of the encyclopaedias that fall under the category of green. The Department of Management students organised a game for the students on this day of Granta Kuti Vaibhava. The first two winners received calculators, while the remaining winners received pens.

The Shantaram prize went to Kavya Kadame for her book ‘Kaamale’. Her parents Prakash Kadame and Sunanda Kadame accepted their daughter’s medal in her place. On August 13, 2022, we had special guests Narayana Swami Sir, M. Janaki Brahmavar, Vasant Bannadi, and K. Karanth. To end the festival on a high note, in the beginning, I get this crazy thought: why don’t we try doing this as a festival, which includes everything, like book exploration. At the same time, we produce something to make them happy and excited. Is it possible in the library and what can we bring to the stage? And how will it be received by the faculty and staff? Since this is going to happen for the first time, we don’t even have a clue. Although there is a danger, why not try it? Who knows,

it could work out better than we anticipated or take on a completely different dimension that people wouldn’t anticipate from a library, and it exceeded all of our expectations in terms of delivery. As soon as I saw the atmosphere in the library, I lost control and started crying. I had set my goals at 50 to 80 kids, but as it entered all of our minds, I was overcome with emotion. Our mission has been greatly respected and valued, thanks to everyone, especially the HODs, Dr. Meenakshi, Dr. Shubhakar, Ms. Sumalatha, and Ms. Rajeshwari, who have supported their students and organised and participated in this event from the beginning.

Having a good intention isn’t enough; it’s also important to have support for that intention from the same group of people. This wonderful journey would not be possible if I did not have these students who think exactly like me. They took those plans and expanded on them with great heart when they were shared. That’s all I think this event is about. We wanted to try something new, so we called it a marriage function. According to the theme, the bride will be the library, I will be the father, and all of my teammates will be relatives. Managing that building is no small task, but it’s not as difficult for me because of these students. Right from the start, they take care of very minor details like furnishing the building and handling situations as they arise. All 13 of the group’s members deserve my gratitude for sticking by my side throughout the ordeal and contributing to its success. I want to express my gratitude to Sanath, Dhimanth, Chinthan, Darshan, Namitha, Nishali, Sana, Sahana, Sakshi, Keerthi, Ananya, Ramanath, and Agency for their respect for both my dream and their support of it. Along with having the utmost respect for Abhijith and his team for responding to my ideas with a passionate response as well as Sinchana and her team for supporting my ideas.

●

YOUTH RED CROSS REPORT - 2021-22

- 1. Inauguration of Youth Red Cross activities for academic year 2021- 22:** President of the program: Dr. N. P. Narayana Shetty, Principal, Bhandarkars' Degree College. Inaugurated by Sri S. Jayakar Shetty, Chairman, ICRC, Kundapura Taluk Branch. Presence: Mr. Y. Sitharam Shetty, Secretary, ICRC, Kundapura Taluk Branch, Mr. Shivaram Shetty, Treasurer, ICRC, Kundapura Taluk Branch. Program was coordinated by Prof. Sathyanarayana, on 24.11.2021.
- 2. World AIDS Day Observation on 01.12.2021:** Dr. Umesh Puthran, Vice President of ICRC, Kundapura Taluk Branch and Mrs. Nalinakshi, Councillor, Govt. Hospital, Kundapura were resource persons. President of the program: Dr. N. P. Narayana Shetty, Principal. Chief Guest: Sri S. Jayakar Shetty, Chairman, ICRC, Kundapura Taluk Branch. Program Coordinator: Prof. Sathyanarayana, YRC wing.
- 3. National Youth Day Celebration** on behalf of Swami Vivekananda Jayanthi on 12.01.2022. Resource person: Sri Krishna Upadhyaya from Ambika Group of Institutes, Puttur.
- 4. 15.12.2021: Importance of Blood Donation:** Speaker: Dr. Soni, Member of ICRC, Kundapura Taluk Branch. President of the program: Dr. N. P. Narayana Shetty, Principal, Bhandarkars' Degree College. Program Coordinator: Prof. Sathyanarayana, YRC wing.
- 5. 05.01.2022: Training program on basic First Aid:** Dr. Soni, Member of ICRC, Kundapura Taluk Branch was resource person. President of the program: Dr. N. P. Narayana Shetty, Principal, Bhandarkars' College. Guest of Honour: Sri S. Jayakar Shetty, Chairman, ICRC, Kundapura Taluk Branch. Presence: Ganesh Acharya and Mutthiah Shetty, Working Committee Members, ICRC, Kundapura. Program Coordinator: Prof. Sathyanarayana, YRC wing.
- 6. 19.01.2022: Athma Nirbhara Bharatha (Motivational Speech):** Mr. Tej Kiran, MBA, Ujire and Mr. Sathyanarayana Beliya, C.A., Alumni of BCK were resource persons. Presence: Dr. Shubhakarachary, SWO, Prof. Sathyanarayana, Program Coordinator.
- 7. Cardiopulmonary Resuscitation (CPR) on 02.02.2022:** Dr. Keerthi Palan (ICRC Member, Medical Officer, Nejaru,) was Resource Person.
- 8. Jan Jaagan Abhiyan** by Dr. Soni, Member of ICRC, Kundapura Taluk Branch. President of the program: Dr. N. P. Narayana Shetty, Principal, Bhandarkars' College. Guest of Honour: Sri S. Jayakar Shetty, Chairman, ICRC, Kundapura Taluk Branch. Presence: Dr. Shubhakarachary, SWO, Prof. Sathyanarayana, Program Coordinator, Ms. Vidyarani, Program Officer, YRC wing on 07.02.2022.
- 9. Health and Hygiene on 02.03.2022 (2.45-4.00 p.m.):** Speaker: Dr. Prameela Nayak, Director of Manish Hospital, Kundapura. Coordinator of the program: Prof. Sathyanarayana.

Our YRC volunteers extended their service to recycling and management of old god photos and frames in association with Niveditha Prathistana, Udupi. The name of the program called Kana Kanadallu Shiva.

Training Program

Ms. Vidyarani, Program Officer, YRC attended Orientation for YRC Programme Officers held at Ravindra Kala Bhavana, University College, Mangalore on 21.02.2022.

Resource person: Sri Krishna Upadhyaya from Ambika Group of Institutes, Puttur.

World AIDS Day Observation on 01.12.2021.

05.01.2022: Training program on basic First Aid.

Awareness about AIDS by Dr. Umesh Puthran, Vice Chairman, IRCS, Kundapura.

CPR Demonstration by Dr. Keerthi Palan.

National Youth Day Celebration on 12.01.2022.

Jan Jaagaran Abhiyan by Dr. Soni, Member of ICRC, Kundapura on 02.03.2022.

Health and Hygiene on 02.03.2022. Resource person: Dr. Prameela Nayak, Director of Manish Hospital and Alumni of Bhandarkars' College.

Students' participation in donation. **200 units** blood was collected.

Free Mask Distribution to all staffs and students on 12.05.2022, YRC, BCK and IRCS, Kundapura.

Leadership Training Programme by FSL India, NGO, on 18.05.2022.

Disaster Management Program by Mr. Ashwin Kumar, on 25.05.2022.

Voluntary Blood Donation Camp on 05.03.2022 in association with IRCS, Kundapura and KMC, Manipal. Inaugurated by Mr. Shrikanth, DYSP, Kundapura.

International Yoga Day Observation on 21.06.2022.

Antidrug Awareness Program on 22.06.2022.
Mr. Sadashiva Gavaroji, Superintendent of Police, Kundapura speaking on.

Interaction with elders.

Narcotics Drug Abuse and its Effect – Awareness Program on 27.07.2022;
Resource Persons: Mr. Kiran D.G., DSP of Excise, Joslene Fernandez, SI of Excise, Udupi and Rubiya Nadap, SI of Excise, Udupi.

YRC volunteers interaction and service at Chaithanya Special School on 20.07.2022.

Geneva Convention Day – Jatha Inauguration
by Principal, BCK on 12.08.2022.

Students participation in recycling and management of old God Photos – **Kana kanadallu Shiva** program by Niveditha Prathistana, Udupi.

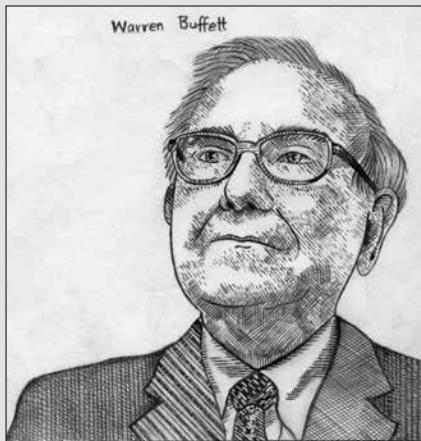
Compiled and prepared by Prof. Sathyanarayana and Ms. Vidyarani, Program Officer, Youth Red Cross Wing, BCK.

Art Gallery

Goutham, I B.Sc.

Adithi

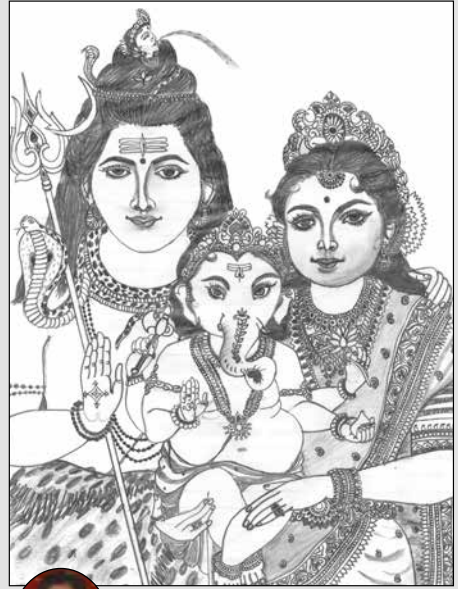

Rashmitha, I B.Com.

Art Gallery

Swathi Jogi, II MCZ

Shwetha, III B.Sc.

Sanjana, I B.Com.

Meghana G.

**Bhandarkars' Arts & Science College,
Kundapura**

Pre - University Section

ಡಾ. ಜಿ. ಎಂ. ಗೊಂಡ

ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು

ಭಂಡಾರ್ಕಾರ್ನ್ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ ಕಳೆದ 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಡಾ. ಜಿ. ಎಂ. ಗೊಂಡ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಟ್ಟಳದವರು. ಧಾರವಾಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದು ತದನಂತರ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಡಾ|| ವಾಸಂತಿ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ 'ನರೇಂದ್ರ ಕೊಠ್ಲಿ ಕೀ ಉಪನ್ಯಾಸೋ ಮೇ ವ್ಯಂಗ್ಯ' ಎಂಬ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ 2018ರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ 13 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಗುಣಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷದಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೊಂದಿಗೆ ತಾಲೂಕಿನ ವಿವಿಧ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತು ತಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೌಲಭ್ಯ, ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಾದ CET, JEE, NEETಗಳಿಗೆ ಬಾಹ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನೆಡೆಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವ ಡಾ.ಜಿ.ಎಂ. ಗೊಂಡರವರು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲೂ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಅನನ್ಯತೆಯೆಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಹಾರೈಕೆ.

Aditya B.

Akash Jogi

Ananya G.

Anusha K. N.

Ashitha

B. M. Prajna

B. Rachana

Babu

Bheemaraya

Chandana Gouda

Chetan
Chaluvadhi

Dhanush

Gladys Ann

Harsha

Holabasu

K. Divya

Kumar

Khushi N. Jogi

Lingaraj

Mohammed
Afzal

Mohammed
Nawaz

Namratha

Nikhitha B.

Pragathi

Prajna

Pratheeksh

Praveen K.

Rakshitha

Ramitha R.

Roshan Kumar

Sana

Shashank S.

Shivani

Sowmya

Spoorthi

Sujan

Varsha V.

Vihar

Vishwas Poojary

PCMCs

Chitra Nayak

Dhanya Prabhu

K. Rajath Hegde

Kaushik K.
Moger

Sai Rayan

Sanath

Shreekar

Sumanth L.

Vijayashri

HEBA

Avril Maria
Pereira

Sindhu

BACsSt

Abhishek

Aishwarya

Aishwarya

Ajith

Aksha M.

Sujan Kharvi

Hrathik

Kannika

Karthik

Kavya D.

Nireeksha R.

Pradeep

Prajwal R.

Pruthvi Gadag

Raksha Mahale

Rashmitha

Srajana

Sudeep

Sushanth U.

Sushanth Kharvi

Vyshnavi P.

SEBA

Akash

Akhila Pai

Bharath

Dhyan

Durgaprasad

Jasnie Leonie
D'Almeida

Jyothsna Christin
D'Souza

N. Chinmay
Amin

Namitha

Nanditha

Nithish Poojary

Prajwal

S. Apoorva

Sagar

Sahanya

Samitha

Sathvik S.

Shreyas R.

Shreyas

Siddharth

Sinchana

Sinchana

Sindhu

Soujanya

Soumya Shetty

Sumangala

Sushmitha

Tanishq Poojary

Vaishnavi

Varsha M.
Mogaveera

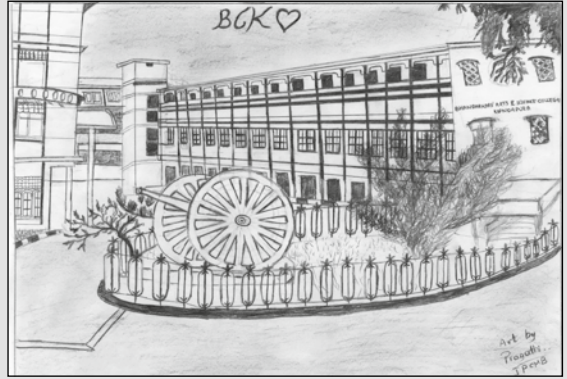

**PU
SECTION**

Art Gallery

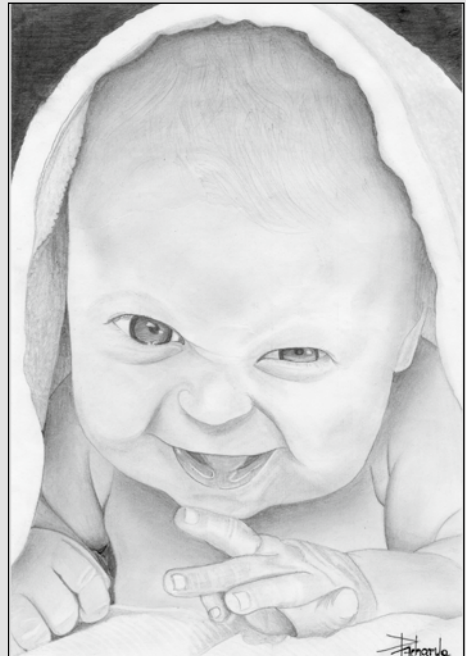
Dhanya Prabhu, II PUC

Pragathi, I PUC

Pratheeksha Acharya, I PUC

ರಾಯಚೂರಿನ ವಿಶೇಷತೆ

ಚೇತನ್ ಚೆಲುವಾಧಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

‘ನಮ್ಮ ನಾಡು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ’

‘ಮನಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಂತೆ,
ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವಾಗ ಬೆಳಗುತ್ತದೆ’

ರಾಯಚೂರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಗಡಿಭಾಗದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. 1956 ನವೆಂಬರ್ 1ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣದ ನಂತರ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ನಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿತು. ರಾಯಚೂರನ್ನು ‘ಭತ್ತದ ಕಣಜ’ ಮತ್ತು ‘ಬಿಸಿಲಿನ ನಾಡು’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ತುಂಗಾ ನದಿಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ಐದು (5) ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ದೇವದುರ್ಗ, ಮಾನ್ವಿ, ಲಿಂಗಸೂರು, ಸಿಂಧನೂರು, ಸಿರಲೂರ ಇತ್ಯಾದಿ.

ರಾಯಚೂರು ಎಂದರೆ ರಾಯ ಎಂದರೆ ರಾಜ ಮತ್ತು ಚೂರು ಎಂದರೆ ಜಾಗ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಇವೆರಡು ಪದಗಳು ಸೇರಿ “ರಾಯಚೂರು” ಎಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ರಾಯಚೂರಿನ ಮಾನ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ರಾಟ ಅಶೋಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳು ದೊರಕಿರುವುದು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪೂರ್ವ 573 ರಿಂದ 636 ರವರೆಗೆ ರಾಯಚೂರು ಅಶೋಕನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಕದಂಬರು, ಬಹಮನಿ ಸುಲ್ತಾನರು ಮತ್ತು ವಿಜಯನಗರ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು ಈ ನಮ್ಮ ನಾಡು ರಾಯಚೂರು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಲ್ಲಿ ಹಲವು ಶಾಸನಗಳು ದೊರಕಿವೆ, ಅವು ಕನ್ನಡ, ಪರ್ಶಿಯನ್, ಅರೇಬಿಕ್ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ಕಣಜಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಾಡು. ನಮ್ಮ ನಾಡನ್ನು ಬಿಸಿಲಿನ ನಾಡು, ಬಿಸಿಲಿನ ಗೀರಿ, ರಾಯರ ನಾಡು, ಬಂಗಾರದ ನಗರ, ರಾಜರ ನಗರ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್‌ಚಕ್ತಿಯ ನಗರ ಎಂದು ಹಲವು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಈ ನಾಡಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಕ್ಕಿಯ ಬಗೆಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಯುರೋಪ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ದೇಶದ, ವಿವಿಧ ನಗರಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ರೈಲು

ಮಾರ್ಗವು ಈ ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರನ್ನು ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಸಮೀಪದ ಶಕ್ತಿನಗರದಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿದ್ಯುತ್‌ನನ್ನ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 48ರಷ್ಟು ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಡೀ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಾನ ರಾಯಚೂರಿಗೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಸರಾದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಈಗ ಚಿನ್ನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಂದು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಎರಡು ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಮೂರು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಹಲವು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ನಾಡು ಹಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಲಿಂಗಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೂರು ಮುಖಗಳ ‘ಹಂಸ’ ಪಕ್ಷಿಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಮಸ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ದೆಹಲಿಯ “NCERT” ಸಂಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ ಒಂದು ಲಾಂಛನವಾಗಿ (ಗುರುತನ್ನಾಗಿ) ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದು ‘ತನ್ನ ಮೂರು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಆಶಯವನ್ನು ಈ ಚಿತ್ರ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು.’

ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿರುವ “ಗೊಬ್ಬರು” ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣವು ಹಲವು ರೀತಿಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇವದುರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ 500 ವರ್ಷದ “ಬೊಬ್ಬ” ಎಂಬ ಮರ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲಿಂಗಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪಟ್ಟಣ ಮುದಗಲ್ಲು. ಅಲ್ಲಿ ದೇವಗಿರಿಯ ಶನಿಮಾಧವರಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ಅನೇಕ ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳು ದೊರಕಿವೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರಲ್ಲಿ ಹಲವು ನದಿಗಳು ಹಾದು ಹೋಗುವುದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ, ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಭೀಮಾ ನದಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ನಮ್ಮ ನಾಡು ವಿಶೇಷವಾದ ಭಾಷೆ, ನಾಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ,
ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ
ನಮ್ಮ ನಾಡಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಡಂಬರದಿಂದ
ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

Rice Bowl of Karnataka,
Land of precious diamonds

Raichur,
“Rai” means stone
Ooru means town
A city of stones
Rai+Ooru = Raichur (ರಾಯಚೂರು)

ಬದುಕಿನಲಿ ಅಮ್ಮನ ಪಾತ್ರ

ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ಹೆತ್ತು
ಹೊತ್ತು ಸಾಕಿದವಳೆ ಅಮ್ಮ
ನಾ ಊಟಮಾಡಲು ಹರ ಮಾಡಿದಾಗ
ಚಂದಮಾಮನನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಊಟ ಮಾಡಿಸಿದ ನನ್ನವ್ವ.

ಅವಳ ಗರ್ಭದಿಂದ ನಾ ಹೊರಬರುವ ಮೊದಲು
ಅವಳ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಕರುಳ ಬಳ್ಳಿ ತಳುಕುಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ
ಅವಳದನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವಾಗ
ಅವಳೆಷ್ಟು ನೋವನುಂಡಳು ಹೇಳತೀರದು...

ಹೇಗೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ
ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿದರೆ
ಅದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೋ
ಅದೇ ತರಹ ನನ್ನವ್ವ.

ಅವಳಿಗೆ ಹಸಿವಿದ್ದರೂ
ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಬಡಿಸಿ
ಆಮೇಲೆ ತಾನು
ಊಟ ಮಾಡುವ ನನ್ನವ್ವ.

ನಾವು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ
ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬೇಕಾದರು
ಮರಳಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ಆದರೆ
ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಗಳಿಸಿದರು ತಾಯಿ ಮರಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಮನುಕುಲದ
ಬೆಲೆಕಟ್ಟಲಾಗದ
ಒಂದು ಮಮತೆಯ
ಹೊಳೆ ನನ್ನವ್ವ.

ನಮ್ಮ ಜೀವನದ
ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಇದ್ದು
ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದೇ
ಮರೀಚಿಕೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯುವವಳೇ ನನ್ನವ್ವ.

ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ
ನೋವಿದ್ದರೂ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ
ಸದಾ ನಗು ನಗುತ್ತ
ಇರುವ ನನ್ನವ್ವ.

ಇನ್ನೊಂದು ಜನ್ಮವೊಂದಿದ್ದರೆ
ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲೇ
ಹುಟ್ಟುವುದೇ ನನ್ನಾಸೆ...

ಪ್ರಣತಿ, ಪ್ರಥಮ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಚಂಡೆಯ ಮದುವೆ

✍️ ಪ್ರಣತಿ, ಪ್ರಥಮ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಚಂಡೆ, ಒಬ್ಬಳು ಹುಡುಗಿ, ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಮತ್ತು ಮದ್ದಳೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಚಂಡೆ ಮತ್ತು ಮದ್ದಳೆ ಇಬ್ಬರೂ ಗೆಲೆಯರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗ ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿ ಗೆಲೆಯರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ವಾದ್ಯ ಬಾರಿಸುವವರು. ಅಂದರೆ ಹುಡುಗಿ ಮದ್ದಳೆ ಬಾರಿಸುವವಳು ಮತ್ತು ಹುಡುಗ ಚಂಡೆ ಬಾರಿಸುವವನು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಎಲ್ಲೆ ಹೋದರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಮದ್ದಳೆಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಚಂಡೆ ಮದ್ದಳೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಮದ್ದಳೆಗೆ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿತು. ಚಂಡೆ ಹೇಳಿತು ನಾಳೆ ಪಾರ್ಕಿಗೆ ಬಾ ನಾನು ನೀನು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗದೆ ತುಂಬಾ ದಿನವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ನಿನ್ನ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆಗ ಸರಿ ಎಂದು ಮದ್ದಳೆ ಹೇಳಿತು. ಈ ಚಂಡೆ ಮತ್ತು ಮದ್ದಳೆ ಪಾರ್ಕಿಗೆ ಹೋಗುವ ವಿಷಯ ಹೇಗೋ ಹುಡುಗ, ಹುಡುಗಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಈ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿ ಅಂದರೆ ನಾಲ್ವರು ಪಾರ್ಕಿಗೆ ಹೋದರು. ಚಂಡೆಗೆ ಏನೂ ಮಾತನಾಡಲು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅದು ಹೇಳಿತು ಮದ್ದಳೆ ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡು ಎಂದು. ಆಗ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರು ಚಂಡೆ ಏನು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಚಂಡೆ ಮದ್ದಳೆಗೆ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಆ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ದಳೆಯ ಗೆಲತಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಮದ್ದಳೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಮದ್ದಳೆಯೂ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿತು. ಅವಳು ಮದ್ದಳೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡದೆ ತುಂಬಾ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜ್ ಡೇಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡೋಣ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಳು. ಅವಳು ಬೇಕೆಂದಲೇ ಅವರಿಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು. ಈಗಲಾದರೂ ವಿಷಯ ಏನು ಎಂದು ಹೇಳು ಎಂದು ಮದ್ದಳೆಯನ್ನು ಚಂಡೆ ಕೇಳಿತು. ಆಗ ಚಂಡೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಆಮೇಲೆ ಮದ್ದಳೆ

ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದರು. ಆ ಹುಡುಗ ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿ ಕೂಡ ಇವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು ಚಂಡೆ ಮದ್ದಳೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಆಗ ಆ ಹುಡುಗ ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿ ಹೋಗಿ ಚಂಡೆ ಮತ್ತು ಮದ್ದಳೆಯ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಚಂಡೆಯ ಪರವಾಗಿ ಆ ಹುಡುಗ ಹೇಳಿದನು, ಚಂಡೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಮದ್ದಳೆಗೆ ಹೇಳಿತು. ಸರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಭಾನುವಾರದ ದಿನದಂದು ನಿಮ್ಮ ಮದುವೆ ಇದೇ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನೋಡು ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಮದುವೆಯ ದಿನಾಂಕ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಭಾನುವಾರವೂ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಆ ಹುಡುಗಿ ಅವರ ಮದುವೆಗೆ ಮದ್ದಳೆಗೆ ಹೊಸ ಸೀರೆ ಉಡಿಸಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಫಳಫಳ ಎನ್ನುವ ಓಲೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿದಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಸರ, ಆಮೇಲೆ ಆ ಹುಡುಗ ಏನೂ ಕಮ್ಮಿಇಲ್ಲ. ಚಂಡೆಗೂ ಹೊಸ ಪಂಚೆ, ಶರ್ಟ್, ಶಲ್ಯ ಹಾಕಿ ಬಾಸಿಂಗ್ ತೊಡಿಸಿದ್ದನು. ಆಮೇಲೆ ಆ ಹುಡುಗಿ ಮದ್ದಳೆಗೆ ಅಮ್ಮನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆ ಹುಡುಗ ಚಂಡೆಯ ತಂದೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ಆ ವಧು-ವರರನ್ನು ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆಗ ವಧು-ವರರನ್ನು ಹಾರೈಸಲು ತಬಲ, ಜಾಗಟೆ, ಕೊಳಲು ಬಂದಿದ್ದರು. ಮೊದಲನೆಯದು ಗೌರೀಪೂಜೆ, ಹುಡುಗಿ ಮದ್ದಳೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಗೌರಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಆಮೇಲೆ ವಧು-ವರರು ಹಾರ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆಮೇಲೆ ಉಂಗುರವನ್ನು ತೊಡಿಸಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಚಂಡೆ ಮದ್ದಳೆಗೆ ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿತು. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಅಕ್ಷತೆ ಹಾಕಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಸಪ್ತಪದಿ ತುಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಕಾಲುಂಗುರವನ್ನು ತೊಡಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಚಂಡೆಯ ಮದುವೆ ಕಥೆಗೆ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಬರೆದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ●

GRAPHENE – THE WONDER MATERIAL

✍ S. Al. Rayan, II PUC

Graphene is a wonder material with many superlatives to its name. It is the thinnest material in the universe and the strongest ever measured. Its charge carriers have giant intrinsic mobility and have the smallest effect mass and can travel long distance at micro-meter without scattering at room temperature. Graphene can bear current densities 6 orders higher than copper and we can study the realistic quantum phenomena.

Graphene is extracted from graphite the material used in pencils. Like graphite graphene is entirely composed at carbon atoms and 1 mm of graphite contains some 3 million layers at graphene. The carbons are perfectly distributed in a hexagonal honey comb formation only 0.3 nanometer thick. The mathematical equation to describe them is closer to that for solid matter hence this outstanding performance that suggests many potential uses.

Graphene could replace the electrodes in the indium used in touch screens because of its transparent and good conducting nature.

Graphene could be integrated into a composite materials to eliminate the impact of lightening on aircraft fuselages. It is also waterproof and would be perfect to use in hydrogen reservoirs.

Graphene cannot be 'switched off' because nothing can stop the electrons, so its theory can be used in transistors which is the key component of modern electronic and digital system. Research is being carried out into ways of creating artificial bond gap, material. It is also the material with highest surface area to volume ratio this property make graphene to be used in super capacitors, graphene can store more energy and it is also used to entrance fuel cells.

Graphene has a lot of applications in anti-corrosion coating and paints, efficient and precise sensors, faster DNA sequencing and drug delivery.

Graphene is such a great and basic building block that it seems that any industry can benefit from this new material. Time will tell where graphene will indeed make an impact.

TAKE ME BACK

Take me back when
Letters were written not texts

Take me back when
Promises lasted forever

Take me back when
Sentiments were exchanged not
phone numbers

Take me back when
Love was pure and unbiased.

✍ Avril Maria Pereira, II PUC

ONLINE CLASSES DURING COVID-19 (ADVANTAGES AND DISADVANTAGES)

✍️ Divija, II PUC

One of the most oft used terms after the pandemic is the term “new normal”. The new normal in education is the increased use of online learning tools. The COVID-19 pandemic has triggered new ways of learning. All around the world, educational institutions are looking towards online learning platforms to continue with the process of educating students. The new normal now is a transformed concept of education with online learning at the core of this transformation. Today digital learning has emerged as a necessary resource for students and schools all over the world. Online learning is now applicable not just to learn academics, but it also extends to learning extracurricular activities for students as well. As with most teaching methods, online learning also has its own set of positives and negatives. Decoding and understanding these positive and negatives will help institutes in creating strategies for more efficiently delivering the lessons, ensuring an uninterrupted learning journey for students.

Advantages of online learning:

- Online learning offers teachers an efficient way to deliver lessons to students. Online learning has more number of tools such as videos, PDFs, podcasts and teachers can use all these tool as part of their lesson plans.
- Online education is that it allows students to attend classes from any location of their choice.
- Online education is far more affordable as compared to physical learning. This is because online learning eliminates the cost points of students transportation, student meals and most importantly real estate.
- Every student has a different learning journey and a different learning style.

Some students are visual learners, while some students prefer to learn through audio. Similarly, some students thrive in the classroom and other students are solo learners who get distracted by large groups.

Disadvantages of online learning:

- For many students, one of the biggest challenges of online learning is the struggle with focusing on the screen for long periods of time with online learning.
- There is also a greater chance for students to be easily distracted by social media or other sites.
- While internet penetration has grown in leaps and bounds over the past few years, in smaller cities and towns a consistent connection with decent speed is a problem. Without a consistent internet connection for students or teachers, there can be a lack of continuity in learning for the child. This is detrimental to the education process.
- However in an online classes, there are minimal physical interactions between students and teachers. This often results in a sense of isolation for the students.
- Many parents are concerned about the health hazards of having their children spend so many hours staring at a screen.
- This increase in screen time is one of the biggest concerns and disadvantages of online learning. Sometimes students also develop bad posture and other physical problems due to staying hunched in front of a screen.
- A good solution to this would be to give the students plenty of breaks from the screen to refresh their mind and their body.

THE EFFECTS OF VIDEO GAME (PUBG)

✍ Divija, II PUC

Introduction:

The effects of that video games may have on player's personalities can be positive, such as improving social skills, mental skills and finding solutions. It can also be negative on the player's personalities, such as violence, aggression, anxiety and stress.

According to many studies, video games can increase aggressive behaviour, cause emotional outbursts and decrease inhibitions in many people. Everyone likes to play video games because in this generation it is a common thing. A large number of youth across the World are getting addicted to video games. Adolescent teenager and young people are more addicted to video games. Either they play games alone on a device or they play with other competitors remotely connected through internet. In both the cases the player spends longer hours alone with the device having serious effects on his/her personality and social life.

Data collected from across the World reveal that school and college going students are more addicted to video games. Video games addiction is abbreviated as VGA in medical terminology and is described as a distinct behavior addiction.

VGA has many negative effects on a person's personal, professional as well as

social media. When uncontrolled it may lead to social withdrawal/restlessness. Lack of sleep, fatigue along with other mental and physical negativities.

Sometimes the effects could get severe enough to cause loss of life...

Video games addiction is a serious problem that concern the youth and the society as a whole through. The use of technology and its improvement is inevitable. We always have the choice of using it wisely...

In this generation students are being more addicted to pubg even all school/college going boys and girls...

PUBG

The students should not be allowed to play pubg. This is because the pubg game is full of violence and the students are simply getting attracted to this game all the time and their studies are getting disturbed due to this type of games. They are losing their concentration levels in the important matters. Playing this game all the time decreases their vision and leading to various physical and mental problems. This is leading to illness of the students. This may even lead to many problems in future. So playing these games should be avoided. ●

EFFECTS OF INTERNET AND MEDIA ON THE CURRENT GENERATION OF STUDENTS

 Bhoomika G., II PUC

“Honestly, I sometimes truly wish that ‘tools’ such as the iphone (or any smartphone), laptops, ipads, tablets etc. hadn’t been invented. Sure, they’re great, incredibly useful and fun time killers. But the way teenagers abuse them, and turn them into mini social control rooms is frankly awful, came from parents or grandparents lamenting on the disadvantages of social networking and how social media has doomed today’s children. But it was written by a Seattle area tenth grader as part of an assignment to answer the question, “How has online social networking influenced your relationships with friends and family?” This student goes on to write, “The teenage way of life has completely changed from what it was only twenty years ago. Now, there is a dramatic decrease in face-to-face communication, which reduces our generation’s ability to interact with others on a speaking level”. Not coincidentally this same message was echoed by the young people interviewed in Tomorrow’s change makers reclaiming the power of citizenship for a new generation. Youth engaged in their communities claim that face-to-face interaction is what motivates them to make a difference in the world.

This is a two-part article gleaned from reviewing the essays of a class of tenth graders with their permission of course. It is meant to generate additional discussion on the benefits and disadvantages of social networking and its effect on healthy youth development. Below are the most discussed disadvantages of social networking according to these tenth graders including quotes from their essays.

Disadvantages of social networking:

1. Lack of emotional connection – “A couple of weeks ago one of my friends and I got into a fight and she told me all of her feelings as to why she ignored me for two weeks. Assuming it would have been really hard to say it to my face, she sent me a text message. The negative side was I didn’t know if she truly felt sorry because, I didn’t hear it from her. The quality of a conversation using social media is awful because you can’t sense the emotion or enthusiasm from the other person. It makes you wonder if they actually mean what they say”.
2. Gives people a license to be Hurtful – “I do think it has gotten to an extreme point where you can say things you can’t say or get away with in person”. “I am disappointed whenever I hear about social media being used as a way to hurt people. I wonder if this happens when the writers forget that there are real people behind the screen.
3. Decreases Face-to-Face Communication Skills – ‘Computer reliance could hurt a person’s ability to have a face-to-face conversation by making it awkward and usual to hear something and respond with a thoughtful message through the spoken words because of one’s dependence on a keyboard to convey a message.
4. Facilitates laziness – The new socially active era causes laziness, because instead of running to your friends you can message them or instead of walking upstairs to notify the family of dinner. I can blog it. Social networking makes life so convenient that it

creates laziness. In my opinion staying fit is important. But it is difficult to go beyond the newly development status “quo”. “It’s really easy to spend hours doing nothing.... It’s fantastic way to waste time”.

5. Reduce family closeness – “Texting, facebook, twitter, Instagram and G-mail alienate us from our family time together and watching the movie with our parents”.

Negative impacts are internet addiction, lack of face-to-face communication, waste of time, excessive use of social networking sites and depression. The study recommends that as the internet is regarded as an inseparable part of human life, students should be conscious of using the internet.

A NIGHT IN RAIN

✍️ Avril Maria Pereira, II PUC

Open the window Cherie, let the air come in
And freshly blow upon our faces & hair
Let that freshly air heal my dark scars
Hey love, let’s get wet in rain and drench in love

Let the redolence of mire hit my nostrils
And inhale it
To heal my, intramural wounds
Hey love let’s get wet in rain and drench in love

May the tiny water blob nudge my skin
And play on it
Hey love let’s get wet in rain and drench in love

Darling let’s get permeate in rain
And let our souls meet
Let’s osculate our lips
Hey love let’s get wet in rain and drench in love

PLASTIC EATING BACTERIA

✍️ **Smitha Shet**, II PUC

Ideonella sakaiensis

It is the bacteria capable of breaking down and consuming the plastic polyethylene terephthalate (PET), as a sole carbon and energy source.

In March 2016, scientists in Japan published an extraordinary finding. After scooping up some sludge from outside a plastic recycling facility in Osaka, they discovered the bacteria which had developed the ability to decompose or eat plastic.

Characteristics:

It is a gram negative, aerobic bacilli. Cells are motile and have single flagellum. Smooth, circular, colorless colonies of size from 0.6 μm in width and 1.2 μm in length.

Mode of Action:

It has the enzyme called PETase and MHETase. Where PETase Hydrolyze the ester bonds in PET into mono (2-hydroxyethyl) terephthalic acid (MHET) and MHETase is a lipid-anchored MHET hydrolase enzyme present on the cells outer membrane. PETase converts PET into mono-(2-hydroxyethyl) terephthalate acid (MHET), terephthalate (TPA), and bis (2-hydroxyethyl) TPA (PHET). Then MHETase converts MHET into ethylene glycol and TPA. Then the products can be easily broken by other micro-organisms with CO_2 and water as the final result.

Impact and applications:

The discovery of the *Ideonella sakaiensis*

has potential importance for PET plastic degradation. Prior to its discovery, the only known degraders of PET were a small number of bacteria and fungi, including *Fusarium solani*. The discovery of *I. sakaiensis* spurred discussion about PET biodegradation as a method of recycling and bioremediation.

It is being studied for this PET degrading capabilities as a means of water management issues of sewage fed fisheries. Various strains of this bacterium has been show to not pose any threats to growth and cultivation of fish. This species of bacteria are able to properly use PET as source of carbon and thrive in waste water and plastic polluted water ecosystems, showing its promise as a cost efficient anti pollutant.

Can *Ideonella sakaiensis* survive in water?

With technology of genetic engineering, the gene if *Ideonella sakaiensis* can be modified with azotobacter spp. Genes that make them survive in area that usually have much plastic waste such as soil and water. Plastic eating bacteria could help to one day tackle some of the 12 million tones of plastic the offloaded into our ocean every year.

However, some toxins are released as plastic eating bacteria by products. These have the potential to harm environment more than the plastic waste itself, and since they are entirely lab created, they are untested in environment.

WHEN I FIRST MET HIM

✍️ Avril Maria Pereira, II PUC

When I first met you, you took my breath away
Ever since I met you, my eyes are always in pursuit of yours
My lips desired to relish yours
My eyes cherished for you every now & then
My nostrils craved for your fragrance.

When I first met you, I fell for you
How eventually we'd start skipping sleep
Just to listen each other breathe.
I wasn't aware that your hugs are
Remedies to my sadness.

When I first met you, I laid eyes on you
I couldn't help but stare
The moment we connected, my heart was filled with love
Honey, thanks for making me believe in myself.

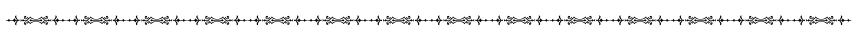

EVERY NIGHT I THINK OF HIM

When the moon meets stars, the dark sky
finds its ray I think of you
Some nights I doze easily, but most of the
nights I slay up & look at our old photographs
Most of the nights I lay and think of what
we could have had
Most of the nights, I think of the promises
we made forever
Most of the nights, I think of sleepless
nights we spent together in each other's arms

Most of the nights, I think how you were
perfect for me
Most of the nights, I think about why
shouldn't I walked away.

Every night
Regardless of when finally I fall asleep
I think of you

डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम

मोगेर कौशिक, द्वितीय पि.यु.सी.

भारताचे अकरावे राष्ट्रपती, मिसाईल मॅन म्हणून प्रसिद्ध असणारे शास्त्रज्ञ, भारतरत्न डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम हे खूप प्रसिद्ध व्यक्तिमत्त्व होते। त्यांचे संपूर्ण नाव अबुल पाकिर जैनुलब्दीन अब्दुल कलाम आहे। त्यांचा जन्म तामिळनाडूत रामेश्वरम् येथे १५ ऑक्टोबर १९३१ रोजी झाला। त्यांचा जन्मदिवस हा जागतिक विद्यार्थी दिवस म्हणून साजरा केला जातो।

ए. पी. जे. अब्दुल कलाम हे एरोनॉटिकल इंजिनियर होते। ते विद्यार्थीदशेत असताना कुशाग्र बुद्धीचे धनी होते। घरची परिस्थिती हलाखीची असल्याने उच्च शिक्षण घेणे शक्य नव्हते। त्यांचे माध्यमिक शिक्षण रामनाथपुरम येथे झाले। त्यानंतर त्यांनी सेंट जोसेफ कॉलेज, त्रिचनापल्ली येथे विज्ञान शाखेतील पदवी घेतली। एरोस्पेस तंत्रज्ञानाबद्दल त्यांना प्रचंड आवड होती।

एरोनॉटिक्सचा डिप्लोमा त्यांनी चेन्नई येथे पूर्ण केला। तो पूर्ण करण्यासाठी त्यांच्या बहिणीने स्वतःचे दागिने गहाण ठेवले होते। एरोनॉटिक्सचा डिप्लोमा पूर्ण केल्यानंतर त्यांनी अमेरिकेतील 'नासा' या संशोधन संस्थेत चार महिने एरोस्पेस टेक्नॉलॉजीचे प्रशिक्षण घेतले। त्यांनी त्यानंतर संरक्षण संशोधन व विकास संस्था (DRDO) मध्ये १९५८ ते १९६३ यादरम्यान कार्य केले।

१९६३ मध्ये ते भारतीय अवकाश संशोधन संस्थेत (इस्रो) क्षेपणास्त्र विकासातील पीएसएलव्ही (सॅटेलाईट लॉन्चिंग व्हेईकल) या संशोधन क्षेत्रात काम पाहू लागले। 'अग्नी'

या क्षेपणास्त्राच्या यशस्वी चाचणीमुळे ते खूपच प्रसिद्ध झाले।

त्यांना मिसाईल मॅन म्हणून ओळखण्यात येऊ लागले। पंतप्रधानांचे वैज्ञानिक सल्लागार म्हणून त्यांनी अनेक महत्त्वाची धोरणे आखली। त्यानंतर संरक्षण मंत्री, वैज्ञानिक सल्लागार आणि डी.आर.डी.ओ. चे प्रमुख या नात्याने त्यांनी अर्जुन (Main Battle Tank) हा रणगाडा व लाईट कॉम्बॅट एअरक्राफ्ट या दोन्हीच्या निर्मितीत महत्त्वाची भूमिका बजावली।

त्यांनी २००२ ते २००७ या काळात भारताचे ११ वे राष्ट्रपती म्हणून कार्यभार सांभाळला। डॉ. कलाम हे अविवाहित आणि शाकाहारी होते। त्यांच्याकडे खूप संपत्ती देखील नव्हती। त्यांचे विचार, भाषणे ही युवकांना खूप भावत असत। भारतीय तसेच जगभरातील युवकांचे ते प्रेरणास्थान होते। भारत सरकारने 'पद्मभूषण', 'पद्मविभूषण' व 'भारतरत्न' हा सर्वोच्च किताब देऊन त्यांचा सन्मान केलेला आहे।

राष्ट्रपतीपद पाहिल्यानंतर कलाम हे भारतातील नामांकित विद्यापीठांमध्ये विसिटींग प्राध्यापक म्हणून काम करू लागले। त्यांनी संशोधन व तंत्रज्ञान, माहिती तंत्रज्ञान असे विषय यादरम्यान हाताळले। त्यांची विज्ञानविषयक भाषणे खूप प्रसिद्ध आहेत। डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांचे जीवन म्हणजे संपूर्ण भारतीय युवा पिढीसाठी प्रेरक असेच आहे। असा हा मिसाईल मॅन २७ जुलै २०१५ रोजी अनंतात विलीन झाला।

بیٹی

✍ Mohammed Afzal, II PUC

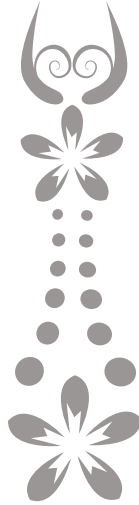
انسان پر اللہ تعالیٰ کے بے شمار نعمتیں اور رحمتیں ہیں جن سے انسان فائدہ اٹھاتا ہے ایک نعمت سموتی ہے اور ایک رحمت سموتی ہے نعمت کیا ہے؟ جیسے انسان پانی پیتا ہے تو یہ اللہ تعالیٰ کی عطا کردہ ایک نعمت ہے۔ اسی طرح خوباگ جو انسان کھاتا ہے وہ بھی نعمت ہے زندگی بھی اللہ تعالیٰ کی عطا کردہ نعمت ہے یہ اللہ تعالیٰ کا خصوصی فضل و کرم ہے کہ وہ انسان کو طرح طرح کی نعمتیں عطا کرتا ہے۔

اب رحمت کی بات کرتے ہیں جس طرح اللہ تعالیٰ کی نعمتیں ہیں اسی طرح رحمتیں بھی ہیں جیسے بارش اللہ تعالیٰ کی رحمت ہے اسی لئے ہم دعا مانگتے وقت کہتے ہیں اے اللہ پاک! باران رحمت نازل فرما۔ اس رحمت کے سبب بہت سی نعمتیں ملتی ہیں۔ جیسے پانی اور پانی کے وجہ سے پودوں اور فصلوں کو زندگی ملتی ہے اور زندگی کی بنیادی فرویت بھی پانی ہے جہاں پانی ہوگا وہاں زندگی کے آثار ہوں گے۔ یعنی رحمت کی وجہ سے ہی نعمتیں مل جاتی ہیں اور سب سے بڑھ کر رحمت کی مثال نبی پاکؐ کی ذات مبارک ہے جیسے کہ اللہ تعالیٰ ارشاد فرماتا ہے۔ بیشک ہم نے آپ کو تمام جہانوں کے لئے رحمت بنا کر بھیجا ہے۔ معلوم یہ ہوا کہ جہاں رحمت سموتی ہے وہاں نعمتیں ہی نعمتیں سموتی ہیں۔

تمام ذی روح انسان، حیوان، چرند، پرند اللہ تعالیٰ کی نعمتوں سے فائدہ اٹھاتے ہیں۔ اسی طرح کافر و مشرک جو اللہ تعالیٰ کو مانتے ہی نہیں ہیں نعمتیں ان کو بھی میسر ہیں جیسے پانی، کھانا اور آنسیہیں وغیرہ۔ یہ تو ممکن ہے کہ ایک انسان کے پاس نعمتیں تو بہت سی ہوں لیکن اس کے پاس اللہ تعالیٰ کی رحمت نہ ہوں۔ لیکن یہ ممکن نہیں کہ جس کے پاس اللہ تعالیٰ کی رحمت ہو اور اس کے پاس نعمت نہ ہو۔ اس بات سے معلوم ہوا کہ رحمت کا مقام نعمت سے بلند ہے رحمت کے باعث نعمت تو سموتی ہے لیکن یہ فروری نہیں کہ نعمت کے سبب رحمت بھی ہوں۔

اب سوال یہ پیدا ہوتا ہے کہ انسان کو نعمت کے ملنے پر زیادہ خوش ہونا چاہیے یا پھر رحمت کے ملنے پر زیادہ خوش ہونا چاہیے۔ یقیناً جواب رحمت ہوگا۔ بیٹی کو اللہ تعالیٰ کی رحمت مبارک ہے اور بیٹے کو نعمت مبارک ہے لیکن عام دیکھا گیا ہے کہ لوگ بیٹے کی پیدائش پر زیادہ خوش سموتے ہیں اور زیادہ خوشیاں مناتے

ہیں جب کے بیٹی (رحمت) کی پیدائش پر اتنے زیادہ خوش نہیں ہوتے بلکہ افسردہ ہو جاتے ہیں۔ اس کی ریزنگز بہ مطلب نہیں کہ بیٹی کی پیدائش پر خوشی منانے کی بہت نہ ہوں تم کم از کم پریشان نہ ہوا کریں۔ کیوں کہ بیٹی اللہ تعالیٰ کی رحمت ہوتی ہے اور رحمت کی وجہ سے بہت سی نعمتیں انسان کو ملتی ہیں۔ دو تین روز قبل میرے ایک محترم استاد صاحب میرے پاس اپنی بیٹی کے کاغذات کی تصدیق کے سلسلہ میں تشریف لاتے تو میں ان کو بتایا چلو کہ وہ ہمارے گاؤں کے سکول میں پڑھاتے تھے۔ بعد میں انہوں نے نجیوں کو تعلیم کے لئے اپنا تبادلہ شہر میں کروالیا۔ انہوں نے مجھے بتایا کہ میرے دو بچیاں ہیں اور دو بیٹی تھیں۔ ایک بیٹی ماساء اللہ ام ایس سی میں ہے اور دوسری نجی گھویشن کر رہی ہیں۔ وہ فرمادے تھے کہ میں ایک اسکول ٹیچر ہوں اور میرے پاس ایک سائیکل تھی لیکن آج الحمد للہ شہر میں اپنا گھر ہے اور دو گاڑیاں بھی ہیں۔ یہ سب ان رحمتوں (بیٹیوں) کی وجہ سے نعمتیں عطا ہوئیں ہیں۔ ہم دعا کرتے ہیں کہ ہمارے گھروں میں رحمت کے فرشتے آئیں۔ لیکن دیکھئے اگر خود ہی گھر آجاتے تو اسی کی کیا ہی بات ہوگی۔ سہی پال کا فرمان ہے کہ خوش نصیب ہے وہ عورت جس کے پاں پہلی بیٹی پیدا ہو۔ اسی طرح ایک جگہ پڑھا تھا کہ اللہ تعالیٰ جس سے خوشی ہو اسی کو بیٹی عطا کرتا ہے۔ اور جس کو خوش کرنا ہو اسی کو بیٹا عطا کرتا ہے، بیٹی کی پیدائش پر افسردہ اور محکین ہونا تو کفایت کا طریقہ تھا اس لئے ہمیں نادانی میں ایسی غلطی نہیں کرنی چاہیے۔ بلکہ اللہ تعالیٰ کی رحمت کے عطا ہونے پر اللہ تعالیٰ کا شکر ادا کرنا چاہئے کیونکہ اللہ تعالیٰ اس رحمت کی وجہ سے نعمت بھی فرود عطا کرے گا۔ انشاء اللہ۔

Art Gallery

Pratheeksha Acharya, IPUC

